

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Collegial=Lidende

for

Danmark.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

Redigeret, forlagt og udgivet

af

P. J. Monrad,	Dr. A. S. Ørsted,
Commandeur af Dannebrogen, Conferenceraad og Deputeret i det danske Cancellie.	Commandeur af Dannebrogen og Dannebrogsmænd, Conference- raaad, Generalprocureur og Deputeret i det Danske Cancellie.

Fem og Tredivte Aargang.

Kjöbenhavn, 1832.

Trykt hos J. D. Dviist, Bog- og Kobetrykker,
Østergade Nr. 53.

R e g i s t e r.

A.	Side
Abum Sognekald angaaende	382
Aalborg Budolphi Kirkes residerende Capellanie angaaende	718
Advocaters Salair i Islandske Justitsager, sammes Betaling angaaende	277
Egteviiede, Fødte og Døde i Danmark i 1831	178, 420
— — — paa Færøerne i 1831	421
— — — i Island i 1831	727
Arøe, angaaende geistlige Sagers Behandling og Be- styrrelse sammesteds	825, 849
Arlheden, Sognekaldet for Frederiks tydske Menighed og Karup Sognekald angaaende	68
Algier, Udvandring dertil søges forebygget	405
Arøe Sognekald angaaende	69
Als, angaaende geistlige Sagers Behandling og Bestyrrelse sammesteds	825, 849
Amtsfattigkasse=Regnskaber, hvorvidt at skulle indsendes til Revision og Decision i Cancelliet	557
— — angaaende hvilke Regnskabsbilage skulle indsendes	714
Apotheker=Privilegium, meddeelt Nogen	174, 279, 351, 440, 464, 550, 655, 704, 792
Appel i Sager ang. Opfostringshjælp til uægte Børn	380

	Side
Auction, Forordning angaaende visse Bøttelser med Hensyn til Benyttelsen af Auktionsvæsenet	513, 529
Åvis at udgive tilladt Nogen	111
— den Berlingske politiske og Avertissementstidende angaaende	803

B.

Bade, Rusiske Damp-, Privilegium derpaa	111
Bagerne i Kjøbenhavn ere berettigede til Udsalg af Meel	809
Begravelse, Foranstaltning til at forebygge Skindbødes Begravelse	57
Berlingske politiske og Avertissementstidende betræffende	803
Bibliothek, angaaende Aflevering til det store Kongelige og Universitets-Bibliotheket af Exemplarer af udkommende Skrifter	73
Birkeret, Regler for sammes Grændser etc. (see under Jurisdiction)	19, cfr. 358
Biskop, (see Geistlighed)	
Blinde-Institutets Regnskab for 1830 og 1831	553
Bogtrykker, om Forpligtelsen til at aflevere Exemplarer af udkommende Skrifter til det store Kongelige og Universitets-Bibliotheket	73
Bogtrykkerprivilegium meddeelt Nogen	111
Borberg Sognekald angaaende	215
Borgerklub, angaaende det Gebühr, der bør erlægges af en Borger i Kjøbenhavn, som ved Privilegium eller Bevilling bliver berettiget til at drive en Næring eller Haandtering, hvorpaa han, naar han ikke allerede var Borger, skulde erhverve Borgerklub	435

Borgerklub for en Kjøbmandsforening til at forestaae en Enkes Handel, hvorvidt at udkræve samme Egenklaber, som for at drive Handel i eget Navn	713
Bornholm, Branddirectoriatet sammesteds indgaaet og Føretningerne overdragne til Herredsfogderne	168
— angaaende Jorderis Udskiftning sammesteds	415
— ang. de der brugelige Skiftetilskyningers Virkning	627
Borum og Lyngbye Sognekald angaaende	240
Brændeviinsbrændere i Kjøbstæderne, hvorvidt berettigede — — til Udsalg hvor de finde tjenligt	228
Brandvæsenet (see oven Bornholm). — — nærmere Bestemmelser derom for Kjøb- stæderne, navnlig om Straatages Afskaffelse	313, 337
— — Bygningshjælp til Udflytninger efter Tilde- brande betaales herefter af Brandforsikrings- fonden	418
— — de danske Kjøbstæders Brandforsikrings Regnskab fra 1 Oct. 1829 til 30 Sept. 1830	449
— — Kjøbenhavns Brandforsikrings Regnskab fra 1 Oct. 1830 til 30 Sept. 1831	545
— — det Kjøbenhavnske Brandvæsens extraordinaire Understøttelsesfonds Status fra 1828 til 1831 incl.	546
— — Anordningen 6 April 1832 er og anvendelig paa Hirschholms Bøe	733
— — forskellige Spørgsmaal i Anledning af An- ordningen 6 April 1832 besvarede	729, 894
— — den Gierde af afbrændte Bøndergaard efter Løbgivningen tilkommende Sognehjælp til	

deres Bygningers Gjenopførelse, Kal kun gives mod billig Betaling, naar Tjerne have efterladt at asurere deres Bygninger	858
Broepenge over Kongeaen ved Skoborghuus i Ribe Amt	171
Byrum, Vesterøe og Hals Sogneskald angaaende .	496
Bøder angaaende Afsoning af Straffebøder, som tillægges den Forurettede selv	465

C.

Cancelliet. Revision af Amtsfattigkasse-Regnskaber og af Regnskabet for Legater til Fattigvæsenet og Skolevæsenet hører under Collegiet	557, 714
Capellaner, tjenstledige personelles Stilling til Biskoppen	666
Capitelstarten for 1831	105
Chirurger, angaaende Delingen af Chirurgicaltet paa gamle Kjøbenhavns Amt, og Ophævelse af Districtsmedicaket i Lyngbye	113
— angaaende deres Ansættelse, Afstedigelse og Forsættelse ved Regimenterne	116
— angaaende Districtschirurgernes forbedrede Lønning	151
Cholera morbus. Bestemmelser om denne Sygdom	29, 205, 220, 533, 537, 590
Glasfenske Fideicommis, Beretning for 1830	228
Commissionen, Examinations, for Landinspecteurer og Landmaalere, Medlem tiltraadt samme	310
— — for Dvæstede og Faldnes Efterladte, Beretning for 1831	891
Commune-Udgifterne i Kjøbenhavn for 1832	5

	Side
Consul, Nogen at være	174, 215, 362, 422, 440, 464, 583, 704, 863, 879
Criminalvæsenet i Danmark i 1830, Beretning derom	573
— — i Vestindien i 1830, Beretning derom	585

D.

Daaben. Bestemmelser for Hertugdømmerne angaaende Forpligtelse til Børns Daab inden en vis Tid	201
Dampmaskiner, angaaende Tilshnet med samme	297
Delinquentfag, Beregninger over de Omkostninger, som lignes paa Kjøbstæderne, skulde herefter ikke sendes til Rentekammerets Revision og Decision	594
Deserteuter, Cartelconvention for samtlige tydske For- bundsstater, ang. Ublevering af saadanne	601, 604
Districtslægernes forbedrede Lønning angaaende	151
Dollerup, Finderup og Ravnstrup Sognekald angaaende	496
Dommerkorn, hvorvidt at svares af Bønder, som have lidet eller intet Hartkorn	108
Døde, Foranstaltninger til at forebygge Skindødes Begravelse, og om Dødsattester	57
— nærmere Bestemmelser om Dødsattester og Døds- anmeldelser i Kjøbenhavn	161
Døde, Fødte og Ægteviede i Danmark i 1831	178, 420
— — — paa Færøerne i 1831	421
— — — i Island i 1831	727

E.

Eegholm Birk forenet med 3 andre til Horns Herred	301
Enkelasse, geistlig, for Baag Herred, Fundats for samme	604
Errindlev og Delfstrup Sognekald angaaende	308

Færserne, angaaende Ubvidelse dertil af adskillige for Danmark i 1828 udkomne Anordninger	299
— Regulativ for en Fond for Forulykkeses Efterladte	306
— Forligelsesvæsenets Tilstand sammesteds i 1829 og 1830	372
— Vægtviede, Født og Døde sammesteds i 1831	421
— Folketælling sammesteds ved Udgang 1831	595
Fattigvæsenet i Sørløbing Landsogn adskilt fra Kjøbstadens	67
— — hvorvidt et Sogn pligtigt at forsyge en der hjemmehørende Mand's Stedbørn	70
— — Beretning om Københavns Fattigvæsen for 1829	129
— — Proprietair Hagens Legat til Mehrn Sogns Fattige	447
— — angaaende Revision og Decision i Cancelliet af Amtsfattigkasse-Regnskaber samt af Regnskaber for Legater til Fattigvæsenet og ang. de Regnskabsbilage der skulle indsendes 557, 714	714
— — Bestemmelsen i Placat 29 December 1829 er ogsaa anvendelig paa Lærebrenge	593
— — de i Planen 1 Juli 1799 § 157 og Pl. 14 Dec. 1810 §§ 21 og 22 bestemte Disciplinairstraffere anvendelige paa Almisfelemmer, som uden behørig Anmeldelse forlade det dem anviste Arbejde eller Opholdssted m. m.	881
Flyttedagen i April 1832 udsat	177

Forbundsforsamlingen, den tydske, dens Beslutning ang.		
Misbrug af Pressen, bringes- til		
offentlig Kundskab	218	
— — Beslutninger i Anledning af for-		
kjellige trykte Skrifter 543, 544,		
665, 705, 707, 889		
— — Beslutninger af 28 Juni kundgjøres	569	
Forligelsesvæsenet i Island, Færøerne og Vestindien i		
1829 og 1830	372	
— — i Danmark saavel som Island, Færøerne		
og Vestindien i 1831	790	
— — ang. hvorvidt Forligelsescommissioner ere		
pligtige til at mægle Forlig ang. Bed-		
gaaelse af Statterestancer og ang. sammes		
Betaling (istædetfor de i L. 5—14—53		
omhandlede Restanceringsvidner)	819	
Frederiksborg, Åsmindersøb og Grønholt residierende Capel-		
lanie angaaende	671	
Frederiksberg Sogns Beboeres Børnepligt angaaende	427, 870	
Frederiks Hospital, Beretning for 1831	709	
Frederiks tydske Menighed paa Åhlheden og Karup Sogne-		
kald angaaende	68	
Kundats for Sognepræst Linderøds Legat for Roerup og		
Glim Pastoraters Skolelærere	237	
— for Baag Herreds geistlige Enkekasse	604	
Fæstebondes Boe, om Behandlingen af den indavlede eller		
endnu paa Marken staaende Sød	562	
Fødte, Døde og Ægteviiede i Danmark i 1831	178, 420	
— — — i Island i 1831	727	
— — — paa Færøerne i 1834	421	

Gebyr, hvorvidt den i Sportel-Reglementet 1814 § 32 bestemte Moderation i Retsgebyret for Lyendesager er anvendelig i Kjøbstæderne og om Skrivernes Andeel i samme, samt hvorvidt Contoirister og Kjøbmandsvende kunne henregnes til Lyende	115
— til Synsmand for en Syns- og Overleveringsforretning kan inddrives ved Udpantning	169
— nedsat for adskillige Expeditioner i Vestindien	369
— hvorledes at beregne i Sager, der egne sig til Behandling efter Forordn. 6 Aug. 1824, men desuagtet, af Citanten procederes som almindelige Retsfager	377
— hvorvidt Recognition kan fordres ved en Ugtefælles Død, naar den Efterlevende skal beholde Boet ifølge reciproque Testamente, men dette ikke er confirmeret	462
— hvorvidt at erlægges for Tingvidne-Acters Befræftelse og Forsegling	506
— hvorvidt at erlægges for hvert Dpraab, naar flere Tiender opbydes til Bortforpagtning eller flere Parceller til Salg	506
— Spørgsmaal om samme i Anledning af Taxation over nogle afbrændte Steder og Salg af de fra Branden levnede Materialier m. m.	715
— kan ikke beregnes for Salg af Eiendele til Fylbestgjørelse af Omkostninger i en Justits sag, naar ikke disse udbringes ved Salget	876
Geistligheden, angaaende Delingen af den Provsten tillagte Bygindtægt af Kirkerne mellem flere, som i Aarets Løb have fungeret i Provste-Embedet	170

	Side
Geistligheden, om Landsbys=Geistliges Værneting .	19
— Afgift af bortfæstede Præstegaards=Jorder maa i Naadensaaret betragtes som Landgilde og deles efter Lovens 2—13—6 .	361
— angaaende den Præsterne i Volland tilkom- mende Tiende af Vikker, Bønner og Lindses	436
— Fundats for Baag Herreds geistlige Enkekasse	604
— Spørgsmaal angaaende tjenstledige personelle Capellaners Stilling til Biskoppen .	666
— angaaende geistlige Sagers Behandling og Bestyrelse paa Als og Væroe .	825, 849
— angaaende Tillabeligheden af at overlade Løv af Præstegaardens Moser .	874
— Bemyndigelse for Biskoppen i Island til at meddele de i Forordningen 23 Marts 1827 omhandlede Dispensationer fra de gjeldende Confirmations=Anordninger . . .	817
(see videre Naadensaar).	
Gjeld, hvorvidt Forskrivninger eller andre Documenter, Præster vedkommende, der førend Circulairt 24 December 1830 ere læste ved Birketinget, paa nye skulle læses ved Herredstinget . . .	380
— en Overformynderiebestyrers Forespørgsel om Frem- gangsmaaden for at sikke sig mod Præscription efter 5—14—4 af Overformynderiets Gjeldsbreve	494
Gjerrild og Hemmed Sognekald angaaende . . .	238
Glostrup Sognekald angaaende	87
Grindsted og Greve Sognekald angaaende . . .	549
Guinea, Regulativ for Skiftevæsenet sammesteds	793, 814

Guldtrækkerne maae forfærdige og falholbe vægte og dems:	
fint Guldtrækkerarbejde	185
Gunderup og Neufvinge Sognekald angaaende	439
Gunslev Sognekald angaaende	239
H.	
Haarløv og Himlingsø Sognekald angaaende	69
Hagen, C. T., Proprietair, hans Legat til Mehrn Sogns Fattige	447
Hals Sognekald angaaende	383
Handel. Additionel-Act til Tractaten imellem Danmark og Rusland	286
— angaaende Forpligtelsen til at holde behørig Handelsbøger	385, 865
Hansen, Anders, Gaardmand, forundt Medaillen for Druknedes Nedning med Tilladelse at bære den	350
Hartkorn, det fries Bidrag til Fourage til Skolelærere m. v. (see Skolevæsenet)	233
Hasting og Willerslev Sognekald angaaende	238
Havnevæsenet, angaaende Brugen af Ild og Lys i Skibe ombord paa Kjøbenhavns Rhed	203
Hellenæs Sognekald angaaende	51
Helsingørs Avis angaaende	111
Hofmedici, deres Rang angaaende	614
Horns Herred, dertil forenes Jagerspriis, Svanholm, Egholm og Selsø Birker	301
Hornum, Hylleberg og Fleisborg Sognekald angaaende	109
Horsens, angaaende et Marked sammesteds	54
Høiesteret. Ordre til Rogen at møde sammesteds	112, 144
— Sag foretaget ved dens høitidelige Nabning	145

	Side
Høiesteret, paadømte Sager i 1831	148
Høiskole, den militaire, Ordre til Forskjellige om at tiltræde Examinations-Commissionen som Dommere	582
Høiherg og Elsborg Sognetald angaaende	439

J.

Jagerspriis Birk forenes med 3 andre under Benævnelse af Horns Herred	301
Indbyrdes Underviisning, Committeeen for Tabeller og for Anvendelsen af den Keisersenske Fonds aarlige Gaver til Understøttelse for Haandværksstoler i Sjæl- land ophøre og Forandring foregaaer med Normal- skolen	14
Jorbeiendommens Udskykning, nærmere Bestemmelse des- angaaende	664
Jordensdødens Afstedigelse angaaende	282
Jsland, angaaende Udvidelse dertil af afkillige i 1827 for Danmark udkomne Anordninger og angaaende Redactionen af Jslandske Anordninger	257
— Regler, hvorefter Salair til Høiesterets-Advocater i Justitsfager skal indkræves i Jsland	277
— ang. den Dpkraeverne af de for Jsland paabudne Kongl. Afgifter tillagte Prioritet i Yverens Boe	278
— Forligelsesvæsenet sammesteds i 1829 og 1830	372
— Egtevicde, Fødte og Døde i 1831	727
— angaaende Rettergangsmaaden ved Underretterne udenfor criminelle og offentlige Politiefager	737, 777
— angaaende Bemyndigelse for Biskoppen til at med- dele de i Forordn. 23 Marts 1827 omhandlede Dispensationer fra Confirmations-Anordningerne	817

Jurisdiction. Regler ang. private Birkejurisdictioners Grændser, isærdeleshed med Hensyn til Beboerne paa Præstegaarde og dertil hørende Jorder, paa Skolelobber med andet saadant Gods, der ikke kan siges at være Birkepatronen tilhørende	19, cfr.	358
— — angaaende en Forandring dermed i Ringkjøbing Amt		65
— — angaaende fire Birkers Forening til Horns Herred		301
— — angaaende hvem Skiftehold tilkommer efter en Arvefæster paa Hovedgaardstøt under et Stamhuus		358
Justitsfog imod Kirsten Christophersbatter for at have villet forgive sin Mand		33
— imod Søren Andersen Ragerup for Mord		241
— imod Dorothea Ewalb for Mord		481
— imod Christine Marxen for Brandstiftelse		497

K.

Kallundborg Sognekald angaaende		670
Kjerteminde Sognekald og Annertet Drigstrup angaaende		495
Kirkensyn, at dette afholdes af den i Vacance constituerede Provst giver ham ei Hjemmel til udeelt at beholde den Provsten tillagte Løn af Kirken		170
Kjøbenhavn, Municipalafgifterne sammesteds i 1832		5
— — nyt Medlem udnævnt i Provideringscommissionen		54
— — Fattigvæsenets Beretning for 1829		129

Kjøbenhavn, nærmere Bestæmmelser om de sammesteds be- falede Dødsattester og Dødsanmeldelser samt om Forfattelsen af Mortalitetstabeller	161
— — General-Label over Lauges Interessenter og Mestere samt Evende og Drengene	184
— — angaaende Brugen af Ild og Lys ombord i Skibe paa Rheden	203
— — Løsmagerlauget er ikke ubelukkende berettiget til at væve Bomuldstøier	353
— — angaaende det Gebyr, der skal erlægges af en Borger, som ved Privilegium eller Be- villing berettiges til at drive en Næring eller Haandtering, hvorpaa han, naar han ei alle- rede var Borger skulde erhverve Borgerkab	435
— — Brandforsikrings-Regnskab fra 1 October 1829 til 30 September 1831	545
— — Brandvæsenets extraordinaire Understøttelses- fonds Status fra 1828—1831	546
— — Frelsers Kirkes Sogneskald angaaende	734
— — Bagerne ere berettigede til Udsalg af Meel	809
— — Besterbroes Vandcompagnies ældste Commit- terede skal herefter vedblive sin Function i 2 Aar	818
Kjøbenhavns Amt. Chirurgicaltet sammesteds deles i 2 særskilte Chirurgicalter og Districts- medicaket i Lyngbye ophæves	113
— — nordre og søndre Birkers Birkedommere ophøre tillige at benævnes Revisorer og miste Gagen som saadanne	670

Kjøbstæderne, hvorvidt Brændeviinsbrændere ere berettigede til at have Udsalg hvor de finde det tjenligst	228
— — nærmere Bestemmelser om Brandvæsenet, in specie om Straatages Affælselse	313, 337
— — Brandforsikrings-Regnskab fra 1 Oct. 1829 til 30 Sept. 1830	449
— — Beregninger over de Omkostninger i Delinqventsager, som lignes paa Kjøbstæderne, skule herefter ikke sendes til Rentekammerets Revision og Decision	594
— — Borgervæbningens anden Afdeling i Ribe havet	774
— — Forordn. 21 Marts 1800 og Anordn. 23 April 1817 § 18 ere anvendelige i Laugene udenfor Kjøbenhavn	784
Kludes Indførsel, Forbudet derimod havet	278, 279
Korsør og Laarnborg Sognekald angaaende	53
Kullerup og Refsvindinge Sognekald angaaende	733

L.

Læger, angaaende deres Ansættelse, Affædigelse og Forsættelse ved Regimenterne	116
— angaaende forbedret Lønning for Stifts- og Landphysici, samt Districtschirurger	148, 151
— angaaende Rangen for Hofmedici	614
Landboevæsenet, angaaende Jorders Udskiftning paa Bornholm	415
— — nærmere Bestemmelse af § 8 i Forordn. 3 December 1819 betræffende Jordeiendommens Udskiftning i Danmark	664
Landmilicesessionernes Deputeredes Sæde angaaende	374

Landphysici, (see ovenfor Læger).	
Laug, General-Tabel over Laugenes Interessenter og Mestere samt Svende og Drengene i Kjøbenhavn	184
— Tøsmagerlauget i Kjøbenhavn er ikke udelukkende berettiget til at væve Bomuldstøier	353
— Forordn. 21 Marts 1800 og Anordn. 23 April 1817 § 18 ere anvendelige i Laugene udenfor Kjøbenhavn	784
— Bagerlauget i Kjøbenhavn er berettiget til Udsalg af Meel	809
Legat, Sognepræst Linderods for Roerup og Glim Pastoraters Skolelærere	237
— Proprietair E. E. Hagens til Mehrn Sogns Fattige	447
Levring og Hørup Sognekald angaaende	174
Linderod, Sognepræst (see ovenfor „Legat“).	
Vinnedavere ere berettigede til at væve Bomuldstøier	353
Lynghye, Districtsmedicatet sammesteds ophæves	113
Lysgaard og Hlde Herreders Tingtid angaaende	110

M.

Marked, et nyt at holdes i Thisted og ved Horsens	54
— ligeledes i Skjelskjør	384
— ligeledes paa Sunddrav paa Thyholm	718
Marbølle Sognekald angaaende	463
Medicinalvæsenet, Modification i enkelte Bestemmelser i Forordningen 19 Juni 1831	29
— — Districtschirurgicatet paa gamle Kjøbenhavns Amt deles i 2 særskilte Chirurgicater og Districtsmedicatet i Lynghye ophæves	113

Medicinalvæsenet, angaaende Ophævelse af Afgiften til Chirurgiens Fremme og et anatomisk Theaters Vedligeholdelse	208
— — Beretning om den epidemiske Sygdom i Sjælland i 1831	209, 220
— — ang. en nye Pharmacopoea for Slesvig og Holsten	217
— — Bestemmelser i Anledning af Cholera morbus	29, 205, 220, 533, 537
— — Medicinske Selskabs Forhandlinger	750
— — (see ivoirigt under Chirurg og Læger).	
Meyerkrone's Stiftelse i Roeskilde ombygges og udbides	807
Meyrup Cognekald angaaende	173
Militaire, angaaende Forandring i Forordn. 23 Februar 1752	18
— Tillæg til Reglementet for Livjægercorpset	64
— angaaende Chirurgers Ansættelse, Afstedigelse og Forsættelse ved Regimenterne	116
— angaaende hvorledes forholdes, naar værne- pligtige Reserver efter eget Ønske ansættes ved de Bestindiske Tropper	186, 218
— hvorledes Værnepligtige ved Livjægercorpset have at udtjene deres Værnepligt, naar de afstediges fra Corpset førend 8 Aar	358
— angaaende de paa Landmilicesessionerne mø- dende Militaires Sæde m. m.	374
— angaaende Frederiksberg Cogné Beboeres Værnepligt	427, 870
— ang. Godtgjørelse til Udrederne af National- heste for Hestenes Underholdning	651

	Side
Militaire, nærmere Forklaring af den ved Pl. 15 Oct. 1830 kundgjorte allerhøieste Resolution af 4 August s. A.	665
— angaaende Udskrivning af Trainconstabler ved Artilleriecorpset	789
— angaaende Udskrivning til den staaende Hær af et forøget Antal Overcomplete	861
Moesberg og Hørmested Sognekald angaaende	614
Mortalitetstabeller	161
Municipal-Utgifterne i Kjøbenhavn i 1832	5

N.

Raadensaar, hvorvidt en Præste-Enke er berettiget til Andeel af Pintseoffer, naar det falder kort efter Raadensaarets Udløb, men der i Raadensaaret kun har været 2 Dfferdage	460
— — Spørgsmaale om Indtægternes Deling i samme	565
Rantrup, Søbye og Bile Sognekald angaaende	308
Nationalbankens Regnskab fra 1 August 1830 til 31 Juli 1831	89
Nyekjøbing og Systofte Sognekald angaaende	238
Nyekjøbing Sognekald og Anneret Rørvig angaaende	463
Nyested og Herringlev Sognekald angaaende	52
Norre-Lyndelse og Høbye Sognekald angaaende	110

D.

Offentlige Stiftellers Midler, angaaende hvorledes at forholdes med de deraf mod Pant udlaante Summer, der ei udkomme ved Panternes Salg	47
--	----

	Side
Overordnede Liende-Commission, nyt Medlem tiltraadt	
samme	896
Oland Sognekald angaaende	718
Ostersøede Sognekald angaaende	614
Ostertørslev Sognekald angaaende	440
Ostervelling, Hjelstrup og Grensteen Sognekald angaaende	309

P.

Pantevæsenet, hvorvidt Forskrivninger og andre Documenter, Præster vedkommende, der førend Circulæret 24 December 1830 ere læste ved Birketinget, paa nye skulle læses ved Herredstinget	380
Passer, Bestemmelser for Slesvig og Holsten angaaende sammes Meddelelse og Bifering	2
— til Algier maae ikke meddeles Personer, som ikke selv sammeffeds kunne sørge for deres Underholdning	405
Petersborg og Rindertofte Sognekald angaaende	240
Politiet, Modificationer i enkelte Bestemmelser i Forordn.	
19 Juni 1831	29
— angaaende Mortalitetstabellerne i Kjøbenhavn	161
— Indspjærpelse af Bestemmelserne i Forordn. 10 Dec. 1828 imod Omstreifen af Haandværksvænde	375
— (see ovenfor „Passer“)	
Porcelain, fremmed, maa indføres hertil	47
Postvæsenet, angaaende den i Forordningen 27 Jan. 1804 § 30 omhandlede Bedetid	18
— — angaaende Udlevering af Kongelig Tjeneste Breve, som ankomme til udenbys boende Embedsmænd	195
— — Bestemmelser angaaende Portofriheden 804, 805	

Postvæsenet; angaaende Embedsmænds Forpligtelse at have Embedssegel, som kjendelig betegner deres offentlige Stilling	890
Pouster Sognekald angaaende	613
Præster og Præstegaarde (see Geistlige, see og Raadensaar).	
Procurator. Bekjendtgjørelse om en saadan Ansættelse 110, 383	
Provsternes Vøn af Kirken, om dens Deling mellem flere, der i samme Aar have fungeret	170
Providberingscommission for Kjøbenhavn, nyt Medlem tiltraadt samme	54
Provindsialstænder, angaaende Indkaldelsen af Mænd fra Hertugdømmene, for at raadslaae om udkast til Ordningen af bemeldte Stænder	187
— — lignende Bestemmelser for Danmark 190, 216	

D.

Qvæstede, Commissionens Beretning for 1831	891
Qvarantainevæsenet, Modification i § 33 B. af Forordn. 15 Marts 1805 for Hertugdømmene	1
— — Qvarantaineanstalterne paa Frederiks- holm og Christiansøe ophøre, naar den paa Nyholm træder i Virksom- hed	31
— — Lettelse i de gjeldende Qvarantaine- Regler, forsaavidt disses Anvendelse skulde foranlediges ved Cholera- Sygdomme	205, 220

	Side
Quarantainevæsenet, Bekjendtgjørelse om Quarantaine-	
— — Indretningen paa Røeholm .	214
— — Modificationer i de mod den indfiste Cholera trufne Foranstaltninger	590
— — Bekjendtgjørelse om smittede Stæder	
	12, 119, 158, 183, 232, 279, 290, 309, 381, 595
Quartalscoursen, Bestemmelse derom	196, 422, 655, 878

K.

Kang forholdet for Land- og Søkrigscommissairerne	374
— for Hofmedici	614
Kefsnæs Sognekald angaaende	383
Kieiersenske Fonds Gave til Haandarbejdsstoler efter den indbyrdes Underviisning, Beretning for 1831	172
Kettergangsmaaden ved Underretterne i Island	737, 777
Revision af Amtsfattigkasseregnskaber og af Regnskaber for Legater til Fattig- og Skolevæsenet høre under Cancelliet	557, 714
Ribe Borgervæbnings anden Afdeling ophævet .	774
Romøe Degne- og Overlærer-Embede angaaende .	717
Rorup og Glim Sognekald angaaende	734
Rusfiste Dampbade, Privilegium derpaa	111

S.

Sarkisøbing Rjbstæd og dens Landsogns Fattigvæsen separeres	67
Seerup og Lemming Sognekald angaaende	548
Selsø Birk forenes med 3 andre til Horns Herred	301
Skallerup og Benneberg Sognekald angaaende .	613

	Side
Skarvild og Arnborg Sognetald angaaende . . .	86
Skat, angaaende den Opkræverne af de for Island paa- budne Kongelige Afgifter tillagte Prioritet i Yberens Boe	278
— angaaende Eftergivelse i Skatten af Besiddelse, Nytte og Brug for Slesvig og Holsten	281
— angaaende Udskrivning af Bidrag til Digeklassen af samtlige Marsflande i Slesvig og Holsten	652
— angaaende Udskrivningen af Magazintorn, Høe og Palm i Slesvig og Holsten for 1833	653
— angaaende Forandring med Hensyn til Opkrævning af adskillige Afgiftssummer, der hidtil hver for sig have skullet repareres enten paa Hartkornet i Danmark eller paa Kjøbstæderne	673
— angaaende Repartition deels af den extraordinaire Bekostning paa Anskaffelse af Fourage til Land- militair-Statens deels af Marschpenge	708
— angaaende Godtgjørelse til Landboere og Kjøbstæder for Kjørseleer til militair Tjeneste	761
Skjælfjor, angaaende et Markeds Afholdelse sammesteds	384
Skifte, hvorvidt Summer, der før Skiftet ere udbetalte til Arvinger, bør medregnes til Boets Masse	49
— efter en Arvesøster paa Hovedgaardstart under et Stamhuus, om det bør forrettes af Stamhuus- besidderen eller af Herredsfogden	358
— hvorvidt Recognition kan fordres ved en Ægtefælles Død, naar den Efterlevende skal beholde Boet ifølge reciproque Testamente, men dette ikke endnu ved Dødsfaldet var confirmeret	462

Skifte, hvorvidt i Fæstebønderes Bøer den indavlede Sæd eller Sæden paa Marken skal indbrages under Registreringen	562
— angaaende Udlæg paa Skifte for Omkostninger ved en afdød Egtfælles Begravelse	562
— angaaende Forstaaelsen af Udtrykket „beholdne Formue“ i Placat 18 August 1812 ang. $\frac{1}{2}$ pCt. Afgift efter Forordn. 8 Februar 1810	592
— angaaende de paa Bornholm brugelige Skiftetillysninger	627
— Regulativ for Skiftevæsenet paa Guinea 793, 814	
Skindøbe, Foranstaltninger til at forebygge deres Begravelse	57
Skolevæsenet, Committeeen for indbyrdes Underviisnings-	
Tabeller og Committeeen for Anvendelsen af den Keiserske Fonds aarlige Gave til Understøttelse for Haandgjerningskoler i Sjælland ophøre, og Forandring skeet med Normalkolen for indbyrdes Underviisning	14
— — angaaende frit Hartkorns Gieres Forpligtelse til i visse Tilfælde at contribuere til Kjørseler til Skolers Opførelse og Vedligeholdelse samt Leverance af Foder til Skolelærerens Creaturer	233
— — angaaende Revision og Decision i Cancelliet af Regnskaber for Legater til Skoler	557
— — angaaende geistlige Sagers Behandling og Bestyrelse paa Als og Væroe	825, 849
Skrudsstrup Sognekald angaaende	121
Skudsmaalbøger for Tjenestetjyende angaaende	633, 657
Slaglille og Bjernebe Sognekald angaaende	548

Slesvig, Beretning om Anstalten for Afstindige fra 1 Oct. 1830 til 1 Oct. 1831	304
Spøttel-Reglementet (see Gebyhr).	
Starup og Rebel Sognekald angaaende	87
Stemplet Papir, angaaende Afskrivning paa stemplet Pa: pir af uaccepterede Regninger	17
— — til Handelsbøger angaaende	385, 865
— — behøves ikke til Protocoller for Justits: eller criminelle Sagers Behandling	565
— — til Kjendelsesacter angaaende	711
— — til Testamenter, nærmere Bestemmelser derom	721
Stiftsphysici, angaaende deres forbedrede Lønning	148
Strandingscommissionair, Nogen at være	71, 110, 279, 352, 406, 550
Sundhedscollegiet, ang. at Stabschirurgen skal tiltræde samme	121
— — yng. Mortalitetstabellerne for Kjøben: havn	161
— — nyt Medlem tiltraadt samme	290
— — Stadsphysicus kan kaldes til dets For: handling	310
Svanholm Birk forenet med 3 andre til Horns Herred	301
Synsmænd kunne fordrø deres Betaling indbrevet ved Ud: pantning	169
Søfarende, angaaende Brugen af Ild og Lys ombord i Skibe paa Kjøbenhavns Kved	203

	S.	Side
Thisted, angaaende et Marked sammesteds . . .		54
Thyholm, angaaende dito		718
Thirsted, Schjorringe og Veilebye residerende Capellanie betræffende		735
Thorup Sognekald angaaende		382
Tjæreby og Alsnøderup Sognekald angaaende . . .		121
Tiende, angaaende den Præsterne i Volland tilkommende Tiende af Biskker, Bønner og Lindser		436
Tiendecommission, den overordnede, nyt Medlem tiltraadt samme		896
Toldvæsenet, angaaende Indførsel af fremmed Porcelain		47
— — Forbud mod Klubes Indførsel hævet		278, 279
— — angaaende Indførselstolden paa Finske Træ- varer		289
Trykkefrihed, den tydske Forbundsforamlings Beslutning angaaende Misbrug af Pressen bringes til offentlig Kundskab		218
— — dito ang. Tidsskriftet, „die neuen Zeitschwin- gen“		543
— — — — — „der Freisinnige og der Wächter am Rhein“		544, 707
— — — — — „allgemeine politische Annalen“		665
— — — — — „der Volksfreund“		705, 889
— — — — — „deutsche allgemeine Zeitung“		707
Tyendefager i Kjøbstæder, angaaende Gebhyret i samme		115
Tøimagerlauget i Kjøbenhavn er ikke udelukkende beret- tiget til at væve Bomuldstøier		353

U.	Side
Udpantning, hvorvidt anvendelig paa Betaling til Synsmænd	169
Udlev Sognekalb angaaende	70
Universitetet, Bestemmelser i Henseende til den philosophiske Examen	425
— — nærmere Bestemmelser i Henseende til examen artium	617

B.

Baalfe Sognekalb angaaende	178
Baccinationsvæsenet, Beretning om samme for 1830	873
Bærnepligt, angaaende hvorledes forholdes naar værnepligtige Reserver efter eget Ønske ansættes ved de Vestindiske Tropper	186, 218
— — hvorledes Bærnepligtige, der ere ansatte ved Livjægercorpset, have at udtjene deres Bærnepligt naar de afflediges fra Corpset inden 8 Aar	358
— — for Frederiksberg Sogns Beboere angaaende	427, 870
Bærnske Stiftelses Regnskab for 1831	822
Bævere, Linned-, ere berettigede til at være Bomuldstøier	353
Beie, angaaende Repartitionen af den Kongelige Kasses Forsskud for 1831 til Arbeide paa de nye Hovedlandeveie m. m.	441
Beisfiscal-Benævnelsen for Birkebonnerne paa Rjøbenhavns Amt bortfalder	670
Besterbroes Vandcompagnies ældste Committerede skal heretter vedblive sin Function i 2 Aar	278

	Side
Bestindien (see ovenfor Børneplegt).	
— — angaaende Moderation i Gebyret for adskillige Expeditioner	369
— — om Forligelsesvæsenet sammesteds i 1829 og 1830	372
— — Foranstaltning, for at hindre Negerflavers Udsnigelse	409
— — Beretning om Criminalvæsenet i 1830	585
— — Fortolkning af en Bestemmelse i Rescriptet 22 October 1830 angaaende Negerflavers Admission til Tød	876
Bettelsløv og Hømb Sognekald angaaende	671
Birnesø Sognekald angaaende	735
Bognmandstaxten, Bestemmelser om samme 209, 480, 654, 889	
Borbasse og Heinsvig Sognekald angaaende	549

Lovgivning*).

Academier.

	Side
Bekjendtgjørelse 4 Juni, indeholdende nærmere Bestemmelser i Henseende til den filosofiske eller saakaldte anden Examen ved Kjøbenhavns Universitet	425
*Bekjendtgjørelse 8 September angaaende nærmere Bestemmelser i Henseende til examen artium ved Kjøbenhavns Universitet	617

*) Alle Anordninger m. v., ved hvilke intet Aarsstal findes, ere af 1832. Ved de med * betegnede, er meddeelt en Fremstilling af Motiverne.

Lovgivning.

Side

Arv og Skifte.

- *Placat 11 Sept., hvorved de paa Bornholm brugelige Skifte-Lillysninger til Kirkestevne i nogle Tilfælde tillægges Proclamas Virkning m. m. . . . 627
- *Placat 10 October (see stemplet Papir).
- *Regulativ 24 October (see Guinea).

Auctioner.

- *Forordning 27 Juli angaaende visse Rettelser med Hensyn til Benyttelsen af Auctionsbøsenet . . . 513, 529

Begravelse.

- *Placat 13 Januar for Kjøbstæderne udenfor Kjøbenhavn samt for Landet i Danmark, angaaende Foranstaltninger til at hindre det mulige Tilfælde af Skindbødes Begravelse 57
- *Placat 17 Februar, indeholdende yderligere Bestemmelser angaaende de ved allerhøieste Resolution 9 Juni 1829, kundgjort ved Cancellie-Placat 26 s. N., paabudne Dødsattester, som, inden Jordspaaakastelse i Kjøbenhavn maa finde Sted, skulle tilveiebringes . . . 161

Bornholm.

- Placat 30 Mai angaaende adskillige Begunstigelser for dem af Bornholms Indvaanere, der maatte ønske deres Forder samlede i Overensstemmelse med Fred. 23 April 1781 og sildigere dermed i Forbindelse staaende Anordninger 415
- *Placat 11 September (see oven Arv og Skifte).

Brandforanstaltninger.

- *Anordning 6 April, indeholdende nærmere Bestemmelser angaaende Brandvæsenet i Rjbstæderne i Danmark, Rjshenhavn dog berunder ikke indbefattet 313, 337
- *Placat 12 Juni, angaaende at den Bygningshjælp, som hidtil, ifølge de under 8 December 1809 og 22 April 1817 bekendtgjorte Kongelige Resolutioner, er ubetalt af den Kongelige Kasse, i Fremtiden vil blive ubredet af Landbygningernes Brandforsikkring . 418
- *Placat 22 November, angaaende den Sognemændene ifølge Loven og Anordningerne paaliggende Tvångs- pligt, at yde Hjælp med Rjrsfler og Arbejde til af- brændte Bøndergaardes og Huses Gjenopførelse 858

Bøger og Bogtrykkere.

- *Forordning 20 Januar, indeholdende Bestemmelser om Aflevering af Exemplarer af udkommende Skrifter m. v. til det store Kongelige Bibliothek og til Universitets- Bibliotheket 73
- Placat 15 November, angaaende offentlige Bekjendtgjørelser Indførelse i den af Enken Sophie Hedevig Berling udgivne politiske og Avertisements-Tidende, der hidtil har ført Navnet: „den Danske Stats- tidende“ 803
- (See isvrigt Forbundsforsamlingen).

Deserteurer.

- Placat 10 Juli for Slesvig og Holsten angaaende ad- skillige, i Henhold til den for samtlige tydske For- bundsstaten afsluttede Cartelconvention, om Ud-

Lovgivning.	Side
levering af Deserteurer og undvegne Børnepligtige givne nærmere Bestemmelser	601
Placat 10 September for Danmark angaaende det samme	604

Særøerne.

Rescript 27 April angaaende Udvidelse af adskillige i 1828 for Danmark udkomne Anordninger	299
---	-----

Fattige.

*Placat 19 December, indeholdende en Tillægsbestemmelse til den under 1 Juli 1799 kundgjorte Plan for Kjøbenhavns Fattigvæsen og Placaten 14 December 1810, §§ 21 og 22	881
--	-----

Forbrydelser og Straffe.

Parolbefaling 16 December 1831 angaaende en Foran- bring i Forordningen 23 Februar 1752	18
*Placat 27 April angaaende Forbudsrets Afkædigelse	282
*Forordning 1 Juni angaaende Straffen for dem, der be- fordre Slave-Negres og Negerinders Flugt fra de Dansk-vestindiske Øer	409
*Forordning 11 Juli angaaende Afsoning af Bøder, som tilfalde Private	465
*Placat 19 December (see Fattige).	

Forbundsforsamlingen (den tydske).

Patent 24 Marts for Holsten, hvorved en yderligere Be- slutning af den tydske Forbundsforsamling angaaende Misbrug af Pressen bringes til offentlig Kundskab	218
Patent 24 Juli for Holsten, indeholdende den tydske For- bundsforsamlings Beslutning med Hensyn til Redac- tionen af Tidsskriftet: „die neuen Zeitschwingen“	543

Lovgivning.	Side
Patent 6 August for Holsten, indeholdende dito ang. Tidse- bladene „der Freisinnige“ og „der Wächter am Rhein“	544
Patent 14 August, hvorved den tydske Forbundsforamlings Beslutninger af 28 Juni d. A. bringes til offentlig Kundskab	569
Patent 24 Sept. for Holsten, indeholdende dito ang. Tidse- skriftet „allgemeine politische Annalen“	665
Patent 8 October for Holsten, indeholdende dito ang. det i Hildburghausen udkommende Tidseblad „der Volks- freund, ein Blatt für Bürger in Stadt und Land“ samt andre sammesteds udkommende trykte Skrifter	705
Patent 8 Oct. for Holsten indeholdende dito angaaende Tidsebladet „Deutsche allgemeine Zeitung“	707
Patent s. D. for Holsten indeholdende dito med Hensyn til Redactionen af Tidsekrifterne: „Der Freisinnige“ og „der Wächter am Rhein“	707
Patent 17 Dec. for Holsten, indeholdende dito med Hensyn til Redactionen af Tidsekriftet: „der Volksfreund“	889

Geistligheden.

Placat 6 Marts for Slesvig og Holsten angaaende Til- lægsbestemmelse til den under 8 October 1777 til de forrige storfyrstelige Districter ertenderte Forordning 19 Juli 1771 om Hjemmedaaben, hvorved fastsættes en Tid, inden hvilken nyfødte Børns Daab skal være foranstaltet	201
*Anordning 7 November angaaende de geistlige Sagers Behandling og Bestyrelse paa Werne Als og Erøse 825, 849	825, 849
*Rescript 14 November (see Island).	

Lovgivning.

Side

Guinea.

- *Regulativ 24 October angaaende Skiftevæsenet paa de Kongelige Danske Besiddelser paa Kysten Guinea 793, 814

Handel.

- Tractat 14 October 1831 (see Tractater).
 *Forordning 1 Juni angaaende Forpligtelsen til at holde behørigte Handelsbøger 385

Havnevæsenet.

- Placat 15 Marts angaaende Brugen af Ild og Lys ombord i Skibe paa Kjøbenhavns Kæb 203

Island.

- *Forordning 21 December 1831, der udvider adskillige i 1827 for Danmark udkomne almindelige Anordninger til Island med de i saa Henseende fornødne Forandringer og nærmere Bestemmelser 257
 Placat 29 Marts angaaende nærmere Bestemmelse af den Tid, i hvilken Opkræverne af de for Island paabudne Kongelige Afgifter for disse skulle være prioriterede i de vedkommende Yderes Boer 278
 *Anordning 15 August angaaende Rettergangsmaaden ved Underretterne paa Island udenfor criminelle og offentlige Politiesager 737, 777
 *Rescript 14 November angaaende Bemyndigelse for Bisoppen til at meddele de i Forordningen 23 Marts 1827 omhandlede Dispensationer fra Confirurationsanordningerne 817

Lovgivning.

Side

Kjøbenhavn.

- *Placat 17 Februar (see Begravelse).
 Placat 15 Marts (see Havnevæsenet).
 *Placat 9 Mai (see Laug).
 *Placat 23 November (see Laug).

Kjøbstæderne.

- *Anordning 6 April (see Brandvæsenet).
 Placat 3 November (see Laug).
 Placat 6 November angaaende Ophævelsen af Borger-
 væbningens 2den Afdeling i Ribe Kjøbstad m. m. 774

Landmilicen og Landmilitair, Staten.

- Parolbefaling 16 December 1831 (see Forbrydelser og
 Straffe).
 Tillæg 18 Januar til Reglementet for Livjægercorpset af
 22 April 1829 64
 Placat 16 Marts, hvorved de Bestemmelser kundgjøres, der
 blive at iagttage, naar værnepligtige Reserver af
 Danmark ifølge eget Ønske ansættes ved de Bestindiffe
 Tropper 186
 Patent 22 Marts for Slesvig og Holsten angaaende det
 samme 218
 Placat 23 Mai angaaende hvorledes de Værnepligtige,
 der ansættes ved Livjægercorpset, have at udtjene
 deres Værnepligt naar de erholde Afsted fra Corpset
 forinden de første 8 Aar 358
 *Resolution 4 April angaaende Frederiksberg Sogns Be-
 boeres Værnepligt 427, 870
 Patent 10 Juli for Slesvig og Holsten (see Deserteurer).

Lovgivning.

Side

Placat 10 September for Danmark (ligeledes).	
Patent 8 September for Slesvig og Holsten angaaende - den Norm, hvorefter, i Tilfælde af Cavallerie- Regimenternes Sammen dragging, den Udreberne af Nationalheste tilkommende Godtgjørelse for Hestenes Underholdning skal beregnes	651
Placat 6 November angaaende Udskrivning af Traincon- stabler ved det Kongelige Artilleriecorps	789
Placat 4 December angaaende Udskrivningen til den staaende Hær af et forøget Antal Overcomplete m. m.	861

Landvæsenet.

Placat 30 Mai (see Bornholm).	
Placat 13 September angaaende en nærmere Bestemmelse af § 8 i Forordningen 3 December 1819 betræffende Tordeiendommens Udtykning i Danmark	664

Laug og Haandværker.

Placat 6 Marts angaaende Tilladelse for Guldrækkere at forfærdige og falholde vægte og demifint Guldrækker- Arbejde	185
*Placat 9 Mai angaaende Berettigelse for Linnedvævere i Kjøbenhavn til at væve Bomuldstøier	353
*Placat 3 November angaaende at Forordningen 21 Marts 1800 samt Anordningen 23 April 1817 § 18 skulle være anvendelige ogsaa ubi Laugene udenfor Kjøben- havn	784
*Placat 23 November angaaende de Kjøbenhavnske Laugs bageres Berettigelse til at udsælge Meel	809

Lovgivning.
Leie.

Side

Placat 9 Marts angaaende Udsættelse af Goraars-Flytte- dagen i 1832	177
--	-----

Medicinalvæsenet.

*Placat 13 Januar (see Begravelse).	
*Placat 17 Februar (dito).	
Placat 8 Marts angaaende Ophævelse af de ved aller- høieste Rescripter af 28 Juni 1737 samt 3 Mai 1743 paaubodne og siden nærmere bestemte Afgifter til Chirurgiens Fremme og et anatomisk Theaters Bed- ligeholdelse	208
Forordning 13 Marts for Slesvig og Holsten angaaende Indførelsen af en nye Pharmacopoea	217
*Placat 27 April angaaende Jordemødres Afstedigelse	282
Forordning 8 August angaaende forandrede Forholdsregler med Hensyn til den indiske Cholera	533
Forordning 7 August for Slesvig og Holsten angaaende det samme	537

Politiet.

Patent 29 December 1831 for Slesvig og Holsten an- gaaende Hjørpede Forholdsregler i Henseende til Passers Meddelelse og Visering af Passer	2
*Placat 13 Januar (see Begravelse).	
Placat 15 Marts (see Havnevæsenet).	
Forordning 27 April angaaende Tilsyn med Indretninger, der drives ved Dampmaskiner	297
Forordning 8 August (see Medicinalvæsenet).	
Forordning 7 August for Slesvig og Holsten (dito).	

Lovgivning.

Side

*Forordning 5 September (see Tjenestefolk).

*Placat 19 December (see Fattige).

Postvæsenet og Rejsende.

Placat 27 December 1831 angaaende den i Forordningen	
27 Januar 1804 § 30 omhandlede Bedetid	18
Placat 24 Marts angaaende Bognmandstaxten	209
Placat 7 Juli angaaende dito	480
Placat 22 September angaaende dito	654
Placat 14 November angaaende nogle nye og forandrede	
Bestemmelser i de bestaaende Anordninger om Porto-	
friheden	804
Placat 22 December angaaende Bognmandstaxten	889

Qvarantainevæsenet.

Patent 27 December for Slesvig og Holsten angaaende	
Modification af den Forfæst, som indeholdes i § 33 B	
af Qvarantaineforordningen 15 Marts 1805, og	
hvorledes der skal forholde sig med strandende Skibe, for-	
saavidt disse, med Hensyn paa den nu i nogle Lande	
herstende Cholera-Sygdom, havde skullet henvises til	
Løsningens-Qvarantaine	1
Placat 28 Marts, angaaende nogle yderligere Rettelser i	
de gjeldende Qvarantaine-Regler, forsaavidt disse	
Anvendelse skulde foranlediges ved Cholera-Sygdomme	205
Patent 28 Marts for Slesvig og Holsten ang. det samme	220

Retten.

*Forordning 11 Juli (see Forbrydelser og Straffe).

*Forordning 27 Juli (see Auctioner).

*Anordning 15 August, (see Island).

*Regulativ 24 October (see Guinea).

Skatter og offentlige Afgifter.

Placat 29 Marts (see Island).

Placat 11 April for Slesvig og Holsten, angaaende en
Eftergivelse i den ved Forordningen 9 Juli 1813
consoliderede Skat af Besiddelse, Nytte og Brug for
1832 281

Placat 9 Juni angaaende Repartition af de af den Konge-
lige Kasse til Arbejde paa de nye Hovedlande samt
til Broers og Steenslufers Anlæg i Danmark forskuds-
viis ubetalte Bekostninger for 1831 441

Placat 4 September, angaaende Udskrivningen af de ifølge
allerhøieste Placat 29 Januar 1800 af samtlige
Marssklande i Hertugdømmerne Slesvig og Holsten
til den almindelige Digkasse fremdeles ydende Bidrag 652

Placat 19 September for Slesvig og Holsten, angaaende
Udskrivningen af Magazinkorn, Høe og Halm for
Aaret 1833, tilligemed Bestemmelsen af Priserne, hvor-
med de Magazinkorn- og Fourage-Quantiteter for
1832, som in natura ei ere blevne requirerede, skulle
betales 653

*Forordning 15 September, angaaende en Forandring med
Hensyn til Opkrævningen af adskillige Afgiftssummer,
der hidtil hver for sig have skullet repareres enten
paa Hartkornet i Danmark, eller paa dette saavel-
som paa Kjøbstæderne m. m. 673

Placat 15 September, angaaende Repartition deels af
den extraordinaire Bekostning paa Anskaffelse af Fou-

Lovgivning.

Side

rage til Landmilitair-Staten i Danmark for Aaret
fra 26 October 1831 til 26 October 1832, deels af
Marschpenge for Landsoldaterne i Danmark for Aaret
1832 708

- *Placat 15 September, angaaende Godtgjørelse til vedkom-
mende Landboere og Kjøbstæder i Danmark, Born-
holm undtagen, for de af dem indtil Udgangen af
Aaret 1815 forrettede Kjørsler til militair Tjeneste 761

Skolenæsenet.

- *Anordning 7 November (see Geistligheden).

Stemplet Papir.

Placat 22 December 1831, indeholdende nærmere Bestem-
melse angaaende den ved Forordningen 3 December
1828 § 42, Nr. 7 i visse Tilfælde befalede Afkri-
ning paa stemplet Papir af uaccepterede Regninger 17

- *Forordning 1 Juni (see Handel).

*Placat 10 October, indeholdende en nærmere Bestemmelse
af det til visse Slags Testamenter fornødne stemplede
Papir 721

Spøfarende.

Placat 15 Marts (see Hønevæsenet).

Tjenestefolk.

- *Forordning 5 September om Stubemaalbøgers Ind-
førelse for Tjenestetjyende 633, 657

	Lovgivning.	Side
	Toldvæsenet.	
Placat 30 December 1831 angaaende Forlængelse indtil videre af den ved Placat 28 Marts 1829 tilladte Indførsel af fremmed Porcelain		47
Placat 21 April, hvorved Forbudet imod Kludes Indførsel fra fremmed Sted ophæves		278
Placat s. D. for Slesvig og Holsten angaaende det samme		279
Placat 24 April angaaende Indførselstolden af fiske Trævarer		289

Tractater.

Additionel-Act 14 October 1831 til de imellem Danmark og Rusland bestaaende Tractater	286
---	-----

Trykkefrihed (see Forbundsforsamlingen).

Veie.

Placat 9 Juni (see Skatter og offentlige Afgifter).

Vestindien.

Placat 16 Marts (see Landmilicen og Landmilitair-Staten).

Placat 22 Marts for Slesvig og Holsten (ligeledes).

Rescript 18 April angaaende Moderation i Gebyret for adskillige Expeditioner i Vestindien 369

*Forordning 1 Juni (see Forbrydelser og Straffe).

Collegial = Tidende.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

Nr. 1. Den 7de Januar 1832.

Redigeret, forlagt og udgivet af:

Peter Johan Monrad, Anders Sandse Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Trykt i det Christensenske Officin ved J. D. Øvist.

Lovgivning.

Øgiennem det Slesvig = Holsteen = Lauenborgske Cancellie er den 27 Decbr. sidstleden udkommet et allerh. Patent for Hertugdømmene Slesvig og Holsteen, betræffende en Modification af den Forskrift, som indeholdes i § 33 Littr. B. af Quarantaine-Forordningen af 15 Marts 1805 angaaende hvorledes der skal forholdes med strandede Skibe, forsaavidt disse, med Hensyn paa den nu i nogle Lande herskende Cholera = Sygdom, havde skullet henvises til Losnings = Quarantaine. Dette Patent er i det væsentlige af samme Indhold, som den under samme Dato for Danmark udkomne Placat. (Efr. Coll. Tid. f. N. Nr. 54 S. 953.

Fra det Slesvig-Holsteen-Lauenborgske Cancellie er den 29 Decbr. idfleden udkommet følgende Patent for Hertugdømmene Slesvig og Holsten, angaaende skjærpede Forholdsbregler i Henseende til Passers Meddelelse og Visering af Passe.

For paa en virksommere Maade at forhindre Vagabondering og Bettelie i Hertugdømmene Slesvig og Holsten, har Hans Majestæt Kongen fundet sig foranlediget til med Hensyn til Meddelelse og Visering af Passe at fastsætte som følger:

1.

Fra denne Anordnings Publication af, skal der til ingen omdragende Liniedansere, Markskrigere, Tassenpillere, omreisende Sangere, Musikanter, Forevisere af Perspektivkasser, Kariteter og Dyr, Kjædelflikkere, saakaldte Kammerjægere og Bispekræmmere, hvad enten de fornævnte Individier ere Indlændinge eller Udlændinge, meddeles Passe til at reise til Markederne eller andetsteds hen i Hertugdømmene, ligesom og de Passe, som de allerede maatte have, ikke skulle viseres uden for Tilbagereisen til deres Hjem.

2.

For alle saadanne Personer, som ikkun opgive deres Erhverv paa den almindelige Maade, at de ernære sig ved deres Hænders Arbeide, eller søge Arbeide, skulle Passe ikkuns udfærdiges og tidligere udfærdigede Passe

viferes, forsaavidt saadanne Personers Arbeidsdygtighed tilstrækkeligt er oplyst og bragt til Bished.

3.

Forestaaende Bestemmelse bliver imidlertid ikke anvendelig paa de concessionerede Kniplingshandlere, paa de Individider, som ere forsynede med Concessioner fra Statsholdereskabet til at forevise Dyr, Sjældenheder og deslige, ei heller paa dem, der ifølge specielle Concessioner eller almindelige Lovbestemmelser ere berettigede til at ombære Varer til Handel i visse Districter, forsaavidt disse ikke af dem overskrides.

Fremdeles ere de indenlandske Lirebreiere undtagne fra disse Forskrifter, og med Hensyn til den Udgang, der kan tilstedes de omdragende, indenlandske Skjærslipere, forbliver det ved de i Rescriptet af 19 September 1788 indeholdte Bestemmelser.

Indenlandske Bekjendere af den mosaiske Tro, som besøge Markederne med Varer, skulle ogsaa fremdeles, under Tagttagelse af de iøvrigt gjeldende Lovforskrifter, kunne meddeles de dertil fornødne Passer.

Hvad de i Udlandet bosatte mosaiske Troesbekjendere angaaer, da bør under de i den 9de § af Passforordningen af 17 April 1811 nævnte og i Circulairret af 30 November s. A. nærmere betegnede „fremmede Handelsjæder“, hverken indbefattes de fremmede Mosaitter, som ere Eiere af Varelagere, og med disse besøge Markederne, eller de, der beviisligen i Commission af disse Eiere have

at besøge paa Markederne Salget af de dem anbetroede Varelagere. Saadanne fremmede mosaiske Troesbekjendere ere derfor ikke udelukkede fra at besøge de indenlandske Markeder, og de dertil fornødne Passe kunne meddeles dem under Jagttagelse af de derom iøvrigt gjeldende Lovforskrifter.

4.

De ved Patentet af 29 December 1829 fastsatte Straffe for ulovlig Udstedelse og Visering af Passe skulle ligeledes være anvendelige paa de Autoriteter, som paa anordningsstridig Maade udfærdige eller visere Passe for de i dette Patents § 1 og 2 omhandlede indenlandske Individier.

5.

Det paaligger alle Pas-Autoriteter som ufravigelig Pligt, ufortøvet at gjøre Anmeldelse til det dem overordnede Overdicastrerium om enhver af dem opdaget Overtrædelse af de Bestemmelser, som ved Meddelelse eller Visering af Passe skulle iagttages, samt strax at lade Thændehaveren af et saadant anordningsstridigen udstedt eller viseret Pas transportere til hans Hjem eller over Grændsen.

6.

De ved saadanne med anordningsstridige Passe forsynede Individiers Arrest og Transport foranledigede Omkostninger, skulle stedsse bæres af den Pas-Autoritet, som sidst har viseret det anordningsstridige Pas, dog mod Regres til Passets Udsteder.

Er derimod det anordningsstridigen udstedte Pas endnu ikke forsynet med nogen Foreviisnings-Paaategning, da paahviler Ansvaret umiddelbart den Autoritet, der har udstedt Passet.

Forestaaende bekjendtgjøres herved til Efterretning og tilbørlig Efterlevelse for alle Vedkommende.

Blandede Efterretninger.

I Medfør af Befalingen i det allerh. Rescript af 31 Mai 1814, har Conference fundet Sted imellem Kjøbenhavns Magistrat, vedkommende Autoriteter og Stadens 32 Mænd, angaaende med hvilket Beløb Municipal-Afgifterne kunde være at opkræve for 1832*), og Magistraten har derom gjort Indberetning til Cancelliet, som corresponderede med de Deputerede for Finantserne og derpaa nedlagde allerund. Forestillling. Resultaterne bleve følgende:

1. Til Udgifter i Anledning af Borgervæbningen blev foreslaaet opkrævet, ligesom de foregaaende Aar, 12,380 Rbd. Sølv.

2. Til Udgifter ved Indquarteringsvæsenet blev ligeledes foreslaaet det samme, som i 1831, nemlig 36,280 Rbd. Sølv.

3. Udgifterne til Renovationsvæsenet, navnlig til Dagrenovationens Bortførelse, samt for Feinin-

*) Om Commune-Afgifterne for 1830 see Coll. Tid. for f. K. Side 89—98.

gen og Rensningen af de offentlige Pladser og Aquaducter, til Løsepladsenes Planering, Lønninger og Pensioner m. v. bleve anslaaede til 36,570 Rbd. Sølv, der er 9600 Rbd. Sølv mindre, end i 1831, hvilket er en Følge af at Dagrenovationens Bortførelse er bortliciteret for en betydelig lavere Sum, end i f. A. Naar fra hiin Sum drages Forpagtnings-Udgiften for Stadens 4 Bommes Intrader i 1 Aar, 14,600 Rbd. S., samt Refusionen af Vægtereskatten, som Godtgjørelse for Opsigtsbetjentenes forøgede Lønninger, 1100 Rbd. Sølv, udgjør Resten 20,870 Rbd. Sølv, der blev foreslaaet at skulle lignedes i 1832; og hvilket er 5130 Rbd. Sølv mindre, end der i 1831 paa lignedes til Renovationsvæsenets Udgifter. At Forskjellen paa disse to Aars Renovationseskat ei blev større, hidrører derfra, at i Aaret 1831 ikke den hele til Udgifternes Dækning fornødne Sum blev lignet, men en betydelig Deel af Renovationskassens Beholdning anvendt.

4. Udgifterne til Vægtervæsenet vare foreslaaede til 44,970 Rbd. 49 ø. Sølv, eller 1470 Rbd. 49 ø. meer end for 1831, hvilket hidrører deels fra Lønningerne til de nu paa Stadens Broer ansatte Vægttere*), deels derfra, at til 5 Extra-Vægttere langs Kysten fra 19 Juni f. A. indtil Slutningen af 1832 er calculeret 935 Rbd. Sølv; men denne Sum, der er foran-

*) See Coll. Tid. for 1831 S. 25—40 og S. 97.

lediget ved Foranstaltninger, som vare søiede for at værne imod Cholera-Sygdommen, fandtes af Magistraten og Borgerrepræsentanterne at henhøre under en anden Branche og derfor at burde udgaae af Beregningen. Derhos formeente Cancelliet, at den Omstændighed, at de nye antagne Vægteres Løn for Tiden er ringere end den reglementerede Løn af 3 Rbd. ugentlig, hvorefter hiin Sum er calculeret, ikke burde forandre Skattebeløbet, saalænge den allerh. givne Befaling om Differencens Anvendelse til den i Coll. Tid. 1829 Side 232—233 omhandlede Fond til Forbedringer i Politievæsenet, er uforandret. Hvad de 11,260 Rbd. Solv angaaer, der efter Rescr. af 5 Decbr. 1800 og Resolution af 1 Juli 1814, deels til Dpfigtsbetjentenes deels til Politiebetjentenes Lønninger, aarligen skulle udredes af Stadens Kasse og refunderes samme af Vægterskatten, da ere de i 1830 ikke blevne refunderede, fordi en Deel af Vægterskatten, efter Forklaringen i den af Magistraten indgivne Beretning, er anvendt til at dække Vægterkassens Underbalance, som er opstaaet deels derved, at den forhen brugelige forskuds-vise Dpkrævning af Vægterskatten bortfaldt ved denne Skats Sammen dragging med de øvrige paa Grundene hvilende Skatter ifølge det, overeensstemmende med Magistratens Forslag, udstedte allerh. Rescript af 28 August 1829*), deels ved Tab, som Vægterkassen har lidt ved

*) Cf. Coll. Tid. for 1829 S. 772, og, ang. Vægterkassens Kaan i den Anledning, Coll. Tid. for 1831 S. 91 Note.

en forhenværende Regnskabsbetjent og endelig derved, at Vægternes Lønninger og Pensioner i Medhold af allerh. Rescript af 24 Decbr. 1818 ere fra Begyndelsen af 1819 udredede efter Børsours, men Skatten stedsse betalt enten med Sedler efter Kvartalsours eller, naar det convenerede Vedkommende, med rede Sølv. Det blev imidlertid vedtaget, endnu ikke at tage nogen Bestemmelse angaaende Ligningen af hiin Sum.

5. Udgifterne til Lygtevæsenet have i 1831 andraget 15,464 Rbd. Sedler, hvoraf ved den approberede Ligningsum, 13,000 Rbd. Sedler, dækkedes 13,406 Rbd. 24 $\frac{1}{2}$ Sedler og Tegn og efter Refusionsberegningen 1505 Rbd. 79 $\frac{1}{2}$, saa at der manglede 551 Rbd. 89 $\frac{1}{2}$ Sedler og Tegn, som ere tagne af den Beholdning, der havde ved Lygtevæsenet. Men da denne Beholdning paa en Ubetydelighed nær er medgaaet, formeentes det, at der til Lygtevæsenets Behov i 1832 ikke kunde foreslaaes mindre end 14,000 Rbd. Sølv.

Samtlige foranførte Commune-Udgifter, der ifølge Rescriptet af 28 August 1829 indbrages under een Skat, som lignes paa Grundarten, vilde altsaa blive at paaligne med i alt 127,565 Rbd. 49 $\frac{1}{2}$ Sølv, hvilket er 3,390 Rbd. 7 $\frac{1}{2}$ Sølv mindre end Beløbet af samtlige disse Udgifter i 1831, og hvortil, ifølge det ovenfor anførte, Grunden ligger i Nedsættelsen af Renovationskatten.

6. Bro-lægningskatten blev foreslaaet opkrævet med samme Beløb, som i de 3 foregaaende Aar, nemlig

med 27 p. \square Savn eller tilsammen circa 30,000 Rbd. Sølvs for Stadens og dens Indvaaneres Andeel, foruden Bidraget for de Kongelige Bygningers og Havnekassens Vedkommende, der udgjør omtrent 9000 Rbd. Sølvs.

7. Vandskatten blev ligeledes foreslaaet opkrævet som i de foregaaende Aar, nemlig med $\frac{3}{4}$ p. Sølvs pr. \square Alen af alle Stadens skattepligtige Forhuusbygninger, og $\frac{1}{2}$ p. Sølvs pr. \square Alen af alle dens Side- og Evertbygninger for dem, som have Pompevand, og ellers overeensstemmende med Vandanordningens Bydende, hvorved Beløbet udgjør omtrent 30,000 Rbd. Sølvs, foruden hvad vedkommende Næringsbrugere specielt bidrage.

8. Næringskatten, der er bestemt til at supplere hvad Stadens Kasse behøver til dens Udgifter, blev i 1831 opkrævet med 48,000 Rbd. Sølvs, men foresloges af Ræmneren ansat i 1832 til 57,205 Rbd. Sølvs, til hvilken Forsøgelse anførtes flere Grunde, saasom at Bidraget til Almue- og Borgerstolevæsenet, der i 1831 var 13,000 Rbd. Sølvs, i 1832 var opgivet til 15,000 Rbd. Sølvs, og at nogle af Stadens Kasses Indtægter ikke kunde regnes saa høit som i det foregaaende Aar.

Bidraget til Politie-Etaten calculeredes, ligesom f. A., til 38,696 Rbd. Sølvs, hvoraf iøvrigt, som foran bemærket, 10,160 Rbd. skulle godtgjøres af Vægterkatten og derfor ere indbegrebne under den Sum, hvormed denne Skat er foreslaaet opkrævet. Da i foranførte Beregning over Næringskatten ikke var ført til Indtægt de i Aarets

Løb faldende Politiebøder, der med en rund Sum anslaaes til 2000 Rbd., maatte dette Beløb fradrages og Skatten blev derfor foreslaaet opkrævet med 55,000 Rbd. Solv.

9. Hvad Fattigskatten angaaer, da blev det ved allerh. Resolution af 26 Januar 1831 bestemt, at den i 1831 skulde opkræves med Arealfattens oprindelige Beløb $2\frac{3}{4}$ Gange taget, hvilket, ifølge en Calcule efter Middelførrelsen af Fattigvæsenets Underbalance i de sidste Aar (sfr. Coll. Tid. f. U. Side 95—96), i Forbindelse med 2 pC. Afgiften af Embedsmænds og Betjenters Gager, som have frie Bolig i offentlige Bygninger, ikke blot ansaaes tilstrækkeligt til Dækning af Fattigvæsenets Underbalance for 1830, men og antoges at ville tilveiebringe et, skjøndt ikke betydeligt, Afdrag paa Gjelden. Imidlertid har, efter den administrerende Direction's Opgivende, Fattigvæsenets Underbalance i 1830 en Deel oversteget den ved Fattigskatten tilveiebragte Sum, og det var derfor et Spørgsmaal, om ikke Fattigskatten for 1832 burde opkræves efter en noget høiere Maalestok, end den foransførte. Da imidlertid Magistraten og de eligerede Borgere androge paa, at Opkrævningen maatte skee som i 1831, og der desuden i Anledning af den indkomne Beretning og Forestilling fra en i Aaret 1828 nedsat Commission nu vil blive anstillet nærmere Overveielser angaaende Reguleringen af Fattigvæsenets Tilstand, fandtes

der ikke tilstrækkelig Anledning til at andrage paa denne betydelige Commune-Udgifts Forhøielse for 1832*).

Paa Cancelliets, i Overensstemmelse med alt ovenstaaende, allerund. gjorte Indstilling, behagede det Hans Majestæt ved allerh. Resolution af 28 Decbr. sidstl. at bifalde, at Kjøbenhavns Commune-Udgifter for 1832 opkræves saaledes:

1. Den samlede Grundskat med 127,565 Rbd. 49 \textasciix .

Sølv., nemlig:

a. til Borgervæbningen	12,380 Rbd. Sølv.
b. til Indquarteringen	36,280 —
c. til Renovationskassen	20,870 —
d. til Lygtevæsenet	14,000 —
e. til Vægtervæsenet	44,035 — 49 \textasciix **).

*) Nogen successiv Forhøielse erholder og Fattigskattens Beløb derved, at efterhaanden adskillige nye opførte Bygninger, efter Udløbet af de ved Pl. af 16 Mai 1826 og 27 April 1830 hjemlede Frihedsaar, optages blandt dem, hvoraf Skatten svares. Denne samme Omstændighed giver derhos nogen Lettelse i de Skatter, hvis approberede Beløb lignes paa Grundtaxtportioner, hvoraf in specie de nye ved Anordn. af 21 April 1812 paabudne rette sig efter Bygningernes Assurance-Summer.

***) Det sees af det Foranførte, at Vægterindretningen dog ingenlunde koster dette hele Beløb, men at 11,260 Rbd. Sølv afgives, deels til Renovationskassen og deels til Kjømnerkassen, samt at derhos en Deel oplægges til en Fond, ved hvis Hjælp en forbedret Indretning af Nattepolitiet ventes i Tiden at kunne indføres uden nye Byrde for Communen. Vægterkatten er desuagtet for Aaret 1829 adskillige tusinde Rigsbankdaler lavere end den var i de nærmeste foregaaende Aar. Denne Nedsættelse grunder sig derpaa, at Gadevægternes reglementerede Vøn i 1824 blev nedsat fra $\frac{3}{4}$ til 3 Rbd. Sølv om Ugen, hvilken

2. Broelægningskatten for Stadens og dens Indvaaners
 Andeel 30,000 Rbd. Sølv.
 foruden det. som erlægges for
 de Kongelige Bygningers og
 Havnevæsenets Vedkommende,
 omtrent 9000 Rbd. Sølv.
3. Vandkatten 30,000 —
4. Næringskatten 55,000 —
5. at Fattigkatten i 1832 maa opkræves med Areal-
 kattens oprindelige Beløb $2\frac{3}{8}$ Gange taget.

Den Kongelige Direction for Quarantaine-Foranstaltningerne har den 30 December sidstl. udstedt følgende Bekjendtgjørelse.

De Lande, Stæder og Der, som, efter de sidste til Directionen indkomne officielle Beretninger, indtil videre ansees for smittede, ere:

1. Af Cholera:
 - a) Pillau.
 - b) Sunderland.
 - c) Newcastle.
 - d) Hamborg.

Nedsættelse vel i nogle Aar kom hiint Fond tilgode, men fra 1829 virkede Nedsættelse i Bægterkatten, saa at benejdede Fond siden kun har nydt godt af den Besparelse, som er frembragt ved en Deel nyere Bægteres Antagelse under den nedsatte reglementerede Løn, samt ved Renter af det Opsamlende. Cfr. Collegial-Lidenden for 1829 S. 232—233.

- e) Aabo
 - f) Hangø-udd
 - g) Helsingfors
 - h) Wiburg
 - i) Stettin.
 - k) Reval.
 - l) Königsberg.
 - m) Elbing.
 - n) St. Petersborg.
 - o) Kronstad.
 - p) Danzig.
 - q) Archangel.
 - r) Alexandrien.
- } i Finland.

2. Af andre pestartige Sygdomme:

- a) Constantinopel.
- b) Algier.
- c) Tunis.
- d) Marocco.
- e) Smyrna.
- f) New Orleans.
- g) Den Candia.

For mistænkte Havne og Stæder ansees indtil videre:

1. Med Hensyn til Cholera:

- a) Alle øvrige engelske og skotske Havne.
- b) Alle øvrige russiske Havne ved Østersøen og det hvide Hav.

c) Alle øvrige preussiske Havne.

d) Altona.

2. Med Hensyn til andre pestartige Sygdomme:

a) Alle tyrkiske Havne, med Undtagelse af de som smittede foranførte.

b) Det afrikanske Barbaries øvrige Havne og Stæder.

c) De vestindiske Der. Dog skulle de fra de danske vestindiske Der ankommende Skibe kunne befries for at lægges under Quarantaine, saafremt de foruden Sundhedspas medbringe behørig, af Vedkommende under Embedsautoritet udstedte, Sundhedsattester.

d) Nord-America. Dog fritages de fra disse Havne ankommende Skibe for Quarantaine, saafremt de, foruden Sundhedspas, ere forsynede med behørig Sundhedsattester fra de derværende Kongelige danske Consuler, eller disses Vice-Consuler.

Alle andre Lande, Stæder og Der, i og udenfor Europa, blive at ansee som aldeles umistænkte.

Fra Cancelliet er den 31 December sidstl. afgaaet følgende Circulaire-Skrivelse til samtlige Skoledirectioner, Biskopper og Seminarii-Directioner:

Cancelliet har allerunderd. foredraget Hans Majestæt en, fra Oberstlieutenant v. Abrahamson hertil indkommen Begjæring om, fra dette Aars Udgang, at maatte fratræde Committeeen for den indbyrdes Underviisnings Tabeller m. m., og Committeeen for det Keisersenske Fonds

Gave til Haandgjerningsffkoler i Sjælland, saavelsom den specielle Bestyrelse af Normalffkolen for den indbyrdes Underviisnings-Methode.

Og paa Cancelliets besangaaende allerunderdanigst neblagte Forestilling har det behaget Hans Majestæt, under 29 d. M., blandt andet, allernaadigst at resolvere saaledes:

„Vi bifalde allernaadigst, at Committeeen for indbyrdes Underviisnings-Tabeller, saavelsom Committeeen for Anvendelsen af det Keiersenske Fonds aarlige Gave til Understøttelse for Haandgjerningsffkoler i Sjælland, ophøre ved indeværende Aars Udgang, og at Oberst-lieutenant v. Abrahamson fra samme Tid, efter hans allerunderdanigste Begjering, ligeledes op-hører at fungere som speciel Directeur for Normalffkolen for den indbyrdes Underviisnings-Methode; samt at bemeldte Committeeers Functioner og Normalffkolen, saavelsom alle øvrige Foranstaltninger, den indbyrdes Underviisnings-Methode betræffende, fra 1 Januar 1832 af, aldeles henlægges under Bort Danste Cancellie.

Derhos ville Vi allernaadigst have Waisenhu-sets Skole, som er indrettet efter den indbyrdes Underviisnings-Methode, fra 1 Januar 1832 af, bestemt til Normalffkole for denne Methode, for Danmark; i hvilken Egenkab den skal staae under speciel Bestyrelse af en Committee, bestaaende af Biskoppen over Sjællands Stift og Conferentsraad, Cancellie-Deputeret Lassen, samt sortere umiddel-bar under Cancelliet; dog saaledes, at denne Skole isvrigt, saavel med Hensyn til det Deconomiske som til Børnenes Underviisning, herefter, som hidtil, uforandret forbliver under Bestyrelse af Waisenhu-sets Direction.

Slutteligen bifalde Vi allernaadigst, at Oberst-lieutenant v. Abrahamson tilkjendegives Bor allerhøieste Tilfredshed med den ualmindelige Iver

og uegennyttige Virksomhed, han stedse har viist for denne nyttige Sag."

Hvilken allerhøieste Resolution Cancelliet herved tjenstligst skulle tilmelde til behagelig Efterretning, med Tilførende, at vedkommende Departementssecretair under Cancelliet, Justitsraad Fosø, indtil videre er overdraget Bestribelsen af de hidtil ved Committeeen for indbyrdes Underviisnings-Tabeller m. m. besørgede Functioner, og at Enhver, som ønsker Tabeller, derom kan henvende sig til ham ved franqverede Breve.

Ledige Embeder.

Under det danske Cancellie: Nysted og Herriglev Sogneskald i Lolland, 500 Rbd. Præstetienden af Herriglevs 172 Ldr. 5 Skp. $\frac{7}{10}$ Alb. Hartkorn er ved allerh. Resolution af 30 Decbr. 1811 henlagt til Amtsprovsternes Lønningsfond.

Under Rentekammeret: Amtsforvalterembedet i Tøndern Amt; Caution 12,800 Rbd. i Rgl. 4 pC. Obligationer.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 30 Decbr. f. A. er Etatsraad og Bogholder ved de Kongelige Ordreners Capitul, samt ved Generalcommissariatscollegiet, C. C. Bangert, Ridder af Dannebrog, beskicket til Secretair ved bemeldte Ordreners Capitul.

Collegial-Eidende.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

X Nr. 2. Den 14de Januar 1832.

Redigeret, forlagt og udgivet af:

Peter Johan Monrad, Anders Sandse Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Trykt i det Christensenske Officin ved J. D. Øvist.

Lovgivning.

Fra Rentekammeret er den 22 Decbr. f. A. udkommet følgende Placat:

Paa Rentekammerets allerunderdanigste Forestilling har Hans Majestæt ved allerhøiest Resolution af 23 i forrige Maaned bestemt, at den i Forordn. af 3 Decbr. 1828, § 42, I, Nr. 7, indeholdte Befaling, ifølge hvilken uaccepterede Regninger, der fremlægges i nogen Ret, under noget Skifte eller nogen anden Forretning, der betragtes som en Retsforhandling, bør affrives og bekræftes paa stemplet Papiir af 3die Klasse efter Forordningens Størrelse, ikke skal komme til Anvendelse i Henseende til Regninger paa saadanne Forbringere, for hvilke, efter Anordningerne, haves Ret til Inddrivelse ved Udpantning, ligesom heller ikke den nydnævnte Afskrivning bliver at foranstalte, naar under noget Skifte fremlægges

Regning for Krav, der er erhvervet paa Boet, efterat dette er taget under Behandling.

Hvilket, efter allerhøiest Befaling, herved bekendtgjøres til Efterretning for alle Bedkommende.

Fra Generalpostdirectionen er den 27 Decbr. sidst. udkommet følgende Placat:

Hans Majestæt Kongen har paa Generalpostdirectionens allerunderdanigste Forestilling under 9 d. M. aller-naadigst bestemt, at det ved Forordningen af 27 Jan. 1804 § 30 fastsatte Tillæg af Bedetiden til Befordringstiden om Vinteren skal herefter være ophævet for de Router, hvor Chausseer ere anlagte, og Vognmændene som Følge heraf være pligtige at forrette Reisen paa disse Veie til enhver Tid af Aaret en Miil i Timen, indbefattet Bedetiden; hvilket herved bekendtgjøres til alle Bedkommendes Efterretning.

Hans Majestæt har ved Parolen den 16 Decbr. sidst. ladet følgende befale:

»Foraauidt Forordningen af 23 Febr. 1752 omhandler hvorledes de Underofficerer og Gemene bør ansees, hvilke attentere paa deres Liv, for at undgaae idømt Straf, eller bestadige deres Legeme, for at bevirke dem en Udsættelse i Straffens Fuldbyrkelse, skal den herved være ophævet.

Det fuldbragte Selvmord, hvad enten det er skeet i den nævnte eller anden Hensigt, bliver at straffe efter Lovens 6—6—21, sammenholdt med Forordningen af 24 Sept. 1824, § 1, hvorhos det dog bliver en Selvfølge, at naar en Militair aflever sig, for at undgaae en ham tilbømt kvalificeret Livsstraf, der medfører Begravelse paa Ketterstedet, bør denne finde Sted.»

Blandede Efterretninger.

Cancelliet har den 24 December udstedt efterfølgende Circulair-Skrivelse til samtlige Amtmænd, i hvis Amter private Birker ere beliggende, ligesom og samtlige vedkommende Lehnbesiddere have modtaget Gjenpart af Circulairret:

Foranlediget ved de til Cancelliets Afgjørelse hyppigen indkomne Forespørgseler om private Birkejurisdictionens Grændser, in specie med Hensyn til Beboerne paa Præstegaardene og de dertil hørende Torder, samt paa Skolelodderne, med andet saadant Gods, der ikke kan siges at være Birkepatronen tilhørende, men dog staaer i Forbindelse med det Gods, han besidder, og som hører under Birket, — samt med Hensyn til Vigtigheden af, at alle Vedkommende, saavel i Tilfælde af Domsfagers Anlæg, som med Hensyn til Tinglæsninger og Fogedforretninger, kunne vide, til hvem de have at henvende sig, og at ligeledes vedkommende Embedsmænd have sikker Kundskab om deres Embedsvirksomheds Grændser, har

Cancelliet indhentet Betænkning fra samtlige Amtmænd, i hvis Amter der findes private Birker, fornemmelig for nærmere at lære at kjende, hvad der i de omhandlede Tilfælde, i hvilke Collegiet vidste, at Praxis havde været ulige, hidtil paa de fleste Steder har været Brug.

Efterat Cancelliet nu har modtaget de saaledes begjerte Oplysninger, har man endvidere angaaende Sagen corresponderet med de Tilforordnede i Høiesteret, og skulde nu til behagelig Underretning og Kundgjørelse for Vedkommende i det (Titul) betroede Amt, tjenstligst meddele Dem de Regler med Hensyn til den omhandlede Gjenstand, der saavel i Cancelliet, som af bemeldte Tilforordnede, ere fundne at være begrundede i Forholdets Natur og den gjældende Lovgivning.

Det ligger i det almindelige og naturlige Begreb om Birkerettigheden, at derunder ikke kan indbefattes andet Gods, end det, som Birkepatronen, ved Birkets Drettelse, besad og fremdeles er vedbleven at besidde, samt det, som ellers ved Benaadningsbrevet eller anden sær Bevilling udtrykkeligen er underlagt samme. Dette Begreb kan ikkun underkastes de ved Lovgivningen udtrykkeligen hjemlede Modificationer, saaledes nemlig, at paa den ene Side det Gods, som inden Publicationen af Frd. 17 Marts 1826 i 20 Aar havde været afhændet, uden at være henlagt under Herredet eller dog bestemt til Henlæggelse derunder ved forefaldende Vacance, fremdeles forbliver ved Birket, og at paa den anden Side en-

ette Jurisdictionshandlinger ere blevne forbeholdte Herredsfogderne, selv i det ellers til Birket hørende District, f. E. Skifter og Auctioner efter Forpagtere, Indsiddere og Andre, der boe eller opholde sig paa Birket, uden at høre under den jorddrottlige Skiftejurisdiction, samt de Executionsforretninger, som efter Loven udføres af Ridemænd. Hiint Princip er nu saa bestemt erkjendt i ovennævnte Forordnings Præmisses, at, hvad forhen i enkelte Tilfælde har været statueret afvigende herfra, ikke længer kan komme i Betragtning, og at ligeledes de Artikler i Loven, som mueligen kunne anføres til Fordeel for en modsat Mening, maae antages saaledes authentift fortolkede, at de ikke kunne rokke hiint naturlige Princip*).

Som Følge heraf kunne Præsterne med deres Familier, og det Beneficiairgods, hvoraf de ere i Besiddelse, og hvorover den gjeldende Lovgivning ingenlunde hjemler Kirkepatronen, forsaavidt han isvrigt er Birkeherre, nogen saadan Herlighedsret, at Birkerettighed derunder skulde være indbefattet, ikke i Almindelighed henhøre under Birkets Jurisdiction, og, hvad der gjelder om Præstegodssets og dets Beboeres Undtagelse fra Birkejurisdictionen, maa i det Væsentlige ogsaa gjelde om Degne og Degneboeliger; ligesom ogsaa Skolebygninger maae ansees at være udenfor Godsbefidderens Herredømme og altsaa udenfor Birket, hvor samme, paa sædvanlig anordningsmæssig

*) See herom Collegial-Tidenden for 1826, S. 193 ff.

Maade, ere opførte for Communens Regning, eller denne dog er bleven Eier af Skolen og er pligtig at vedligeholde den, samt deraf at betale Brandpenge o. s. v., thi da er Skolen Communens, og ikke Jordbrottens Eiendom. Hvor derimod en Godseier selv paa egen Bekostning har anskaffet og vedligeholder Skolen, uden at overgive den til Communen (cfr. Anordn. af 29 Juli 1814 § 49) kan den betragtes som hans Eiendom, hvoraf han blot har overladt Communen Benyttelsesretten; og, Kjøndt Skolelæreren med Familie ei hører under hans Skiftejurisdiction, men paa Grund af Lovens 1—2—15 og 5—2—90 under den geistlige Skifteret, og nu, efter Frd. 5 Decbr. 1806, under Herredsfogdens, hvem ligeledes Auctionsret hos ham tilkommer, saa maa Skolelæreren dog, som en paa Birkets Grund boende Person, høre under Birkedommerens ordinaire Jurisdiction. Hvad Jorodemoberhuse angaaer, da maae de og, naar de ere anskaffede paa Communens Bekostning, ansees som offentlig Eiendom, og ikke som den Jordbrots, hvem Jorden oprindeligiis tilhørte, men, har Jordbrotten givet Huus dertil, uden dog formeligen og fuldstændigen at afstaae Eiendomsretten derover, maa det betragtes som hans Eiendom og altsaa blive under Birket, dersom Godseieren har Birkerettighed, hvilket og gjelder, dersom han blot har overladt Jorden imod aarlig Afgift og altsaa beholdt *dominium directum* (cfr. Frd. af 13 Mai 1769 § 2).

I Overensstemmelse med Foranførte ville Beboerne af Præstegaarde, Degneboeliger og de Communer tilhørende Skoler og andre Eiendomme, efter det almindelige Princip, og forsaavidt ellers ikke Birkerettighedens sædvanlige Grændser ved et eller andet Privilegium maatte være udvidede, have Herredstinget til deres personlige Bærning, hvortil de bør søges, og hvor de dem eller bemeldte Eiendomme vedkommende Tinglæsninger bør foregaae, ligesom Executioner hos dem og maae foretages af Herredsfogden; — hvilket Alt ogsaa gjælder med Hensyn til Præsternes Annex- og Mensal-Gods og sammes Beboere, med mindre Birkepatronen derover har Herlighed (see Lovens 5—3—24, 25).

I Henseende til det Spørgsmaal, om Birkeherren selv hører under Birket eller under Herredet, da giver den gjeldende Lovgivning, hvad Skifteforvaltning, Auctionshold og tildeels hvad Tinglæsninger angaaer, Herredsbetjentene overhovedet Adkomst til at foretage disse Retshandlinger, dog at Birkebetjentene kunne forrette Auctioner hos Birkeherren, hvor de ikke foranlediges ved Skiftehold. Men de særdeles Indskrænkninger, Birkebetjentenes Jurisdiction i Henseende til foranførte actus er underkastet, kunne ikke anvendes paa andre Jurisdictionshandlinger; og det maa derfor antages, at Birkepatronen selv, forsaavidt han ikke har et forum superius, med Familie maa fortære under Birketinget, som personligt Bærning, og at det maa tilkomme Birkedommen at gjøre Execu-

tioner hos ham udenfor det i Fred. 25 Januar 1805, § 20 omhandlede Tilfælde; samt at Tinglæsninger, forsaavidt de ikke vedkomme hans Forbegods, der, som frit, henhørte under Landstinget, men nu under Herredstinget, bør ske ved Birket, f. Ex. hvis han pantsætter sine Meubler.

At Forpagtere og andre saadanne Beboere af Hovedgaarden, med Hensyn til hvilke Herredsfogden er Skifteforvalter og Auktionsdirecteur, dog ellers høre under Birketinget, er utvivlsomt, ligesaavel som at Birkebetjentene, naar de boe paa en Eiendom, som tilhører Birkepatronen, eller hvorover han har Herligheden, maae høre under Birketinget som forum domicili, kun at naturligviis i sidstnævnte Tilfælde en Unden maa constitueres.

* * *

I Anledning af foranførte Circulaire kan følgende her bemærkes:

Det Lovsted, der fornemmeligen skulde synes at afgive Hjemmel for Birkejuriisdictionens Udvidelse til Præste- og andet Beneficiair-Gods samt dets Beboere, er 1—2—15, da samme indeholder, at Præster, Degne og Skolelærere i verdslige Sager skulle svare til Herreds-, Birke- eller Bye-Ting; men det maa herved bemærkes, at Artiklen ikkun i Almindelighed nævner Birketinget blandt de Retter, hvortil bemeldte Embedsmænd kunne have at svare, og overlader det til Afgjørelse efter Lovens øvrige Bestemmelser, under hvilke Betingelser saadant kan

finde Sted. Da nu Lovens 1—2—4 viser, at Enhver hører under Birketinget, som ordinairt Bærneting, naar han der holder Dug og Dist eller sig der opholder, samt da Præste- eller Degne-Gods ikke tilhører Birkepatronen, men den moralske Person, Præste- eller Degne-Kaldet, saa følger heraf, at Præst eller Degn ikke boer i det private Birk saalidet som en Selveier, der boer midt inde i den Strækning, der udgjør Birket, hvilket derimod ikke gjelder med Hensyn til Kongelige Birker, hvorpaa altsaa Artiklen, forsaavidt den nævner Birk, directe kan have Anvendelse. Iøvrigt kunne de i Artiklen nævnte Skolebetjente og lærde Folk, som ingen Bestillinger have, gjerne i de Tilfælde, hvor den geistlige Jurisdiction ikke indtræder, komme til at sortere endog under et privat Birk, naar in specie de Forstnævnte ikke beboe et Skolecommunen tilhørende Sted, men opholde sig paa Birkepatronens Gods, eller naar de Sidstnævnte ligeledes have taget Bopæl et Sted under Birket; ligesom endog Præsten i enkelte Tilfælde kan komme til at sortere under Birket, til Ex. hvis han besidder nogen Jord, hvorover Birkepatronen har Herligheden og Sag besangaaende bliver anlagt mod ham (Lovens 1—2—18), eller han bliver sagsøgt for Handlinger, foretagne paa Birkets Grund, af den Natur, at han efter Lovens 1—2—19 skal svare til forum actionis; saa at Lovens 1—2—15 med god Føie kunde nævne Birket som det mulige Forum, hvorunder Præ-

sten og de flere der nævnte Personer i verdslige Sager kunne henhøre, uden derfor at erkjende Beneficiargodsset som en Deel af et privat Birk's Territorium. Skulde derimod udenfor de paaapegede Tilfælde Præster, Degne, Skolelærere og deres Familier samt de, der ellers maatte boe eller opholde sig paa Præstegodsset o. s. v., høre under det private Birk, maatte dette støtte sig paa, at Birkeherren, forsaavidt han tillige er Kirkepatron, havde Herligheden over Præste- og Degne-Godsset eller kunde tilegne sig nogen saadan Ret over Skolebygningen og Grunden; men til en saadan Herlighedsret over Præstegodsset findes der, udenfor det i Lovens 3—14—11 omhandlede, men nu upraktiske Tilfælde, og med Undtagelse af den i Frd. af 26 Jan. 1793, § 35 omtalte Tilsynsret med Præsteskovene, ikke noget Spor i Lovgivningen. At Proprietairen ingen Art af Eiendomsret har til bemeldte Gods, men at Præsten paa Embedsvegne, saalænge han beskæder Embedet, har Hjemmel til at udøve dets jorddrottlige Rettigheder under Tilsyn af rette Bedkommende, er i og for sig utvivlsomt og jevnlig i Praxis antaget. Der har heller ingensinde været Tale om at gjøre Kirkepatronen ansvarlig for de af Præstegaarden gaaende Skatter og Afgifter, hvorhos det og med Hensyn til Præstegaardsbygningerne maa bemærkes, at disse i sin Tid, i Overeensstemmelse med Geistlighedens Privilegier af 24 Juni 1661, § 4 og flere Anordninger, cfr. Lovens 2—12—4, af Kongen bleve overløbte Præsterne selv imod Kjøbe-

summer, der tilfaldt de Fattige i Kjøbenhavn, uden at Kirkepatronen derved kom i nogen Betragtning. Det er ogsaa af Lovens 2—11—16 klart, at der ikke tilkommer Kirkepatronen nogen Sigt- og Sagsfaldsret, der er een af Herlighedsretterne, hos Præsterne eller paa Præstegaardens Grund; og at alt Tilsyn med Præstegaardenes Vedligeholdelse, Sanction paa Bortforpagtning af Præstegaardsjorderne, Bestemmelsen angaaende Laan paa Præstekaldenes Indtægter, Bortfæstning af Mensalgodsset o. s. v., gaae Kirkepatronen forbi og alene udføres af eller besørages igjennem de af Kongen bestfattede Embedsmænd, uden at der nogensinde er Tale om Kirkepatronens Samtykke eller Erklæring, er bekjendt og fremlyser af Placaten 19 Marts 1812, Rescript 19 Mai 1809 og 21 Mai 1817, Fred. 26 Octbr. f. N. med de øvrige deslige Gjenstande vedkommende Anordninger. Skulde der tillægges Kirkepatronen nogen Herlighed over Præstegodsset, kunde den overalt ikke være af nogen -proprietaryisk eller usufructuariesk Natur eller medføre, at Godsset paa nogen Maade kan kaldes Kirkepatronens, eller, forsaavidt han tillige er forlehnet med Birket, komme til at henhøre under denne, saaledes som det i Forordn. 13 Mai 1769, § 2, omhandlede Arvesæstegods kan indbefattes under Birket; hvorimod Herligheden i al Fald kun kan være af en tutelarysk Beskaffenhed; og da nu den senere Lovgivning saavel som en langvarig Praxis har tilintet-

gjort alt hvad der kunde regnes til tutelærifk Myndighed hos Kirkepatronen over Præstegodsset, saa vilde en Grundfætning, hvorved endog en Slags Dveriendom blev erkjendt, være aldeles uhjemlet.

Imod de anførte Grundfætninger kan den med Hensyn til de grevelige og friherrelige Birker paaberaabte Bestemmelse i Grevernes Privilegier § 8 og Friherrernes § 4, hvorved dem tillægges Birkerettighed i deres Grevskaber og Friherfskaber, saavidt Kongen dertil kan være berettiget, ikke afgive noget Argument; thi det er dog kun paa det Gods, der hører til deres Grevskab eller Baronie, Rettigheden tillægges dem, men ingenlunde paa det offentlige eller private Gods, som er indsluttet af Grevskabet eller Baroniet, og det sidstnævnte Udtryk sigter kun til at reservere den Ret, som Private efter sær Adkomst kunde have paa det Gods, der indlemmes i Lehnct. Dgsaa er Grevernes og Baronernes Amtmandsret indskrænket til deres Gods.

Endelig bemærkes, at det ansees som en Selvfølge, at Forordn. 18 Nov. 1791 aldeles ikke kan hjemle vedkommende Birkebetjent nogen civil Jurisdiction over fremmed Gods, fordi det meste Hartkorn i Sognet hører under Birket, saalidet som den omvendt kan betage ham civil Jurisdiction over det Birkepatronen tilhørende Gods i de Sogne, hvor denne ei er største Lodseier.

Fra Cancelliet er den 7 Januar sidstl. afgaaet følgende Circulair-Skrivelse til samtlige Amtmænd:

Cancelliet har, efter foregaaende Correspondence med det Kongelige Sundhedscollegium, nedlagt allerunderd. Forestilling angaaende Modification i enkelte af de Bestemmelser, som Forordn. af 19 Juni f. A. indeholder, med Hensyn til de foreløbige Forholdsregler, der i Anledning af den i adskillige Lande herskende Cholera ere at iagttage. Efterat Cancelliet herpaa har modtaget Hans Majestæts allerhøieste Resolution af 3 d. M., skulde Man i Dverensstemmelse med allerhøiestbemeldte Resolution, herved tjenstligt meddele (Titul) Følgende, for til fornøden Iagttagelse at kundgjøres i Deres Embedskreds:

- 1) Den ved bemeldte Forordnings § 7 vedkommende Politimestere og Læger, som Medlemmer af de anordnede Sundhedscommissioner for Sognedistricterne paa Landet, paalagte Forpligtelse til at indrette deres Leilighed saaledes, at de jevnlig og, saavidt mueligt, ugentligen kunne indfinde sig i enhver af de flere Commissioner, hvori de efter deres Stilling og Embedskreds maae have Sæde, forandres saaledes, at det ikke skal være Pligt for Politimesterne og Lægerne at give Nøde i Sognecommissionerne paa Landet, forinden Cholera virkelig ytrer sig i Sognet selv eller i et tilgrændsende Sogn, i hvilke Tilfælde vedkommende Sognepræst, der ellers i Forbindelse med de tilforordnede Mænd af Sognet har at varetage Commissionens Anliggender, ufortøvet ved Express maa underrette dem desangaaende; hvorimod de udenfor disse Tilfælde alene have, naar deres Embedsreiser dertil give dem Leilighed, at samles med de respective Sognecommissioner, forsaavidt noget med dem kunde være at overveie.
- 2) I Anledning af de ved Forordningens § 17 givne Forskrifter angaaende Tilsyn med de ved Strandkanterne beliggende Baade, m. v., bliver det fra vedkommende Dyrigheders Side at iagttage, at de, skjøndt det fremdeles bør vaages over at forebygge

Samqvem fra Landet, in specie ved Hjælp af Fisserbaade, med Skibe, der kunne komme fra smittede eller mistænkte Steder, dog tillige tage Hensyn til ikke at indskrænke Fisserne i deres lovlige Næringsvei mere, end Omhue for Sygdommens Udeholdelse fordrer. Der bør desaaarsag tilstedes dem Brug af deres Fisserbaade, naar de først noie ere tilholdte ikke at misbruge dem til saadant Samqvem, samt til, naar de have erfaret noget om slikt Samqvem, da hver for sig derom at gjøre Anmeldelse til Politimesteren eller til Sognesogden eller til den, hvem Quarantaine-Tilsynet maatte være betroet; hvorefter nærmere Undersøgelse bliver at anfille af Politimesteren, der, foruden at drage den Skyldige til Ansvar, bør, naar Anledning maatte findes til at tiltroe Nogen at have gjort Misbrug af sin Baad, forbyde ham fremtidigt Brug af samme og foranstalte det Fornødne til at forhindre saadant Brug; ligeledes maa dette iagttages med Hensyn til Enhver, der ikke kan anses som aldeles paalidelig. Ovennævnte Forholdsregler kunne isvrigt efter Omstændighederne strærpes, naar Sygdommen har vilst sig paa noget Sted i Nærheden af Strandkanten.

- 3) Hvad Forordningens § 21 foreskriver angaaende Indretningen af særlige Hospitaller for Cholera-Patienter, i Forbindelse med det i § 12 givne almindelige Tilhold om at forberede de Foranstaltninger, der i Tilfælde af Sygdommens Udbrud maatte være fornødne, bliver for Landdistricternes Vedkommende modificeret derhen, at sammesteds ingen Bolig forud skal bestemmes til Cholera-Hospital, undtagen hvor dette kan skee med vedkommende Eiers eget Samtykke og uden nogen foreløbig Byrde for det Offentlige; hvorimod det skal være Pligt for vedkommende Sundheds-Commission, saafremt Epidemien flubeyttre sig paa eet eller andet Sted indenfor dens respective Virkekreds, da ufortøvet efter bedste Ind-

figt at drage Omsorg for Patienternes Afsondring og Behandling i Henhold til Forordn. af 17 April 1782, § 3 og i Overensstemmelse med de af Sundhedscollegiet udstedte Anviisninger til de Syges Guur, hvor Lægehjelp ikke øieblikkelig kan have; hvorhos det da er overladt vedkommende locale Autoriteter, efter ethvert Steds Leilighed, at bedømme, hvorvidt det maatte være fornødent og iværksætteligt, i Nærheden at indrette noget Hospital eller nogen Sygestue til Modtagelse af de Individer, der ikke kunne finde den fornødne Pleie i deres Hjem, samt at afbenytte de Inventariistykker, der hidtil ere anskaffede til Brug i de paatænkte Hospitaler, naar Omstændighederne fordre det, paa de enkelte Steder, hvor Sygdommen maatte yttre sig.

Hans Majestæt Kongen har ved allerhøieste Rescript til Directionen for Quarantaine-foranstaltningerne af 25 f. M. befalet, at fra den Tid Quarantaineanstalten paa Kneholm er traadt i Virksomhed, hvilket formodes at kunne skee ved Skibsfartens Aabning i Aar, skal Quarantaineanstalten paa Frederiksholm og Christiansø ophøre.

Ledige Embeder.

Under det danske Cancellie: Østerøe Sognekald paa Færøerne, 250 Rd. Skarrib og Arnborg Sognekald i Ribe Stift, 180 Rd. Det er blandt de Kald, som have erholdt særdeles Lettelse i Skatter. Starup og Nebel Sognekald i Ribe Stift, 350 Rd. Alrøe Sognekald i Aarhus Stift, 130 Rd. Glostrup Sognekald i Sjælland, 462 Rd.

Befordringer og Afgang.

Under Rentekammeret: Den 13 Decbr. 1831 er Lieutenant ved Kjøbenhavns borgerlige Artillerie, Sko-

magermester J. A. Trane, forundt Prædicat af Hoffkomager. Den 22 December ere Secondlieutenant à la suite i Hans Majestæts Livgarde til Hest, Grev A. W. Schmettau og Cand. juris Grev E. L. Schmettau udnævnte til Kammerjunkere. Den 24 Decbr. ere Rentefriveren for Kammerets sjenfke og lollandfke Rentefriver-Contoir, Justitsraad J. Boesen, og Secretairen for Contoiret for Veisagerne i Danmark, Justitsraad H. P. Høyer, fra 1 Januar 1832 efter Ansøgninger i Naade entlebigede fra fornævnte deres Embeder, ligesom og Kammersecretairen for Rentekammerets danske Cancellie, Statsraad og Committeret C. Lund, er tilladt fra samme Tid at fratræde bemeldte Kammersecretair-Embede. Derhos er fra ovennævnte Tid beskikket Fuldmægtig i Rentekammerets sjenfke og lollandfke Rentefriver-Contoir, M. P. Sørensen, til Rentefriver for samme Contoir, Fuldmægtig i Kammerets danske Cancellie, J. J. Unggaard, til Kammersecretair for bemeldte Cancellie, og Fuldmægtig i det 1 sjellandsfke Rentefriver-Contoir, P. S. Neergaard, til Secretair for Contoiret for Veisagerne i Danmark. Endvidere ere under samme Datum til Secretairer udnævnte: Fuldmægtig i Matriculeringscontoiret under Kammeret, Landmaaler J. A. Madsen, Fuldmægtig i det 2 sjellandsfke Rentefriver-Contoir, E. Fogtmann, Fuldmægtig i det kjøbenhavnsfke Rentefriver-Contoir, P. B. Hammerich, Fuldmægtig og Registrator i Archiv-Contoiret, J. E. Kall, samt Fuldmægtig i det 1 jydskfke Rentefriver-Contoir, J. M. Brandrup. Fremdeles er under samme Datum: Justitsraad og Committeret i Rentekammeret E. L. Kirstrin beskikket til Medlem af Directionen for de Kongelige Skuespil. Den 5 Januar 1832, Kammerjunker Baron E. A. Tuel-Rysfensteen og Grev E. L. Scheel udnævnte til Kammerjunkere hos Hendes Majestæt Dronningen.

Collegial=Lidende.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

X Nr. 3. Den 21de Januar 1832.

Redigeret, forlagt og udgivet af:

Peter Johan Monrad, Anders Sandøe Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Trykt i det Christensenske Officin ved J. D. Øvist.

Justitsfag.

Ved Høiesteretsdom af 20 Octbr. f. A., der stadfæster de foregaaende Instantsers Domme, er Kirsten Christophersdatter, for at have villet ombringe sin Mand; Huusmand Tørgen Nielsen af Gjørsløv, ved Gift, tilfundet efter Lovens 6—6—22 at have sit Liv forbrudt.

Uf den af Protocolsecretairerne i Høiesteret forfattede Relation meddeles følgende Hoved=Omstændigheder ved denne Sag:

Den 26 Mai f. A. indgav Sognefoged Jens Olsen af Gjørsløv til Herredsfoged, Justitsraad Frederiksen i Kjøge en Beretning om, at Kirsten Christophersdatter skulde have søgt ved Gift at dræbe sin Mand, hvilken Beretning grundede sig paa Mandens mundtlige Anmeldelse for Sognefogden. Under det i Anledning heraf den 29 f. M. optagne Forhør forklarede Tørgen Nielsen, at han sidstaf-

vigte Maidag var flyttet til sin Hustru Kirsten Christophersdatter, der, som Enke efter Mads Larsen, havde et Huus paa Gjørsløv Mark, og med hvem han i November 1830 havde forlovet sig. Otte Dage efter 1ste Mai blev han ægteviet til hende. Allerede Dagen efter Bryllupet traf han, ved sin Hjemkomst efter et forrettet Grinde, Huusmand Jens Cibye, der beboer et Huus paa Giesegaard Hovmark, i deres Huus, hvor bemeldte Jens Cibye ogsaa siden jevnlig indfandt sig, uden at have noget egentligt Grinde, naar Manden var ude; Konen fulgte ogsaa altid Jens Cibye, naar han gik bort, og var borte med ham omtrent $\frac{1}{2}$ Times Tid uden at Tørgen Nielsen vidste hvor. Han, der allerede tidligere havde hørt Bysnak om en ulovlig Forbindelse mellem hans Kone og Jens Cibye, var dermed utilfreds, og yttrede ofte denne Utilfredshed for hende. Engang havde han forbudt hende at lade Jens Cibye komme, hvortil hun havde svaret ham: „Han er kommet i Huset førend Du og har Lov til at komme her, det skal Du ikke forbyde! desuden have vi noget at tale om, som ikke vedkommer Dig!“ Hendes Forhold til Manden blev Dag for Dag mere stridigt, og hvergang Jens Cibye kom der i Huset og det var Spisetid, gav hun sin Mand Mad af en særskilt Skaal, hvorimod hun øste op i en anden Skaal, hvoraf hun og Jens Cibye i Forening spiste. Manden saae, at hans Formaninger til hans Kone og hans Forbud imod Jens Cibyes Komme intet frugtede, men fandt

fig deri med Taalmodighed, og klagebe ei for nogen over sin huuslige Stilling. Saaledes var Forholdet imellem dem indtil Mandagen den 23 Mai (anden Pintsebag) f. A., da hans Kone om Morgenen Kl. 5 gav ham til Datre noget Allegrød og derpaa et Stykke Brød med paasmurt Svinesfit. Sorgen Nielsen, der før Nydelsen af denne Datre befandt sig fuldkommen vel og ligeledes efterat han havde nydt Allegrøden, fik under Nydelsen af Sidtebrødet en voldsom Klemmelse og Smerte i Hjertekulen, hvorpaa strax fulgte en voldsom Brækning, under hvilken han først opkastede Maden og siden en grøn Bædste eller Galde, som smagte bittert; og denne Brækning, forenet med Smerte og Klemmelse i Hjertekulen, samt Trækning og Krampe i hele Kroppen, vedblev uafbrudt indtil om Eftermiddagen Kl. mellem 4 og 5. Under Brækningen leed han meget af Tørst, og paa hans Begjæring om noget at drikke, gav hans Kone ham M, hvilket han dog hver Gang sieblikkelig opkastede. Hvad han saaledes opkastede paa Gulvet udenfor Sengen, hvori han havde lagt sig strax efter at Brækningen var begyndt, blev strax af hans Kone overost med Skarn og udfeiet, og hun var, efter hans Forklaring, under Brækningen kun saare lidet inde i Stuen og spurgte kun engang imellem, om det ikke var bedre med ham. Om Eftermiddagen Kl. mellem 4 og 5 kom hans Søster Ane Nielsbatter ind til ham i Besøg, og, kjendte han var meget fortumlet, var han dog saa meget ved sin Sam-

ling, at han kunde sige hende, at han var saa syg, at han ei troede at leve indtil Aften, hvorefter hun strax gik bort og efter omtrent et Kvarteerstid kom tilbage med deres Moder Maren Pedersdatter. Ved dennes Ankomst fortalte Tørgen Nielsen hende sin Sygdom, og naar den var begyndt; hvorpaa Maren Pedersdatter, skjøndt han ei havde yttret, at han havde nydt Gift, forlangte af hans Kone noget Melk til ham; men, uagtet der var lidet Melk i Huset, nægtede hans Kone dog at give samme, i det hun yttrede: »der er intet i Veien, han kommer sig nok og han har ikke faaet noget galt i sig.« Denne sidste Uttring var formeentlig foranlediget af, at Moderen havde sagt, at han nok havde faaet noget ondt i sig. Hans Moder gik derpaa til Døren, for, som hun sagde, at hente Melk andetsteds, men, da Kirsten saa dette, løb hun hen til Døren, holdt for denne og baade reev og slog Maren Pedersdatter, for at forhindre hende fra at komme ud. Tørgen Nielsens Søster løb da til og fik med Magt Konen fra Døren, saa at hendes Moder kunde komme ud, og denne bragte da strax efter tilbage en Kande Melk, som han tvende Gange i Løbet af 4 til 5 Minuter drak altsammen, hvorefter Brækningen strax ophørte. Saavel Natten derpaa, som Dagen efter maatte han holde Sengen og saavel den Gang som senere, dog i mindre Grad, havde han Smerte i Hjertekulen og Underlivet, forbundet med Tørst og Mæthed. Tørgen Nielsen forklarede isvrigt,

at han havde seet i sin Kones Børge et Papiir, som hun omtrent 8 Dage før han blev syg, paa Forlangende, leverede Jens Cibye, da denne engang var tilstede i hans Huus, med de Ord „der har Du dit Rottkrudt tilbage.“ Hans Hustrue havde og forhen fortalt ham, at hun for Rotten, hvoraf der ved hans Ankomst havde været en Mængde, men hvilke i den senere Tid vare fordrevne, havde sat Rottkrudt, som hun havde faaet af Jens Cibye.

Efterat Sorgen Nielsens Moder og Søster angaaende hvad der anden Pintsedag passerede under deres Nærværelse hos ham havde afgivet en Forklaring, hvorved hans Udsigende i høi Grad bestyrkedes, blev Tiltalte samme Dag selv stillet for Forhør; men hun benægtede at have givet sin Mand Gift enten i Cibtebrød eller paa anden Maade. Hun vedblev denne Benægtelse, uagtet der, efter Sorgen Nielsens Paaviisning, blev mellem noget gammelt Straae fundet en betydelig Deel Mad, som han havde opkastet, efterat han havde nydt Cibtebrødet, men førend han lagde sig, og dette blev optaget for at underkastes chemisk Undersøgelse. Men, efterat hun var overgivet Sognefogden, for at bringes til Arresten i Rjøge, havde Dommeren imidlertid i Samtale med hende bragt hende til at afgive Tilstaaelse og hun fremstod da paa ny for Retten og afgav nu uforbeholden følgende Forklaring:

Af det Rottkrudt, som hun havde indrømmet at have faaet af Jens Gibye for at fordrive Rotter, tillavebe eller blandede hun noget i Grød, som hun satte for Rotterne, og af dem blev fortæret. En mindre Deel og omtrent saameget som en lille Erts Størrelse, naar det var rullet i Kugle, blandede hun i noget Fidt i den Hensigt, siden at sætte det for Rotterne; men, da disse forsvandt efterat hun første Gang havde sat for dem, blev hiint Fidt med iblandet Rottkrudt paa en Tallerken af hende hensat i et Skab i Stuen for at gjemmes, hvis Rotterne skulde komme igjen. Førend den 23 Mai faldt det hende ikke ind at anvende det med Rottkrudt blandede Fidt til at forgive hendes Mand; men dette skal have været en øiebliklig Beslutning, opstaaet ved Synet af dette Fidt, under Erindring af Mandens vripne og krakilske Forhold, og, som hun under det den 1 Juni optagne Forhør tilføiede, af bestemte Raad og Tilskyndelser fra Jens Gibyes Side. Da hendes Mand umiddelbar efterat han havde nydt Fidtebrødet, fik voldsom Brækning, fortrød det hende, efter hendes Forklaring, strax, ligesom hun og forklarede nu høiligen at angre sin Udaad. Hun forklarede derhos, at hun ei havde hørt omtale eller vidst, at Melk kunde hindre Gifts Virkning, og at hun haabede, at han ei vilde døe af den erholdte Gift, uagtet hun dog bestemt har tilstaaet, at hun, ved at bibringe ham samme, havde til Hensigt at stille ham ved Livet. Hun benægtede at have lagt nogen Hindring iveien for

at Melk blev hentet, forklarende at hun ei kunde opgive Grunden til at hun modsatte sig Maren Pedersbatters Udgang.

Under senere Forhører, hvori hun tildeels har forandret, men atter vedgaaet sin første Forklaring, er hun vedblevet den Paastand, at Jens Cibye var Skyld i hendes Ulykke, og har tilføiet, at han flere Gange havde gjentaget sin Tilskyndelse. Hun paastod fremdeles, at Jens Cibye under hendes forrige Mand Mads Larsens Sygdom jævnlig kom til hende og var hende behjælpelig med Markarbeide, og at han, da hun engang ved denne Leilighed yttrede, at det var slemt at hendes Mand var syg, sagde: "Du skal tage noget at give ham ind, saa han kan bøde og ikke skal ligge der og gabe, og Du er en Nar, gjør Du det ikke; var jeg i Dit Sted, gjorde jeg det strax." Imidlertid nægtede hun paa det bestemteste paa nogen Maade at have bragt sin forrige Mand af Dage, og paastod, at hun med Afstye hørte paa dette Forslag, og, da det foreholdtes hende, at, hvis dette havde været Tilfældet, maatte hun have skyet al Omgang med Jens Cibye, erklærede hun, at dennes Hjælp ved deres Uvlykdrift var dem saa nødvendig, at de ei kunde undvære den. Hun har og, skjøndt hun først havde benægtet saadant, tilstaaet, at hun i sin Enkestand, men hverken medens hun levede i Ægteskab med sin forrige Mand Mads Larsen eller siden hun blev gift med Søren Rielsen, har levet i utilladelig For-

binbelse med Jens Cibye, søgt Seng og høvt legemlig Dmgang med ham.

Jens Cibye, der er Huusmand af Nordrup Sogn under Sorø Amt, har forklaret, at han fra den Tid, Kirsten Christophersdatter var i Egteskab med afgangne Mads Larsen, med hvem han havde indgaaet Forening om, at de hver skulde holde sin Hest og være fælleds om Pløining og Kjørsel, har kjendt Tiltalte, og at han efterat Mads Larsen i Efteraaret 1830 ved Døden var afgaaet, vedblev dette Fælledsskab med Enken, hvilket foranledigede, at han jevnligt kom til hende. Han har fremdeles forklaret, at han, paa hendes gjentagne Begjæring om at skaffe hende noget Rottetkrudt til at fordrive Rotter, har bragt hende noget, som han adskillige Aar havde havt i sit Værg, og hvilket han i sin Tid havde kjøbt paa Ringsted Apothek efter Præste-Attest, og af hvilket han hjemme hos sig selv havde brugt noget imod Rotter; men han har aldeles benægtet at have havt mindste Kundskab om eller givet nogensomhelst Anledning til den af Tiltalte begaaede Forbrydelse, og navnlig benægtet at have brugt de af hende foregivne Uttringer om at det var en let Sag at faae noget at give hendes Mand ind; ligeledes har han benægtet at have været vidende om at der mellem Tiltalte og hendes Mand ikke var nogen god Forstaaelse, ligesom han og benægtede at have staaet i nogen utillabelig Forbindelse med Tiltalte. Efterat det rygtebød, at Søren Nielsen skulde have

faaet Gift, talede Jens Cibyes Kone til ham om, at han vilde blive ulykkelig, fordi han endnu havde af det Rottkrudt, hvoraf Sorgen Nielsens Kone havde faaet en Deel, og at han skulde bortskaffe Rottkrudtet, hvilket gav Anledning til, at han grov et Hul i Grøstvolden mellem hans Løb og Giesegaard Hovmark, i hvilket Hul han heldte Giften og derefter nedlagde de Papirer, hvori samme havde været, hvorpaa han tilkastede Hullet, og, da dette var fuldført, underrettede saavel sin Kone som sin Søn om, at det var skeet. Den af Jens Cibye i saa Henseende afgivne Forklaring er i det Væsentlige bestrykt ved hans Hustrues Ane Johannesbatters og hans Søn Peder Jensens Udsigende, og Giften, der, ifølge den af Apotheker Wengel i Ringsted førte Giftbog, som er forsynet med Landphysici Paategning om at være ført overeensstemmende med de ham foreviste originale Attester, i Sommeren 1826 er bleven uleveret Jens Cibye efter Attest af 21 Juni s. A. af Sognepræst Sørensen, blev ogsaa paa det af Cibye paaviste Sted befundet nedgravet. Giften, der var adspredt i Jorden, blev da optaget blandet med Jordstøv, og fandtes tillige Papiret, hvori Giften havde været lagt, med Paategning »Rottkrudt, stærk Gift«. Dette Papiir, der senere er foreviist Tiltalte, er af hende gjenkjendt som det, hvori hun modtog Giften af Jens Cibye, og som hun tilbageleverede denne, og hendes Forklaring gaaer ud paa, at de hvide Korn, der ved Opgravningen vare opsamlede og

blandede med Jordstøv, saae ud som det hun modtog og hvoraf hun blandede endeel i det Fidt, hun gav sin Mand. Den saaledes opsamlende Substants have Districtschirurg Westengaard og Provisor paa Rjøge Apothek, Petersen, undersøgt, og de have erklæret de hvide Partikler, som vare iblandede Jorden, for Rottetrudt. En lige Undersøgelse have de foretaget med den Substants, hvilken Jørgen Nielsen havde paaviist som af ham opkasket, og i deres under 6 Juni afgivne Erklæring hedder det, at Resultaterne af Proven tilkjendegive med Visshed, at der i bemeldte Substants er hvidt Arsenik.

Tiltalte, hvis forrige Mand, Mads Larsen, bøde i Efteraaret 1830, blev, som ovenansført, den 7 Mai f. A. ægteviet til Jørgen Nielsen. Efter hvad de begge have forklaret, friede han til hende uden nogensomhelst Opfordring fra hendes Side, hvilket endog skete gjensagne Gange førend han erholdt hendes Ja. Ved at frie til hende, talte han om, at han eiede 88 Rbd., og det blev aftalt imellem dem, at hun dermed skulde clarere en hendes Stedsøn Christen Madsen tilkommende Arvelob, hvilket ogsaa skete. De have begge under Forhøret forklaret, at der siden Dagen efter Brylluppet har været Uenighed imellem dem; men gjensidig skudt Skulden den ene paa den anden; hendes Beskyldning gik ud paa at han var fortrædelig og utilfreds med alt hvad hun gjorde. Men alle de forskjellige Personer, hos hvilke Jørgen Nielsen har havt Tjeneste, have meddeelt ham

godt Vidnesbyrd og attesteret, at de aldrig have hørt, at han er vrippen og frakilt, og in specie har Sognepræsten bevidnet, at Tørgen Nielsen i det Aar, han var i hans Tjeneste, altid viste sig ærlig, tro og ufortrøden, og uden Anur forrettede den ham anviste Gjerning, og at han aldrig mærkede, at han havde noget Udstaaende med sine Medtjenere; men — hedder det endvidere i Sognepræstens Attest — da bemeldte Tørgen Nielsen er meget indskrænket af Forstand, stille og indsluttet i sig selv og manglede Mod og Bestemthed til at bøie sin Hustrues Sind og forandre hendes Forhold, som han selv fandt og alle hans Bekjendtere viste ham som slet og forargerligt, kan det vel være, at han har viist sig mod hende kold og frastødende.

Strax ved Undersøgelsens Begyndelse har Districts-chirurg Westengaard, efter Dommerens Anmodning, taget Tørgen Nielsen under Cuur, og under 21 Juni attesteret, at denne, hvis Sygdomstilfælde tydeligen tilkjendegav at være frembragt ved Forgiftning, da befandt sig fuldkommen vel, med Undtagelse af at han ikke igjen havde faaet sine fulde Kræfter, saa at det kunde skjønnes, at der ei længere var Fare for hans Liv, og Tilstalte har et Par Dage tidligere selv angaaende hans Helbredsforfatning forklaret hermed overeensstemmende.

Quoad generalia har Tilstalte forklaret: Hun er født Aar 1784 i Levetofte Sogn under Ringsted Herred, og confirmeret i Førslev Kirke. Hendes Forældre vare

Gaardmand Christopher Larsen i Levetoftø, der døde, da hun var 8 Aar gammel, og dennes Hustru Kirsten Madsbatter. Hos sine Forældre blev hun opdraget, og hendes Moder lærte hende at læse; kun enkelte Gange gik hun i Skole. I Kirkebogen findes intet antegnet angaaende hendes Kundskaber eller Forhold. Efter sin Confirmation forblev hun hjemme hos sine Forældre indtil sit 25de eller 26de Aar. Hun har været tre Gange gift, først med en Fæstehuusmand, med hvem hun levede i omtrent 20 Aar. Efter hans Død sad hun Enke i $\frac{1}{4}$ Aar, da hun i Mai eller Juni 1829 blev ægteviet til Huusmand Mads Larsen i Gjørsløv, med hvem hun strax flyttede til det Huus i Gjørsløv, som hun ved sin Anholdelse beboede. Bemeldte Mads Larsen døde 14 Dage efter Michaeli, 1830, hvorpaa hun, som anført, i Mai f. A. blev ægteviet til Tørgen Nielsen. Sidstnævnte har hun, efter sin Forklaring, ei kjendt før i November Maaned f. A., da han kom til hendes Bopæl og beilede til hende. I hendes første Ægteskab fødte hun 4 Børn. Med hendes anden Mand, Mads Larsen, havde hun ingen Børn, og ei heller med Tørgen Nielsen. Den af Sognepræsten angaaende Tiltaltes tidligere Forhold meddeelte Attest indeholder følgende Uttringer: »Om hendes forrige Liv og Wandel har Udstederen ingen Kundskab, da han under hendes korte Dphold her i Sognet kun faa Gange har seet og kun een Gang talt med hende, men hendes Forhold mod hendes nuværende

Mand, lige fra det første Bekjendtskab til det sidste ugubelige Forsæt at rydde ham af Dage, røber kjendeligt en overlagt Plan, først ved Forstillelse at lokke dette meget eenfoldige, men i alle sine Tjenester troe og flikkelige Menneſke i sit Garn, siden, efterat have fratilſtet ham sine sammensparede Penge, med Haan at støde ham fra sig, ved Tilſidesættelse af alle ægteffabelige Pligter at formaae ham til ganſke at forlade sig, og endelig, da det ei lykkedes, at ſøge paa Snigmorderens Wiis at bringe ham af Dage. Det almindelige Rygte vidner og om hende, at hun er moralsk fordærvet og med kold Ligegyldighed kan overtræde ſaavel guddommelige ſom menneſkelige Love for at tilfredſtille ſine Begjærligheder og Lidenſkaber." Ved at foreholdes denne Atteſt har Tiltalte angaaende hendes Forhold til ſin nuværende Mand henholdt ſig til ſin Forklaring under Sagen, iſølge hvilken hun ikke erkjendte, at dette havde været ſom i Atteſten ommeldt.

Da det er Arreſtantinden overbeviist, at hun ved Gift har villet ombringe ſin Mand, blev hun, ſom forhen bemærket, ved Høieſterets Dom tilfundet, efter Lovens 6—6—22, at have ſit Liv forbrudt.

Uagtet Forbrydelsens Grovhed, og de flere mod den Domsældte talende Dmſtændigheder, indſtillede Cancelliet, ligesom de Tilforordnede i Høieſteret, hende dog til Beſnaadning. Hvad der iſær ſyntes at gjøre Livsſtraffens Fuldbrydelse mindre nødvendig, var den Dmſtændighed,

at Giften ikke havde frembragt den tilføjede Virkning, eller isøvrigt havt nogen vedvarende Indflydelse paa Mandens Sundhed. Vel formindsker denne Omstændighed ikke hendes moralske Skyld, ligesom det i streng Forstand ikke kan antages at formindsker hendes juridiske reatus. Skjøndt det er for at forebygge de Under, som visse Handlinger gaae ud paa at frembringe, at disse Handlinger forbydes ved Straffelovene, saa er dog Handlingen selv den nærmeste Gjenstand for Straffelovens Forbud, og det, der constituerer Straffskyld, hvorfor den fuldstændige Virksomhed for at udføre den forbryderiske Daad i og for sig synes at maatte medføre fuld Strafbarhed, om end Følgen tilfældigviis udebliver. Men det er dog en i de fleste Love herskende Grundsætning, som ogsaa isøvrigt en temmelig antagen Mening, at selv den tilfældige Udeblivelse af den tilføjede Følge, i Særdeleshed hvor der handles om Drab og Mord, bør komme den Skyldige tilgode, om end denne aldeles har fuldført den Virksomhed, der gik ud paa at berøve en Anden Livet. Det er og i al Fald mindre betænkeligt at vise Naade i et saadant Tilfælde, end hvor den onde Hensigt virkelig er opnaaet, da den Udsigt, at den ellers forskyldte Dødsstraf kan formildes, hvor Forbrydelsens Hensigt forfeiles, ikke kan betage Lovens Trussler noget væsentligt af deres affrøkkende Kraft paa de Individuer, som nære sliig ond Hensigt. Det indstillebes saaledes, at den Tiltalte idømte Livsstraf maatte efter-

gives, imod at hun hensattes til Arbejde i Kjøbenhavns Tugthuus paa Livstid, og da Hans Majestæt ved allerh. Resolution 30 Nov. sidstl. allern. bifaldt dette, er et Rescript derom afgaaet den 7 Decbr. til Amtmanden over Præstø Amt.

Lovgivning.

Fra General=Koldkammer= og Commerce=Collegiet er den 30 Decbr. sidstl. udkommet følgende Placat:

Under 24 dennes har det behaget Hans Majestæt Kongen allernaadigst at bestemme: at den i Følge allerhøieste Resolution af 17 Martz 1829 bevilgede, ved Collegiets Placat af 28 s. M. offentligen kundgjorte, Tilladelse til, at fremmed Porcelain maatte, indtil Udgangen af indeværende Aar, indføres til Kongeriget Danmark mod Erlæggelsen af den derved anordnede Indførsels-told, fremdeles maa være gjældende indtil videre; hvilket herved bekendtgjøres til Efterretning for alle Vedkommende.

Blandede Efterretninger.

Fra Cancelliet er den 17 December sidstl. afgaaet følgende Circulair=Skrivelse til samtlige Amtmænd i Danmark:

Til Cancelliet er indkommen en Forespørgsel, om det ikke maatte findes rigtigst at fastsætte en anden Bestemmelse, med Hensyn til offentlige Stiftelses ved Panternes Salg tabte activa, end den, der ved dette Coll. Circ. af 29 Aug. 1825 er givet for Umyndiges Midler.

Foranlediget heraf skulde Cancelliet ikke undlade til fornøden Efterretning tjenligst at melde : at der i saadanne Tilfælde , hvor Stiftelsernes Tilgodehavende ikke maatte kunne erholdes dækket ved Realisationen af de, ved Laanenes Stiftelse, forøvrigt anordningsmæssige Pantter, bør efter den Dom eller det Forlig, hvorefter Udlæg er skeet i Pantet, tillige gjøres Udlæg i Debtors øvrige Eiendele , og siden al Opmærksomhed anvendes, for at erholde hvad der ikke saaledes kan inddrives ; og overlades det da til Bestyrerne, paa nærmere Approbation, at træffe mindelige Overenskomster angaaende passende aarlige Afdrag.

Saafernt Intet hos Debitorerne er at erholde, enten, fordi deres Opholdssteder ikke kunne opspørges, eller fordi de beviisligen fortiden ikke formaae at gjøre noget Tilbud til Gjeldens Afgjørelse, kunne Capitalerne udgaae af Regnskaberne og indføres i en særlig Fortegnelse, hvoraf aartlig, i Forbindelse med Regnskaberne, bør indsendes en Afsskrift med Bedtegning, om og hvorvidt Omstændighederne i Aarets Løb have tilladt at iværksætte noget til bemeldte Capitalers Inddrivelse, indtil de omsider ved Debtors Død og hans Boes derefter paafulgte Slutning, eller paa Grund af, at hans Opholdssted i 20 Aar har været ubekjendt, saa at Kravet er blevet forældet, maatte udgaae som uerholdelige.

Fra Cancelliet er den 14 Januar sidstl. afgaaet følgende Circulaire-Skrivelse til samtlige Amtmænd i Danmark:

Uf forskjellige hertil indkomne Sager har Cancelliet Anledning til at antage, at der ved Beregningen af Sterb-koers Masse til Ansættelse af Skiftesalarium og Arveafgifter hersker ulige Praxis i Henseende til hvorvidt Summer, der for Skiftet ere udbetalte til Arvinger, antages at burde medregnes til Massen eller ikke. For at i denne Henseende faste Regler kunne blive etablerede, har Collegiet meddeelt det Kongl. Rentekammer de Synspunkter, hvorfra Spørgsmaale af forommelste Betskaffenhed formenes at burde bedømmes og afgjøres, og, da bemeldte Kammer har tiltraadt Cancelliets derom yttrede Anskuelser, skulde Man til (Titul) egen behagelige Efterretning ved Eftersyn af Skifteprotocollerne samt til Communication for samtlige Skifteforvaltere i det Dem anbetroede Amt tjenstligst meddele følgende:

Til et Boes Masse bør henregnes, foruden det, der ved Skiftet i Virkeligheden deri forefindes, tillige hvad der ved en juridisk Fiction antages endnu at være en Deel af Boet, enten ved at det staaer i vedkommende Arvingers Lod og kommer til Afkortning i hvad der af Boet skal tillægges dem, eller ved, at det, i de Tilfælde, hvor der skiftes imellem en længstlevende Ægtefælle og den førstafdødes Arvinger, bliver at medregne til den disse tilkommende Andeel af Boet, og saaledes har til

Følge, at den længstlevende udlægges mere end Halvdelen af Boets effective Beholdning; men at derimod andre tidligere fete Udbetalinger, der ikke paa foranførte Maa-der faae Indflydelse paa Delingen af Boets virkelige Be- holdning, ei kunne blive at medregne til Massen.

Naar denne Regel lægges til Grund, bliver det deraf en Følge, at de Forstrækninger, et Barn har faaet af dets Fader, og som blive beregnede det til Afkortning ved dets Arvelods Bestemmelse, ligesom andre Boets ude- staaende Fordringer, bør regnes med til dets Masse. Forsaavidt derimod flige Forstrækninger vel have fundet Sted, men samtlige Vedkommende blive enige om ikke at beregne samme til Afkortning i Arvelodderne, bliver der at skjelne imellem, om det er en reen Eftergivelse, som finder Sted, eller om alle Vedkommende have faaet Forstrækninger, hvilke de forenes om at lade gaae op imod hinanden. I første Tilfælde, som ikkun kan ind- træde hvor samtlige Arvinger, der kunde lide ved at fra- falde Afkortning, ere myndige, kan den eftergivne For- strækning, saalidet som en Gjeldsfordring, der eftergives Vedkommende, lægges til Massen; men i sidstnævnte Tilfælde findes der at burde lægges til Massen og de respective Arvelodder saa meget, som udkommer, naar man beregner saa stort et Forflud for hver især, som den har faaet, der har erholdt mindst.

Naar et Barn allerede i Arveloderens Live har gi- vet Afkald, eller har faaet saa store Forstrækninger, at

det benytter sig af den Ret, Lovens 5—2—62 giver det til at beholde det Oppebaarne, imod at frafalde videre Arv, erholder den Paagjeldende ved Skiftet intet som Arv, ligesom der ikke engang bliver Spørgsmaal om den til Bederlag for samme modtagne Valuta, og der vil da, ved Ansættelsen af Boets Masse, ordentligviis ei kunne bringes noget i Beregning for hans Vedkommende. Imidlertid bør dog efter det Foransførte herfra undtages det Tilfælde, naar der under Beregningen af den Boeslob, som tilkommer den længstlevende af Forældrene, ogsaa tages Hensyn til de Udbetalinger til den Paagjeldende, der have foranlediget Afkaldets Udstebelse eller Frasald af videre Arv paa Skiftet; thi i bemeldte Tilfælde bliver der ikke at forholde, som om vedkommende Arving aldeles ikke var til, men den ham udbetalte Sum betragtes som en ham antecipando betalt Arv; hvortil kommer, at den kongelige Kasse ellers ikke vilde erholde Arve-Udgiwt af det halve Boe.

(Efterretninger om ledige geistlige Embeders Indtægter og de paa samme hvilende Byrder).

1. Hellenæs Sognekald i Fyens Stift efter gammel Angivelse 120 Rd. Om dette Kald findes Beretning i Collegial-Lidenden for 1829, Side 133; men Tienden opgives nu 4 Skp. Byg og 2 Skp. Havre mindre, hvorimod som forvoget Indtægt nu

er opgivet: 240 Rpd. Halm og Græsning til Koer
paa et Sognet tilhørende Dverdbrev.

2. Nysted og Herritslev Sognekald i Lolland, tilforn
anslaaet til 500 Rbd., har nu følgende Indtægter.

1) Tienden af Nysted, Bantfore og Taagense, eller
af 311 Tdr. 6 Skp. Hartkorn, svares med 43
Tdr. 3½ Skp. Hvede, 34 Tdr. 3 Sk. Rug,
95 Tdr. 6 Skp. Byg, 23 Tdr. 5½ Skp. Havre,
2 Tdr. 4½ Skp. Erter og 3 Skp. Biffer.

(Derimod er Præstetienden af Herritslevs 172
Tdr. 5 Skp. Hartkorn, henlagt til Amtsprovstera-
ets Lønningsfond).

2) Refuktion for Tienden af Egholm, 12 Rbd.,
samt 4 Tdr. Rug og 4 Tdr. Byg.

3) Refuktion for en Annergaard 44 Rbd. Solv.

4) Dvægtienden og Smaaredsel er hidtil ydet med
1 Gaas, 1 Snees Ug, 1 Par Kyllinger og
1 Skp. Havre af hver Gaard, af hvilke i Pastor-
atet gives 60.

5) Dffer og Accidentfer, omtrent 300 Rbd.

6) Avlingen staaer for Hartkorn 5 Tdr. 3 Sdr.
1 Alb. med et Areal af omtrent 40 Tdr. Land,
hvoraf 28 Tdr. ere bortforpagtede i 8 Aar, fra
1 Mai d. A., imod en aarlig Afgift af 10 Tdr.
Hvede, 10 Tdr. Rug, 10 Tdr. Byg, og 10
Tdr. Havre, imod at Sognepræsten svarer de
kongl. Skatter.

Paa Kaldet hviler et Laan, til Næst 750 Rbd., som foruden at forrentes, afbetales med $\frac{1}{20}$ af det oprindelige Laan 1000 Rbd.; ligeledes paahviler Kaldet en Gjeld af 400 Rbd. Sølvtil Nysted Kirke for en til Kaldet kjøbt Haugeplads, hvilken Gjeld afbetales med $\frac{1}{20}$ aarlig. Enkøpenion udrædes.

3. Korsøer og Taarnborg Sognekalb i Sjælland, efter gammel Angivelse 400 Rbd., har følgende Indtægter, (sfr. Beretningen ved forrige Vacance i Coll. Tid. 1820, Side 818—819).

1) Tienden af Korsøer udgjør omtrent 68 Tdr. Byg.

2) Tienden af Taarnborgs 469 Tdr. Hartkorn, udgjør omtrent 3 Tdr. 6 Skp. Tug, 185 Tdr. 2 Fdkr. Byg, og 5 Tdr. Havre.

3) Offer og Accidentser omtrent 700 Rbd.

4) Præstens Andeel af Slagelse Herreds Calente aarlig 5 à 6 Rbd. Sedler.

5) Præstegaarden har en Jordlob paa 2 Tdr. 4 Skp. Hartkorn, med et Areal af 9 Tdr. 5½ Skp. Land.

6) en Fæstejord paa Taarnborg Mark, Korsøer Kirke tilhørende, af Hartkorn 1 Td. 5 Skp. 2 Fdkr. 1 Alb. og hvoraf svares aarlig Landgilde 2 Tdr. Byg foruden Konge- og Kirketiende, samt Skatter.

Paa Præstegaarden hviler en Gjæld, stor til Næst 869 Rd. 5 Mk. 7 $\frac{1}{2}$ Sølv, som afbetales med 67 Rd. 3 Mark Sølv aarlig foruden Renter; ogsaa hviler Entepension paa Kaldet.

Den 6 Januar er Etatsraad og Committeret i Rentekammeret E. Lund, Ridder af Dannebrog, tillagt Ordre at indtræde som Medlem i den for Kjøbenhavn anordnede beständige Provideringscommissiøn.

Ved Rescript af 10 Januar til Amtmanden over Thisted Amt er det bevilget, at det aarlig maa holdes et Hestemarked i Thisted Torsdag og Fredag i Fastelavns-Ugen, hvorimod det Hestemarked, der hidtil har været afholdt sammesteds den 17 Juni skal bortfalde; og ved Rescript af s. D. til Amtmanden over Skanderborg Amt er det bevilget, at det aarligt den 3 Mai maa afholdes et Dvægmarked ved Hønsens.

Ledige Embeder.

Under det danske Cancellie: Strydstrup Sognekald i Ribe Stift, 210 Rd. — Baalse Sognekald paa Falster, 350 Rd. — Tjærebye og Alshynderup Sognekald i Sjælland, 300 Rd.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 28 Decbr. f. A. er Krigsraad og Bureauchef ved Generalkrigscommissariatet for Danmark, L. R. Theil, udnævnt til virkelig Cancellieraad; den 4 Januar, Sognepræst for Sandbye og Brangstrup Menigheder i Sjælland, N. Jensen, beskikket til Sognepræst for Brevinge Menighed sammesteds; Sognepræst for Skarrild og Arnborg Menigheder i Ribe Stift, H. H. Selhier, til Sognepræst for Balslev og Gibye Menigheder i Fyen; Sognepræst for Starup og Nebel Menigheder i Ribe Stift, L. M. Lund, til Sognepræst for Nørre-Bedbye og Nørre-Ustlev Menigheder paa Falster; residerende Capellan for Rjøbelov og Vindebye Menigheder i Lolland, Magister artium H. U. Møller, til Sognepræst for Radslev Menighed sammesteds; Cand. theol. E. J. Schjødte til Sognepræst for Broue og Resen Menigheder i Viborg Stift; Sognepræst for Østersøens Menighed blandt Færøerne, J. Gad, til Sognepræst for Herkløf og Biuf Menigheder i Ribe Stift; forhenværende personel Capellan for Skamstrup og Frynddal Menigheder i Sjælland, H. P. Ebeling, til Sognepræst for Spandet Menighed i Ribe Stift; Cand. theol. E. E. Krag til personel Capellan for Tommerup og Brylle Menigheder i Fyen; den 11 Januar, Legationssecretair og Chef for Expeditionscontoirtet under Departementet for de udenlandske Sager J. B. Heide, Legationssecretair og Archivarius ved samme Departement L. R. Stampe udnævnte til Legationsraader med Rang efter Rangforordningen af 14 October 1746 dens 4 Klasse Nr. 3; surnumerair Cancellist i bemeldte Departement, C. B. Jürgensen, udnævnt til Legationssecretair; den 11 Januar, Sognepræst for Strøndstrup Menighed i Ribe Stift F. M. Lund beskikket til Sognepræst for Lorpærd Menighed i Sjælland; den 13, Sognepræst for Baalse Menighed paa Falster, J. Braae, til Sognepræst for Kippinge og Brårup Menigheder sammesteds; ordineret Catechet og første Lærer ved Borger-skolen i

Odense S. A. Brasen, til Sognepræst for Karrebek Menighed i Sjælland; Cand. juris P. J. Uball til Assistent ved Auctionscontoiret i Kjøbenhavn.

Under det Slesvig, Holsten, Lauenborgske Cancellie: Den 24 Decbr. f. A. har Underrets-Advocat H. P. Siem i Eckernförde erholdt Concessjon til at øve Notarialforetninger; den 3 Jan., Underrets-Advocat F. M. P. Stinde i Tjezhoe beskikket til Over- og Landrets-Advocat i Hertugdømmerne Slesvig og Holsten; Diaconus A. U. Hansen i Wilster confirmeret som Archidiaconus sammesteds, og Valget af Candidat J. H. Meyer til Præst i Enstedt i Tondern Provstie og af Candidat J. Philipsen til Diaconus i Marne i Landskabet Sydditmarsken aller-naadigst stadfæstet.

Under Departementet for de udenlandske Sager: Den 7 Jan. er Conferentsraad P. H. Frimann, Ridder af Dannebrogen, efter Ansøgning i Naabe og med Pension entlediget fra hans hidtil havde Post som første Secretair i Departementet for de udenlandske Sager, og i Anledning heraf er 2den Secretair i Departementet, Geheime-Legationsraad J. H. Sack, Ridder af Dannebrogen og Dannebrogsmænd, udnævnt til 1ste Secretair; 3die Secretair, Geheime-Legationsraad J. Skrike, til 2den Secretair; Archivarius i Departementet, Legationsraad C. G. A. Ponsaing, Ridder af Dannebrogen, til 3die Secretair; 1ste Cancellist, Legations-Secretair J. B. Heide, til Chef for Expeditions-Contoiret under Departementet; 2den Cancellist, Legations-Secretair L. R. Stampe til Archivarius i Departementet; 3die Cancellist, Legations-Secretair M. P. Hvas til 1ste Cancellist, og surnummerair Cancellist, Kammerjunker og Legations-Secretair W. H. Krag til 2den Cancellist i Departementet.

Collegial=Lidende.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

X Nr. 4. Den 28de. Januar 1832.

Redigeret, forlagt og udgivet af:

Peter Johan Monrad, Anders Sandøe Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Trykt i det Christensenske Officin ved J. D. Øvist.

Forgivning.

Ved allerhøieste Resolution af 9 Juni 1829, kundgjort ved Cancellie-Placat af 26 [M.*), er det befaleet, hvilke Foranstaltninger i Kjøbenhavn skulle iagttages til Forebyggelse af Mueligheden af Skindødes Begravelse.

De samme Foranstaltninger kunde ikke ligefrem anvendes i de øvrige Kjøbstæder og paa Landet, eftersom der ordentligviis ingen Læger ere boefatte paa Landet, og der endog gives Kjøbstæder, som ikke have nogen offentlig ansat Læge, men det vilde blive altfor byrdefuldt at skulle i ethvert Tilfælde hente en, ofte Mile borte boende, Læge, for af ham at erholde en Attest, hvorfor der desuden ikke billigen kunde nægtes ham et Honorarium, ligesom der, hvis den Afsøde var Almisselem, maatte erlægges anordnede Diætpenge, der da, saavel som Befor-

*) See Coll. Tid. 1829 Side 593—597.

dringen, maatte falde det Dffentlige til Byrde. Cancelliet maatte desaarſag, førend det kunde nedlægge allerund. Forſlag angaaende hvad der i det omhandlede Dieme kunde være henſigtsføvarende i Kjøbſtæderne og paa Landet, anſee det fornødent herom at indhente Amtmændenes Betænkning.

Med enkelte Undtagelser have bemeldte Embeds-mænd anſeet det henſigtsmæssigt ogſaa for Landet og Kjøbſtæderne at paabyde Sikkerhedsmidler mod Begravelſe af Skindøde og derved tillige tage Henſyn til de Tilfælde, hvori Dødsaarſagen kunde fortjene det Dffentliges Dpmærksomhed. Cancelliet kunde heller ikke andet end finde det paſſende, at Lovgivningen udſtrækker den Dmsorg, den allerede i fornævnte Henſeende har viiſt for Kjøbenhavn's Indvaanere, til det øvrige Rige, men under ſaadanne Modificationer, ſom de locale Forhold gjøre fornødne. De Beſtemmelſer, ſom Cancelliet, efterat have gjennemgaaet Amtmændenes Betænkninger, fandt at burde allerunderdanigſt bringe i Forſlag, har Samme forelagt det Kongelige Sundhedscollegium, der anſaae diſſe i det Hele henſigtsmæssige, og iøvrigt meddelte en af ſamme udarbejdet Anviſning for de Mænd, der, uden at være Læger, ſkulde foretage de fornødne Liigſyn. Derpaa har Cancelliet allerunderd. foredraget Hans Majestæt Sagen, og efter at den foreflaaede Anordning har fundet allerh. Biſald, er under 13 Januar d. A. en Kongelig Placat udkommen, ſaaledes lydende:

Vi Frederik den Sjette, af Guds Naade Konge til Danmark, etc., gøre vitterligt: Ligesom Vi allerede, med Hensyn til Vor Kongelige Residentskab Kjøbenhavn, have forekrevet de Forholdsregler, der ere fundne hensigtsmæssige til Betryggelse mod Skindoes Begravelse, saaledes ville Vi nu, i samme Diemed, for de øvrige Kjøbstæder samt Landet allernaadigst have anordnet, som følger:

§ 1.

Intet Liig maa jordes, førend det med behørig Attest er godtgjort, at sikkre utvivlsomme Tegn paa Døden have vist sig.

§ 2.

Denne Attest bliver i de Kjøbstæder, hvori en Læge er ansat, at meddele enten af denne eller af en anden autoriseret Læge. Men i Landdistricterne, saa og i de Kjøbstæder, hvori ingen Læge er ansat, blive Eigene, forsaavidt de Bedkommende ei hellere ville desuagtet forske Attest af en Læge, eller Dyrigheden af særdeles Aarsager maatte finde en Læge-Undersøgelse fornøden, at undersøge af tvende paa Politimesterens Forslag til beslige Forretninger af Amtmanden udnævnte gode og oplyste Mænd, og Attest af disse at meddele, inden Begravelsen maa gaae for sig. Til at udføre saadanne Forretninger blive fornemmelig Skolelærere, Sognefogder og Fattigforstandere at udnævne, men Dyrigheden kan ogsaa udnævne andre paalidelige Mænd, som dertil ere at formaae.

For at Vanskelighed ei skal indtræde, om nogen af de udnævnte Mænd maatte være forhindrede, bliver der i enhver Kjøbstæd, som ingen Læge har, samt i ethvert Sogn paa Landet at udnævne flere end to Mænd. Hvorvidt Mændene i en bestemt Orden skulle fordele Forretningerne mellem hinanden, eller om Forretningerne ordentligviis skulle tilfalde enkelte, og de øvrige blot bruges i deres Forfald, overlades det til Dyrighederne efter Domsstændighederne at bestemme. Dog bør udstrakte Landsbyesogne stedsdeles i flere Districter, saaledes, at der i intet Tilfælde bliver nogen lang Vej mellem Liighuset og de Mænd, som have at syne Liget og derom afgive Attest.

§ 3.

Til Veiledning for dem, der ikke ere Læger, er en Anviisning, som indeholder de sikreste Kjendtegn paa Døden, udarbejdet af Bort Sundhedscollegium og kundgjort ved Trykken, hvilken Anviisning findes vedfæiet denne Bort Anordning og tillige med denne bør meddeles dem, som Dyrigheden i Medhold af § 2 udnævner til at foretage Liigsyn; hvorhos disse i de Attester, de udfæde, utrykkelig bør bevidne, at de have overveiet Anviisningens Indhold og med Hensyn dertil finde den omhandlede Person's Død atdeles utvivlsom.

Tøvrigt overlades det til Dyrighederne, under indtræffende Epidemie at bestemme, om og hvilke yderligere Forholdsregler der formedelt disse ved Liigsynene og At-

testernes Udstedelse blive at iagttage paa de Steder, hvor Eptdemien hersker og saalænge samme vedvarer.

§ 4.

For at undersøge Liget og derom udstede Attest nyder Lægen 40 p . Sølv, og, hvor Undersøgelsen i Medhold af det Foransførte foretages og Attesten udstedes af andre dertil autoriserede Mænd, erlægges samme Betaling til Deling mellem begge. Dog bliver, hvad enten det er Lægen, eller Andre, som udføre denne Forretning, kun halv Betaling at udrede, hvis den Døde var Huusmand, Jnderste, Haandværksvend, Dagleier, Tjenestetjende eller hørte til en anden Stilling, der ikke kan anses fordeelagtigere, ligesom og al Betaling bortfalder, hvor Fattigvæsenet skal besørge Begravelsen.

§ 5.

Naar vedkommende Læger eller de andre til Liigsyn og Dødsattesters Udstedelse efter denne Anordning autoriserede Mænd maatte finde nogen Anledning til at antage, at Dødsarsagen fortjener Justitsvæsenets Dpmærksomhed, bør de uophødelig derom gjøre omstændelig Indberetning i Kjøbstæderne til Politiet og paa Landet til Præsten, der igjen har at tilstille Politievrigheden Beretningen med sine Tanker derom, og, inden det af Politiet eller Sognepræsten er dem tilkjendegivet, at intet derfor i saa Henseende er til Hinder, bør Begravelsesattest ei meddeles.

§ 6.

Hvor Attest ei meddeles af en Læge, bør altid i det mindste 3 Dage fra den Tid, Døden viste sig, oppebids, inden Liget neblægges i Kisten, med mindre tidligere umiskjendelige Tegn paa Forraadnelse maatte vise sig; dog at der i Tilfælde af smitsom Syge forholbes efter de derom særlig givne Anordninger.

§ 7.

Foranførte Bore Befalinger træde i Kraft med Begyndelsen af April Maaned d. N., inden hvilken Tid de Mænd bør være udnævnte, som have at foretage de befalede Liigsyn og udstede de fornødne Dødsattester i Landdistricterne og i de Kjøbstæder, hvori ingen Læge er ansat.

Hvorefter alle Vedkommende sig allerundanigst have at rette. Givet etc.

A n v i s n i n g

for dem, der ikke ere Læger, til at bedømme, om et Liig sikkert tør vorde begravet, samt til ved denne Leilighed at betrygge sig mod Smitte.

1.

For at bømme om et Liig sikkert kan begraves, bør lægges Mærke til følgende Tegn paa samme:

- 1) at den bekjendte Liig-Lugt bemærkes paa Stebet, hvor Liget findes, og ved Liget selv.
- 2) at Legemet er overalt iskoldt, og, efter at have været stivt, atter er blevet slapt og bseieligt.

- Dog maa man tage Hensyn paa, om det henligger i saa streng Kulde, at det kunde være stivfrosset.
- 3) at Dinene ere indfaldne, og den midterste Deel af samme (Hornhinden) ikke længere blank og gjen-nemsigtig, eller at Dinene, som det i Almindelighed kaldes, ere brustne.
 - 4) at der sees store grønne Steder paa Underlivet og blaaforte paa Ryggen.
 - 5) at Underlivet udspændes og at der flyder stinkende Bædste ud af Næsen, Munden og Endetarmens Abning.
 - 6) at Dverhuben gaaer af i store Stykker saavel paa Underlivet som flere andre Steder af Legemet.

2.

Af disse Tegn maae i det mindste de under Nr. 1, 2, 3, 4 være at see paa Liiget, naar Døden har været en Følge af nogen Sygdom, der ei pludselig, eller efter ubvortes Bøld er opstaaet.

3.

Er derimod et Menneske død pludselig, f. Ex. efter Fald, Stød, Saar, der have blødt meget, eller efter anden Blodstyrtning; efter Krampeslag eller andre krampagtige Sygdomme, saasom Modersyge, Besvimelse, og deslige; eller efter hvilket som helst Tilfælde, naar det træffer et Menneske, der ellers ansaaes for frisk og sundt, da

bør saadant dødt Menneskes Liig ei begravet foregib alle her ovenfor nævnte Legn paa Døden tydelig have viist sig.

4.

Naar Smitte er at befrygte, maae de, der foretage Liigskuet, strax efter denne Forretning skylle Munden og vaskte Ansigtet og Hænderne med en Blanding af Eddike og Vand.

Den 18 Januar sidstl. er udkommet følgende Tillæg til Reglementet for Kongens Livjæger-Corps af 22 April 1829.

Vi Frederik den Sjette, af Guds Naade Konge til Danmark etc., gjøre vitterlig: at Vi, som Tillæg til Reglementet for Vort Livjæger-Corps af 22 April 1829, allernaadigst ville have følgende Bestemmelser anordnede:

§ 1.

Tjenestetiden for de Mandstaber, som i Fremtiden ansættes ved Vort Livjæger-Corps, bør først regnes fra den Dag, paa hvilken de første Gang give Møde i Corpsets Exerceerskole. Med Hensyn hertil bør de Patentet, som udstedes til disse Mandstaber af den borgerlige Indrullerings-Commission i Kjøbenhavn, efter forud af Corpset meddeelt nærmere Opgivende, herom gives den fornødne Paategning.

§ 2.

I Følge heraf skal ligeledes Mandstabets Forpligtelse til at erlægge de, ved Paragraph 28 af Reglementet af

22 April 1829, fastsatte Bidrag til Corpsets Casse, først regnes at indtræde fra det Tidspunkt, da det møder i Exerceeskolen.

Hvorefter alle Bedkommende sig allerunderdanigst have at rette.

Blandede Efterretninger.

Den 6 Januar sidst. er, efter Cancelliets allerund. Forestilling, afgaaet følgende allerhøieste Rescript til Amtmanden over Ringkjøbing Amt.

B. G. Vort Danske Cancellie har allerunderdanigst foredraget Os en af Dig indgibet Forestilling, hvori Du, efter Dverveelse af de locale Omstændigheder, har anbraget, at det formeentlig vilde være ønskeligt, om der skete en Modification i de Bestemmelser, der indeholdes i Vort allerhøieste Rescript af 29 Nov. 1822*) til daværende Amtmand over Ringkjøbing Amt dets 2den og 3die Post, hvorved det, i Anledning af en dengang paa-tænkt Forandring med nogle Jurisdictioner blev fastsat, at naar Nørre og Bølling Herreder bleve forenede, hvilket nu er sket, den Deel af Bording Sogn, der hører til Ginding Herred, skulde afgives til Hammerum Herred, imod at Ibum Sogn fra Ulborg Herred henlagdes til Ginding Herred, og at Binding og Bind Sogne fra Ulborg Herred skulde afgives til Hjertum-Ginding Herreder,

*) See Coll. Tid. 1822 Side 762.

imod at Dlstруп og Lem Sogne fra Bølling Herred henlægges til Ulvborg-Hind Herreder.

Efterat have taget denne Sag samt de af Bort Cancellie allerunderd. oplyste Dmstændigheder i allerhøieste Overveielse, give vi Dig hermed tilkjende, at Vi allern. ville have befalet

1. at det haver sit Forblivende ved foranførte Bestemmelse med at Bording Sogn fra Ginding Herred henlægges under Hammerum Herred;
2. at den Deel af Hødsager og Haberup Sogn, som henhører under Hammerum Herred, skal forenes med Hjerm-Ginding Herreder;
3. at den Deel af Gjørding Sogn, der henhører under Skodborg-Bandsfuld Herreder, skal afgives til Hjerm-Ginding Herreder, samt
4. at den Deel af Bildberg Sogn, som hører under Ulvborg Herred, skal henlægges under Hammerum Herred;

hvilke Jurisdictionssforandringer strax skulle iværksættes; hvorimod det isvrigt maa beroe med Udførelsen af de ovenanførte i Bort Rescript af 29 Nov. 1822 foretagne Jurisdictionssforandringer.

Fremdeles ville Vi have befalet, at de Affskrifter, som fra de Jurisdictioner, der i Overeensstemmelse med Foranførte, have at afgive noget District, blive at meddele til Berigtigelse og Guldstændiggjørelse af Pante og

Ekjode-Protocollerne i de Jurisdictioner, hvortil de afgivne Districter blive at henlægge, bør af de respective Retskrivere ved de sidstnævnte Jurisdictioner godtgjøres, dog ei med Betaling efter Sportelreglementet, men med simple Copiepenge.

I Anledning af et af største Lodseier i det Sarkjøbing Kjøbstæd underlagte Landsogn indgivet Andragende om, at bemeldte Landsogns Fattigvæsen, uanset Bestemmelsen i § 1 af det under 5 Juli 1803 udstedte Reglement for Fattigvæsenets provisoriske Indretning og Bestyrelse i Danmarks Kjøbstæder, maatte, fra indeværende Aars Begyndelse af at regne, vorde aldeles adskilt fra Fattigvæsenet i bemeldte Kjøbstæd, hvis Fattigcommission heri havde erklæret sig enig, er det, efter Cancelliets desangaaende nedlagte allerund. Forestilling, ved allerh. Rescript af 11 Januar sidstl. til Directionen for Mariboe Amts Kjøbstæders Fattigvæsen allernaadigst bifaldt, at det ovennævnte Landdistrict i Henseende til Fattigvæsenet affondres fra bemeldte Kjøbstæd, saaledes at det udgjør et eget Fattigdistrict, der i eet og alt behandles efter de for Fattigvæsenet paa Landet gjeldende Anordninger, hvilken Affondring skal iværksættes strax, saafremt Fattigcommissionen i Sarkjøbing i Forbindelse med største Lodseier i oftbemeldte Landdistrict finder, at dette ei, med Hensyn til den allerede lagte Forsørgelsesplan for 1832, vil med-

føre nogen Uorden, hvorimod den i modsat Fald først bliver at iværksætte med 1 Januar næstkommende Aar*).

(Efterretninger om ledige geistlige Embeders Indtægter og de paa samme hvilende Byrder.)

1. Sognekalder for Frederiks tyske Menighed paa Ahlheden og for Karup Sogn i Aarhus Stift. 1) Istedet for Tiende af Frederiks tyske Colonie nyder Præsten af Hans Majestæts Kasse 200 Rbd. med 2 pC. Afkortning. 2) af Karup Sogn 23 Ldr. 6 Skp. $2\frac{1}{4}$ Fdkr. Sæderug. 3) Dffer og Accidentser omtr. 120 Rbd. Solt. 4) Smaaredsel af Karup Sogn er 2 Lpd. Smør af Annergaarden, hvoraf Præsten har alle tre Tiender, og 1 Lpd. Ost af det øvrige Sogn. 5) For at holde Brød og Wiin til Communionen i Karup Kirke haves hvert andet Aar 11 Skp. Rug, og hvert andet Aar 4 Rbd. Sedler. 6) Præstegaarden staaer for Hartkorn 1 Ld.

*) Det indgivne Andragende grundede sig paa den gjensidige Utilfredsheit med de oarlige Eigninger af Fattigbidragene, som foranledigedes derved, at Landsogniets Hartkornsbrugere udredede et større Bidrag i Korn, og Kjøbstædsboerne derimod mæde i Penge, hvilket havde til Følge, at Bidragene, formedelt de varierende Kornpriser og fordi disse først kjendes efterat Eigningen er foretaget, snart vare større, snart mindre for Land- og Kjøbstæds-Contribuenterne, end nødvendigt til alene at forsørge hvert Gleds Fattige. Angaaende de flere Omstændigheder, som i Almindelighed tale imod Foreningen af en Kjøbstæds og et Landdistrikts Fattigvæsen, see Coll. Tid. for 1831 S. 683—684 Note.

4 Skpr. 1 Fdkr. $2\frac{1}{2}$ Alb. med et vidtløftigt Areal god Hede=Jord, som med Fordeel kan opdyrkes. Kalbet er blandt dem, som have erholdt særdeles Lettelse i Skatter. Paa Kalbet hviler en Gjæld, som endnu i 10 Aar forrentes og afbetales med 12 Rbd. Sols aarlig.

2. Ulrøe Sognekald i Aarhus Stift, efter gammel Angivelse 130 Rbd., har nu følgende Indtægter: 1) Præste- og Konge=Tienden af Sognets 83 Tdr. 2 Skpr. 1 Fdkr. 2 Alb. Hartkorn udgjør omtrent 20 Tdr. Rug, 62 Tdr. Byg, 40 Tdr. Havre og 16 Tdr. Urter eller Bælgfæd. 2) Dvægtienden 10 à 12 Rbd. 3) Dffer og Accidentfer emtrent 75 Rbd. 4) Mannest og Smaaredsel 5 Lpd. Dst, 19 Par Kyllinger, 19 Snefe Ug og 19 Gæs. 5) Præstegaardens Hartkorn 8 Tdr. 7 Skpr. 2 Fdkr. 2 Alb. med et Areal af 79 Tdr. Land. Enkepension bliver at udrede.

3. Haarløv og Himlingøie Sognekald i Sjælland, tilforn anslaaet til 280 Rbd., har nu følgende Indtægter: 1) Tienden af begge Sognes 479 Tdr. 2 Skp. 2 Alb. Hartkorn giver omtrent $55\frac{1}{2}$ Tdr. Rug, $197\frac{1}{2}$ Tdr. Byg, $63\frac{1}{2}$ Tdr. Havre. 2) Smaaredsel af Haarløv 37 Snefe Ug. 3) Refusion a) af Grevskabet Bregentved 15 Tdr. Rug og 15 Tdr. Byg, b) fra Walløe Stift, 6 Tdr. Byg og 3 Rbd. i Penge. 4) Dffer og Accidentfer omtrent 200 Rbd. 5) af et Mensalhuus i Haarløv 12 Rbd. aarlig. 6) Til Præstegaarden er $100\frac{2}{3}$ Tdr. Land, Ager og Eng. Paa Kalbet hviler et Laan stort til Rest

150 Rbd., som afbetales med 50 Rbd. aarlig. Enkension ubredes. Artilleriehest holdes. Jus proponendi tilkommer Valløe Stift.

4. Ustev Sognekald i Lolland, tilforn anslaaet til 200 Rd., har nu følgende Indtægter: 1) Præstetienden af 312 Tdr. 7 Skp. 3 Fdkr. Hartkorn kan anslaaes til 50½ Tdr. Hvede, 12½ Tdr. Rug, 61½ Tdr. Byg, 57½ Tdr. Havre. 2) Refusion 3 Tdr. Byg og 6 Rbd. Sølv. 3) Smaaredsel og Dvøgtiende omtrent 30 Rbd. 4) Dffer og Accidentser omtrent 100 Rbd. 5) Præstegaardens Hartkorn er 10 Tdr. 5 Skp. 3 Fdkr. 2 Alb. med et Areal af 95 Tdr. 5 Skp. Land, hvoraf 14 Tdr. Tørvemose og 3 Tdr. Skovpart. 6) Indtægt af 5 Huse er 5 Tdr. Byg og 4 Mk. Sølv aarlig. Extraordinair Enkension hviler paa Kaldet. Besidderen af Grevkabet Knuthenborg har jus proponendi.

En Fattigcommisſion har i et til Cancelliet indkommet Andragende ubbedet sig Collegiets Resolution for, hvorvidt Sognets Fattigvæsen var forpligtet til at forsørge en trængende Huusmands Stedbørn.

I Anledning heraf har Cancelliet i Skrivelse af 24 Januar sidstl. svaret, at det vel efter Sagens Natur og Lovgivningens Grundsetninger maa antages, at der paa Grund af det ved et Ægteſkabs Stiftelse opstaaede Fælleskab mellem Ægtefællerne, saavel i Henseende til Pligter som Rettigheder, paahviler Stedforældre For-

pligtelse til at forsørge deres Stedbørn, saalænge Ægtefæbet bestaaer, men at saadan Forpligtelse ikke juridice kan ansees at vedvare, naar Ægtefæbet enten ved den ene af Ægtefællernes Død eller paa anden Maade ophæves, og altsaa Grunden til Stedforældrenes Forpligtelser ophører. Naar Stedfaderen saaledes ikke har en borgerlig Pligt til at antage sig sine Stedbørn efter Moderens Død, kunne disse ei heller i Trangs Tilfælde falde en Commune til Last, fordi den er hans Forsørgelses Commune, hvorimod de maae blive at forsørge, dersom de ere af ægte Fødsel, af den Commune, hvortil deres naturlige Fader hørte paa den Tid, han døde, eller om de ere af uægte Fødsel, af Moderens Forsørgelses Commune. Bestemmelserne i Pl. 14 Dec. 1810 § 11 kunne ikke heri gjøre Forandring, da de, endog efter almindelig Sprogbrug, ikke kunne forståes relativ til Stedforældre, forsaavidt de ikke ved det endnu bestaaende Ægtefæb ere identificerede med de virkelige Forældre, hvorimod en Stedfader snarere maa sættes ved Siden af en Pleiefader, om hvem Pl. § 12 taler.

Den 24 Januar have Kjøbmand H. P. Forum og Procurator N. J. Hansen i Warde erholdt Bevillinger til at være Strandingsscommissjonairer paa Vestkysten af Ribe Amt.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 18 Januar er Agent E. D. Eckard, Ridder af Dannebrogen, udnævnt til virkelig Statsraad; Krigsraad og surnumerair Bureauchef under Generalcommissariats-Collegiet H. A. Schys og Krigsraad og Bureauchef under samme Collegium N. C. Høyer til virkelige Justitsraader; Krigsraad og Fuldmægtig i Generalstabens Bureau J. J. Bruun og Krigsraad og Cancellist i samme Bureau A. C. Andersen til Justitsraader; den 20, surnumerair Assessor i Lands-Doverretten samt Hof- og Stadsretten, C. F. Moarier, til virkelig Assessor i bemeldte Ret; Cand. juris J. C. Voigt til Copist i Justitscontoiret under samme Ret.

Under det Slesvig, Holsten, Lauenborgske Cancellie: Den 7 Januar har Underrets-Advocat J. C. L. Adler i Altona erholdt Concesssion til at øve Notarialforretninger; den 14 have Underrets-Advocaterne B. Boysen i Gravenstein og H. M. C. Brinckmann i Ahrensburg erholdt lignende Tilladelse; den 17, er Justitiar F. Boie i Kiel efter Ansøgning i Raade entlediget som Gerichtshalter for Godset Kuhlen; den 20, Professor i Lovkyndigheden Dr. N. N. Falck, Ridder af Dannebrogen, i Kiel, udnævnt til Statsraad.

Collegial=Lidende.

Med kongeligt allernaadigt Privilegium.

Nr. 5. Den 4de Februar 1832.

Redigeret, forlagt og udgivet af:

Peter Johan Monrad, Anders Sandø Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Trykt i det Christensenske Officin ved J. D. Øvist.

Lovgivning.

Ved Forordningen af 19 Januar 1824 blev den Forpligtelse, som ved forskjellige ældre Anordninger var paalagt alle Bogtrykkere i Danmark og tilhørende Lande, saavel i som udenfor Europa, til uden Betaling at aflevere til det store Kongelige Bibliothek 2 Exemplarer af alt det, som hos dem trykkes, saavel som af Kobber og messing Kunstværker, der særligen udgives, og den dem ligeledes paa lagte Forpligtelse til, forsaavidt de vare boesiddende i Kjøbenhavn, at afgive til Universitetsbibliotheket 1 Exemplar uden Betaling af alle hos dem trykte Skrifter, overført paa dem, paa hvis Forlag eller Bekostning Trykningen eller Udgivelsen besørget. Forordningen paa lagde derhos Forlæggerne samme Forpligtelse, hvad enten et Skrift blev trykt her i Riget eller udenfor samme. Den udvidede fremdeles Universitetsbibliothekets Ret til at er-

holde Fri-Exemplarer, deels derved at den blev gjort gjældende for det hele Rige, saavel som for Island og Colonierne, deels ved det Bud, at den og herefter skulde, ligesaavel som den det Kongelige Bibliothek tillagte Ret, indbefatte Aviser og Ugeblade samt Cataloger over Bøger og Kobberstykker, Steentryk saa og over Mynt-, Kunst- og Naturalie-Kabinetter, hvorimod andre Cataloger, Auctions-placater, enkelte Leilighedsvers og deslige fremdeles, som hidtil, skulde være undtagne fra Aflevering til begge Bibliotheker, hvorhos Universitets-Bibliotheket ikkun er forbeholdt Ret til Fri-Exemplarer af udkommende Kobbere, Steentryk og andre Kunstværker af lige Natur, naar de henhøre til et udgivet Skrift.

Den ovenanførte Hovedforandring med Hensyn til, af hvem Forpligtelsen til at levere Fri-Exemplarer af udkommende Værker til Bibliothekerne nærmest skulde kræves opfyldt, foranledigedes ved en af Directionen for Universitetet og de lærde Skoler indsendt og af samme understøttet Forestilling fra Universitets-Bibliothek-Commissionen, hvori samme deels androg paa de nysnævnte Udvidelser af sidstnævnte Bibliotheks Ret, deels fremstillede de Vanskeligheder og Uleiligheder, som efter den forhen gjældende Regel havde været forbundne med Overholdelsen af den Bogtrykkerne paalagte Forpligtelse, navnlig i saadanne Tilfælde, hvor eet og samme Værk foranstaltes trykt hos flere forskjellige Bogtrykkere; i hvilke Tilfælde det formeentes, at Bibliotheket ikke uden Vanske-

lighed vilde kunne faae alle til en Bog henhørende Art samlede, især da de fleste Bogtrykkere vare efterladne med at besørge Afleveringen, hvorimod Forlæggerne formeentest lettest at kunne sørge for, at Bibliotheket erholdt fuldstændige Exemplarer af de udkommende Skrifter. I den foreslaaede Forandring havde daværende Overbibliothekar ved det store Kongelige Bibliothek for dette Bedkommende erklæret sig enig.

Da begge Bibliothekernes Foresatte saaledes ansaae Forandringen for stemmende med Bibliothekernes Tarv, og vedbleve denne Mening, uagtet det fra Cancelliets Side blev sat under Spørgsmaal, om ikke Bibliothekerne i det Hele vare bedre tjente med at holde sig til Bogtrykkerne, fandt Cancelliet sig pligtig til at anbrage paa Forandringen, der isvrigt ei fandtes at have noget mod sig*).

Cancelliet modtog imidlertid for nogen Tid siden et Andragende fra Chefen for det Kongelige Bibliothek, Hans Excellence Overkammerherre og Overhofmarschal Hauch, hvori han for dette Bibliotheks Bedkommende tilraadede en Restitution af den førend Forordningen af 19 Januar 1821 gjeldende Regel, at den omhandlede Forpligtelse hvilede paa Bogtrykkerne. Han bemærkede i denne Anledning, at den i 1821 heri foregaaede Forandring, idetmindste ikke har viist sig stemmende med det Konges

*) Cf. Collegial-Tidenden for 1821, Nr. 4.

lige Bibliotheks Lærv. Dettets Bestemmelse kræver. at samle og for Eftertiden opbevare en fuldstændig Samling af Alt, hvad der i mest udstrakt Betydning kan siges at udgjøre de danske Staters Literatur i ældre og nyere Tider. Uagtet adskilligt heraf for Dieblicket synes ubetydeligt, kan det dog for den kommende Tid have historisk, statistisk eller anden Interesse. Men med Hensyn til slige Artikler vise der sig især Banfeligheder ved at overholde Bibliothekets Ret, naar Forpligtelsen hviler paa den, der bekoster Trykningen. Han meente vel, at der i det Hele vilde være liden Anledning til at gaae tilbage til den forrige Grundregel, saafremt det alene var privilegerede Boghandlere tilladt at forlægge Skrifter, da man i saa Fald kun havde et bestemt Antal bekjendte og boefatte Mænd at holde sig til, som ikke kunde være uvidende om en dem saa nær vedkommende Lovgivning. Men, ligesom det staaer Enhver frit for, at bekoste Skrifter udgivne ved Trykken, saa blive især mange Smaa skrifter trykte her i Byen, paa Forfatternes egen Bekostning, og disse blive tildeels heller aldrig offentlig anmeldte. Dgsaa bekostes meget af udenbys Forfattere, som sende Exemplarer deraf i Commission til Hovedstadens Boghandlere, hvilke dog, da Forordningen af 19 Januar 1821 ikke paalægger Commissionairer nogen Forpligtelse i den omhandlede Henseende *), som oftest

*) En saadan Forpligtelse, der allerede da Forordningen af 19 Jan. 1821 udkom, havde været under Spørgsmaal,

have vægret sig ved at afgive Fri-Exemplarer af deslige Skrifter. Om adskillige private Forlæggere er det antageligt, at de unblade Opfyldelsen af deres Pligt af Uvidenhed om, at et Lovbud desangaaende eksisterer, og Controllen, som hviler paa Bogføring over de offentlig anmeldte Skrifter, er umuelig, hvor ingen Anmeldelse har fundet Sted, og selv i modsat Fald vanskelig, naar Forfatterens Stilling og Opholdssted ei er bekendt. Hertil foiedes endnu, at det for Bibliothekets Personale er blevet et forøget Arbejde, at maatte holde Bog over alt, hvad der i de offentlige Tidender anmeldes til Salg, at modtage og give Uvittering for enkelte Skrifter, som, i Medfør af Forordningen, af private Forlæggere indleveredes (i Stedet for at Bogtrykkerne kun afleverede to Gange om Aaret), foruden den Uleilighed, der, naar Afleveringen forsømtes, var forbunden med at lade Exemplarerne indkræve og i fornødent Fald at requirere Politiets Bistand.

I Henhold til Foransførte henstillede Bibliothekschefen, om der ikke maatte være at andrage paa nogle Forandringer og nærmere Bestemmelser i titnævnte For-

kunde ei heller vel paalægges Commissionairen; thi ligesom den i al Fald ei kunde finde Sted, naar den befalede Aflevering af Fri-Exemplarerne paa anden Maade var besørget, saaledes vilde det være forbunden med Bankeligheder, om Enhver, der modtog et Skrift til Forhandling, skulde føre Control med denne Forfatteren paalagte Forpligtelse.

ordning, og navnlig paa at den Forpligtelse, til Bibliotheket at afgive to Exemplarer af alle udkommende Skrifter, maatte fra Forlæggerne igjen overføres paa Bogtrykkerne.

Cancelliet maatte saameget mere være tilbøieligt til at ansee den af Overkammerherre Hauch proponerede Forandring i bemeldte Forordnings Hovedbestemmelse for tilraadelig, som Collegiet allerede i sin Tid, da den ved Forordningen sanctionerede Forandring i de ældre Lovbestemmelser kom under Ventilation, havde næret Tvivl om, hvorvidt vedkommende Bibliothekers sande Lærø vilde fremmes ved saadan Forandring, og kun formedelt det af vedkommende Autoriteter, som nærmest havde at varetage Bibliothekernes Interesse, dengang fremsatte og inhærerende Andragende, nedlagde allerunderdanigste Forskilling om Forandringen.

Det synes vel i sig naturligere, at Forpligtelsen til at aflevere Fri-Exemplarer hviler paa Dplagets Eier, end paa Bogtrykkeren, der blot er et Redskab for den første. Men man antog og, at det er Dplagets Eier, som maa bekoste Fri-Exemplarerne *), eller med andre Ord, at disse maae tages af det Dplag, han bekoster; hvilket til ydermere Lydelighed kunde udtrykkelig tilkjendegives; kun at Bogtrykkeren bliver den, til hvem Bibliothekerne holde sig, og deri kan ingen Ubillighed være, da han har det i sin Magt af Dplaget at tilbageholde de

*) See Coll. Tid. for 1821 Side 46.

Exemplarer, som tilfalde det Offentlige, og som Forlæggeren altsaa maa afholde, inden han kan blive raadig over det øvrige Dplag.

Tøvrigt maa det indrømmes, at ogsaa den ældre Regel, som ønskedes restitueret for det Kongelige Bibliotheks Vedkommende, i Anvendelsen er forbunden med nogle Uleiligheder; men Cancelliet skjønnede ikke rettere, end at disse deels maatte ansees som mindre betydelige, end de næsten uafværgelige Vanskeligheder, som den anden Afleveringsmaade medfører, deels ogsaa for største Delen ved nogle nærmere Bestemmelser maae kunne afhjælpes. Saaledes formeentes det, at den Vanskelighed, som møder, naar et Værk trykkes i forskjellige Officiner, kan bortryddes derved, at det gjøres den Bogtrykker, i hvis Officin et Bind af Skriftet sluttes, til Pligt, at aflevere Exemplarer af det hele Bind; hvilket blot vil medføre, at den, der trykker Titelbladet eller det sidste Ark, maa sørge for, at det leveres ham de fornødne Exemplarer af det Pensum, der forhen er trykt hos Andre. Og hvad Kobberstik og Steentryk m. v. angaaer, formeentes det, at ligesom disse, naar de udkomme særskilt, bør tilsvares af Kobberstikkeren eller Lithographen, saaledes maatte ogsaa Forpligtelsen med Hensyn til Kobber, Steentryk m. v., som høre til et udkommet Skrift, helst paaligge Kobberstikkeren eller Lithographen selv, medmindre han forsikker sig om, at de befalede Exemplarer, i Forbindelse med Skriftet, indsendes af den Bogtrykker,

i hvis Officin Skriftet er trykt ; thi ligesom at holde sig til Bogtrykkeren for lige Kobberes etc. Aflevering, kunde have sine Vanskeligheder med særdeles Hensyn til at Bogtrykkeren maaskee, inden han afleverer Dplaget, ikke er kommen til Kundskab om, at saadanne høre til Bogen.

Universitetsdirectionen, hvis Betænkning blev indhentet, forsaavidt den paatænkte Forandring i Forordn. af 19 Jan. 1821 tillige skulde udstrækkes til Universitetsbibliotheket, holdt vel ikke en Forandring i Hovedpunktet, nemlig Forpligtelsens Tilbageførelse til Bogtrykkeren, for absolut nødvendig, men formeente, at Manglerne ved den bestaaende Indretning kunde afhjælpes ved nogle Tillægsbestemmelser. Smidlertid erklærede Directionen, at, naar det fandtes hensigtsmæssigt at indføre den foreslaaede Forandring med Hensyn til det store Kongelige Bibliothek, maatte det og ansees rigtigst, at Forandringen blev gjeldende for Universitetsbibliotheket, da det vilde foranledige for megen Forvirring, hvis Reglerne for Fri-Exemplarers Aflevering vare forskjellige for begge Bibliotheker. Consistorium og Bibliotheks-Commissionen, hvis Erklæring Directionen havde indhentet, havde derimod ligesom tilraadet hiin af Chefen for det store Kongelige Bibliothek foreslaaede Forandring.

Ifølge det foranførte formeente Cancelliet, at af Forordningens enkelte Bestemmelser Hovedforordningen i den 1ste § burde forandres, hvorimod Bestemmelserne i de næstfølgende 3 Paragrapher om af hvilke Forlags-

Artikler Bibliothekerne have Krav paa Fri-Exemplarer, burde blive uforandrede, og af de efterfølgende Paragrapher i Forordningen kunde de Dispositioner, som angaae saadanne Forlæggere, der ikke ere privilegerede Bog- eller Kunsthandlere, aldeles bortfalde, hvorimod de øvrige For- skrifter saavel angaaende Afleveringstiden, som angaaende Tvangsmidlerne for at haandhæve Bibliothekernes Ret, for Fremtiden vilde være at anvende paa Bogtrykere, Kobberstikkere og Lithographen.

Da Hans Majestæt allernaadigst bifaldt de foreslaaede Forandringer i Forordn. af 19 Jan. 1821, og befalede, at en samlet Anordning, hvori ogsaa Indholdet af bemeldte Forordning skulde optages, forsaavidt det endnu skal blive i Kraft, skulde udfærdiges, saa er en Anordning den 20 Januar udkommet af følgende Indhold:

Vi Frederik den Sjette, af Guds Naade Konge til Danmark, etc. etc., gjøre vitterligt: at, eftersom det er befundet, at de i Vor Forordning af 19 Jan. 1821 indeholdte Forskrifter angaaende Fri-Exemplarens Aflevering til det store Kongelige Bibliothek og til Kjøbenhavns Universitets Bibliothek af trykte Skrifter og Kunstværker, forsaavidt den i de ældre Anordninger Trykkerne paalagte Forpligtelse til lig Aflevering derved gik over paa Forlæggerne, ikke have svaret til den Hensigt, hvori Bibliothekernes Foresatte havde derpaa andraget, saa have Vi allernaadigst fundet for godt om denne Gjenstand at

udgive en nye Anordning, hvorved hiin Forpligtelse atter paalægges Bogtrykkerne, men iøvrigt den største Deel af de Bestemmelser, som ovennævnte Vor Anordning indeholdt, optages med den Modification, som hiin Forandring fører med sig. I Overeensstemmelse hermed bydes og befales, som følger:

§ 1.

Den Forpligtelse, som Vor Forordning af 19 Jan. 1821 har paalagt Enhver, paa hvis Forlag eller Bekostning et Skrift udkommer, til at aflevere Fri-Exemplarer af samme til det store Kongelige Bibliothek samt til Kjøbenhavns Universitets Bibliothek, skal for Fremtiden paahvile den Bogtrykker, i hvis Officin Skriftet trykkes. I det Tilfælde, at et Skrift trykkes i forskjellige Officiner, skal det være Pligt for den Bogtrykker, i hvis Officin et Bind sluttes, at aflevere Exemplarer af det hele Bind; i hvilken Henseende det bliver hans Sag, ved at paatage sig Trykningen af det, som staaer tilbage, at sørge for at komme i Besiddelse af de fornødne Exemplarer af det, der tidligere er trykt. Iøvrigt vil det, Skjøndt Bibliothekerne have at holde sig til Bogtrykkerne for de dem tilkommende Fri-Exemplarer, dog altid være paa vedkommende Forlæggeres Regning, Afleveringen skeer, saa at Bogtrykkeren tilbageholder disse Exemplarer i det Dplag, som Forlæggeren har bestilt og bekostet.

§ 2.

Fornævnte Forpligtelse beholder isøvrigt i eet og alt det Omfang, som ovennævnte Forordning havde givet samme, saa at begge ovennævnte Bibliotheker erholde Fri-Exemplarer saavel af de Skrifter, der trykkes i selve Danmark, som af dem, der udkomme i Island og Colonierne; ligesom og ei alene Aviser og Ugeblade, men og Cataloger over Bøger, Kobberstykker, Steentryk og deslige, samt over Mynt-, Kunst- og Naturalie-Kabinetter fremdeles ligesaavel leveres til Universitets-Bibliotheket, som til det store Kongelige Bibliothek; hvorimod andre Cataloger, Auctions-Placater og Bryllups- eller Begravelses-Bers vedblive at være undtagne fra Aflevering til Bibliothekerne. Saa bliver der og særdeles, som hidtil, af alle de trykte Sager, der saaledes skulle afleveres til Bibliothekerne, at afgive to uindbundne Exemplarer til det store Kongelige Bibliothek, det ene paa Skrivpapir, og til Universitets-Bibliotheket eet ligeledes uindbundet Exemplar, der skal være paa Skrivpapir.

§ 3.

Med Hensyn til Kortet, Kobberet, Steentryk og andre Kunstværker af lige Natur bør, hvad enten saadanne udkomme særskilt, i hvilket Tilfælde alene to Exemplarer blive at aflevere til det store Kongelige Bibliothek, eller de henhøre til et udgivet Skrift, i hvilket Tilfælde Universitets-Bibliotheket ogsaa fremdeles er berettiget til at fordrø Fri-Exemplarer, Forpligtelsen til disses

Aflevering herefter paahvile vedkommende Kobberstikker eller Lithograph; med mindre, i det sidst anførte Tilfælde, Kobberstikkeren eller Lithographen forvisser sig om, at de befalede Exemplarer af bemeldte Kunstværker, i Forbindelse med det Skrift, hvortil de høre, indsendes af den Bogtrykker, i hvis Officin Skriftet er trykt; ligesom og isøvrigt, med Hensyn til de her omhandlede Gjenstande, Forholdet imellem Kunstneren og den, der har bestilt og bekoster Arbeidet, bliver det samme, som i Slutningen af § 1 er bestemt i Henseende til Bogtrykkeren og den, der lader et Skrift trykke.

§ 4.

I Kjøbenhavn skulde vedkommende Bogtrykkere, Kobberstikkere og Lithographer, i Begyndelsen af hvert Aars Januar og Juli Maaneder, til bemeldte Bibliotheker indsende de befalede Fri-Exemplarer af de Artikler, som i Løbet af det næst foregaaende Halvaar af dem ere trykte, tilligemed to eenslydende Designationer over samme, af hvilke de erholde den ene tilbage med Qvittering fra vedkommende Bibliothek.

§ 5.

Udenfor Kjøbenhavn skal Afleveringen ikke skee ved directe Indsendelse til Bibliothekerne, men derimod, som hidtil, her i Riget til vedkommende Amtmænd, paa Seland til Stiftamtmanden, og i Colonierne til vedkommende Regjering, hvorefter Exemplarerne besørget indsendte paa den i Forordningen af 10 Januar 1781 be-

stemte Maade. Iøvrigt gjælde de samme Regler, som for Kjøbenhavn ere fastsatte; og have Vorighederne at paasee, at Bogtrykkerne og andre Vedkommende opfylde den dem efter denne Anordning paahvilende Pligt.

§ 6.

Naar en Bogtrykkers, Kobberstikers eller Lithograph's Boe kommer under Dphud eller Fallit, skulde Bibliothekerne være berettigede til af Boet at reclamere de dem tilkommende Exemplarer, som deres Eiendom.

§ 7.

Den Bogtrykker, Kobberstikker eller Lithograph, som ikke inden den i § 4 foreskrevne Tid afgiver den befalede Designation, skal bøde 4 Rbd. Sølvs for hver Maaned, han forsømmer denne Pligts Opfyldelse. Den Bogtrykker, som befindes at have forsvæget eller udeladt noget Skrift, som i hans Officin er trykt, skal bøde 2 Mk. Sølvs for hvert Ark, et saadant Skrift indeholder, naar det er under eet Alphabet, 10 Rbd. Sølvs for hvert Skrift, som er eet Alphabet og derover indtil to Alphabeter, og saa fremdeles 10 Rbd. Sølvs for hvert Alphabet. For Dvertrædelser af denne Anordning, som ikke kunne indbefattes under foransførte Bestemmelser, kan Retten paalægge forholdsmæssige Bøder efter Sagens Bestaaffenhed.

§ 8.

Alle Sager, som maatte opstaae i Anledning af Dvertrædelse af denne Anordning, skulde behandles som

Politiefager, og de Mulcter, som maatte idømmes No-
gen, tilfalde vedkommende Politiekasse.

Hvorefter alle Vedkommende sig allerunderdanigst
have at rette. Givet etc.

Blandede Efterretninger.

(Efterretninger om ledige geistlige Embeders Ind-
tægter og de paa samme hvilende Byrder.)

1. Skarrild og Arnborg Sognekald i Ribe Stift, tilforn anslaaet til 180 Rbd., har nu følgende Indtægter: 1) Korntienden af begge Sognes 170 Tdr. 1 Alb. Hartkorn udgjør omtrent 66 Tdr. 3 Skp. Rug, 7 Tdr. 3 Skp. Byg. 2) Dvægtiende 7 Rbd. 3) Smaaredsel 8 Kpd. Dst, 6 Kpd. Smør, 60 Snefe Ug. 4) Dffer og Accidentser omtrent 70 Rbd. 5) Præstegaarden staaer for Hartkorn: 8 Tdr. 5 Skp. 2 Fdk. 1 Alb. Ager og Eng. 6) Præstegaarden er underlagt en Mølle, der giver 8 Tdr. Rug i Landgilde og maler Præstens Korn uden Told, hvorfor afbenyttet noget af Præstegaardens Jord; hvorhos Præsten udreder Beløbet af den halve Møllesteen. 7) Annergaarden, af Hartkorn 6 Tdr. 3 Skp. 2 Fdk. 1½ Alb., giver aarlig 7 Rbd. 2 Mk. og 1 Tde. Rug, samt præsterer nogle Arbeids-Dage og 2 Kjøbstæd-Reiser om Aaret. Kalbet er isvrigt iblandt dem, som ere forundte særdeles Lettelse i Skatter. Paa Embedet hviler et Laan af Stiftets offentlige Midler, stort til Rest 300 Rbd., som afbetales med 25 Rbd. aarlig.

2. Starup og Nebel Sognekald i Ribe, som efter den gamle Angivelse er anslaaet til 350 Rbd., har nu følgende Indtægter: 1) Tienden af begge Sognes 275 Tdr. 7 Skp. 1 Fdk. Hartkorn 76 Tdr. 6 Skp. Rug, 36 Tdr. $\frac{3}{4}$ Skp. Byg, 11 Tdr. 1 Skp. Havre, 12 Tdr. 5 Skp. Boghvede. 2) Smaaredsel 1 Pd. Dst pr. Tde Hartkorn. 3) Dffer og Accidentser omtrent 180 Rbd. 4) Præstegaardens Hartkorn er 6 Tdr. 5 Skp. Ager og Eng og 2 Skp. 1 Alb. Skovskyd. 5) Annergaarden af 3 Tdr. Hartkorn, giver aarlig 5 Rbd. 4 Mk., og 5 Dages Kjørsel. Nationalhest holdes.

3. Glostrup Sognekald i Sjælland, efter gammel Angivelse 462 Rbd., har nu følgende Indtægter: 1) Korn-tienden af Sognets 402 Tdr. 2 Skp. Hartkorn anslaaes til 5 Skp. Byg pr. Tde. Hartkorn. 2) Smaaredsel og Dvægtiende har i den senere Tid ikke været ydet, men derimod er af hver Gaard fjort een eller to Reiser. 3) Dffer og Accidentser omtrent 200 Rbd. 4) Præstegaarden staaer for Hartkorn 13 Tdr. 7 Skp. 3 Fdk. med et Areal af 96 Tdr. Land; hvoraf 4 Tdr. 3 Skp. 1 Fdk. $\frac{3}{4}$ Alb. Hartkorn eller 33 Tdr. Land ved Arvefæstestjædere bortaccorderede mod aarlig Afgift af 50 Tdr. Byg, samt Skatten af Hartkornet og Renter af Kjøbesummen 1013 Rbd.; ligeledes er et Bænge afftaaet mod 6 Rbd. 3 Mk. aarlig; endelig har det Dvrige, som er til Præstens egen Raadighed, været bortforpagtet for 200 Rbd. 5) Evende jordløse Huse svare aarlig 5 Rbd. Paa Kaldet hviler en Gjeld stor til Rest 289 Rbd. 26 Sk. Repræsent., som afdrages med 32 Rbd. 14 Sk. aarlig. Til Sognekaldet Haudrup svares aarlig 4 Tdr. Byg. Artilleriehest holdes.

Ledige Embedet.

Under det danske Cancellie: Nørre-Lyndelse og Højbye Sogneskald i Fyen, 410 Rbd. — Levring og Hørup Sogneskald i Aarhus Stift, 180 Rbd.

Under Generaltoldkammer- og Commerce-Collegiet: En Controleur-Tjeneste ved Grændsetoldvæsenet mellem Nørre-Jylland og Hertugdømmet Slesvig.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 22 Jan. er Sognepræst for Marvede og Hyllede Menigheder i Sjælland, L. W. Monrad, beskikket til tillige at være Provst for Øster- og Vester-Flakkebjerg Herreder under Sorø Amt. Sognepræst for Levring og Hørup Menigheden i Aarhus Stift, M. H. Lund, til Sognepræst for Sevel Menighed i Ribe Stift.

Under General-Toldkammer- og Commerce-Collegiet: Den 29 November 1831 er constitueret Controleur P. R. Bisted beskikket til Consumtions-Controleur ved Portene i Kjøbenhavn, og affledigt Capitain E. F. Falck constitueret til Consumtions-Controleur ved bemeldte Porte; Consumtions-Skriver og Bogholder ved Maleværkscontoiret Litr. A. i Kjøbenhavn, Capitain E. Lundbye, til Told- og Consumtions-Inspecteur i Rudkjøbing, og Told- og Consumtions-Inspecteur sammesteds, J. P. Jensen, til Consumtions-Skriver og Bogholder ved for-nævnte Maleværkscontoir, saaledes at de tiltræde de respective Stillinger den 1 April 1832. Den 30 November er konstitueret Magazin-Forvalter og Bogholder ved den Kongelige Porcellain-Fabrik J. Petersen beskikket i bemeldte Embede; Krigsassessor og Copiist E. Harboe til Consumtions-Forvalter i Bøgstør. Den 14 December, Associé af Handelshuset Emery-Hamann & Comp. i Rio Janeiro, D. Hamann, til Consul sammesteds. Den 17 December, Fuldmægtig under Collegiet, Krigsassessor J. H. B. Rosing, til Renteskriver for Drefunds- og Strømtold-Contoiret.

Collegial=Lidende.

Med kongeligt allernaadigt Privilegium.

X Nr. 6. Den 11te Februar 1832.

Rebigeret, forlagt og udgivet af:

Peter Johan Monrad, Anders Sandøe Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Trykt i det Christensenske Officin ved J. D. A. vist.

R e g n s k a b

over

Nationalbankens Indtægter og Udgifter

for

Bankaaret fra 1ste August 1830 til 31te Juli 1831,

tilligemed

vedføiet Forklaring, som viser Bankens Status

til bemeldte 31te Juli.

Bankens Indtægt.

	Eolv.		Sedler.	
	Rbd.	ß.	Rbd.	ß.
1. Indkomne Renter af Bankens Ublaar i Eolv og Sedler fra den 1ste August 1830 til den 31te Juli 1831 . .	46387	=	60247	1
2. Disconto af Omsætninger med Banco, samt Renter af Ublaar og af udestaaende Summer i Banco, fra den 1ste August 1830 til den 31te Juli 1831, Bcomf. 24249. 1½ ß., hvoraf: Bcomf. 23,424. 1½ ß. ere betalte med Banco beregnet al pari, Eolv Rbd. 15,616. 6. 825. = med 550. =	16166	6		
24,249. 1½ ß.				
3. Indkomne Renter af de Banken tillagte Hæftelses-Capitaler, nemlig: I Danmark for Bankaarene 1818 til 1828; eller fra 1ste Oct. 1817 til 1ste Oct. 1828 . . .	21667	34	3070	41
I Hertugdømmene for samme Tidrum . . .	2265	27	3142	11
I Danmark for Terminerne fra 1ste Oct. 1828 til 1ste Oct. 1829 . . .	5339	46	27180	21
Læteris Rbd.	91825	17	93639	74

Bankens Udgift.

	Sølv.		Sedler.	
	Rbd.	ß.	Rbd.	ß.
1. Renter og Afdrag af Financernes Reservefond, bestemte ved Actens 12 § til Sølv Rbd. 210000. hver Termin, hvoraf 5 pCt. af den resterende Capital er Rente, det Øvrige Afdrag, ere i dette Aar udbetalte saaledes: Den 11te December 1830.				
Rente				
Sølv Rbd.				
73872. 51. à $206\frac{1}{4}\frac{0}{0}$				
Sedl. Rbd.				
76181. 4.				
136127. 45.				
à $206\frac{1}{4}\frac{0}{0}$				
140381. 44.				
Den 11te Juni 1831.				
Rente				
Sølv Rbd.				
65469. 30. à $206\frac{1}{4}\frac{0}{0}$				
Sedl. Rbd.				
67515. 24.				
144530. 66. à 149047. 24.				
420000.				
2. Udbetalte Renter af Bankens Obligationer, udstedte til Indløsning af Slesvig-holstenske Myntpapirer . .				
3. Udbetalte Renter af Obligationer, udstedte for Indlaan i Sølv og Sedler				
	5333869		4293191	
Loteris Rbd.	5333869		59322419	
			21656248	
			21656248	
			11716724	

Bankens Indtægt.

	Eolv.		Gedler.	
	Rbd.	ß.	Rbd.	ß.
Transport	91825	17	93639	74
I Hertugdømmene for samme Tidrum . . .	3142	28		
I Danmark for Terminerne fra 1ste Oct. 1829 til 1ste Oct. 1830 . .	108044	34	635779	48
I Hertugdømmene for samme Tidrum . . .	14922	75		
I Danmark for Tidrummet fra 1ste Oct. 1830 til 31te Juli 1831 . .	33893	57	184598	17
I Hertugdømmene for samme Tidrum . . .	7929			
4. Indkommet fra Bank-Institutet i Altona à Conto paa, hvad Samme aarlig har at bidrage til Afgjørelse af den paa Banken, ifølge Octroyens 12 §, hvilende Gjeld			498280	z
5. Renter af Obligationer, Banken tilhørende	160	z		
6. Refunderede Protest-Dmskostninger, Dmsætninger med Banco vedkommende			1977	
Anmærkning.				
Restance i Danmark	Eolv Rbd.			
for 1818 . .	4305.	21.		
— 1819 . .	1601.	47.		
— 1820 . .	4562.	49.		
— 1821 . .	8473.	2.		
— 1822 . .	12854.	50.		
— 1823 . .	26360.	21.		
— 1824 . .	31610.	68.		
— 1825 . .	24643.	8.		
Lateris Rbd.	252067	48	1412317	24

Bankens Udgift.

	Solv.		Sedler.	
	Rbd.	ß.	Rbd.	ß.
Transport	53338	69	593224	19
4. Til Udbetaling af udtrukne Obligationer for Laanet af 4de Februar 1820	200600	=		
5. Udbetalte Renter af Obligationer for samme Laan . .	155748	=		
6. Tilbagebetalinger af formegget indbetalte Summer til Udløsning af Hæftelser i Hertugdømmene efter Patent af 4de Juli 1818 . .		627		
7. Provision, Courtage med videre af Banco-Domsætninger i Hamborg, Bcomf. 1503. 11. al pari . . .	1002	44		
8. Dmkostninger ved Seddel-Fabrikationen, for Seddel-Papir, Trykning, Stempeling og Lønninger til Numeranter og Underkribere	21337	40		8
9. Godtgjørelser for falske Sedler og Tegne			1836	80
10. Dmkostninger ved Bankens Administration, nemlig: Lønninger til Directionen, Embedsmænd og Betjente, samt Vartpenge til Rigsbankens Direction og Administration!	48700	.		
Betalinger for Extra-Foretninger, Godtgjørelser samt Honorair til Personer, som ved forskellige				
Lateris Rbd.	480732	84	595069	3

Bankens Indtægt.

	Sølv.		Sedler.	
	Rbd.	ß.	Rbd.	ß.
Transport	252067	48	1412317	24
for 1826 . .	35936.	69.		
— 1827 . .	11826.	28.		
— 1828 . .	10047.	..		
— 1829 . .	6072.	84.		
— 1830 . .	51976.	48.		
i Hertugdømmene				
pro 1818 til 1820	22785.	10.		
— 1821 — 1830	21696.	23.		
 Da Ugiften i Sølv saaledes har været 231817 Rbd. 90 ß. større end Indtægten i samme Valuta, saa er Capital-Conto belastet, og Indtægten her tilskrevet	 231817	 90		
Hvilken Sum igjen er godt- gjort, Capital-Conto til Cours 210 $\frac{9}{10}$
For dette Bankaar er altsaa Overskud
Rbd.	483885	42	1412317	24

Bankens Udgiwt.

	Solv.		Sedler.	
	Rbb.	ß.	Rbb.	ß.
Transport	480732	84	595069	3
Leiligheder have iagttaget				
Bankens Løb	2588	34	1642	66
Porto	3076	5
Courtage for Omsætninger med Solv og Banco, Reparationer, Inventar- iets Forbedring, Skat- ter, Bogbinder-Arbeide, Bognleie, Brændsel, Lys, Papir og Skrivmateria- lier, samt andre daglig forefaldende Udgiwter . .	564	20	13286	77
	483885	42	613074	55
.....	243408	80
.....	555833	81
Rbb.	483885	42	1412317	24

Nationalbankens Status den 31te Juli 1831,
saavel
med Hensyn til dens Grøndfond og de paa samme efter
Detroyen hvilende Børder, som i Henseende til Bankens
ovrige Activa og Passiva.

I.

A. Efter det for forrige Bankaar afslagte Regnskab, ud-
gjorde Bankhæftelsens Beløb for Danmark den 31te
Juli 1830 Rbb. 15546687. 19.

Lateris 15546687. 19.

Transport 15546687. 19.

Ved de, fra vedkommende Auctoriteter
Directionen tilstillede, Berigtigelser i
Hæftelsesregistrene, er bevirket en Afgang
i denne Hæftelses-Capital til Beløb

Rbd. 2099. 3.

og er i det sidstforløbne

Bankaar til d. 31te Juli

1831 herpaa afbetalt i

rede Sølv 115047. 38.

117146. 41.

hvorefter Bankhæftelsens Beløb den 31te

Juli 1831 bliver for Danmark . . . 15429540. 74.

U n m. De paa Hæftelserne indbetalte 115047 Rbd. 38 ø.
ere tilskrevne Bankens Capital-Gonto i Sølv.

B. Bankhæftelsens Beløb for Hertugdømmene Slesvig
og Holsteen udgjorde den 31te Juli 1830

11698863. 62.

Herfra afgaaer :

1) Den Afgang, som de, Directionen fra
vedkommende Auctoriteter tilstillede, Be-
rigtigelser i Hæftelsesregistrene have be-
virket 2328. 50.

2) Som afbetalt:

a) Paa den Deel af disse Bank-
hæftelser, som henhøre under
Bankinstituttet i Altona, i
Tidsrummet fra 1ste Febr.
1829 til 31te Juli 1830
61832. 65.

Paa samme Hæf-
telse i dette Bank-

aar 8468. 49.

70301. 18.

b) Paa den Deel, som hen-
hører under Banken, i dette

 Kateris 72620. 68, 11698863. 62.

Transport 72629. 68. 11698863. 62.

Bankaar et Beløb af 105. 82.

hvorfra' dog gaaer en

Sum af 6. 94.

der er tilbagebetalt

Vedkommende, som

i sin Tid havde

indfriet samme ef-

ter Patent af 4de

Juli 1818 med 6

Rbd. 27 $\frac{1}{2}$ Søl.

98. 84.

72728. 56.

hvorefter Bankhæstelsens resterende Be-

løb bliver for Hertugdømmene 11626135. 6.

Af hvilken Hæstelsescapital, efter foreløbig, paa Regula-
tivet af 21de August 1821 grundet, Dpgjørelse, hen-
hører under Bank-Institutet i Altona den Sum

11283034. 30.

og under Nationalbanken 343100. 72.

11626135. 6.

Anm. De paa Hæstelserne til Banken indbetalte 105
Rbd. 82 $\frac{1}{2}$ Søl. ere tilskrevne Bankens Capital-
Conto, og de efter det nævnte Patent tilbagebetalte
6 Rbd. 27 $\frac{1}{2}$ Søl. ere førte til Udgift foran.

II.

Bankens Gjæld i Sedler og Legn, som efter Regn-
skabet for det forrige Bankaar, efterat den da til Seddel-
Inddragelse bestemte Sum er bleven tilintetgjort, ud-
gjorde den 31te Juli 1830 . . . Rbd. 18649661. 51.

vil for dette Bankaar blive formindsket

med et Beløb, stort 469832. 2.

saa at Bankens Gjæld i Sedler og Legn

efterat denne Seddel-Inddragelse er ef-

fectueret, ikkun vil afgjøre . . . Rbd. 18179829. 49.

Anm. Inddragelsen af den foran benævnte Sum 469832 Rbd. 2 St. Sedler og Tegns grunder sig paa følgende Beregning.

De $\frac{5}{6}$ af Bankens oprindelige Hæftelses = Capital, forsaavidt samme hviler paa Jorder og Eiender i Danmark, udgjorde den 31te Juli 1831: 12627858 Rbd. 53 St., hvoraf Renten à $6\frac{1}{2}$ pCt. aarligen udgjør: 820,810 Rbd. 77 St Sølv, eller i Sedler efter den i forløbne Bankaar gjeldende Kvartalscourss 206 $\frac{1}{4}$ pCt. Rbd. 846460. 14.

Herfra bliver, ifølge Kongeligt aabent Brev af 4de Febr. 1820, at drage de Udgifter, som Banken, i Anledning af det for at befordre Seddel-Inddragelsen aabnede Laan, har afholdt og som for dette Bankaar beløbe som følger:

Renter i 11te Decbr. Ter-

min 1830: 82364

Rbd. Sølv à 212

pCt. . . . Rbd. Sedl. 87305. 81.

Renter i 11te Juni Ter-

min 1831: 73384

Rbd. Sølv à 209 pCt. 76686. 27.

Uddrag til 11te Decbr.

1830: 200600 Rbd.

Sølv à 212 pCt. . 212636. —

376628. 12.

Igjen 469832. 2.

III.

Bankens ved Detroyen paalagte Obligations - Gjæld angaaende:

- 1) Beløbet af de, for indløste fiesvig-holsteenske Skat-kammer = Beviser paa 20 Rdlr. fiesvig-holsteenske Courant udstedte Obligationer, à 4 pCt. Rente udgjorde efter forrige Bankaars Regnskab

Rbd. Sølv 2835820. —

hvilket i indværende Bankaar er forblevet uforandret.

2) Financernes Reservecapital i uopsigelige Obligationer udgjorde den 31te Juli 1830	2954901.	9.
derpaa er i dette Bankaar betalt det fundationsmæssige Capital=Uddrag til Beløb . . Rbd. 280658. 15.		
og desuden følgende ekstraordinaire Uddrag:		
for Bankens Regning i Decbr. 1830 .	100000.	—
og for Bankinstitutets Regning, ligeledes .	100000.	—
	<hr/>	480658. 15.
Paa samme refterer følgende nu Rbd. Solv	2474242.	90.

IV.

I Henseende til Rationalbankens øvrige Activa og Passiva, da er sammes Status den 31te Juli 1831 følgende:

A. I Solv

eier Banken eller har tilgode:		
Bankens Bygning af Værdie Rbd.	47779.	32.
Dens ubestaaende almindelige Laan til Beløb	952291.	89.
De af samme disconterede Brevler	390789.	31.
Dens Udlaan i Banco, Bcomf. 214128.		
12 Sk.	142752.	48.
Dens Tilgodehavende i Banco, deels i Brevler, deels hos Correspondentere:		
Bcomf. 732,423. 5 Sk.	488282.	20.
I Activa, som Banken i Anledning af dens Udlaan er kommen i Besiddelse af	626.	82.
Et ved Auction indkjøbt Hæftelsesbeviis, stort	1836.	—
	<hr/>	
Pateris Rbd.	2024358.	14.

Transport Rbd.	2024358.	14.
Hos Financerne har Banken tilgode for det paa de 5 første Bankaars Overskud avancerede Forstkud	11397.	51.
Beholdning i Solobarrer	403463.	56.
Casse-Beholdningen	1576712.	22.

Summa Rbd. 4015931. 47.

Skulder Banken:

For Indlaan	Rbd.	758205.	16.
For Indskud til Actier		38900.	—
For uaffordrede Renter		7305.	55.
For opsagte Obligationer, hvis Beløb er uaffordret		47193.	92.
For uberigtigede Indbetalinger paa Hæftelser		215.	50.
Saldo, som udgjør Bankens Capital i Sølv		3164111.	26.

Summa Rbd. 4015931. 47.

Saldoen bestaaer i Bcomf. 946552. 1 St.

— Rbd. Sølv 631034. 68.

og i Sølv 2533076. 54.

Rbd. Sølv 3164111. 26.

B. I Obligationer eier Banken:

Af de fra Riggsbanken overleverede extra-
ordinaire Activa nu for Liden Rbd. Sølv 4000.;

Skulder Banken:

For det af Hans Majestæt Kongen til Banken overdragne Guldstaffel Rbd. Sølv	150500.
For de efter Bekjendtgjørelsen af 21de Juni 1818 udstedte uopsigelige Obligationer	130600.
For Obligationer, udstedte for Laanet efter Indbydelsen af 4de Febr. 1820, skulde Banken den 31te Juli 1830	Rbd. 3994000.

Latersis 3994000. 281100.

Transport 3994000. 281100.
 Herfra gaaer det foran omfor-
 klarede Afdrag paa dette Laan 200600.

Hvorefter Banken herpaa skylder
 den 31te Juli 1831 3793400.

Summa Rbd. Sølv 4074500.

C. I Sedler og Teg-
 nier Banken:

Dens ubestaaende almindelige Laan til Beløb
 Rbd. 1758405. 29.

Imod Beret-Obligationer ubestaae 116091. 51.

For uopgjorte Fordringer hos Forskjellige,
 reisende sig fra Indløsningen af Cou-
 rantsedlerne samt Rigsbanksedlerne, har
 Banken tilgode 996828. 21.

Hos Financerne har Banken tilgode for
 det paa de første 5 Bankaars Dverfsud
 avancerede Forskud 23986. 50.

I Anledning af Banco = Omsætninger for
 fremmed Regning 69. 2.

I Activa, som Banken i Anledning af
 dens Ublaar er kommen i Besiddelse af 1061. 69.

I Casen 1153110. —

Summa Rbd. 4049552. 30.

skylder Banken:

For Indlaan Rbd. 810031. 46.

I Anledning af Courantsedlernes Indløs-
 ning er der endnu paa Banken en uop-
 gjort Forbring til Beløb 907621. 38.

For opsagte Obligationer, hvis Beløb er
 uaffordret 2160. —

Den efter Forklaring foran til Tilintet-
 gørelse henlagte Sum 469832. 2.

Rbd. 2189644. 86.

Transport 2189644. 86.
Saldo, som udgjør Bankens Capital i Sedler 1859907. 40.

Summa Rbd. 4049552. 30.

U n m. Ved Anførselen af de ubestaaende Forbringinger ere de Banken givne Forfkrivningers paalydende Summer lagte til Grund, efter Fradrag af den Sum som nedenunder er affkreven herpaa som Tab. Noget videre Ufgang i dette Tilgodehavende vil imidlertid finde Sted, forsaavidt de stillede Sikkerheder ikke langer maatte være tilstrækkelige, og saavel i disse Tilfælde, som naar ingen Sikkerhed er stillet, Kuldbestjørelse ei maatte være at erholde ved personlig Titale til Debitorerne.

Sammenligning imellem Bankens Capital-
Conto den 31te Juli 1830 og
den 31 Juli 1831.

1830 eiede Banken i Sølv 2959807. 87.
1831 eier Banken i Sølv 3164111. 26.

Forøget i Sølv 204303. 35.

1830 eiede Banken i Sedler 2000658. 67.
1831 eier Banken i Sedler 1859907. 40.

Formindsket i Sedler 140751. 27.

Denne Forandring i Bankens Capital-Conto har følgende Aarsager:

a) I Henseende til Sølv:

Capital-Conto i Sølv udgjorde efter forrige Aars Regnskab 2959807. 87.

Hvortil lægges:

1) De i indeværende Aar paa Hæftelsesfonden afbetalte Summer:

nemlig for Danmark 115047. 38.

og for Hertugdømmene 105. 82.

2) Som mere kjøbt end solgt Sølv og Banco 319619. 47.

(hvorimod der paa Capital-Conto er affkreven en Sum af 336985 R. 85 β. Sedl.)

Lateris 434772. 71. 2959807. 87.

	Transport	434772. 71.	2959807. 87.
3)	For det foran omtalte Hæftelsesbeviis stort 1836. =.		
	er betalt et Beløb af	487. 42.	
	og saaledes Capital-Conto forøget med	1348. 54.	
		<hr/>	436121. 29.
	Tilsammen		3395929. 20.

Herfra drages:

Det foran anførte Beløb, som Banken, til Dækning af hvad Udgifterne i Søv have overstøjet Indtægterne i samme Valuta, har udgivet i dette Bankaar 231817. 90. (hvorimod Capital-Conto i Sedler herfor er tilskrevet 243408 Rbd. 80 f.)

Bankens nuværende Capital i Søv 3164111. 26.

b)	I Henseende til Seddel-Capitalen:		
	Bankens Capital-Conto i Sedler udgjorde efter forrige Bankaars Regnskab	2000658. 67.	
	Hertil lægges:		
1)	Overskuddet for indeværende Bankaar som er	555833. 81.	
	hvorfra den til Tilintetgjørelse henlagte Sum	<hr/>	469832. 2.
			86001. 79.
2)	Godtgjørelsen for de foranførte fra Capital-Conto afgivne 231817 R. 90 f. Søv.	<hr/>	243408. 80.
			329410. 63.
	Tilsammen		2330069 34.

Transport 2330069. 34.

Fragaaer :

- 1) Anvendt til den af Banken
paa Financernes Reserve-
fond d. 11te Dec. sidstleden
gjorte extraordinaire Afbeta-
ling af 100000 Rbd. Sølv
à 206 $\frac{1}{4}$ pCt. 103125. =.
- 2) Paa Bankens Capital i
Sedler er i indeværende Bank-
aar affrevet fem Tab, der
har viist sig ved Ublaanene
30051. 5.
- 3) som udgivet for det mere
kjøbte end solgte Sølv og
Banco 336985. 85.
470161. 90.

Igen Bankens nuværende Capital i Sedler 1859907. 40.

- c) I Henseende til Bankens Obligations-Conto:
De Banken tilhørende Obligationer udgjorde den 31te
Juli 1830 4000 Rbd. Sølv!
hvormed ingen Forandring er foregaaet.

Directionen for Nationalbanken den 31te Juli 1831.

D. Roefoed. J. Thomsen. P. Møller.
C. Thomsen. Hagesen.

Directionen for Nationalbanken bliver herved qvits-
teret for aflagt Regnskab for Bankaaret fra 1ste August
1830 til 31te Juli 1831.

Nationalbankens Repræsentantskab den 21de De-
cember 1831.

S. Lowzow. P. B. Scavenius. Jacobsen.
Treschow. P. A. Tutein. Roefoed. S. Bech.
J. Th. Suhr. L. N. Hvidt. C. Lund.
S. G. Christensen. S. L. Frølich.

Blandede Efterretninger.

Efter de til Cancelliet indkomne Beretninger ere Capitalstarterne for Afgrøden 1831 fastsatte for de forskjellige Stifter i Danmark, saaledes:

For Sjællands Stift.

	Sølv	
Rug pr. Lønde	5 Rbd.	75 St.
Byg	3 —	54 —
Havre	2 —	—

For Fyens Stift.

Rug pr. Lønde	5 Rbd.	30½ St.
Byg	3 —	39 —
Havre	1 —	79 —

For Lollands og Falsters Stift.

For forrige Aalholms og Mariboer Amt.

Hvede pr. Lønde	6 Rbd.	43 St.
Rug	4 —	71 —
Byg	3 —	25 —
Havre	1 —	54 —
Hvide Erter	4 —	2 —
Graae Erter	3 —	54 —

For forrige Høsteds Amt.

Hvede pr. Lønde	6 Rbd.	75 St.
Rug	5 —	20 —
Byg	3 —	35 —
Havre	1 —	52 —

Eelv

Hvide Erter	3 Rbd. 85	St.
Graae Erter	3 — 44	—

For forrige Næstjøbing Amt.

Hvede pr. Tønde	6 Rbd. 35	St.
Rug	4 — 49	—
Byg	3 — 31	—
Havre	1 — 60	—
Hvide Erter	4 — 20	—
Graae Erter	3 — 36	—

For Aalborg Stift.

For Bønsbøl og Hanzherreder.

Rug pr. Tønde	6 Rbd. 21	St.
Byg	3 — 37	—
Havre	1 — 65½	—

For Thy og Morsøe.

Rug pr. Tønde	6 Rbd. 69½	St.
Byg	3 — 25	—
Havre	1 — 78¾	—

For Viborg Stift.

Rug pr. Tønde	6 Rbd. 50	St.
Byg	3 — 30	—
Havre	1 — 70	—

For Aarhus Stift.

Rug pr. Tønde	6 Rbd. 46	St.
Byg	3 — 30	—
Havre	1 — 71	—

Sølv

Boghvedegryn	8 Rbd.	7 St.
Smør ,	40 —	45 —

For Ribe Stift.

For Ribe Amt.

Rug pr. Tønde	4 Rbd.	79 St.
Byg	2 —	72 —
Havre	1 —	61 —
Boghvede	2 —	33 —
Tør Fjæs pr. Lpd.	1 —	66 —
Smør pr. Lpd.	2 —	48 —
Hønning pr. Pot	2 —	24 —

For Veile Amt.

Rug pr. Tønde	5 Rbd.	68 St.
Byg	3 —	20 —
Havre	1 —	73 —
Boghvede	3 —	2 —
Tør Fjæs pr. Lpd.	2 —	18 —
Smør pr. Lpd.	2 —	82 —
Hønning pr. Pot	2 —	29 —

For Ringhøbing Amt.

Rug pr. Tønde	5 Rbd.	51 St.
Byg	3 —	1 —
Havre	1 —	62 —
Boghvede	3 —	19 —
Tør Fjæs pr. Lpd.	1 —	69 —
Smør pr. Lpd.	2 —	20 —
Hønning pr. Pot	2 —	18 —

I Anledning af et fra en Overøvrighed indkommet
 Andragende, angaaende Forpligtelsen til at svare Dommer-
 korn for Bønder, der have lidet eller intet Hartkorn, har
 Cancelliet, efterat have indhentet Betænkning fra Rente-
 kammeret, i Overensstemmelse med denne Betæknings
 Indhold, i Skrivelse af 4 Febr. sidst. tilkjendegivet Ved-
 kommende, at Forpligtelse til at yde Dommerkorn aldeles
 ikke kan paahvise de egentlige oprindelige Huus-
 lodder eller saadanne Jordloder, som have enten aldeles
 intet Hartkorn, eller mindre end det for Gaarde nu som
 minimum almindelig antagne Hartkorn 1 Td., og ikke
 ere fremkomne ved Udstykninger af større Eiendomme,
 og med Hensyn til de mindre Jordeiendomme, som frem-
 komme ved Udstykning, beroer Afgjørelsen af den om-
 handlede Forpligtelse paa Tiden, da Udstykningsen er fore-
 gaaet. Naar dette er skeet efter Emanationen af Fdn.
 25 Juni 1810, bliver dennes § 8 ligesom at anvende,
 men paa ældre Udstykninger kan bemedte Lovbestemmelse
 ikke komme til Anvendelse*), hvorimod der med Hensyn
 til disse atter bliver at skjelne imellem om de ere fore-
 tagne før eller efter 15 Juli 1806. I første Tilfælde
 antages det, at Fdn. 4 Marts 1690, § 4, medfører,
 at Dommerkorn maa kunne fordras med respective 1 eller
 $\frac{1}{2}$ Skp. Byg af hver Parcel, eftersom den er over eller
 under 6 Tdr. Hartkorn og nedad indtil 1 Td. Hartkorn,
 men at det bortfalder for dem, som, fordi de ere under

*) Cfr. Rentek. Skr. 17 Nov. 1821 i Udsings Samling.

1 Td. Hartkorn, ikke kunne henføres under Gaardenes Klasse. Et Gaarden derimod udstykket efter 15 Juli 1806, er det, i Overensstemmelse med en dengang imellem Cancelliet og Rentekammeret vedtagen Bestemmelse, af Rentekammeret iagttaget, at der i de meddeelte Udstyknings=Lillabelser er foreskrevet hvorledes der skal forholdes med Udredelsen af Dommerkornet, hvorfor de specielle Udstyknings=Approbationer blive Reglen i det anførte Tidrum fra 15 Juli 1806 indtil Febr. 25 Juni 1810 udkom.

(Efterretninger om ledige geistlige Embeders Indtægter og de paa samme hvilende Byrder).

1. Hornum, Hylleberg og Fleisborg Sognekald i Viborg Stift, efter gammel Angivelse 250 Rd., har nu følgende Indtægter*). 1) Korntienden af alle 3 Sognes 195 Tdr. tiendepligtig Hartkorn udgjør 54 Tdr. 3 Skp. Rug, 32 Tdr. Byg og 33 Tdr. 4 Skp. Havre. 2) Dvægtienden 8 à 10 Rbd. 3) Smaaredsel 1½ Tdr. Byg. 4) Midsommers Rente: 6 Lpd. Ost, 5 Dl Ug, 2 Lpd. 3 Pb. Smør, 10 Rbd. Sølvs og 4 Tdr. 1 Skp. Rug. 5) Dffer og Accidentser, 90 Rbd. 6) Præstegaarden staaer for Hartkorn 5 Tdr. 2 Skp. med et Areal af 79 Tdr. Land, Ager og Eng, foruden en stor Hebelod. 7) Annergaarden i Hylleberg erlægges i Landgilbe 3 Tdr. Rug og 3 Tdr. Byg. Enkepension udredes af Embedet.

*) Conf. Coll. Tid. 1828 Side 106, hvor Beretningen om dette Kald er noget afvigende fra den nu indkomne.

2. Norre-Lyndelse og Honbye Sognekald i Fyen, tilforn anslaaet til 410 Rd., har nu følgende Indtægter: 1) Præstetienden af begge Sognes 520 Tdr. 2 Skp. Hartkorn udgjør omtrent 105 Tdr. Rug, 119 Tdr. Byg, 113 Tdr. Havre. 2) Offer og Accidentser 3 à 400 Rbd. 3) Refusion af Hovedgaarden Bramstrup 1 Td. Rug og 1 Pd. Byg. 4) Præstegaarden har et Areal af circa 60 Tdr. Land. Enke findes paa Kaldet, og under 18 Marts 1817 er erhvervet allerh. Tilladelse til at udlægge 8 Tdr. Land til et Enkesæde, men den er ei afbenyttet. Dragonhest holdes.

At Cancelliet har bestemt at ansætte en Procurator paa Prøve i Frederiksborg Amt, med Forpligtelse at tage Bopæl i Hirschholm, bekendtgjøres herved. Ansøgninger om saadan Ansættelse blive at indgive inden 6 Uger.

Med Rescript af 31 Januar til Stiftamtmanden over Viborg Stift er det bestemt, at Lysgaard og Hids Herreders Ret, der holdes i Viborg Bye, for Fremtiden skal holdes om Fredagen istedetfor om Mandagen.

Den 13 Januar sidstl. har Kjøbmand C. H. Nielsen i Hjørring erholdt Bevilling til at være Strandings-commissionair i Hjørring Amt.

Den 1 Februar har den i Naade entledigede Sognepræst for Meirup Menighed og første Lærer ved Borger-skolen i Holstebro, P. W. Gruner, erholdt Bevilling til at drive det af hans afdøde Fader Slotspræst Gruner og Enke eiede Bogtrykkerie i Helsingør, samt til at udgive en Avis under Titel: „Helsingørs Kongelig privilegerede inden- og udenlandske Efterretninger“, saa og til at oprette en Boghandel i Helsingør, hvori fornemmelig skal falholdes Søekort og alt hvad der af trykte Sager henhører til Sømands-Videnskaben.

Under samme Dato har Bogtrykkerhvend J. D. C. Hanson faaet Bevilling til at nedsætte sig som Bogtrykker i Roskilde.

Den 3 Februar er det Major og Mægler P. Hyllested under 23 November 1827 forundt privilegium exclusivum til i 10 Aar at anlægge Rusfiske Dampbade i Gaarden Nr. 158 i Amaliegaden, forlænget til Udgangen af Aaret 1841. Bemeldte Badeanstalt er nemlig bleven udvidet paa en hensigtsmæssig Maade og forsynet med Apparat til at give Dampdouche-Bade samt med et Locale for Lungesyge og Brystpatienter, hvor den udviklede Damp strømmer igjennem et Damp-Apparat, fyldt med passende Urter, for at indaandes af Badegjæsten.

Den 3 Februar er Geheime-Statsminister og Chef for Departementet for de udenlandske Sager, H. Krabbe Caristius, Storkors af Dannebrogen og Dannebrogsmænd; Conferentsraad og Deputeret i Rentekammeret, T. Kongstev, Ridder af Dannebrogen og Dannebrogsmænd, og Conferentsraad, Overprocureur og Deputeret i det Slesvig-Holsten-Lauenborgske Cancellie, Høpp, Ridder af Dannebrogen og Dannebrogsmænd, tillagt Ordre til at møde ved Høiesterets høitidelige Aabning. Directeur i Rentekammeret og 2den Deputeret for Finantserne, J. F. G. Schønheyder, Commandeur af Dannebrogen og Dannebrogsmænd, og Deputeret i det Danske Cancellie, H. G. Benxten tillagt Ordre at møde ved Høiesterets høitidelige Aabning og ellers naar de af Justitiarius tilfiges.

Ledige Embeder.

Under det danske Cancellie: Borberg Sogneskald i Ribe Stift, 245 Rd.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 1 Februar er Sognepræst for Meirup Menighed og første Lærer ved Borgerstolen i Høstebro, P. B. Gruner, efter Ansøgning i Naade entlediget fra bemeldte Embede; Sognepræst for Balløebye og Taarnbye Menigheder under Balløe Stift, H. B. Nyholm, beskikket til Sognepræst til Haarløv og Himlingøie Menigheder i Sjælland; Sognepræst for Borberg Menighed i Ribe Stift, N. Gjølbøye, til Sognepræst for Biig og Åsminderup Menigheder i Sjælland; Cand. juris H. B. H. Rømer beskikket til Cancellist i Høiesterets Justitscontoir; den 3 Februar, Postmester i Kjøge, Ritmester J. A. Mühlenstedt, udnævnt til Justitsraad.

Under de Deputerede for Finantserne: Den 28 Januar er 1ste Copiist ved Zahlkammeret H. A. Klemp, tillagt Prædicat af Fuldmægtig.

Collegial=Lidende.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

X Nr. 7. Den 18de Februar 1832.

Redigeret, forlagt og udgivet af:

Peter Johan Monrad, Anders Sandøe Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Trykt i det Christensenske Officin ved J. D. Øvist.

Blandede Efterretninger.

Efter Cancelliets allerunderdanigste Forestilling og den derpaa afgivne allerh. Resolution er den 10 Febr. sidst. udfærdiget et allerhøieste Rescript til Amtmanden over Kjøbenhavns Amt, af følgende Indhold.

B. s. B. Efter som det i Anledning af den ved Cancellieraad og Districtschirurg Kongsteds Død opstaaede Vacance i det ham anfortroede Districtschirurgicat paa gamle Kjøbenhavns Amt er blevet Os allerund. foredraget, hvorledes bemeldte Districts Vidtløftighed og den beværende betydelige Folkemængde gjøre det hensigtsmæssigt, at bemeldte Districtschirurgicat deles i 2de, hvorved derimod det for Lyngbye og Omegn oprettede Districtsmedical vil blive ufornødent, saa give Vi Dig herved tilkjende, at Vi allern. ville have dette Districtsmedical ophævet, og det forbemeldte Districtschirurgicat paa gamle Kjøben-

havns Amt deelt i 2de særskilte Chirurgicater, det nordre og det søndre, af hvilke det første skal indbefatte Lyngbye, Gjentofte, Søllerød, Gladsaxe, Herlöv og Kirkeværlose Sogne, og det sidstnævnte Ballerup, Maaløv, Emørum, Ledøie, Brøndshøj, Frederiksberg, Hvidovre, Rødovre, Brøndbyvester, Brøndbyøster, Glostrup, Herstedøster, Herstedvester, Ballensbøl, Ishøj, Thorshøjdemagle, Hviestrup og Sengeløse Sogne. Derhos ville Vi for bemeldte 2de Districtschirurgicater have reglementeret som Løn, for det nordre den Gage af 200 Rbd. Sølv aarlig af Vor Kasse, som hidtil har været Districtsmedicus i Lyngbye tillagt, og for det søndre den Gage af 200 Rbd. Sølv aarlig, ligeledes af Vor Kasse, som forbeholdte Cancellieraad Kongsted har oppebaaret, foruden at begge Embeder skulle give Udgang til det Anciennetets-Tillæg, som Vor allerh. Resolution af 28 Dec. f. A. hjemler de ældre Districtschirurger *). Forøvrigt skal Districtschirurgen i det nordre Chirurgicat være forpligtet at tage Bopæl i Lyngbye, og Districtschirurgen i det søndre i et af de 3de Sogne, Herstedvester, Herstedøster eller Glostrup. Derefter etc.

*) Denne Resolution tilligemed Motiverne til samme vil blive meddeelt i et følgende Nr. af Coll. Tid.

Cancelliets Resolution er begjært i Anledning af følgende af en Retsbetjent fremsatte Spørgsmaal:

- 1) om den i Sportel-Reglementet 22 Marts 1814 § 32, i Henhold til Fordn. om Politievæsenet paa Landet af 25 Marts 1791, for Tjendesager bestemte Moderation i Retsgebyret ogsaa er anvendelig i Kjøbstæderne, og i saa Fald hvor stor Andeel af det i førstnævnte Lovsted fastsatte Gebyr 30 fl ., der tilkommer Retskriveren i de Kjøbstæder, hvor Skriver-Embedet er affondret fra Dommer-Embedet; og
- 2) om, i Tilfælde at førstnævnte Spørgsmaal besvares bekræftende, Contoirister og Kjøbmandsvende kunne henføres til de Tjenestetjende, oven citerede, Lovsteder have for Nie, og sem saadanne nyde godt af den derved tilstaaede Moderation i Gebyrer.

Cancelliet har herpaa i Skrivelse af 2 Februar tilkjendegivet Bedkommende:

Ad 1um at Sportel-Reglementet § 32, forsaavidt deri bestemmes et nedsat Gebyr for Sager imellem Huusbonde og Tjenestetjende, ogsaa findes at maatte komme til Anvendelse i Sager af dette Slags, der i Kjøbstæderne foresalde, og at Retskriveren ikke kan have Krav paa nogen Andeel af de ovenmeldte 30 fl .

Ad 2^{dum} at Contoirister og Kjøbmandsvende vel ikke skjønses i Almindelighed at kunne have Udgang til forommeldte Tjenestetjende tilstaaede Moderation, men at herom opstaaede Spørgsmaale, hvis Afgjørelse maae

- afhænge af Vedkommendes individuelle Stilling, maae blive at paakjende af Dommeren efter hvert enkelt Tilfælde concrete Beskaffenhed.

Under 14 Februar sidstl. er fra det Kongl. General-Commissariat afgaaet et Circulaire til samtlige Regimenter og Corps samt til Stabschirurg Dr. med. Professor Wendt, Ridder af Dannebrogen og Dannebrogsmænd, af saadant Indhold:

Hans Majestæt Kongen har den 5te dennes allern. befalet, at ved Batterie-, Eskadrons- og Compagniechirurgers Ansættelse, Affledigelse og Forsættelse fra et Regiment eller Corps til et andet, skal i Fredstider for Fremtiden forholdes saaledes, som følger:

- 1) Ved indtræffende Vacance i Batterie-, Eskadrons- og Compagniechirurgs-Klassen, skal vedkommende Regimentschirurg foreslaae 3 duelige Subjecter for Stabschirurgen, som da har at vælge et af disse, og derefter udstede Bessikkelsesbrev for den Valgte, hvilket Bessikkelsesbrev Stabschirurgen har at tilsende vedkommende Regiment eller Corps, for gennem Regimentschirurgen at overleveres den udnævnte Chirurg.
- 2) Naar en Batterie-, Eskadrons- eller Compagniechirurg attraaer afflediget, da har vedkommende Regimentschirurg derom at gjøre Forslag til Stabschirurgen og deri anføre Aarsagen til den foreslaaede

Afgang. Stabschirurgen har derpaa at bedømme Sagen, og bifalder han Forlaget, da har han at tilsende vedkommende Regiment eller Corps den proponerede Affsød, for igjennem Regimentschirurgen at overleveres den Paagjældende, men finder Stabschirurgen noget at indvende imod Andragendet, da har han at tilsende vedkommende Regimentschirurg sine Bemærkninger imod den foreslaaede Afgang.

- 3) Ansøger en Batterie-, Eskadrons- eller Compagniechirurg selv sin Affsød, da skal hans Begjæring derom indsendes igjennem vedkommende Regimentschirurg til Stabschirurgen, som har at foranstalte det Fornødne.
- 4) Forsættelse af Batterie-, Eskadrons- og Compagniechirurget fra et Regiment eller Corps til et andet, skal, ligesom hidtil, alene bestemmes af Stabschirurgen.
- 5) Ihenseende til de Batterie-, Eskadrons- og Compagniechirurget, som allernaadigst ere meddeelte Bataillionschirurgs Character, da skal med deres Forsættelse og Affsødiggelse forholdes saaledes, som det allerhøieste Reskript af 7 Februar 1830 fastsætter og bestemmer. Ifølge deraf har Stabschirurgen at indberette til Hans Majestæt Kongen, hvergang en saadan Batterie-, Eskadrons- eller Compagniechirurg forsættes fra et Regiment eller Corps til et andet, og naar slige Chirurget skulle meddeles Affsød, kan

dette kun ske efter Stabschirurgens allerunderdanigste Førestilling og derpaa erholdt allerh. Resolution.

- 6) Naar Omstændigheder maatte indtræffe, som kunde fordrø at extraordinaire Batterie-, Eskadron- og Compagniechirurger skulle ansættes, eller naar paa en vis Tid Subjecter skulle constitueres til at fungere i en Batterie-, Eskadron- eller Compagniechirurgs Fraværelse, da skal saadant Stedse ske af Stabschirurgen.
- 7) Candidater, som have chirurgisk Examen, bør, naar de ansøge derom, stedsse have Fortrinet til at ansættes som Batterie-, Eskadron- og Compagniechirurger, fremfor de Subjecter, der ingen Examen have taget.
- 8) Disse Forskrifter og Regler skulle, som ovenansført, kun være gjeldende i Fredstider, men naar derimod Regimentter og Corpser sættes paa Feltfod, da skal Stabschirurgen være bemyndiget til, uden videre Forslag, at besætte alle Batterie-, Eskadron- og Compagniechirurgs-Pladser, samt at forsætte lige Chirurger fra Regimentter og Corpser, til Felthospitaler og omvendt, ligesom at meddele dem Affked, naar de ikke have Bataillonschirurgs Character; thi da forholdes efter det fornævnte allerhøieste Rescript af 7 Februar 1830.

Directionen for Quarantaine-Foranstaltningerne har den 15 Februar udstedt følgende Bekjendtgjørelse:

De Lande, Stæder og Der, som efter de sidste til Directionen indkomne officielle Beretninger, indtil videre ansees for smittede, ere:

1. Af Cholera:

- a) Sunderland.
 - b) Newcastle.
 - c) Aabo
 - d) Hangs-udd
 - e) Helfsingfors
 - f) Wiburg
 - g) Stettin.
 - h) St. Petersborg.
 - i) Kronstab.
 - k) Danzig.
 - l) Alexandrien.
- } i Finland.

2. Af andre pestartige Sygdomme:

- a) Constantinopel.
- b) Algier.
- c) Tunis.
- d) Marocco.
- e) Smyrna.
- f) New Orleans.
- g) Den Candia.

For mistænkte Havne og Stæder ansees indtil videre:

1. Med Hensyn til Cholera:

- a) Alle øvrige engelske og skotske Havne.
- b) Alle øvrige russiske Havne ved Østersøen.
- c) Alle øvrige preussiske Havne.
- d) Hamborg.

2. Med Hensyn til andre pestartige Sygdomme:

- a) Alle tyrkiske Havne, med Undtagelse af de som smittede foransførte.
- b) Det afrikanske Barbaries øvrige Havne og Stæder.
- c) De vestindiske Der. Dog skulle de fra de danske vestindiske Der ankommende Skibe kunne befries for at lægges under Quarantaine, saafremt de foruden Sundhedspas medbringe behørig, af Vedkommende under Embedsauthoritet udstedte, Sundhedsattester.
- d) Nord-America. Dog fritages de fra disse Havne ankommende Skibe for Quarantaine, saafremt de, foruden Sundhedspas, ere forsynede med behørig Sundhedsattester fra de derværende Kongelige danske Consuler, eller disses Vice-Consuler.

Alle andre Lande, Stæder og Der, i og udenfor Europa, blive at ansee som aldeles umistænkte.

(Efterretninger om ledige geistlige Embeders Indtægter og de paa samme hvilende Byrder).

1. Ljærebye og Alshnderup Sognekald i Sjællands Stift*), er efter gammel Angivelse anslaaet til 300 Rb. og har nu følgende Indtægter. 1) Korntienden af Sognenes 292 Tdr. 3 Skp. 1 Alb. Hartkorn, erlægges med 28 Tdr. Rug, 35 Tdr. Byg og 88 $\frac{3}{4}$ Tdr. Høvre, 2 Tdr. Urter, og 652 Rbb. 5 Mk. 7 $\frac{1}{2}$ Sædler og Tegn. 2) Dvægtienden og Smaaaredsel omtrent 45 Rbb. 3) Dffer og Accidentser omtrent 275 Rbb. 4) Præstegaarden staaer for Hartkorn 9 Tdr. 2 Skp. Hartkorn, hvoraf noget er bortforpagtet for 26 Rbb. 1 Mk. 4 $\frac{1}{2}$ Repræsent. og 21 Tdr. 1 $\frac{1}{2}$ Skp. Rug og 21 Tdr. 1 $\frac{1}{2}$ Skp. Byg. 5) Refusion af Steenløse Kirke, 10 Rbb. 1 Mk. 14 Repræsent. 6) En Favn Bøgebrænde. Styrhest holdes. Enkemption bliver at udrede.

2. Skrydstrup Sognekald i Ribe Stift. Beretning om dette Kalds Indtægter findes i Coll. Tid. 1828 Side 488.

Hans Majestæt har, ved den 5 Februar sdsst. at udnævne Overmedicus ved det almindelige Hospital, Dr. med. Professor Regimentschirurg Wendt, Ridder af Dannebrogen og Dannebrogsmænd, til Stabschirurg ved Armeen, tillige allernaadigst resolveret, at han i denne

*) Cfr. Beretn. ved forrige Vacance. Coll. Tid. 1824 S. 81.

Qualitet skal indtræde som Medlem i Sundhedscollegiet samt i Directionen for Garnisonshospitalet.

Ledige Embeder.

Under det danske Cancellie: Meyrup Sognekald og det dermed forbundne første Lærer-Embede ved Borgerkolen i Holstebro, under Ribe Stift, 236 Rd.

Under Generalpostdirectionen: Postmestertjenesten i Friederichstadt. Caution 1000 Rbd. i 4 pSt. Kongl. Obligationer.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 10 Februar er Kammeraad og Committeret i General-Toldkammer- og Commerce-Collegiet S. H. A. Wedel udnævnt til virkelig Justitsraad.

Under Generalpostdirectionen: Den 17 Jan. er Copiist i Generalpostkasse-Contoiret, P. Nielsen, udnævnt til Fuldmægtig, og den med Prædicat af Copiist i dette Contoir ansatte Privatskriver, M. L. E. Bartholby, igjen i Forstnævntes Sted beskikket til Copiist i bemeldte Contoir.

Under Landmilitair, Staten: Den 25 Decbr. 1831 ere Fuldmægtigene ved General-Krigs-Commissariatet for Danmark, H. E. Bogelsang og M. Dehlenschläger udnævnte til Krigssecretairer; Gartner J. P. From beskikket til Boldmester ved Nyeborg Fæstning; den 27,

Surnumerair Deputeret i General-Commissariats-Collegiet, Oberst C. L. W. v. Römer, Inspecteur over Infanterie-Regimenterne og Jægercorpsene, Commandeur af Dannebrog og Dannebrogsmænd, udnævnt til tredje militaire Deputeret i bemeldte Collegium; ved det Lauenborgske Jægercorps er Stabscapitain H. F. S. v. Mangor udnævnt til Chef for det fjerde Compagnie, characteriseret Capitain E. C. U. v. Halle til Stabscapitain, og Secondlieutenant M. H. W. v. Halle til Premierlieutenant; Secondlieutenant E. U. v. Rathlew tillagt den høiere Secondlieutenants Gage, og Secondlieutenant à la suite F. v. Bonnez indtraadt i virkelig Nummer paa yngst Secondlieutenants Gage, hvorved hans havende Extragage bespares; den 28, Secondlieutenant ved Kjøbenhavns borgerlige Artillerie J. Dürchheim, der er ansat i Toldfaget, meddeelt Udfæd i Raade af den borgerlige militaire Tjeneste; den 1 Jan., Lieutenant P. E. v. Dam ved Garnisons-Compagniet paa Christiansøe meddeelt Premierlieutenants Character af Armeen; den 3, Secondlieutenanterne: E. F. U. Baron v. Juel af det Slesvigske Cuirassier-Regiment, H. F. E. W. v. Krieger af det Holsteenske Landseneer-Regiment, H. U. v. Gether af Husar-Regimentet, J. v. Holler af Liv-Regimentet lette Dragoner og G. Greve af Blücher-Altona ved Husar-Regimentet, meddeelt Premierlieutenants Character; Secondlieutenanterne: K. L. v. Münnich af det tredje Tydske Infanterie-Regiment og E. Greve af Ahlefeldt ved Kronens Regiment, meddeelt Premierlieutenants Character.

teer; de characteriserede Bataillonschirurger H. C. B. Bendz ved det andet Liv-Regiment og H. W. Mackeprang ved det Oldenborgske Infanterie-Regiment affædigebe efter Ansøgning i Raade af Krigstjenesten; den 4, Krigsassesfor G. Griner, Dannebrogsmænd, meddeelt Overkrigscommissairs Character, med Tilladelse at bære den for denne Charge reglementerede Uniform og Armeens Felttegn; den 8, Etatsraad E. C. Bangert, Ridder, der paa anden Raade er befordret, afgaaet fra 31 Decbr. 1831 af fra hans hidtil havde Embede som Bogholder ved General-Commissariats-Collegiet, og fra 1 Jan. er fæet følgende Oprykning og Avancement ved fornævnte Collegium, nemlig: Bureauchef, Justitsraad H. C. Rehders, Ridder, tillagt ældst Bureauchefs Gage 1400 Rbd. aarligen, hvorimod hans havende personlige Tillæg bortfalder; Bureauchef, Krigsraad N. C. Hoyer oprykket til den høiere Bureauchefs Gage 1200 Rbd. aarligen; Fuldmægtig i Bogholder-Contoiret, Krigsassesfor N. P. Smidt udnævnt til Bogholder med yngst Bureauchefs Gage 1000 Rbd. aarligen; Surnumerair Bureauchef, Krigsraad H. A. Schys tildeelt et personligt Tillæg af 200 Rbd. aarligen, indtil han ved foresaldende Vacance kan indtræde i virkeligt Bureauchefs Nummer; Surnumerair Fuldmægtig, Krigsassesfor E. A. Wachs reserveret Anciennitet forved Krigsassesfor Smidt, naar han i Tiden naatte avancere til Bureauchef; den 11, den under 22 Marts 1814 dimitterede Major L. Greve af Reventlow, der senest stod à la suite

i Cavalleriet, meddeelt en nye Afsted af Krigstjenesten som Oberstlieutenant; den ved Kjøbenhavns borgerlige Infanterie nyeligen ansatte Capitain G. F. Brisberg tilagt Anciennetet som saadan fra 11 Mai 1831; Examinatus juris H. P. Nielsen udnævnt til virkelig Krigsraad; den 15, er i Bogholder-Contoiret ved General-Commissariats-Collegiet Cancellist, Krigs-Cancelliesecretair N. Bredahl udnævnt til Fuldmægtig, og surnumtrair Cancellist H. C. Bangert, Capitain ved Hans Majestæts Livcorps, indtraadt i virkelig Cancellists Nummer og Gage, begge fra 1 Jan. af at regne; Bogholder ved fornævnte Collegium, Krigs-Assessor N. P. Smidt udnævnt til virkelig Krigsraad, Krigs-Cancelliesecretairerne N. Bredahl og E. C. Saurbrey, Fuldmægtige ved Collegiet, til virkelige Krigs-Assessorer; Premierlieutenanterne J. E. v. Sælboe og A. P. v. Amle af det Hvenske Regiment lette Dragoner samt E. v. Düring af Prinds Frederik Ferdinands Regiment lette Dragoner forbeholdt Ritmesters Anciennetet fra 15 Jan. af; Premierlieutenant ved Ingenieurcorpset L. v. Nohus meddeelt Capitains Character med den ham reserverede Anciennetet og Premierlieutenant i samme Corps F. v. Dau forbeholdt Capitains Anciennetet fra 15 Januar af; den 16 er ved Kjøbenhavns Brandcorps Capitain P. M. Quist, der fungerede som Vice-Brandmajor, udnævnt til Vice-Brandmajor med den reglementerede Gage 600 Rbd., samt til Commandeur ad interim for Corpset med et aarligt Tillæg af 200 Rbd.;

Capitain L. Blom, der forrettebe Tjeneste som anden Meddirecteur, befalet at fungere som Vice-Brandmajor og i saa Henseende tillagt 400 Rbd. aarlig Gage; Capitain J. Jørgensen, der fungerer som første Meddirecteur, tillagt 400 Rbd. aarlig Gage; Capitain B. v. Würden befalet tillige at fungere som anden Meddirecteur, dog kun paa sin hidtil havde Gage; den 17, Bureauchef ved General-Commissariats-Collegiet, Justitsraad H. E. Rehders, Ridder, udnævnt til virkelig General-Krigs-Commissair og anden civile Deputeret i bemeldte Collegium; Capitain ved Kjøbenhavns Brandcorps L. Blom, der fungerer som Vice-Brandmajor, meddeelt Majors Caracteer; characteriseret Regimentschirurg og Reservechirurg ved det Chirurgiske Academie, C. L. F. Henck, udnævnt til Regimentschirurg ved det andet Tydske Infanterie-Regiment; Candidatus juris A. F. Dahl, constitueret Casserer og Fuldmechtig ved Directionen for Quarantaine-Foranstillingerne, udnævnt til Auditeur i Armeen; den 18, Capitain ved Kjøbenhavns Brandcorps J. Jørgensen, der fungerer som første Meddirecteur, meddeelt Majors Caracteer; den fra det Slesvigiske Jægercorps dmitterede Premierlieutenant J. J. J. v. Wernich, der er ansat i Toldfoget, bevilget en nye Affled af Krigstjenesten som Capitain; den fra Kjøbenhavns borgerlige Artillerie affledige Secondlieutenant J. Dürchheim, der er anbragt i Toldfoget, meddeelt Krigsassessors Caracteer; den 21, er i Stedet for General-Krigs-Commissair H. E. Rehders,

Ridder, Fuldmægtig ved General-Commissariats-Collegiet
 E. F. D. Rømer ansat til tillige at være Regnskabs-
 fører ved Livgarden til Hest, imod at stille den for Oppe-
 børflerne anordnede Sikkerhed; den 22 er Bureauchef ved
 General-Commissariats-Collegiet, Justitsraad J. Torp,
 Ridder, tillagt ældst Bureauchefs Gage 1400 Rbd., og
 surnumerair Bureauchef, Justitsraad H. A. Schyø, ud-
 nævnt til virkelig Bureauchef ved det andet Departements-
 Contoir med 1200 Rbd. Gage, imod at hans hidtil
 havde Extragage bortfalder; A. H. Wulff udnævnt til
 Secondlieutenant à la suite i Armeen, dog uden at
 indtræde i dens Detaille; den 25, den fra det Fyenske
 Regiment lette Dragoner dimitterede Major P. U. v.
 Bruun meddeelt General-Krigs-Commissairs Caracteer;
 forhenværende Regiments-Quarttermester ved Kronens
 Regiment J. Schönberg meddeelt Over-Krigs-Commissairs
 Caracteer; den fra det Holsteenske Infanterie-Regiment
 under 13 Jannar 1829 dimitterede Premierlieutenant
 H. F. F. v. Kirchner bevilget en nye Uffed af Krigstjenesten
 som Capitain; den 28 er Cancellist i General-Commissariats-
 Collegiets andet Departements-Contoir, Krigs-
 Cancelliesecretair H. Svane udnævnt til Fuldmægtig og
 til virkelig Krigsassessor; surnumerair Cancellist i det tredje
 Departements-Contoir, Krigs-Cancelliesecretair E. Bøegh
 beskikket til virkelig Cancellist i andet Departements Con-
 toir; den 29, Lieutenant à la suite ved det sjette eller
 Ukirkeløbe Borgercompagnie af Bornholms Milice M.

S. Müller indtraadt i virkeligt Lieutenants-Nummer; characteriseret Premierlieutenant ved Kronens Regiment C. H. v. Hartweg udtraadt paa 2 Aar af Nummer og ansat à la suite ved Regimentet; den 3 Februar, Secondlieutenant ved det Lauenborgske Jægercorps F. v. Bonnez tillagt den høiere Secondlieutenants Gage; den 4, Regiments-Quartiermester og Auditeur ved det Slesvigke Cuirassee-Regiment L. Petersen og Auditeur ved det Holsteenske Infanterie-Regiment G. F. Lassen meddeelt Overauditeurs Character; den 5, Dr. med. og Professor Regimentschirurg J. E. W. Wendt, Ridder af Dannebrog og Dannebrogsmænd, udnævnt til Stabschirurg ved Armeen; den ved det Slesvigke Cuirassee-Regiment staaende Regimentschirurg J. E. Müller forsat i lige Egenskab til det andet Liv-Regiment; den 7, Secondlieutenant à la suite ved de Vestindiske Tropper G. v. Prydz indtraadt i virkeligt Nummer paa yngst Secondlieutenants Gage fra 1 April 1831 af at regne, hvorved hans havende Extragage bespares fra bemeldte Dato af; den 8, Stabscapitain ved det andet Tydske Infanterie-Regiment C. v. Mangius forsat til et Musqveteer-Compagnie, og Stabscapitain F. E. v. Schack placeret ved Jæger-Compagniet; Secondlieutenant ved det tredie Tydske Infanterie-Regiment J. v. Gillespie afflediget, efter Ansøgning og formedelt Svagelighed, i Naade af Krigstjenesten med Pension.

Collegial=Lidende.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

Nr. 8. Den 25de Februar 1832.

Redigeret, forlagt og udgivet af:

Peter Johan Monrad, Anders Sandse Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Trykt i det Christensenske Officin ved J. D. A. v. ist.

Blandede Efterretninger.

Den administrerende Direction for Kjøbenhavns Fattigvæsen har til Cancelliet indsendt Beretning om Fattigvæsenets Tilstand i Aaret 1829*), af hvilken Beretning Hovedindholdet er følgende:

I. Om Forsørgelsen.

A. Ved Arbeide og Almisse udenfor Hospitalerne.

Antallet af de til fast Almisse indskrevne Fattige befandtes ved Udgangen af 1829 at være 4189 Personer under 2116 Nummere. Antallet af Almisselemmer, som i ethvert af de næstforegaaende 5 Aar var tiltaget og navnlig ved Slutningen af 1828 udgjorde 4382 Personer under 2187 Nummere, var saaledes i Aarets Løb

*) Beretningerne for 1824—1828 findes i Coll. Tid. for f. A. Nr. 35, Side 614—635 og Nr. 36, Side 642—652.

blevet formindsket med 193 Personer under 71 Nummere. Antallet af enkelte Fattige, der ved Udgangen af Aaret 1828 beløb sig til 723, blev formindsket med 32 Personer og udgjorde saaledes 691; Familiernes Antal, der udgjorde 3161 Personer under 966 Almisse-nummere, formindskedes ligeledes med 169 under 47 Nummere og beløb sig saaledes til 2992 Personer under 919 Nummere, hvorimod Pleiebørnernes Antal, der bestod af 498 Personer, i Aarets Løb forøgedes med 8, saa at det ved Slutningen af 1829 udgjorde 506 Personer.

De Fattige, der, uden at være indskrevne som faste Almisselemmer, nøde interimistisk Understøttelse, enten i Sygdomstilfælde eller formedelst temporair Trang, udgjorde i Løbet af 1829, 3764 Personer under 1453 Nummere og ved Aarets Udgang var deres Antal 412 Personer under 137 Nummere. Det er saaledes et større Antal, der i 1829 har nydt dette Slags Hjælp, end i det næstforegaaende Aar, hvor det var 3232, og det overstiger ligeledes Antallet for 1827, da det var 3681; end mere overstiger det Antallet for de forrige Aar, hvori det var meget betydeligt ringere.

Blandt de Personer, som i Aaret 1829 have været indstillede til Understøttelse af Fattigvæsenet, vare 333, der ikke erholdt den ansøgte Almisse, nemlig: 142 fordi de ikke fandtes trængende eller kvalificerede, 41 fordi de ved Mødet for Directionen nægtede at modtage Under-

støttelse og erklærede ikke at være trængende dertil, uagtet de hos Forstanderne havde forlangt Almisse, 12 fordi de afløge Forsørgelse i en Stiftelse, 87 fordi de ikke vilde underkaste sig Fattigvæsenets Regler, 20 fordi de ikke vare forsørgelsesberettigede i Kjøbenhavn; 1 døde forinden Sagens Afgjørelse og 30 bleve udsatte af Mangel paa de befalede Attester.

Den til de Fattige i Byen og i Pleiehuseene i Aaret 1829 uddeelte Almisse bestod i 730620 Pd. Rugbrød, 40719 Stkr. Fiirskillings Hvede- eller Suurbrød, 405276 Portioner Sobemad og 34438 Rbd. 35 s. Sedler og Tegn i Pleiepenge og Huusleiehjelp. Der blev saaledes i dette Aar uddeelt 12859½ Pd. Rugbrød, 7120 Stkr. Hvede- eller Suurbrød og 11752 Portioner Sobemad færre end i 1828, men derimod et Pengebeløb af 521 Rbd. 15 s. mere end i bemeldte Aar.

Af Huusvilde, som for størstedelen afleveres til Fattigvæsenet fra Politiet, men af hvilke ogsaa en Deel melde sig selv af Mangel paa Logis og Næringsvei og derfor tages under interimistisk Forsørgelse i Fattigvæsenets Pleiehuse, indtil de kunne forskaffe sig Erhverv eller paa anden Maade blive anbragte, var Antallet ved Aarets Udgang 50 Personer ringere end ved det sidstforegaaende Aars Slutning, nemlig 242, medens derimod Antallet af de ved Fattigvæsenets Fabriik paa Lade- gaarden Anbragte ved Udgangen af 1829 var 16 Personer større end ved det nærmest foregaaende Aars Slut-

ning, nemlig 266 Personer, hvoraf 172 vare Mandfolk og 84 Fruentimmer.

B. Skolegang og Tilsyn med den confirmerede Ungdom og de til privat Forsørgelse overladte Børn.

I Fattigvæsenets Skoler vare ved Udgangen af 1829 anbragte 902 Dreng og 955 Piger, tilsammen 1857 Børn, som var 62 Børn mindre end ved det foregaaende Aars Udgang. I Aarets Løb vare ved Confirmation udgaaede 83 Dreng og 111 Piger, ialt 194 Børn, altsaa 20 flere end det foregaaende Aar. Om Forfatningen i Fattigvæsenets Skoler, der, ifølge Reglem. for Borger- og Almueskolevæsenet i Kjøbenhavn af 29 Juli 1814, staae under Skole-Directionens Overbestyrelse og Dvertilsyn, indgives isøvrigt aarligen til Sammen i bemeldte Reglements § 78 befalede Beretning.

I Opfostringshuset vare ved Aarets Begyndelse indlagte til Opdragelse og Underviisning 133 Dreng, af hvilke 31 i Aarets Løb udgik ved Confirmation, hvorimod ikkun 25 nye bleve indtagne, saa at Antallet ved Aarets Udgang udgjorde 127 Dreng.

Den confirmerede Ungdom, som staaer under Fattigvæsenets Tilsyn, indtil de have opnaaet deres 18de Aar, var ved Udgangen af 1829, 205 Læredreng og 370 Tjenestepiger, tilsammen 575 Personer, hvilket var 90 Personer flere end ved det forløbne Aars Udgang.

Antallet af de af Private, med Revers til Fattigvæsenets Forsørgelse' antagne Børn, hvilke dog, indtil de ere blevne confirmerede, staae under Fattigvæsenets Tilsyn, beløb sig ved Slutningen af 1829 til 39, nemlig 13 Drengene og 26 Piger, hvilket var een flere end i Aaret 1828.

C. Medicinal- og Sygepleie i Fattiges Boliger.

I Aaret 1829 har Antallet af uformuende Syge, saavel indskrevne Fattige som Uindskrevne, der have nydt fri Cuur og Medicin udenfor Hospitallerne, været 8808, hvilket er 513 færre end det foregaaende Aar. 244 vare endnu ved Aarets Udgang under Cuur.

Fra Fattigvæsenets Dispensationsanstalt ere i dette, som i de foregaaende Aar udleverede de behøvende Medicamenter saavel til Syge i Byen som i Fattigvæsenets Hospitaller. Bemeldte Anstalt har for Aaret 1829 afgivet en Besparelse af 7674 Rbd. 57 s. Sedler og Tegne.

D. Cuur og Pleie samt Forsørgelse i Fattigvæsenets Hospitaller.

I. Almindelig Hospital.

a) Sygeafdelingen. I denne Afdeling have i Aaret 1829 været indlagte 209 Personer færre end i det foregaaende Aar, nemlig 2398 og Middeltallet af disse har været ugentlig 304. 1814 Personer udyk i Aarets Løb som helbredede og 307 vare endnu ved Aarets Udgang under Cuur, nemlig 215 fritliggende og 92 betalende.

b) Lemmeafdelingen. I denne Afdeling vare ved Udgangen af Aaret 1829 indlagte 229 Mandfolk og 486 Fruentimmer, tilsammen 715 Personer, hvilket er 6 flere end ved det foregaaende Aars Udgang. Af bemeldte Antal Lemmer benytttes 16 af de meest rørige Fruentimmer som Gangkoner paa Lemmestuerne.

For at faae Plads til de 6 Lemmer, hvormed Antallet atter i dette Aar blev forøget, har man, ligesom i de foregaaende Aar, maattet opsætte overcomplete Senge, hvilket var saameget mere nødvendigt, som ved Flyttetiderne flere af dem, som vare indtegnede til ved indtræfende Vacance at indlægges som Lemmer, anholdt om strax at indtages.

Ved Lemmerne er besørget al Hospitalets Vads af saavel Patienternes som Lemmernes Gang- og Senge- linned m. m., syet Hospitalets nye Inventarii-Linned og Sygestue-Ganglinned, samt lappet og repareret Linned, Gang- og Sengeklæder. Af Mandfolkelemmer, som have lært Haandværk, ere deels forfærdigede nye Inventarier, deels repareret Gammelt, ligesom og endeel Bygningss-reparationer af Snekker-, Muur-, Tømmer-, Maler- og Glarmester-Arbeid ere udførte af Lemmerne, ei alene ved Hospitalet selv, men ogsaa ved Fattigvæsenets smaae Bygninger paa Toldbodpladsen; ligeledes ere af dem forfærdigede Liigkister til de i Hospitalet og Byen afdøde Fattige, der ere begravne for Fattigvæsenets Regning, samt 1078 Aar Træstøfler til Brug for Patienter og Lemmer. Nogle

Lemmer have været beskæftigede med Brændes Hugning og Saugning, Gaardenes og Gadenes Reenholdelse m. m. Desforuden er ved Lemmerne i Aaret 1829 spundet 9403 Pd. Hamp, 557 Pd. Hampelaar, 2036 Pd. Hør, 1333 Pd. Hørblaar, 110 Pd. Traad og 435 Pd. Uld, strikket 441 Par uldne og 197 Par Traadstrømper, plukket og skruppet 263 Lpd. 3 Pd. Uld og plydset 79 Skpd. 14 Lpd. Værk.

Ifølge allerh. Befaling skulde nogle af Generalmajor Kragh foreslaaede Indretninger ved Almindelig Hospital, til Sikkerhed i Ildbrandstilfælde, iværksættes. Directionen traf strax de fornødne Foranstaltninger, og Indretningerne bleve i Aaret 1829 indførte saaledes:

- a) De fladliggende Skorstensrør paa Loftterne bleve forsynede med 8 Jerndørre med Jernrammer.
- b) Dørrerne paa Skillerummene paa Loftterne bleve saaledes indrettede med Laasene, at de i paakommende Tilfælde strax kunne aabnes til Gjennemgang over hele Loftet.
- c) En ny Suges og Trykningspumpe indrettedes i den Ende af Hospitalets Bygning, som vender imod Amalienborg, og den gamle Pumpe i den anden Ende af Bygningen erholdt den samme Indretning som den nye, saa at Vandet kan oppumpes i 3de nye anskaffede jeribeslagne Vandkar, der ere opsatte paa Loftet. Paa Kobberrørene ved disse Vandkar

ere anbragte Metalhaner til Vands Udtapning i alle Etager ved alle 3 Hovedtrapper.

Bekostningerne ved disse Indretninger have beløbet sig til 2049 Rbd. 62 ø.

Endnu stod ved Aarets Udgang tilbage Opførelsen af 2de murede Brandgavle, hvilke af Fattigvæsenets Bygmester, Hofbygmester Koch, vare foreslaede og hvilke Cancelliet fandt det rigtigst at udføre i Forbindelse med de ovenansførte Indretninger, men dette Arbeide har ei kunnet begyndes førend i Foraaret 1830.

II. St. Hans Hospital.

a) Sygeafdelingen. I denne Afdeling ere af Sindssvage og Affindige, der kunde ansees at være helbredelige, i 1829 behandlede 5 Personer færre end i 1828, nemlig 52 Mandfolk og 52 Fruentimmer, tilsammen 104 Personer. Af dette Antal udgik i Aarets Løb 33 som helbredede, af hvilke dog 2 bleve overlagte i Lemmeafdelingen; 4 som ikke helbredede, 1 som ikke affindig og 13 som incurable; 7 døde og 1 undveeg. Ved Aarets Udgang vare endnu 22 Mandfolk og 23 Fruentimmer, ialt 45 Personer, under Cuur. Af incurable Sindssvage og Affindige vare til samme Tid i denne Afdeling 59 Mandfolk og 48 Fruentimmer, tilsammen 107 Personer, altsaa 9 flere end ved Udgangen af 1828.

b) Lemmeafdelingen. Ved Udgangen af 1829 vare i denne Afdeling til Forsørgelse 8 Personer færre,

Det københavnske Fattigvæsen

og de dets underlagte
Stiftelser, Arbejdshuse og Skolers Indtægter og Udgifter for Aaret 1829.

A. Indtægter.	For det almindelige Fattigvæsen.		For Almindelig Hospital.		For St. Hans Hospital paa Bidstrupgaard og sammes Avling.		For Barton Hospital.		For Dpfstringshuset.		For Abel Cathrines Hospital.		For det militaire Depot.		For vor Frue Sogns Arbeidsanstalt og Skole.		For Nicolai Sogns Arbeidsanstalt og Skole.		For Selligesøernes Sogns Arbeidsanstalt.		For Trinitatis Sogns Arbeidsanstalt og Skole.		For vor Frelser Sogns Arbeidsanstalt og Skoler.		For Garnisons Sogns Arbeidsanstalt og Skole.		For Holmens Sogns Arbeidsanstalt og den derværende Bredgades Drengeskole.		For Bredgades Pigeskole.			
	Rbb.	St.	Rbb.	St.	Rbb.	St.	Rbb.	St.	Rbb.	St.	Rbb.	St.	Rbb.	St.	Rbb.	St.	Rbb.	St.	Rbb.	St.	Rbb.	St.	Rbb.	St.	Rbb.	St.	Rbb.	St.	Rbb.	St.		
Hans Majestæt Kongens og Hendes Majestæt Dronningens Gaver	6751.43																															
Classelotterie = Afgiften	18502.48								6187.48																							
Assistenthus = Afgiften	1031.24																															
1/2 Part af Havne-, Accise- og Lastpenge	377.16																															
Kortstemplings = Afgiften	330.—																															
1/2 pCt. af Kjøbslutninger under Haanden	4558.1																															
1/2 pCt. af Auctionsummer	10022.27																															
Blokke-, Bøsse- og Tavlepenge	1147.30	11.52			113.14				154.66																							
10 pCt. af Skuepil og Kunstler	2080.33																															
Afgift af Hundetegn	1672.89																															
Comedie = Indtægt	1015.—																															
Collect til Dpfstringshuset									172.24																							
Consumtionsgodtgjørelse til Dpfstringshuset									132.73																							
Vesthuuspenge					32.73 1/2																											
Gjæstgæster Kirke								47.73																								
Tiender								1780.34																								
Landgilder								449.38																								
Jordskyld	8.24							420.48																								
Vestfunds Bold = Afgift								87.63																								
Lønnings Godtgjørelse: 1) fra Land-Statens	280.48																															
2) fra Søe-Statens	193.84																															
Skole = Indtægter	533.12																															
Udfald til Fattigvæsenet:																																
1) fra Søe-Statens	8684.51																															
2) fra Land-Statens	1031.24																															
3) fra tvdsf. reformeert Menighed	255.15																															
4) fra catholsk Menighed	106.21																															
Refund. Almindelige Udgifter fra Forskellige	1210.74	626.23			1033.23			157.39																								
Blandede Indtægter	725.39	240.48			39.8																											
Refunderet Interimshjælp	120.73																															
Landmilitair = Statens Afgift														1237.48																		
Lele = Indtægter		618.72			309.36			825.—																								
Industrie = Indtægter		25.94																														
Fattiges Efterladenskaber		113.24			502.84																											
Skolebørns Arbeidsfortjeneste	2067.23																															
Medicinal-Dispensations = Anstaltens Besparelse for 1829	7674.57																															
Refunderede Begravelses = Udgifter		263.78			6.—																											
Refunderede Huusreparations = Udgifter		437.48			12.4																											
Liggaskpenge		707.24			13.64			146.88																								
Almindelig Hospitals Liggelæbe		18.—																														
Refunderede Beklædnings = Udgifter					172.25																											
Bidstrupgaards Avling					3746.8																											
Multer	1240.12																															
Refunderede Forplejnings = Udgifter		17817.71			11610.—									440.77																		
Refunderede Medicinal = Udgifter		92.—																														
Afgift til Barton efter Rescript af 1784					1002.56																											
Refunderede Inventarii = Udgifter		40.11			2.64																											
Assurance-Godtgjørelse		923.90			502.24			466.49		117.52					150.24		99.32					103.58		281.11		116.31						
Renter		4924.48			12709.23		12178.91	4722.90		1579.37					1482.11		1815.35				392.55		848.89		891.20		245.42		70.51			

Legatrenter:	1) af Knuds Legat			2868,72														
	2) af Brochs	38,24	211,92	313,69	68,81			76,48	76,48	38,24	38,24	76,48	76,48	38,24				
	3) af Drehrs		188,85	185,1	163,37													
	4) af Wilters		9702,19	6160,75														
	5) af Dahlsgaards-	967,36																
	6) af v. Hurchs		216,54															
	7) af Haabers	77,10																
	8) af Roselins	418,48																
	9) af Pfluyers	172,83																
	10) af Nielsens	82,48																
	11) af Berners			25,76														
	12) af Sulgers							2,6	2,6		2,6	2,6						
	13) af D. Busch	10,25																
	14) af Schous		196,42	78,55	86,40				58,88									
	15) af Finkenbagens-			41,24														
	16) af Hansens			12,36														
	17) af Tornbergs	148,45																
	18) det almindelige Fattigvæsens Fond	482,41																
	19) af Labiges Legat	5355,90	3269,36	4140,47														
	20) af J. Buschs	9,28																
	21) af Rottbells	1,45																
	22) af Holchs	626,72		309,36														
	23) af Biancos	15,39																
	24) af Petersens			4,12														
	25) af Steinhards	631,69																
	26) af K. Hoffmanns			46,39	207,60							61,84						
	27) af Svanes		105,18															
	28) af Werns		40,94									20,47						
	29) af Schiotts	41,24																
	30) af Welle	6,94	6,94									6,94						
	31) af Borgers			20,60														
	32) af Henglers	271,83																
	33) af Hempels	27,81																
	34) af Schügs			161,87														
	35) af Thausens																	
	36) af Holfts																	
	37) af E. A. Hoffmanns-		20,60															
	38) af Mahlerms																	
	39) af Wests	140,24																
	40) af Meyers			165,—														
	41) af Funchs			165,47														
	42) af Holmboes	5,47			4,12													
	43) af Voltens			1299,3														
	44) af Hvilds	176,91																
	45) af Eller & Leeds	21,65																
	46) af Mollers	329,15																
	47) af Paarups	9,43										6,38	6,38					
	48) af Jensens	5,50																
	49) af Hempels	18,12																
		81772,83	40819,95	46732,74	19144,46	12661,62	1904,32	1678,29	1722,26	2114,88	466,9	1075,41	1433,55	438,25	108,75			

B. Udgivter.

	For det almindelige Fattigvæsen.	For Almindelig Hospital.	For St. Hans Hos- pital paa Rindstrupgaard og sammes Køling.	For Bartou Hos- pital.	For Opfostrings- huset.	For Abel Cathrines Hospital.	For det militære Depot.	For vor Frue Sogns Arbejds- Anstalt og Skole.	For Nicolai Sogns Arbejds- Anstalt og Skole.	For Helliggeistes Sogns Arbejds- Anstalt.	For Trinitatis Sogns Arbejds- Anstalt og Skole.	For vor Frelseres Sogns Arbejds- Anstalt og Skoler.	For Garnisons Sogns Arbejds- Anstalt og Skole.	For Holmens Sogns Arbejds- Anstalt og den breværende Bredgaders DrengeSkole.	For Bredgaders DigeSkole.
	Rbb. St.	Rbb. St.	Rbb. St.	Rbb. St.	Rbb. St.	Rbb. St.	Rbb. St.	Rbb. St.	Rbb. St.	Rbb. St.	Rbb. St.	Rbb. St.	Rbb. St.	Rbb. St.	Rbb. St.
Lønninger: 1) til Directionen	3757.48														
2) til Secretairen	782.78														
3) til Bogholderen	782.78														
4) til Casfereren	782.78														
5) til Inspecteurerne		733.90	819.13	313.12	633.56	52.16	127.81	330.9	293.9		272.57	375.14	113.78	302.57	
6) til Præster		521.14	465.30	747.92		52.16									
7) til Contoirbetjente	4504.71	501.32	260.60	104.36											
8) til Politie = Commissionens Skriver	208.72														
9) til Kirkebetjente		43.56	62.46	124.35		13.80									
10) til Dbsruer		208.72	201.25				52.17								
11) til Budde, Portner, Gaards- karle, m. fl.	1364.43	1703.59	2198.39	225.23	252.26		27.—	54.30	54.30		54.30	75.20			4.—
12) til Politiebetjente	1639.10														
13) til Bygmestren	208.48														
14) til Opklædnings = Kammerets Forstander	208.72														
15) til Raagerter, Egge = og Seminarskoler, m. fl.	364.—	4365.82	936.70	403.56	208.60		79.84	43.32	52.—		49.80	164.64	12.—	39.—	26.—
Almisse og Huusleiehjelp	69005.63	5661.40		10845.9		1133.72	158.74								
Interims = og extraordinair Understøttelse	2780.23½						81.79								
Forplejnings = Udgivter	1455.79	28854.57	19335.89		4521.12		633.83								
Medicinal = Udgivter: 1) Læge = Lønninger	1825.84	2316.95	1308.11	52.12	31.26										
2) Medicin	6669.48	9178.30	1047.22	94.63	50.73	124.91	29.89								
Befklædnings = Udgivter	11754.21	581.74	2741.42		1912.46		5.84								
Begravelses = Udgivter		510.14	10.24	314.81	20.94	37.14	7.—								
Figklæde = Fornødsler		166.79	13.66	20.72		4.60		1.32	23.68		12.42		10.19		
Huusreparations = og Bygnings = Udgivter		1727.41	2642.33	336.39	507.43	93.3	334.41	348.78	661.51		78.90	814.84	20.91	14.46	10.32
Inventarier og Inventari = Reparationer	4.8	5531.13	2031.74	105.20	335.44	9.40	208.59	234.28	141.21		52.15	414.46	83.79	332.43	54.7
Bændfels = Udgivter	508.6	7338.46	3538.62	709.46	469.—		247.72	277.40	318.3		200.58	772.56	306.44	291.48	231.64
Belysnings = Udgivter	149.72	730.63	725.56	97.—	90.66		16.88	132.25	155.24		113.48	246.44	130.32	273.32	93.64
Waff og Udgivter derved		1684.42	374.56	3.86	514.58		12.89		6.24		148.38	5.36			
Skorsteens = og Kaffelovns = Renovation		420.40	61.84	23.—	13.20	10.80	1.52	12.60	6.64		6.80	21.57	8.36	5.—	4.40
Locums = Renovation		82.24		138.53	73.72	18.25	4.—	77.42	65.41		65.50	221.51	42.38	62.56	52.13
Contoirsager, Brevporto, m. m.	1485.6	154.67	115.61	40.16	15.95		4.54	24.48	41.—		19.10	98.56	5.16	4.24	8.2
Communion = Brød og Vin		20.—	1.18	33.—											
Skole = Udgivter: 1) Lærer = Løn		114.59	50.—		1312.70			736.34	820.89		701.63	1901.45	1042.32	1233.40	736.46
2) Skolefager					310.54			64.82	114.60		119.27	175.7	35.38	146.28	156.42
Assurance = Præmier		140.—	181.90	77.63	82.64	19.49		20.90	22.32		17.6	46.51	20.20		
Blandede Udgivter	748.32	1195.5	2537.5½	85.60	206.38	16.28	5.78½	21.84	31.33		14.10	78.43	1.84	8.48	23.20
Skatter og Afgivter af Tiender og Byg- ninger		12.40	137.41	418.46	10.39	4.12			1.55		2.9	1.55	1.56		
Leie = Udgivter	309.36		4.12											515.60	226.24
Fattigvæsenets Pensioner	1192.48														
Sand, Koste, Røgelse, Halm, m. m.		734.53	108.41	60.36	24.74	3.—	6.16	70.80	137.68		36.64	507.78	24.8	59.64	30.94
Industrie = Udgivter		31.48	815.45½					9.48	55.92		6.46	65.26	2.80	11.26	13.88
Gjentogte Kirke				110.39											
Jordkjøb				— 37											
Afgivt til Bartou efter Rescript af 1784	1002.56														
Rindstrupgaardens Køling Udgivter ved auktion over fattiges Efter- ladenskaber		3.56		23.16		1.40									
Renter af Legater i Stiftelserne og optagne Laan	39505.86½	7261.63	11596.82	3635.54	3176.24	800.24		1023.—	965.24	466.9	1081.95	1720.74	792.—		
Legat = Renter	943.82		286.29												
	153945.5	82231.19	62180.92	19144.46	14835.2	2394.74	2046.84½	3483.74	3968.20	466.9	3053.54	7707.53	2653.79	3299.92	1671.56

Ballance for Aaret 1829.

	Indtægter.	Udgifter.
For det almindelige Fattigvæsen eller Bøfornørgelse	81772 Rbd. 83 Sk.	153945 Rbd. 5 Sk.
: Almindelig Hospital	40819 — 95 —	82231 — 19 —
: St. Hans Hospital paa Bidstrupgaard og sammes Kølning	46732 — 74½ —	62180 — 92 —
: Bartou Hospital	19144 — 46 —	19144 — 46 —
: Dpfostningshuset	12661 — 62 —	14835 — 2 —
: Abel Cathrines Hospital	1904 — 32 —	2394 — 74 —
: det militaire Depot	1678 — 29 —	2046 — 84½ —
: vor Frue Sogns Arbeids-Anstalt og Skole .	1722 — 26 —	3483 — 74 —
: Nicolai Sogns Arbeids-Anstalt og Skole .	2114 — 88 —	3968 — 20 —
: Helliggeistes Sogns Arbeids-Anstalt . . .	466 — 9 —	466 — 9 —
: Trinitatis Sogns Arbeids-Anstalt og Skole .	1075 — 41 —	3053 — 54 —
: vor Frelvers Sogns Arbeids-Anstalt og Skoler	1433 — 55 —	7707 — 53 —
: Garnisons Sogns Arbeids-Anstalt og Skole	438 — 25 —	2653 — 79 —
: Holmens Sogns Arbeids-Anstalt og den der- værende Bredgades Drengeskole	108 — 75 —	3299 — 92 —
: Bredgades Pigeskole	— — — —	1671 — 56 —
Summa	212073 Rbd. 68½ Sk.	363082 Rbd. 87½ Sk.

Underballance for Aaret 1829	151009 Rbd. 19 Sk.
Frå Underballancens Sum afgaer:	
Da Dpfostningshuset skal bestaae ved dets egne Indtægter, afgaer dets Underballance	2178 — 36 —
hvoraf 168 Rbd. 17 Sk. kan afholdes af dets Dverfud til forrige Aars Udgang.	
Underballancen for Aaret 1829 udgjør derefter	148835 Rbd. 79 Sk.

Det københavnske Fattigvæsen

og de hertil underlagte

Stiftelsers, Arbejdshuses og Skolens Indtægter og Udgifter for Aaret 1829;

efterat fra Indtægter og Udgifter er fratrukket saadanne Summer, der ikke vedkomme den egentlige Forsørgelse, men udgjøre Omdragsposter, eller og Indtægter og Udgifter, for hvilke Fattigvæsenet alene har staaet i Administrations- og Dregnings-Forhold.

A. Indtægter.	For det almindelige Fattigvæsen.		For Almindelig Hospital.		For St. Hans Hospital paa Bidstrupgaard og Sammenskoling.		For Bartou Hospital.		For Dpfostningshuset.		For St. Cathrines Hospital.		For det militaire Depot.		For vor Frue Sogns Arbeidsanstalt og Skole.		For Nicolai Sogns Arbeidsanstalt og Skole.		For Selligest Sogns Arbeidsanstalt.		For Trinitatis Sogns Arbeidsanstalt og Skole.		For vor Frelser Sogns Arbeidsanstalt og Skoler.		For Garnisons Sogns Arbeidsanstalt og Skole.		For Holmens Sogns Arbeidsanstalt og den hervedværende Bredgaders Drengeskole.		For Bredgaders Pigeskole.		
	Rbb.	St.	Rbb.	St.	Rbb.	St.	Rbb.	St.	Rbb.	St.	Rbb.	St.	Rbb.	St.	Rbb.	St.	Rbb.	St.	Rbb.	St.	Rbb.	St.	Rbb.	St.	Rbb.	St.	Rbb.	St.	Rbb.	St.	
Hans Majestæt Kongens og Hendes Majestæt Dronningens Gaver	6751.43																														
Classelotterie - Afgiften	18562.48								6187.48																						
Assistenthuus - Afgiften	1031.24																														
1/2 Part af Havne-, Accise- og Kastepenge	377.16																														
Kortstemplings - Afgiften	330.—																														
1 pCt. af Kjøbslutninger under Haanden	4558.1																														
1 pCt. af Auktionssummer	10022.27																														
Blotke-, Bøsse- og Tavlepenge	1147.30	11.52					113.14		154.66																						
10 pCt. af Skuespil og Kunst	2080.33																														
Afgiften af Hundetegn	1672.89																														
Comedie - Indtægt	1015.—																														
Collect til Dpfostningshuset									172.24																						
Consumtionsgodtgjørelse til Dpfostningshuset									132.73																						
Vesthuuspenge						32.73																									
Tiender								1378.48																							
Landgilder								449.38																							
Jordskuld	8.24							420.11																							
Drengs Løb - Afgiften								87.63																							
Skole - Indtægter	533.12																														
Tilskud til Fattigvæsenet:																															
1) fra Søe-Etaten	8684.51																														
2) fra Land-Etaten	1031.24																														
3) fra tybsk-reformert Menighed	255.15																														
4) fra catholsk Menighed	106.21																														
Landmilitair - Etatens Afgiften														1237.48																	
Leie - Indtægter									83.12																						
Industrie - Indtægter																															
Fattiges Estercladefaber		109.64					479.68																								
Skolebørns Arbeidsfortjeneste	2067.23																														
Liggelsespenge		540.41					126.16																								
Almindelig Hospitals Liggeløbe		18.—																													
Bidstrupgaards Anstalt	1240.12					2746.8																									
Godtgjørelse for for meget erlagt Assurance-premie		783.90					424.57	383.81	98.3				129.30	77.—				86.52	234.46	96.11											
Renter af Stiftelsernes egne Capitaler og Legatrenter		12240.75			11201.35		9073.75	1546.66	779.13				549.2	584.23	466.9																108.75
	61474.13	13704.34		14980.20	12553.6		8660.82		922.52	1237.48			678.32	661.23	466.9			94.14	288.95	96.11										108.75	
B. Udgifter.																															
Lønninger: 1) til Directionen	3757.48																														
2) til Secretairen	782.78																														
3) til Casfereren	782.78																														
4) til Bogholderen	782.78																														
5) til Inspecteurerne		733.90		819.13	313.12		633.56		52.16	127.81			330.9	239.9				272.57	375.14	113.78									302.57		
6) til Præster		521.14		465.30	747.92				52.16																						
7) til Contoirbetjente	4504.71	501.32		260.60	104.36																										
8) til Politie-Commissionens Skriver	208.72																														
9) til Kirkebetjente		43.56		62.46	124.35																										
10) til Didsruer		208.72		201.25																											

	For det almindelige Fattigvæsen.	For Almindelig Hospital.	For St. Hans Hos- pital paa Bibstrupgaard og sammes Køling.	For Bartou Hos- pital.	For Opføstrings- huset.	For Abel Cathrines Hospital.	For det militære Depot.	For vor Frue Sogns Arbeids- Anstalt og Skole.	For Nicolai Sogns Arbeids- Anstalt og Skole.	For Selligesttes Sogns Arbeids- Anstalt.	For Trinitatis Sogns Arbeids- Anstalt og Skole.	For vor Frelser Sogns Arbeids- Anstalt og Skole.	For Garnisons Sogns Arbeids- Anstalt og Skole.	For Holmens Sogns Arbeids- Anstalt og den derværende Bredgabens Drenge-skole.	For Bredgabens Dige-skole.
	Rbb. St.	Rbb. St.	Rbb. St.	Rbb. St.	Rbb. St.	Rbb. St.	Rbb. St.	Rbb. St.	Rbb. St.	Rbb. St.	Rbb. St.	Rbb. St.	Rbb. St.	Rbb. St.	Rbb. St.
Udmønt og Huusleiehjelp	67794.85	5035.17	. . .	9811.82	. . .	976.33	158.74								
Interims- og extraordinair Understøttelse	2659.46½	81.79								
Forplejnings- Udgivter															
Medicinal- Udgivter: 1) Læge- Lønninger	6725.27	18632.3	9583.39	105.55	4577.85	62.63	209.7								
2) Medicin m. m.															
Beklædnings- Udgivter	11754.21	581.74	2569.17	. . .	1912.46	. . .	5.84								
Begravelses- Udgivter	246.32	4.24	314.81	20.94	37.14	7.—								
Ligtaske- Fornyer	— 2	1.32	23.68	10.19
Huusreparations- og Bygnings- Udgivter	1290.23	2630.29	336.39	507.43	93.3	334.41	348.78	661.51	. . .	78.90	814.84	20.91	14.46	10.32
Inventarier og Inventari- Reparationer	4.8	5491.2	2029.10	105.20	335.44	9.40	208.59	234.28	141.21	. . .	52.15	414.46	88.79	332.43	54.7
Brændfæls- Udgivter	508.6	7338.46	3538.62	709.46	469.—	. . .	247.72	277.40	318.3	. . .	200.58	772.56	306.44	291.48	231.64
Belysnings- Udgivter	149.72	730.63	725.56	97.—	90.66	. . .	16.88	132.25	155.24	. . .	113.48	246.44	130.32	273.32	93.64
Vass og Udgivter derved	1684.42	374.56	3.86	514.58	. . .	12.89	. . .	6.24	. . .	148.38	5.36
Skorsteens- og Kaffelovns- Renovation	120.40	61.84	23.—	13.20	10.80	1.52	12.60	6.64	. . .	6.80	21.57	8.36	5.—	4.40
Locums Renovation	82.24	. . .	138.53	73.72	18.25	4.—	77.42	65.41	. . .	65.50	221.51	42.38	62.56	52.13
Contoirsager, Brevporto, m. m.	1485.6	154.67	115.61	40.16	15.95	. . .	4.54	24.48	41.—	. . .	19.10	98.56	5.16	4.24	8.2
Communion- Brød og Vin	20.—	1.18	33.—
Skole- Udgivter: 1) Lærer- Løn	114.59	50.—	. . .	1312.70	736.34	820.89	. . .	701.63	1901.45	1042.32	1233.40	736.46
2) Skolefager	310.54	64.82	114.60	. . .	119.27	175.7	35.38	146.28	156.42
Assurance- Præmier	181.90
Blandede Udgivter	22.89	954.53	107.67½	46.52	206.38	16.28	5.78½	21.84	31.33	. . .	13.42	78.43	1.84	8.48	23.20
Skatter og Afgivter	12.40	137.41	16.60	10.39	4.12	1.55	. . .	2.9	1.55	1.56
Leie- Udgivter	4.12
Fattigvæsenets Pensioner	1192.48
Sand, Kofte, Halm, Røgelse, m. m.	734.53	108.41	60.36	24.74	3.—	6.16	70.80	137.68	. . .	36.64	507.78	24.8	59.64	30.94
Industrielle- Indtægter	5.50	815.45½	9.48	55.92	. . .	6.46	. . .	2.80	11.26	13.88
Gjentofte Kirke	62.62
Bibstrupgaardens Køling	1947.69
Dmfostringer ved Fattiges Efterladenskaber	1.40
Renter af optagne Laan og Legat- Renter	30356.89½	130.84	688.9	470.6
Summa	136783.4	51307.42	29930.51	13823.78	11550.80	1350.66	1592.15½	2439.80	2980.60	. . .	2072.27	6562.93	2311.65	2784.32	1445.32

Ballance for Aaret 1829.

	Indtægter.	Udgifter.
For det almindelige Fattigvæsen eller Bøeforsørgelse	61474 Rbd. 13 St.	136783 Rbd. 4 St.
= Almindelig Hospital	13704 — 34 —	51307 — 42 —
= St. Hans Hospital paa Bistrupgaard og sammes Kuling	14980 — 20½ —	29930 — 51 —
= Bartou Hospital	12553 — 6 —	13823 — 78 —
= Dpfostningshuset	8660 — 82 —	11550 — 80 —
= Abel Cathrines Hospital	922 — 52 —	1350 — 66 —
= det militaire Depot	1237 — 48 —	1592 — 15½ —
= vor Frue Sogns Arbeids-Anstalt og Skole .	678 — 32 —	2439 — 80 —
= Nicolai Sogns Arbeids-Anstalt og Skole .	661 — 23 —	2980 — 60 —
= Helliggeistes Sogns Arbeids-Anstalt . . .	466 — 9 —	— — —
= Trinitatis Sogns Arbeids-Anstalt og Skole .	94 — 14 —	2072 — 27 —
= vor Frelfers Sogns Arbeids-Anstalt og Skoler	288 — 95 —	6562 — 93 —
= Garnisons Sogns Arbeids-Anstalt og Skole	96 — 11 —	2311 — 65 —
= Holmens Sogns Arbeids-Anstalt og den der- værende Bredgadens Drengeskole	108 — 75 —	2784 — 32 —
= Bredgadens Pigeskole	— — —	1445 — 32 —
Summa	115926 Rbd. 34½ St.	266935 Rbd. 53½ St.

Underballance for Aaret 1829 151009 Rbd. 19 St.

Da, af ovennævnte Stiftelser, Bartou Hospital og Dpfostningshuset skulle bestaae ved deres egne Indtægter og beholde deres Overflud, og da disse Stiftelser, for at undgaae Ombrøgsposter, ikke ere belastede med nogle og tilgodekrevne andre Summer i den forommeldte Label over Indtægter og Udgifter, saa bliver Dpregning for saadanne Summer at tilføie særskilt og saaledes:

1) Bartou Hospitals Indtægter og Udgifter ballancerer imod hinanden naar Bartou tilgodeskrives Leie af Localer til Directionstue, Forsamlingsværelser og Hovedcontoirerne, m. m., 309 Rbd. 36 St., Tilflud efter Rescript af 17de Marts 1784, ialt 1002 Rbd. 56 St. og derimod belastes med den afkrevne Andeel af Medicinal-Dispensations-Anstaltens Besparelse: 41 Rbd. 20 St.

2) For Dpfostningshusets Indtægter og Udgifter, saasom:

Indtægter.	Udgifter.
8660 Rbd. 82 St.	11550 Rbd. 80 St.

Huusleie, som Fattigvæsenet skal svare af Skoler og Arbeidshuus 741 — 84 —
Afkøbing af Medicinal-Dispensations-Anstaltens Besparelse 25 — 26 —

Summa 9402 Rbd. 70 St. og 11576 Rbd. 10 St.

Dpfostningshusets Underballance for Aaret 1829,
som Fattigvæsenet skal godtgøres 2173 — 36 —
hvoraf 168 Rbd. 17 St. kan dækkes af Stiftelsens Overflud til forrige Aars Udgang.

Fattigvæsenets virkelige Underballance bliver saaledes for Aaret 1829 148835 Rbd. 79 St.

end ved det foregaaende Aars Slutning, nemlig 201, af hvilke 108 Mandfolk og 93 Fruentimmer. Af dette Antal vare 194 fritliggende og 7 betalende; dog beholdtes kun for 2de fuld Betaling.

Saa vel alt ved Hospitalet fornødent Bygningsarbejde, som Forfærdigelse af nyt Inventarium og Reparation af gammelt, saasom: Sadelmager-, Kurvemager-, Smedker-, Tømmer-, Muur-, Smedde-, Glarmester-, Maler-, Hjulmands-, Bødker-, Dreier- og Broelæggers Arbejde er udført af Hospitalslemmerne, og 2de af disse have ogsaa besørget Hospitalets Brødbagning. Foruden det Smeddearbejde, som behøvedes til Hospitalets eget Brug, er i dets Smeddeværksted forfærdiget adskilligt Arbejde til Fabrikken paa Ladegaarden, Frelsers Arbejdshuus, Almindelig Hospital og Gjentofte Kirke. Nogle af Mandfolkelemmerne have været beskæftigede som Haandlangere med Gravning i Haven, Arbejde ved den nye Landevei, Brændehugning, Gaardens Reenholdelse m. m., og nogle af Fruentimmerlemmerne ere benyttede som Gangpiger, til Hjælp i Kjøkkenet og Bryggeriet, ved Badst og Blegning samt til Lugen i Haven. 5 Lemmer have vævet 687 Alen Hørlærred og 1456 Alen Blaarlærred. Af Lemmer og nogle Patienter er spundet 537 Pd. Hørgarn, 729 Pd. Blaargarn, 48 Pd. Skoegarn, 69 Pd. Syetraad; tvundet 78 Pd. Traad; syet 80 Stkr. Overdynner og en betydelig Deel Gangklæder og Ganglinned m. m.; strikket 177 Par hele Strømper og 52 Par for-

føddede dito samt 90 Par Banter ; endelig forfærdiget nyt og repareret gammelt Skomagerarbeide.

Det fulde Antal af de Personer, som ved Udgangen af Aaret 1829 vare under Forsørgelse af Fattigvæsenet, var følgende:

Almisdlemmer i Byen og Pleiehuse	4189
Lemmer i Abel Cathrines Hospital . . .	21
— — Bartou Hospital	400
— — Christians Pleiehuus	27
— — Almindelig Hospital	715
— — St. Hans Hospital	201
Born i Dpfoststringshuset	127

I fast Forsørgelse 5680 Personer.

Hvortil endnu komme:

De, som erholdt Interimshjelp	412
De Huusvilde i Frelsers Arbeidshuus . .	212
Arbeiderne paa Ladegaarden	266
De fritliggende Syge i Alm. Hospital .	215
— — — i St. Hans Hosp.	107
De Syge, som havde fri Cuur i deres Boliger	244

Talt *) 7166 Personer.

*) Ved at sammenholde denne almindelige Oversigt med de foregaaende specielle Oplysninger, seer man, at Tallet paa dem, der, uden at være antagne til fast Forsørgelse af Fattigvæsenet, have nydt Understøttelse af samme, her er opgivet deels saaledes, som det var ved Aarets Slutning, deels efter et Middeltal for hele Aaret. Herved faaer man et nogenlunde rigtigt Begreb om Tallet paa dem, der hele Aaret igjennem falde Fattig-

II. Væsenet.

A. Capitalerne ere i Aaret 1829 undergaaede følgende Forandringer:

- 1) Claudi Rosssets Stiftelse, som er forenet med St. Hans Hospital.

Efter Fundatsen oplagdes af Kenterne 150 Rbb. Sedl.

væsenet til Byrde, og forsaavidt i Særdeleshed den førstnævnte Fremgangsmaade er brugt med Hensyn til de Syge, som havde frie Guur enten paa almindeligt Hospital eller i deres Boliger, saa maa det, efter Aarstidens Indvirkning paa Sygetallet især i den fattigere Klasse, endog formodes, at det ved Aarets Slutning er noget større, end Middeltallet af dem, der hele Aaret igjennem have nydt Sygehjelp. Da iøvrigt Tallet paa de Individer, der have nydt frie Sygehjelp enten i almindeligt Hospital eller paa deres Boliger, ogsaa indbefatter de faste Almisselemmer, der have nydt sliq Hjelp, og de øvrige maae henføres til dem, der have nydt interimistisk Understøttelse, saa er og af denne Grund det ovenanførte Tal 7166 Personer noget for stort med Hensyn til det, der ved samme Skal udtrykkes. Men naturligviis er det mindre end Tallet af de Individer, som nogen Tid i hele Aarets Løb have nydt Hjelp af Fattigvæsenet. Dette vilde snarest udfindes, ved til de 5680, som have været i fast Forsørgelse, at addere de oven (S. 130) anførte Tal paa dem, der i Aarets Løb paa en kort Tid have, uden at være faste Almisselemmer, enten i Sygdomstilfælde, eller formedelst temporair Trang nydt interimistisk Understøttelse, 3764, hvortil dog endnu maatte føies dem, der som Huusvilde have været indlagte i Frelsers Arbeidshuus, samt Arbeiderne ved Fabrikken paa Ladegaarden; men man vilde dog derved faae et større Tal end det, der svarer til den Deel af Populationen, som virkelig har nydt Hjelp af Fattigvæsenet, da de Individer, som til flere forskjellige Tider ere komne under Interimsforsørgelse, ere regnede med hver Gang, og det er naturligt, at mange sliqe Individer, især af Syge, ere flere Gange blevne trængende til Fattighjelp. Men end mere vilde man fjerne sig fra det Rette, naar man til hiint Tal end videre vilde lægge det større Tal af

2) Perlestikket Møllers Legat ligeledes

250 Rbd. Sedl.

For 1358 Rbd. 17 $\frac{1}{2}$ Sedler og Tegne af de Tid
 efter anden oplagte Renter ere indkjøbte Stats-
 papirer til et Beløb af . . 1533 Rbd. 32 $\frac{1}{2}$ Sølv.

dem, der have nydt Sygepleie; thi disse høre enten til de faste Almisselemmers Tal, eller til dem, der nyde Interimshjælp, og ere altsaa allerede eengang talte med. Det er saaledes en urigtig Methode, hvorefter man har villet beregne, at nærved $\frac{1}{4}$ af Kjøbenhavns Population i Aaret 1828 blev understøttet af Fattigvæsenet, og, selv naar ethvert Individ, som nogen enkelt Tid i Aarets Løb har nydt Hjælp, regnes med, saa kan det dog med Sikkerhed paastaas, at det snarere ansættes for høit end for lavt, naar det ansættes til $\frac{1}{2}$. Men den Beregningsmaade, der fører til den bedste Oversigt, er den, hvorved de, der blot have nydt Interimshjælp, kun anslaaes pro rata temporis, og det saaledes reducerede Antal derefter lægges til dem, som have nydt stadig Forsørgelse. Paa denne Maade blev, som de ovenanførte Bemærkninger vise, Tallet ikke 7000, altsaa endog under $\frac{1}{2}$ af Befolkningen. Vil man nu hermed sammenligne hvad Fattigvæsenet i det Hele koster, for derved at beregne, hvor stor en Deel deraf, der overhovedet falder paa hvert Individ, som nyder Understøttelse hele Aaret igjennem, saa er det, forsaavidt Aaret 1829 angaaer, den tabellariske Oversigt, som siden meddeles under Litr. B, hvortil man nærmest har at holde sig. Litr. A indeholder nemlig en stor Mængde blotte Versummer, som, efter rigtig Bogholdning, maae føres baade til Indtægt og til Udgift, men som ikke have været til Brug for Fattigvæsenets Fornødenheder. I Collegial-Tidenden for 1823, S. 656—658, findes en udførlig Udvikling heraf, hvortil her maa henvises. Men ved at kaste et Blik paa begge Tabeller, som her meddeles, vil man og finde, at Litr. A, til Gr. har til Indtægt betydelige Summer, som ere indkomne som Refusioner, fornemmelig til almindeligt Hospital og Bidstrupgaard's Hospital, for Individet, som enten ikke hørte under noget Fattigvæsen eller under et andet Steds Fattigvæsen; for Renter, som en Deel under Fattigvæsenet hørende Stiftelser have

- 3) Sukkerraffinabeur Henrich Ladiges Legat til St. Hans Hospital. For Beløbet af en indfriet Panteobligation af dette Legats Capitaller, stor 3519 Rbd. 3 $\frac{1}{2}$ Sølvs ere indkjøbte Statspapirer, hvorved erholdtes en Capitalforsøgelse af 280 Rbd. 93 $\frac{1}{2}$ Sølvs.
- 4) Somfrue Johanne Magdalene Tops Legat. Af de dette Legat tilhørende Nationalbank-

oppebaaret af det almindelige Fattigvæsen eller af andre Fattigstiftelser; at en Sum af 7674 Rbd. 57 $\frac{1}{2}$ S. er beregnet som Dispensationsanstaltens Indtægt, der kun bestaaer i hvad de Lægemidler, Fattigvæsenet forbruger, ved denne Indretnings Hjælp, har kostet mindre end om de med den forhen efter Pl. i Juli 1799, § 114, betingede Rabat vare tagne paa Stadens Apotheker; at Brutto-Indtægten af Bidstrupgaardens Avling og nogle Liender ere tagne til Indtægt og derimod Driftsbeløstninger, Skatter og deslige til Udgift, m. m. Oversigten Litr. B gaaer derimod ud paa at vise, hvilke Indtægter og Udgifter, der, med Udelukkelse af blotte Omdragssummer, ere resp. tilflydte Fattigvæsenet, og anvendte til Bestribelsen af dets Fornødenheder i alle disses Grene. Efter den have samtlige Udgifter beløbet sig til 266935 Rbd. 3 $\frac{1}{2}$ S. og L.; men heriblandt ere endda betydelige Renter, som in specie det almindelige Fattigvæsen har havt at udrede, foruden dem, der allerede, som tilfaldende andre Fattigstiftelser, ere blevne uden for denne Tabel. I fornævnte Sum bliver derfor endnu at afdrage circa 30000 Rbd., inden man kommer til det Beløb, Fattigvæsenet har anvendt til dets Fornødenheder, og repareres da dette Beløb paa 7000 Individer, som hele Aaret igjennem have nydt Hjælp af Fattigvæsenet, saa bliver Beløstningen paa hvert 34 Rbd., hvorved det maa overveies, at en meget stor Deel af fornævnte 7000 Individer have nydt Guur og Pleie som Syge, og at de betydelige Lønninger og andre Administrations-Udgifter, Fattigvæsenet og dets forskjellige Indretninger har at udrede, saa og Skatter, Væbligeholdelse o. s. v., de mange dertil hørende Bygninger have at bære, derunder ere inbefattebe.

Obligationer ere i Aaret 1829 indfrieede 3000 Rbd. rede Sølv, og for 2754 Rbd. 48 $\frac{1}{2}$ f. rede Sølv af disse ere indkjøbte Statspapirer til Beløb 3016 Rbd. 76 $\frac{1}{2}$ f. rede Sølv og Sølv, hvorved beholdtes en Capitalforøgelse af 262 Rbd. 28 $\frac{1}{2}$ f. Sølv.

5) Frue Charlotte Amalie, Capitain og Muurmester Bøndes Enkes Legat. Af de legerede 2000 Rbd. rede Sølv, hvoraf 1000 Rbd. iudbetaltes i Aaret 1828, ere endvidere under 18 Juni 1829 indbetalte 500 Rbd. rede Sølv, for hvilke ere indkjøbte Statspapirer til Beløb 583 Rbd. 20 $\frac{1}{2}$ f. Sølv, hvorved Capitalen saaledes beholdt en Tilvæxt af 83 Rbd. 20 $\frac{1}{2}$ f. Det hele Legats Capitalformue var ved Udgangen af Aaret 1829, 1786 Rbd. 95 $\frac{1}{2}$ f. rede Sølv og Sølv.

B. Cassevæsenet.

Af den vedlagte tabellariske Dversigt Litr. A. erfares, at Fattigvæsenets samtlige Indtægter (hvorunder Fattigskatten dog ikke er regnet, saalidet som de Capitaltilvæxter, de under Fattigvæsenet sorterende Stiftelser og Legater have faaet) og Udgifter i Aaret 1829 have udgjort:

Indtægter	212073 Rbd. 68 $\frac{1}{2}$ f.
Udgifter	363082 — 87 $\frac{1}{2}$ —

Underbalance 151009 Rbd. 19 f.

Men naar herfra drages Dpforskringshusets Underbalance 2173 Rbd. 36 $\frac{1}{2}$ f., hvilke maae søges indbundne i de

paafølgende Aar, da denne Stiftelse skal bestaae ved dens egne Indtægter, saa blev Underbalance S. og L. 148835 Rbd. 79 §. der var 3530 Rbd. 31 §. mindre end i Aaret 1828. Til Dækning af ovenansførte Underbalance er i Løbet 1830 opkrævet Areal-skattens oprindelige Beløb $2\frac{2}{3}$ -gange taget. (der er calculeret at udgjøre 176000 Rbd. Sedler, foruden 2 = Procentafgiften af visse Embedsmænds Gager, udgjørende circa 4000 Rbd. Sedler.

Efter den ligeledes vedtrykte med Littr. B. betegnede tabellariske Dversigt, som er indrettet i Dvereensstemmelse med allerh. Resolution af 29 October 1828, have Fattigvæsenets Indtægter og Udgifter, efterat fra samme ere fraskilte saadanne Summer, der ikke vedkomme den egentlige Forsørgelse, men udgjøre Ombragsposter eller Indtægter og Udgifter, for hvilke Fattigvæsenet alene har staaet i Administrations og Dpregnings Forhold, i Aaret 1829 udgjort:

Indtægter 115926 Rbd. 34 $\frac{1}{2}$ §.

Udgifter 266935 — 53 $\frac{1}{2}$ —

Indtil Udgangen af Aaret 1829 beløb det Forstkub, Fattigvæsenet staaer i for Fabrik-Indretningen paa Ladesgaarden, sig til 105255 Rbd. 47 $\frac{1}{2}$ §. Sedler og Tegn, hvilket er 2388 Rbd. 66 §. mere end ved det foregaaende Aars Udgang.

For Koppehospitalet var Fattigvæsenets Udlæg ved Slutningen af Aaret 1829, 16469 Rbd. 6 $\frac{1}{2}$ §. Sedler

og Tegn, altsaa 4282 Rbd. 86 f. større end ved Slutningen af 1828.

Ovenstaaende Beretning har været Hans Majestæt allerunderdanigst forelagt.

Den 7 Febr. sidstl. er Kammerherre, Stiftamtmand over Sjællands Stift og Amtmand over Kjøbenhavns Amt F. E. J. Greve af Knuth, Ridder af Dannebrogen og Dannebrogsmænd, tillagt alleth. Ordre til at møde i Høiesteret ved dennes høitidelige Åbning.

Befordringer og Afgang.

Under det Slesvig, Holsten, Lauenborgske Cancellie: Den 24 Januar er Borgemester J. P. E. Esmarch i Segeberg confirmeret som Gerichtshalter ved Godsset Kuhlen; den 31, Auktionsforvalter i Altona W. A. Frisch, efter Ansøgning i Naade entlediget fra sit Embede, og hidtilværende Referendar ved den Schlesiske Landsoverret i Breslau, J. B. Behre, bestillet til Auktionsforvalter i Altona; den 14 Februar, Pastor C. H. Wolff efter Ansøgning i Naade entlediget fra sit Embede, som Sognepræst for Klein-Solt Menighed i Flensborg Provstie.

Rettelse.

I Coll. Tid. Nr. 6 Side 110, Linie 18, skulle Ordene: „der holdes i Wiborg Bye“ udgaae.

Collegial=Lidende.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

Nr. 9. Den 3die Marts 1832.

Redigeret, forlagt og udgivet af:

Peter Johan Monrad, Anders Sandøe Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Trykt i det Christensenske Officin ved J. D. Qvist.

Blandede Efterretninger.

Ved Højesterets høitidelige Aabning den 1 Marts blev, efter Hans Majestæts allerkhøieste Resoluition af 15 Febr., foretaget følgende Sag:

Cancellieraad Wedege contra Capitain og Muurmester Qvist betræffende Betalingen for noget af Sidstnævnte i Aaret 1820 paa en Forstnævnte da tilhørende Gaard udført Bygningsarbeide.

Denne Sags nærmere Omstændigheder ere følgende:

I Begyndelsen af Aaret 1820 har Capitain og Muurmester Qvist udført en Deel Bygningsarbeide ved en Cancellieraad Wedege i Frederiksborg Bye dengang tilhørende Gaard, hvortil Anledningen var, at Wedeges nu afdøde Svigerfader, Capitain og Wiinhandler Petersen, havde erholdt en Sommerleilighed overladt i bemeldte Gaard, der da først skulde gives nogen Forandring og Reparation.

For dette saaledes udførte Arbeide tilkom Capitain Dvift efter specificeret Regning 446 Rbd. 3 Mk. 3 ſ. Repræſentativer, hvilket Beløb han har ſøgt betalt hos Cancellieraad Bedege, ſom den, der beſtilte Arbeidet, men ſom denne, ihvorvel han erkjendte, at Arbeidet i det nævnte Aar er af Dvift udført, ikke anſaae ſig pligtig at tilſvare, hvorimod han formeente, at Betalingen maatte ſøges i afbøde Capitain Peterſens Boe, iſolge en i denne Anledning imellem Dvift og den Afbøde i ſin Tid paſſeret Dvereenſkomſt, hvorefter Sidſtnævnte ſkal have overtaget at beſtride den omhandlede Udgift. Til Beviis for at ſaadan Dvereenſkomſt virkelig har fundet Sted imellem afbøde Capitain Peterſen, der tillige var Dvift's Svigerſøder, og denne Sidſtnævnte, har Cancellieraad Bedege paaberaabt ſig hvad der er paſſeret ved flere Skifteſamlinger i Peterſens Boe, og hvorunder Dvift formeentlig udtrykkelig har anerkjendt Tilværelſen af en ſaadan Dvereenſkomſt. Efterat nemlig Dvift forſt i en Samfrændekifteſamling i bemeldte Boe den 18 Januar 1830 havde henſtillet til Enken og Arvingerne, om de til Udgift for Boet vilde erkjende Rigtigheden af det Løfte om Betaling fra Peterſens Side, ſom Cancellieraad Bedege paaſtod i ſin Tid at være givet, hvilket Arvingerne imidlertid ikke vilde, forſaavidt den Afbøde derved ſkulde anſees at have lovet Betaling for egen Regning, i det de henviſte Dvift til den, der havde beſtilt Arbeidet, har Dvift i en derpaa følgende Session i Boet den

1 Februar næstefter tilkjendegivet, at Cancellieraad Wedege havde bestilt det omhandlede Arbejde og at den Udsøde, da Dvift ikke vilde creditere Cancellieraad Wedege samme, havde lovet at betale, men uden at yttre noget om hvorvidt saadant skulde skee for egen eller for Cancellieraad Wedeges Regning. I denne Erklæring under Skiftet søgte Wedege en Erkjendelse fra Capitain Dvift's Side om alene at have retligt Krav paa den Udsødes Boe for den omhandlede Regnings Beløb, hvorimod samme, efter Dvift's Formening, ikkun indeholdt en Erkjendelse fra hans Side af Petersens Forpligtelse som Cautionist, men ikke at Cancellieraad Wedeges Forpligtelse som Hoveddebitor, som isvrigt ansaaes tilstrækkelig begrundet derved, at Arbejdet paa hans Bestilling var udført paa hans Eiendoms, derved skulde være ophævet. Under 16 October 1830 har Capitain Dvift indkaldt Cancellieraad Wedege for Forligelsescommissionen, og ved den inden Kjøbenhavns Amts søndre Birkething den 26 Januar 1831 affagte Dom er Cancellieraad Wedege frifunden for Dvift's Tiltale i denne Sag, hvorimod ved Lands- Overrets samt Hof- og Stadsrets Dom af 30 Mai s. A. Wedege er tilpligtet at betale Capitain Dvift det omhandlede Beløb, hvilken Dom af Forstnævnte indkaldedes til Forandring.

Ved den i Høiesteret affagte Dom blev kjendt for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Høiesteret ophæves. Til Justitskassen betaler Citanten 5 Rbd. Solv.

I Høiesteretsaaaret 1831 ere tilendebragte 63 Ordenssager, 294 Justitsfager og 1 anticiperet, ialt 358 Sager. De tilbagestaaende 10 Ordenssager ere deels efter allerhøieste Bevilling udsatte, deels efter skriftlig Procedure optagne til Circulation blandt Høiesterets Tilforordnede.

I Aaret 1829 fandt Cancelliet sig foranlediget til at nedlægge allerund. Forestilling om Gage-Forbedring for de i Danmark ansatte Stifts- og Landphysici. Disse Embedsmænds Gager, der ere bestemte fra ældre Tid, varierede nemlig imellem 200 og 400 Rbd. S. aarlig, hvilken Lønning ikke kunde anses at staae i et passende Forhold til Embedernes Vigtighed og Besværlighed. Vel er den faste Gage ikke den eneste Løn for Udførelsen af deres officielle Forretninger, da der ved forskjellige Lovbestemmelser og senest ved allerh. Resolution af 21. Sept. 1825, kundgjort ved Cancellie-Placat af 14 October næstefter, for en Deel af bemeldte Forretninger er tilstaaet Stifts- og Landphysici Salair foruden Diætpenge; men de Indtægter, der paa den Maade tilflyde dem, ere dog i det hele taget ikke af nogen synderlig Betydning. Sundhedscollegiet havde ogsaa særdeles anbefalet de nævnte Embedsmænd til Forbedring i deres Kaar, til hvilken Forbedring de dog ansaaes mindre trængende, saalænge deres Alder og Kræfter tillode dem at overtage en udstrakt privat Praxis, end i de ældre Aar, hvori de nødes til for en stor Deel at trække sig tilbage fra den Praxis, som fordrer idelige Reiser.

Ikke mindre trængende til saadan Forbedring maatte de ældre Districtschirurger ansees; men da adskillige foreløbige Oplysninger vare nødvendige forinden nærmere Forslag kunde gøres for deres Vedkommende, maatte Cancelliet dengang indskrænke sig til allerund. at foredrage Hans Majestæt Sagen forsaavidt ang. Stifts- og Landphysici, hvis Antal i Danmark er 9, nemlig 1 i hver af Sjællands 4 Stifter, 1 i Fyens Stift, 1 i Lollands Falsters Stift, 2 i Sjælland og 1 paa Bornholm*).

Gageforhøielsen formeente Cancelliet at kunne fæe i en efter bemeldte Embedsmænds Embeds-Anciennitet vorende Progression, saaledes at enhver af de tre ældste fik i alt 900 Rbd. S. aarlig, de tre næstældste 600 Rbd. S. og de tre yngste 400 Rbd. S. hver. Vel opnaars ikke Forholdet til Mandens Alder og Evne til at udholde en besværlig Praxis saa nøie herved, som om enhver Physicus med visse Embedsaar rykkede op til forhøiet Gage; men da en Classification efter absolute Tjenestear vilde medføre et varierende og ulige Gagebeløb, hvorfor det og i de senere Aar deri er gjort Forandring, hvad de militaire Chirurger angaar, saa lader Diemedet

*) Landphysicaten i Vestindien er et saa betydeligt Embede, at det ikke trænger til noget Tillæg, og Stiftsphysicaten paa Island kunde allerede af den Grund ikke indbrages under den her omhandlede Gageforbedring, at Island ikke vil kunne tage Deel med det øvrige Rige i Ubredelsen af de Omkostninger, der ville medgaae til samme.

sig kun approximatorisk opnaae paa den ovenfor anførte Maade.

Med Hensyn til Ribe Stiftsphysicat finder imidlertid den særdeles Omstændighed Sted, at det, foruden nogle Embedet tillagte Capitaler, er i Besiddelse af Kongetienden af trende Sogne samt af en Deel forskjellige Jorder. Da disse Indtægter ikke kunne fraskilles Embedet, hvortil de engang for alle ere henlagte, og det paa den anden Side vilde foranledige Vækten og Ubestemthed i de aarlige Beregninger, saafremt man aartigen skulde udregne hvad disse Indkomster, efter Kornvarernes forskjellige Priis og andre mueligen indtræffende Omstændigheder, virkelig for hvert Aar beløbe sig til, saa ansaaes det rigtigst, at de dette Embede saaledes tillagte særlige Fordele bleve anslaaede til et fast Beløb af 400 Rbd. S., hvilket kunde antages at være minimum af sammes aarlige Værdie, og at dette Embedes Indtægter saaledes bleve anseet lige med Gagen for et af de yngste Stiftsphysicater, hvoraf altsaa følger, at der, naar det beklædes af en af de 3 yngste Stiftsphysici, intet bliver at tilskyde til samme af Finantsklassen, hvorimod, naar en af de næstældste eller ældste Stiftsphysici beklæder samme, Differencen imellem det nævnte Beløb af 400 Rbd. og den for disse tvende Klasser foreslaaede Gage af 600 og 900 Rbd. S. bliver at tilskyde med respective 200 eller 500 Rbd. S.

Oversigt

Antallet af de Individer, som i Aaret 1830 ved de ordinære civile Retter i Danmark have været

A.

Stedet.	Tal.	De, med Hensyn til kvind. paa domte.	De, med Hensyn til kvind. af viede.	Fri.	Dømte:																															
					For. sætligt Drab.	Vaa. drab.	Parna. fidsel i Dølg.	Borns. Hæn. se.	Pbrand. stift. se.	Over. fald og Misd. lang.	Tjverie. for bundet med Ind. brud.	Tjverie. af Kiste og Dølg paa Marken.	Simpelt Tjverie.				Tjvermedviderie og Zhalerie.			Ulov. lig. Skov. hugst.	Men. ring for Rotten.	Falst. Falst.	For. vænste. ning af offentlig. Kas. for.	Mislig. Omgang med Klitte. gods.	Andre. Be. drage. rier.	Uldelig. Kam. del.	De. licta. carnis.	Overtra. delor af 6. 13. 3. og 12. 12. Juni 1827.	Overtra. delor af 4. Aug. 1819.	Dvak. sal. vorie.	Opsæt. sig. hed.					
													1ste Gang.	2de Gang.	3de Gang.	ifølge For. 20. Febr. 1789.	1ste Gang.	2de Gang.	oflere.													Men. ring for Rotten.	Falst. Falst.			
																																		1ste Gang.	2de Gang.	3de Gang.
Kjøbenhavn.	243	..	3.	43.	6.	1.	..	47.	44.	20.	5.	3.	1.	4.	3.	1.	18.	10.	24.	1.		
Kjøbenhavns Amt.	89	9.	..	15.	1.	1.	..	2.	..	2.	28.	10.	4.	..	5.	3.	..	2.	4.	2.	
Frederiksborg Amt.	128	5.	..	13.	1.	1.	..	53.	9.	4.	..	11.	12.	2.	..	2.	2.	..	3.	3.	
Holbeks Amt.	44	2.	..	7.	1.	..	1.	12.	5.	2.	..	5.	2.	2.
Sorø Amt.	99	6.	..	17.	2.	..	36.	5.	2.	..	5.	2.	5.	11.	2.	1.	
Præstø Amt.	105	18.	..	8.	2.	1.	..	1.	44.	3.	3.	1.	7.	6.	3.	6.	..	2.	
Bornholm.	54	11.	..	9.	2.	..	21.	1.	1.	..	5.	2.	2.	
Maribo Amt.	106	5.	..	9.	1.	1.	49.	9.	3.	..	7.	1.	1.	..	1.	11.	1.	3.	..	
Odense Amt.	59	5.	..	17.	1.	1.	1.	16.	3.	1.	..	1.	1.	..	2.	5.	1.	2.	..	2.	
Svendborg Amt.	41	5.	..	6.	1.	13.	3.	1.	1.	1.	1.	3.	3.	1.	
Aalborg Amt.	72	4.	..	12.	1.	1.	25.	2.	7.	..	4.	1.	..	1.	4.	1.	2.	..	1.	1.	1.	1.	2.	..	2.	
Hjørring Amt.	32	4.	..	1.	20.	3.	..	1.	1.	2.	
Thisted Amt.	41	2.	..	6.	18.	5.	3.	..	3.	2.	1.	

<i>Thisted Amt.</i>	41.	2.	"	6.	"	"	"	"	"	"	"	"	18.	5.	3.	"	3.	2.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	1.	"	"	"	"	
<i>Viborg Amt.</i>	29.	11.	"	4.	"	"	"	"	"	"	"	"	7.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	1.	1.	"	"	2.	"	"	"	2.		
<i>Aarhus Amt.</i>	39.	7.	"	4.	"	"	"	"	1.	"	"	18.	3.	"	"	5.	"	"	"	"	"	"	"	1.	"	"	"	"	"	"	"	"		
<i>Skanderborg Amt.</i>	46.	3.	"	8.	"	"	"	"	1.	"	"	9.	4.	"	"	5.	"	"	"	"	"	"	1.	4.	3.	"	3.	"	1.	"	1.	"		
<i>Randers Amt.</i>	122.	10.	"	15.	1.	"	"	"	"	"	1.	35.	4.	2.	"	3.	"	"	2.	3.	30.	"	"	2.	4.	3.	"	"	3.	"	"	1.		
<i>Ribe Amt.</i>	51.	10.	"	3.	"	"	"	"	"	2.	"	14.	3.	1.	"	2.	"	"	"	"	"	"	"	4.	"	2.	"	7.	"	"	2.	"		
<i>Vejle Amt.</i>	55.	6.	"	9.	"	"	1.	"	"	1.	1.	21.	2.	1.	"	3.	1.	"	"	"	"	"	"	3.	1.	1.	"	"	"	"	2.	"		
<i>Ringkjøbing Amt.</i>	22.	4.	"	4.	"	"	"	"	1.	1.	"	7.	2.	1.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	1.	"	"	"	"	"	"	"	1.	"	
<i>Færøerne.</i>	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	
<i>Islands Sønder Amt.</i>	8.	1.	"	1.	"	"	"	"	"	"	"	6.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	
<i>Islands Nord og Øst Amt.</i>	18.	"	"	2.	"	"	"	"	"	"	"	3.	1.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	12.	"	"	"	"	"	"	
<i>Islands Vest Amt.</i>	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
<i>Summa.</i>	1503.	128.	3.	213.	4.	1.	3.	1.	3.	15.	11.	6.	502.	121.	55.	7.	75.	6.	4.	21.	4.	30.	11.	3.	51.	74.	39.	22.	18.	5.	4.	16.	10.	

Købt - 100 - 1 Dir

(A.) Samtlige under en Sag.
Med Henblik til 9. Fodsvids og Egernes appellatione.
men det endelige Resultat udflygt

Dversigt

over

Året 1830 ved de ordinære civile Retter i Danmark have været tiltalte for nogen Forbrydelse m. v.

A.

Dømte.

Typerie		Tysmedviderie og Halerie			Ulov. lig Skov. hugt ud.	Falsk Men. Forb. ring for Retten	For. vandr. ring af offentlig Hæd. for	Mislig. Omgang med Hætte. gods.	Andre. Be. drage. rier.	Ulovlig. Han. del.	De. licta. carnis.	Overtra. delboraf 6. 13. 3. og 20. 122. Juni 1821.	Overtra. delbor of Fred. 44. Aug. 1819.	Dvak. sal. vorie.	Opsat. sig. hed.	Pos. gjange. rier og bry.	Andre. For. delser.	I. All. Dømte.	Mandfolk.										Fruentimmer.										Ind. Løn. den. ge.	Hjemme. borende i Herlug dommen og i Stellan. del.
3de Gang	1ste Gang	2de Gang	oftere.	10-15															15-20	20-40	40-60	60. år og ikke oplyst.	Alder Sum. ma.	10-15	15-20	20-40	40-60	60. år og ikke oplyst.	Alder Sum. ma.											
20.	5.	3.	1.	4.	.	.	3.	1.	18.	16.	24.	1.	3.	197.	6.	9.	21.	73.	17.	2.	20.	142.	.	.	3.	25.	14.	1.	12.	55.	178.	19.				
4.	.	5.	3.	.	2.	4.	2.	1.	65.	2.	3.	4.	26.	9.	2.	.	44.	2.	2.	1.	11.	6.	1.	.	21.	64.	1.				
4.	.	11.	.	.	12.	.	2.	.	2.	2.	.	3.	.	.	3.	1.	6.	110.	6.	6.	11.	59.	14.	3.	.	93.	.	.	1.	12.	2.	1.	1.	17.	97.	13.				
2.	.	5.	.	.	2.	.	.	.	2.	5.	35.	1.	1.	2.	14.	3.	2.	.	22.	.	.	.	10.	2.	1.	.	13.	35.	.				
2.	.	5.	.	.	2.	.	.	.	5.	11.	.	2.	.	.	1.	.	5.	76.	3.	3.	2.	26.	20.	2.	.	53.	.	.	1.	14.	8.	.	.	23.	76.	.				
3.	1.	7.	6.	3.	6.	.	2.	79.	2.	2.	2.	30.	19.	2.	3.	58.	1.	.	2.	12.	5.	1.	1.	21.	79.	.				
1.	.	5.	2.	.	.	2.	34.	1.	.	6.	12.	7.	1.	.	26.	.	.	.	4.	4.	.	.	8.	33.	1.				
3.	.	7.	.	.	1.	.	1.	.	1.	11.	.	.	.	1.	3.	.	4.	92.	2.	2.	5.	37.	16.	3.	6.	69.	1.	.	3.	10.	8.	.	2.	23.	92.	.				
1.	.	1.	1.	.	2.	5.	.	.	.	1.	2.	.	2.	37.	2.	2.	2.	11.	10.	1.	1.	27.	.	.	1.	3.	4.	1.	1.	10.	35.	2.				
.	.	1.	1.	.	.	.	1.	1.	3.	3.	.	.	.	1.	.	2.	.	30.	.	.	1.	10.	7.	1.	.	19.	1.	1.	1.	4.	4.	.	1.	11.	29.	1.				
7.	.	4.	.	.	.	1.	1.	.	.	4.	1.	2.	.	1.	2.	3.	.	56.	.	.	3.	23.	13.	3.	.	42.	.	.	3.	6.	4.	.	1.	14.	56.	.				
.	1.	1.	2.	27.	1.	1.	.	11.	8.	.	1.	21.	.	.	1.	2.	2.	1.	.	6.	27.	.				
3.	.	3.	2.	1.	1.	33.	2.	1.	2.	11.	6.	1.	1.	22.	1.	1.	.	2.	8.	.	.	11.	33.	.				

..	3	2	1	1	33	2	1	2	11	6	1	1	22	1	1	..	2	8	11	33	..		
..	1	1	2	2	1	14	1	..	2	7	1	..	1	11	1	1	1	3	13	1		
..	5	1	28	3	2	1	8	5	16	1	..	1	5	6	12	27	1		
..	5	1	4	3	..	3	..	1	..	1	..	3	35	..	1	4	7	11	2	..	25	2	1	..	3	5	1	..	10	35	..
..	3	2	3	30 (a)	2	4	3	3	1	3	97	3	3	2	43	17	7	..	72	5	14	5	1	..	25	95	2
..	2	4	..	2	..	7	2	..	1	38	2	12	9	1	4	28	5	4	1	..	10	36	2
..	3	1	3	1	1	2	..	2	40	4	5	..	13	7	25	3	2	2	6	5	15	36	4	
..	1	1	..	14	1	1	1	4	2	8	1	..	1	3	2	6	14	..	
..
..	6	5	1	6	6	..
..	12	16	3	5	8	6	2	8	16	..	
..
7	75	6	4	21	4	30	11	3	51	74	39	22	18	5	4	16	10	37	1159	40	42	73	445	206	33	38	837	13	7	27	158	101	10	19	322	1112	47

(a.) Samtlige under en Sag.
 Med Hensyn til 9 Indvide ere Sagerne appellerede,
 men det endelige Resultat udfølgt

Oversigt

over

Antallet af de Individier, som i Aaret 1830 ved de ordinaire civile Retter i Danmark have været

B.

Forbrydelsernes Beskaffenhed.	Til- tal	De, med Hensyn til hvilke Sagene end nu ikke ere paa den Tid afviste.	De, med Hensyn til hvilke Sagene ere afviste.	Fri- fund- ne.	Dømte.																		
					Livs- straf	Fængsels- Ar- bejde.			Raspheus Arbejde.		Fugtheds- Arbejde.	Forbedringshuss- Arbejde.		Arbejde i Odense Fængsel	Arbejde paa Vand og Brød	Fængsel paa sædvanlig Fængsel.	Mutili- rende Straf	Æres- straf	Rus og Pidsk- ning.	Mildet.	I. Alt Dømte.	Uomf. 10- merede.	A.
						Livs- tid.	under 3 Aar.	indtil Be- tæling skier.	3-10 Aar.	under 3 Aar.		for Livstid.	3-10 Aar.										
Forsætligt Drab.	12	1		4	4													4					
Vaadedrab.	3			2														1	1				
Barnefødsel i Dolgsmund.	4	1									1		2					3					
Børns Henlæggelse.	1									1								1					
Brandsstiftelse.	6	2		1	3													3					
Overfald og Mishandling.	23	4		1		1			4	1	3		5	1				15					
Ran.	1			1																			
Tyveri, forbundet med Indbrud.	14	2		1		11												11					
Tyveri af Heste og Græg paa Marken.	8	1		1		4				2								6					
Simpelt Tyveri.	1 ^o Gang.	615	63		50							71		334	42			54		502	35	3	
	2 ^o Gang.	115	3		21			65			50	1			4			1		121	3	4	
	3 ^o Gang.	67	1		11					12	1	1			2					55	2	3	
	ifølge Fred. 20 ^o Febr. 1789, § 5.	11	1		3		6				1									7			
Tyvsmiddene og Hævere.	1 ^o Gang.	126	12		39							5		63	7					75			
	2 ^o Gang.	8	1		1							4		2						6			
	oftere.	5			1		2			2										4			
Ulovlig Skovhugst.	28			7									20	1						21			

Meneed	4	1. x)	.	.	.	3. y)	.	.	4	.	.			
Falsk Forklaring for Retten	35	1	.	1	27	3	.	.	.	30	.	.			
Falsk	16	2	.	3	5. z)	6. a)	.	.	11	.	.			
Forvanskning af offentlige Kasser	4	1	3. d)	3	.	.			
Mislig Omgang med Kiste-gods	54	1	.	2	.	1. aa)	.	.	2	.	.	6	.	41	1	.	.	.	51	.	.			
Andre Bedragerier	115	14	.	27	.	1. bb)	.	.	.	1. cc)	3	.	54	3	.	1	.	11	74	.	.			
Ulovlig Handel	145	.	3	3	39	39	.			
Delicta carnis	29	5	.	2	5. dd)	.	.	.	1	.	.	1. ee)	.	3	.	.	4	8	22	.	.			
Overtrædelse af L. 6. B. 3. og R. 12 ^e Juni 1827	22	2	.	2	2	.	15	1	.	.	.	18	.	.			
Rufferie	2	.	.	2			
Overtrædelse af Frd. 4 ^e Aug. 1819	12	2	.	5	5	5	.			
Graksalverie	5	1	1	3	4	.			
Lasgjængerie og Bettlerie	10	2	3	1	4	10. ff)	.	.			
Opsætsighed	21	1	.	4	1	6	1	.	.	.	8	16	.			
Overtrædelse af Frykbefrielsesordeningen	1	.	.	1			
Andre Forbrydelser	51	3	.	11	2	.	11	.	1	.	23	37	.	.			
Summa	1503	128	3	213	17	65	1	3	66	6	20	54	103	2	588	66	9	2	59	98	1159	40	42	i

a) Tre af de Tiltalte vare de i Criminaltabelterne for 1829 under Rubrikken *Frifundne anførte Personer i Præstic Amt*, med Hensyn til hvilke Sagen, efter at være paadømt ved Under og Overretten af Høiesteret blev hjemvist, og derfor vordraget til Behandling af en Commission, af hvilken den i Marts 1830 endnu ikke er paakjendt.

b) Blandt de 4 for forsættelig Drab tiltalte men frifundne Individuer vare 2^e Mandspersoner under Kjøbenhavns og Aarhus Amter, hvilke bleve tilfunde at hemsættes af Forretningen under Forvaring. En Mandsperson under Ringhøj Amt blev for attentatet Drab aldeles frifundne.

c) Et Fruentimmer under Aarhus Amt, 23 Aar gl. for Fostermord dømt efter L. 6. 6. 7. men Straffen ved allerh. Resolutionsformidlet til Arbeide i Kjøbenhavns Fugthus for Livstid. En Mandsperson under Frederiksborg Amt 51 Aar gl. dømt fra Livet for begaaet Drab, men Straffen ved allerh. Resolutionsformidlet til Arbeide i Kjøbenhavns Fugthus paa Kongens Gaard. En Mandsperson under Odense Amt, 28 Aar gl. dømt for Mord efter L. 6. 9. 1 og Straffen væggede (see Coll. Tid for 1830. 1. 26). En Mandsperson under Randers Amt, 28 Aar gl. for Drab dømt til at miste Livet, men Straffen ved allerh. Resolutionsformidlet til Arbeide i Kjøbenhavns Fugthus for Livstid.

d) Et Fruentimmer under Kjøbenhavns Amt, 28 Aar gl. dømt til at stryges til Hagen, brændes paa Hinden og hemsættes til Arbeide i Kjøbenhavns Fugthus paa Livstid, men Straffen ved allerh. Resol. formidlet til Arbeide i Kjøbenhavns Forbedringshuus paa Høi. Majestæts Gaard.

e) Den Paagjældende, en Mandsperson under Viborg Amt, blev frifunden for Actors videre Tiltale.

f) En Mandsperson under Præstic Amt, 53 Aar gl. et Fruentimmer under samme Amt, 16 Aar gl. og en Mandsperson under Sønderborg Amt, 19 Aar gl. alle for Mordbrand dømt efter L. 6. 19. 1, men Straffen ved allerh. Resol. formidlet, for den Første til Fugthusarbeide paa Livstid under streng Bevogtning, for den Anden til Forbedringshuusarbeide i Møns Tugt og Forbedringshuus paa Høi. Majestæts Gaard og for den Tredie til Arbeide som Fugthusfange i Odense Fugthus paa Livstid.

g) Den ene en Mandsperson under Væle Amt, tiltalt for at have mishandlet sin Kone, blev ved Overrettens Dom tilfunden at sættes under Politis Opsigt.

h) Den Paagjældende havde forhen været indsat til offentligt Arbeide paa Livstid, men var ved allerh. Resol. bleven skjønkhet sin Frihed imod at hemsættes i Straffeanstalten igjen, naar han begik nogen ny Forbrydelse, der ikke medførte større Straf.

i) Af de 11 for Tyveri, forbundet med Indbrud, til Fastsættings Arbeide paa Livstid og Kagsstrøgning dømt Forbrydere blev Kagsstrøgningsstraffen ved allerh. Resol. eftergivet de 7, og for en af disse blev derhos Straffen af Fastsættings Arbeide paa Livstid forandret til Tugthusarbeide paa Livstid.

k) Samtlige Forbrydere bleve ved allerh. Resol. fritagne for den dem tillige idømte Kagsstrøgningsstraf og for en af dem blev derhos Straffen af Fastsættings Arbeide paa Livstid formidlet til Arbeide som Tugthusfange i Viborg Tugt og Forbedringshuus paa Livstid.

l) Begge de Tiltalte bleve tillige dømt til Kagsstrøgning, hvilket ved allerh. Resol. blev dem eftergivet, hvorhos Arbeidsstraffen for den ene blev formidlet til Arbeide i Kjøbenhavns Forbedringshuus paa Høi. Majestæts Gaard.

m) Den Paagjældende, en Mandsperson under Væle Amt, havde forhen for attentatet Mord været indsat i Kjøbenhavns Fæstning paa Livstid, men ved allerh. Resol. bleven løsladt, imod at indsættes i Straffeanstalten igjen, naar han begik nogen ny Forbrydelse, der ikke medførte større Straf.

n) Den Paagjældende havde forhen været dømt for 1^e Gang begaaet Tyveri og blev nu for attentatet Tyveri idømt Straf af Forbedringshuusarbeide i 2 Aar.

o) De Paagjældende vare Bøim under 15 Aar, ansatte for 2^e Gang begaaet Tyveri efter Frd. 20^e Febr. 1789 § 6 og Frd. 12^e Juni 1816 § 5 og 7.

p) En Islænder, straffet for 2^e Gang begaaet Tyveri efter Frd. 20^e Febr. 1789 og Resol. 3^e Marts 1816 § 2.

q) For omfang de Paagjældende blev Straffen ved allerh. Resol. formidlet til Arbeide i Viborg Tugt og Forbedringshuus paa Livstid.

r) Den Paagjældende, et Fruentimmer under Høi. Amt, forhen straffet for 2^e Gang begaaet Tyveri, blev nu for attentatet Tyveri dømt til Forbedringshuusarbeide i 3 Aar.

s) En Dreng under 15 Aar, dømt efter Frd. 20^e Febr. 1789 § 6 for 3^e Gang begaaet Tyveri.

t) Dreng under 15 Aar, dømt for 3^e Gang begaaet Tyveri.

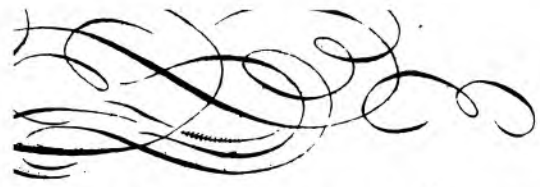
u) Samtlige Forbrydere bleve tillige dømt til Kagsstrøgning og Brændemarke, men ved allerh. Resol. blev 2^e af dem fritagne for det idømte Brændemarke og de øvrige 4 baade for Kagsstrøgning og Brændemarke.

v) Den Paagjældende, et Fruentimmer i Kjøbenhavn, blev ved allerh. Resol. fritaget for Kagsstrøgning og Brændemarke.

w) Den Paagjældende blev for at have forledet til falsk Vidnebyrd dømt til Forbedringshuusarbeide i 2 Aar.

y) 3 Personer under Randers Amt dømt for mislig Omgang med Hævnings Forbrydelser og for at have udstedt falske Forbrydelsespaategninger.

ikke have været tiltalte for nogen Forbrydelse m. v.

J. Aar.	Mændfolk.								Fruentimmer.								Ind- Lønde- ge.	Hjemme- førende i Kortug- dømmene og i Udlandet.
	Ulempe- merede.	10-15 Aar.	15-20 Aar.	20-40 Aar.	40-60 Aar.	60 Aar og derover	Alder ik- ke oplyst	Sum- ma.	Ulempe- merede.	10-15 Aar.	15-20 Aar.	20-40 Aar.	40-60 Aar.	60 Aar og derover	Alder ik- ke oplyst	Sum- ma.		
4	.	.	2.	1.	.	.	3.	.	.	.	1.	.	.	.	1.	4.	.	
1	.	.	1.	.	.	.	1.	1.	
3	3.	.	.	.	3.	3.	.	
1	1.	.	.	.	1.	1.	.	
3	.	.	1.	.	1.	.	2.	.	.	1.	1.	3.	.	
15	.	.	.	9.	3.	2.	14.	.	.	.	1.	.	.	.	1.	15.	.	
.	
11	.	.	.	8.	2.	1.	11.	10.	1.	
6	.	.	2.	4.	.	.	6.	6.	.	
502.	35.	35.	44.	197.	80.	14.	7.	377.	11.	7.	17.	58.	32.	5.	6.	125.	478.	24.
121.	3.	4.	12.	49.	13.	1.	3.	82.	1.	.	4.	22.	12.	1.	.	39.	117.	4.
55.	2.	3.	.	24.	12.	2.	1.	42.	.	.	.	5.	8.	.	.	13.	53.	2.
7.	.	.	.	2.	2.	1.	1.	6.	1.	.	.	1.	6.	1.
15.	.	.	3.	20.	10.	2.	.	35.	1.	.	1.	16.	19.	2.	2.	40.	71.	4.
6.	.	.	1.	1.	2.	.	.	4.	.	.	.	1.	1.	.	.	2.	6.	.
4.	.	.	.	1.	1.	.	.	2.	1.	1.	.	2.	3.	1.
21.	.	.	.	13.	7.	1.	.	21.	21.	.

4.	.	.	.	3.	1.	.	4.	4.	.		
30.	.	.	1.	14.	4.	1.	20.	.	.	3.	7.	.	.	10.	30.	.		
11.	.	.	1.	8.	2.	.	11.	11.	.		
3.	3.	.	3.	3.	.		
51.	.	.	4.	20.	7.	.	32.	.	.	.	9.	10.	.	19.	50.	1.		
74.	.	.	4.	30.	20.	1.	5.	60.	.	.	1.	8.	4.	1.	14.	69.	5.	
39.	.	.	.	7.	4.	.	14.	25.	.	.	.	1.	3.	10.	11.	39.	.	
22.	.	.	.	3.	6.	.	1.	10.	.	.	.	9.	3.	.	12.	22.	.	
18.	.	.	.	4.	4.	.	.	8.	.	.	.	10.	.	.	10.	17.	1.	
.	
5.	.	.	.	2.	3.	.	.	5.	5.	.	
4.	2.	.	.	2.	.	.	.	1.	1.	.	2.	4.	.	
10.	.	.	.	4.	1.	.	.	5.	.	.	.	2.	3.	.	5.	9.	1.	
16.	.	.	.	8.	4.	3.	.	15.	.	.	.	1.	.	.	1.	16.	.	
.	
37.	.	.	.	14.	9.	3.	5.	31.	.	.	.	2.	3.	1.	6.	36.	1.	
1159.	40.	42.	73.	445.	206.	33.	38.	837.	13.	7.	27.	158.	101.	10.	19.	322.	1112.	47.

nte Forbrydere blev Raagstrængnings-
forandret til Tugthuus Arbejde paa
en af dem blev derhos Straffen af-
a Livstid.
hos Arbejdsstraffen for den ene blev
shavns Fæstning paa Livstid, men
ke medførte større Straf.
Forbedringshuus Arbejde i 2 Aar.
12de Juni 1816 §5 og 7.
ngshuus paa Livstid.
keret Tyveri dømt til Forbedringshuus
im fritagne for det idømte Brænde-
temærke.
falske Forhøndsbeskræftninger til

hvor især at miste deres 2de Fingre, hvilken Straf ved allerh. Resol. blev formildet til Tugthuusarbejde i Viborg Tugt- og Forbedringshuus paa Hans Majestats Naade.
 x) En Mandsperson under Kjøbenhavns Amt for at have forfærdiget falsk Mynt dømt til at miste Bøer og Liv, men Straffen ved allerh. Resol. formildet til Fæstningsarbejde paa Hans Majestats Naade. 4 Mandspersoner i Kjøbenhavn, i Maribo, Svendborg og Aalborg Amter for at have forfærdiget falske Bancoedler ligeledes dømt til at miste Bøer og Liv, men Straffen formildet, for den Første til Arbejde i Viborg Tugthuus paa Livstid, for den 2de til Fæstningsarbejde paa Hans Majestats Naade, for den 3de til Arbejde i Olense Tugthuus og for den 4de til Arbejde som Tugthuusfange i Viborg Tugt- og Forbedringshuus, begge ligeledes paa Hans Majestats Naade.
 a) De Raagjældende blev dømt til at miste Hænder og Bøer, men Straffen ved allerh. Resol. formildet til Forbedringshuusarbejde for, dog dem, nemlig for 1 i 8 Maanedes, 3 i 1 Aar og 1 paa Hans Majestats Naade, for den 6te blev Straffen formildet til Raaghuusarbejde paa Hans Majestats Naade.
 b) Den ene blev ifølge allerh. Resol. hensat til Arbejde i Viborg Tugthuus, istædt for i Fæstningen.
 aa) Den Raagjældende havde forhen for 3de Gang begaaet Tyveri været idømt Fæstningsarbejde paa Livstid, men var ved allerh. Resol. bleven løsladt, i mod at indvælttes igjen, naar han begik nogen ny Forbrydelse, der ikke medførte højere Straf.
 bb) Den Raagjældende, der forhen for begaaet Tyveri havde været dømt til Arbejde i Fæstningen paa Livstid, var ved allerh. Resol. bleven løsladt imod at indvælttes igjen, naar han gjorde sig skyldig i nogen Forbrydelse, der ikke egiede sig til højere Straf.
 cc) Den Raagjældende var forhen ved allerh. Resol. bleven løsladt af Viborg Tugthuus, hvor han havde været indsat paa Hans Majestats Naade imod at gjen at hemsættes i Straffeanstalten, naar han begik nogen ny Forbrydelse, som ikke medførte større Straf.
 dd) En Mandsperson og et Fruentimmer under Frederiksborg Amt for Blodskamp dømt til at miste deres Liv, men Straffen ved allerh. Resol. formildet for dem til Arbejde i Kjøbenhavns Forbedringshuus, for denne til Arbejde som Forbedringshuusfange i Nøens Tugt- og Forbedringshuus, begge paa Hans Majestats Naade. En Mandsperson og et Fruentimmer under Skanderborg Amt for samme Forbrydelse dømt fra Livet, men Straffen formildet for den Første til Fæstningsarbejde paa Livstid, for den Anden til Arbejde som Forbedringshuusfange i Viborg Tugt- og Forbedringshuus paa Hans Majestats Naade. En Mandsperson under Aalborg Amt for Voldtægt dømt fra Livet, men Straffen formildet til Arbejde i Kjøbenhavns Tugthuus paa Livstid.
 ee) Et Fruentimmer under Skanderborg Amt dømt for at have medvirket til den i forrigeaandede Note anførte af 2de Personer under samme Amt forvælt Forbrydelse til Forbedringshuusarbejde i 4 Aar.
 ff) At de Raagjældende for Løvgængerie og Bettlerie blev dømt ved den ordinaire Ret grunder sig paa, at de tillige vare tiltalte for andre Forbrydelser.

Oversigt

Antallet af de Individer, som i Aaret 1830 ere i Danmark for offentlige Politiforseelser anseete med høiere Straf end Bøder, dels ved Dom, dels (s) ved Politidirectorens Resolution, ifølge Placat af 4de April 1809, S 4.

Stedet.	Forbrydelserne, hvori de Raagjældende ere befundne skyldige.																Straffene, hvormed				
	Tyverie.	Kalorie.	Mislig Omgang med Helligedsgerier.	Andre Bedra.	Ulovligt Forhold og Brændevinsbranden.	Betlerie.	Løsgjængerie.	Overtredelse af Forordning om reise de Hænd. vækshvande af 10 ^{de} Decbr. 1828.	For i at have afkommet Tilhold, gvel mis. tankelige Personer.	Løs. agtighed.	Opsæt. sighed.	Gade. uorden og Slagsmaal.	Uorden. begaaet i offentl. stæder.	Misbrug af offentlig. Myndig. hed.	Pligtsvi. digt For. hold af Væg. ter paa ders Post.	Andre For. selser.	Uoplyste For. selser.	For. bedring. huus. Arbeide.	Arbeide i Odense paa Værd. og Twangsar. beidshuus.	Fængsel paa Værd. og Brød.	Temp. Fæng. og Fæng. paa sa. leg. Fæng.
Kjøbenhavn.	147.	3.	12.	39.	..	90.	15.	..	25.	21.	26.	43.	9.	3.	37.	15.	..	26.	..	368.	44.
Kjøbenhavns Amt.	2.	6.	3.	..	4.	1.
Frederiksborg Amt.	8.	6. (3 udt.)	..	1.	1.	2.	1.	1.	..	8.	10.
Holbeks Amt.	3.	4. (1 udt.)	3.	2.	..	7.	1.
Sorø Amt.	1.	3.	..	4.	1.	1.	8.	..
Præstø Amt.	1.	5.	8. (1 udt.)	1.	..	1.	2.	..	13.	1.
Bornholm.	2.	1.	1.	..	2.	..
Maribo Amt.	2.	11.	2.	..
Odense Amt.	2.	3.	9.	2.	3.	11.	6.	1.
Svendborg Amt.	5.	1.	9. (2 udt.)	1.	1.	10.	7.	..
Aalborg Amt.	4.	15.	3.	4.	..	15.	3.
Hjørring Amt.	1.	1.	..
Thisted Amt.	1.	3.	1.	..

<i>Thisted Amt.</i>	"	"	"	"	"	"	1	"	"	"	"	"	"	"	"	"	3	"	"	1	"
<i>Viborg Amt</i>	"	"	"	"	"	"	6	"	"	"	"	1	"	"	1	"	"	"	"	7	1
<i>Aarhuus Amt.</i>	"	"	"	"	"	5	5	"	"	"	"	1	"	"	"	"	"	"	"	10	1
<i>Skanderborg Amt.</i>	"	"	"	"	"	8	13	"	"	"	1	"	"	"	"	"	"	6	"	13	3
<i>Randers Amt.</i>	"	"	"	"	"	7	8	1	"	"	"	2	"	"	"	2	"	3	"	15	1
<i>Ribe Amt.</i>	"	"	"	"	"	3	13	"	"	"	"	"	"	"	"	"	2	3	"	8	5
<i>Veile Amt.</i>	1	"	"	"	"	"	3	1	"	"	"	"	1	"	"	"	"	1	"	4	1
<i>Ringkjøbing Amt.</i>	"	"	"	"	"	3	5	"	"	1	"	"	"	"	"	"	"	2	"	5	2
<i>Færøerne.</i>	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
<i>Islands Sønder Amt.</i>	2	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
<i>Islands Nord og Øst Amt.</i>	"	"	"	"	"	"	1	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
<i>Islands Vest Amt.</i>	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
<i>Summa.</i>	151.	3	12.	39.	8.	145.	132.	11.	26.	23.	29.	56.	10.	3.	42.	18.	16.	54.	21.	504.	75.

Oversigt

over

Politiforseelser anseete med høiere Straf end Bøder, deels ved Dom, deels (hvad Kjøbenhavn angaaer) Resolution, ifølge Placat af 4de April 1809, S 4.

Antallet af de Individier, som i Aaret 1830 ere i Danmark for private Forseelser dømt til høiere Straf end Bøder.

gjældende ere befundne skyldige.									Straffene, hvormed de ere anseete.							Forbrydelserne.					Straffene.				
i henh. med sidd. mis. relige ovær.	Lis.	Opsæt.	Gade. uorden og Slagsmaal	Uorden. begaaet i Tullig. An. stallerne.	Misbrug af offentlig Myndig. hid.	Rigtig. digt For. hold af Væg. lov paa deres Post.	Andre For. seelser.	Uoplyste For. seelser.	For. bedrings. Arbeide.	Arbeide i Odense Trangsaa beidskhuus.	Fængsel paa Vänd og Bröd.	Limpelt Fængsel og Fængsel paa sadwan lig Fængsel.	Riis.	Restel. lings For. tabelse.	Uoplyste Straffe.	I. Alt Dømte.	Verbale Injurier.	Fædgers Laugret tigheder.	Laug. syndes og Brennes Forsulser med deres Mestere.	Fjendes Forsulser intod deres Herskab.	Forsulser begaaede af Høverier. bønder.	For. bedrings. huus. Ar. beide.	Fængsel paa Vänd og Bröd.	Limpelt Fængsel og Fængsel paa sadwan lig Fængsel.	I. Alt Dømte.
								3.		4.	1.				8.			1.	1.			2.			2.
	1.	1.	2.				1.			8.	10.				19.				2.				2.		2.
								2.		7.	1.				10.			1.	2.	1.			4.		4.
1.						1.				8.			1.	1.	10.				2.				2.		2.
		1.						2.		13.	1.				16.				1.				1.		1.
			1.					1.		2.					3.										
										2.				11.	13.				4.	2.	1.		5.		6.
			2.			3.			11.	6.	1.	1.			19.				2.				2.		2.
			1.						10.	7.					17.	1.			1.				2.		2.
			3.						4.	15.	3.				22.										
										1.					1.					1.			1.		1.
								3.		1.				3.	4.				1.				1.		1.

"	"	"	"	"	"	3	"	"	1	"	"	"	3	4	"	"	"	1	"	"	1	"	1
"	1	"	"	1	"	"	"	"	7	1	"	"	"	8	"	"	"	"	"	"	"	"	"
"	1	"	"	"	"	"	"	"	10	1	"	"	"	11	"	"	"	"	"	"	"	"	"
1	"	"	"	"	"	"	6	"	13	3	"	"	"	22	"	"	"	1	"	"	1	"	1
"	2	"	"	"	2	"	3	"	15	1	"	"	1	20	"	"	"	2	"	"	2	"	2
"	"	"	"	"	"	2	3	"	8	5	"	"	2	18	"	"	"	2	1	"	3	"	3
"	"	1	"	"	"	"	1	"	4	1	"	"	"	6	"	"	"	3	"	"	2	1	3
"	"	"	"	"	"	"	2	"	5	2	"	"	"	9	"	"	"	2	"	"	2	"	2
"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	2	"	"	2	"	"	"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	1	"	"	1	"	"	"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
29	56	10	3	42	18	16	54	21	504	75	52	1	17	724	1	1	8	27	5	1	39	2	42

Hjelt Stenbo A.Dr.

C. v. Schmidtens 266.

I alt foranførte vare de Deputerede for Finantserne enige, og med Hensyn til Udbedelsen af Udgifterne i Anledning af Gageforhøielsen foresloge bemeldte Deputerede, at samme maatte afholdes af Kjøbstæderne og Landet ved et forhøiet Paalæg af hvad disse allerede yde til Lønnen for Stift- og Landphysici; men, for at undgaae de Inconvenienter, der vilde følge af den ulige Udbedelse for de forskjellige Communer, eftersom en af de omtalte Læger havde været længere eller kortere Tid ansat i sit District, maatte Gagerne stedsvis anvises til enhver af disse Embedsmænd af Finantsklassen og en aarlig Refusion af hele det forskudte Beløb skee til bemeldte Kasse deels af de paagjældende Kjøbstæders Ræmnerklasser og deels igjennem de forskjellige Amters Repartitionsfunds efter en ved Rentekammeret foranstaltet Fordeling; i hvilken Henseende Cancelliet udbad sig allerh. Tilladelse til at maatte afhandle det videre fornødne med bemeldte Collegium.

Endelig androg Cancelliet paa, at den foranførte Gageforhøielse maatte tage sin Begyndelse fra 1 Juli 1829.

Samtlige i Overensstemmelse med Ovenstaaende gjorde allerund. Indstillingsposter bleve bifaldte af Hans Majestæt ved allerh. Resolution af 8 Juli 1829.

I sidstafvigte Aar, efterat de Oplysninger vare tilveiebragte, som behøvedes, for at kunne foretage Sagen angaaende Districtschirurgernes Gagering til endelig Afgjørelse, og efterat de Deputerede for Finantserne,

saavel som det Kongelige Rentekammer havde meddeelt Bekaentning om samme, har Cancelliet allerund. foredraget Hans Majestæt denne Sag. Som allerede foran bemærket, kunde ikkun de ældste af bemeldte Embedsmænd komme i Betragtning til Forbedring i deres Lønninger, da det kun er den aldrende Læge, som mindre vel kan taale Reisfers Besværligheder, og som derfor er udsat for at maatte dele sin Praxis med privatiserende yngre Læger, der kan ansees trængende til forbedret Løn; hvorimod en Districtslæge, saalænge han er i sin fulde Kraft og Rørlighed, maa, naar han besidder Duelighed og Virksomhed, ved sin private i Forbindelse med sin offentlige Praxis kunne erhverve fornødent Udkomme. Med Hensyn til hine ældre Districtslæger kunde imidlertid, af samme Grund, som er anført om Lønningerne for Stifts- og Landphysici, Afdgangen til Gageforbedring ikke gives ved visse Tjenestkaar; hvorfor Cancelliet formænte, at Hjælpen maatte tildeles dem paa den Maade, at de 10 ældste fik hver et aarligt Tillæg af 400 Rbd. S. og de 15 næstpaafølgende et aarligt Tillæg hver af 200 Rbd. S., hvilke Tillæg derhos fandtes at burde gives uden Hensyn til den Difference, der finder Sted i Districtslægernes ældre Lønninger, der i Almindelighed variere imellem 150 og 200 Rbd. S., men dog paa nogle Steder overstige denne sidstnævnte Sum, ligesom der og ere enkelte Chirurgicer, for hvilke Lønnen er ringere end 150 Rbd. S. Foruden at den Forskjel, der saaledes finder Sted, maa antages

at have grundet sig i specielle Omstændigheder, der have været tagne i Betragtning ved Lønnens Bestemmelse, vilde en Omregulering af de oprindelige Gager medføre mange Forviklinger, da den vilde gøre mange nye og i lang Tid næsten aarlig forandrede Beregninger over Tillægene nødvendig.

Betræffende Spørgsmaalet om, til hvilke Læge-Embeder Bestemmelsen skulde strække sig, holdtes det for billigt, at ikke blot de egentlige Districtschirurgicater, men ogsaa de andre Læge-Embeder i Provindserne, som kunne sættes ved Siden af samme, bleve gjort delagtige i den tiltænkte Forbedring; hvorhos Hans Majestæt maatte forbeholde sig, naar lignende nye Lægeposter maatte oprettes, at bestemme, hvorvidt disse skulde indtræde i Rækken af de Poster, som give Afgang til de omhandlede Gagetillæg; og i Henseende til Afgjørelsen af de Paagjældendes Qualification til at oprykke i de høiere Gager, fandtes det, at samme burde bedømmes efter Enhvers Anciennitet fra hans første Ansættelse i et af de Embeder, som give Afgang til Gageforbedringen. Heri formentes dog at kunne gøres den Modification, at ogsaa Chirurgen paa Færøerne, naar han siden maatte faae Ansættelse i Danmark, skulde nyde godt af sin Anciennitet som Chirurg paa Færøerne. Hvad Udredelsen af den foresøgte Lønning angaaer, maatte dermed forholdes som med den foresøiede Gage for Stifts- og Landphysici, og endelig androges paa at Gageforbedringen maatte tage sin

Begyndelse fra 1 Januar d. A. Paa Cancelliets i Overeensstemmelse med foransførte gjorde allerund. Indstilling behagede det Hans Majestæt ved allerh. Resol. 28 Dec. f. A. allern. at resolvere:

1. At en fast aarlig Gageforhøielse af 400 Rbd. S. bliver at tillægge Enhver af de 10 ældste og af 200 Rbd. S. enhver af de 15 næstpaafølgende af de Embedsmænd, der beklæde noget Districtschirurgicat i Danmark eller noget Lægeembede, der kvalificerer sig til at sættes ved Siden af samme, hvoriblandt Chirurgicaterne i Kronborg, Hirschholm, Tægerspries og Frederiksborg Districter og i Obsherred, samt Stadsphysicetet i Fredericia og Chirurgicaterne for Kjøbstæderne Korsør og Nakskov, saavelsom den for Lyngbye og Omegn oprettede Lægepost ogsaa blive at henregne*).
2. At Allerhøiisfamme forbeholder sig, naar lignende nye Lægeposter maatte oprettes i Riget, at bestemme, hvorvidt disse skulle indtræde i Rækken af de Poster, som give Afgang til de omhandlede Gagetillæg.
3. At Ancienniteten, hvorefter Afgangen til Tillægsgagerne bestemmes, stedse bliver at bedømme efter

*) Dette sidste Embede er senere ifølge allerh. Resol. 10 Febr. sidst. (Coll. Tid. Nr. 7 Side 113—114) ophævet, hvorimod Districtschirurgicatet paa gamle Kjøbenhavns Amt er deelt i 2 særskilte Chirurgicater.

de vedkommende Lægers Ansættelse i et af de i Nr. 1 omhandlede Embeder ; dog at Landchirurgen paa Færøerne gives Udgang til, naar han senere maatte faae Ansættelse i Danmark, at nyde Godt af sin Anciennitet som Chirurg paa Færøerne, og at Til-lægene tilstaaes uden Hensyn til den Forskjel, som finder Sted i de nu reglementerede Gagers Størrelse.

4. At den forhøiede Løn skal udredes af den Kongelige Kasse, imod at refunderes samme af Kjøbstæderne og af Amtsrepartitionsfondene, efter hvad desangaaende nærmere vil blive bestemt paa allerunderdanigst Forestilling fra det Kongelige Rentekammer.

5. At denne Gageforhøielse tager sin Begyndelse fra 1 Januar 1832.

Samtlige de Læge-Embeder, paa hvilke Resolutionen er anvendelig ere følgende :

	Sjællands Stift.
Chirurgicatet i:	1. Kjøbenhavns Amts nordre District.
—	2. dito søndre dito.
—	3. Rjøge og District.
—	4. Tryggevelde District.
—	5. Bordingborg og District.
—	6. Bester = Flakkebjerg Herred, samt en Deel af Slagelse Herred.
—	7. Slagelse Herred og Løve Herred.
—	8. Kallundborg og District.
—	9. Holbek og en Deel af Mehrlose Herred.
—	10. Ringsted og Ringsted Herred, samt en Deel af Thybjerg Herred.
—	11. Sorø District.

- Chirurgicatet i: 12. Næstved og District.
 — 13. Roeskilde, samt i Somme, Bold-
 borg og Horns Herreder.
 — 14. Samsøe.
 — 15. Amager.
 — 16. Møen.
 — 17. Kronborg District.
 — 18. Jægerspris.
 — 19. Hirschholm District.
 — 20. Frederiksborg District.
 — 21. Odsherred og Nyejøbing.
 — 22. Corsøer Bye.

Fyens Stift.

- Chirurgicatet i: 23. Nyeborg og District.
 — 24. Faaborg og Galling Herred.
 — 25. Svendborg og District.
 — 26. Odense og District.
 — 27. Assens og District.
 — 28. Middelfarth og Bends Herred.
 — 29. Bogense, samt Skam og Skoubye
 Herreder.
 — 30. Kjerteminde og District.
 — 31. Langeland.

Hollands- og Falsters Stift.

- Chirurgicatet i: 32. Stubbekjøbing og District.
 — 33. Nyejøbing og District.
 — 34. Nakskov District, samt forrige Hal-
 sted Klosters Amt.
 — 35. Nysted, Mariboe, Sarkjøbing og
 Rødbye, samt i Natholm og Mariboe
 Klosters Amter.
 — 36. Fensø, Femø og Ustoe.
 — 37. Nakskov Bye.

Aalborg Stift.

- Chirurgicatet i: 38. Aalborg, samt i Kjær og Flekkum
 Herreder.
 — 39. Nyejøbing og Herreder paa Norsøe.
 — 40. Thisted og Hillerslev m. fl. Herreder.

- Chirurgicatet i: 41. Hjørring og District.
 — 42. Slagen og District.
 — 43. Sæbne og District.
 — 44. Læsøe.
- Biborg Stift.
- Chirurgicatet i: 45. Biborg, samt Fjends, Nørlyng m. fl.
 Herreder.
 — 46. Skive og Salling Herreder.
 — 47. Nibe, Løgstør, Aars og Sleth Herreder m. m.
 — 48. Øster- og Vester-Han Herreder, samt Hvetboe Herred.
- Aarhus Stift.
- Chirurgicatet i: 49. Aarhus, samt Ring, Hasle m. fl.
 Herreder.
 — 50. Horsens, samt Boer, Nim m. fl.
 Herreder.
 — 51. Grenaae og District.
 — 52. Ebeltoft, samt Sønder og Nols Herreder.
 — 53. Randers og District.
 — 54. Skanderborg og District.
 — 55. Hobroe og Mariager, samt Gjerløv, Dnsild m. fl. Herreder.
- Ribe Stift.
- Chirurgicatet i: 56. Ribe, samt Gjørding og Malt Herreder m. m.
 — 57. Varde og District.
 — 58. Ringkjøbing, samt Bølling og Hind Herreder m. m.
 — 59. Holstebro, Ulfborg og Ginding Herreder m. m.
 — 60. Lemvig og District.
 — 61. Kolbing og District.
 — 62. Veile og District.
 — 63. Fanøe.
 64. Stadsphysicaten i Fredericia.

Ved Bekjendtgjørelse fra Directionen for Quarantaine-
foranstaltningerne af 25 Februar er London erklæret for
smittet af Cholera, hvorimod de paa den næstforegaaende
Bekjendtgjørelse af 15 Febr. (Coll. Tid. Side 119) an-
førte smittede Stæder St. Petersborg og Kronstad nu ere
frie for Smitte og henhørende til de mistænkte Stæder.

Ledige Embeder.

Under det danske Cancellie: Gjerrild og Hem-
med Sognekald i Aarhus Stift, 300 Rd. — Mautrup,
Sæbye og Bile Sognekald i Viborg Stift 130 Rd.
Kaldet er iblandt dem, som have erholdt særdeles Lettelse
i Skatter. — Sognekaldet i Kjøbstaden Nykjøbing og
for Synstofte Menighed paa Falster, 400 Rd.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 10 Februar
er Cancelliesecretair og Cancellist ved Ordenscapitulets
Secretariat, H. J. Lindberg, udnævnt til virkelig
Cancellieraad; den 15 er Kammerraad og Amtsforvalter
for Aalborg Amtstuedistrict, E. B. Wesenberg, udnævnt
til virkelig Justitsraad; Landvæsenstommisair og In-
specteur ved en Deel af de for Statsgjeldskassens Reg-
ning overtagne Godser i Nørre-Jylland, J. H. Binds-
bøll, til Justitsraad; den 17, Copiisterne i Kjøben-
havns Politieret og ved Politiets øvrige Forretninger,
L. Bach og M. Kund, beskikkede til Fuldmægtige samme-
steds; den 22, Sognepræst i Nykjøbing og for Anneret
Synstofte paa Falster, Consistorialraad L. Trojel, til
Sognepræst for Kjøbeløv Menighed i Lolland; personel
Capellan for Dalbye og Stupperup Menigheder i Fyen,
H. R. Buchhave, til Sognepræst for Binding og Bind
Menigheder i Ribe Stift; Cand. theol. J. E. Schous-
boe til personel Capellan for Weile og Hornstrup Menig-
heder i samme Stift; Cand. theol. J. W. West til
Sognepræst for Hellested Menighed i Sjælland; den 24,

Sognepræst for Nautrup, Sæbye og Bile Menigheder i Viborg Stift, L. E. Grove, til Sognepræst for Kirke = Hvalsøe og Sørløse Menigheder i Sjælland; Sognepræst for Knebel og Roalse Menigheder i Aarhus Stift, H. Haar, til tillige at være Provst for Sønder, Mols og Østerlilberg Herreder i Randers Amt; Sognepræst for Gjerrild og Hemmed Menigheder i Aarhus Stift, H. E. Goldberg, til Sognepræst for Nørsted Menighed i samme Stift samt til Provst for Rougsøe, Sønderhald og Nørre Herreder i Randers Amt.

Under Rentekammeret: Den 21 Januar er Cand. juris F. J. Harthausen udnævnt til Kammerjunker; Agent og Hofvejer S. W. Heilbuth til Hofagent med den Rang, ham allerede er tillagt; den 4 Feb., konstitueret Landfoged i Island, Krigssekretær R. E. Utstrup, til virkelig Landfoged sammesteds; den 7 ere følgende udnævnte til virkelige Kammerraader: Renteskriver for Rentekammerets 2det Næsbygske Renteskriver-Contoir, A. H. Meyer; Renteskriver for Rentekammerets 2det hollandske og lauenborgske Renteskriver-Contoir, J. Drehn; Amtsskriver i Esmar Amt, J. G. Reimers; Amtsforsvalter og Actuarius i Husum Amt, A. N. L. Seher; Huusfoged i Hohenwestedt, C. P. Meisner; Amtsforsvalter for Bordingborg Amtstuedistrict, J. J. G. Schytte; Amtsforsvalter for Kallundborg Amtstuedistrict, J. M. Sonne; Amtsforsvalter for Ringsted Amtstuedistrict, P. A. E. Krebs; Amtsforsvalter for Kronborg Amtstuedistrict, H. Fasting; Amtsforsvalter for Ebeltoft Amtstuedistrict, U. E. F. Aagaard; Amtsforsvalter for Mariboe Amtstuedistrict, M. E. S. Eller; Amtsforsvalter for Viborg Amtstuedistrict og Forsvalter ved Colonierne paa Altheden, N. E. Morville; Amtsforsvalter for Roeskilde Amtstuedistrict, N. D. Münster; Chef for det Kjøbenhavnske Tallottoes Correspondence-Contoir, Krigssekretær P. E. W. Hansen; Chef for bemeldte Lottoes Bogholder-Contoir, J. Hansen; Kassierer ved samme Lottoe, Kammersekretær J. D. E. Brorson, og Chef for fornævnte Lottoes Revisions-Contoir, A. F. A. Holdt. Under samme Datum: Dver-

forster i Inspectionen Raseborg i Hertugdømmet Lauenborg, J. Uslar, til Hofjægermester, og Skovrider paa det 2det kronborgske District, S. M. Bjørnsen til virkelig Forstraad. Den 14, Copiist i Rentekammerets sjeniske og lollandiske Renteskriver-Contoir, C. P. F. Boesen, til Fuldmægtig i samme Contoir; Copiist i Rentekammerets danske Cancellie, Capitain i Hans Majestæts Livcorps, L. P. Larsen, og Copiist i Rentekammerets 2det jydskke Renteskriver-Contoir, A. Rosenstand-Goiske, respective til 1ste og 2den Fuldmægtig i bemeldte Kammercancellie; Copiist i Rentekammerets 1ste sjællandske Renteskriver-Contoir, Krigssecretair P. C. Dressing, til Fuldmægtig i samme Contoir; Cand. juris J. A. Lundbahl til Copiist i Kammerets danske Cancellie; Exam. juris C. D. W. Schaper til Copiist i det 1ste sjællandske Renteskriver-Contoir; Exam. juris F. Berg til Copiist i det sjeniske og lollandiske Renteskriver-Contoir, og Exam. juris C. F. Birch til Copiist i det 2det jydskke Renteskriver-Contoir. Under samme Datum: Auscultant i den holsten-lauenborgske Dverret, F. A. Eckardt, og Cancellist i de Kongelige Dresdens Capituls Secretariat, G. A. Krag, til Kammerjunkere.

Under de Kongelige Ordeners Capitul: Den 17 Febr. er Cancellist ved Capitulets Secretariat, Cancellie-raad H. J. Lindberg, beskikket til Bogholder, og Copiist under Directionen for den almindelige Pensionsskaffe, G. A. Krag til Cancellist ved bemeldte Capitul.

Under Admiralitets- og Commissariats-Collegiet: Den 5 Febr. er Krigsassesfor L. M. Leschly udnævnt til Inspecteur ved Søeqvæsthuset; den 19, Krigsraad og Assistent i Holmens Equipage- og Commando-Contoir, P. A. Børgesen, til Equipage- og Commando-Skriver ved Holmen med den ham under 25 Marts 1827 reserverede Anciennet; Forvalter ved Kjøbenhavns Op- mudringsvæsen, Krigscancelliesecretair H. H. D. Drackau, og Forvalter ved Søe-Statens Hovedmagazin D. C. Wibe benaadebe med Krigsraads Charakter.

Collegial=Lidende.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

Nr. 10. Den 10de Marts 1832.

Redigeret, forlagt og udgivet af:

Peter Johan Monrad, Anders Sandse Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Trykt i det Christensenske Officin ved J. D. Øvist.

Lovgivning.

Det er flere Gange blevet offentligent omhandlet, om der ikke, i al Fald forsaavidt Hovedstaden vedkommer, kunde gjøres en Indretning, hvorved de Mortalitetens-Lister, som til forskjellige Tider kundgjøres, kunde komme til at indeholde nøiagtigere og paalideligere Efterretninger om de Sygdomme og andre Tilfælde, hvorved Dødsfaldene ere forarsagede. Da der nu ved allerhøieste Resolution af 9 Juni 1829, kundgjort ved Placat af 26 næstefter, var truffet den Foranstaltning, at intet Liig kunde begravet her i Hovedstaden, uden efter Attest, udstedt af en Læge, og altsaa ethvert Dødsfald, om endog den Døde ikke har været behandlet af en Læge, kommer til en saadans Kundskab og bliver Gjenstand for hans Undersøgelse, saa fandt Man, at bemeldte Foranstaltning kunde benyttes til at erhverve hiin nøiagtigere Oplysning om

Dødsaarfagerne. Cancelliet indhentede i den Anledning Betænkning fra Sundhedscollegiet og Vicepolitiedirecteuren, og nedlagde derpaa allerund. Forestilling om Sagen og Forslag til de Bestemmelser, som fandtes hensigtsvarende i det anførte Diemed.

Da en Befaling om terminsvise Indberetninger fra Lægerne, grundede paa Dptegnelser om de af dem udfædte Dødsattester, vanskelig vilde kunne lede til fuldstændige og nøiagtige Anmeldelser, fandtes det rigtigst at begrunde Mortalitetstabellerne paa selve de ved Placat 26 Juni 1829 befalede Dødsattester, ved at foreskrive, at den Ufødtes Alder, Stand og Dødsaarflag skal af vedkommende Læge anføres i bemeldte Attest. Lægernes forskellige Navne-Betegnelse af visse Sygdomme kan vel foranledige nogen Upaalidelighed i Tabellerne; men, foruden at saadan forskjellig Navngivelse, efter Sundhedscollegiets Bemærkning, dog ikke finder Sted i Henseende til mange Slags Sygdomme, vil bemeldte Collegium ogsaa søge denne Hindring for Tabellernes Paalidelighed hævet, ved efter Mulighed at virke til Antagelsen og Brugen af en fast Terminologie for de Sygdomme, under hvilke alle mødende Tilfælde bedst henføres ved Lægernes Dpgivende paa Dødsattesterne. For at ikke en eller anden Læge skal ansee det fornødent, for at erhverve den muligste Visshed, at foretage Dissection, førend han attesterede Dødsaarfagen, hvilket dog, hvor andre Grunde ei fordrede en saadan Operation, ikke burde ske blot

med Hensyn til den videnskabelige og statistiske Interesse, som habes for Die ved at skaffe Mortalitetstasterne større Fuldstændighed og Paalidelighed end hidtil, saa ansaae Cancelliet det rigtigst, at det blev udtrykkelig fastsat, at Lægens Attest maatte bygges paa den Kundskab, han ellers har været i Stand til at erholde. Ligeledes formeentes det, hvad den Udsødes Alder og Stand betræffer, at kunne fastsættes, at samme skal opgives efter den Oplysning, Lægen derom har eller hos dem, som forefindes i Liighuset, kan erholde.

Udtrykket i Placat 26 Juni 1829, at Præsterne ikke maae kaste Jord paa noget Liig førend den omhandlede Attest er tilveiebragt, kunde give Anledning til at antage, at Attesten ikke behøvedes i Tilfælde, hvor ingen Jordspaaakastelse finder Sted, hvilket gjælder med Hensyn til det mosaiske Troessamfunds Bekjendere og Dødsfødte, samt dem, der have begaaet Forbrydelse, der udelukker dem, fra Jordspaaakastelse af Præsten; ligesom ogsaa stundom Børn, som ere døde uden Daab, skulle være begravede uden Jordspaaakastelse. Det kan og have været draget i Tvivl, om de i forbernelde Placat foreskrevne Dødsattester vare aldeles fornødne med Hensyn til dem, som ere døde i Hospitalerne eller Straffeanstalterne her i Staden, i det nemlig det stadige Lægetilsyn, under hvilket Patienterne paa disse Steder befinde sig, i og for sig giver Garantie for at Ingen, der fordres begravet derfra, ikke virkelig er død, og hine Attester altsaa

ikke der synes nødvendige til Opnaaelsen af Placatens Hensigt. Det maatte imidlertid ansees rigtigst, at Begravelse ikke tilstedes Noget, selv hvor Jordspaaakastelse ikke kan finde Sted, uden at den i Pl. 26 Juni 1829 befalede Attest er fremskaffet, og at derfor denne Anordnings Bud nærmere bestemmes i Overensstemmelse dermed *). Fremdeles maatte Cancelliet, forsaavidt som det var foredraget, at Jordspaaakastelse undertiden ikke fandt Sted paa Børn, som hendsøde uden Daab, være aldeles enig med den af Stiftsprovst Clausen, som paa den Tid vicarierende Biskop, i hans desangaaende meddeelte Betænkning yttrede Mening, at det burde gøres Præsterne til almindelig Pligt at kaste Jord paa saadanne Børn, hvilket og stemmer med Loven og Kirkeritualets Bestemmelser. Derimod ansaaes det ufornuddent at paahyde det samme med Hensyn til dødsfødte Børn, da disse ikke have været Lemmer af Christen- eller Menneskesamfundet, og Jordspaaakastelse med Hensyn til disse Bæfener ei heller hidtil har fundet Sted; men det ansaaes aldeles nødvendigt, at der ogsaa fremskaffes Lægeattest førend dødsfødte Børn begraves, da ellers de Misbrug kunne finde Sted i Henseende til disse,

*) Dette er iagttaget i den under 12 Januar d. A. udgivne allerhøieste Placat for Kjøbstæderne udenfor Kjøbenhavn samt for Landet, hvis § 4 byder, at intet Liig maa jordes førend sliig Attest er tilveiebragt. (See Coll. Tid. for dette Aar Side 59.)

som Lovens 6—6—9, cfr. Art. 7 og Kirkeritualet S. 336 gaae ud paa at forebygge.

Da Placat 26 Juni 1829 foreskriver en almindelig Regel til Betryggelse for at Ingen jordes, hvis Død er tvivlsom, og denne Anordnings ratio er lige anvendelig, til hvilken Religion den Naagiældende hører, saa maa — saaledes som Cancelliet ogsaa tidligere har tilkjendegivet Repræsentanterne for det mosaiske Troesfund her i Staden i Anledning af 'en derom gjort Forespørgsel — §§ 3, 4 og 5 i Placat 21 Mai 1811 angaaende hvorledes denne Religions Bekjendere have at forholde sig i Henseende til Liigs Begravelse, ved ovennævnte Pl. 26 Juni 1829 tildeels ansees ophævede, og følgelig en saadan Lægeattest, som denne sidste Anordning paabyder, være fornøden og tilstrækkelig, hvad enten en mosaisk Troesbekjender forlanges begravet før eller efter de tre Dages Forløb, som bestemmes i Placaten af 21 Mai 1811, hvilken Termin saaledes ikke længer kommer i Betragtning, hvoraf det bliver en Følge, at Stadsphysici Attest nu ikke er udelukkende nødvendig, men at enhver autoriseret Læge maa være competent til at meddele samme.

Naar der saaledes er sørget for ved de befalede Dødsattester at faae den muligst nøiagtige Efterretning om Karfagerne til alle Dødsfald her i Staden, formeentes det med Hensyn til Mortalitetstabellernes Affattelse at være rigtigst at paabyde, at bemeldte Dødsattester, naar

de ere afbenyttede ved Begravelsen, ugentligen skulle afleveres til Stadsphysicus tilligemed specificeret Anmeldelse over samme, hvilket maatte besørges af vedkommende geistlige Embedsmænd eller Kirkebetjente samt det mosaiske Troessamfunds Repræsentanter. Disse Anmeldelser maatte Stadsphysicus samle og maanedlig afgive til Sundhedscollegiet tilligemed en efter samme forfattet Mortalitetstabel over de i Maanedens Løb stedfundne Dødsfald, hvorefter Sundhedscollegiet, ved Hjælp af disse maanedlige Lister, ved hvert Aars Udgang vil have at besørge udarbejdet en Generaltabel over de Døde i hvert Aar. Men da det er rigtigst, at Dødslisterne fremdeles udgives i Forbindelse med Tabellerne over Fødte og Ægteviiede, og disse sidste ikke staae i nogen Relation med Sundhedscollegiets Virkekreds, ligesom de og alle hidtil ere udgivne fra Politiet, saa formeentes det, at saavel de foransførte maanedlige Mortalitetstabeller, som den aarlige Generaltabel fra Sundhedscollegiet maatte tilstilles Politiet til videre Bekjendtgjørelse.

Cancelliets i Dvereensstemmelse med alt foransførte fremsatte allerund. Indstillingsposter bleve bifaldte ved allerh. Resolution af 8 Febr. sidstleden, og en Cancellie-Placat. er derefter udkommet desangaaende den 17 s. M., ligesom det nysansførte om Tabellernes Forfattelse ved Sundhedscollegiet og deres Afgivelse til Politiet er tilkjendegivet bemeldte Autoriteter.

Placaten er saaledes lydende:

I Forbindelse med de Bestemmelser, som den ved Cancellie-Placat af 26 Juni 1829 kundgjorte allerhøieste Resolution af 9 s. M. har foreskrevet for Kjøbenhavn i Henseende til de Attester, som skulle tilveiebringes førend Begravelse maa finde Sted, bliver i Følge Hans Majestæts allernaadigste Resolution af 8 d. M., end videre følgende at iagttage i bemeldte Kongelige Residentskad:

- 1) De ved den allerhøieste Resolution af 9 Juni 1829 paabudne Døds-Attester skulle tilveiebringes inden nogensomhelst Begravelse maa tilstedes, selv om ingen Jordspaaakastelse dermed er forbunden, altsaa og forinden dødsfødte Børn maae begraves, hvilke Attester ogsaa i dette Tilfælde skulle afgives til vedkommende geistlige Embedsmænd, som derefter meddele den fornødne Tilladelse til Ligets Begravelse. Iøvrigt maa Jordspaaakastelse ikke efterlades paa noget Liig, som begraves paa de til de evangelisk-lutheriske Menigheder hørende Kirkegaarde, alene med Undtagelse af dødsfødte Børn og dem, som det ved Lovene er formeent at kaste Jord paa.
- 2) De i ovenmeldte allerhøieste Resolution af 9 Juni 1829 indeholdte Bestemmelser skulle ligeledes ansees anvendelige paa mosaiske Troesbekjenderes Liig, og Budene i den ved Cancellie-Placat af 21 Mai 1811 kundgjorte allerhøieste Resolution af 18 næstforhen derefter være forandrede.

- 3) Det skal gøres samtlige Læger til Pligt, i de ved den Kongelige Resolution af 9 Juni 1829 paa- budne Døds-Attester at opgive den Afdødes Alder og Stand efter den Oplysning, de derom have, eller hos dem, som forefindes i Liighuset, kunne erholde, samt ligeledes at angive Aarsagen til Døden saa nøiagtigen, som det staaer i deres Magt efter den Kundskab, de have været i Stand til at erholde.
- 4) Der skal ugentligen til Stadsphysicus indgives specificerede Anmeldelser fra samtlige christne Menigheders geistlige Embedsmænd eller Kirkebetjente og det mosaiske Troesfællesskabs Repræsentanter om alle i Menigheden forefaldne Dødsfald, med hvilke Anmeldelser tillige forommeldte Døds-Attester skulle følge som Bilage.

Hvilket herved kundgjøres til Efterretning og Sagttagelse af alle Vedkommende.

Blandede Efterretninger.

Den 24 Februar er udfærdiget følgende allerhøieste Rescript til Amtmanden over Bornholm.

Vor Gunst! Da Du i at indberette, at Branddirecteuren paa Vor De Bornholm, Regimentsquarttermester Rasch, ved Døden er afgaaet, for Os allerund. haver andraget, at det, paa Grund af locale Forhold, vilde være til større Bequemmelighed for Amtets Beboere, om dette Branddirectoriat blev ophævet, og Forretningerne henlagte

under Herredsfogderne, saa give Vi Dig hermed tilkjende, at Vi, i Betragtning af de Os i saa Henseende foredragne Omstændigheder, herved allernaadigst ville have bestemt, at Branddirectoriatet paa Bornholm skal nedlægges og de dertil hørende Forretninger overtages af Herredsfogderne, enhver for hans Vedkommende, imod at enhver af de nuværende Herredsfogder, for det derved foretagne Arbejde, tillægges en aarlig Godtgjørelse af 50 Rbd. Sølv, hvorhos de nyde de Sportler, som Anordningerne have bestemt for Branddirecteurernes Forretninger.

Derefter etc.

Da tvende Mænd, som efter Rettens Udmeldelse havde foretaget en Syns- og Overleverings-Forretning paa en Hovedgaard i Anledning af sammes Overdragelse til en ny tiltrædende Forpagter, begjærede den dem for Forretningen tilkommende Godtgjørelse udbetalt, men Godseieren ikke ansaae sig forpligtet hertil paa Grund af at et Oversyn var forlangt, opstod det Spørgsmaal, om hiin forlangte Godtgjørelse kunde autoriseres til Inddrivelse ved Udpantning, hvorom vedkommende Overøvrighed forlangte Cancelliets Resolution.

I Anledning heraf har Cancelliet svaret i Skrivelse af 14 Februar, at Man, saavel ifølge de Grunde, paa hvilke Forordn. af 20 October 1819 om Udpantning for Retsgebyrer og de dermed forbundne Afgifter er bygget, og som i det Væsentlige ogsaa maae anses anvendelige

med Hensyn til Betalinger til Synsmænd, der, naar de ikke skulle kunne kræve samme forud erlagte, bør for-
 skaanes for den med sammes Indtale ved formelig Retter-
 gang forbundne Uleilighed og Tidsspiibe, som og med
 Hensyn til Analogien af Lovens Forskrift i 1—16—18,
 der hjemlede Sandemænd for den dem sammesteds til-
 lagte lovbestedte Godtgjørelse for deres Tug, hvad enten
 sammes Udfald var Requirenten med eller imod, at er-
 holde Nam i dennes Boe, uden foregaaende Proces eller
 Dom, finder at Udpantning kan anvendes i et Tilfælde,
 som det omspurgte, dog med Sagttagelse af den i for-
 nævnte Anordning paabudne Clausul i Henseende til
 Spørgsmaalet om Forbringens Rigtighed.

I Anledning af en fra en Provst til Cancelliet ind-
 kommen Forespørgsel, om ikke den Sognepræst, der i
 Vacancen i Provstiet havde afholdt de befalede Syn over
 Kirkerne og derfor modtaget den lovbestedte Betaling,
 hvortil han ansaae sig berettiget, burde udbetale ham en
 forholdsmæssig Andeel af samme, nemlig $\frac{5}{12}$ Dele, be-
 regnet for 5 Maaneder fra 1 August, da Provsten over-
 tog de provstelige Forretninger til 31 December f. A.,
 har Cancelliet i Skrivelse af 6 December f. A. tilkjende-
 givet de Vedkommende, at da den ommeldte Bysgift,
 paa Grund af Lovens 2—16—10, Forordningen 5 De-
 cember 1806 og Rescriptet af 10 Juli 1812 maa ans-
 sees som Provstens aarlige Løn, blev samme at dele i

Forhold til Enhvers Embedstid af Aaret; og da der senere af Sognepræsten gjordes yderligere Forespørgsel, om ikke Aaret, i hvilket den ommeldte Afgift ertægges, bør, med Hensyn til at Afgiften skal betales naar Synet er afholdt, regnes fra Juni Maaned det ene til Juni Maaned det følgende Aar, svarede Cancelliet i Skrivelse af 19 Februar sidstl., at i slige Tilfælde bliver Aaret at regne fra 1 Januar til 1 Januar.

Ved Rescript af 22 Febr. sidstl. til Stiftamtmanden over Ribe Stift er det bevilget, at Ribe Amts Repartitionsfond maa for Passagen over den af Samme overtagne og paany opførte Broe over Kongeaaen ved Skodborghuus under bemeldte Amt hæve i Broepenge af hver Vogn 3 Rbß. Sølv (eller 1 Lybß Skilling) og af hver Ridehest eller løst Creatur 2 Rbß. Sølv (eller $\frac{1}{2}$ Lß.), dog at Grændsetoldvæsenets Personale ubetinget, og isvrigt Enhver, som reiser i Kongelig Tjeneste-Forretninger, fritages for at ertægge denne Afgift, samt at Fritagelse ligeledes forundes samtlige Beboere af Skodborg Bye og Veien Sogn for deres egne Vogne og Creaturer, imod at hine vedligeholde Veien fra Broens søndre Ende til Skodborg Bye og disse Veien fra Byens nordre Ende til Korsveien ved Stedet nye Skodborghuus.

Committeens for Anvendelsen af de 400 Rbd. r. S., som aarligen af den Keisersenske Fond afgives til Anlæg af Haandarbeidskoler efter den indbyrdes Underviisningsmethode i de Sjællandske Kjøbstæder, har til Cancelliet indsendt Beretning om Anvendelsen af fornævnte Beløb i Aaret 1831.

Efter Regnskabet for 1830 havde i Behold 98 Rbd. r. S. og 33 Rbd. 73 f. Sedler og Teg. hvortil kommer hine 400 Rbd. r. S. for 1831, tilsammen 498 Rbd. r. S. og 33 Rbd. 73 f. Sedler og Teg. Deraf er udgivet: 1) Til Udvidelsen af Haandarbeidskolen i Nykøbing i Odsherred 50 Rbd.; 2) til Materialernes Indkøb m. m. til Haandarbeidskolen i Ringsted, 50 Rbd.; 3) til dito til Haandarbeidskolen i Sorø, 50 Rbd.; 4) til dito til Haandarbeidskolen i Slagelse, 50 Rbd.; 5) til dito til Haandarbeidskolen i Korsør, 50 Rbd.; 6) til dito til Haandarbeidskolen i Skjelskør, 50 Rbd.; 7) til den til Normalkolen for indbyrdes Underviisning annecterede Haandarbeidskole her i Byen, især med Hensyn til Dplærelse og Veiledning af Lærereinder til sjællandske Skoler, 100 Rbd. alt r. S.; 8) til Brevporto, Indpakning af Penge og Indskrivning paa Ageposten, 54 f. S. og L.; 9) til Skrivematerialer, 16 f. Den hele Udgift har saaledes været 400 Rbd. rede Solv og 70 f. Sedler og Teg.; altsaa var Beholdningen ved Udgangen af 1831: 98 Rbd. r. S. og 33 Rbd. 3 f. S. og L.

(Efterretninger om ledige geistlige Embeders Indtægter og de paa samme hvilende Byrder).

1. Baalse Sognekald paa Galster, som tilforn er anslaaet til 350 Rd., har nu følgende Indtægter: 1) Korn- tienden af Sognets 259 Ldr. Hartkorn udgjør omtrent 40 Ldr. Hvede, 40 Ldr. Rug, 90 Ldr. Byg og 50 Ldr. Havre. 2) Dvøgtienden og Smaaredsel omtrent 60 Rbd. 3) Refusion af Baldnæsse Hovedgaard, 54 Rbd. 5 Mk. og 9 s. 4) Dffer og Accidentser omtrent 150 Rbd. 5) Præstegaarden staaer for Hartkorn $9\frac{1}{2}$ Ld. med et Areal af 36 Ldr. Land og en Skovjævningslod, stor 34 Ldr. Land. Paa Embedet hviler et Laan stort 225 Rbd., som afdrages med $\frac{1}{10}$ Deel aarlig.

2. Meyrup Sognekald og det dermed forbundne første Lærer-Embede ved Borger-skolen i Holstebro, under Ribe Stift, tilforn anslaaet til 236 Rd., har nu følgende Indtægter*): 1) Korntienden af Meyrup Sogns 177 Ldr. 6 Skpr. 3 Fdkr. 2 Alb. Hartkorn, udgjør omtrent $26\frac{1}{4}$ Ldr. Rug, $42\frac{3}{4}$ Ldr. Byg og $90\frac{3}{4}$ Ldr. Havre. 2) Dvøgtienden omtrent 4 Rbd. 3) Smaaredsel $7\frac{1}{2}$ Lpd. Smør, 88 Snefe Kg, $10\frac{1}{2}$ Lpd. Ost. 4) Dffer og Accidentser 50 Rbd. 5) Fri Bolig i Holstebro. 6) Høitidsoffer sammesteds 80 Rbd. Enkepension upredes. Præsten kaffer sig selv Befordring til Meyrup.

*) Gfr. Anmelbelsen om dette Kalds Indtægter i Coll. Tid.

3. Levring og Hørup Sognekald i Aarhus Stift er efter gammel Angivelse anslaaet til 180 Rbd. og har nu følgende Indtægter: 1) Tienden af begge Sognes 265 Tdr. Hartkorn er anslaaet til 56 Tdr. 2 Skp. Rug, 66 Tdr. 2 Skp. Byg, 129 Tdr. 4 Skp. Havre. 2) Landgilbe af en Innergaard 1 Td. 2 Skp. Rug, 1 Td. 4 Skp. Byg og 2 Tdr. 4 Skp. Havre, samt $1\frac{1}{2}$ Lpd. Smør. 3) Mannest og Smaaredsel: 20 Lpd. Brød, 30 Snefe Ug, 14 Lpd. Ost. 4) Dvægtiende: 1 Td. 5 Skp. Havre og 5 Rbd. 4 Mk. i Penge. 5) Offer og Accidensfer omtrent 95 Rbd. 6) Refusion af Hovedgaarden Palstrup, for nogle Parcellister, under Navn af Offer, 6 Rbd. Sølv. 7) Præstegaarden staaer for Hartkorn 7 Tdr. 3 Skp. 1 Fdk. med henved 60 Tdr. Land. 8) Af en bortsolgt Jordlob af Præstegaardens Mark have 4 Skp. Byg, samt Renter af Kjøbesummen 332 Rbd. Sedler.

Den 15 Februar sidstl. har Apotheker H. L. Heiberg i Ringkjøbing faaet Bevilling til i Forbindelse med hans Apothek sammesteds at anlægge et Filial-Apothek i Herning Sogn i Hammerum Herred i Ringkjøbing Amt.

Den 24 Febr. er Kjøbmand F. C. Bendixen i Thisted erkjendt som Kongelig Spansk Vice-Consul sammesteds.

Ledige Embeder.

Under det danske Cancellie: Gundslev Sognekald paa Falster, 352 Rbd. — Hæsling og Willerslev Sognekald i Aalborg Stift, 175 Rbd. Det er blandt de Kald, som er tilstaaet særdeles Lettelse i Skatter. — Et Copiist-Embede i den Kongelige Lands-Dverrets samt Hof- og Stads-Rets Justitscontoir og dermed forbundne Skriver-Embede ved Inquisition-Commissionen i Kjøbenhavn.

Under General-Toldkammer- og Commerce-Collegiet: Told- og Consumtions-Inspecteur-Embedet i Nækjøbing paa Falster; Inspecteur-Embedet ved Fakkebjerg Fyr paa Langeland, hvorfor stilles Sikkerhed til Beløb 500 Rbd.; Told- og Consumtionskasserer-Embedet i Nudkjøbing; for Oppebørselerne stilles Sikkerhed til Beløb 4140 Rbd. Sølv.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 29 Februar er Geheimeconferenceraad og hidtilværende overordentlig Gesandt ved det Storbrittaniske Hof, C. C. Greve af Moltke, forundt Rang med Nr. 10 i første Klasse af Rangforordningen; Cand. theol. F. Kragerop beskikket til ordineret Catechet og første Lærer ved Borger-skolen i Callundborg; Cand. theol. S. M. Vedsted til Sognepræst for Østerbrønderløf og Hallund Menigheder i Aalborg Stift; den 2 Marts, Sognepræst for Hæsling og Willerslev

Menigheder i samme Stift, C. E. H. Gjerløff, til Sognepræst for Ferslev, Dal og Wolsted Menigheder i Viborg Stift; ordineret Catechet og første Lærer ved Trinitatis Borger-skole i Fredericia, A. L. Heiberg, til Sognepræst for Lunde Menighed i Spen.

Under General, Toldkammer, og Commerce Collegiet: Den 11 Jan. 1832, er Student og Skriver under Collegiet C. H. Jespersen beskikket til Toldoppebørselsbetjent i Nærvø; den 7 Febr., Fuldmægtig under Collegiet og constitueret Toldkasserer i Flensborg F. W. M. Kirchhoff til Toldkasserer sammesteds; den 8, Toldassistent D. H. Lehnhoff i Wedel til Toldcontrolleur i Bevelsfleth; den 15, Vice-Consul, Kjøbmand J. F. Hoffmann til Consul i Rotterdam; den 18, Told- og Consumtionskassereren i Rudkjøbing N. Krohn, efter Ansøgning, i Naade og med Pension entlediget; Premierlieutenant ved det Kgl. Artilleriecorps G. Strenstrup beskikket til Told- og Consumtions-Overbetjent i Horsens; den 25, Kjøbmand L. Møller i Aalborg til Agent med Rang Nr. 2 i 7 Klasse af Rangforordningen af 14 Oct. 1746.

☞ Med dette Nr. følger Registeret for Aaret 1831, 2 $\frac{1}{2}$ Ark, som meddeles uden Betaling.

Collegial=Tidende.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

Nr. 11. Den 17de Marts 1832.

Redigeret, forlagt og udgivet af:

Peter Johan Monrad, Anders Sandøe Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Trykt i det Christensenske Officin ved J. D. Løvist.

Lovgivning.

Fra det Danske Cancellie er den 9 Marts udkommet følgende Placat:

I Overensstemmelse med den ved Cancellie-Placat af 15 Marts 1821 bekendtgjorte allerhøieste Resolution af 7 s. M., hvorved det allernaadigst er fastsat, at Foraarss-Flyttedagen skal, naar den indtræffer i den stille Uge, for hele Riget udsættes til første Torsdag efter Paaske, bliver forstkommende Paaske-Flyttedag, der, efter den for indværende Aar udkomne Almanaks Udvisende, skalde være den 17 April og saaledes vilde indfalde i den stille Uge, for hele Riget at udsætte til den næstfølgende Torsdag den 26 April.

Hvilket herved kundgjøres til alle Vedkommendes Efterretning.

Blandede Efterretninger.

Af de til Cancelliet indkomne Beretninger fra samtlige Biskopper i Danmark og fra den Kongelige Confessionarius om Ægteviiede, Fødte og Døde i 1831*) er udtaget efterfølgende General=Label, hvilken dog ikke indbefatter Bornholm, for hvilken De Beretning endnu ikke er indkommet, ligesom ogsaa Antallet af Ægteviiede, Fødte og Døde af det mosaiske Troessamfund ikke er optaget i Tabellen, fordi fuldstændige Beretninger ikke endnu ere modtagne.

Forholdet af de uægte Fødsler til de ægte har, beregnet over hele Danmark, været som 1 til $9\frac{3}{5}$, og af Dødfødte til levende Fødte som 1 til $22\frac{1}{6}$. Det største Antal uægte Fødsler har fundet Sted i Kjøbenhavn, hvor Forholdet af uægte til ægte Fødsler har været som 1: $3\frac{1}{2}$; derefter have de fleste uægte Fødsler været i Fyen, hvor Forholdet har været omtrent 1: $6\frac{3}{11}$. I Aalborg Stift har Forholdet omtrent været 1: $10\frac{1}{17}$; i Aarhus Stift 1: $10\frac{7}{15}$; i Viborg Stift 1: $12\frac{1}{17}$; i Lollands=Falsters Stift: 1: $13\frac{2}{3}$; i Sjællands Stift med Undtagelse af Kjøbenhavn: 1: $14\frac{1}{2}$; i Ribe Stift 1: $17\frac{3}{4}$ og paa Als og Væø 1: $17\frac{1}{2}$.

Den største forholdsmæssige Dødelighed har viist sig i Lollands=Falsters Stift og i Sjællands Stift. I førstnævnte Stift, hvor de Fødtes Antal har været 1949

*) Cf. Coll. Tid. 1831, Side 362 ff.

og Antallet af de i samme Tid Døde 3565, ere saaledes 1616 flere Døde end Fødte, eller hines Antal overstiger disses med henved 83 pEt.; — i 1830 var i dette Stift en Underbalance af circa 8 pEt. I Sjællands Stift, Kjøbenhavn uberegnet, har de Fødtes Antal været 9933 og de Dødes 14067, altsaa ere 4134 flere Døde end Fødte, og hines Antal har saaledes oversteget disses med $41\frac{2}{3}$ pEt. omtrent; i 1830 var i dette Stift noget over $1\frac{1}{3}$ pEt. Overskud af Fødsler, hvorimod der i 1829 var en Underbalance af over 18 pEt. I Kjøbenhavn har Forholdet imellem de i 1831 Døde og Fødte ikke været ugunstigt, da hines Antal kun har oversteget disses med 96, eller $2\frac{7}{8}$ pEt. I den øvrige Deel af Danmark har derimod Antallet af de Fødte oversteget Dødsfaldenes. Forholdet har viist sig gunstigt i Aalborg Stift, hvor 3763 Fødte og 2634 Døde give et Overskud af 1129, eller 30 pEt. af Fødslernes Tal; i 1830 var her et Overskud af $16\frac{1}{2}$ pEt. Derefter har Forholdet været fordeelagtigt paa Als og Vroø, hvor 775 Fødsler give et Overskud af 203 eller $26\frac{1}{2}$ pEt.; i 1830 var Overskuddet her 21 pEt. over Antallet af de Døde. I Ribe Stift overstiger ligeledes de Fødtes Antal de Dødes med næsten 23 pEt., da 5013 Fødsler have fundet Sted, medens Antallet af de Døde har været 3862, og 1151 saaledes flere ere fødte end døde. I Fyens Stift har de Fødtes Antal udgjort 4949 og de Dødes 3829; hiint overstiger saaledes dette med 1120 eller

22 $\frac{2}{3}$ pCt. ; i 1830 var i dette Stift et Overskud af over 33 pCt. I Viborg Stift give 2333 Fødsler et Overskud af 474, eller 20 $\frac{1}{3}$ pCt. over Antallet af de Døde; i 1830 var her et lignende Overskud af 22 $\frac{1}{4}$ pCt. I Aarhus Stift, hvor de Fødtes Antal i 1830 oversteg det af de Døde med 11 $\frac{7}{9}$ pCt. ere i 1831 5311 Fødte og 4450 Døde, og der viser sig saaledes et Overskud af 861 eller 16 $\frac{1}{2}$ pCt. Beregnet mod Antallet af de Døde er i Aalborg Stift, hvor den forholdsmæssig mindste Dødelighed har fundet Sted, Overskuddet af de flere Fødte næsten 43 pCt., eller for hver 143, der ere fødte, ere 100 døde; hvorimod der i Lollands-Falsters Stift for 100 Fødte have været 183 Døde. Underbalancen af de flere Døde end Fødte vil, over hele Riget, være omtrent 2 $\frac{1}{2}$ pCt. af det hele Antal, der er født.

Under det almindelige Antal ere indbefattede Wielser, Fødsler og Dødsfald blandt fremmede Religionsbekjendere, med Undtagelse af Bekjenderne af den mosaiske Tro.

Efter den fra Politikammeret udgivne Fortegnelse for Tidrummet fra 21 December 1830 til 21 Decbr. 1831, har med Udelukkelse af det mosaiske Troesfund, Antallet af Wielserne her i Staden udgjort 893, Antallet af Fødte 3589, nemlig 1876 af Mandkøn og 1713 af Qvindkøn, ligesom Antallet af de i samme Tid Døde er 3634, men hvori de under Slotsmenigheden hørende Dødsfald, som, efter Confessionarii Fortegnelse, udgjøre 34, ei ere beregnede, saa at Tallet, naar

disse tillægges, bliver 3668. Bemeldte Fortegnelse har saaledes 3 Par Copulerede flere, 6 færre Fødte og 13 færre Døde, end saaledes som anført paa den her meddeelte General=Label. Men denne ubetydelige Difference kan antages at hidrøre fra den forskjellige Tid, Fortegnelserne lægge til Grund for det beregnede Aars Begyndelse.

For at sammenholde Resultatet af de for Aaret 1831 indkomne Beretninger med de nærmest foregaaende Aars Fortegnelser angaaende Copulerede, Fødte og Døde, meddeles følgende Oversigt for Aarene 1830, 1829, 1828 og 1827, hvorved dog maa bemærkes, at Bekjenderne af den mosaiske Tro, som oven bemærket, ikke ere indlemmede i Fortegnelsen for afvigte Aar, ligesom og Efterretninger mangle for Bornholm.

Aar.	Copu- lerede.	Fødte.	Der- iblandt uagte.	Døde.		Sum af begge Sjøn.	Flere Fødte end Døde.	Flere Døde end Fødte.
				Mærke- Sjøn.	Dvinde Sjøn.			
1831	9785	37621	3543	20001	18518	38519	—	898
1830	10371	37204	3294	17116	15967	33083	4121	
1829	10073	37808	3165	19017	18090	37107	701	
1828	9700	38794	3411	15923	15020	30943	7851	
1827	9286	36954	3298	13370	12790	26160	10794	

Det erfares heraf, at der i afvigte Aar ere copulerede respective 586 og 288 Par færre end i Aarene 1830 og 1829; derimod overstige Vielsernes Antal i afvigte Aar de i Aarene 1828 og 1827 stedfundne med respective 85 og 499.

Antallet af de i afvigte Aar Fødte overstige de Fødtes Antal i 1830 med 417, og i 1827 med 667, derimod ere der i afvigte Aar fødte respective 187 og 1173 færre end i Aarene 1829 og 1828. Antallet af de i afvigte Aar Døde har derimod overstøget Dødsfaldenes Antal i alle de ovenmeldte Aar, saa at der i 1830 ere døde 5436, i 1829, 1412, i 1828, 7576, i 1827, 12359 færre end i 1831. Men, da Copulationer, Fødsler og Dødsfald i 1831 mangle deels for Bornholm, deels for samtlige mosaiske Menigheder her i Riget, saa er Sammenligningen forsaavidt ikke aldeles nøiagtig. For at give en Forestilling om denne Omstændigheds sandsynlige Indflydelse, bemærkes, at der i Aaret 1830 bleve paa Bornholm copulerede 188 Par, fødte 670 og døde 508, og at Copulationernes Tal var 19, Fødslernes 83 og Dødsfaldenes 57 iblandt mosaiske Troesbekjendere. I Aaret 1831 har der, som oven bemærket, viist sig en Underbalance af Fødsler mod Dødsfaldene, der, beregnet med Antallet af de Fødte, omtrent er $2\frac{1}{2}$ pCt., medens Folkmængden derimod i de foregaaende Aar er tiltaget, i 1830 med over 11 pCt., i 1829 med 2 pCt., i 1828 med over 20 pCt., og i 1827 med næsten 27 pCt., med de Fødtes Tal.

Den store Dødelighed, der saaledes har fundet Sted i det afvigte Aar, hidrører fra de Epidemier, som i afvigte Sommer have grasseret i den største Deel af Sjællands og Lolland-Falsters Stift, hvilke i disse Provindser have bortrevet et saa stort Antal Mennesker, at Underbalancen sammesteds end ikke fuldstændigen er blevet dækket ved det Overflud, de øvrige Provindser have givet; hvilket i sig har været betydeligt, skjøndt ikke over det sædvanlige.

For nogle af de ældre Aar fremvise General-Tabellerne et endnu større Overskud af Fødsler end i noget af de forannævnte, s. Ex. for 1820 af 11923, for 1822 af 15023. Men, som Collegial-Lidendens Læsere ville erindre af hvad der er meddeelt i Aargangen for 1827, S. 797—798, vare de Beretninger, hvorpaa General-Tabellerne indtil den Tid bleve grundede, ikke saa omfattende eller saa nøiagtige, som de nu maae antages at være, og der er i Særdeleshed Anledning til at formode, at der paa sine Steder blev begaaet den Feiltagelse, at de Rubriker, der, efter det under 14 Jan. 1800 foreskrevne Schema, blot skulde indeholde de ægte Fødsler, ogsaa indbefattede de uægte, der for Resten tillige vare særlig opgivne. Imidlertid vil det, naar de enkelte Tal sammenlignes, ikke kunne antages, at sliq Feiltagelse i nogen mærkelig Grad har fundet Sted. Naar man til Ex. undersøger General-Tabellerne for 1822, meddeelt i Collegial-Lidenden for 1823, Nr. 22, saa findes det, at Total-Antallet af Fødsler, naar Schemaet forudsættes at være rettelig anvendt og det tillige antages, at de Dødsfødte ogsaa ere indbefattede i hiint Tal, kun bliver 413 større end i 1831, og det er kun et Par Stifter, hvori de uægte Børns Antal ei har været stort, hvor det ikke er usandsynligt, at hiin Feiltagelse har fundet Sted, hvorimod det var det langt ringere Antal af Døde, nemlig kun 22931, som det store Overskud skyldtes.

Med Bekjendtgjørelse af 13 Marts fra Directionen for Quarantaine-Foranstaltningerne ere følgende Lande, Stæder og Der indtil videre erklærede for smittede:

1. Af Cholera:
 - a) London.
 - b) Sunderland.
 - c) Newcastle.
2. Af andre pestartige Sygdomme:
 - a) Constantinopel.
 - b) Algier.

- e) Tunis.
- d) Marocco.
- e) Smyrna.
- f) New Orleans.
- g) Den Candia.
- h) Alexandrien.

For mistænkte Havne og Stæder ansees indtil videre:

1. Med Hensyn til Cholera:

- a) Alle øvrige engelske og skotske Havne.
- b) Hamborg.

2. Med Hensyn til andre pestartige Sygdomme: de paa Bekjendtgjørelsen af 15 Febr. sidstl. anførte Stæder (sfr. Coll. Tid. Side 120).

Vedige Embeder.

Under det danske Cancellie: Borum og Lyngbye Sognekald i Aarhus Stift, 150 Rd. Kaldet er iblandt dem, som have erholdt særdeles Lettelse i Skatter.

Befordringer og Afgang.

Under Rentekammeret: Den 6 Februar er Assistent hos Generalmajor og Overdigeinspecteur v. Christensen, Capitain E. N. v. Christensen, udnævnt til fast Assistent ved Overdigeinspectoratet; den 16 Archiater, Justitsraad, Dr. med. & chir. J. J. A. Schønberg, Ridder af Dannebrog, til 2den Hofmedicus; den 25, Proprietair P. Mønsen til Medlem af Tiendecommissionen for Gjørding, Malt og Andst Herreder samt for det forhenværende Hunderup Birk og de Jurisdictioner, som ligge sønden for Kongeaen i Ribe Amt; den 28, Skovrider P. W. Schinn i Neumünster Amt til Skovrider ved Christianslyst i Gottorff Amt.

General : Tabel

(Til Side 184.)

over

Copulerede, Fødte og Døde i Danmark

fra 1ste Januar til 31te December, 1831.

Stedet.	Copulerede Par.	Fødte.						Døde, Dødfødte derunder indbefatte.																				Summa af begge Køn.	Herr. Fødte.	Herr. Døde.							
		Mændlige.	Qvindelige.	Deriblandt		Mandskøn.										Qvindeskøn.																					
				Summa af begge Køn.	Mandskøn.	Qvindeskøn.	nægte		dødfødte.		til 10 Mar.	fra 10 til 20	20 til 30	30 til 40	40 til 50	50 til 60	60 til 70	70 til 80	80 til 90	90 til 100	100 Jar og derover.	Summa.	til 10 Mar.	fra 10 til 20	20 til 30	30 til 40	40 til 50				50 til 60	60 til 70	70 til 80	80 til 90	90 til 100	100 Jar og derover.	Summa.
							Mandskøn.	Qvindeskøn.																													
Kjøbenhavn . . .	890	1885	1710	3595	409	390	122	89	756	67	137	194	176	206	173	122	40	2	"	1873	650	59	151	139	115	171	195	216	102	10	"	1808	3681	"	86		
Sjællands Stift . . .	2806	5038	4895	9933	324	316	244	174	2087	223	319	513	757	1080	1251	877	341	26	"	7474	1828	233	364	467	535	769	1056	923	384	34	"	6593	14067	"	4134		
Fyens Stift . . .	1199	2590	2359	4949	360	322	123	110	702	114	102	95	153	204	259	263	154	7	"	2053	545	94	107	102	116	147	196	270	178	19	2	1776	3829	1120	"		
Lollands- og Falsters Stift . . .	627	989	960	1949	60	71	43	51	467	75	82	114	194	286	329	204	93	4	"	1848	404	62	101	127	152	237	293	231	102	8	"	1717	3565	"	1616		
Ns og Vrøe . . .	213	389	386	775	20	22	9	14	87	21	13	16	19	33	41	44	13	"	287	91	13	22	9	20	24	27	46	29	4	"	285	572	203	"			
Nalborg Stift . . .	879	1988	1775	3763	168	172	69	53	510	48	56	60	62	99	159	215	113	9	"	1331	412	37	51	67	71	99	178	244	129	13	2	1303	2634	1129	"		
Viborg Stift . . .	538	1231	1102	2333	83	88	54	35	337	30	42	40	48	61	124	167	72	7	1	929	294	30	33	42	48	51	139	184	102	7	"	930	1859	474	"		
Narhurs Stift . . .	1389	2644	2667	5311	227	236	132	86	877	98	132	118	150	198	305	305	123	7	"	2313	730	116	119	126	128	165	281	304	151	15	2	2137	4450	861	"		
Ribe Stift . . .	1244	2606	2407	5013	127	148	115	102	688	91	92	95	108	197	232	257	119	14	"	1893	634	94	119	142	138	151	223	270	174	23	1	1969	3862	1151	"		
Summa	9785	19360	18261	37621	1778	1765	911	714	6511	767	975	1245	1667	2364	2873	2454	1068	76	1	20001	5588	738	1067	1221	1323	1814	2588	2688	1351	133	7	18518	38519	898 flere Døde.			

General-Label

over

Laugenes Interessenter og Mestere, samt Evende og Drengene i Kjøbenhavn.

Nr.	Laugene.	1727	1743	1771	1830	1831		
		Interessenter og Mestere.	Interessenter og Mestere.	Interessenter og Mestere.	Interessenter og Mestere.	Interessenter og Mestere.	Evende.	Drengene.
1.	Bagere	47	50	48	59	59	208	36
2.	Barberere	20	20	15	18	18	28	20
3.	Blytækkere	8	10	7	3	3	3	1
4.	Bogbindere	11	21	28	35	36	37	44
5.	Brændeviinsbrændere (faste Folk 1831 299)	200	328	280	214	208	—	—
6.	Bundtmagere	8	7	16	15	16	9	16
7.	Bødkere	30	38	38	51	56	68	107
8.	Dreiere	9	9	12	21	20	23	23
9.	Dugmagere og Dverfjærere (aparte Arbeidere 1831 415)	—	16	24	18	34	52	8
10.	Fældberebere	6	5	5	2	2	5	—
11.	Færgemænd	6	7	6	—	—	—	—
12.	Garvere	25	30	18	22	23	46	24
13.	Gjortlere	18	17	10	11	12	12	18
14.	Glarimestere	12	15	20	37	38	21	33
15.	Grov- og Kleinsmede	97	113	104	142	146	343	217
16.	Guldsmede	30	46	64	99	102	82	69
17.	Handfæsmagere	15	16	24	24	23	26	9
18.	Hattmagere	11	13	13	20	20	45	19
19.	Hjulmagere	19	23	16	19	24	26	36
20.	Hørkræmmere	49	49	38	39	34	22	29
21.	Isen- og Urtekræmmere	47	89	85	231	259	136	166
NB. Disse udgjøre nu hver for sig et Laug og have								
Urtekræmmerne 238 Int. 119 Ev. 137 Dr.								
Isenkræmmerne 21 — 17 — 29 —								
22.	Kandestøbere	8	11	11	6	6	3	1
23.	Knapmagere	14	20	19	12	13	6	3
24.	Kobberfæsmede	11	11	17	31	32	28	36
25.	Lystemagere	7	7	13	19	20	45	36
26.	Malere	25	37	40	72	70	207	116
27.	Muurmestere, Gibfere og Steen- huggere	17	35	33	32	32	645	37
28.	Møllere	24	22	23	31	33	86	64
29.	Naalemagere	—	—	8	10	10	22	11
30.	Nagelsmede	—	—	11	9	8	17	17
31.	Naryemagere	40	69	63	21	19	12	1
32.	Posfementmagere	19	19	25	12	11	6	2
33.	Pram- og Steensførere	21	19	22	—	—	—	—
34.	Reefslagere	12	12	16	19	19	66	7
35.	Sadelmagere	20	19	24	39	39	82	74
36.	Seil-, Flag- og Compasmagere	6	6	13	11	12	66	28
37.	Silke-, Ulden- og Lærredskræmmere	42	60	64	168	172	81	114
38.	Silkevævere	5	10	8	2	2	—	—
39.	Skipperne	184	197	319	650	679	—	—
40.	Skomagere	130	197	266	596	625	426	345
41.	Skorsteensfeiere	—	—	—	5	5	14	24
42.	Skrædere	145	203	322	397	395	416	84
43.	Slagtere	32	30	40	77	81	60	38
44.	Snedkere	46	124	121	254	263	660	378
45.	Stokmagere	10	14	14	25	22	38	27
46.	Sværdfegere	15	10	7	3	3	—	1
47.	Tobaks-spindere, de privilegerede Fab- ricker iberegneede (aparte Arbeidere 1831 359)	18	20	39	39	25	42	19
48.	Tømmermestere	27	34	29	23	22	527	49
49.	Tøimagere (aparte Arbeidere 1831 156)	—	8	23	65	62	249	39
50.	Uhrmagere	—	—	20	33	40	26	29
51.	Vinhandlere og Fæsbindere	39	46	59	53	59	17	60
52.	Vognmænd (faste Folk 1831 238)	27	32	13	43	50	—	—
53.	Vævere (aparte Arbeidere 1831 47)	36	24	15	21	18	31	13
Summa. Interessenter og Mestere		1648	2218	2568	3858	3980	—	—
Evende		2012	2501	3051	5099	5070	5070	—
Drengene		1709	1850	1754	2547	2528	—	2528
Summa Summarum		5369	6569	7373	11504	11578	—	—

Hertil lægges endnu de anførte aparte Arbeidere og faste Folk . 1514
samt de faste Folk eller Karle, som bruges ved de for nær-
værende Tid her i Staden i Drift værende 47 Bryggerier . 253

Collegial=Lidende.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

X Nr. 12. Den 24de Marts 1832.

Redigeret, forlagt og udgivet af:

Peter Johan Monrad, Anders Sandøe Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Trykt i det Christensenske Officin ved J. D. Løvi.

Lovgivning.

Den 6 Marts er igjennem General=Lødkammer- og Commerce-Collegiet udkommet følgende allerh. Placat:

Vi Frederik den Siette, af Guds Naade Konge til Danmark, de Venders og Gothers, Hertug udi Slesvig, Holsten, Stormarn, Ditmarsken, Lauenborg og Oldenborg, gjøre vitterligt: For at fremme Guldrækker-Fabrikernes Virkekreds have Vi fundet Os foræntlediget til allernaadigst at bestemme, at det maa være Guldrækkerne tilladt at forfærdige vægte og demi-fint Guldrækkerarbejde, og at fatholde det saatedes Tilvirke, dog skulle de, ligesom hidtil, efter Forordningen af 4 October 1769, staae til Ansvar for, at det Arbejde, de forfærdige og sælge som vægte, er af anordnet Gehalt.

Hvorefter alle Vedkommende sig allerunderdanigst have at rette. Givet etc.

Fra det danske Cancellie er den 16 Marts sidst. udkommet følgende Placat:

Hans Majestæt Kongen har under 1 d. M. allernaadigst befaleet, at værnepligtige Reserver af Danmark, som ifølge deres Danske ansættes ved de Vestindiske Tropper, og ved samme udtjene den bestemte Capitulation af 6 Aar, skulle være fritagne for at opfylde deres Værnepligt ved Linietropperne og Forstærknings-Bataillonernes Fastmandsclasse her i Landet; og fastsættes i denne Anledning følgende Bestemmelser:

- 1) Den tjenstpligtige Reserve, som ønsker Ansættelse ved de Vestindiske Tropper, maa herom indgive Ansøgning til det Danske Cancellie; og naar Chefen for den Vestindiske Hverving finder ham skicket til sliig Ansættelse, er Cancelliet bemyndiget til at bevilge saadant; og bliver det fornødne derefter at iagttage med Hensyn til Reservens Udsettelse af Lægbrullen.
- 2) Naar saadanne Reserver have i Vestindien udtjent den fastsatte Capitulation af 6 Aar, og de med Afsted ere vendte tilbage, have de i det Lægd, hvor de agte at opholde sig, at melde sig hos vedkommende Lægdsforstander, for at indføres i Rullen under Forstærknings-Bataillonernes Reserveclasse.
- 3) De Reserver, som saaledes lade sig ansætte ved de Vestindiske Tropper, skulle i det Tilfælde, at de ikke kunne udholde det Vestindiske Clima, eller blive

lem læste, og derfor maae affædiges forinden den første Capitulation eller 6 Aar er udløbet, da i 3 Aar efter deres Tilbagekomst gives en Understøttelse af 25 Rbd. Sølvs aarligen, hvilken Udgift bliver at afholde af det for de Bestindiske Tropper oprettede Forsørgelsesfond.

Den Forsørgelse, som vil blive givet Bestindiske Soldater, der recapitulere, og udtjene den anden og tredie Capitulation, er fastsat ved Organisationen af Forsørgelsesfondet.

Hvilket herved kundgjøres til Efterretning og Jagtagelse for alle Vedkommende.

Blandede Efterretninger.

Den 6 Marts sidstleden er igjennem det Slesvig-Holsten-Lauenborgske Cancellie udgaaet et allerhøieste Rescript af følgende Indhold:

Frederik den Sjette af Guds Naade Konge til Danmark etc. etc.

(Titul)

Af den under 28 Mai f. A. af Os udgivne almindelige Anordning angaaende Provindsialstænders Indførelse i Hertugdømmerne Slesvig og Holsten er det Eder bekendt, hvad Vi allernaadigst have fundet Os anledigede til at anordne for at grundfæste disse Stænders Forhold. I denne Anordning have Vi ogsaa fundet for godt at bestemme, at erfarne Mænd fra begge Hertugdømmet

- Dig, Vor Conferenceraad og Amtmand Johannsen ;
 Dig, Vor Overretsraad og Landraad, Greve af Moltke ;
 Dig, Vor Etatsraad og Landfoged Griebel ;
 Dig, Vor Etatsraad og Borgemeester Baur ;
 Dig, Vor Etatsraad og Politimester Kraus ;
 Dig, Vor Etatsraad og Borgemeester Rötger ;
 Dig, Vor Etatsraad og Borgemeester Romundt ;
 Dig, Vor Etatsraad, Godseier Donner ;
 Dig, Vor Etatsraad og Professor Falck ;
 Dig, Vor Agent, Raadmand Wied ;
 Dig, Vor Agent Jensen ;
 Dig, Advocat Balemann ;
 Dig, Godseier Henningsen ;
 Dig, Raadmand og Godseier Schmidt ;
 Dig, Kjøbmand Schwefel ;
 Dig, Godseier Schwertfeger ;

at I indfinde Eder før den 27 April d. A. i Vor Konge-
 lige Residensstad Kjøbenhavn, og sammentræde under
 Forsæde af Vor Geheime-Statsminister, Præsident for
 Vort Slesvig-Holsten-Lauenborgske Cancellie, Greve af
 Moltke, for at raadslaae om det betegnede Indhold af
 det Lov-Udkast, som til den Ende vil blive Eder med-
 deelt, og derom afgive Eders Betænkning, for at samme
 igjennem Vort Slesvig-Holsten-Lauenborgske Cancellie
 kan blive Os allerunderdanigst foredraget til nærmere
 Afgjørelse og Meddelelse af Vor endelige allerhøieste Re-
 solution.

fulle høres og kaldes til Raadgivning om Udkastene til de For skrifter, som Vi, for nærmere at regulere de stændiske Forhold i hvert Hertugdømme, ville bestemme om Fremgangsmaaden ved Valgene og i de stændiske Forsamlinger, førend Vi desangaaende afgive Vor endelige allerhøieste Resolution, og derved tillige tilkjendegive Vor allerhøieste Beslutning angaaende Antallet af de forskjellige Medlemmer for hvert Hertugdømme.

I Overeensstemmelse hermed befale Vi nu herved:

Dig, Vor Geheimeconferenceraad og Rantsker, Baron af Brockdorff;

Dig, Vor Geheimeconferenceraad von Ahlefeldt, Provst for det adelige Convent til St. Johannis;

Dig, Vor Overconsistorialraad og Generalsuperintendent Adler;

Dig, Vor Rantsker Spies;

Dig, Vor Kammerherre, Greve af Scheel-Plessen;

Dig, Vor Kammerherre, Greve af Rangau, Berbitter for det adelige Convent i Ikehoe;

Dig, Vor Kammerherre og Landraad von Bülow;

Dig, Vor Kammerherre og Amtmand von Lebekau;

Dig, Vor Kammerherre og Landraad von Ahlefeldt;

Dig, Vor Kammerherre og Amtmand von Krogh;

Dig, Vor Hofjægermester og Amtmand, Greve af Reventlow-Criminil;

Dig, Vor Conferenceraad og Amtmand Scholz;

Dig, Vor Conferenceraad Rist;

Det har behaget Ds at befale Vor Overprocureur for Hertugdømmerne og Deputeret i Vort Slesvig-Holsten-Lauenborgske Cancellie, Conferenceraad Höpp, at bivaane disse Samlinger. Dgsaa have Vi allernaadigst udnævnt Vor Cancellieraad og Archivarius Behn til Protocolfører og Secretair ved samme.

Hvorefter I Eder have at rette og usfortøvet til Vort Slesvig-Holsten-Lauenborgske Cancellie at indberette Medtagelsen af denne Vor allerhøieste Befaling. Vi forblive Eder isøvrigt i Naade bevaagen.

Givet etc.

Igjennem det Danske Cancellie er den 23 Marts udfærdiget følgende allerhøieste Rescript:

Frederik den Sjette af Guds Naade Konge til Danmark etc. etc.

Vor synderlige Gunst! Ved Vor allernaadigste Anordning af 28 Mai f. A. angaaende Provindsial-Stænders Indførelse i Vort Rige Danmark have Vi forbeholdt Ds saavel angaaende Antallet af de Mænd, der skulle udnævnes til Medlemmer af hver af Provindsial-Forsamlingerne, som om Antallets Fordeling paa de forskjellige Districter, saa og om de nærmere Betingelser for Valgrettigheden og Valgbarheden samt Fremgangsmaaden ved Valgene og i Stændernes Forsamlinger at meddele de fornødne nærmere Bestemmelser. Vi have derhos allernaadigst tilkjendegivet, at Vi, forinden noget

endeligt Udkaſt til diſſe yderligere Lovbeſtemmelſer forelægges Os, ville lade nogle opluſte Mænd fra forſkjellige Dele af Riget ſammenkalde, for at tage de Gjenſtande, ſom i ſaa Henſeende blive dem forelagte, under Overveielſe og derover meddele deres paa Sag- og Local-Kundſkab grundede Mening. I Overeensſtemmelſe hermed ville Vi herved allernaadigſt have befalet:

Dig, Vor Geheime-Conferentsraad Hr. Werner Jaſper Andreas v. Moltke, Storkors af Dannebrogen og Dannebrogsmænd, Overpræſident i Vor Kongelige Reſidentſtab Kjøbenhavn;

Dig, Vor Geheime-Conferentsraad, Hofjægermeſter Hr. Chriſtian Henrik Auguſt Greve af Hardenberg-Reventlow, Storkors af Dannebrogen og Dannebrogsmænd;

Dig, Vor Geheime-Conferentsraad Hr. Anker Vilhelm Frederik v. Bornemann, Storkors af Dannebrogen og Dannebrogsm., Juſtitiarius i Vor Høieſteret;

Dig, Vor Kammerherre, Major Hr. Preben Greve af Wille Brahe til Grevſkabet Brahesminde, Commandeur af Dannebrogen;

Dig, Vor Kammerherre Hr. Jens Chriſtian Greve af Juel Wind Friis til Grevſkabet Friiſenborg, Ridder af Dannebrogen;

Dig, Vor Kammerherre Hr. Frederik Adolph Greve af Holſtein til Grevſkabet Holſteinborg, Ridder af Dannebrogen;

- Dig, Vor Kammerherre Hr. Christian Cornelius Greve af Lerche til Grevfabet Lerchenborg, Ridder af Dannebrogen;
- Dig, Vor Kammerherre Christian Ditlev, Greve af Reventlow til Grevfabet Christianssæde;
- Dig, Vor Kammerherre Hr. Ehrenreich Christopher Ludvig v. Moltke, Ridder af Dannebrogen og Dannebrogsmænd, Marschal hos Hans Kongelige Høihed Prinds Frederik Carl Christian;
- Dig, Vor Kammerherre Hr. Mathias Reinhold v. Jessen, Commandeur af Dannebrogen og Dannebrogsmænd, Stiftamtmand over Lollands-Falsters Stift, Amtmand over Maribo Amt;
- Dig, Vor Kammerherre Hr. Hans Wilhelm Ederfeldt de Simonsen, Ridder af Dannebrogen og Dannebrogsmænd, Stiftamtmand over Sjællands Stift, Amtmand over Sjællands Stift, Amtmand over Odense Amt;
- Dig, Vor Kammerherre Hr. Friederich Christian Julius, Greve af Knuth, Ridder af Dannebrogen og Dannebrogsmænd, Stiftamtmand over Sjællands Stift, Amtmand over Kjøbenhavns Amt;
- Dig, Vor Kammerherre, Generalkrigscommissair Hr. Jacob Frederik v. Deurs til Frydendahl, Ridder af Dannebrogen;
- Dig, Vor Kammerherre Hr. Jens v. Benzon, Ridder af Dannebrogen;

- Dig, Vor Stiftamtmand over Aarhus Stift og Amtmand over Aarhus Amt, Hr. Carl Gustav v. Rosenørn, Ridder af Dannebrogen;
- Dig, Vor Biskop over Sjællands Stift, Hr. Dr. og Prof. theol. Peter Erasmus Müller, Ridder af Dannebrogen og Dannebrogsmænd, Vor Ordens-Biskop;
- Dig, Vor Conferenceraad, Dr. og Prof. juris Hr. Johan Frederik Wilhelm Schlegel, Commandeur af Dannebrogen;
- Dig, Vor Conferenceraad, Hr. Erik Eriksen, Formand for Grosserer-Societetets Committee i Vor Kongelige Residentstads Kjøbenhavn, Ridder af Dannebrogen;
- Dig, Vor Etatsraad, Borgemeester i Kjøbenhavn, Hr. Frederik Christian Schæffer, Ridder af Dannebrogen og Dannebrogsmænd;
- Dig, Vor Etatsraad og Generalskjal Frederik Wilhelm Treschow;
- Dig, Justitiarius i Vor Landsøverret i Vor Kjøbstad Viborg, Niels Leth Schønning;
- Dig, Vor Amtmand over Bornholm, Hr. Christian Jespersen, Ridder af Dannebrogen og Dannebrogsmænd;
- Dig, Vor Etatsraad, Grosserer Hr. Lauritz Nicolai Hvidt, Ridder af Dannebrogen.

- Dig, Vor Biskop over Viborg Stift, Hr. Nicolai Esmark Olgaard, Ridder af Dannebrogen;
- Dig, Vor Etatsraad, Borgemeester og Auktionsdirecteur i Vor Kjøbstad Helsingør, Jacob August Steensfeldt;
- Dig, Vor Amtsforvalter for Hjørring Amt, Kammerjunker Ludvig Christian Brinck Seidelin;
- Dig, Vor Justitsraad August Fjeldstrup, Landvoesens-Commisfair i Ringkjøbing Amt, Ridder af Dannebrogen;
- Dig, Vor Justitsraad Christian Estrup, Borgemeester, Byefoged, Bye- og Raadstueskriver i Vor Kjøbstad Kolding;
- Dig, Vor Justitsraad Christian Ulrik Emil Reimuth, Borgemeester og Auktionsdirecteur i Vor Kjøbstad Odense;
- Dig, Vor Justitsraad Mathias Møller, Borgemeester, Byefoged, Bye- og Raadstueskriver i Vor Kjøbstad Nykjøbing paa Vort Land Falster;
- Dig, Vor Geheim-Archivarius, Professor Hr. Finn Magnusen, Ridder af Dannebrogen;
- Dig, Vor Agent, Grosserer Hr. Eggert Christopher Busch, Ridder af Dannebrogen, af Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn;
- Dig, Vor Agent, Grosserer Johannes Hammerich, Formand for de eligerede Borgere i Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn;

Dig, Vor Agent Lauritz Peter Voigt af Vor Kjøb-
stad Faaborg.

Dig, Proprietair Hr. Christian Frederik Berg til
Scholdemose i Vort Land Ejen, Ridder af
Dannebrogen;

at I rette Ederes Keilighed efter førstkommende 9 Juli
at indfinde Eder i Vor Kongelige Residentsstad Kjøben-
havn, for da under Præsidium af Ds elskelig Vor Geheime-
Stats- og Justitsminister Hr. Paul Christian v. Stemann,
Ridder af Elephanten, Storkors af Dannebrogens og
Dannebrogsmænd, Præsident i Vort Danske Cancellie,
at raadslaae over de ovenangivne Puncter og det des-
angaaende affattede Lovudkast, som da vil blive Eder fore-
lagt, samt derover at afgive Ederes allerunderdanigste Be-
tænkning, hvorefter samme igjennem Vort Danske Cancellie
vil blive Ds forelagt til endelig allernaadigst Afgjørelse.
Vor General-Procureur for Vort Rige Danmark, Ds
elskelig Hr. Anders Sandø Drsted, Commandeur af
Dannebrogen og Dannebrogsmænd, Conferenceraad og
Deputeret i Vort Danske Cancellie, er tillagt Ordre at
bivaane de af Eder i bemeldte Diemed afholdende Sam-
linger. Befalende Eder Gud!

Skrevet etc.

Med Circulairstrivelse af 17 Marts sidstleden, har
Generalpostdirectionen tilkjendegivet samtlige Postcontoirer:
"At de til udenbysboende Embedsmænd ankommende
"Kongelig-Tjeneste Breve, skulle, uden Hensyn til

„paa hvilken Tid af Dagen samme afhentes, udleveres fra de Kongelige Postcontoirer uden Betaling.“

Uf den i Overensstemmelse med det Kongl. aabne Brev af 9 April 1818 til Dvortals-Coursens Bestemmelse anordnede bestandige Committee er den Cours, hvorefter Rigsbanksebler i April, Mai og Juni Maaneder 1832 skulle modtages i alle de Solvbetalinger, der efter allerhøistbemeldte aabne Brev kunne afgjøres med Rigsbanksebler, bestemt til $206\frac{1}{4}$ imod 100 Specier eller 200 Rbdlr. Solv, saa at 1 Rbdlr. Solv i alle foranførte Tilfælde kan betales med 1 Rbdlr. 3 s. i Rigsbanksebler og Tegn.

Herom er den 20 Marts udkommet en Cancellie-Placat.

Ledige Embeder.

Under det danske Cancellie: Bodum og Ruud Sognekald i Aarhus Stift, 320 Rd. — Det residierende Capellanie i Kjøbstaden Thisted og det dermed forenede Sognekald til Skinnerup i Aalborg Stift, 93 Rd.

Under RenteKammeret: Amtsforvalter og Huusfogedjtjenesten paa Grøe; Caution 7200 Rbd. i Kongl. 4 pCt. Obligationer.

Under General, ToldKammer, og Commerce Collegiet: Et Consumtions-Controleur-Embede ved Portene i Kjøbenhavn.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 7 Marts er Cand. chirurgiæ J. Rørbye beskikket til Reservechirurg ved det chirurgiske Academie; den 9, Sognepræst for Borum og Lynghøje Menigheder samt Provst for Framlev, Sabroe og Bester-Liisberg Herreder under Aarhus Stift og Amt, E. M. Dreif, til Sognepræst i Corsøer og for Faarborg Menighed samt til Provst for Slagelse Herred; Cand. theol. og Adjunct ved Metropolitanskolen i Kjøbenhavn, P. A. Plum, til Sognepræst for Balløehøje og Faarbyhøje Menigheder under Balløe Stift; personel Capellan for Dure og Beistrup Menigheder i Fyen, H. J. Potter, til Sognepræst for Hellenæs Menighed i Fyen; Cand. theol. H. N. K. Rørdam til Sognepræst for Harboøre og Engberg Menigheder i Ribe Stift; den 14, Birkedommer og Skriver ved Grevskabet Hardenberg Reventlovs østre District og ved Baroniet Guldborgland paa Lolland, N. Trap, til Cancellieraad; ordineret Catechet og første Lærer ved Borgereskolen i Rudkjøbing, H. J. Drejer, til Sognepræst for Tryggeløv og Fodsblette Menigheder paa Langeland; residerende Capellan i Thisted og Sognepræst for Skinnerup Menighed i Aalborg Stift, J. H. Rosenkilde, til Sognepræst for Besteruldslev Menighed i Lolland; Cand. theol. P. E. la Cour til personel Capellan for Faxø Menighed i Sjælland.

Under Rentekammeret: Den 4 Februar er Amtsforvalter paa Grøe, Overauditeur S. Kornerup beskikket til Amtsforvalter og Huusfoged i Grevskabet Ranzau; den 13 Marts har F. Alfs i Meldorff faaet Bestalling som Landmaaler i Hertugdømmerne Slesvig og Holsten.

Under Landmilitair-Statens: Den 12 Febr. er Krigs-Cancellie-Secretair J. G. Gunst affædiget for medelst Svagelighed i Naade fra hans Post som Cancellist i General-Commissariats-Collegiets tredie Departements-Contoir og med Pension. Den 14, Cadet uden Gage

ved Landcadet-Corpsset F. J. d'Origny afflediget efter Ansøgning fra Corpsset. Den 17, Secondlieutenant ved Prinds Christian Frederiks Regiment H. v. Holstein forsat til et Musqveteer-Compagnie, og Secondlieutenant F. E. H. v. Schestedt placeret ved Jægercompagniet. Den 18, Premierlieutenant ved Artillerie-Corpsset G. v. Steenstrup, der er befordret i Toldsaaget, afflediget i Naade af Krigstjenesten. Den 19, Regimentschirurg ved det andet Indfste Infanterie-Regiment E. L. F. Hønd tillagt Rang med Capitainer. Den 20, Cand. chir. F. E. R. Ravn udnævnt til Regimentschirurg ved Helsingørs borgerlige Artillerie-Corps. Den 22, Stabscapitain ved det Oldenborgske Infanterie-Regiment J. N. E. v. Brinckmann, Ridder, afflediget, efter Ansøgning og formedelst svageligt Helbred, i Naade af Krigstjenesten med Pension. Den 24, Lieutenant ved St. Thomæ Fricorps J. de Castro, der har fungeret som Colonial-Adjutant hos Gouverneuren paa St. Thomas, meddeelt Affled som Capitain af Armeen. Den 26, Secondlieutenant ved Artillerie-Corpsset A. W. v. Dinesen tillagt den høiere Secondlieutenants Gage; Secondlieutenant J. S. M. v. Tillisch indtraadt i virkelig Nummer paa yngst Secondlieutenants Gage, hvorved hans havende Extragage bespares; Capitain ved Hans Majestæts Livcorps H. E. Bangert fratraadt sin Post som Adjutant, men forbliver fremdeles staaende à la suite ved Corpsset; Secondlieutenant E. A. Linstow udtraadt af Nummer og sættes à la suite ved Corpsset, for at placeres som Adjutant. Den 28, Secondlieutenant à la suite ved det tredje Indfste Infanterie-Regiment E. F. P. v. Stricker indtraadt i virkelig Nummer paa yngst Secondlieutenants Gage, hvorved hans havende Extragage bespares. Den 29, Capitain og Compagniechef ved Altona borgerlige Infanterie-Corps R. D. B. Peters afflediget efter Ansøgning i Naade af den borgerlige militaire Tjeneste; den fra Bornholms Milice dimitterede Secondlieutenant A. J. v. Müller udnævnt til virkelig Krigs-Cancelliesecretair; Sergeant paa Avantage ved de Vestindiske Tropper E. F. v. Holstein ud-

nævnt til *Secondlieutenant à la suite* ved bemeldte Tropper. Den 3 Marts, *Secondritmester* ved det Slesvigſke *Cuirasſeer-Regiment* H. P. v. Wulff afflediget, efter Ansøgning og formedelſt ſvageligt Helbred, i Raade af Krigstjenesten med Pension; hvorefter ved bemeldte Regiment er ſteet følgende *Avancement*: *Premierlieutenant* H. v. Amſinck udnævnt til *Secondritmester* med den ham reserverede *Anciennetet*; characteriseret *Premierlieutenant* C. L. v. Bibow til virkelig *Premierlieutenant*; *Secondlieutenant* D. H. G. v. Kiær tillagt den høiere *Secondlieutenants* Gage, og *Secondlieutenant à la suite* F. E. v. Blücher indtraadt i virkelig Nummer paa yngſt *Secondlieutenants* Gage, hvorved hans havende *Ertragage* bespares. Den 4, *Auditeur* i *Armeen* H. Boysen udnævnt til *Regimentsquartiermester* og *Auditeur* ved *Liv-Regimentet* lette *Dragoner* fra 1 April dette Aar af, imod at ſtille den befalede *Cautiön* for de ham i første Henseende anbetroede Penge. Den 7, *Premierlieutenanterne* J. F. v. Hedemann af det *Holſteenske Infanterie-Regiment* og J. N. v. Koch af *Kronens Regiment* forbeholdt *Capitains* *Anciennetet*; *Premierlieutenanterne* ved *Artillerie-Corps*et H. J. v. Trøpel, B. N. v. Ulstrup, F. v. Kierulf og J. H. v. Fensmark meddeelt *Capitains* *Caracteer*; *Secondlieutenanterne* ved fornævnte *Corps* F. W. v. Hoff, D. L. v. Hansen, C. J. v. Flensborg og L. G. v. Marcusſen tillagt *Premierlieutenants* *Caracteer*. Den 10, *Bagtmesterlieutenant* i *Fredericia Fæſtning*, *Major* P. M. v. Qvistlin afflediget efter Ansøgning og formedelſt *Svagelighed*, i Raade af Krigstjenesten med Pension. Den 11, *Premierlieutenant* ved det *Dibensborgſke Infanterie-Regiment* C. A. v. Lüders, *Ridder*, udnævnt til *Stabs**capitain* med den ham forbeholdte *Anciennetet*; *Secondlieutenant* G. F. v. Tørgensen til *Premierlieutenant*, og *Secondlieutenant* J. M. W. C. v. Lüders tillagt den høiere *Secondlieutenants* Gage. Den 13, *Capitainerne* J. J. v. Lehne af det første *Liv-Regiment*, J. L. v. Voß af *Prinds Christian Frederiks Regiment*, C. F. C. v. Kauffmann, *Ridder*, af det *Dibensborgſke Infanterie-Regiment*, T. G. v. Høegh, *Ridder*,

af det Lauenborgske Jægercorps, E. H. v. Leonhardt af det andet Tydske Infanterie-Regiment og H. v. Rambusch, Ridder, af det Slesvigke Infanterie-Regiment, forbeholdt Majors Anciennet. Den 14, Fra 1 April næstkommende af er General-Quartiermesterlieutenant, Oberst J. G. v. Lesser, Ridder af Dannebrog og Dannebrogsmænd, meddeelt Afsked i Naade af Krigstjenesten, da han paa anden Naade er emploieret, og i denne Anledning er fra samme Dato Overadjutant, Oberst F. C. F. v. Bauditz, Ridder af Dannebrog og Dannebrogsmænd udnævnt til General-Quartiermesterlieutenant; Overquartiermester, Oberstlieutenant J. E. v. Bardenfleth, Ridder af Dannebrog og Dannebrogsmænd, beskikket til Overadjutant; Divisions-Quartiermester, Oberstlieutenant P. F. v. Steinmann, Ridder af Dannebrog og Dannebrogsmænd, udnævnt til Overquartiermester, og Divisions-Adjutant à la suite, Oberstlieutenant J. L. v. Hagemann, Ridder af Dannebrog og Dannebrogsmænd, ansat som Divisions-Quartiermester, hvorved hans havende Ertragage bespares; Capitain à la suite i Armeen N. D. v. Banner meddeelt Majors Character med den ham forbeholdte Anciennet; Chefen for det andet Dragon-Compagnie af Bornholms Milice, Capitain H. v. Christensen afskediget efter Ansøgning og formedelst Svagelighed, i Naade af Krigstjenesten med Pension; Volontairerne ved General-Commissariats-Collegiet A. E. Astrup, L. A. E. Keilgaard, F. A. Lund, G. A. E. Møller og S. Simonsen udnævnte til surnumerairte Cancellister; de virkelige Cancellister ved bemeldte Collegium D. P. Juul og A. E. H. Bech udnævnte til virkelige Krigs-Cancelliesecretairer; D. H. Gerner bevilget en Afsked som Secondlieutenant. Den 15, Underofficer ved Hans Majestæts Livcorps C. J. L. Bilsted udnævnt til Secondlieutenant.

Collegial=Lidende.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

Nr. 13. Den 31te Marts 1832.

Redigeret, forlagt og udgivet af:

Peter Johan Monrad, Anders Sandøe Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Trykt i det Christensenske Officin ved J. D. Lviist.

Lovgivning.

Gjennem det Slesvig-Holsten-Lauenborgske Cancellie er den 6 Marts udkommet følgende allerh. Placat for Hertugdømmene Slesvig og Holsten:

Vi Frederik den Sjette, af Guds Naade Konge til Danmark, etc. Gjøre vitterligt: I den under 8 October 1777 til de forrige storsyrstelige Districter udtenderte Forordning af 19 Juli 1771 angaaende Hjemmedaaben, i hvis Følge Forældrene ikke længere ere bundne til nogen lovbestemt Tid med at foranstalte deres nyfødte Børns Daab, er tillige antyndet den Forventning, at der, især i Betragtning af den uden Indskrænkning meddeelte Tilladelse til Hjemmedaab, ingen uden Nødvendighed vilde opsætte sine nyfødte Børns Daab. Vi have imidlertid bragt i Erfaring, at Forældre ikke bestomindre i flere Tilfælde have gjort dem skyldige i uforsvarlig Udsættelse

af denne vigtige Handling, og Vi have desaaarsag, for at forebygge saadan og de dermed i enhver Henseende forbundne skadelige Følger, fundet Os foranlediget til at give ovennævnte Forordnings Forrifter adskillige Tillæg og nærmere Bestemmelser.

Thi byde og befale Vi som følger:

§ 1.

Det skal vel fremdeles som hidtil være Forældre overladt, om de ville lade deres nyfødte Børn døbe i Kirken eller hjemme i deres Huus; dog skulle de være pligtige til at foranstalte Daaben i det seneste inden 6 Uger, eller, saafremt dette formedelt indtrufne vigtige Forhindringer ikke kan skee, give vedkommende Præst Underretning derom.

§ 2.

Kan Præsten ikke bortrydde disse Forhindringer, bør han indberette Tilfældet til Kirkevisitatorerne, eller, saafremt han selv tillige er Visitator, gjøre Anmeldelse derom til sin Convisitator. Kirkevisitatorerne, altsaa og den Præst, som er eene Visitator, bør enten selv afgjøre Tilfældet, eller, med Hensyn til den Paaagjældendes Værneting og de øvrige Jurisdictionshold, som herved komme i Betragtning, henstille sammes Afgjørelse til vedkommende Overconsistorium.

§ 3.

Samtlige i denne Henseende kompetente dømmende Autoriteter skulle efter tilbørlig Anmeldelse og Andrag

fra Vedkommende, ved passende Naalæg og Evangsmidler tilholde de forsømmelige Forældre til Opfyldelse af deres Pligt.

Hvorefter alle Vedkommende sig allerunderdanigst have at rette. Givet etc.

Igjennem General-Voldkammer- og Commerce-Collegiet er den 15 Marts udkommet følgende allerh. Placat:

Vi Frederik den Sjette, af Guds Naade Konge til Danmark, etc. Gjøre vitterligt: Med Hensyn til Brugten af Ild og Lys ombord i Skibe paa Kjøbenhavns Rhed, ville Vi allern. have bestemt, som følger:

§ 1.

Det skal, som hidtil, være tilladt i Skibe og Fartøier paa Kjøbenhavns Rhed til enhver Tid at benytte Ild og Lys, saalænge de ligge udenfor Castelspyntet, men Skibe og Fartøier, som ligge indenfor Castelspyntet, dog ikke længere inde end i en Linie fra den nuværende mellemste af de saakaldte røde Væle og til nordost Hukken af Nyholms Stakater, maae derimod kun benytte Ild og tændt Lys uden for Lanterne fra Reveillen flaaes om Morgenen, indtil Tapto er flaaet om Aftenen. I Lanterne er det til enhver Tid tilladt at benytte tændt Lys ombord i Skibe og Fartøier, hvorsomhelst de ere beliggende udenfor Voldboddommen.

Dampskibe, som ankomme til eller afgaae fra Kjøbenhavn, maae til enhver Tid, naar de ligge i eller uden-

for bemeldte Linie, benytte Ild og tændt Lys udenfor Lanterne.

§ 2.

Med Hensyn til Brugen af Ild og Lys skulle saavel Dampskibene, som andre Skibe og Fartøier, som ligge indenfor Kastelspynten være pligtige at bruge fornøden Forsigtighed, og have de i den Henseende at iagttage de Regler, som af Havnecapitainen maatte foreskrives.

§ 3.

De, som antræffes i, eller overbevises om, paa Dampskibe eller andre Skibe og Fartøier, udenfor Kjøbenhavns Koldbobbom, at have benyttet Ild eller tændt Lys paa utilladte Steder eller Tider, eller som ved Brugen deraf, paa tilladt Tid og Sted, ikke iagttage fornøden Forsigtighed, bøde første Gang fra 2 til 10 Rbd. Sølv, anden Gang fra 4 til 20 Rbd. Sølv, hvilke Bøder, for hvert Gjentagelsestilfælde, skjæres efter et lignende Forhold.

Foraarsages Skade, uden at denne vorder fuldstændigt erstattet, straffes den eller de Paagjældende med Fængsel paa Band og Brød fra 5 til 6 Gange 5 Dage, efter Omstændighedernes Beskaffenhed.

Bøder og Straffe bestemmes i ethvert Tilfælde, ligesom andre Overtrædelser mod Anordningerne om Havnevæsenet, ved Politierettens Kjendelse.

Hvorefter alle Vedkommende sig allerunderdanigst have at rette og forholde. Givet etc.

Sgiennem det Danske Cancellie er den 28 Marts udkommet følgende allerh. Placat angaaende nogle yderligere Rettelser i de gjeldende Quarantaine-Regler, forsaavidt disses Anvendelse skulde foranlediges ved Cholera-Sygdomme:

Vi Frederik den Sjette, af Guds Naade Konge til Danmark, etc., gøre vitterligt: at Vi, med Hensyn til de fortsatte Erfaringer om den i nogle europæiske Lande for Tiden herskende Cholera-Sygdoms Natur, have fundet Os anledigede til endnu at tilstaae nogle yderligere Rettelser i de gjeldende Quarantaine-Forskrifter, forsaavidt disse i Anledning af bemeldte Sygdom kunde komme til Anvendelse.

Vi byde og befale derfor allernaadigst, som følger:

§ 1.

Med Hensyn til Cholera morbus blive herefter kun Sengenfer og Sengelæder, Haar af Mennecker og Dyr, Klude og brugte Gangklæder at ansee og behandle som giftfængende Varer, eller som Varer, hvorved Sygdommen kunde forplantes.

§ 2.

Henviisning til Losnings- og Rensnings-Quarantaine skal, med Hensyn til Cholera, kun finde Sted i følgende Tilfælde:

- a) naar et Skib, hvis Ladning enten ganske eller tildeels bestaaer af de i § 1 anførte Artikler, hvortil naturlighviis dog ikke blive at hense de Klæder,

- som Skibsmandskabet eller Passagererne ved Skibets Ankomst medhave til eget Brug, kommer fra smittet eller mistænkt Sted; hvorhos dog, i Dverestemmelse med den 16 og 18 § i Dvarantaine-Forordningen af 8 Februar 1805, Observations-Dvarantaine kan anvendes, naar enten den Deel af Landningen, der bestaaer af de forommeldte Artikler, er saa ringe, at den kan renses paa Skibet, eller Skipperen selv vil tilintetgjøre den;
- b) naar der paa Reisen, eller ved Skibets Ankomst til en dansk, eller fiesvigsk, eller holstenk Havn, har yttret sig Sygdom paa Skibet, der kunde blive at betragte som den asiatiske Cholera;
- c) naar et Skib paa Sæen, eller under Land, har havt Samqvem med Skibe, hvorpaa Cholera har viist sig, og derfra modtaget ombord enten Personer, der kunde mistænkes for at lide af Cholera, eller Været af det i § 1 ommeldte Slags.

§ 3.

Dvarantaine-Tiden for samtlige de Skibe, der, i Dverestemmelse hermed, blive at henvise til Losnings- og Rensnings-Dvarantaine, bestemmes til 5 Dage, at regne fra den Tid af, da Rensningen af Skibet og det Gods, der, i Dverestemmelse med det Ovenførte, bliver Rensning at underkaste, er fuldenbt.

§ 4.

Observations-Quarantaine vil finde Sted i følgende Tilfælde:

- a) Naar et Skib kommer fra et smittet Sted, og dets Ladning for nogen Deel bestaaer af de i § 1 anførte Artikler, men dog kun i saa ringe Quantitet, at de paa Skibet kunne renses, bliver det at underkaste 5 Dages Observations-Quarantaine, hvilket samme og gielder, naar Skipperen vil bekvemme sig til at tilintetgjøre bemeldte Varer, og blive i disse Tilfælde bemeldte 5 Dage at regne fra den Tid af, da Renselsen er tilendebragt eller Tilintetgjørelsen iværksat;
- b) Naar Skib paa Søen, eller under Land, har havt Samqvem med Skibe, kommende fra de af Cholera smittede Steder, men hverken har modtaget ombord Personer, der kunde mistænkes for at lide af Cholera, eller Varer af det i § 1 ommeldte Slags, bliver det og at underkaste 5 Dages Observations-Quarantaine, men saaledes at deri inddrages den Tid, som er forløben siden Forbindelsen har fundet Sted;
- c) Naar et Skib kommer fra et smittet Sted, men de ovenansførte Regler, efter den paa samme herstkende Sundheds-Tilstand i Forbindelse med dets Ladnings Bessaffenhed, ei derpaa kunne anvendes, skal det ligeledes underkastes 5 Dages Observations-Quaran-

taine, saaledes at derunder beregnes den Tid, som er forløben, siden samtlige paa Skibet værende Personer have været affondrede fra det smittede Sted.

§ 5.

De fra mistænkte Stæder kommende Skibe, der ikke have giftfængende Artikler ombord og ere forsynede med behørig Sundhedspasser, kunne aldeles befries for Quarrantaine; men i Mangel af saadanne Passer blive de at behandle som kommende fra smittet Sted.

Hvorefter alle Vedkommende sig allerunderdanigst have at rette. Givet etc.

Fra Rentekammeret er den 8 Marts udkommet følgende Placat:

Under 15 Februar dette Aar har det allernaadigst behaget Hans Majestæt, fra indeværende Aars Begyndelse, at ophæve de, ved allerhøieste Rescript af 28 Juni 1737 saavelsom ved det, ved Raadstue-Placat af 6 Mai 1743 bekendtgjorte, allerhøieste Rescript af 3 i samme Maaned, paabudne, samt ved allerhøieste Rescript af 3 Juli 1744 og Resolution af 26 November 1768 nærmere bestemte, Afgifter, med videre, til Chirurgiens Fremme og et anatomisk Theaters Vedligeholdelse.

Hvilket herved, ifølge allerhøieste Befaling, bekendtgjøres til alle Vedkommendes Efterretning.

Fra Generalpostdirectionen er den 24 Marts udkommet følgende Placat:

Hans Majestæt Kongen har paa Generalpostdirectionens allerunderdanigste Forestilling under 23 d. M. aller-naadigst bestemt, at Vognmandstaxten for Danmark for April, Mai og Juni Maaneder dette Aar maa blive uforandret, nemlig: for et Par Forspandsheste eller en stemplet Postvogn med 2 Heste 5 Mk. 4 β . Sølv pr. Miil og for en mindre Vogn med 2 Heste, eller enkelt Hest til Estafette eller Forspand 4 Mk. 4 β . Sølv pr. Miil; dog for Ringkjøbing Amt respective 5 Mk. 4 β . og 4 Mk. 8 β . Sølv pr. Miil; hvilket herved kundgjøres til Efterretning og allerunderdanigst Efterlevelse for enhver Bedkommende.

Blandede Efterretninger.

I Collegial=Lidenden for forrige Aar Nr. 46 er meddeelt Indholdet af den til Cancelliet da indkomne Beretning om den i Efteraaret herskende Epidemie, forsaavidt Sorø Amt, Bregentved Grevskabs og Balløe Stifts Birker angik. Efterretningerne for de øvrige Amters Bedkommende, hvori Epidemien havde hersket, indkom senere efterhaanden til Collegiet. Først efterat have indhentet en Deel nærmere Oplysninger, har man kunnet meddele den belovede Continuations=Beretning.

Epidemien, som i større eller mindre Grad har græsferet i alle Sjællands 5 Amter, i Lollands=Falsters

Stift og i Svendborg Amt, begyndte i Sjælland i Begyndelsen af Juli i den nordvestlige Deel af denne De eller i Holbeks Amt, hvor de foregaaende Aar havde herfket betydelige Feber-Sygdomme; derpaa blev i Slutningen af Maanedens dens sydlige Deel, eller Sorø og Præstøe Amter, hjemføgte deraf, og noget senere udbroden i den nordøstlige Deel, nemlig i Kjøbenhavns Amt i den første Halvdeel af August, og i den nordlige Deel af Frederiksborg Amt, hvor den dog viste sig i en ringe Grad, i Begyndelsen af September, hvorimod den i den vestlige og sydlige Deel af dette Amt, hvor den grob mere om sig, udbroden tidligere, eller i den sidste Halvdeel af Juli. Den viste sig overalt omtrent af eens Character, i Forstningen nemlig som en galdeagtig rheumatisk Feber, der hos Nogle antog en typhøs Natur, men den overgik senere til remitterende Feber, forbunden med carose, soporose, apoplectiske og Krampetilfælde, og forandrede sig mod Slutningen til almindelig Koldfeber, som efterlader en Mæthed, der ikke sjelden er forbunden med hydropisk Tilfælde, Forhærdelser og andre chroniske Sygdomstilfælde i Brystets og Underlivets Indvolde, især Milten og Leveren. Sygdommen, der ei kunde ansees for smitsom, yttrede sig derhos med Tilbøielighed til at compliceres med farlige Tilfælde, medførte strax en overordentlig Mæthed og havde en yderst langsom Reconvalescens, som og var tilbøielig til Recidiver. Den grasserede stærkest i Slutningen af August og i

September, men aftog derefter successive og var mod Slutningen af November, om ikke paa alle Steder ganske forbi, saa dog kun i en ringe Grad herskende, men dens Følger paa Sundhedstilstanden ville endnu længe kunne spores.

— Hvad Antallet af de af Epidemien Angrebne angaaer, da har dette efter de indsendte Beretninger, i Holbøks Amt beløbet sig til 9167, hvorved det dog maa bemærkes, at Epidemien ikke har grasseret overalt i Amtet, men at der i Arts og Skippinge Herreders Districts-chirurgicat ikke har viist sig nogen ondartet Sygdom, hvorved Mortaliteten er forsøget, uagtet saavel i Kallundborg som bemeldte Landdistrict en Deel i afvigte Efteraar have været angrebne af 2den og 3die Dags Feber. Af de af Epidemien Angrebne ere 8211 blevne helbrede og 392 Individuer vare ved Slutningen af afvigte Aar, da Beretningen blev afgiven, endnu syge. Medens Sygdommen grasserede i Amtet, vare indtil December Maanedes Udgang 924 døde sammesteds og af disse antages 564 at være døde af Epidemien. Antallet paa disse sidste er paa de Steder, hvor Man ikke havde fuldkommen Visshed derom, udfundet deels ved fra Antallet af samtlige Døde siden Epidemiens Begyndelse at fradrage dem, som havde opnaaet en meget høi Alder og dem, som længere havde været beladte med en eller anden Svagelighed, samt dem, som Man havde Visshed om vare bortdøde af anden Sygdom, og deels ved at sammenligne An-

tallet af de under Epidemiens Gang Døde, med Antallet af dem, der, i samme Tid, de foregaaende Aar vare døde. Da Holbøks Amt, naar Arts og Skippinge Herreder, der maa antages at være aldeles uden for Indberetningen, fradrages, har en Folkemængde af circa 43500 Mennesker, vil Forholdet imellem Folkemængden i det Hele i den Deel af Amtet, hvor Epidemien har grasseret, og de Angrebnes Antal være omtrent som 21 : 100; Forholdet imellem de af Epidemien Dødes Antal og Folkemængden omtrent som $1\frac{1}{3}$: 100, og Forholdet imellem de af Epidemien angrebne og de af samme Døde som $6\frac{1}{7}$: 100. Om den Forskjellighed, der har viist sig i Sygdommens Heflighed i de forskjellige Afdelinger af Amtet, meddele de indsendte Beretningerne ingen Oplysning.

Totalantallet af de i Præstøe Amt af Sygdommen Angrebne, er, ifølge den af Landphysicus Leth forfattede schematiske Beretning, opgivet at have beløbet sig til 14656, af hvilke 13352 ere blevene helbrede. Uagtet mod Enden af October Maaned omtrent 400 Personer vare under Cuur for offentlig Regning, og desforuden et ligesaa stort eller større Antal lede af Koldfeberrecidiver eller chroniske Sygdomme, der vare Følger af den overstaede Epidemie, antog dog Landphysicus, da disse ikke kunne regnes til den egentlige Epidemie, denne for opørt, hvorfor og alle, som ikke ere døde af Sygdommen, anføres som Helbrede, om de og, efterat have over-

staaet Epidemien, have faaet Koldfeber eller anden Sygdom. Under Epidemien angives 1836 Mennesker døde i Amtet, af hvilke de 1304 antages at være døde af samme. Amtets Folkemængde anslaaes til omtrent 63400 Individier, og der bliver da et Forhold imellem de Angrebnes Antal og Folkemængden, som 23 : 100; og de af Epidemien Dødes Antal forholder sig til Folkemængden omtrent, som 2 : 100; og Forholdet imellem de af Epidemien Angrebne og de af samme Døde bliver omtrent som 8 $\frac{1}{2}$: 100. Af dette Amts Jurisdictioner har Epidemien grasseret heftigst i Bieverskov og Faxe Herreder, hvis Sundhedstilstand under Epidemien tildeels allerede er berørt i den forhen meddeelte Beretning, forsaavidt den omfattede Grevskabet Bregentved og Balløe Stift, der for en stor Deel ere beliggende i bemeldte Herreder, men som ogsaa medtages i nærværende Beretning, der omfatter Herredernes hele Areal. I det første, som har en Folkemængde af omtrent 7300 Individier, bleve 2803 angrebne, hvilket Antal omtrent forholder sig til Folkemængden som 38 $\frac{3}{4}$: 100; heraf bleve 2524 helbredede og 279 døde af Epidemien, medens det hele Antal af dem, som døde under samme, udgjorde 300. Forholdet imellem de Syge og de af Epidemien Døde bliver altsaa omtrent som 100 : 10, og imellem Herredets Folkemængde og de af Epidemien Døde som 100 : 3 $\frac{1}{2}$. Omtrent lignende Forhold afgiver Faxe Herred, hvis Folkemængde beløber sig circa til 8600; et noget forholdsvis større Antal

blev vel angrebet, nemlig 3575, eller som cirra $41\frac{1}{2} : 100$; men flere bleve og forholdsvis helbrede, nemlig 3262, hvorimod 313 døde af Epidemien, og i det Hele 359 under den. Forholdet imellem de af Epidemien Angrebne og de af samme Døde bliver da som $8\frac{2}{3} : 100$, og imellem Herredets Folkemængde og dem, som den bortrev, som $3\frac{5}{8} : 100$. I Baarse Herred, der paa en Befolkning af 12900 Individer har havt 2719 (eller 21 pCt. af denne) syge af Epidemien og af hvilken 269, eller 2 pCt. af Folkemængden og circa $9\frac{2}{3}$ pCt. af de Syge, ere døde af Epidemien, angives 433 eller henved $3\frac{1}{3}$ pCt. af Herredets Folkemængde at være død under den. Mindst har Møenboe Herred, der bestaaer af Møen og Baagoe, været angrebet, i det nemlig af en Folkemængde paa circa 12000 Individer kun 468 have været syge af Epidemien, hvilket giver et Forhold af ikke fulde 4 pCt.; af disse ere 453 blevne helbrede og kun 15 ere døde af Epidemien eller lidt over 3 af 100, hvorimod 136 ere døde af andre Sygdomme, medens den herskede; Forholdet imellem de af Epidemien døde og Herredets Folkemængde bliver som 1 : 800.

(Fortsattes.)

Directionen for Qvarantaineforanstaltningerne har den 21 Marts udstedt følgende Bekjendtgjørelse:

At Losnings- og Rensnings-Qvarantine-Indretningen paa Kyholm nu er færdig, og staaer, fra 1 April

b. A. og indtil videre, aaben for alle Skibe som ere i det Tilfælde at de have at underkaste sig Losning og Rensning, samt at Losnings- og Rensnings-Quarantaine-Indretningen paa Christiansøe ophører fra fornævnte Dato, bringes herved til offentlig Kundskab.

(Efterretninger om ledige geistlige Embeders Indtægter og de paa samme hvilende Byrder).

Borberg Sognekald i Ribe Stift er efter gammel Angivelse anslaaet til 245 Rd. og har nu følgende Indtægter: 1) Korntienden af Sognets 333 Edr. Hartkorn er 50 Edr. Rug, 50 Edr. Byg og 72 Edr. Havre. 2) Qvægtienden omtrent 1 Rbd. 2 Mk. Sølv. 3) Landglæde af en Mensalgaard, 10 Rbd. 4) Dffer og Accidensfer, 100 Rbd. 5) Præstegaardens Hartkorn 4 Edr. 7 Skpr., 2 Fdkr., 1 Alb. Ager og Eng med omtrent 70 Edr. Land. Landseneerhest holdes.

Den 8 Marts er Attaché ved det Keiserlig Russiske Gesandtskab og Secretair ved det Russiske Generalsconsulat, Titulair-Raad von Lunkel erkjendt som Russisk Viceconsul i Kjøbenhavn.

Den 13 Marts er Kjøbmand J. H. Herffind i Aalborg erkjendt som fransk Vice-Consul sammesteds.

Ved allerh. Resolution af 25 Marts er Cancellieraad, Departementssecretair og Contoirchef i det Danske Cancellie J. F. Jacobsen udnævnt til Protocolfører og Secretair ved de Forhandlinger, som skulle finde Sted imellem de Mænd, som ifølge allerh. Rescript af 23 Marts ere sammenkaldte til foreløbigen at ordne det fornødne til Provindsialstændernes Indførelse i Danmark.

Ledige Embeder.

Under det danske Cancellie: Pedersborg og Kindertofte Sogneald i Sjælland, 200 Rbd. — Ordineret Catechet og første Lærer-Embedet ved Borgerkolen i Odense Kjøbsted. Løn: 400 Rbd. Søv og 3 Favne Brænde, foruden Høitidsoffer af Frue Menighed, og fri Bolig, naar samme kan forskaffes, eller 50 Rbd. Søv aartig til Huusleiehjelp.

Befordringer og Afgang.

Under Admiralitets- og Commissariats Collegiet: Den 4 Marts er Cand. juris J. N. Suenon udnævnt til Skriver ved Constructions- og Reglerings-commissionen og under 18 s. M. forundt Krigscancelliesecretairs Charakter.

Under den afrikanske Consulat-Direction: Den 25 Februar er Fuldmægtig i Directionens Secretariat, Kammerjunker E. Berner, udnævnt til Generalconsul i Tunis.

Under Overhofmarschallatet: Den 21 Febr. er Skriver hos Hofkassere Justitsraad Duncan, M. Sørensen, udnævnt til Fuldmægtig ved Hofkasserecontoiret.

Collegial=Lidende.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

X Nr. 14. Den 7de April 1832.

Redigeret, forlagt og udgivet af:

Peter Johan Monrad, Anders Sandø Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Trykt i det Christensenske Officin ved J. D. Løvist.

Lovgivning.

Gjennem det Slesvig-Holsten-Lauenborgske Cancellie er den 13 Marts udkommet følgende allerh. Forordning for Hertugdømmene Slesvig og Holsten:

Vi Frederik den Sjette, af Guds Naade Konge til Danmark, etc. Gjøre vitterligt: Vi have fundet Os foranlediget til allerhøiest at approbere den af Vor Etatsraad og Medlem af det Slesvig-Holstenfke Sanitets-Collegium, Professor Pfaff i Kiel, Ridder af Dannebrogen, forfattede og i Trykken udgivne Pharmacopœa Slesvico-Holsatica. Det er derfor Vor Vilje, at samtlige Apothekere i Vore Hertugdømmer Slesvig og Holsten forsyne sig med bemeldte Pharmacopœa, og ved Anskaffelsen af Medicinalvarer og Tilberedningen af Lægemidlerne rette sig efter de deri indeholdte Forskrifter. Dgsaa har Vort Slesvig-Holstenfke Sanitetscollegium,

som og samtlige vedkommende Physiici og Læger saavel i Almindelighed, som ved de befalede aarlige Apothek-Visitationer paa det noieste at paasee og vaage over, at denne Anordning efterleves.

Hvorefter alle Vedkommende sig allerunderdanigst have at rette. Givet etc.

Fra forberedte Collegium er den 22 Martz udkommet et Patent for Hertugdømmene Slesvig og Holsten angaaende de Bestemmelser, der blive at iagttage naar værnepligtige Reserver, ifølge eget Dnske, ansættes ved de Bestindiske Tropper, hvilket Patent er af lige Indhold med den for Danmark under 16 Martz udkomne og i Collegial-Tidenden Side 186—187 meddeelte Placat.

Fra samme Collegium er den 24 Martz udkommet følgende Patent for Hertugdømmet Holsten, hvorved en yderligere Beslutning af den tydske Forbundsforsamling, angaaende Misbrug af Pressen, bringes til offentlig Kundskab:

I den niende Session af den tydske Forbundsfor- samling af 2 Martz d. A., er med Hensyn til Pressens Misbrug taget følgende yderligere Beslutning:

Forbundsforsamlingen har, af hvad der ved For- bundsdags-Commissionen i Presse-Anliggender er foredraget, og af de fremlagte Artikler af de i Rhinbaiern udkommende

Tidsblade, die „deutsche Tribune“ og der „Westbote,“ som og det i Hanau udkommende Blad, „Neue Zeitschwingen,“ overbeviist sig om, at disse Tidsblade krænke Forbundets og enkelte Forbundsstaters Værdighed, sætte Tydsklands Fred og Rolighed i Fare, stræbe at opløse Tillids og Hengivenheds Baand imellem Regent og Folk, tragte efter at tilintetgjøre Regjeringernes Autoritet, angribe Fyrsternes Uforkrænkelighed, true Personer og Eiendom ved Opfordring til Vold, tilskynde til Oprør, søge at bevirke Tydsklands politiske Omdannelse og Anarkie og at stifte og udbrede for Staten farlige Foreninger, — den har derfor paa Grund af den provisoriske Presselov af 20 September 1819 § 1, 6 og 7, hvilken efter alle Forbundslemmers eensstemmige og gjentagne Beslutning bliver i Kraft indtil det tydske Forbund foretager sig om nye Lovforskrifter, ligesom og af pligtkyldig Omhuue for Opretholdelse af Fred og Rolighed i Forbundet, i sammes Navn og under sammes Autoritet, besluttet:

- 1) De i Rhinbaiern udkommende Tidsblade, die „deutsche Tribune“ og der „Westbote“ samt det i Hanau udkommende Tidsblad „Neue Zeitschwingen“ saavel som de Tidender, som under hvilken som helst Titel maatte træde i Stedet for de tre fornævnte, blive herved standsede og forbudte i alle tydske Forbundsstater.
- 2) Ifølge heraf made Udgiverne af bemeldte Tidsblade, nemlig af die deutsche Tribune, Dr. Wirth, af der Westbote, Dr. Siebenpfeiffer, og Redacturen

af Neue Zeitschwingen, som angives at være Georg Stein, efter Forskriften i § 7 af Forbundsbeslutningen af 20 September 1819, i 5 Aar fra Dato ikke i nogen Forbundsstat stedes til Redaction af et lignende Skrift.

Ifølge Hans Kongelige Majestæts Villie og Befaling blive disse Beslutninger herved bragte til offentlig Kundskab.

Den 28 Martz er igjennem meerbemeldte Collegium udkommet et allerh. Patent for Hertugdømmerne Slesvig og Holsten angaaende nogle yderligere Modificationer og Rettelser i de Quarantaine-Forskrifter, der hidtil ere komne til Anvendelse med Hensyn paa Cholera-Sygdommen, hvilket Patent er af lige Indhold med den under samme Datum for Danmark udkomne Placat, der er meddeelt i Collegial-Tidenden Side 205—208.

Blandede Efterretninger.

(Forsættelse af Beretningen om Epidemien i Sjælland.)

Det Forhold, der i Præstøe Amt er opgivet imellem de Syge, som ere døde af Epidemien og dem, som ere døde under den, er imidlertid med Hensyn til Tallet ikke ganske paalideligt, da i Sygdommens Begyndelse, da den var meest udbredt og meest ondartet, det største Antal uden Tvivl blev bortrykket deraf inden Lægehjælp blev søgt eller tilsendt, og Bedømmelsen af Dødsarsagen har

saaledes for en stor Deel været overtadt til Præsterne og andre, der ei ere Sagkyndige. Heller ikke har Man paa alle Steder fulgt samme Fremgangsmaade for at bedømme, hvilke der ere døde af den epidemiske Sygdom, i det Man paa nogle Steder har anført alle, som ere døde i Tidrummet fra Begyndelsen af August til Midten af October som døde af Epidemien, uden at tage nøie Hensyn til om ikke nogle enkelte ere døde af andre Sygdomme, og paa andre Steder ere alle de anseete at være døde af den epidemiske Sygdom, der ikke med Visshed vides at være døde af andre Sygdomme, og atter andre Steder ere de, der ei døde under Lægebehandling af den epidemiske Sygdom, anseete for døde af anden Sygdom. Landphysicus Leth har imidlertid, hvor enten blot Antallet af de under Epidemien Døde var opgivet, eller hvor der var et kjendeligt Misforhold imellem deres Tal, og det Tal, der blev opgivet paa de af Epidemien Døde, suppleret eller rectificeret den specielle Beretning ved at fradrage 1 pCt. af Populationen, som det formeentlig rimelige Antal af dem, der, under Epidemiens Løb, maatte være døde af andre Sygdomme. Antallet paa dem, der ere anførte at være angrebne af den epidemiske Sygdom vil neppe heller kunne ansees aldeles paalideligt, i det paa den ene Side vist mange ere anførte som angrebne af Epidemien, der egentlig have lidt af andre Sygdomme, især i Epidemiens Begyndelse før Lægehjælp sendtes og i de Egne, hvor speciellere Lægetilsyn manglede; men paa den

anden Side have og mange ei anmeldt deres Sygdom, fordi de ei ønskede Lægehjælp, hvorfor det opgivne Sygeantal vel temmeligt nærmer sig Virkeligheden.

I Kjøbenhavns Amt viste Sygdommen sig i det Hele taget med mindre Heflighed, idet nemlig deels en Deel deraf, Amager Land, blev aldeles forskaaet for Sygdommen, og deels de Angrebnes Antal ogsaa ellers var forholdsvis mindre. Dette beløb sig nemlig til 5728, der sammenlignet med Amtets Population, som, med Undtagelse af Amager, udgjør omtrent 55648 Mennesker, afgiver et Forhold som $10\frac{1}{2} : 100$. Af de Syge bleve 4886 helbrede, 431 vare mod Slutningen af November, da Beretningen er afgiven, endnu syge, og 411, eller omtrent 7 pC. af de Angrebne og $\frac{3}{4}$ pC. af Amtets Folkemængde døde deraf, hvorimod der under Epidemien i det Hele døde 622 Personer i Amtet. Disse Talstørrelser stotte sig paa de af Lægerne til Amtmanden indgivne Indberetninger, men hvor Patienterne have været angrebne af Epidemien, uden at nogen Læge har været tilkaldt, ere vedkommende Sognepræsters Angivelser, byggede paa de Symptomer, der i Almindelighed ledsagede Epidemien, lagte til Grund for at bedømme, hvilke Individuer, der ere døde af den. Blandt Amtets enkelte Jurisdictioner vare det søndre og nordre Birk paa gamle Kjøbenhavns Amt mindst angrebne af Epidemien, idet de med en Befolkning af 8964 og 13000 Individuer havde respective 571 og 885 syge heraf, eller

omtrent $6\frac{1}{2}$ og $6\frac{2}{3}$ pC. af Folkemængden. Af disse bleve i det søndre Birk 452 helbredede, 44 vare ved November Maanedes Slutning endnu syge og 75 døde af Epidemien, medens samtlige Dødes Antal under samme belsb sig til 90, saa at altsaa omtrent $\frac{7}{8}$ pC. af Populationen og 13 pC. af de af Epidemien Syge ere borttrevne deraf. Af de Syge i det nordre Birk bleve 834 helbredede og 14 vare ved Beretningens Afgivelse paa den foransforte Tid endnu syge; og medens 94 Individuer døde i det Hele, ansees 37 som døde af Epidemien, hvilket frembringer et Forhold til Folkemængden som omtrent $\frac{1}{4}$:100 og til de Syge som 4:100. Mere angribende og dødelig var Sygdommen i forrige Roeskilde Amt. Saaledes have i den Deel af Balløe Birk, som ligger i Amtet, hvis Folkemængde er anslaaet til 1512, 414 været angrebne og 36 ansees døde af Epidemien, under hvis Løb ialt 51 ere døde; og i Svenstrup Birk angives af 1560 Individuer 447 at have været angrebne af Sygdommen, og under dens Løb ere 77 døde, af hvilke Epidemien antages at have borttrykket 58, over 4 pC. af den hele Folkemængde.

Som ovenfor bemærket, var det kun i enkelte Districter af Frederiksborg Amt at Sygdommen viste sig i en saadan Grad, at den kunde kaldes Epidemie, hvorimod paa de fleste Steder kun enkelte bleve angrebne deraf; især grasserede den paa Jagerspris Gods og i Horns Herred, hvor 662 Personer, som lede af Syg-

dommen, kom under Lægebehandling, men et meget større Antal sandsynlig har været angrebet deraf, uden at have anmeldt det. Da Districtets Folkemængde udgjør 6170 Mennesker, bliver efter den anførte Summa Forholdet imellem de Syge og Populationen som circa $10\frac{2}{3} : 100$; heraf bleve 475 helbrede og 70 vare ved Beretningens Afgivelse i Midten af November endnu syge. Totalantallet paa de under Epidemien Døde udgjorde 117, hvoraf 60 antages at være døde af den, og af disse kun 13 under Lægebehandling. Forholdet imellem de af Epidemien Døde og Syge bliver altsaa som $9 : 100$ og imellem hine og Folkemængden, som circa $1 : 100$. I hele Amtet angives i Alt 1165 Individuer at have været angrebne af Epidemien, hvoraf 949 ere helbrede, 73 endnu ikke restituerede og 83 ere døde af Epidemien, medens 143 ere døde under den. Forholdet imellem de Syge og Amtets Folkemængde, som beløber sig til circa (efter Tabellen til Saraus isfor udkomne Beskrivelse over Amtet) 62000 Mennesker, bliver altsaa som $1\frac{5}{8} : 100$, imellem de af Epidemien Angrebne og de af samme Døde, som $7 : 100$ og imellem disse sidste og Folkemængden, som $1\frac{1}{3} : 1000$.

Ifølge det saaledes anførte samt efter hvad i den først meddeelte Beretning er bemærket angaaende Sygdommen i Sorø Amt, hvor 9203 Individuer have været angrebne af samme, have altsaa i Sjælland og Møen 39919 Mennesker i det Hele været angrebne af Epide-

mien, af hvilke ved dens Dphør 34460 vare blevne helbrede, 3068 døde deraf og de øvrige endnu uhelbrede. Folkemængden i Sjælland og Møen beløber sig, med Undtagelse, foruden af Kjøbenhavn, af Umager og Ards og Skippinge Herred, som ikke have lidt af Epidemien, til 270548 Menneſker, og Middelforholdet mellem de Angrebne og Populationen i Almindelighed bliver da som $14\frac{2}{3} : 100$; imellem de af Epidemien Døde og Populationen, som omtrent $1 : 100$, og imellem de Syge og Døde som $7\frac{1}{2} : 100$. Det Amt, hvor Epidemien grasserede stærkest, var Præstøe, hvor saavel det største Antal Menneſker forholdsviis bleve syge, som og Mortaliteten forholdsviis var størst, idet nemlig Mortalitetsforholdet mellem de Syge, som i Almindelighed er 7 pC., ja i Holbeks Amt endog kun lidet over 6 pC., her nærmede sig 9 pC., af hvilke Aarsager Populationen ogsaa der er betydeligt forringet, nemlig $2\frac{1}{3}$ pC.

Epidemien, som i afvigte Efteraar grasserede i Lolland-Falsters Stift, var af en lignende Beskaffenhed, med den, som udbrod i Sjælland, men antoges af Stiftets Ppysicus for ikke at være forskjellig fra den, som i hvert af de foregaaende Aar siden 1826 har yttret sig i de forskjellige Egne af Stiftet; over dette havde den i Efteraaret ganske udbredt sig, naar undtages den sydlige Deel af Falster eller Skjælbye og Gjeddesbye Pastorat, som derfor aldeles var forſkaanet. Den op- hørte i dette Stift omtrent paa samme Tid som i Sjæl-

land, eller med November Maanedes Udgang; men mange vare dog efter denne Tid plagede af 3die Dags Feber og havde i det Hele et svækket Helbred, hvorfor ogsaa her en sandsynligviis høiere Mortalitet i en længere Tid vil spores som en Følge af Epidemien. Antallet paa de Syge udgjorde i det Hele 28788, nemlig 21448 i Lolland og 7340 paa Falster, hvilket giver et Forhold til Folkemængden i Stiftet, der beløber sig til 66587 Individuer, som $43\frac{1}{4}$:100. Af Epidemien døde 1114, hvorimod samtlige Dødsfald medens Epidemien varede beløb sig til 1513; hvilke Dødsfald, der maae tilskrives Epidemien, ere udfundne derved, at der fra samtlige Dødsfald er fradraget saa stort et Antal, som ifølge Mortaliteten i 4 med Hensyn til Sundhedstilstanden sædvanlige Aar, kan ansees for at betegne Middelforholdet. De af Epidemien Døde forholde sig til Folkemængden, som circa $1\frac{3}{4}$:100 og til de af samme Angrebne, som næsten 4:100. Det bemærkes, at et forholdsmæssigt stort Antal Døde ere blandt Personer over 60 Aars Alder. Af de enkelte Jurisdictioner har Musse Herred paa Lolland lidt meest af Sygdommen, idet af 16895 Indvaanere 8977 have været syge deraf, eller 53 af 100; og 381 ansees døde deraf, eller omtrent $4\frac{1}{4}$ pC. af de Syge og $2\frac{1}{4}$ pC. af Populationen. Sygdommen viste sig i sin høieste Styrke i Maibølles og Rabsted Sogne i samme Herred, som hvert med 1000 Indvaanere, havde 900 Individuer syge eller 90 pC., og af disse døde af Epidemien i det første

55 og i det sidste 43 Individer, men under den, respective 61 og 49. Forholdet imellem de af Epidemien Døde og Syge bliver her altsaa respective som $6\frac{1}{9}$ og $4\frac{7}{9}$: 100 og mellem de Døde og Folkemængden som $5\frac{1}{2}$ og $4\frac{3}{10}$: 100.

I nogle Dele af Svendboig Amt begyndte i den sidste Halvdeel af August en lignende rheumatisk bilieus Feber at vise sig som Epidemie, nemlig paa Langeland, Thorseng og i nogle Sogne af det sydlige Fyen, men dens Varighed var ikke stor, eftersom den paa de fleste Steder ophørte ved Midten af September Maaned og ved Maanedens Udgang var aldeles hævet. Sygdommen var heller ikke her smitsom og antog i Almindelighed kun formedelst Mangel paa betimelig Lægehjelp og ved betydelige diætetiske Feil en farlig Character, men var selv under denne ei vanskelig at betvinge, hvorfor Mortaliteten ikke i Aar har paa bemeldte Steder været større end sædvanlig. Da Sygdommen varede saa kort og i det Hele ikke viste sig med nogen sær foruroligende Heflighed, blev der ikke truffet extraordinaire Foranstaltninger imod den; den blev saaledes kun paa enkelte Steder behandlet for offentlig Regning og det fandtes under dens Løb ikke nødvendigt, at indhente detaillerede Efterretninger om Sygeligheden; men af den Grund savnes ogsaa specielle Fortegnelser over de Syges Antal og Mortalitetsforholdene, hvor Amtmanden kun seer sig istand til at opgive det omtrentlige Forhold imellem de Syge og Po-

pulationen, hvilket han antager paa Langeland og i de Egne af Svendborg Amt, hvor Sygdom meest har fundet Sted, at kunne anslaaes som 1:15 og paa Thorseng som 1:5 $\frac{1}{2}$, men hvorved maa bemærkes, at herunder ere indbefattede Syge af alle Slags.

I Anledning af en Forespørgsel fra en Kjøbmand og Brændeviinsbrænder i en Kjøbstæd, om det er ham tilladt at have sit Brændeviinsubdsalg hvor han maatte finde det tjenligst, uden at det behøver at være paa samme Sted, hvor Brændeviinsbrænderiet drives, har Cancelliet i Skrivelse af 3 Marts sidst. ladet ham tilkjendegive, at det kun forsaavidt han ikke fører Huusholdning paa det Sted, hvor Brænderiet drives, kan tilstedes ham at have Udsalg af Brændeviin andetsteds.

Fra Directionen for det Classenske Fideicommis har Cancelliet modtaget en Beretning om Fideicommissets Virksomhed i 1830.

Directionen indleder sin Beretning med at beklage Tabet af sit mangeaarige høitagede Medlem Geheime Statsminister Greve Schimmelmann, som i en lang Række af Aar medvirkede til det Classenske Instituts Fremme og Hjænkede det al den Opmærksomhed, som hans vigtige offentlige Forretninger tillode.

Uf Beretningen sees, at følgende Summer ere anvendte til offentlige Indretninger.

1. Frederiks Hospital har modtaget Legatet 3000 Rbd. Sølv, hvorfor 130 fattige Syge i kortere eller længere Tid have nydt frie Cuur og Pleie. 2. Fødsels- og Pleiestiftelsen har modtaget Legatet 1000 Rbd. Sølv,

hvorfor 25 Mødre ere betjente, underholdte og pleiede, samt 21 Børn opammede, og fremdeles har bemeldte Stiftelse, ved ifkun at svare 1 pCt. af den i sammes Bygning indstaaende Capital 25000 Rbd. Sølv af Fideicommissets Midler, havt et Bidrag af 750 Rbd. Sølv. 3. Til Arbeids- og Underviisnings-Anstalten for fattige Soldaterbørn er udbetalt Legatet 2000 Rbd. Sølv og et Tillæg af 200 Rbd. Sølv, hvis rigtige Anvendelse Generalcommissariats-Collegiet har bevidnet. 4. Til Directionen for Garnisons-Skolevæsenet er betalt Legatet 500 Rbd. Sølv, som er anvendt deels til de nødvendige Klædningsstykker for 96 Dreng og 103 Piger, deels til Lærerindens Lønning, Inventariets Vedligeholdelse m. m. 5. Til Pensioner for de Mestere og Arbeidere, som ved Testators Død vare ansatte ved Frederiksværks Fabrik, er betalt Legatet 800 Rbd. Sølv, og til sammes Fattigvæsen Legatet 400 Rbd. Sølv, hvis rigtige Anvendelse Administrationen for Frederiksværk og Gods har bevidnet. 6. Til Skolerne paa Frederiksværk under Amts-skoledirectionens Bestyrelse er betalt Legatet 500 Rbd. Sølv og ligeledes til 7 Skoler paa Corselise og Carlsfeldts Gods Legatet 500 Rbd. Sølv med et Tillæg af 428 Rbd. Sølv. 7. Til det Kongl. Videnskabernes Selskab er betalt Legatet 200 Rbd. Sølv. En Præmie af 100 Rbd. Sølv er bestemt for en fuldstændig Besvarelse af hver af de forhen udsatte trede Priisopgaver: om Fiskerierne i Liimfjorden, om de vigtigste Lag Myremalm i Danmark og om Anvendelse af Tørv eller Tørvekul til Jernudsmeltning. 8. Til de Falsterke Godsers Fattige er betalt Legatet 200 Rbd. Sølv. 9. Til det Lolland-Falsterke Industrieselskab Legatet 100 Rbd. Sedler og til Institutet for Metalarbeidere her i Staden 50 Rbd. Sedler. 10. Til Skolen for Pigebørn af Embedsmænd 180 Rbd. Sølv. 11. Til det Classenske Bibliothek, som fremdeles allernaadigst er erindret med Continuation af Pragtværket "hortus semper virens" Legatet 300 Rbd. Sølv samt desuden 1476 Rbd. rede Sølv og 683 Rbd. Sedler deels til nye Bøgers Anskaffelse, deels til

Lønninger, Bygningens Reparation m. m. 12. Til det Classenske Literatur-Selskab for Læger Bidraget 500 Rbd. Sølv. Dette Selskab har til dets Bogsamling, der benyttet til Udlaan blandt Lægerne, erholdt en Forsøgelse af 100 Bind medicinske og chirurgiske Værker, saa at hele Bogsamlingen ved Aarets Slutning beløb sig til 1258 Bind, hvorunder ikke er indbefattet 22 franske, engelske og tyske Tidsskrifter, som Selskabet holder. Af Tidsskriftet Bibliothek for Læger ere 4 Hæfter udgivne, hvortil have henvend 300 Subscribenter. 13. Til Samsundet for den Danske Literaturs Fremme 100 Rbd. Sølv. 14. Foruden de i Testamentet til et Agerdyrknings-Institut leverede 1200 Rbd. Sølv. ere 328 Rbd. 92 s. rede Sølv og 2547 Rbd. 93 s. Sedler og Tegn medgaaede og anvendte deels til Lønninger og Pensioner, Hingsters Holdelse, Havers Anlæg paa Godserne og nyttige Bøgers Uddeling imellem Bønderne, deels til at sætte Neesgaarden og Bierregaarden, i den tilsigtede Stand som Experiment-parceller.

Udgifterne for ovenansførte 14 Poster, anvendte til offentligt eller velgjørende Brug, have saaledes beløbet sig til 17943 Rbd. 90 s. Sølv og Sedler.

Samtlige Livrenter og Legater, som ifølge Testators Bestemmelse tilkomme Private, ere stedse nøiagtigen udbetalte Vedkommende, og have for Aaret 1830 udgjort 4330 Rbd. Sølv.

Paa Fideicommissets Godser vedbliver Directionen sine Bestræbelser for at ophjælpe enhver Green af Landhuusholdningen. Saaledes er et nyt Teglværk opført tæt ved en Fideicommisset tilhørende Løvemose, for at benytte Løvten til at brænde Muursteen, hvormed er gjort Prøve, som har havt det forønskede Udfald.

Aagtet Aaret 1830 ikke var mindre uheldigt for Schæferierne end det foregaaende, have dog begge de engelske Faareracer paa Neesgaarden staaet sig bedre end Man kunde vente, og Dødeligheden var i Aarets Løb af 98 Lam ikkun 11 Stkr. og af 82 Faar 5 Stkr.

tige Hensigt, og tilladt at Beretningen, som sædvantligt, kundgjøres ved Trykken.

Efter Bekjendtgjørelse fra Directionen for Quarantaine-foranstaltningerne af 4 April er Yarmouth og Belfast i Irland smittede af Cholera, og alle øvrige Islandske Havne mistænkte. Iøvrigt er Bekjendtgjørelsen af samme Indhold som den seneste af 13 Marts (Coll. Tid. Side 183—184.)

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 28 Marts er Justitsraad og Kammeradvocat G. Schack beskikket til virkelig Etatsraad; Høiestretsadvocat P. G. H. L. Sallieath til virkelig Justitsraad; Stiftslæge ved Balløe Stift J. F. Steenberg til virkelig Cancellieraad; Birke-dommer ved Balløe Stift og Grevskabet Bregentveds Birker N. P. Nohr til Cancellieraad; Krigsassessor og Landfoged paa Island R. C. Ulstrup til tillige at være Byefoged i Reikevig; Cand. theol. J. F. Jørgensen til ordineret Missionair ved Colonien Godthaab med tilliggende Udsteder i Grønland; den 30 Marts, Overauditeur, Auditeur og Regimentsquartiermester ved Husarregimentet, D. S. Stephensen, til Byefoged i Ebeltoft samt Herredsfoged i Sønder og Nols Herreder i Randers Amt; Cancellieraad og Sorensskriver paa Færøerne, J. P. Gorm, til Byeskriver i Rønne og Herredsskriver i Vester Herred; Cand. chir. J. N. Vilhjelms til Districtschirurg i Musse og Fuglse Herreder paa Lolland; personel Capellan for Rindby Menighed i Sjælland F. E. Carstens til tydsk Præst for Colonien paa Ahsheden og Præst til Anneret Karup i Aarhus Stift.

Under Generalpostdirectionen: Den 14 Marts er Kongelig Postskriver H. H. Hygom beskikket til constitueret Postfører paa Routen imellem Esbjerg og Aalborg.

Collegial=Lidende.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

X Nr. 15. Den 14de April 1832.

Redigeret, forlagt og udgivet af:

Peter Johan Monrad, Anders Sandøe Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Trykt i det Christensenske Officin ved J. D. Øvist.

Blandede Efterretninger.

Ved Anordningen af 29 Juli 1814 angaaende Almue-
skolevæsenet paa Landet § 54 er det med Hensyn til
Skolernes Bygning og Vedligeholdelse fastsat, at de
Materialier, som dertil behøves, skulle tilføres af de
gaardbrugende Beboere og at disse tillige forsvarligen bør
vedligeholde Hegnet omkring Skolens Gaard, Hauge og
Jordlod, hvorimod Huusmændene og Indsidberne i Skole-
districtet bør forrette alt Haandlanger-Arbeidet. Bemeldte
Bestemmelse om Gaardbrugeres Kjørepligt er antaget
iffun at kunne gjælde om Brugene af Gaarde med con-
tribuabelt Hartkorn, da det er en det frie Hartkorn fra
gammel Tid følgende Herlighed, at ingen Kjørseler eller
Pligtarbeider in natura æffes af dets Eiere, og denne
Rettighed ogsaa hidtil ved alle Leiligheder har været det
forbeholdt, saa at selv Veiforordningen af 13 Dec. 1793,

uagtet det i sammes § 26. forkyndte Princip om det frie Hartkorns Forpligtelse til at deeltage i de Byrder, som Weivæsnet medfører, ikkun til nye Hovedlandeveis Anlæg paalægges dette Hartkorn et Pengebidrag istæde for Natural-Arbejde, ligesom denne Forklaring nærmere bestyrkes ved § 55 i ovenmeldte Anordning om Almue-skolevæsenet paa Landet, som under Litr. h. befaler, at Bønderne i Districtet skulle være pligtige at skjære, strue og hjemføre Løv til Skolen samt at skove og hjemføre Brændet til samme, og endvidere under Litr. c. fastsætter, at det Foder, som er tillagt Skolelæreren til 2 Køer og 6 Faar, skal tilføres ham af Byerne, nemlig Bønderne, som det efter den ældre Lovgivning, der ikke i denne Henseende er forandret, ene paaligger at udrede denne Fourage*); og endelig finder den antagne Mening Medhold i den ved Cancellie-Placat af 19 Nov. 1802 kundgjorte allerh. Resol. af 12 s. M., hvorved befales, at Huusbeboere paa Hovedgaardstøt skulle, tillige med de øvrige Sognefolk, deeltage saavel i Pligtarbejde til offentlige Indretninger som i alle andre personlige Byrder, da en saadan udtrykkelig Bestemmelse ikke kunde være fornøden, hvis ogsaa Beboerne paa frie Hovedgaardstøt af selve det Hartkorn, de have i Brug, skulde forrette det Arbejde, som paaligger Brugerne af det contribuable. I Almindelig-

*) See Coll. Tid. for 1825, Side 81—82.

heb kunne det ufrie Hartkorns Brugere ogsaa uden
 synderlig Besvær bære foransførte Byrder; og i de fleste
 Tilfælde kan deraf saa meget mindre opstaae nogen
 Ubillighed, som Brugerne af det frie Hartkorn, der
 tage Deel i Pengeligninger til Skolevæsenet, ikke i en
 forholdsmæssig Grad afgive Skolebørn, og altsaa denne
 Deel af Hartkornet mindre er kommet i Betragtning ved
 Bestemmelsen af det Antal Skoler, der skulle anlægges.
 Men i enkelte Skoledistricter, som endog for den største
 Deel bestaae af Parcellister paa frie Hovedgaardsjorder,
 vilde det blive alt for haardt for Brugerne af det ufrie
 Hartkorn, at skulle ene bære Byrden af hine Natural-
 ydelser, ligesom den ovennævnte Billighedsgrund her bort-
 falder, da sige Parcellister ordentligviis benytte Skolerne
 ligesaavel som Districtets øvrige Beboere. Det blev
 derfor taget under Overveielse, om ikke med Hensyn til
 saadanne Districter, hvor Kjørepligten og Fourage-
 leverancerne, formedelsft det ubetydelige Antal Beboere, paa
 hvilke disse Byrder hvile, vilde falde dem for meget til
 Besvær, Lettelse burde tilstaaes. Dette fandtes dog ikke
 at burde skee ved Kjørepligtens og Fourageleverancerne
 Udvidelse til dem, der, efter de gjeldende Regler, ere
 frie for disse Natural-Byrder; men derimod ved for
 en i saadanne Tilfælde forholdsmæssig Deel at fritage de
 hidtil Pligtige for Natural-Ydelsen, i hvis Sted da
 Pengebetaling maatte træde. Denne Udgift blev da at
 indbrage under de i Anordn. 29 Juli 1814, § 56, om-

handlede almindelige Skoleudgifter, hvilke lignedes paa samtlige Beboere efter Hartkorn, Formue eller Leilighed. I Ligningen maatte naturligviis det usrie Hartkorns Beboere og tage Deel, da de Kjørster og den Fourage, som de in natura havde ydet, var en Følge af den dem særlig paaliggende Plikt, som blot blev modereret til det, Forholdets Bessaffenhed krævede; kun det, der blev at anskaffe for Penge, blev en fælles Byrde for alle Districtets Beboere. Iøvrigt maatte Ligningen dog alene gøres over det vedkommende Skoledistricts Beboere; thi ethvert District besørger efter Anordningen Kjørsel og Arbeide til sin Skole, eftersom et Sogn ofte efter dets Størrelse kan have adskillige Skoler, og Weiens Længde da vilde gøre Byrden langt betydeligere, naar hele Communens Beboere skulde præstere Kjørsel og Arbeide ved enhver Skole. I al Fald vilde det og, hvor det ene Skoledistrict i et Sogn bestrider alle Kjørsterne saavelsom den hele Fourageleverance in natura, være uretfærdigt, at det tillige tog Deel i de Udgifters Tilveiebringelse, som i et andet District gøres paa disse Gjenstande.

Efterat have corresponderet med det Kongelige Rentekammer, androg Cancelliet ovenmeldte Sag for Hans Majestæt, og efter at Allerhöisfamme under 4 April sidstl. havde afgivet sin allernaadigste Resolution, blev denne kundgjort samtlige Amts-Skoledirectioner ved følgende Circulair-Skrivelse af 14 April:

Det har behaget Hans Majestæt Kongen, ved allerhøieste Resolution af 4 d. M. paa en af Cancelliet allerunderdanigst nedlagt Forestilling, at bifalde, at der, i de Skoledistricter paa Landet, der, for en sær betydelig Deel, bestaae af frit Hartkorn, hvis Brugere ei ere pligtige at deeltage i Kjørseler til Skolers Opførelse og Vedligeholdelse eller i Leverance af Foder til Skolelærernes Creaturer, forundes Brugere af det ufrie Hartkorn en forholdsmæssig Nedsættelse i disse Præstationer, og at da den Dvotadeel af Kjørselerne og af Fourageleverancen, der saaledes ei bliver at fordele in natura, tilveiebringes mod billig Betaling, hvilken Betaling lignes, som Skolevæsenets øvrige Udgifter, i Overeensstemmelse med Anordningen angaaende Skolevæsenet paa Landet af 29 Juli 1814, § 56; dog alene paa Skoledistrictets Behoere. Hans Majestæt har derhos befalet, at der, ved foransførte Regels Anvendelse, bør tages Hensyn til, hvorvidt det i Skoledistrictet beliggende frie Hartkorn ogsaa leverer noget betydeligt Antal Børn til Skolen og saaledes er kommet i særdeles Betragtning ved Skoledistrictets Regulation; samt at hiin Undtagelse fra de almindelige Bestemmelser i Anordningen af 29 Juli 1814 ikke skal finde Sted, hvor det frie Hartkorn udgjør mindre, end $\frac{1}{3}$ Deel af Skoledistrictets hele Hartkorn. Endvidere har Allerhøiestsamme fastsat, at ethvert enkelt Tilfælde af forbemeldte Slags skal afgjøres ved undertegnede Collegii Resolution. Iøvrigt har Hans Majestæt bifaldet, at det, hvad det Haandlanger- Arbejde betræffer, som til Skolers Bygning og Vedligeholdelse udfordres, forbliver ved oftbemeldte Anordnings 54 § i Forbindelse med den, ved Placaten af 19 Nov. 1802 kundgjorte, allerhøieste Resolution af 12 samme Maaned.

Hvilket herved bekendtgjøres, til behagelig Efterretning og Sagttagelse i foresaldende Tilfælde.

Den 7 Martz sidstl. er meddeelt allerhøieste Confirmation aldeles gratis paa en af afsøde Sognepræst for

Koerup og Glim Menigheder i Sjælland P. C. Linderods Enke Martha Margaretha Dorothea Linderod fød Brün-
nich forfattet Fundats for et, under Navn af Sognepræst
Valle Christian Linderods Legat, oprettet Hjælpesond til
Bedste for Koerup og Glim Pastorats Skolelærere. Le-
gattet bestaaer i den aarlige Rente af 3000 Rbd. i Kongelige
Obligationer (§ 1), hvilke Renter Provsten for Ramsøe
Herred i hver 11 Juni og 11 Decbr. Termin skal uddele til
Skolelærerne i Højbye, Glim og Gjøderup til lige De-
ling (§ 2). Legattet skal ansees som et Tillæg til den
Skolelærerne ellers tilkommende Lønning, paa hvilken
altsaa Legattet ikke skal have nogen Indflydelse, (§ 3).
Naar en af Skolelærerne afgaaer fra Embedet, skal § 64
i Anordn. for Skolevæsenet paa Landet af 29 Juli 1814
følges med Hensyn til Legattet, saaledes, at den fratræ-
dende Skolelærer, hans Enke eller Arvinger erholde saa-
mange $\frac{1}{2}$ Dele, som Manden har tjent Maaneder i
det løbende Aar, beregnet fra Nytaar til Nytaar, og til
Udgangen i den Maaned, hvori Vacancen indtræffer.
(§ 4). Den originale Fundats opbevares i Provste-
Archivet for Ramsøe Thune Herreder, og 2 verificerede
Gjenparter leveres til Stiftamtmanden og Biskoppen,
der er anmodede om at paasee Fundatsens Opfyldelse (§ 5).

Hans Majestæt befalede derhos Cancelliet at lade
fornævnte Enke tilkjendegive sit allerhøieste Velbehag med
hendes velvillige Gave til offentlig Nytte.

(Efterretninger om ledige geistlige Embeders Ind-
tægter og de paa samme hvilende Byrder.)

1. Sognekaldet i Kjøbstaden Nykjøbing og for
Enstofte Menighed paa Falster, see Coll. Tid. 1829 Side
991.

2. Gjerrild og Hemmed Sognekald i Aarhus
Stift, see Coll. Tid. 1827 Side 379 og 455

3. Hæsling og Willerslev Sognekald i Aalborg
Stift, efter gammel Angivelse 175 Rd., har nu føl-
gende Indtægter: 1) Tienden af begge Sognes 201

1) 5 Eder. 3 Fuder. $2\frac{1}{2}$ Alb. Hartkorn udgjør omtrent $\frac{1}{2}$ Eder. Rug, $106\frac{1}{2}$ Eder. Byg, 94 Eder. hvid Havre. 2) Dvægtienden omtrent 10 Rbd. Sølv. 3) Paaſte og St. Hansrente 1 Eder. $3\frac{1}{4}$ Eder. Rug, 20 Dl. Æg, samt 1 Pd. Ost pr. Eder. Hartkorn. 4) Offer og Accidenter 110 Rbd. Sølv. 5) Præstegaarden staaer for frit Hartkorn 6 Eder. 2 Fuder. 1 Alb. og ufrit 1 Eder. 4 Eder. 2 Fuder.; denne sidste Jordlod er tilkjøbt Præstegaarden, og Kjøbesummen 130 Rbd. afbetales, ifølge Rescript af 4 Juni 1784, med 2 Rbd. Sølv aarlig af Beneficiarius, som altid har at udbetale den hele resterende Sum til Formanden. Præstegaardens Areal er omtrent 100 Eder. Ugerland foruden Hebe og Mose. Desuden gives tvende Afbyggere, som hver betale i Landgilde og for alle 3 Tiender 4 Rbd. Sølv, hvorimod der aarlig udvises Torvejord til 6 Læs Torv. Paa Embedet hviler en Gjæld, oprindelig 400 Rbd. Sølv, som afbetales med 20 Rbd. aarlig, hvilken Afbetaling har taget sin Begyndelse i Aaret 1828. 6) af en Annergaard, som staaer for Hartkorn 4 Eder. 1 Eder. 1 Fuder. 1 Alb., svares i Landgilde og for alle 3 Tiender 1 Eder. Rug, 6 Eder. Byg. 7) tvende smaae Huse afgive hver aarligen 2 Rbd. Sølv. Det er blandt de Kalb, som ere forundte særdeles Lettelse i Skatter.

4. Gundslev Sognekald paa Falster, efter gammel Angivelse 352 Rbd., har nu følgende Indtægter: 1) Korntienden af Sognets 426 Eder. tiendeydende Hartkorn udgjør $48\frac{1}{2}$ Eder. Hvede, 83 Eder. 5 Eder. Rug, 114 Eder. 1 Eder. Byg; 63 Eder. 4 Eder. Havre og $48\frac{1}{2}$ Eder. Urter. 2) Dvægtiende og Smaarebsel anslaaes til 100 Rbd. 3) Offer og Accidenter til 120 Rbd. 4) Renter af en Capital 1350 Rbd. for bortsolgte Jorder udgjør 54 Rbd. 5) Kornafgift af samme Jorder, 8 Eder. Byg. 6) Refusion af Ravnøe Bye, 4 Rbd. 7) Præstegaardens Avling er kun 20 Eder. Land, en liden Eng og en Græsningslod stor 8 Eder. Land. Enkepension hviler paa Kaldet. Artilleriehest holdes, og desuden hviler en Bygningsgjæld paa Kaldet stor til Rest 215 Rbd.,

som forrentes og aarlig afdrages med $\frac{1}{15}$ af Gjeldens oprindelige Beløb 600 Rbd. Sølv.

5. Borum og Lynghøje Sognekald i Aarhus Stift, see Coll. Tid. 1827 Side 110.

6. Pedersborg og Rindertofte Sognekald i Sjælland, see Coll. Tid. 1830 Side 544.

Ledige Embeder.

Under det danske Cancellie : Sorenstriver-Embedet paa Færøerne — Sydersøns Sognekald sammesteds, 224 Rbd.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie : Den 4 April er Sognepræst for Høvelse og Lellinge Menigheder i Sjælland, M. P. Kruuse, beklippet til Consistorialraad med Rang i 5te Klasse, Nr. 3; ordineret Catechet og første Lærer ved Borgerkolen i Kjøge, A. Winge, til Sognepræst i Nysted og til Anneret Herrisløv i Lolland; den 6, Bogholder i Hoved- og Contrabogholder-Contoiret under Generalpostdirectionen, H. E. Hansen, til virkelig Cancellieraad; Underbogholder ved Assignations-Bogholder Contoiret under samme Direction, H. E. Andersen, til Cancellieraad; Sognepræst for Sydersøen blandt Færøerne, E. B. Garde, til Sognepræst for Østersøns Menighed sammesteds.

Under Generalpostdirectionen : Den 17 Marts er hidtilværende constitueret Postmester i Storehedinge, E. Hoyer, beklippet til Postmester²⁾sammesteds, fra 1ste April d. A.

Collegial-Tidende.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

Nr. 16. Den 21de April 1832.

Redigeret, forlagt og udgivet af:

Peter Johan Monrad, Anders Sandse Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Trykt i det Christensenske Officin ved J. D. Nvist.

Justitsfag.

Med Høiesteretsdom af 5 Marts sidst., der stadfæster den af ~~en~~ ifølge Forordn. 31 August 1813, § 3, i Tugt-, Rasp- og Forbedringshuset nedsat Ret affagte Dom, er Tugthuuslivsfange Søren Andersen Kagerup, for et paa Tugthuusfangeren Morten Christiansen forsvet Mord, efter L. 6—9—1 jevnført med Forordn. 24 Sept. 1824 dømt til at miste sin Hals og hans Hoved at sættes paa en Stage. De nærmere Omstændigheder ved denne Sag ere efter den fra Protocollsecretairerne i Høiesteret indkomne Beretning følgende:

Efter Domfældtes Udsagn havde han allerede i længere Tid baaret Nag til Fangeren Morten Christiansen, fordi denne ved flere Leiligheder havde fornærmet ham, idet han nemlig engang havde givet ham et Slag paa Dret, og desuden ibeligen drillet ham med at udfjelde, raabe

og spyttede efter ham. Dette hans Nag til den Ufsøde blev endmere forøget derved, at denne, der, naar de bleve uenige, altid brugte det Udtryk: »Jeg skal nok faae dig!» under et Forhør, som kort før nærværende Sag tog sin Begyndelse, blev optaget i Straffeanstalten i Anledning af et paa en Fange, navnlig Davidsen, forøvet Overfald, og ved hvilket Tilstalte havde viist sig virksom, havde afgivet en denne graverende Forklaring. Da nu Domsældte om Aftenen den 6 Decbr. f. A., ved at gaate op og ned i Arbejdsalen, kom til at støde paa Morten Christiansens Bælv, og denne derover gav sig til at skjænde, men Domsældte gav ham kort Svar, og Christiansen derpaa yttrede, at han i det i Anledning af Overfaldet paa Davidsen optagne Forhør havde forklaret, hvad han, Domsældte, var for en Karl, og spurgte, om han maaskee vilde behandle ham som Davidsen, svarede Domsældte intet, men tænkte ved sig selv: »Nei Du skal ikke faae mig!» og Forsættat at dræbe Morten Christiansen var nu opstaaet hos ham, hvorimod han førend samme Aften ikke havde tænkt paa at ombringe denne. Han fattede derefter den Beslutning den paafølgende Morgen at udføre Gjerningen; thi paa Arbejdsalen vilde han ikke gjøre det, fordi han, som det hedder, frygtede for, »at hans Kniv, naar Morten Christiansen havde sine Klæder paa, ikke skulde trænge rigtig igjennem, men denne kun vilde faae lidt at grine af.» Han tænkte derfor: »det er bedre at blive til i

Morgen tidlig, han skal nok faae tilgavns.» Domsfældte sov derpaa efter sin Forklaring temmelig urolig den paa følgende Nat, da han idelig tænkte paa sit Forsæt, hvori Tanken om Morten Christiansens Alder og andre Omstændigheder ikke gjorde mindste Forandring, efterdi han, som det hedder, dog faae, »at denne vilde styrte ham;» og, som Grund til at antage dette, har Domsfældte deels anført Morten Christiansens Forhold med i Forhøret at forklare imod ham, deels den Udladelse, Morten Christiansen, som foran bemærket, altid brugte mod ham, naar de bleve uenige: »Jeg skal nok faae Dig!» Saasnart Dørene til Sobeloftet deit paafølgende Morgen vare aabnede og Lampen tændt, stod Domsfældte op og klædte sig paa. Han blev derpaa staaende ved sin Seng, indtil Morten Christiansen, hvis Seng stod ved Siden af hans, ligeledes var staaet op; imedens nu denne stod paa Gulvet, og var beskæftiget med at knappe sine Beenklæder, vendte Domsfældte sig imod ham, og stødte ham sin Kniv ind i Maven lige til Skaftet, hvorved Morten Christiansen udstødte et høit Skrig og faldt baglænds hen over Sengen, hvorpaa Domsfældte gav ham endnu et eller to Stik, som han antager maae have været tilstrækkelige til hans Død; thi, hedder det, i det mindste det første Stik kunde han bemærke gik godt igjennem, og, som han troer, ved det tredje Stik blev Kniven ganske kroget. Flere af de andre Ganger, som havde hørt Morten Christiansens Skrig,

og tildeels seet Domsfældte støde til denne, ilede nu til, og Een blandt disse ved Navn Jonas Hellefen har forklaret, at han opfordrede ham til at kaste Kniven fra sig; men at Domsfældte traadte ud paa Gulvet, og sagde: „At, hvis nogen havde noget imod, hvad han havde gjort, skulde han have samme Skjæbne!“ hvorfor ingen turde nærme sig ham. Efter Medfangerne Henning Hansens og Tørgen Jensens Forklaringer vendte Domsfældte derefter tilbage til Morten Christiansen, og, som Forstnævnte har udsagt, med de Ord: „Har Du ikke faaet nok endnu?“ gav ham det tredie Stik. Herom har Domsfældte ikke nærmere kunnet forklare, da han, som det hedder, blev saa rasende efterat have givet det første Stik, at han gjerne kunde have myrdet dem allesammen, om de havde fornærmet ham; dog har han udsagt, at, da Hellefen, efterat Domsfældte havde givet Morten Christiansen det tredie Stik, kom og bad ham lægge Kniven, svarede han, at han hverken for ham eller nogen af Fangerne vilde lægge den. Da Domsfældte havde stukket Morten Christiansen, trampede han, efter flere Medfangers Udsagn, pludselig i Gulvet, og med det Udtryk: „Det er sandt Slangen!“ ilede med Kniven, som han, efter sit eget Udsagn, igjen rettede paa en tom Seng, fra Soveloftet ud paa Gangen. Ved det brugte Udtryk „Slangen“ har han forklaret, at han sigtede til en Fange, ved Navn Biedermann, hvem han hadede, fordi han var ligesaa „lumsk som søbtalende.“

og desuden engang havde sat Ondt for ham hos Mesteren, paa en Tid, han havde Haab om, at blive ansat ved Lindebvæveriet. Da nu Domsældte, efterat have dræbt Morten Christiansen, tænkte ved sig selv, at det for de andre Fangers Skyld var godt, om ogsaa Biedermann, hvem han ansaae for en Forræder, blev ryddet af Veien, besluttede han, at dræbe ham; hvorved han har bemærket, at han vel indsaar, at Biedermann ei længere kunde gjøre ham noget. Foruden Biedermann har Domsældte ogsaa Nag til en anden Fange, navnlig Frederik Juul, fordi denne, efter hans Formening, løb med Glæder fra den ene til den anden, og desuden i Forhøret angaaende Overfaldet paa Davidsen havde vidnet imod ham. Ogsaa denne Fange troer Domsældte at han havde dræbt, hvis han i dette Dieblik havde truffet ham; men det var dog egentlig Biedermann, han søgte, da han løb ud fra Soveløftet. Ingen af disse Fanger, af hvilke Biedermann var bleven advaret om ei at komme ud, var imidlertid paa Gangen. Da Domsældte nu ikke længere vilde være blandt de andre Fanger, og han vilde levere Kniven til Mesteren, slog han Fyldingen ud paa en Dør, som fører til dennes Contoir, og da en Mestersvend, navnlig Deichting, ved denne Larm kom til, overleverede Domsældte ham Kniven, hvorhos han forklarer, at da Deichting, efterat have seet noget paa ham, spurgte, hvad han skulde med Kniven, fortalte Domsældte hvad han havde gjort, hvorpaa Deichting

befalede ham at forblive i Contoiret indtil Fangerne vare nedmynstrede. Under sit Ophold her viste Domsældte sig, efter hvad Opsynsmanden Næve og tvende tilstedeværende Fanger Klemke og Tørgen Jensen have forklaret, fuldkommen rolig, med Undtagelse, at han yttrede: „Den Skurk har længe fortjent det!“ samt til Fangeren Tørgen Jensen: „Tørgen! Tørgen! husk paa, at Du er en Livsfange!“ At have brugt denne Uttring har Domsældte imidlertid nægtet at kunne erindre, dog med Tilføiende, at det gjerne kan være muligt, at han har sagt saaledes, uden at han dog veed, hvad han dermed kan have meent; ei heller have de øvrige Fanger vidst at opgive, hvad han dermed har sigtet til. Mestersvend Deiching har forklaret, at Domsældte under Fangernes Nedmynstring, da der spurgtes om Morten Christiansen, raabte: „Han kommer ikke, han ligger i god Roe!“ samt at han først, efterat Fangernes Nedmynstring var tilendebragt, spurgte Domsældte, hvad han skulde med Kniven, hvortil denne da svarede: „at han havde stukket Morten“ uden dog hertil at omtale Anledningen. Deiching begav sig derpaa tilligemed Opsynsmand Næve op paa Soveloftet, hvor de fandt Morten Christiansen liggende livløs i sin Seng. Efterat det Passerede derpaa var meldt for Inspecteuren, blev Tiltalte nedsat i Cæchotten, ved hvilken Leilighed han efter Deichings Forklaring spurgte denne, som lagde Lænkerne paa ham:

„om Morten ogsaa var død?“ og, da dette blev bejaet, svarede: „Ja saa er det godt, det har han fortjent!“

Med Ligets Obduction, som den 8 Decembør f. A. blev foretaget, var Domsældte tilstede, og erklærede da, at han ikke omtvivlede, at de paa Liget forefundne Saar, af hvilke Obducenterne have erklæret et, som var tilføiet den Myrdede i Underlivet, for absolut dødeligt, vare de, som han havde tilføiet den Ufdøde. Under hele denne Forretning ubviste han den største Kølighed og Eigegnyldighed, og forsikkrede gjentagende, at han aldeles ikke følte nogen Uroe, og at det aldeles ikke fortrød ham eller gjorde ham ondt, hvad han havde foretaget sig.

Under Forhøret den 7 December 1831 har han forklaret, at han længere Tid, før han begik denne Forbrydelse, havde tænkt paa at undvige fra Straffeanstalten, for, om muligt, at komme ud til Slangerup og der hævne sig paa en Mand, navnlig Frederik Wæver, der under den Sag, i hvilken Tilstalte blev inddømt i Straffeanstalten, havde forklaret, at han skulde have yttret, at han, hvis han nogensinde fik sin Frihed, skulde brænde hele Slangerup Bye af. Han havde i dette Niemed flebet sin Kniv — den samme, hvormed Mordet paa Morten Christiansen er begaaet — spids, for med den at dræbe Frederik Wæver. Da han imidlertid indsaae, at det vanskeligen vilde lykkes ham, og at han let kunde blive paagrebet, forinden han kunde faae sig hævnnet, samt da vilde blive sat under saa sikker Bevogtning, at

det vilde være ham aldeles umuligt for Fremtiden at slippe, saa besluttede han sig til, hellere at dræbe dem, der i Straffeanstalten maatte vise sig som hans Fjender. Han havde imidlertid dengang ikke nogen bestemt Person i Sigte; men, da han, som det hedder, ideligen saae, hvorledes snart Een, snart en Anden, viste sig som Forræder mod sine Kammerater, besluttede han, hvis det samme skulde blive Tilfældet med ham, »at vise den, der vilde gjøre ham noget ondt, at han kunde gjøre ham noget værre, nemlig: dræbe ham!« Tilstalte veed vel, hedder det i Forhøret den 7 December, at hans Handling vil paadrage ham Livsstraf, men herpaa tænkte han just ikke i Udførelsens Dieblig, og iøvrigt føler han hverken Samvittighedsnag eller Fortrydelse over hvad han har gjort; hvad der vilde fortryde ham meest, var, om Morten Christiansen ikke skulde være rigtig død, men skulde komme sig igjen; »thi« har han tilføiet, »det meste Onde herinde, er det, som Fangerne gjøre hinanden selv, thi Dyrigheden gjør dem intet.«

I et den 9 Decbr. optaget Forhør har han yttret, at han var kjed af det inde i Lugthuset, da han ikke fandt, at han kunde blive mæt af den Føde, han fik i Straffeanstalten, hvorover han dog ikke for sine Forsatte har beklaget sig, og han desuden ærgrede sig over de Gamles Chicaner. Ved Slutningen af samme Forhør har han i kjendelig Bevægelse erklæret, at saavel han, som de øvrige Fanger modtog, naar de hørte deres

Præstes Taler, mange gode Formaninger, men hvad denne havde sagt var snart glemt i Arbeidsfalen mellem de andre Fanger, blandt hvilke kun en eneste, ved Navn Frederik Brylle, med Venskab havde taget sig af ham og opmuntret ham til at finde sig i sin Skjæbne med Rolighed, samt, naar de andre Fanger enten drillede ham eller spyttede ad ham, formanet ham til, at forsøe sig paa sin Plads, hvilket han da vel ogsaa med Munden lovede, men dog aldrig i Hjertet kunde finde sig i.

Efter flere Fangers Udsagn var Domsældte i Stræffeanstalten anseet for et hæftigt og voldsomt Menneſke. Blandt andre har den nysnævnte Frederik Brylle forklaret, at han jevnlig havde Omgang med Domsældte, som han fandt meget hidſig og opfarende, hvorfor han ogsaa idelig laae i Klammerie med de gamle Fanger, uden at imidlertid nogen af disse egentlig kunde siges, at viſe noget Had imod ham, eller i Særdeleshed ſøgte at drille ham. Ved ſaadanne Leiligheder havde Depo- nenten oftere advaret Domsældte, og foreſtillet ham, at det var en Skam, at ſlaae de gamle Menneſker, om han endog troede, de gjorde ham Uret; men, Fjendt han vel i Diebliffet syntes at høre paa ſaadanne Ad- varſler, viſte han ſig dog ſtrax efter ligesaa hæftig, ſom tilforn.

Lugthuuslivsfangen David Biedermann, hvem Domsældte, ſom alt bemærket, da Mordet paa Morten Chriſtianſen var begaaet, ſøgte efter paa Gangen, for ligeledes at

bræbe ham, har forklaret, at han ei er sig bevidst, at have givet Domsfældte nogen Anledning til Had; meget mere har han, hvad ogsaa af Domsfældte under Eagen er indrømmet, undertiden deelt sit Smorrebrød med denne; og en anden Fange, navnlig Morten Andersen, har udsagt, at han ei kunde indsee, hvad Grund Domsfældt kunde have til at hade Biedermann, da denne, hvor han kan, hjælper de andre Fanger, og viser dem Tjenester, og at Andre skulde have ophidset Domsfældte enten imod Biedermann eller Morten Christiansen, om hvilke Deponenten flere Gange har hørt Domsfældte bruge den Ubladelse: »at de vare to gamle Rævebølge, som ei vare bedre værd, end at man slog dem for Panden,» kunde Deponenten ei troe, da Domsfældte, som det hedder, ei var et Menneſke, der tog mod Raad af Nogen, men snarere gjorde, hvad der blev ham forbudt. Denne Fange har videre forklaret, at han, den Morgen, Mordet blev forøvet, mødte Domsfældte paa Gangen, i det han med Kniven i Haanden kom ud fra Soveloftet, og at han da sagde til ham: »Nu har jeg betalt den, der har fornærmet mig,» ligesom han og, efterat være kommet ned til Mesteren, sagde: »Han truebe med at finde mig; men nu fandt jeg ham først!» Domsfældte har, foreholdt denne Forklaring, nægtet at kunne erindre, om han hiin Morgen enten mødte eller talte til Morten Andersen.

Tugthuuslivsfange Frederik Frederiksen har i Forhøret den 7. December forklaret, at han, der var Dom-

fældtes Sengenammerat, ikke mærkede andet, end at denne sov ganske roligt Natten, før Mordet den påfølgende Morgen blev begaaet. Den foregaaende Aften havde Domsfældte sagt til ham, at han vilde give Morten Christiansen en Frokost, fordi han havde forklaret noget om ham i Forhøret, som ikke var sandt, og desuden ofte havde irriteret ham. - Deponenten, som troede, at han herved meente, at han vilde give ham nogle Prygl, fraraadede ham dette, og forestillede ham, at han herved vilde forøge den Mistanke, der var imod ham om at have deeltaget i Spectaclet paa Salen.

Livsfangen Tørgen Jensen har i Forhøret den 9 Dec. udsagt, at Domsfældte altid var yderst laad i sin Mund, og at han flere Gange sagde, at han ikke brød sig om at miste sit Hoved; men Domsfældte har i Anledning af denne Forklaring vel indrømmet for »Narrestreger» at kunne have brugt en saadan Uttring, naar han har samtalt med en Fange, navnlig Schive, om Isdebranden i Straffeanstalten, men han har nægtet, at have sagt saadant for ramme Ulov.

Med Hensyn til Domsfældtes øvrige Forhold i Straffeanstalten, er det forklaret af vedkommende Mestersvend, at han ikke har givet nogen Anledning til Klage, og at han passede sit Arbejde flittigt, saa at han, i Særdeleshed i den senere Tid, har haft Fortjeneste ved Ovararbejde, hvorfor han har kunnet kjøbe Proviant. Denne Deponent har ligeledes forklaret, at Domsfældte

stedse har faaet den samme og lige saa megen Føde, som de andre Fanger, og at han aldrig for Deponenten har yttret noget om, at han leed Sult eller trængte til mere Føde. Domsældte selv har udsagt, at han kun af og til havde kunnet tjene noget ved sit Arbeide, hvilket dog netop havde været Tilfældet i de to sidste Uger førend Gjerningen, da han paa denne Maade havde fortjent 3 Mk. ugentlig.

Om den dræbte Morten Christiansen, der var 70 Aar gammel, og som i Aaret 1824 for 4de Gang Tyverie, indkom til Tugthuusarbeide paa Livstid, har Inspecteuren ved Straffeanstalten forklaret, at han var en duelig og flittig Arbeider, hvis velfindede Tænkemaade i alt, hvad der hørte baade til Arbeidet og Orden i Straffeanstalten, han ved Samtaler med ham havde havt Leilighed til at bemærke. Et benævnte Fange under den ovenbemeldte Dverfaldsag skulde have afgivet nogen falsk Forklaring mod Domsældte, kan ikke antages, da hans Forklaring blot indeholder, at han saae Kagerup ved den omhandlede Leilighed komme med en Knippel, hvormed han sagde Davidsen skulde havde Dyrkl, og Domsældte har selv vedgaaet, at han kom til med et Kosteskæft i Haanden, samt raabede de Andre, at give Davidsen nogle Dyrkl med samme, og efterat have sat Kosteskæftet tilside, selv slog ham med sine Hænder og Træstøfler i Hovedet og Ansigtet.

Med Hensyn til Domsældtes Character og mentale Forfatning har Præsten ved Tugthuset i en Skrivelse til Actuarius yttret, at han var et Menneſke, der betragtede enhver Forbrydelse mod Andre ſom Jngenting, men den mindſte Forføeſe mod ham ſelv ſom en ſtrafværdig Forbrydelse. Denne hans til det høieſte drevne Egoiſme har derfor virkelig bragt ham til at anſee Morten Chriſtiansens Uerlighed mod ſine Foresatte ſom Forræberie mod hans Medforbrydere. Forſaavidt enhver ſaadan Idee, naar den drives til det Yderſte, kan kaldes en fix Idee, kunde ogſaa han ſiges at være affindig; men, da Mangelen ikke her ſyntes at ligge i Forſtanden, hvis Begreber vare fuldkommen ſunde og rigtige, men i den Anvendelse, Sindet og Lidenſkaberne gjorde deraf, maatte han erklære Domsældte for fuldkommen ſig ſelv bevidſt, og uden mindſte Tegn til Galſkab. Denne Embedsmand har i en ſenere Skrivelse til Domsældtes Deſenſor for Høieſteret, foranlediget ved, at Sidſtnævnte havde forlangt hans Erklæring, om den Tiltalte under de Samtaler, han med denne paa Embedsvegne havde havt, havde brugt Uttringer, ſom kunde bære Vidne om hans fuldkomne Eiegegnldighed, eller maaffee endogsaa Ulyſt til Livet, yttret: at Tiltalte ſaavel, forinden hans Dom ved Commiſſionen falbt, ſom efter den Tid, beſtandig har yttret fuldkommer Eiegegnldighed for Livet, hvorimod det ikke er bemærket, at han egentlig havde Ulyſt til Livet. Hovedindholdet af hans Uttringer i denne Hen-

seende havde stedsse været: »Naar jeg var paa fri Fod, vilde jeg nok leve, men ellers bryder jeg mig ikke om at døe, det er dog bedre end at quæles herinde sit hele Liv igennem.» Det hedder fremdeles i denne Skrivelse om Tiltalte: at han endnu bestandig nævne Morten Christiansen med Harm og Affke, og at det ikke havde været muligt, at overbevise ham om, eller bringe ham til at erkjende, at han havde begaaet nogen Uret mod denne, eller straffet ham for haardt ved at myrde ham. Præsten bemærker derhos, at, ligesom han aldrig forhen hos Tiltalte havde bemærket den vilde og voldsomme Character, som han under Mordet lagde for Dagen, saaledes havde han ogsaa under alle de Samtaler, han havde havt med ham, viist megen Rolighed, ikke allene uden Fortvivlelse, men næsten uden noget Spor til Bedrøvelse.

I en Skrivelse til Defensor fra Actuarius ved Straffeanstalten, har denne Embedsmand tilkjendegivet, at, da Ragerup ofte, endog efterat han havde sluttet Forhøret, havde, naar han erfarede, at Actuarius var i Straffeanstalten, yttret det Ønske, at tale med ham, havde han der, ligesom under Forhøret, jevnlig havt Leilighed til at bemærke, hvorledes Tiltalte efter Mordet paa Morten Christiansen, hvilket han stedsse omtalte som en fortjenstlig Handling, havde gjort sig fortrolig med Tanken om Døden, saa at han, for at undgaae den lange ubehagelige Arrest, endog engang under en Samtale udenfor Forhøret fremkom med den Udladelse: »at

da det var saa kjedeligt derinde, ønskede han snart at faae Ende paa det, og spurgte derhos, om det var nødvendigt, at hans Sag, naar Commissionen havde affagt Dommen, kom til nogen anden Ret, og om det ikke kunde være tilstrækkeligt, naar Dommen blev forelagt Hans Majestæt, hvilket han vidste fandt Sted i alle Livsfager. Da Tugthuusrettens Dom blev oplæst for Tiltalte, bemærkede Actuarius ingen Yttring af ham, eller noget paafaldende, uden et vidst trodsigt Smil, som var almindeligt, saasnart han blev opbragt eller kom i Affect.

Qvoad generalia er han, ifølge fremlagt Døbeattest, født 1811 i Strøe-Bye paa Frederiksborg Amt af Forældrene Huusmand Anders Sørensen Kagerup og Moderen Johanne Andersdatter, som bleve separerede, da Tiltalte var imellem 6 og 7 Aar gammel. Han forblev hjemme hos sin Moder, indtil han var 12 Aar gammel, da han kom ud at tjene, og var i 2 Sommer hos en Mand, som Dvægvogter, men var om Vinteren hjemme; han tjente derpaa een Sommer hos en Mand i Tierebye, hvorfra han kom til Præsten i samme Bye, hos hvem han blev confirmeret. Han tjente derefter forskjellige Steder, dels paa Landet, dels i Slangerup Bye, blandt andre hos en Kjøbmand, hvilken Tjeneste han forlod i Mai Maaned 1829, men begik kort efter Indbrud og Tyverie hos samme Mand, hvorfor han ved Høieste retsdom af 23 October 1829, ved hvilken de foregaaende Instantsers Domme stadfæstedes, blev tilfundet Straf af Kægstrygning og Tugthuusarbejde paa Livstid, hvilken første Deel af Straffen dog ifølge allerhøieste Rescript blev ham estergivet. Fra de Steder, hvor han har tjent, har han isøvrigt gode Vidnesbyrd.

Uagtet Sagen indeholdt Data, der vidne om, at Tiltalte under de Forhold, i hvilke han som Fange i Straffeanstalten har befundet sig, har yttret Ligegyldighed for Livet, fandtes det dog, at han ikke kunde dømmes i Overensstemmelse med Forordn. 18 December 1767, efterdi denne Lovgivning kun da kan komme til Anven-

delse, naar Ulyst til Livet har været den bestemte Grund til den iværksatte Forbrudelse, hvorimod Motivet til det forøvede Mord, efter Tiltaltes egen Tilstaelse, har været Had og Hævngjerrighed imod Morten Christensen. Den ergangne Dom, hvorved Tiltalte var anseet med Straf efter L. 6—9—1 jevnført med Forordningen 24 September 1824, blev altsaa, som foran bemærket, stadfæstet af Høiesteret.

Ligesom ingen af Høiesterets Tilforordnede havde indstillet Domsældte til Estergivelse af Livsstraffen, saaledes fandt ei heller Cancelliet Anledning til at anbefale ham til Benaadning; hvorimod Collegiet indstillede, at Livsstraffen maatte fuldbyrdes; dog at den Afvædes Hoved efter 3 Gange 24 Timers Forløb maatte nedtages af Stagen.

Da Hans Majestæt ved allerh. Resolution 4 April sidstl. approberede denne Indstilling, afgik den 11te næstefter et allerh. Rescript desangaaende til Kongens Foged.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 11 April er Attaché ved det Danske Gesandtskab i St. Petersborg, M. Meyer, Ridder af Dannebrogen, beskikket til Legationsraad med Rang i 4de Klasse Nr. 3; Cand. theol. J. G. Titemann til Sognepræst for Hornum, Fleisborg og Hyllebjerg Menigheder i Viborg Stift; Cand. theol. J. L. Corydon til personel Capellan for Bestoft og Tiislund Menigheder i Ribe Stift; Cand. theol. D. A. Holberg til ordineret Catechet og første Lærer ved Børgerstolen i Koeskilde.

Under Directionen for Universitetet og de lærde Skoler: Den 17 Marts er Forstcandidat L. Brühl beskikket til Skovrider for Sorøe Academies 2det Forstbistric; den 31, Cand. philos. J. A. Dønsel forundt Titel af Professor og Rang efter Rangforordningens 5te Klasse Nr. 8.

Collegial=Lidende.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

Nr. 17. Den 28de April 1832.

Redigeret, forlagt og udgivet af:

Peter Johan Monrad, Anders Sandøe Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Trykt i det Christensenske Officin ved J. D. Øvist.

Rovgivning.

Da det, for at Islands Indvaanere kunne faae tilstrækkelig Kundskab om de Anordninger, der udgives for dette Land, er nødvendigt at de oversættes i det Islandiske Sprog, blev det ved Skrivelse fra Cancelliet af 2 August 1800 overdraget Lands-Overretten i Island at oversætte enhver efter den Tid udkommende Anordning for bemeldte Land, saavel som og de vigtigste af de tidligere udgivne, især dem, der maatte anses meest nødvendige for Almuen at kjende. Det er imidlertid befundet, at denne Foranstaltning, saaledes som den er bleven udført, ikke ganske har svaret til Diemedet, og at i Særdeleshed Oversættelserne ikke ere udkomne betimelig nok eller i en ret officiel Form. Stiftamtmanden over Island indgav derfor en Forestilling til det Kongelige Rentekammer om at der maatte følges en anden Frem-

gangsmaade med Hensyn til Anordningers Oversættelse og Trykning i det Islandske Sprog, og dette blev derefter Gjenstand for Forhandling imellem Rentekammeret og Cancelliet. Det blev befundet rigtigst, at de omhandlede Anordninger for Island besørgees oversatte og trykte her i Staden, saaledes at Anordningerne udkomme med den Islandske Oversættelse ved Siden af den Danske Text, hvilken Oversættelse og sammes Correctur kunde overdrages Geheimearchivarius Professor Finn Magnusen, som var villig til at paatage sig disse Forretninger. Foranstaltningen fandtes at kunne tage sin Begyndelse med de for Aaret 1827 emanerede almindelige Anordninger, om hvis Udvidelse til Island der endnu ikke var taget nogen endelig Bestemmelse, hvorimod det formeentes, at Oversættelsen af de Anordninger, der allerede, enten efter Correspondence imellem Collegierne eller efter erhvervet allerhøieste Resolution, have erholdt Gyldighed for Island, fremdeles, forsaavidt saadant ikke allerede er skeet, kan besørgees af den Islandske Overret.

Fremdeles ansaaes det rigtigst, at de for Island udkommende særdeles Anordninger, saavel som de almindelige Anordninger for Danmark, ved hvis Sanction det umiddelbart bestemmes at de ogsaa skulle gjælde for Island, strax besørgees oversatte og saaledes særligen udkomme. Hvad derhos de almindelige Anordninger betræffer, hvori der ikke oprindeligiis tages Hensyn til Island, og som derfor først gjøres gjeldende sammesteds, efterat der,

i Overensstemmelse med den Kongelige Resolution af 6 Juni 1821*), er deangaaende indhentet Betænkninger fra Landets Dyrigheder, er det anseet rettest — naar hne Betænkninger ere indhente over samtlige i et Aars Løb udkomne Anordninger, og den fornødne Correspondence imellem Collegierne derefter har fundet Sted, saa at det kan afgjøres, hvorvidt bemeldte Anordninger enten ligefrem eller med Modificationer kunne anvendes paa Island — at behandle samme under eet og i en fælles Anordning, men istedetfor, som hidtil, at iværksætte det ved et Rescript, der henviser til bemeldte Anordninger og kun indeholder de Modificationer, der skulle finde Sted ved samme, at udgive en Forordning, der optager det hele Indhold af de almindelige Anordninger, som skal gjælde for Island.

Naar nemlig saaledes særegne Forordninger redigeres for Island, hvori det for dette Land Overflødige, der ofte udgjør en betydelig Deel af den Danske Anordning, aldeles udelades og derimod de øvrige Bestemmelser med de fornødne Modificationer udtrykkelig anføres i den Skikkelse, hvori de skulle gjælde for Island, saa vil en saadan Anordning være mere fattelig for Indvaanerne, end en Forordning for Danmark, hvoraf enkelte Paragrapher ere aldeles anvendelige, andre uanvendelige og atter andre anvendelige med denne eller hiin bestemte Modification. Efter den hidtil brugte Methode var

*) See Coll. Tid. for bemeldte Aar S. 574—576.

hver enkelt Anordning ikke Lov for Island uden i Forbindelse med det allert. Rescript, der viser, hvorvidt den der er gjeldende, og dette Rescript har saaledes været den egentlige Lov for bemeldte Land, hvortil de særlig trykte Anordninger kun ere Bilage.

I Overensstemmelse med det foranstøt forelagde Cancelliet allerund. Hans Majestæt et Udkast til en Forordning, »der udvider adskillige i 1827 for Danmark udkomne almindelige Anordninger til Island, med de i »saa Henseende fornødne Forandringer og nærmere Bestemmelser *),» og da Hans Majestæt allern. bifaldt saavel den foreslaaede Fremgangsmaade med Hensyn til Oversættelsen og Redactionen af Islandske Anordninger, som det udarbejdede Ukast's Indhold, udkom den 21 Dec. f. A. følgende Forordning i det Danske og Islandske Sprog:

*) Med Hensyn til Placaten 27 Februar 1827 angaaende Forbrønderes Høndømmelse til Tugthuus- eller Forbedringshuusarbejde istedetfor til Fæstningsarbejde, naar de før end de have fyldt det 20de Aar sættes under Liltale; Placat 7 Juli f. A. betræffende Afdragsrettens Ophævelse imellem Danmark samt Rusland og Polen, og Placat 23 Novbr. f. A., indeholdende Midler til at fremme collegiale Expeditioners Løsning, hvilke Anordninger ikke behøvede nogen Modification, for at bringes til Anvendelse paa Island, er det allerede tidligere tilkjendegivet Amtmændene sammesteds, at de ligefrem skulde kundgjøres til Efterlevelse.

Vi Frederik den Sjette, af Guds Naade Konge til Danmark, etc. etc., Gjøre vitterligt: at, ligesom Vi i de senere Aar, ved Rescripter til vedkommende Dyrigheder, have Tid efter anden bestemt hvilke af de efterhaanden for Kongeriget Danmark udkomne almindelige Anordninger der enten med eller uden Forandring skulde gøres gjeldende for Bort Land Island, saaledes have Vi for Fremtiden besluttet i Almindelighed at kundgjøre Vor allernaadigste Villie besangaaende ved Forordninger, der saavel i det danske som i det islandske Sprog kundgøres ved Trykken. Vi ville derfor, i Fortsættelse af hvad Vi hidtil have befalet med Hensyn til de ældre Anordninger, herved allernaadigst tilkjendegive hvad Vi af Bore i Aaret 1827 for Bort Rige Danmark udgivne almindelige Anordninger have, efter indhentedede locale Oplysninger, fundet det hensigtsmæssigt at foreskrive for Island. Thi byde og befale Vi i foranførte Henseende som følger:

I.

Angaaende Udvidelse af visse Paragrapher af Vor Forordning for Danmark af 23 Marts 1827, indeholdende Bemyndigelse for Dyrighederne til at afgjøre adskillige Sager, der forhen behøvede Afgjørelse i Cancelliet.

§ 1.

Foruden de Kongelige Bevillinger og Expeditioner, der i Overensstemmelse med Forordningen af 23 Mai 1800, 3die Afdeling, ere betroede Amtmændene, for af

disse Dyrigheder at overleveres til Vedkommende, skulle Amtmændene for Fremtiden endnu kunne uddele følgende Bevillinger *):

a) Bemyndigelse for Piger over 18 Aars Alder til at være myndige under Curator.

b) Bevillinger at være fuldmyndige for Mandspersoner, der have opnaaet i det mindste en Alder af 22 Aar.

Disse tvende Slags Bevillinger blive ei at meddele, medmindre det med troværdige Vidnesbyrd er oplyst, at de Paagjældende have opnaaet en saadan Modenhed og Fasthed, at det ikke er at befrygte, at de ville misbruge Be-

*) Da det allerede ved § 13 i det under 10 Sept. 1830 udfomne Sportelreglement for Island er overdraget Amtmændene sammesteds at meddele Uformuende fri Proces, ligesom dette Lovsted ogsaa viser, hvorledes Modparten, naar denne findes skyldig at betale Processens Omkostninger, har at godtgjøre det Retsgebyr, der i Mangel af benef. paup. havde været at udrede fra den beneficerede Parts Side, saa var det ufornuødent i denne Anordning at omhandle den Amtmændene her i Riget ved Forordn. 23 Marts 1827 givne Bemyndigelse til at meddele benef. processus gratuiti og paupertatis i første Instans; men da dog de i sidstnævnte Forordnings §§ 1—6 foreskrevne nærmere Forholdsregler ved Beneficiens Uddelelse ogsaa i Island bør iagttages, forsaavidt der om samme kan blive Spørgsmaal, saa ere Amtmændene tilskrevne det fornødne herom. Den største Deel af Forordningens øvrige §§, in specie §§ 7—17 og 22—23, vare aldeles uanvendelige i Island, som angaaende Forhold, der ikke finde Sted sammesteds.

villingen, i hvilken Henseende den fødte eller satte Værges eller Curators, samt vedkommende Dyrigheds og Sjælesørgers Erklæringer i Særdeleshed bør komme i Betragtning, ligesom det og tilstrækkeligt bør godtgøres, at Bevillingens Meddelelse vil være til sandt Gavn for den Paagjældende. Iøvrigt ville Vi ved denne Leilighed, til Dphævelse af de Tvivl, som besangaaende have fundet Sted, udtrykkelig have bestemt, at Christian den 5tes danske Lovs 3die Bogs 17de Capitel, der stemmer med Norske Lovs 3die Bogs 19de Capitel, skal være den gjældende Regel i Bort Land Island, hvorefter det skal afgjøres, hvo der kan ansees som umyndig, mindreaarig eller fuldmyndig, samt hvilket Værgemaal og Tilsyn de Umyndige og Mindreaarige skulle være undergivne *):

- c) Protectorier for dem, der have opgivet deres Boe, under sædvanlige Betingelser og Indskrænkninger.
- d) Bevillinger til Egteffars aldeles Dphævelse, naar Egtefolkene med behørig Separations = Bevilling have levet affondrede fra hinanden i det mindste i 3 Aar, og den befalede geistlige og verdslige Mægling efter disse 3 Aars Forløb er foregaaet, uden at no-

*) Angaaende Myndighedsterminen og hvad dermed staaer i Forbindelse har der hidtil været Tvivl i Island; men den Mening, at i den Henseende Norske Lov skulde være Regel, har dog haft Overhaand, og det maatte, i enhver Henseende, ansees rigtigst, at dette ved Lov blev stadfæstet.

gen af Ægtefolkene har været villig til Ægtefæltets Fornæelse, hvorhos den, der vil erhverve Lilla-delse til at indgaae nyt Ægtefælt, maa føre nøiagtigt Beviis for, i hele Separationstiden at have ført en ulastelig Wandel.

- e) Bevillinger for Enkemænd og Enker til at sidde i uskiftet Boe, uagtet der, foruden fælles Børn, maatte være umyndige Særkuldbørn af den Afdøde; hvilke Bevillinger ei maae uddeles, medmindre vedkommende Bærger ere hørte, uden at disse have noget derimod at erindre; ligesom de og kun meddeles med den Clausul, at der af vedkommende Skifteret maa optages en Status over Boets Forsfatning, som kan tjene til Regel, naar Skifte skal holdes.

Saa bør og Stiftamtmanden i Island, som Præsident for Landsoverretten sammesteds, kunne meddele:

- f) Bevillinger til at føre nye Vidner og fremlægge nye Documenter i de Sager, som indankes til bemeldte Dverret.

§ 2.

Ansøgninger om de i § 1 nævnte Bevillinger bør være indrettede efter hvad der er foreskrevet angaaende de Ansøgninger, som til Ds indgives. For Bevillingerne betales de forskjellige Gebhyrer, som findes enhver Bevilling paatrykte.

Dog skal det være *Dorighederne* tilladt at eftergive *Gebyhret* for de under *Litr. a* og *b* nævnte *Bevillinger*, naar det antageligen godtgjøres, at den *Paagjeldendes* *Formue* ei overstiger 100 *Rbd. Sølv*; for de under *Litr. d* nævnte, naar *paalidelige* *Beviser* om *Fattigdom* fremlægges, og for dem, der nævnes i *Litr. e*, naar det hele *fælles* *Boes* beholdne *Midler* ei kan ansættes over 200 *Rbd. Sølv*; ligesom der og for *Fremtiden* meddeles *Dorighederne* *Blanquetter* til sædvanlige *Bevillinger* at sidde i *uskiftet* *Boe*, *paatrykte* at udleveres *aldeles gratis*, hvilke og blive at forunde de *Paagjeldende* under den nylig nævnte *Betingelse*. Endelig blive de under *Litr. f* anførte *Bevillinger* at meddele uden *Betaling*, naar den *Paagjeldende* har *beneficium paupertatis* eller *processus gratuiti* til *Sagens* *Udførelse*, men ellers ikke.

§ 3.

I *Henseende* til *Regnskabet* for *Gebyhterne* og hvad dermed *staaer* i *Forbindelse*, bliver der, hvad de i §§ 1 og 2 omhandlede *Bevillinger* angaaer, i eet og alt at forholde efter de *Forrifter*, som ere givne i *Anledning* af de *Bevillinger*, som ved *Forordningen* af 23 *Mai* 1800 ere blevne *Dorighederne* overladte *)

*) Hvad den *Forordning* af 23 *Marts* 1827 angaaer, hvorved *Biskopperne* bleve *bemyndigede* til at *bevilge* nogle *Undtagelser* fra *Confirmationsanordningerne*, fandtes det, at yderligere *Erklæring* endnu var *fornøden*, inden det kunde

II.

Angaaende Udvidelse af adskillige i Vor Forordning af 30 Marts 1827 om Landsforviisningsstraffens Dphævelse indeholdte Bestemmelser med de fornødne Modificationer og Tillæg.

Følgende §§ af Vor Forordning af 30 Marts 1827 angaaende Landsforviisningsstraffens Dphævelse, skulde være anvendelige for Vort Land Island, nemlig, §§ 1, 2, 4, 5, 6, 7, 9 og 10, der lyde saaledes:

§ 1.

„Istedetfor for den Straf af Fredløshed, som Lovens 1—24—49 (N. L. 1—22—51) foreskriver for Modstand, der under de der forudsatte Betingelser vides imod Rettens Betjente, skal herefter Straffen for dette Slags Modstand, efter sammes Beskaffenhed og de dermed forbundne Omstændigheder, være enten Fængsel paa Vand og Brød eller Hensættelse til Strafarbejde i en forholdsmeetsig Tid, alt med Hensyn til Analogien af de Anordninger, der ellers sætte Straf for Dpsætsighed, der udøves imod dem, som paa Vore Vegne have noget at befale, under Udøvelsen af den disse betroede Myndighed, hvilket og skal gjælde i de Tilfælde, der omhandles i Lovens 1—19—9 (N. L. 1—17—9) og 1—24—29 (N. L. 1—22—31). Da isvrigt Lovens 6—4—17 og 18 (der ere aldeles ligelydende med de samme Artikler i Norske Lov) indeholde

bestemmes, med hvilke Modificationer den kunde gøres gjeldende for Island.

særdeles Straffebestemmelser, der ere anvendelige, naar personlige Fornærmelser af det der omhandlede Slags ere udoevde imod selve den, der som Foged iværksætter Forretningen, saa ville disse tvende Lovens Artikler med den Forandring, der er dem givne ved Forordningen af 24 September 1824 (cfr. Rescript for Island af 7 December 1827), fremdeles være Reglen, naar en saadan Forgribelse er forbunden med den Modstand, der vises under en Fogedforretning.

§ 2.

Den Landsforviisningsstraf, som L. 3—16—9—8 (N. L. 3—18—9, 8) fastsætter for dem, der begive sig uden Riget, der at lade sig i Ægtekab sammenvie, som ellers her i Riget imod Loven ikke burde tilsammen at stædes, skal bortfalde, hvorimod Lovens almindelige Straffe ere anvendelige, hvis Noget af Vore Under-saatter udenfor Riget indgaae Ægtekab i de her forbudne Grader, eller gjøre sig skyldige i Bigamie; ligesom de, der ellers paa sig Naade søge at undvige de gjeldende Befalinger eller Forbud, med Hensyn til hvad der skal iagttages, inden Personer kunne komme sammen i Ægtekab, skulle ansees med anseelige Pengebøder eller forholdsmæssig Straf paa Friheden efter de med Forbrydelsen forbundne Omstændigheder; hvorhos Vi og forbeholde Os, efter Sagens Beskaffenhed, ved Vor Resolution at tilintetgjøre et saadant Ægtekab, hvor det ikke allerede efter de almindelige Love er at ansee som en Nullitet.

§ 4.

Lovens (D. og N. L.) 6—1—12 skal være saaledes forandret, at de, som ved de der omhandlede Kunster forføre eller bedrage deres ensfoldige Medborgere, skulle, istedetfor at lide efter bemeldte Artikel, ansees med Arbeide i Forbedringshuset indtil 3 Aar, efter Sagens Omstændigheder.

§ 5.

De i Lovens (D. og N.) L. 6—6—2 nævnte Deeltagere i Slagsmaal, hvorunder Drab begaaes, skulle, istedetfor efter bemeldte Artikel at miste deres Fred, hensesættes til Arbeide i Fæstningen eller i Forbedringshuset fra 1 til 4 Aar efter Sagens Bestaaffenhed.

§ 6.

Det i Lovens (D. og N. L.) 6—7—1 hjemlede Straffalternativ af Fredløshed skal for Fremtiden bortfalde, hvorimod de i Lovstedet omhandlede Forbrydelser, hvor der i Sagens Omstændigheder findes Grund til at fritage den Paagjeldende for det der bestemte Alternativ af Strafarbeide paa Livstid, skulle ansees med saadant Arbeide i nogle Aar, dog at Tiden ei bliver ringere end 8 Aar.

§ 7.

De Misgjerninger, som omhandles i Forordningen af 27 September 1799, §§ 2, 3, 4 og 5, skulle for Fremtiden straffes med Forbedringshuusarbeide fra 4 til 8 Aar, forsaavidt Straffen efter bemeldte Forordning

skalde være Landsforviisning for bestandig, men fra 1 til 3 Aar, hvor den ifølge samme vilde være at bestemme til Landsforviisning fra 3 til 10 Aar. Dog skal Dommeren, naar den Tiltalte ikke forhen allerede har været dømt for de i denne § omhandlede Misgjerninger, være bemyndiget til, istedetfor saadan Arbejdsstraf, at bestemme Hensættelse i et Statsfængsel for lige Tid, hvor Omstændighederne klarlig vise, at Forbrydelsen ikke har sin Grund i bestemt Ondskab, men kun i Ubefindighed, saa at der er Grund til at haabe, at den Skyldige, ved større Modenhed eller Efertanke, selv vil komme til at indsee sin Forvildelse.

Hvor Dommen lyder paa denne Straf, bliver den Domsældte at hensejtte i det paa Christiansøe indrettede Statsfængsel, medmindre der maatte mangle Plads sammesteds, da Vi i saa Fald forbeholde Os at bestemme et andet Fængsel, som skal træde i Stedet. Men om endog Domstolene maatte, i Medhold af foransførte Bestemmelse, finde Anledning til at vælge den sidstnævnte mere skaanende Straf, maa dog den Fortabelse af Embede, Rang og al anden hæderlig Udmærkelse, som den for hiin Forbrydelse ordentligviis fastsatte Straf efter sin Natur vilde medføre, ligesuldt finde Sted.

§ 9.

Da denne Bor Anordning kun affkaffer Landsforviisning som Straf, men ei den Landsforviisning, der blot er en Politieforholdsregel mod Fremmede, saa

vil det uforandret have sit Forblivende ved de Love og Anordninger, hvorefter Fremmede kunne blive at udføre af Vore Lande, naar de enten formedelst deres Stilling eller foregaaende Dpførsel eller Mangel paa rigtigt Pas eller Bæfæd, ikke bør modtages her i Riget, eller og de, ved deres Dpførsel, forbryde den dem i saa Henseende tilstaaede Ret, eller de, inden de nogetsteds i Vore Lande have erhvervet Hjemstedsret, blive satte ud af Stand til at ernære sig.

§ 10.

Som Følge heraf vil og i Særdeleshed Bortviisning af Riget finde Sted udi det i Forordningen af 19 September 1766, § 1 ommeldte Tilfælde, ligesom med Hensyn til Lovens (D. og N. L.) 6—1—1, de af Vore Undersaatter, der maatte affalde fra den evangelisk-christelige Religion, fremdeles skulde udelukkes fra Op- hold her i Riget, naar de ei dertil maatte have erhvervet Vor allernaadigste Tilladelse.

Dog blive, hvor de ovenanførte Lovbestemmelser hjemle Straf paa Friheden for en Tid, som ei er længere end 3 Aar, de i Bort Rescript af 3 Mai 1816 anordnede Straffe at sætte i Stedet derfor.

Skulde noget Tilfælde forekomme, hvor Landsforviisning efter de for Bort Land Island hidtil gjældende særlige Love kunde blive at fastsætte, saa vil nu en efter

Analogien af de foranførte Forskrifter bestemt Straf træde i sammes Sted*).

III.

Angaaende en nærmere Bestemmelse i den ved Forordningen af 20 Januar 1797 § 40 foreskrevne Betaling til Forligelsescommissiønerne, samt angaaende Klagerens Udeblivelse ved bemeldte Commissiøner, i Dverseensstemmelse med de ved Vor Placat for Danmark af 6 April 1827 § 1 og 2 givne Forskrifter.

§ 1.

For Fremtiden skal den, der indgiver Klage til Forligelsescommissiønen, strax ved Klagens Indlevering betale 24 R . Sølv, med hvis Deling der bliver at forholde i Dverseensstemmelse med Forordningen af 20de Januar

*) Nogle af de Lovens Artikler, som ere nævnte i den saaledes til Island udvidede Forordn. 30 Marts 1827, have vel ikke forhen været udtrykkelig udvidede til Island. Men deels staae de deri omhandlede Forbrydelser i saanøie Forbindelse med dem, hvorfor Norske Lov, hvormed Danske Lov er samstemmende, er erklæret gjeldende for Island, at deres Anvendelighed sammesteds bliver en nødvendig Følge (cfr. Coll. Tid. for 1826, Side 344); deels er Anvendeligheden af disse Lovsteder factisk erkjendt og indirecte bekræftet ved Lovbestemmelser; saaledes er til Ex., den i Danske Lov hjemlede Egtteffabrets ved Rescr. 7 Dec. 1827, der blandt andet erklærer Forordn. 30 April 1824 for gjeldende paa Island (Coll. Tid. S. 942), saavel som ved en stor Mængde specielle Resolutioner, anseet som gjeldende i Island, hvorfor og det i § 2 nævnte Lovsted der maatte være anvendelig.

1797 § 40, hvorimod der siden, naar Forlig indgaaes, i Stedet for de der fastsatte 64 §., kun bliver endvidere at betale 40 §. Selve, hvoraf, saafremt Parterne ei anderledes komme overeens, Klageren har at udrede de 16 §., og Indklagede de øvrige 24 §.

§ 2.

Naar Klageren udbliver paa den Dag, da Sagen er berammet til Foretagelse, men Indklagede møder, skal Forligelsescommissionen paa Sidstnævntes Begjæring meddele ham en Attest herom, med hvilken han kan henvende sig til vedkommende Ret, som da skal tilfinde Klageren, saafremt denne ikke kan oplyse, at han ved lovligt Forsald har været forhindret fra at møde eller lade møde for Forligelsescommissionen til den bestemte Tid, at betale billig Koft og Læring til den Indklagede.

IV.

Angaaende Udvidelse til Island af Vor Forordning af 23 Mai 1827 indeholdende nærmere Bestemmelser med Hensyn til Ægtefæder, som indgaaes efter erhvervet Skilsmisfedom.

§ 1.

Den, der ved en underordnet Ret har erhvervet en Skilsmisfedom, som tilstøder ham at indgaae nyt Ægtefæb, bør, hvis den Dømte ikke udtrykkelig har frafaldet Appel, enten fra Dommens Afsigelse lade de sædvanlige *latafia appellationis* hengaae, eller foranstalte Dommen lovligen forkyndt for den Dømte, og fra den Tid oppe-

tie 8 Uger. Naar denne Tid er forløben, uden at Ankestævning er udtagen, hvorom der for vedkommende Præst bør fremlægges tilbørligt Beviis, skal det forrige Egteskab ikke længer være til Hinder for nye Vielse.

§ 2.

Hvor den Domsældte har været varflet som den, der ei vil lade sig finde, bør Dommens Forkyndelse skee til de samme Steder, hvorfra Stevning i Overeensstemmelse med N. L. 1—4—10 maa forkyndes.

§ 3.

Med Hensyn til de allerede affagte Skilsmisedomme, bør de ovennævnte 8 Uger først regnes fra den Forkyndelse af Dommen, der iværksættes efter denne Vor Anordnings Kundgjørelse og under Paaberaabelse af samme.

V.

Angaaende en modificeret Udvidelse til Island af de ved Vor allerhøieste Resolution af 6 Juni 1827, kundgjort ved Cancellie-Placat af 12 s. M., givne Forskrifter med Hensyn til Anvendelsen af Lovens 6—13—3.

For at forebygge Meningsulighed angaaende Maaden, hvorpaa den første Deel af Lovens (D. og N. L.) 6—13—3 skal sættes i Fuldbdyrdelse paa Island, tilkjendegives herved, at det ikke tilkommer Domstolene, men Over-Dvrigheden at afgjøre, naar Personer af forskjelligt Kjøn, til Forebyggelse af forargeligt Samliv, skulle fjernes fra hinanden, til hvilken Ende vedkommende Over-

Dvrighed først har at erhverve de muligst nøiagtige Oplysninger angaaende Samlivets Bessaffenhed, i Særdeleshed ved derom at indhente Sognepræstens Erklæring; hvorimod Tiltale ved Domstolene skal finde Steb, hvis de Paagjældende sidde Dvrighedens Tilhold og Befaling overhørige; i hvilket Tilfælde de blive at straffe med Riis efter Dommerens Skjøn. Det Dvrighedsdecret, hvorved der gives de Paagjældende Tilhold om at afsilles, skal forkyndes dem ved de sædvanlige Stævningsmænd paa den ved Dommes Forkyndelse brugelige Maade, hvorefter det med behørig Paategning skal remitteres vedkommende Over-Dvrighed.

VI.

Angaaende Betaling for de Attester, som udfærdiges af Præsterne i Island, i Lighed med de om denne Materie ved Bor Forordning for Danmark af 7 Nov. 1827 givne Regler.

§ 1.

Præsterne skulle være uberettigede til at fordre Betaling:

- a) for alle Attester, som de, enten umiddelbart ifølge almindelige foreskrevne Regler, eller ifølge speciel Opfordring af vedkommende Embedsmænd, paa Embedsvegne have at meddele til Brug ved noget offentligt Anliggende;
- b) for Attester, som bruges til Legitimation ved Ansøgninger om Pensioner eller anden Understøttelse

- af det Offentlige, eller for at kunne oppebære Pensionen eller Understøttelsen;
- c) for Attester angaaende forsøgt Mægling i Stiksmisfetilfælde;
- d) for Attester, som meddeles Uformuende, i hvilken Anledning de end forlanges.

§ 2.

Den Betaling, Præsten kan fordre for de Attester, som det ei efter § 1 paaligger ham at meddele uden Betaling, skal være 16 β . Sølv, naar Requirenten er Huusmand, Strandsibber, Dagleier, Tjenestetpænde, eller i en anden Stilling, som kan sættes ved Siden deraf; og 32 β . Sølv af alle Andre.

Forsaavidt Præsten, i Form af een Attest, maa meddele flere Attestationer, saasom Udtag af flere Steber af Kirkebogen, maa endvidere fordræs for de øvrige Attestationer det Halve af den ovenbestemte Betaling, dog saaledes, at det hele Beløb for den samlede Attest ingenfinde kommer til at udgjøre mere, end det dobbelte af hvad en enkelt Attest koster.

§ 3.

For Skudsmaal og Skudsmaals-Paategninger maa dog kun fordræs 6 β . Sølv.

§ 4.

Hvis, imod Formodning, Tvist nogenfinde skalde opstaae angaaende den Betaling, som en Præst, i Medhold af de foransførte Regler, maa forbre for en Attest,

bliver saadan Evidet at afgjøre ved Resolution af Amtmanden; og skal i saadan Fald den, der, for ikke at savne Attesten, har erlagt en Betaling, hvortil han ikke anfaae sig pligtig, inden 6 Maaneder indgive sin Besværing til bemeldte Dyrighed, hvis den skal komme i Betragtning til den erlagte Betalings Tilbagegivelse.

Med Hensyn til den Klage, Requirenten saaledes maatte have at fore over den forbrede Betaling, bør Præsten, naar det forlanges, paategne Attesten den af ham for sammes Udstedelse forbrede Betaling.

§ 5.

Endskjøndt Vi have den velgrundede Tillid til Landsbets Præster, at de ikke, i at affordre Betaling for Attester, ville vise Ubillighed eller Egennytte, saa ville Vi dog, med Hensyn til det muelige Tilfælde, at en enkelt Præst ikke maatte svare til denne Forventning, have den Dyrighed, der maatte opdage Misbrug i saadan Henseende, paalagt, derom at gjøre Indberetning til Bort Danstte Cancellie, der har at tildele den Præst, som deri findes skyldig, en passende Trettesættelse, og, i Tilfælde af gjentaget Forseelse, endog er bemyndiget til at paalægge ham en Mulct af indtil 10 Rbd. Søv for hans uværdige Forhold.

Hvorefter alle Vedkommende sig allerunderdanigst have at rette.

Under 21 Dec. f. A. er udfærdiget et allerh. Rescript til samtlige Amtmænd i Island, af følgende Indhold;
(Titul)

Da vi ved allerh. Forordning 7 Marts 1827 allern. have befalet, at Advocaterne ved Vor Høiesteret skulle tilkjendes Salair i de Justitsfager, som de udføre som Actores, hvilken Bestemmelse er ligesom anvendelig paa alle Justitsfager, følgerig ogsaa paa dem, der reise sig fra Forbrydelser, som ere begaaede i Vort Land Island, og som i de foregaaende Instantser sammesteds ere paa- kjendte, saa have Vi allern. fundet for godt nærmere at foreskrive de Regler, der bør følges i Island med Hen- syn til Indkrævelsen af dette Salarium. Vi give Dig i den Anledning tilkjende, at, da der til Lettelse for Advocaterne er truffet Foranstaltning til at deres Salair i Islandske Justitsfager bliver dem udbetalt her i Sta- den af Vor Kasse, som altsaa atter bør have Udløaget refunderet, saa haver Du, saasnart Udskrift af Høieste- rets Dom i en Justitsfag er Dig tilstillet, at foranstalte det vedkommende Advocat tilkjendte Salair tilligemed de øvrige Omkostninger, som skulle udredes af Domsældte, inddrevet hos demse og indbetalt i Fordebogskassen, hvor- imod Du, forsaavidt det ikke kan faaes hos Domsældte, eller saafremt den Tiltalte ei er dømt til at betale Sa- lariat, har at foranstalte Beløbet fra vedkommende Kasse, der i saadanne Tilfælde har at udrede Sagens Omkost- ninger, indbetalt til Fordebogskassen. Derefter etc.

Fra Rentekammeret er den 29 Marts sidst. udkommet følgende Placat for Island.

Da i Island itkun een aarlig Skattetermin gives, nemlig Firdag eller den 6 Juni, og da den Tid af et halvt Aar, hvori Dpkræverne af de paabudne Kongelige Afgifter, for at bevare den dem for disse Afgifter tilkommende Fortrinsret i vedkommende Nderes Boer, hidtil have været pligtige til at gjøre denne deres Ret gjældende, saaledes udløber midt om Vinteren, da det som oftest er lige vanskeligt for Nderne at afgjøre deres Restancer og for Dpkræverne at foranstalte dem indfordre, er det bleven anseet for tjenligt, at den Tid, i hvilken Dpkræverne kunne, uden at tabe bemeldte Fortrinsret, give Nderne Henstand, forlænges til eet Aar.

Efterat Rentekammeret i denne Anledning har nedlagt allerunderdanigst Forestilling, har det behaget Hans Majestæt Kongen under 17 Januar dette Aar allernaadigst at resolvere saaledes:

„Vi ville allernaadigst have den Tid, i hvilken Dpkræverne af de for Bort Land Island paabudne Kongelige Afgifter kunne med disses Betaling give Nderne Henstand, uden at tabe den dem i Nderens Boer tillagte Fortrinsret, forlænget til eet Aar fra Forfaldsdagen.“

Hvilket, ifølge allerhøieste Befaling, herved bekjendtgjøres til Efterretning for alle Vedkommende.

Fra General-Lodkammer- og Commerce-Collegiet er den 21 April sidst. udkommet følgende Placat:

Hans Majestæt Kongen har ved allerhøieste Resolution af 19 dennes allernaadigst bestemt, at det ved Placaten af 6 August 1831 indtil videre givne Forbud mod Kludes Indførsel skal ophøre, og at det, under Sagtagelse af hvad der, med Hensyn til Quarantaine-Foranstaltningerne, i saa Henseende er eller herefter vorder anordnet, igjen skal være tilladt at indføre disse.

Dette bekjendtgjøres herved til Efterretning for alle Vedkommende.

Ligeledes er ved en fra forberedt Collegium under samme Dato udkommet Placat for Hertugdømmet Slesvig og Holsten de respective under 6 og 27 Aug. 1831 emanerede midlertidige Forbud mod Indførsel og Udførsel af Klude ophævede.

Ved Bekjendtgjørelse fra Directionen for Quarantaine- foranstaltningerne af 20 April sidst. ere, foruden de i tidligere Bekjendtgjørelser som smittede eller mistænkte for Smitte opgivne Stæder, endvidere Glasgow, Perth og Shields erklærede for at være smittede af Cholera.

Den 17 April har Kjøbmand E. F. L. Clausen i Stege faaet Bevilling som Strandingscommissionair i Stege Faldistrict.

Den 18 April har Apotheker D. F. Rasmus i Nibe faaet Bevilling til at anlægge et Filial- Apothek i Løgstær.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 16 April er Consumtionskriver ved Kjøbenhavns Besterport, Capitain J. N. Krøyer, beskikket til virkelig Justitsraad.

Under det Slesvig, Holsten, Lauenborgske Cancellie: Den 25 Februar er Over- og Landrets-Advocat E. Sinjen i Flensborg meddeelt Concession til at øve Notarialforretninger; den 6 Marts, E. J. Saphir beskikket til Undercancellist ved Cancelliet; den 17, Over- og Landretsadvocat E. A. Schröder i Ploen meddeelt Concession til at øve Notarialforretninger; den 20, Cand. theol. H. Schnoors Valg til Præst i Michaelisdann i Landskabet Eydditmarsten allernaadigst stadfæstet; den 27, Justitsraad og Borgemeester i Heiligen-

hafen C. H. T. Peterfen efter Ansøgning i Naade entlediget fra sine Embeder som Justitiarius ved den Helliggeist-Hospitalet i Lübeck tilhørende Landsbye Giddendorf og ved de St. Johannis Kloster i Lübeck tilhørende Landebyer Kakohl, Dazendorf, Sülstorf, Kembs, Heringsdorf, Klozien og den Klosteret tilhørende Deel af Mollin, ligesom og ved Godserne Siggen, Süsfau, Rosenhof og Augustenhof; den 31, Postmester L. Dyrssen i Panneberg udnævnt til Cancellieraad; den 3 April, Underretsadvocater og Procuratorer ved Underretten i Altona og ved det derværende Overpræsidium, F. D. T. Lübkes og J. F. W. Olbe i Altona, meddeelt Concession til at øve Notarialforretninger; den 10, Underretsadvocat H. F. A. Peterfens Valg til Justitiarius ved samtlige ovennævnte Lübeckke Stiftslandsbyer samt ved de ligeledes ovennævnte Godser allernaadigst stadfæstet.

Under Rentekammeret: Den 13 Marts er Forvalter ved Alkestrup og Egemarkke Godser, Procurator H. H. Lühstoft, som Landvæsencommisair i Holbeks Amt, forundt Rang efter Rangforordningens 7 Klasse Nr. 2; den 12 April, 2den Hofmedicus, Archiater, Justitsraad, Dr. med. & chir. J. J. A. Schönberg, Ridder af Dannebrogen, til 1ste Hofmedicus, og Bataillionschirurg ved Hans Majestæts Livcorps, Dr. med. J. L. Dreier, til 2den Hofmedicus.

Under General-Toldkammer- og Commerce-Collegiet: Den 4 Februar er Fyrinspecteur ved Fakkebjerg Blus-Før paa Langeland A. Krestensen i Naade og med Pension entlediget; den 18, Consumtions-Kassererer Krigsassessor R. Peterfen beskicket til Consumtionsforvalter i Varde; den 17 Marts, constitueret Fuldmægtig H. Ploog og Copiist J. Dreckmann til Fuldmægtige i det tydske Fag under Collegiet; afskediget Secondlieutenant J. G. Faurshou til Strandcontroleur i Gjenner-Bugt under Apentrade Toldsted.

Collegial=Lidende.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

Nr. 18. Den 5te Mai 1832.

Redigeret, forlagt og udgivet af:

Peter Johan Monrad, Anders Sandse Ørsted,
Deputerede i det kongelige-danske Cancellie.

Trykt i det Christensenske Officin ved J. D. Øvist.

Lovgivning.

Gjennem Rentekammeret er d. 11 April sidstl. udkommet følgende allerh. Pl. for Hertugdømmerne Slesvig og Holsten:

Vi Frederik den Sjette, af Guds Naade Konge til Danmark, etc. Gjøre vitterligt: Ligesom i forrige Aar tilstodes Grundeierne i Vore Hertugdømmer Slesvig og Holsten en Lettelse ved Eftergivelse i Skatten af Besiddelse, Nytte og Brug, saaledes vilie Vi ogsaa for dette Aar, i den ved Forordn. af 9 Juli 1813 consoliderede Skat af Besiddelse, Nytte og Brug, allern. have bevilget den samme Eftergivelse af 25 pCt. eller 10 Rbd. af hvert 100 Rbd. af Jordernes Taxationsværdie. Dg forbliver det i Henseende til Oppebørselen ganske ved de nærmere Bestemmelser, som Placaten af 24 April 1817 indeholder.

Hvorefter alle Vedkommende sig allerunderdanigst have at rette. Givet etc.

Ved Forordningen 30 November 1714 angaaende Jordemødres Examen, Antagelse og Forhold, saavel i Kjøbenhavn som overalt i Danmark, dens § 15, var det bestemt, at, naar en Jordemoder forsaae sig i sin Bestilling, eller for den da anordnede Jordemoder-Commission anklagedes for utilbørligt Forhold, skulde Sagen strax forføres af Commissionen, der var bemyndiget til at straffe Jordemoderen med Mulct eller Cassation efter Sagens Beskaffenhed, hvorimod saadanne Sager kun, naar de angik de Paagjældendes Liv og Ære, skulde af Commissionen henvises til sædvanlig Rettergang. Senere, da ifølge det allerhøieste Rescript af 13 Mai 1803, Jordemoder-Commissionens Forretninger overdroges det ved bemeldte Rescript oprettede Sundhedscollegium, er den Myndighed, der ved foransførte Lovbud var tillagt Commissionen, gaaet over til bemeldte Collegium.

Det under 21 November 1810 emanerede Reglement for Jordemødervæsenet i Danmark, Kjøbenhavn undtagen, har imidlertid ikke gjentaget den ommeldte Bestemmelse, hvorimod det i sammes § 39 er fastsat, at hvis nogen Jordemoder skulde vægre sig ved ufortøvet at komme til en Barselskone, da skal hun i Gjentakelses-Tilfælde tistales til sin Bestillings Forbrydelse; og ligesom Forordningen 30 November 1714 ikke vides at være anvendt, in specie paa Jordemødre udenfor Kjøbenhavn, saaledes har ogsaa Cancelliet, saavelsom vedkommende Amt-

mænd, naar Klager ere indløbne over de beskikkede Tordemødres Forhold, foranstaltet dem satte under Tiltale.

Man er imidlertid ved flere Leiligheder bleven opmærksom paa, at denne Fremgangsmaade gjør det vanskeligt for vedkommende District at blive skilt ved en Tordemøder, som dog paa det bestemteste havde tabt al Tillid. Det fandtes og, at de Grunde, som tale for at egentlige Embedsmænd i Almindelighed ikke affædiges formedelst Embedsfeil uden efter foregaaende formelig Rettergang, ikke uden i en meget ringe Grad kunne være anvendelige med Hensyn til flige smaae Bestillinger, der af flere Aarsager ei kunne sættes ved Siden af egentlige Statsembeder.

Det ansaaes derfor hensigtsmæssigt, at den ved ovennævnte tidligere Lovbud hjemlede Fremgangsmaade, der desuden stemmer med Lovens almindelige Regel i 3—4—9, angaaende de Bestillinger, som besættes af Dyrigheden, saavel som med en Mængde specielle Analogier, og derhos ei heller i Reglementet af 21 Novbr. 1810 har en almindelig Bestemmelse imod sig, igjen kunde bringes til Anvendelse, med den Modification, at det uden for Kbhvn. maatte være Amtmændene, som skulde have Myndighed til ved Resolution at affædige Tordemødre, naar disse efter skjellige Beviser fandtes at have forseet sig i den Grad, at Bestillingen ikke længere burde betroes dem, hvorimod saadan Myndighed i Kjøbenhavn, hvor Reglementet 21 Nov. 1810 ikke ligefrem er anvendeligt,

i det der ikke sammesteds høves faste og lønne Jordemoder-Pladse, saa at her ordentligviis kun kan være Spørgsmaal om at fratage dem Rettigheden til at øve deres Kunst, maatte tilkomme Sundhedscollegiet. Dette Collegium var, som Følge af de Erfaringer, det havde havt Leilighed til at gjøre, enigt i den omhandlede Foranstaltnings Hensigtsmæssighed, hvorhos det tiltraadte Cancelliets Yttring om at vedkommende Physiци Betænkning altid, og i tvivlsomme Tilfælde Sundhedscollegiets Formening, burde indhentes, naar Spørgsmaalet er om uden for Kjøbenhavn at affledige Jordemødre formedelst Feil i Uøvelsen af deres Kunst.

Da isøvrigt Jordemoderens Forhold kan være af den Besskaffenhed, at det vilde være urigtigt at lade hende beholde Ret til at practisere, saasom naar hun formedelst grov Uvidenbed i sin Kunst eller Drickfældighed havde mistet sin Bestilling, men det paa den anden Side kunde være ubilligt, fordi hun ved gjentagen Skjodesløshed og Forsømmelse i Uøvelsen af sine Embedspligter havde mistet sin Bestilling, tillige ganske at berøve hende Leilighed til at ernære sig, ved at fratage hende Ret til at practisere, fandt Cancelliet med Sundheds-Collegiet, at det ikke ubetinget burde bestemmes, at en saadan Jordemoder skulde fratages hiin Ret, men at dog dette i visse Tilfælde maatte kunne skee.

Den omhandlede Bestemmelse, der ikke kunde ansees som et aldeles nyt Lovbud, men kunde hibledes af de

allerede gjeldende Loves Grundsætninger, maatte kunne bringes til Anvendelse saavel med Hensyn til de allerede beskikkede Jordemødre, som dem, der herefter ansættes; men det fandtes billigt, at den kun anvendes for Forseelser, hvori de nu ansatte Jordemødre herefter maatte gjøre sig skyldige, hvorimod Overtrædelser, som allerede inden det nye Lovhuds Emanation kunde lægges dem til Last, burde behandles efter de i den senere Tid fulgte Regler.

Da Hans Majestæt ved allh. Resolution af 18 April sidstl. bifaldt Cancelliets, i Overeensstemmelse med det foranferte, gjorde allerunderd. Indstilling, er den 27 April udkommet følgende Cancellie-Placat.

Hans Majestæt Kongen har, paa Cancelliets derom nedlagte allerunderdanigste Forestilling, under 18 d. M. allernaadigst behaget at resolvere saaledes:

»Vi bifalde allernaadigst, at Jordemødre udenfor Kjøbenhavn, der herefter gjøre sig skyldige i et saadant Forhold, at Bestillingen ikke længere kan betroes dem, maae afflediges ved Resolution af vedkommende Amtmand, dog at Stifts- eller Land-Physici, og i trivlsomme Tilfælde ogsaa Bort Sundheds-Collegii Betænkning indhentes, naar Spørgsmaalet om en Jordmoders Affledigelse opstaaer i Anledning af Feil, begaaede i Udvølsen af hendes Kunst. Saafremt hendes Forhold maatte gjøre det nødvendigt, skal tillige med hendes Bestilling ogsaa Rettigheden at øve Jordmoderkunsten betages hende. Hvad Vor Kongelige Residentstabs Kjøbenhavn

angaaer, skal bemeldte Bort Sundheds-Collegium være bemyndiget til at forbyde de sammesteds practiserende Jordemødre Udøvelsen af deres Kunst, naar Noget ved sit Forhold dertil maatte gjøre sig uværdig.”

Hvilken allerhøieste Resolution herved meddeles alle Vedkommende til fornøden Efterretning.

Den 14 Oct. f. A. er affluttet følgende Additionel-Act til de mellem Danmark og Rusland bestaaende Tractater:

I den hellige og udelelige Treenigheds Navn!

Hans Majestæt Kongen af Danmark og Hans Majestæt Keiseren af Rusland have, da det ligger Dem lige meget paa Hjertet, saavidt muligt at befordre Deres gjensidige Undersaatters Industri i Alt hvad der betræffer Handelen og Skibsfarten mellem de to Stater, og da De især ville sikke de indbyrdes Omsætninger mellem de Danske og Finlandske Undersaatter saadanne Fordele, som de endnu savnede, fundet for godt i dette Niemed at afslutte en Additionel-Act til de mellem Dem bestaaende Tractater, hvorved Danmarks Handelsforbindelser med Storfyrstendømmet Finland saavelsom med Hertugdømmet Kurland skulle reguleres, ifølge de samme Grundfætninger af inderlig Gendrægtighed, som i lang Tid have tjent til Grundvold for alle mellem Danmark og Rusland bestaaende Forhold. Ifølge heraf have bemeldte Deres Majestæter udnævnt til Deres Befuldmægtigede, nemlig: Hans Majestæt Kongen af Danmark, Herr Hans von Krabbe-Carisius,

Hans Geheime-Statsminister og Chef for Hans Departement for de udenlandske Sager, Storkors af Hans Dannebrogorden, Dannebrogsmænd og Ridder af den Russiske St. Anna-Ordens 2 Klasse, med Diamanter; og Hans Majestæt Keiseren af Rusland, Herr Paul Baron von Nicolay, Hans Geheime-Raad, overordentlige Gesandt og befuldmægtigede Minister hos Hans Danske Majestæt, Ridder af St. Anna-Ordens 1 Klasse, med Diamanter, af St. Vladimir-Ordens 3 Klasse, Storkors af den Kongelige Dannebrogorden, og Ridder af den Svenske Nordstjerne; hvilke, efter gjensidig at have udvevlet Deres Fuldmagter, som befandtes i god og behørig Form, ere komne overeens og have undertegnet følgende Artikler:

Første Artikel.

Hans Majestæt Keiseren af Ruslands Undersaatter, som beboe Storfyrstendømmet Finland, skulle saavel som Beboerne af Hertugdømmet Kurland deeltage i alle Privilegier og Handelsfordele i Hans Danske Majestæts Stater, som Rusland nyder der i Kraft af sine Tractater med Danmark og i Egenkab af begunstiget Nation, fra den Tid, da de omtalte Provindsfer endnu ikke hørte til Keiserriget. Ifølge heraf skulle de Finlandske og Kurlandske Skibe i Hans Danske Majestæts Farvande og Havne, og navnlig ved Farten gennem Sundet, nyde alle med det Russiske Flag forbundne Rettigheder, og de kunne i Danmark og i Hertugdømmerne Slesvig og Holsten indføre, saavel som derfra udføre, hvilke som helst ikke forbudne Va-

rer, under samme Betingelser og uden at betale andre Afgifter end de nationale Skibe.

Anden Artikel.

Som Følge af de ovenfor fremsatte Bestemmelser, skal det Danske Flag, som allerede i Hertugdømmet Kurland er i Besiddelse af de samme Fordele, som i enhver anden Russisk Havn, for Fremtiden i Storhertugdømmet Finlands Farvande og Havne nyde de Privilegier, som ere tilstaaede Finlænderne i Hans Majestæt Kongen af Danmarks Stater. I Overensstemmelse hermed kunne de Danske Skibe indføre i Finland, og udføre derfra, alle Slags Producter og Varer, hvis Indførsel og Udførsel ere tilladte, uden at være underkastede andre Told eller andet Slags Afgifter, end dem, som ved den almindelige Tarif ere bestemte for Landets Skibe.

Tredie Artikel.

Det er forstaaet, at hverken de Danske Skibe kunne drive Kysthandel langs med Kysterne af Finland og Kurland, eller Finlandske og Kurlandske Skibe langs med det Danske Monarkies Kyster.

Fjerde Artikel.

Indvaanerne af Stæderne Nyttab, Raumo og Bjørneland skulle beholde deres gamle Privilegium, at udsælge deres Trævarer i Detail i de Danske Havne, i Een og tyve Dage efter Skibets Ankomst.

Femte Artikel.

De Trævarer, som i den Danske Tarif ere bekjendte under Navn af Finlapper Varer, skulle betale Tre

Rigsbankdaler Sølv-Mynt per Læst i Kongeriget og Een Rigsbankdaler 80 Rbf. Sølv-Mynt per Læst i Hertugdømmerne Slesvig og Holsten.

Sjette Artikel.

Bestemmelser, som ere fastsatte i særegne Conventioner, der ere sluttede eller maatte sluttes af enten af Parterne med en tredie Magt, og ved hvilke der maatte være eller blive indrømmet en speciel Begunstigelse for Indførslen eller Udførslen af en vis bestemt Vare, kunne ikke paaberaabes.

Syvende Artikel.

Nærværende Additionel-Act skal ratificeres af de to høie contraherende Parter, og dens Ratificationer skulle udværlæs i det Tidrum af tre Maanedes, eller før, om skee kan.

Til Bekræftelse heraf, have vi Undertegnede, i Kraft af vore Fuldmagter, underskrevet samme, og paa trykt den vore Segl.

Givet i Kjøbenhavn, den Fjortende October, Aar efter Guds Byrd Atten-Hundrede og Een og Tredives.

(undertegnet)

(undertegnet)

Krabbe-Carisius. *Paul Baron von Nicolay.*

(L. S.)

(L. S.)

I Overensstemmelse med den foransførte Acts femte Artikel er fra General Toldkammer- og Commerce-Collegiet under 24 April sidstl. udkommet tvende Placater, den ene for Danmark og den anden for Hertugdømmerne

Slesvig og Holsten, der kundgjøre Indførelstolben paa Finske Trævarer.

Efter Bekjendtgørelse af 3 Mai fra Directionen for Quarantaine-Foranstaltningerne er, foruden de i tidligere Bekjendtgørelser opgivne Stæder, som ere smittede eller mistænkte for Emitte, endvidere Hull erklæret for smittet af Cholera.

Den 27 April er Læge ved Lugt- Kasp- og Forbebringshuset, Dr. med. E. Otto, tillagt Ordre om at indtræde i Sundhedscollegiet som medicinsk Medlem.

Ledige Embeder.

Under det danske Cancellie: Thorup Sognekald i Sjællands Stift, 280 Rd. — Kadum Sognekald i Ribe Stift, 131 Rd. Det er iblandt de Kald, som ere forundte særdeles Lettelse i Skatter. — Ordineret Catechet og første Lærer-Embedet ved Borger-skolen i Trinitatis Sogn i Fredericia. Løn, 400 Rbd. Søv, 3 Fjerne Brønde til Værne i Skolens Læsestue og fri Bolig, foruden Høitidsoffer af Menigheden.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 25 April er Sognepræst for Thorup Menighed i Sjælland, J. L. Hansen, bestilket til Sognepræst for Glostrup Menighed sammesteds; Cand. theol. J. A. Paludan til Sognepræst

for Alrøe Menighed i Aarhus Stift; Sognepræst for Madum Menighed i Ribe Stift, H. E. Storm, til Sognepræst for Starup og Nebel Menigheder i samme Stift; Cand. theol. J. E. Randbøll til Sognepræst for Skrydsstrup Menighed i samme Stift; Cand. theol. D. P. Lind til Sognepræst for Skarrild og Arnborg Menigheder i samme Stift; Cand. theol. M. S. Randrup til personel Capellan for Lille-Lyndbye og Nilsted Menigheder i Sjælland; Cand. juris H. Kothe og Premierlieutenant ved Hans Majestæts Livcorps, Cand. juris J. E. Leerbeck til Copiister ved Kjøbenhavns Politieret og Politiets øvrige Forretninger. Den 27, Sognepræst for Rachtlov Menighed og Provst for Ark og Løve Herreder i Sjælland, J. K. Mehl, efter Ansøgning i Naade entlediget fra bemeldte Provste-Embedet; Sognepræst i Kallundborg, P. Holst, beklædt til tillige at være Provst for ovennævnte Herreder; Kammerjunker og extraordinair Assessor i Lands-Dver- samt Hof- og Stadsretten, C. Bornemann, til furnummerair Assessor i bemeldte Ret.

Under Landmilitair, Staten: Den 18 Mars er characteriseret Premierlieutenant ved det Slesvigke Infanterie-Regiment F. v. Moltke forsat til et Musqveteer-Compagnie og Secondlieutenant L. L. G. M. v. Lügov placeret ved Jægercompagniet. Den 20, Premierlieutenant ved Artillerie-Corpsen L. E. v. Engelsted meddeelt, efter Ansøgning og formedelt svageligt Helbred, Afsked i Naade af Krigstjenesten med Pension; virkelig Cadet

ved Landcadet-Corpsset C. L. v. Nyhre udtraadt. af Nummer og Gage og sat à la suite ved Corpsset. Den 21, Brandmajor og Chef for St. Thomæ Brandcorps A. J. Simmons meddeelt, efter Ansøgning og formedelt Svagelighed, Afsked i Naade; Colonial-Adjutant paa St. Thomas hos General-Gouverneuren, A. A. Kiellerup, udnævnt til Brandmajor og Chef for St. Thomæ Brandcorps, og tillagt Majors Rang; Lieutenant ved fornævnte Corps, D. Naar, udnævnt til anden Vice-Brandmajor paa St. Thomas, og forundt Premierlieutenants Rang og Tillæbelse at bære Armeens Felttegn; Adjutanten hos Brandmajoren paa St. Thomas, Lieutenant C. F. Overmann, tillagt Rang med Premierlieutenanter med Tillæbelse at bære Armeens Felttegn; Lieutenant ved St. Thomæ Borgercorps J. F. C. Bergeest udnævnt til Colonial-Adjutant paa St. Thomas hos General-Gouverneuren; A. de Castro, Premierlieutenant ved St. Thomæ Fjerecorps, og W. Henliger, der har været Premierlieutenant ved Christiansstæds Brandcorps, ansatte som Colonial-Adjutanter hos General-Gouverneuren; Adjutanten ved St. Thomæ Brandcorps, Lieutenant P. Danois, beskikket til Adjutant hos Gouverneuren paa St. Thomas; Bogholder ved den Bestindiske Gieldes-Liquidations-Commission, D. C. Müller, udnævnt til Vice-Brandmajor i Christiansstæd med Majors Rang; C. L. Degaard ansat som Vice-Brandmajor i Frederiksstæd. Den 22, Characteriseret Premierlieutenant ved Artillerie-

Corpsset C. v. Thonboe udnævnt til virkelig Premierlieutenant; Secondlieutenant F. W. v. Olivarius tillagt den høiere Secondlieutenants Gage, og Secondlieutenant C. M. G. v. Laub indtraadt i virkelig Nummer paa yngst Secondlieutenants Gage, hvorved hans havende Extragage bespares. Den 24, Lieutenant ved Christiansstæds borgerlige Artillerie C. A. Kaalund meddeelt Over-Krigs-Commissairs Character, med Tilladelse at bære den for denne Charge reglementerede Uniform og Armeens Felttegn. Den 26, virkelig Cadet ved Landcadet-Corpsset H. F. G. de Fine Licht afflediget efter Ansøgning fra Corpsset. Den 28, Regimentsquartiermester og Auditeur ved Husar-Regimentet, Overauditeur D. S. Stephansen, der er ansat i Civil-Statens, meddeelt Affæd i Raade af Krigstjenesten; B. S. Leth bevilget en Affæd som Secondlieutenant. Den 1 April, Commandanten i Frederiksborg Fæstning, Oberst A. F. v. Krieger, udnævnt til Generalmajor med den ham forbeholdte Anciennitet. Den 4, Overbrandmesterne ved Kjøbenhavns Brandcorps D. L. Prom, K. G. Mundt og J. H. Duncker samt Underbrandmester M. S. Holm udnævnte til Secondlieutenanter; Underbrandmester C. A. Bruun forbeholdt Secondlieutenants Anciennitet forved Secondlieutenant M. S. Holm, saafremt han inden eet Aars Forløb fra Resolutionens Dato for Brandcommissionen godtgjør at have vundet Borgerskab og være bleven Mester i vedkommende Laug her i Staden. Den 6, ved det Hol-

steenske Infanterie-Regiment er skeet følgende Avancement:

 Commandeuren for anden Bataillon, Major F. J. v.

 Høst, forsat i lige Egenkab til første Bataillon; Ma-

 jor ved første Bataillon G. L. W. H. v. Seiffarth ud-

 nævnt til Commandeur for anden Bataillon; Major

 ved anden Bataillon G. A. v. Heinen forsat i lige Egen-

 kab til første Bataillon; Capitain L. J. F. v. Torckos

 udnævnt til Major ved anden Bataillon og tildeelt det

 syvende Compagnie; Stabscapitain F. D. W. v. Was-

 mer, Ridder, befikket til Chef for Grenadeer-Compagniet;

 Premierlieutenant M. C. F. v. Wagner udnævnt til

 Stabscapitain med den ham forbeholdte Anciennetet;

 Secondlieutenant G. F. v. Löwenfeldt til Premierlieute-

 nant ved Jægercompagniet; Secondlieutenant L. E. v.

 Thalbiger tillagt den høiere Secondlieutenants Gage;

 Premierlieutenant J. F. v. Hedemann forsat til Grenadeer-

 Compagniet, Premierlieutenant F. H. v. Bruhn til

 et Musqveteer-Compagnie og Secondlieutenant A. J. v.

 Brackel ligelædes til et Musqveteer-Compagnie; Secondlieu-

 tenant G. F. v. Michaelsen placeret ved Jægercompagniet;

 Den 8, Premierlieutenant af det tredie Dragon-Com-

 pagnie ved Bornholms Milice J. v. Koefod meddeelt Capi-

 tains Caracteer med den ham forbeholdte Anciennetet, og

 Corporal ved fjerde Dragon-Compagnie J. Koefod udnævnt

 til Secondlieutenant à la suite ved Milicens Dragon-

 Compagnier; Secondlieutenanterne à la suite ved Kjøben-

 havns borgerlige Artillerie J. P. Weilbach og J. T. T.

Tanzen indtraadte i virkelige Secondlieutenants Nummiere; Stryværker P. Bache samt Bombardererne J. P. F. Edmann og A. D. Thortsen udnævnte til Secondlieutenanter; Bombardererne J. F. W. Soldan og F. F. Kierumgaard forbeholdt Secondlieutenants Anciennetet for ved Secondlieutenant J. P. F. Edmann, saafremt de inden eet Aars Forløb fra Resolutionens Dato for Stadshauptmandskabet godtgjøre at have vundet Borgerskab og være bleve Mestere i vedkommende Laug her i Staden. Den 15, Majorerne H. E. Baron v. Rosenørn-Lehn, à la suite i Armeen, A. E. v. Wilster, Ridder af Dannebrog og Dannebrogsmænd, af General-Quartiermesterstaben, H. E. v. Rømeling, Ridder af Dannebrog og Dannebrogsmænd, af General-Adjutantstaben, A. F. v. Krohn, Ridder af Dannebrog og Dannebrogsmænd, à la suite ved det Slesvigske Jægercorps og Adjutant hos Hs. D., General-Feltmarechal Landgreve Carl til Hessen-Cassel, og E. v. Ewald, Commandeur af Dannebrog og Dannebrogsmænd, af Generaladjutantstaben, meddeelte Oberstlieutenants Character, dog uden Anciennetet, indtil deres Formænd i Armeen ere avancerede til Oberstlieutenanter. Den 17, Ritmester à la suite ved Husar-Regimentet, C. L. Greve af Juel-Wind-Friis, Ridder, udnævnt til Chef for den anden Escadron; Premierlieutenanter ved Hans Majestæts Livcorps G. E. F. C. Baron Rosenkrantz og J. P. C. B. de Neergaard indtraadte efter Ansøgning af Nummer og ansatte à la suite ved Corpsen. Den 18, Secondritmester

ved Husar-Regimentet H. A. v. Qvalen udtraadt efter Ansøgning af Nummer og sat 2 Aar à la suite ved Regimentet; Premierlieutenant H. F. de Fine Olivarius udnævnt til Seconditmester med den ham forbeholdte Anciennetet, og characteriseret Premierlieutenant W. A. F. v. Haste, til virkelig Premierlieutenant; characteriseret Premierlieutenant H. A. v. Gether tillagt den høiere Secondlieutenants Gage og Secondlieutenant à la suite J. E. M. v. Wolff indtraadt i virkelig Nummer paa yngst Secondlieutenants Gage; Stabs capitain ved det Holsteenke Infanterie-Regiment P. v. Mackeprang meddeelt efter Ansøgning og formedelst Svagelighed, Affæd i Raade af Krigstjenesten med Majors Character og Pension; Commandeersergeant ved Kjøbenhavns borgerlige Infanterie D. P. Meyer bevilget en Affæd af den borgerlige militaire Tjeneste som Secondlieutenant. Den 19, Regimentschirurg ved det Lauenborgske Jægercorps L. J. Petersen forsat i lige Egenkab til det Slesvigke Cuirassers Regiment. Den 20, Premierlieutenant ved Livgarden til Fods B. L. v. Drholm udtraadt fra 1 Mai af efter Ansøgning af Nummer og sat à la suite ved Garden paa eet Aar. Den 24, Secondlieutenant ved Livgarden til Fods E. v. Barner udnævnt til Premierlieutenant; Secondlieutenant D. D. v. Drholm tillagt den høiere Secondlieutenants Gage; Secondlieutenant à la suite de-Falsen indtraadt i virkelig Nummer paa yngst Secondlieutenants Gage; Secondlieutenanterne ved Hans Majestæts Livcorps C. R. Aagaard og F. D. Bøss udnævnte til Premierlieutenanter, og Commandeersergeant F. H. R. Bielle og Underofficer H. E. Glahn til Secondlieutenanter. Den 25, Premierlieutenant ved Ingenieur-Corpsen F. v. Dau meddeelt Capitains Character med den ham forbeholdte Anciennetet; Premierlieutenant ved Kjøbenhavns borgerlige Artillerie C. E. Heichelmann affædiget efter Ansøgning i Raade af den borgerlige militaire Tjeneste.

Collegial=Lidende.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

Nr. 19. Den 12te Mai 1832.

Redigeret, forlagt og udgivet af:

Peter Johan Monrad, Anders Sandøe Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Trykt i det Christensenske Officin ved J. D. Øvist.

Lovgivning.

Efter Cancelliets, ifølge Correspondence med General=Koldkammer= og Commerce=Collegiet, allerunderd. nedlagte Forestilling og Hans Majestæts derpaa afgivne Resolution er den 27 April sidstl. udkommet følgende allerh. Forordning, angaaende Tilsyn med Indretninger, der drives ved Dampmaskiner:

Vi Frederik den Sjette, af Guds Naade Konge til Danmark, etc., gjøre vitterligt: at Vi, til Betyggelse for at Dampskibe og andre Indretninger, der drives ved Hjælp af Dampmaskiner, ikke have nogen Feit, som kunde medføre Fare for Liv eller Eiendomme, have fundet for godt allernaadigst at befale som følger:

§ 1.

For Fremtiden maa ingen Dampmaskine sættes i Brug, forinden Maskinen og den dermed forbundne Ind-

retning er bleven synet og undersøgt af sagkyndige Mænd, og det derved er befundet, at samme ingen Mangler har, der kunde medføre Fare; ligesom og en gjentagen Undersøgelse bliver at iværksætte, hver Gang en saadan af den Embedsmand, som har Overbestyrelsen af Politiet, findes fornøden. Ogsaa de allerede i Brug værende Dampmaskiner kunne underkastes sligt Eftersyn.

§ 2.

§ foranførte Diemed skal der, hvad Kjøbenhavn angaaer, af Bort Danske Cancellie udnævnes nogle sagkyndige Mænd til paa fornævnte Dyrigheds Begjering at foretage slige Undersøgelser, og derover afgive Betænkning; men hvor saadan Forretning forefalder andre Steder, skal Amtmanden udnævne de kyndigste Mænd, som der kunne have.

§ 2.

De Bekostninger, som maatte være forbundne med foranførte Synsforretninger, blive at udrede af den, som eier eller benytter Maskinen.

§ 4.

Tøvrigt skulle Dampmaskiner, den foranførte Forsanstaltning uagtet, ogsaa være de sædvanlige Brandsyn underkastede.

Hvorefter alle Vedkommende sig allerunderdanigst have at rette. Givet etc.

Uf de i Aaret 1828 udkomne almindelige Anordninger for Danmark ere følgende tvende befundne at kunne ligefrem anvendes paa Færøerne:

1. Placat af 6 September angaaende Behandlingen af de Sager, som opstaae i Anledning af Dagleie; og
2. Placat af 19 November angaaende Slægtnings Forpligtelse til at antage sig affindige Paarørende;

hvorfor Cancelliet, efter foregaaende Correspondence med Rentekammeret, har tilskrevet Amtmanden over Færøerne om bemeldte Anordningers Anvendelse sammesteds. Derimod har Cancelliet, ligeledes efter foregaaende Correspondence med vedkommende Autoriteter, neblagt allerunderdanigst Forestilling med Hensyn til de i 1828 udkomne Anordninger, hvis Udvidelse til Færøerne krævede Mobilisation i sammes Bestemmelser, og et allerh. Rescript er derefter den 27 April sidstleden udsærbiget til Amtmanden over Færøerne, saaledes lydende:

V. G. Ds er af Vort Danske Cancellie allerumb. bleven foredraget, med hvilke Modificationer følgende for Vort Rige Danmark emanerede Anordninger, nemlig Placaten af 26 Februar 1828 angaaende at de theologiske Candidater og Enhver, der attraaer at ansættes som Skolelærer, bør, førend Embedstiltrædelsen, bevise sin Kyndighed i den indbyrdes Underviisningsmethode, og Forordn. 30 Mai s. A. om Udskillingt, som i Henseende til Daaben bliver at iagttage, passende kunde anvendes paa Vore Eilande Færøerne, og saaledes sammesteds gjøres

gjældende *). Efterat have taget denne Sag i allerhøieste Overveielse, ville Vi allern. have fastsat, 1) at forstnævnte Placat skal udvides til at gjælde for bemeldte Bore Eilande Færøerne med den Modification, at istedetfor de i Placaten paabudne Beviismaader, nemlig Attest fra Forstanderen ved et af Bore Skolelærer-Seminariet eller fra den i Vor Residentstads Kjøbenhavn værende Normalsskole for den indbyrdes Underviisningsmethode, skal en i denne Henseende udstedt Attest fra Skolecommissionen i Byen Thorshavn være tilstrækkelig, naar den, der ansættes som Skolelærer paa Færøe, om han end ikke er født paa oftmeldte Her, dog der har nydt Underviisning i fornævnte Methode, og 2) at ligeledes Forordningen af 30 Mai 1828 skal gjøres gjældende paa Færøerne, dog saaledes a) at den i Forordningens § 7 fastsatte Termin, inden hvilken Anmeldelse til vedkommende Sognepræst om Hjemmedaab, som ikke ved ham er forrettet, bør skee, forandres derhen, at slig Anmeldelse bør i Hovedsognet eller det Sogn, hvor Præsten boer, skee inden 8 Dage og i de andre ved hans næste Besøg ved Stedets Kirke, b) at den i Forordningens § 9 indeholdte Bestemmelse om at vedkommende Kirkebetjent hver Uge skal give Sognepræsten Underretning om de i Ugens Løb gjorte Anmeldelser om Barnefødsler forandres saaledes, at denne Angivelse udenfor

*) Flere end de foransførte Anordninger af 1828 fandtes ikke anvendelige for Færøerne.

Hovedsognet stæer paa Præstens næste Omreise til Kirkerne, og at endelig c) Forordningens § 13, forsaavidt den paabyder, at Daabsforretningen skal bestilles hos Sognepræsten 2 til 3 Dage forud, modificeres saaledes, at Daaben eller dens Bekræftelse i Kirken bør, hvor det er muligt, iforveien bestilles hos Sognepræsten.

Blandede Efterretninger.

I Overensstemmelse med Hans Majestæts paa en allerunderdanigst Forestilling fra Cancelliet afgivne Resolution, er den 4 Mai udfærdiget følgende allerhøieste Rescript til Amtmanden over Frederiksborg Amt.

B. G. I Anledning af den ved Os Elfskelig Cancellie- raad Knud v. Hadelns Befordring til andet Embede opstaaede Vacance i Byfoged- og Byskriver-Embedet i Frederiksfund, samt Birkedommer- og Birkeskriver-Embederne ved Jægerspris, Svanholms, Tegholms og Selsø Birker, have Vi taget under Overveielse, hvorledes den Ulempe kan være at høre, som flyder af at det efter den geistlige Inddeling saakaldte Horns Herred i verdslig Henseende bestaaer af flere adskilte Jurisdictioner, som ere saaledes blandede med hinanden, at af eet og samme Sogns Beboere nogle henhøre under eet, andre under et andet af foremeldte Birker, saa og af at der saavel under Selsø, som under Tegholms Birk forterer Gods, som er beliggende i Leire Herred under Kjøbenhavns Amt, og hvorpaa altsaa Herredsfogden i sidstmeldte Herred ud-

øver de Jurisdictionshandlinger, som paa private Birker tilkomme vedkommende Herredsfoged. Da derhos, hvad Ewanholms og Tegholms Birker betræffer, de vedkommende Godsbesidderes Forslagsret til Besættelsen af Birke-dommer- og Skriver-Embederne ved bemeldte Birker, i Medhold af Anordningerne, er bortfalden, og Besidderen af Stamhuset Selsø, Os Elskelig Hr. Magnus Joachim, Greve af Scheel-Plessen, Ridder af Dannebrog, Bor Kammerherre, ligeledes har tilbudt at renoncere paa den ham tilkommende Forslagsret for Selsø Birk, hvilket Tilbud af Os allern. er antaget, saa ville Vi, for at Retspleien i ovenmelbte Districter kan vorde organiseret paa en til dens Diemed mere svarende Maade, uden at de samlede Fordegodsfer, med Hensyn til den ordinaire Retspleie, fordeles under forskjellige Retsbetjente, allern. have anordnet og befalet som følger:

1. De til Fægerspris, Ewanholms, Tegholms og Selsø Birker henhørende Districter skulle herefter forenes til een Herreds-Jurisdiction, under Benævnelse af Horns-Herred, dog saaledes, at den nuværende Herredsfoged og Herredsskriver i Leire Herred for hans Embedstid forbeholdes de ham i en Deel af Tegholms og Selsø Birker hidtil tilkommende Jurisdictionsføretninger, samt at Amts-Inddelingen imellem Kjøbenhavns og Frederiksborg Amter forbliver uforandret.

2. At ligesom den Birkebetjentene ved Ewanholms, Tegholms og Selsø Birker hidtil tillagte Løn, nemlig

af Svanholms Gods 50 Rbd., af Tegholms 33 Rbd. 32 f., af Krabbesholms 16 Rbd. 64 f. og af Selsøe 50 Rbd. Sølvs aarlig, efter dertil fra vedkommende Godsbejdderes Side meddeelt Samtykke, herefter tilfalde Herredsbetjenten i Horns Herred, saaledes ville Vi ogsaa have denne tillagt de 50 Rbd. Sølvs aarlig, der af Vor Kasse hidtil er udbetalt til Birkedommeren og Birkeskriveren ved Jægerspris Birk.

3. At det skal være Pligt for den Embedsmand, som allern. vorder beffikket til Byfoged og Byfkriver i Frederiksfund samt Herredsfoged og Herredsfkriver i Horns Herred, at anskaffe Locale i bemeldte Kjøbstæd til Tingets Holdelse saavel for Byen, som for Landdistrictet, uden derfor at nyde nogen særlig Godtgjørelse, indtil der i Tiden findes Leilighed til herfor at fritage ham; ligesom han og skal være forpligtet til at holde Herredstinget paa et Sted indenfor Herredets Grændser, saafremt Vi maatte finde det hensigtsmæssigt, at et særffilt Tinghuus for Herredet indrettes. Endelig skal

4. bemeldte Embedsmand være underkastet de Bestemmelser, som i sin Tid maatte vorde givne med Hensyn til Grændserne for Kjøbstaden Frederiksfunds Jurisdiction.

Ligesom Vi under D. D. i forbemeldte Henseende have rescriberet Vor Amtmand over Kjøbenhavns Amt det fornødne til Bekjendtgjørelse for Herredsfogden og

Skriveren i Leire Herred*), saaledes ville Vi allern., at Du i Overensstemmelse med det foranførte tilkjendegiver den vedkommende Dig underordnede Retsbetjent, saavel som Besidderne af ovennævnte Godser det fornødne.

Derefter etc.

Beretning om den Slesvigske Anstalt for Uffindige fra 1 October 1830 til 1 October 1831**).

I bemeldte Tidrum, som er det 11 Aar siden Institutets Stiftelse, ere 22 Personer af Mandkjønnet og 14 af Qvindkjønnet, altsaa i alt 36 Syge, optagne i samme. Blandt disse, hvoraf 10 hørte til den dannede Klasse^o og 26 til Almueklassen, havde 3 tidligere været under Cuur i Hospitalet og vare udgaaede som helbrede, men indkom atter formedelst Tilbagefald. I samme Tidrum ere 13 Individer udgaaede som helbrede, 7 tagne tilbage uhelbrede og 9 døde. Der indkom følgende 7 flere end der udgik, og det hele Antal udgjorde den 30 September 1831: 177, af hvilke 86 ere fra Hertugdømmet Slesvig, 73 fra Hertugdømmet Holsten, 3 fra Hertugdømmet Lauenborg, 10 fra Danmark og 5 Ublændinge. I de siden Anstaltens Oprettelse forløbne 11 Aar ere i alt 446 Personer optagne i samme, 124

*) Dette Rescript er ligeledes dateret 4 Mai, og er ligegyldig med ovenstaaende indtil Slutningen af 3die Post.

**) Sfr. Coll. Tid. 1831 Side 148—150.

udgaaede som helbrede, 79 tagne tilbage som uhelbrede og 66 døde.

Indtægterne og Udgifterne have fra 1 Octbr. 1830 til 1 October 1831 været følgende:

Indtægt.

1. Af udestaaende Restancer til ultimo Sept. 1830 er indkommet 2351 Rbd. 89 $\frac{3}{8}$ ø. 2. Kostpenge m. m. for de forpleiede Syge i alt 30478 Rbd. 72 $\frac{1}{8}$ ø. 3. tilfældig Indtægt for bortsolgte Sager m. m. 81 Rbd. 16 ø. Total-Indtægt 32911 Rbd. 81 $\frac{4}{8}$ ø. rede Sølv.

Udgift.

1. Udgiften i det foregaaende Aar oversteg Indtægten med 1900 Rbd. 85 $\frac{3}{8}$ ø. 2. Skatter og Afgifter 302 Rbd. 41 $\frac{3}{8}$ ø. 3. Omkostninger ved Bygningernes Vedligeholdelse 922 Rbd. 52 $\frac{3}{8}$ ø. 4. for Inventariets Vedligeholdelse 1636 Rbd. 67 $\frac{1}{8}$ ø. 5. Lønninger til Embedsmænd 2587 Rbd. 73 $\frac{3}{8}$ ø. 6. Lønninger til andre Betjente 2508 Rbd. 92 $\frac{4}{8}$ ø. 7. Bekostninger ved Afhentelse og Aflevering af bortløbne Syge samt Budløn 20 Rbd. 24 ø. 8. Belønninger for Uffindiges Flid og Arbeide 211 Rbd. 24 ø. 9. Skrivematerialier, Affskrifter og Porto 239 Rbd. 14 $\frac{4}{8}$ ø. 10. for Aviser og Avertissementer 43 Rbd. 70 $\frac{2}{8}$ ø. 11. til Fundering af et videnskabeligt Bibliothek for Stiftelsens Læge 32 Rbd. 12. Brændsel 3584 Rbd. 40 ø. 13. Huusholdningsomkostninger (Vass, Belysning og bedlige derunder indbefattet) 13338 Rbd. 27 $\frac{1}{8}$ ø. 14. De Uffindiges Beklædning 1450 Rbd. 57 $\frac{3}{8}$ ø. 15. Stiftelsens

Heste og Vogn 425 Rbd. 54 $\frac{2}{5}$ §. 16. for Lægemidler, Barberen, chirurgisk Hjelp o. s. v. 75 $\frac{1}{4}$ Rbd. 60 $\frac{2}{3}$ §. 17. Begravelsesomkostninger 114 Rbd. 12 $\frac{4}{5}$ §. 18. til Præsten 20 Rbd. 19. Leie for Kirkestole 9 Rbd. 6 $\frac{2}{5}$ §. 20. tilfældige Udgifter 17 Rbd. 73 $\frac{3}{5}$ §. Total-Udgift 30120 Rbd. 15 $\frac{1}{5}$ §. rede Solv, som, fradraget den foran anførte Indtægtsum, giver en Beholdning af 2791 Rbd. 69 $\frac{3}{5}$ §.

Den 18 April sidstl. er meddeelt allerhøieste Confirmation paa følgende Regulativ for en Fond for Forulykkedes Efterladte paa Færøerne:

§ 1.

Overskuddet af de i Aaret 1818, i Anledning af en paa Den Sugløe indtruffen ulykkelig Hændelse, indkomne milde Gaver, nemlig 350 Rbd. Sedler, skal under Navn af »Fond for Forulykkedes Efterladte paa Færøe,« som en urørlig Capital sættes under Bestyrelse af Landets Amtmand og Provst, og af disse gjøres frugtbringende efter de Regler, som ere gjældende for andre offentlige Midler.

§ 2.

Enhver Mandsperson paa Færøe, som er pligtig at betale Nebbetold, skal aarlig til Fonden erlægge 4 §. Teg, som indkræves af Snyfmanden tilligemed Nebbetolden og afleveres derefter til Bestyrelsen.

§ 3.

Fondens Renter og aarlige Indtægter anvendes efter

Amtmandens og Provstens nærmere Bestemmelse til at afhjælpe den sieblikke Trang, hvori Forulykkedes Efterladte ved pludselig at berøves deres Forsørgere, kunne ges raade, det være sig Forældre eller Enker og Børn. Derimod er den vedvarende Understøttelse, som Noget ved sliq uhykkelig Hændelse maatte blive trængende til, Fonden uvedkommende.

§ 4.

Skulde i et Aar Renten af Fondens Capital og de aarlige Indtægter enten for en Deel eller ganske blive ubrugte, da opbevares Overskuddet til de følgende Aar, indtil den saaledes sammensparede Sum beløber sig til 100 Rbd., i hvilket Tilfælde der altid af samme bør lægges 50 Rbd. til Capitalen, hvorefter disse Tillæg blive at ansee som en integrerende Deel af Fondens Hovedcapital og i Eet og Alt at behandle som denne.

§ 5.

Skulde Bestyrelsen ikke imod anordningsmæssig Sikkerhed kunne faae Fondens Capitaler udsatte paa Rente, da tillades det, at samme maae indsættes i den Kgl. færøiske Handelskasse i Thorshavn og der forrentes med 4 pCt.

§ 6.

Bestyrelsen er pligtig at aflægge aarligt Regnskab over Fondens Indtægter og Udgifter og at indsende en Extract af samme til Bort Danske Cancellie.

(Efterretninger om ledige geistlige Embeders Indtægter og de paa samme hvilende Byrder).

1. Nantrup, Sæbye og Wile Sognekald i Viborg Stift, tilforn anslaaet til 130 Rbd., har nu følgende Indtægter: 1) Korntienden af Pastoratets 185 Tdr. 5 Skpr. 2 Fdkr. udgjør omtrent 35 Tdr. 3 Skpr. Rug, 48 Tdr. 1 Skp. Byg og 121 Tdr. Havre. 2) Dvægtienden omtrent 16 Rbd. 3) Smaaredsel 4 Tdr. 5 Skpr. Rug, 5 Lpd. 2 Pd. Ost, 7 Lpd. 10 Pd. Smør, 23 Dl Ug og 10 Dl Silb af hver Silvevaad (hvoraf findes mellem 6 og 9) samt i Penge 4 Rbd. 2 Mk. 4) Offer og Accidentser omtrent 60 Rbd. 5) Præstegaarden staaer for Hartkorn 3 Tdr. 2 Skpr. 3 Fdkr. 1 Alb. med et Areal af 27 Tdr. Land, foruden Hede. Kaldet er forundt særdeles Lettelse i Skatter. Enkepension hviler paa Embedet.

2. Errindlev og Dølstrup Sognekald i Lolland-Falsters Stift, er efter gammel Angivelse anslaaet til 450 Rbd. og har nu følgende Indtægter: 1) Præstetienden af Sognenes 483 Tdr. 6 Skpr. 3 Fdkr. 1 Alb. Hartkorn udgjør omtrent 80 Tdr. Hvede, 30 Tdr. Rug, 80 Tdr. Byg, 30 Tdr. Havre og 30 Tdr. Urter. 2) Refusion fra Hovedgaarden Bremerkvold, 8 Tdr. Rug, 8 Tdr. Byg; Refusion fra Hovedgaarden Lyngholm 4 Tdr. Rug, 5 Tdr. Byg, 1 Td. Havre og 7 Rbd. 6 $\frac{1}{2}$ Sølv. 3) af nogle Huse paa Præstegaardens Grund svares 5 Rbd. Sølv og gjøres 32 Arbeidsdage. 4) Offer og Accidentser omtrent 130 Rbd.

5) Præstegaarden af Hartkorn 17 Tdr. 6 Skpr. 1 Fdtr. 2 Alb., har et Areal af 70 Tdr. Land Agerjord, 5 Tdr. Land Eng og Hebe Land Underflov. Enkension udredes og Artilleriehest holdes. Besidderen af Baroniet Sønderkarle har jus proponendi.

3. Østervelling, Helstrup og Grensteen Sognekald i Viborg Stift, er efter gammel Angivelse anslaaet til 260 Rb. og har nu følgende Indtægter: 1) Tienden af Pastoratets 373 Tdr. 3 Skpr. 1 Alb. tiendeydende Hartkorn udgjør 67 Tdr. $4\frac{3}{4}$ Skpr. Rug, 101 Tdr. $3\frac{1}{2}$ Skpr. Byg, 129 Tdr. $4\frac{1}{4}$ Skpr. Havre; tillige hjemføre 10 Gaardmænd i Østervelling hver 4 Læs Løv; 12 Gaardmænd i Helstrup hver 6 Læs; 11 Gaardmænd i Helstrup give hver 8 Mk. Sølv, og 12 Huse i Helstrup hver 24 f . samt forrette Mand og Kone en Høstdag aarlig. 2) Dvægtienden er omtrent 20 Rbd. aarlig. 3) Smaaaredsel 17 Lpd. 11 Pd. Dst, $35\frac{1}{2}$ Snesse Ug og 5 Rbd. 5 Mk. 8 f . Sølv. 4) Offer og Accidentfer 140 Rbd. 5) Præstegaarden staaer for Hartkorn 9 Tdr. 4 Skpr. 1 Fdtr. med et Areal af nogle og 70 Tdr. Land. Enkension bliver at udrede. Cuitascerhest holdes. Hans Excellence Grev Hardenberg Reventlov udøver for denne Gang jus proponendi.

Med Bekjendtgjørelse fra Quarantine-Directionen af 8 Mai ere alle franske Havne erklærede for mistænkte med Hensyn til Cholera.

Ved allerhøieste Resolution af 27 April sidstleden er Sundheds-Collegiet bemyndiget til, naar Stadsphysicus i Kjøbenhavn ikke er Medlem af samme, at tilkalde ham som Assessor i Collegiet ved saadanne Forhandlinger, i hvilke hans Deeltagelse eller under hvilke hans Nærværelse i Collegiet maatte ansees gavnlig og passende.

Under 28 April sidstl. er Lector i Astronomien ved Kjøbenhavns Universitet, C. F. R. Duffen, tillagt Ordre at indtræde som Medlem i den for dem, der attraae at udnævnes til Landinspecteurer eller Landmaalere, anordnede Examinations-Commission.

Ledige Embeder.

Under det danske Cancellie: Byfoged- og Byfriver-Embedet i Frederiksbund, samt Herredsfoged- og Herredsfriver-Embedet i Horns Herred. — Hals Sognefald i Aalborg Stift, 290 Rd. — Refsnæs Sognefald i Sjælland, 320 Rd. — Høyberg og Elsborg Sognefald i Aarhus Stift, 123 Rd. Det er iblandt de Fald, som have erholdt særdeles Lettelse i Skatter.

Under General-Toldkammer, og Commerce-Collegiet: Toldinspecteur-Embedet i Glückstadt.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 2 Mai, er Professor Dr. philosophiæ L. Engelstoft, Ridder

af Dannebrogen og Dannebrogsmænd , efter Ansøgning i Raade entlediget fra sit Embede som 2det Medlem af Directionen for Universitetet og de lærde Skoler; 3die Medlem af bemeldte Direction, Confessionarius, Hof- og Slotspræst Dr. theol. J. P. Mynster, Commandeur af Dannebrogen og Dannebrogsmænd, befikket til 2det Medlem af Directionen , og Justitsraad og Committeret i Renteskammeret, J. D. Hansen, til 3die Medlem af samme; Sognepræst for Grindsted, Grene og Heinsvig Menigheder i Ribe Stift, J. G. Sommer, til Sognepræst for for Tjærebye og Ulsynderup Menigheder i Sjælland; Sognepræst for Hals Menighed i Aalborg Stift, F. E. Rosen, til Sognepræst for Baalse Menighed paa Falster; Procurator ved alle Over- og Underretter i Danmark, de i Kjøbenhavn undtagne, H. F. de Scheel, befikket til tillige at være Procurator ved Lands-Overretten samt Hof- og Stads-Retten saavelsom øvrige Retter i Kjøbenhavn; den 4, Sognepræst for Refsnæs Menighed i Sjælland, N. E. Muhle, til Sognepræst for Nørre-Lyndelse og Høibye Menigheder i Fyen; Sognepræst for Høiberg og Elsborg Menigheder i Aarhus Stift, F. Oldenburg, til Sognepræst for Levring og Hørup Menigheder i samme Stift; Cand. theol. og Mag. artium M. R. Schmidt til Sognepræst for Borberg Menighed i Ribe Stift; Cand. theol. N. S. Bøgh til personel Capellan for Rumbbye Menighed i Sjælland.

Under Rentekammeret: Den 21 April er Sognepræsten for Høbbe og Thistrup Sogne under Ribe Amt, P. W. Stockholm, udnævnt til Medlem af Tiendecommissionen for Øster, Vester samt Slaugs og Skads Herreder under bemeldte Amt. Den 15 Mai, 3die Assistent i Revisionscontoiret ved Tallettoet i Kjøbenhavn, J. J. Suhler, efter Ansøgning i Naade entlediget fra denne Tjeneste, fra 1 Mai d. A. at regne, og fra samme Tid 4de Assistent i bemeldte Contoir, Regimentsquartiermester ved Hans Majestæts Livcorps, Capitain H. L. Schive, udnævnt til 3die Assistent; 5te Assistent, Krigsassesfor S. N. Dresing, til 4de Assistent; 6te Assistent, Lieutenant H. H. Schulz, til 5te Assistent; 7de Assistent, P. Lind til 6te Assistent; 8de Assistent, W. Langreuter til 7de Assistent, og 1ste Interimsassistent L. P. Bagger til 8de Assistent.

Under General-Toldkammer- og Commerce-Collegiet: Den 4 April er Told- og Consumtions-Underbetjent i Aarhus P. N. Lange beskikket til Told- og Consumtions-Underbetjent i Kjøbenhavn i Toldbetjent E. H. Heins Sted, som igjen er ansat som Told- og Consumtions-Underbetjent i Aarhus; den 8, Kjøbmand E. J. Petersen i Faaborg til Agent med Rang Nr. 1 i 7 Klasse af Rangforordningen af 14 October 1746; den 24, Copiist under Collegiet F. Borthig, efter Ansøgning og formedelt Svagelighed i Naade entlediget med Pension; Cand. juris E. M. Berg og J. Belbring udnævnte til Copiister i det danske Fag under Collegiet.

Under den afrikanske Consulat-Direction: Den 19 Marts er Geheime-Legations-Raad A. Carstensen, Ridder af Dannebrog, udnævnt til General-Consul i Marocco.

Collegial=Lidende.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

Nr. 20. Den 19de Mai 1832.

Redigeret, forlagt og udgivet af:

Peter Johan Monrad, Anders Sandøe Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Trykt i det Christensenske Officin ved J. D. Øvist.

Lovgivning.

Med Hensyn til de i Kjøbstæderne i Tilbebrands-Tilfælde saa farlige Straatage, med hvis Affkaffelse det, uagtet Befalingen i Forordningen af 24 Januar 1761 Cap. 4 § 22 saavel som i endnu ældre specielle Brandanordninger, f. Ex. for Sjæns Stift af 22 Februar 1737, til den Tid havde havt saa liden Fremgang, blev ved Rescripter at 24 Mai og 21 Juni 1799 anordnet, at det i Almindelighed skal være Alle og Enhver, som i Kjøbstæderne herefter opføre nye Bygninger eller gjøre nye Ombygninger eller Tilbygninger, aldeles forbudt at belægge samme med Straatag, medmindre han dertil iforveien hos vedkommende Collegium har søgt at erholde speciel Tilladelse, hvorimod de gamle Bygninger, som ved lovlige Synsforretninger bevises ikke at kunne bære Steen- tag, vel med Straatag maae repareres, saalænge ingen

Hovedforandring med Bygningen skeer, men alle andre gamle Bygninger, som kunne bære Steen, skulle ved Tågenes Reparation med Tegl belægges. Iøvrigt blev det befaleet, at den Tommermand, som opsætter nogen Bygning, der ikke er hugget og indrettet til at bære Tegltag, og den Tækkemand, som uden foremeldte Tilslæbelse oplægger noget nyt Straatag, begge skulle være forfaldne i en efter Omstændighederne af vedkommende Dommer bestemt Mulct eller Straf paa Kroppen af Lugthuus eller Fæstningsarbeide, hvormed ethvert Steds Dyrighed skulde have det næieste Opsyn.

Cancelliet har senere havt Leilighed til at bringe i Erfaring, at de gjentagne Befalinger, der ere givne for at faae disse Straatage affskaffede, ikke overalt have havt den tilsigtede Virkning. Det ansees imidlertid rigtigt, at der omsider bruges virksomme Midler, for at faae det for den almindelige Sikkerhed vigtige Diemed fuldbyrdet, som Lovgivningen allerede i en saa lang Række af Aar har søgt at opnaae, og det kan, i det mindste i de Kjøbstæder, hvor ikkun et lidet Antal Straatage ere tilbage, ei heller andet end stemme med Pluralitetens Ønske at sikkes imod den Fare, som disse tilbageblevne Straatage føre med sig, en Sikkerhed, som det især falder tungt at favne for den, der fra sin Side har maattet med Beskøftning og Opoffrelse sørge for sine Medborgeres Sikkerhed ved at give sin Bygning Steentag. Det er ligesaa ubilligt, at de øvrige Indvaanere i en Kjøbstad formedelst

de enkelte Straatage, der, som Følge af forskjellige Foregivender og en slap Overholdelse af Lovgiverens Willie, ere blevne tilbage, tildeels endnu skulle være udsatte for den Fare, hvorfor Straatagenes Affkæffelse, naar den var almindelig, vilde befrie dem, som at selve de Kjøbstæder, hvori Straatage almindeligen ere affkæffede, skulle, som Medlemmer af den fælles Assurance, tage Deel i den Fare, som de i andre Kjøbstæder hyppige Straatage føre med sig.

Sm:blertid vil det i de Kjøbstæder, hvor en Mængde af Straatage endnu ere tilbage, idelig møde, at Bygningernes Beskaffenhed eller Eiernes Uformuenhed ville være i Veien for deslige Tages Affkæffelse inden en kort Tid, og at derfor nogen Eftergivenhed vil være fornøden naar ikke en Deel Eiere skulle bringes til at fratræde deres Eiendomme. For nu, i at fremme hiint Diemed, dog at tage alt billigt og nødvendigt Hensyn til enkelte Kjøbstæders og enkelte Indvaaneres Lærv, har Man fundet det rettest, at der foreskrives saadanne almindelige Regler, som nærmest kunne ansees at være passende for Fleertallet af Kjøbstæderne, men at det forbeholdes derfra i visse Henseender at gjøre Undtagelser for de enkelte Steder, hvor det nøiagtigt maatte oplyses, at de locale Forhold uomgængelig kræve en Modification.

Det formeentes saaledes, at Tiden, inden hvilken Straatagene skulle være nedtagne, kunde ved almindelig Anordning bestemmes til 10 Aar, at regne fra dette Aars

Udgang, saaledes at Amtmændene, efter Forslag af de Bygningscommissioner, som i det følgende ville blive omhandlede, havde at bestemme paa hvilken tiende Deel af Byens straatækte Bygninger Straatagene hvert Aar bleve at nedtage, og ved hvilken Bestemmelse isærdeleshed maatte tages Hensyn til Bygningernes Beseffenhed og Eiernes Formuesomstændigheder samt de paagjeldende Bygningers større eller mindre Farlighed for Naboerne, da Straatagene paa de farligste Bygninger og paa Bygninger, hvis Eiere have bedst Evne til at bekoste Forandringen, først burde aftages, dog at forsaavidt nogen straatækt Bygnings Eier maatte ønske kun aarlig i de ommeldte 10 Aar at foretage Forandringer med en tiende Deel af Bygningen, saadant da maatte være ham at bevilge. Forsaavidt de Paagjeldende ikke inden hvert Aars ultimo Juli havde aftaget Straataget af den Deel af Bygningerne, i Henseende til hvilke saadant af Amtmanden var fastsat, skulde han da ei alene være undergivet Mulet, der formeentes at kunne ansættes fra 10 til 50 Rbd. S., men Dyrigheden maatte endog være berettiget til paa hans Bekostning at gjøre den foreskrevne Forandring med Bygningen, saafremt han ikke selv inden en af Dyrigheden bestemt Frist udfører dette, og ei heller nogen Prioritetshaver melder sig for at iværksætte det. For skadesløs Betaling af de Omkostninger, som udlægges af Kæmnerkassen, maatte kunne gjøres Udpantning hos ham, og hvis Betaling ei paa anden Maade kan faaes, maatte

den søges i Eiendommen, uden Hensyn til de derpaa hvilende Prioriteter, dog at Betalingen søges i det seneste inden 1 Aar. Iøvrigt gives der Kjøbstæder, hvori kun saa faa Straatage ere tilbage, at det derfor ikke lod sig gjøre at fordele disse Straatages Borttagelse paa 10 Aar med $\frac{1}{10}$ aarlig. Paa saadanne Steder maatte det overlades Amtmanden, efter Bygningscommissionens Forslag, at lempe Reglen efter Forholdene, men saaledes, at Straatagene's Afskaffelse ei alene fuldbyrdes inden de foreskrevne 10 Aar, men og, hvis Omstændighederne ei forhindre det, tidligere i deslige Steder, hvor den større Pluralitet, der har sørget for sin egne og Medborgeres Sikkerhed ved at forsyne sine Bygninger med Steentag, har billigt Krav paa at Enkeltes Ligegyldighed ei forstyrret den saaledes tilfattede Sikkerhed.

Det fandtes fremdeles at burde paalægges Bygnings-Commissionen aarlig at indberette til Amtmanden, og denne igjen til Cancelliet, hvad der i det forløbne Aar var foretaget til Opfyldelse af det, der saaledes befales. Den ovenmeldte Dispensation burde iøvrigt kun gives hvor Bygningernes Bessaffenhed og Beboernes Kaar maatte lægge uovervindelige Hindringer i Veien for den almindelige Regels nøiagtige Fuldbyrkelse, hvorhos det maatte indskjærpes Dyrighederne og Bygningscommissionerne, inden de anbefale nogen til sliq Fortængelse, at forviise sig om de af Vedkommende paaskudte Undskyldningers Sandhed og Vigtighed, og ved sliq Andragender at tage vedkørligt

Hensyn til den særdeles Interesse, Straatages Affkæffelse har ikke blot for Kjøbstædernes Brandforsikkring, og derved for Alle, som eie Bygninger i de under denne Forsikkring forenede Steder, men ogsaa for den enkelte Commune selv, ja endog for de Individier, som paa Grund af det sieblikkelig byrdefulde deri ønske Fritagelse. Fremdeles fandtes det, at ei alene de imod Straatages Opbyggelse samt Bygningsarbeides Foretagelse, der ei er indrettet paa at Bygningerne kunne bære Steentag, i Rescripterne af 1799 gjorte Forbud burde gjentages, og det saaledes, at den Udgang, Rescriptet gav til Dispensation endog ved nyt Bygningsarbeide, bortfalder; men Forbudet formeentes endog at burde saaledes skjærpes, at enhver Reparation paa Tag og Fag af straatækte Bygninger, der for tiden ikke kunne bære Steentag, skal skee saaledes, at de Bjælker eller Mure, der indsættes, ere istand til at bære Tegl. Det er nemlig bemærket, hvorledes Rescripternes Hensigt tilintetgjøres derved, at Muur- og Lømmerværket ei paa eengang underkastes en Hovedreparation, i hvilket Tilfælde denne skulde indrettes saaledes, at Bygningen kunde bære Tegltag, men at samme successive fornyes saaledes, at den Udygtighed til at bære Tegltag, hvorpaa Udgangen til at reparere Straataget beroer, stedse vedligeholdes. Det maatte indskjærpes Politie-Vrighederne at have det nøieste Tilsyn med disse Bestemmelseres Tagtagelse, og for Overtrædelse at drage saavel Eierne som og dem, der forrette Bygningsarbeidet eller Straatæk-

ningen, til vedbørligt Ansvar, hvilket, i Lighed med Bestemmelsen for dem, der ei inden befalet Tid have deres Straatage aftagne, kunde være en Mulct af 10 til 50 Rbd. Selve for hver af de Skyldige, foruden det ulovlig lagte Taks eller det ulovlig forrettede Bygningsarbeides Borttagelse.

Endvidere blev det anseet som et medvirkende Mid- del til at fremme Straatages Affkæffelse, naar Assurance- Præmien, saaledes som og endeel Amtmænd, (hvis Erklæ- ringe vare indhentede førend Sagen overhovedet af Cancelliet blev foretaget til endelig Afgjørelse), havde fundet tilraadeligt, blev forhøiet for de Bygninger, som endnu bære Straatag, og det forekom Cancelliet at være hen- sigtsmæssigt, at Forhøielsen af Assurance-Præmien blev bestemt til en halv Deel mere i de første 2 Aar fra den Tid Begyndelsen dermed skeer, og siden til det dobbelte af hvad der ellers af de under Kjøbstæd=Assu- rancen forsikrede Bygninger for hvert 100 Rbd. af Assu- rancesummen aarlig erlægges, og det saaledes, at denne Forhøielse ikke indskrænker sig alene til de straaetækte Dele af Bygningen, men omfatter alle de Bygninger, der henhøre til den hele Bygge=Grund, paa hvilke den straaetækte Bygning findes, hvad enten disse ere straa- tækte eller teglhængte. Saadan Forhøielse formeentes dog først at burde begynde med det Brandcontingent, som i Medhold af Placaten 5 September 1827 betales den 1 October 1833 forløbs for Halvaaret til 1 April 1834,

for at de Vaagjældende, foruden den tilstundende Sommer, endnu kunne have en Sommer til at rette Mænglerne, og de Erkelte, som maatte behøve Laan, for at foretage Forandringerne, dertil kunne have passende Frist. Men selve Forhøielsen synes saameget mere at burde tilraades, som det er en Retfærdighed, der skyldes de Kjøbstæder, hvis Indvaanere med Dpoffrelse have affkaffet eller fremdeles affkaffe Straatag, at der for den forøgede Fare, de, som Medasfurandeurer, løbe paa de Byer, der have Straatag i Mængde, ogsaa gives forøget Præmie, hvorfor det ogsaa antages, at en anden Afgift istedetfor hiin Forhøielse vilde være mindre passende. Vil hiin Forhøielse ikke være et aldeles tilstrækkeligt Middel, saavel til at fremskynde Straatages Affkaffelse, som i al Fald til at skadesløsholde de øvrige Bygnings-Eiere i samme og andre Kjøbstæder for den Fare, Straatagene føre med sig, ikke blot for den straatækte Bygning, men og for de øvrige Bygninger i samme Bye, vil den dog vist i Tidens Løb, ved Siden af de øvrige Bestemmelser, bidrage ikke lidet til at Straatagene efterhaanden ville forsvinde af Kjøbstæderne.

Fremdeles fandtes det at burde bestemmes, at der ved alle Taxationer til Prioritets-Efterretning over Bygninger, hvorpaa findes Straatag, skal tages Hensyn til de Byrder og Indskrænkninger, som ifølge det Foransførte komme til at hvile paa slige Bygninger, og disse altsaa ansættes forholdsmæssig lavere end de teglhængte.

Tildeels ligesaa farlige som Straatage ere Gavle, Baghuse, Kullestuer og Skure, som ere beklædte med Bræder, saavel som halmdukkede Tage, saameget mere, som saadanne Brædebeklædninger jevnlig maae blive meget aabne, og da Kjøbstædbygningers Koster for en stor Deel afbenyttes til at bevare Høe og Halm.

Brandforordningen af 24 Januar 1761 Cap. 4 § 18 har og allerede befalet, at Gavle, Baghuse, Kullestuer og Skure, som med Bræder ere beklædte, skulle naar Leiligheden det tillader, ganske afflaffes og herefter af Bindingsværk gjøres. Den ommeldte Brandforordning for Høns Stift af 22 Februar 1737 indeholder endnu strengere Bud besangaaende. Der er desaaarsag ogsaa andraget paa, at disse maatte afflaffes, eftersom de endnu, tværtimod nysnævnte Befaling i Brandforordningen, paa mange Steder findes. Hvad halmdukkede Tage angaaer blev det ogsaa anseet rettest i alle Henseender at sætte dem ved Siden af Straatage og underkaste dem de Regler, som foreskrives for disse. Det er vel forbundet med mindre Banstikighed at afflasse dem; men da de dog ei kunne ansees farligere, kunde Reglerne ei være strengere, og at Betingelser for Dispensation ei paa dem blive anvendelige, følger af sig selv. Derimod fandtes det ikke aldeles nødvendigt at befale en Forandring af de allerede eksisterende Brædegavle og brædebeklædte Bygninger, hvis Nedbrydelse eller Ombygning muligen kunde sætte mange Ciere i Forlegenhed; hvorimod Cancelliet holdt for,

at det burde bestemmes, at Ingen herefter, uden at udsætte sig for Mulct og det ulovlig forrettede Bygningsarbeides Borttagelse, maatte opføre eller, naar de ere forfaldne, lade reparere Bygninger med Brædegavle eller beklæde Kullestuer, Skure og deslige smaae Bygninger med Bræder. Ligeledes fandtes det at Lagrender af Træe burde forbydes. Dog kunde fra foransførte Regel undtages flige smaae Bygninger, der staae frit og i en Afstand af ikke mindre end 20 Alen fra andre Bygninger og ikke ere uden af 5 Alens Høide, naar der i samme ikke bruges Stb. For imidlertid ogsaa at virke til at de nu eksisterende Brædegavle o. s. v., saavidt Omstændighederne tillade det, kunne blive affæffede, formeentes det hensigtsmæssigt at bestemme, at der af samtlige under eet Afurance-Nummer henhørende Bygninger, hvad enten de alle eller kun tildeels have flige Gavle eller Brædebeklædninger, skal erlægges en forhøiet Afurancepræmie, saaledes som ovenfor er bemærket om straatækte Bygninger. Naar isvrigt flere af de omhandlede Mangler foresindes ved Bygninger, der henhøre under eet og samme Afurance-Nummer, vilde det blive Eierne for trykkende, om den forhøiede Afgift skulde beregnes for hver Mangel især, hvilket ei heller vilde blive aldeles consequent, da Manglernes Tal ikke i lige Forhold forøge Faren, men paa den anden Side vilde det ikke være passende, om saadant Sammenstød ikke skulde have nogen Virkning. I Betragtning heraf, blev det foreslaaet, at ligesom Straatage og halmbukke

Tage henhøre til een Klasse, saa at det bliver ligegyldigt, om der paa de til et Assurance-Nummer hørende Bygninger findes det ene eller det andet af disse Slags Tage eller begge Dele, saaledes bør ogsaa Trærender, Brædegable og alt andet hvad dermed er sat ved Siden, betragtes som een Klasse, saa at samme Assurance-Forhøielse begrundes hvad enten flere eller færre-destlige Mangler findes ved en Bygning. Men naar nogen saadan concurrerer med Straactag eller halmbuffet Tag, burde Forhøielse finde Sted for hver især, hvori dog den Lempelse formeentes at kunne skee, at da kun $\frac{3}{4}$ af begge Forhøielsesbeløb skulde svares, altsaa fra den Tid, den fulde Forhøielse iøvrigt indtræder, i alt et Tillæg af $1\frac{1}{2}$ Gang saameget som det sædvanlige Brandcontingent. Den anførte Norm vil vel ikke under alle Omstændigheder staae i et aldeles nøiagtigt Forhold til Bygningsmanglernes respective Farlighed; men en fuldkommen mathematisk Nøiagtighed er i saadanne Tilfælde ikke mulig, og det maatte ansees som en væsentlig Betragtning, at Eierne ikke blive betyngede over Evne.

Da de, for at paasee en tilbørlig Bygningsmaade, i adskillige Kjøbstæder in specie i Sorø Amt og senest ved Rescriptet af 12 Mai 1826 i Korsør og Sorø paabudne Bygningscommissioner saavel som de for disse foreskrevne Forholdsregler ere befundne at have haft en meget heldig Virkning til at frembringe en bedre og for Tilbebrand mere betryggende Bygningsmaade, uden at

geraaede de Byggende til nogen væsentlig Uleilighed, blev der tilskillet samtlige Amtmænd en Gjenpart af bemeldte Rescript og de anmodebe om at meddele deres Betænkning, om ikke de i Rescriptet indeholdte Bestemmelser passende kunde udvides til alle de i det dem anbetroede Amt beliggende Kjøbstæder *); og da saagodt som alle Øvrigheder fandt de ovennævnte Bygningscommissjoner hensigtsmæssige, og samtlige Amtmænd ansaae det gavnligt at hiint Rescript udvidedes til Kjøbstæderne i Almindelighed, saa androg Cancelliet, der heri maatte være enigt, paa saadan Udvidelse med nogle faa Modificationer, der fornemmelig angaae enkelte Udtryk i nogle af Rescriptets Paragrapher, som vare fundne tjenlige, for at forebygge Misforstaaelser, som hine Udtryk havde foranlediget.

Med Hensyn til at Forordningen af 24 Jan. 1761 Cap. 1 § 2 bestemmer, at de Brandredskaber, som enhver Gaard- og Huuseier skal anskaffe og vedligeholde, skal rette sig efter Grund- og Bygningstaxten, er der hos Cancelliet skeet Forespørgsel om hvad der skal forstaaes ved den ommeldte Bygningstaxt, og om denne ikke er den samme som den Taxt, hvorefter Stederne ere forfikrede. Det er i den Anledning bemærket, at siden

*) Skjønt bemeldte Rescript ikke er optaget i Utsings Samling eller i Coll. Tid. for 1826, indføres det dog ikke her, da det, paa nogle faa Modificationer nær, er ordlydende som §§ 13 og 14 af den Anordning, der her omhandles og senere meddeles *in extenso*.

der ikke gives nogen anden Tært paa Kjøbstædbygninger end deres Assurancefum , efter hvilken den ved Forordningen af 1 October 1802 paabudne Bygningsafgift af dem ogsaa bliver for endeel beregnet , findes det ikke , at nogen anden kan være at lægge til Grund for Bestemmelsen om hvilke Brandanstalter der bør holdes ved ethvert Sted. Det synes ogsaa passende, at Anskaffelsen af Brandredskaber bør skee i Forhold til Assurancesummerne, uagtet de Ufuldkommenheder, samme har som Maalestof i saa Henseende.

Men da de i Forordningen af 1761 Cap. 1 § 2 bestemte Forhold til de deri opgivne Summer vilde lede til et uforholdsmæssigt stort og for Beboerne byrdefuldt Antal af Brandredskaber, naar Assurance ligefrem sættes istedetfor den der nævnte Grund- og Bygningsært , og heller ikke noget andet Forhold kan være passende overalt, ligesom der ikke heller paa de enkelte Steder, hvor Sagen er ordnet efter Grundarten, synes at være nogen Nødvendighed i at omdanne den der fulgte Maalestof, der præsumtivment svarer til Byernes Lær, kan Stedernes Forsikringsfum ikke ubetinget lægges til Grund for Bestemmelsen, hvorefter Brandredskaber bør anskaffes.

Cancelliet har indhentet samtlige Amtsmænds Betænkning herom samt Underretning om hvorledes der i det omspurgte Tilfælde forholder i de under deres Amt værende Kjøbstæder og da det ved Cancelliets Skrivelse af 2 September 1820 til Sorø Amt var blevet be-

stemt , at der for samtlige Kjøbstæder i Amtet , i Anledning af et besangaaende til Cancelliet indsendt Forslag, maa antages som Regel, at for Stæder, der ere asfurerede indtil en Sum

af 300 Rbb.	skal holdes	1	Brandspand
fra 300 til 600	— —	2	—
fra 600 til 1200	— —	3	—
fra 1200 til 2000	— —	4	—
fra 2000 til 3000	— —	5	—
fra 3000 til 4000	— —	6	—
og over 4000	— —	7 à 8	—

og for ethvert Sted, som er asfureret for 800 Rbb. og derover, desuden en Brandhage og en Brandstige, samt til ethvert Huus en Lygte, udbad Man sig Amtmændenes Erklæring, om der maatte være noget at erindre imod, at det for Sorø Amts Kjøbstæder bifaldte Regulativ for Brandredskabernes Anskaffelse blev antaget for de øvrige Kjøbstæder. De indkomne Betænkninger oplyste, at Bestemmelserne i Forordningen 24 Jan. 1761 i Henseende til Brandredskabernes Anskaffelse ikke paa lige Maade have været fulgte i alle Kjøbstæder, men at der i nogle er lagt til Grund for Anskaffelsen Assurancesummer, i andre ikke.

Saa vel Over- som Under-Øvrighederne fandt isvrigt, at Grundtaxten ikke kan tjene til Regel for Anskaffelsen af Brandredskaberne, men at Assurancesummen vil være mere hensigtsmæssig, ligesom de fleste Amtmænd ogsaa fandt

det for Sorø Amts Kjøbstæder udfærdigede Regulativ passende som Grundregel. Cancelliet troede derfor at nysnævnte Regulativ kunde gjøres almindelig gjeldende for samtlige Kjøbstæder, saaledes at de derved bestemte Brandredskaber skulde findes tilstede overalt i Kjøbstæderne inden 1833 Aars Udgang, dog at Cancelliet, hvor locale Omstændigheder skulde gjøre en Moderation tilraadelig, blev bemyndiget til at bevilge den.

Derhos holdt Man for, at det, forsaavidt enkelte Kjøbstæder allerede have specielle approberede Brandreglementer, yngre end Forordningen 24 Jan. 1761, med disse bør have sit Forblivende, og at det med Hensyn til de Brandredskaber, ethvert Sted bør have, forbliver ved hvad efter nu gjeldende Assurancesummer bestemmes, uden at dette Antal siden bliver at forsøge eller formindske paa Grund af Dmtaxation til Brandforsikkring, forsaavidt denne ikke er en Følge af betydelige Ombygninger eller Tilbygninger.

I Anledning af at det ved de afholdte Brandvisitationer er befundet, at der findes Maltkjøller, som ikke ere forsynede med Jerndørre og Flager, er der hos Cancelliet gjort Forespørgsel, om det maatte være tilstrækkeligt naar Dørene til Kjøllerne vare af Jern. Da det ikke ved Lov er bestemt hvorledes Kjøller skulle være indrettede uden for Kjøbenhavn, med Undtagelse af Kjøbstæderne i Aarhus Stift, og Forordningen af 24 Jan. 1761 angaaende Brandvæsenet for Kjøbstæderne, alene

befaler: at de skulle være forsvarlige, har Man indhentet Underretning fra nogle Amtmænd om hvorledes der i det omspurgte Tilfælde forholdes i de under deres Amt værende Kjøbstæder. Af de indkomne Erklæringer erfarede, at ikke Maltkjøllerne i alle Kjøbstæder ere forsynede med Terndøre og Flager, og da enhver Kjølle med Træflager maa ansees at være en for Iskvaade farlig Bygningsmaade, og man med Grund kan antage, at de, som i Kjøbstæderne udenfor Kjøbenhavn tilvirke Malt, i Almindelighed besidde Evne til at kunne udrede de Bekostninger, der ville medgaae til en Indretning af Maltkjøllen, der kan sikke mod Ildbrand, saa vilde det efter Cancelliets Formening være gavnligt, dersom Bestemmelserne i Rescriptet af 24 Mai 1799 om en bedre Indretning af Kjøller udi Aarhus Stifts Kjøbstæder, blev gjort gjeldende for samtlige Kjøbstæder i Danmark, med de i Rescripterne af 4 October f. A. og 7 November 1800 samt Rescriptet af 26 Juni 1801 angaaende Maltkjøller i samme Stifts Kjøbstæder nærmere bestemte Modificationer*).

Men da det dog muligens kunde blive for byrdefuldt for adskillige Indvaanere, der tilvirke Malt, strax at indrette deres Kjøller overeensstemmende med fornævnte Rescripter, kunde der efter Cancelliets Formening fastsættes en Termin f. Ex. af 3 Aar, efter hvis Forløb alle ikke tilbørligen indrettede Kjøller bør være affæfede eller ind-

*) Alle de nævnte Rescripter findes i den Fogtmannske Samling.

rettebe i Dvereensthemmelse med de forefrevne Bestemmelser.

Med Hensyn til de Bygninger, som opføres eller ere opførte paa Kjøbstædernes Grund udenfor disses egentlige Territorium, er det tvivlsomt, hvorvidt de høre under de for Kjøbstæderne eller de for Landet givne Love, saavel med Hensyn til Brandforsikringen, der i Kjøbstæderne er nødvendig, men paa Landet frivillig, som og med Hensyn til Bygningsmaaden og Forsyning med Brandredskaber. Det er saaledes blevet underkastet Spørgsmaal:

a) Om de omhandlede Bygninger, enten Eieren forlanger det eller ikke, bør være indlemmede udi Kjøbstædernes Brandforsikring? b) Om dette bør skee, hvad enten der findes Ildsteder i Bygningerne, eller de blot bestaae af Lysthuse, Udhuse o. s. v.? c) Om forommeldte Bygninger bør være indrettebe efter de Regler, som ere forefrevne i Brandvæsens-Anordningerne for Kjøbstæderne, hvorefter de til Exempel ei maae straatækkes, eller om de bør bedømmes efter de i Anordningen for Landet af 29 Februar 1792 med tilhørende Anordninger forefrevne Regler, og altsaa bygges i den Afstand fra hinanden, som for Landet er befalet? d) Om bemeldte Huse, naar de forsikkes, bør være forsynede med de Brandredskaber, som ere forefrevne for Kjøbstædbygninger eller med de for Landbygninger anordnede? Dgsaa om disse Gjensstande har Cancelliet indhentet Amtmændenes Betænkninger, hvilke oplyse: at der desangaaende ere fulgte for-

skjellige Grundfætninger. Dog ere Bygninger af for-
 anførte Slags kun sjeldent forsikrede i Landbygningernes
 Assurance, men i Almindelighed i Kjøbstædernes; stund-
 om ere de ikke forsikrede. Det er vist, at de særegne
 for Bygningsmaaden i Kjøbstæderne foreskrevne Regler
 ikke ubetinget passe paa de isolerede Bygninger, som op-
 føres paa Byens Torder, men ofte i lang Afstand fra
 Byen. Deslige Bygninger betragtes i det øvrige heller
 ikke ganske som de, der ligge i Kjøbstæder; thi ikke en-
 hver borgerlig Næringsvei kan drives sammesteds, lige-
 som Beboerne heller ikke med Hensyn til Landmilitair-
 forpligtelse ubetinget ansees som Kjøbstædbetøere. Lige-
 ledes synes ratio til Forpligtelsen at asfurere, at ligge
 deri, at Byens Grunde ellers let kunde blive ubebyggede
 (cfr. Forordningen af 28 Januar 1682 § 11), og saa-
 ledes at indskrænke sig til Byens egentlige Territorium.

Forpligtelsen til at lade sine Bygninger asfurere bør
 derfor indskrænkes til dem, der ligge inden den egentlige
 Kjøbstæd-Grunds Grændse, og forsaavidt denne Grændse
 i enkelte Tilfælde kunde være Tvivl underkastet, holdt
 man for, at det kunde overlades til Cancelliet at give den
 fornødne Bestemmelse, efterat have modtaget Forslag fra
 Magistraten og Borgerrepræsentanterne, hvilket igjennem
 Amtmanden bliver med hans Betænkning at indsende.

Det maatte saaledes, uden Hensyn til, om de uden-
 for bemeldte Grændse opførte Bygninger laae langt borte
 fra eller nær ved Byen, overlades til Vedkommende, om

de ville holde dem asfurerede eller ikke, dog med Undtagelse af, at det, forsaavidt Bankhæftelse hviler paa samme, har sit Forblivende ved Forordningen af 9 Juli 1813 § 4, hvorhos naturligviis de Bestemmelser, som Brandforsikkrings-Forordningen for Landet indeholder om Panthaveres Samtykke til allerede forsikrede Eiendommes Udskættelse af Asfurancen eller Asfurancesummens Nedføttelse blive anvendelige. Da det ikke er det Dffentlige om at gjøre, at deilige Bygninger vedligeholdes, og det ikke kan formenes at nedbryde dem, naar ikkun Bankens Ret iagttages, saa synes der ikke at være nogen Grund til den Evang at asfurere; thi hvad Eiernes egen Interesse angaaer, da er det deres Sag selv at varetage samme, uden at det Dffentlige har nogen Grund til at tvinge dem til at sørge derfor.

Imidlertid bør de paa Kjøbstadens Grund opførte Bygninger, naar de forsikkes, altid forsikkes i Kjøbstædernes Brandforsikkring, og altsaa med Hensyn til Brandforsikkringen henhøre under Kjøbstæd-Vrigheden; thi deels har dette hidtil været saa godt som almindeligt, deels vilde ellers opstaae Vanskeligheder med Hensyn til, at slige Bygninger dog høre under Kjøbstadens Magistrat og Politie, og ikke staae i Forbindelse med Branddirecteuren eller erlægge deres Afgifter paa Amtstuen.

Hvad Bygningsmaaden angaaer, kunde det som Regel foreskrives, at alle Bygninger som opføres nærmere end 300 Alen fra den egentlige Kjøbstæds Grændse

skulle i Eet og Alt indrettes efter de for Kjøbstædbygninger forefrevne Regler, og at det derimod, hvad de fjernere Bygninger angaaer, ordentligviis skal være nok, at der forholdes efter de for Landet gjeldende Anordninger.

Men herfra bør dog finde Undtagelse Sted, hvor en sammenhængende Række af Huse udenfor Byen har dannet sig, der ikke ligge i en saadan indbyrdes Afstand, som for Landbygninger er forefrevet, eller hvor der efter de locale Forhold er Anledning til at vente og attraae saadant, i hvilke Tilfælde der af Magistraten og de eliggere Borgere gennem Amtmanden bør gjøres Andragende til Cancelliet, der kunde bemyndiges til at gjøre den efter slige Omstændigheder fornødne nærmere Bestemmelse om en Udvidelse af det Terrain, hvorpaa Anordningerne om Kjøbstædbygninger skal tjene til Regel. Forsaavidt det bliver gjort til Pligt, at indrette Bygningerne efter de for Kjøbstæderne gjeldende Regler, bør og de for Kjøbstæderne befalede Brandredskaber anskaffes, hvorimod det, hvad de øvrige Bygninger angaaer, bliver tilstrækkeligt, at de ere forsynede med de for Landet befalede Brandredskaber, dog at Tilsynet i begge Tilfælde paaligger Kjøbstædens Politimester.

Tovrigt fandtes det at burde paalægges Eierne af de Bygninger, der efter det Foranførte blive Reglerne for Kjøbstædernes Brandvæsen undergivne, at bidrage til Kjøbstadens Brandvæsen aldeles efter samme Forhold,

som Byens egne Bygninger, og forsaavidt de ikke ere asfurerede, bliver den Taxation, som i Medhold af Forordningen af 1 October 1802 § 36 er optaget, at lægge til Grund, og forsaavidt en saadan ei maatte finde Sted, bliver den, til Bestemmelse af det ovennævnte Bidrag, paa Eierens Bekostning at iværksætte, hvorimod de øvrige Bygninger udenfor Byen, ikkun bør deeltage i et ringere, paa ethvert Sted efter de locale Omstændigheder bestemt Forhold, som af Amtmanden bliver at approbere.

Ligesom den hele her omhandlede Anordning ei vil vedkomme Kjøbenhavn, saaledes vil den Deel, der angaaer Bygninger paa Kjøbstædernes Grunde, men udenfor dens egentlige Begreb, ikke have Hensyn til Kjøbenhavns Forstæder. De der opførte Bygninger behandles, forsaavide Brandassurancen angaaer, aldeles efter de for Landbygninger gjeldende Regler; hvad Bygningsmaaden, Brandpolitiet og Bidraget til Brandvæsenets Udgifter derimod angaaer, ere særegne Regler foreskrevne, ved hvilke det i eet og alt kan have sit Forblivende.

Efterat denne Sag har været Hans Majestæt allerunderdanigst foredraget, er, i Medfør af den givne allerh. Resolution, den 6 April sidstleden emaneret en Forordning af følgende Indhold:

Vi Frederik den Sjette, af Guds Naade Konge til Danmark, etc., gjøre vitterligt: at Vi have fundet det fornødent at træffe saadanne Bestemmelser,

hvorved de farlige Straatage, der, uagtet de Bud, der indeholdes i den almindelige Forordning angaaende Kjøbstædernes Brandvæsen, dateret 24 Januar 1761, saavel som i flere, tildeels endog ældre Anordninger, endnu finde Sted i adskillige Kjøbstæder, omsider kunne blive aldeles afflaffede; ligesom Vi og i andre Henseender have anseet det gavnligt, til Betryggelse for Kjøbstæderne, yderligere at indskærpe og nærmere bestemme de Bud, som Anordningerne allerede indeholde angaaende Bygningsmaaden sammesteds, og dertil endnu søie nogle nye til Diemedets Opnaaelse tjenende Bestemmelser, som dog i det Væsentlige allerede have været indførte i en Mængde enkelte Kjøbstæder, og der ere fundne at svare til Hensigten. Fremdeles have Vi fundet Os anledigede til ved noiaagtige Lovbestemmelser at ophæve de Tvivl, som hidtil have fundet Sted deels angaaende de Brandredskaber, der bør være ved enhver Kjøbstædbygning, deels angaaende de for Kjøbstæderne givne Brandanordningers Unvindelighed paa de udenfor Byernes egentlige Grændse, men dog paa deres Grunde opførte Bygninger.

Thi byde og befale Vi allernaadigst som følger:

§ 1.

Alle Straatage, som endnu findes paa Kjøbstædbygninger, skulle i Almindelighed være nedtagne inden 10 Aar fra dette Aars Udgang, saaledes at det af Amtmanden, efter Forslag af den Bygnings-Commission, som, efter hvad der i nærværende Anordnings § 13 vil

blive bestemt, i enhver Kjøbstad skal finde Sted, hvert Aar fastsættes, paa hvilken tiende Deel af Byens straa-tækte Bygninger Straataget i Aarets Løb skal nedtages.

§ 2.

Herved bliver at tage Hensyn saavel til Straatagens større eller mindre Farlighed efter Bygningernes Beliggenhed mod andre, som og til Ciernes Evne til at bекošte Tegltag oplagt i Straatagets Sted, og hvis Noget, som det saaledes paalægges at udføre denne Forandring, hellere end at fuldbyrde dette alt til den fastsatte Tid, vil fordele samme paa saa mange Aar, som der til den Tid endnu staae tilbage af de ovenmeldte 10 Aar, da bør dette tilstedes ham.

§ 3.

I de Kjøbstæder, hvor der kun ere saa faa enkelte straa-tækte Bygninger tilbage, at den ovenmeldte Fordeling ei er aldeles anvendelig, overlades det til Amtmanden, efter Bygnings-Commissionens Forslag, at lempe disse Regler, i Overensstemmelse med Forholdene, men saaledes, at Straatagens Affkæffelse ei alene useilbar opnaaes inden 10 Aar, men endog, hvor særdeles Omstændigheder ei forhindre det, tidligere tilendebringes.

(Fortsattes.)

Ledige Embeder.

Under det danske Cancellie: Waterstout-Embedet i Kjøbenhavn.

Under General. Toldkammer, og Commerce Collegiet : Told- og Consumtionsinspecteur-Embedet i Præstøe — Told- og Consumtions. Overbetjentposten i Randers.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 9 Mai er forhenværende personel Capellan for Ballerup og Maaløv Menigheder i Sjælland, J. J. L. Hvalsøe, beskikket til personel Capellan for Dalbye og Stupperup Menigheder i Fyen; den 11, Apotheker E. Strønberg i Aalborg til Cancellieraad; Cand. chir. J. S. Ogmundsen til Districtschirurg for det nordre Chirurgicalt i Vester-Amtet paa Island; Cand. chir. E. Johnsen til Fjerdingeschirurg for Norder-Amtet paa Island.

Under det Slesvig, Holsten, Lauenborgske Cancellie : Den 24 April er Borgemeester og Politimester i Tonningen, F. A. Adler, beskikket til Landfoged og Diggreve i Bredstedt Amt; den 1 Mai, Cancellist ved Cancelliet J. H. Rottger til Chef for Secretariatet for 1 og 4 Departement og tillige til virkelig Cancelliesecretair; Conrector ved den lærde Skole i Ploen, Dr. phil. L. J. Evede, til Rector ved samme Skole.

Under Admiralitets- og Commissariats Collegiet: Den 18 April er Chirurg W. J. F. Hahn meddeelt Reservechirurfs Character og Rang; den 29, er Capitainlieutenant H. B. Thomsen, Ridder af Dannebrog, udnævnt til Capitain og Chef for 2 Divisions 1 Compagnie, som fratrædes af Capitain og Ridder af Dannebrog P. U. Bruun. Endvidere er Premierlieutenant G. Gjødelsen udnævnt til Capitainlieutenant, og Secondlieutenant S. Middelhoef til Premierlieutenant.

Collegial=Lidende.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

Nr. 21. Den 26de Mai 1832.

Redigeret, forlagt og udgivet af:

Peter Johan Monrad, Anders Sandøe Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Trykt i det Christensenske Officin ved J. D. Dvíst.

Lovgivning.

(Fortsættelse af den i forrige Nr. begyndte Anordning, indeholdende nærmere Bestemmelser angaaende Brandvæsenet i Kjøbstæderne.)

§ 4.

Løvrigt skal Vort Cancellie være bemyndiget til, i samtlige Kjøbstæder at meddele Forlængelse i den anordnede Tid, inden hvilken ethvert Straatag skal være affkaffet, men kun for saadanne enkelte Tilfælde, hvori det klarligen kan skønnes, at Bygningernes, med lovlige og nøiagtige Synsforretninger oplyste Beskaffenhed og Beboernes Kaar lægge uovervindelige Hindringer i Veien for Straatages Vortskaffelse inden foransførte Tid.

Herom bør saavel den ommeldte Bygnings-Commissions som Amtmandens Betænkninger indhentes, og have disse nøie at undersøge de af Vedkommende paastubte

Undskyldningers Sandhed og Vigtighed, og derved at tage behørigt Hensyn til den særdeles Interesse, Straatages Affkæffelse har saavel for samtlige Kjøbstæders Brandforsikkring, som i Særdeleshed for den enkelte Commune og dens Indvaaneres Sikkerhed og Belfærd.

§ 5.

Tøvrigt bør, saalænge en Kjøbstad ei aldeles er bleven befriet for Straatage, sammes Bygnings-Commission aarlig gjøre Amtmanden Beretning om hvad der i Aarets Løb er foregaaet til Straatagenes Affkæffelse, hvorom denne igjen afgiver Beretning til Cancelliet.

§ 6.

Saafermt nogen Bygnings-Eier ikke efterkommer hvad der, efter det Foransførte, paaligger ham, skal han ei alene være forfalden i en Mulct fra 10 til 50 Rbd. Solv, men Dvirgheden skal være berettiget til, paa hans Bekostning, at lade Bygningen sætte i anordningsmæssig Stand, dersom han ikke selv, inden en af Dvirgheden bestemt Frist, udfører dette, og heller ingen Prioritets-haver melder sig, for at iværksætte det.

For skadesløs Betaling af Bekostningerne, som udlægges af Ræmmerkassen, gjøres Udpantning hos Eieren, og, hvis Betaling ei paa anden Maade kan faaes, søges den i Eiendommen, uden Hensyn til de derpaa hvilende Prioriteter; dog at det Fornødne til saaledes at faae Bekostningerne godtgjorte af den Skyldiges Boe eller i

den paagjældende Eiendom iværksættes inden 1 Aar fra den Tid, Bekostningerne bleve gjorte.

§ 7.

Der skal for Fremtiden aldeles ingen Dispensation kunne gives til i en Kjøbstad at belægge nogen ny Bygning eller nogen ombyggt Bygning eller nogen Tilbygning med Straatag; og ligesom det fremdeles skal være enhver Haandværker forbudt at opføre nye Bygninger, der ikke ere indrettede til at bære Tegtag, saaledes bør og enhver Reparation paa Tag og Fag af straatækte Bygninger, der for Tiden ikke kunne bære Steen, ske saaledes, at de Bjælker eller Mure, der indsættes, ere i Stand til at bære Tegl.

For Overtrædelse af disse Forskrifter skulle saavel Eierne som og de, der forrette Bygnings- Arbeidet eller Straatækningen, bøde hver 10 til 50 Rbd., foruden at det ulovligen lagte Tag eller det ulovligen forrettede Bygnings- Arbeide bliver at borttage.

§ 8.

For de straatækte Bygninger, som endnu finde Sted i Kjøbstæderne, bliver Contingentet til Brandassurance at forhøje, saaledes, at det, der forfalder den 1ste Oct. 1833, betales med en halv Deel mere end det, der ellers efter Assurancesummens Størelse skulde svares, hvorved det forbliver indtil 1ste Oct. 1835, til hvilken Tid og fremdeles, indtil en yderligere Forhøielse maatte blive paabuden, det dobbelte af det ordinaire Brandcontingent

af deelige Bygninger bør udredes, og skal foransførte Forholdse strække sig til alle de Bygninger, der henhøre til det Assurance-Nummer, under hvilket den straatækte Bygning findes. Foransførte Bestemmelse skal og gjælde om halmdukkede Tag, ligesom og Alt, hvad denne Anordning ellers foreskriver om Straatag, ligeledes skal være anvendeligt paa Tag med Halmdukker.

§ 9.

Ved alle Taxationer til Prioritets-Efterretning over Bygninger, hvorpaa findes Straatag, skal der tages Hensyn til de Byrder og Indskrænkninger, som ifølge de foransførte Bestemmelser hvile paa deelige Bygninger, og disse altsaa ansættes forholdsmæssig lavere, end om de vare forsynede med vedbørligt Tegtag.

§ 10.

Det skal nøie paasees, at for Fremtiden ei alene ingen Kjøbstædbygning opføres med Brædegavl, ei heller nogen Kullestue, Skure eller anden saadan Bibygning beklædes med Bræder, men at heller ikke flige Brædegable eller smaae Bibygninger, naar de ere forfaldne, repareres, ligesom det og forbydes at anbringe Tagrender af Træ. Fra foransførte Regel undtages saadanne smaae Bygninger, som ikkun have en Høide af 5 Alen eller derunder og staae i en Afstand af i det mindste 20 Alen fra enhver anden Bygning, dog kun forsaavidt der i flige Bygninger ei maatte være Ildsted. Smidkertilid forstaaer det sig af sig selv, at Bygningen bliver at borttage

eller vedbørligen at forandre, saafremt siden en anden Bygning opføres inden fornævnte Afstand fra samme. Saa skal det og være tilladt at anbringe Brædegavle paa Bygninger, der vende ud mod Hauger eller mod aaben Mark, og ei komme en anden Bygning saa nær som 20 Alen, hvilken Tilidelse dog ligeledes maa bortfalde, hvis siden en anden Bygning i nærmere Afstand maatte blive opført.

Hvor saaledes en engang lovlig; men dog under foransførte Betingelse, opført Bygning skal forandres paa Grund af andre Bygninger, som siden opføres i Nærheden af samme, bliver dertil af Bygnings-Commissionen med Amtmandens Samtykke at tilstaae en passende Frist, der dog ei maa være længere end 1 Aar.

§ 11.

Foretages noget Bygningsarbejde, som strider mod Bestemmelserne i § 10, saa bliver det at forholde i Lighed med hvad der er foreskrevet i § 7 sidste Membrum.

§ 12.

Forsaavidt derimod Bygningerne for Tiden ikke ere indrettede i Overensstemmelse med § 10, bliver det, med Hensyn til den deraf flydende forøgede Fare for Brandforsikringen, fra 1ste October 1833 at svare for høiet Brandcontingent aldeles saaledes, som det i § 8 er anordnet for det sammesteds omhandlede Tilfælde.

Naar den i § 8 og den i nærværende § paabudne Forhøielse af Brandcontingentet finder Anvendelse paa

samme Eiendom, bliver dog kun $\frac{3}{4}$ af den dobbelte Forhøielses samlede Beløb at udrede.

Endelig bliver og § 9 analogist at anvende paa Bygninger, som ikke ere indrettede i Dvereenstemmelse med § 10.

§ 13.

At ligesom Bygnings-Commissioner allerede ere indførte i adskillige Kjøbstæder, saaledes skal der og for Fremtiden i enhver Kjøbstæd være en saadan, der skal bestaae af Borgemeesteren, og hvis denne ei tillige er Politimester, da tillige af sidstnævnte Embedsmand, endvidere af Brandinspecteuren, eller, hvor et egentlig Brandcorps er organiseret, den Høistcommanderendz ved samme, to af de eligerede Mænd, som, hvor et større Antal finder Sted, udnævnes af Amtmanden, efterat Forslag af dem samtlige er gjort og Magistratens Erklæring derover indhentet, og endelig af to andre Mænd, som Amtmanden efter Forslag fra Magistraten dertil finder tjenlige, af hvilke i det mindste den ene bør være en bygningsskyndig Mand, dersom ellers ikke denne Egenskab findes hos nogen af de øvrige foremeldte Medlemmer.

§ 14.

Foruden de Bestemmelser, som denne Bor Anordning isøvrigt indeholder angaaende bemeldte Bygnings-Commissions Virkekreds, skulle følgende Regler, der fornemmeligen ved nye Bygningers Opførelse, eller ved Hovedreparationer paa Bygninger, blive at iagttage, være Gjenstanden for bemeldte Commissions Omhu.

- A. Naar det, til større Sikkerhed i Henseende til Ildsvaade, eller for at faa en bekvemmere Færdsel, ansees nødvendigt at give en Gade en større Brede, skal Enhver, som opfører nogen ny Bygning til Gaden, eller som eier nogen ubebygget, til Gaden stødende Plads, være pligtig til at indrykke saa meget af hiin Grund til Gaden, som, for at give samme den behørig Brede, ansees fornødent, imod at han derfor nyder Godtgjørelse, som i Forhold til hele Byggepladsens Størrelse og Værdie, og den Forringelse, samme ved Afstaaelsen vil lide, af bemeldte Commission med Amtmandens Samtykke bestemmes.
- B. Alle Gavl vægge i de Bygninger, som herefter opføres, skal fra Grunden af være af Brandmuur, i det mindste af een Steens Tykkelse, lige til Gavlens øverste Spids, saaledes at Træværket af den ene Bygning paa ingen Maade maa staae i umiddelbar Forbindelse med Nabogaardens Træværk, men hvor der bliver et frit Rum til Naboens Grund af 10 Alen, skal det være nok, at Gavlens er af Bindingsværk, og maa ingen Bygning, Taget uberegnet, opføres høiere end Gavlens Brede; dog dersom Nogen, for at kunne reise høiere Bygning end han efter Gavlens Brede kan være berettiget til, vil indrykke Bygningen og uden Betæling overlade den større Plads, som derved bliver udenfor

hans Gaard, til Afbenyttelse som Gade, skal han være berettiget til at opføre sin Bygning af saadan Høide, som den Brede udgjør, Gaden derved paa det Sted erholder, naar denne ikke overstiger 18 Alen, thi høiere end 18 Alen, Taget uberegnet, maa ingen Bygning opføres.

Findeß Nogen foranførte Befaling overhørig, foranstalter Politiet, for Eierens Regning, Bygningen, forsaavidt den er bygget høiere end tilladt er, nedreven.

- C. Naar nogen ny Bygning ud til Torve, Gader eller Stræder skal opføres, har bemeldte Commission, paa Amtmandens nærmere Approbation, at bestemme den Linie, som bør gives Bygningen til Gaden, de Godtgjørelser, som der for den Grund, som det ved denne Leilighed maatte paalægges de Byggende at afgive til Gaden, af Kæmnerkassen bør tilstaaes dem, og de flere Regler, som samme i Henseende til Sikkerhed for Iisvaade saavel ved Bygningens indvendige som udvendige Bygningsmaade finder fornødent at iagttage, ligesom og denne Commission idelig har at føre Tilsyn med alle nye Bygninger, medens de staae under Bygning, saavel som med ældre Bygninger, forsaavidt Pligter maatte paa-ligge disses Eiere til at gjøre Forandringer ved deres Bygninger for Brandsikkerhedens Skyld; ligeledes bør den føre Tilsyn, naar der foretages Hoved-

reparationer, og haver den nøie at paasee, at Vedkommende strengt rette sig efter de dem givne Forskrifter, og at de opfylde Alt, hvad er befalet at skulle iagttages for at forebygge Ildsvaade.

D. Enhver, som agter at opføre nogen Bygning, eller ved ældre Bygninger at gjøre Forandringer eller at foretage Hovedreparationer, bør derfor, inden hermed skeer Begyndelse, først desangaaende gjøre Anmeldelse for oftmeldte Commission, og indhente sammes med Amtmandens Approbation forsynede skriftlige Bestemmelse, om og efter hvilke Regler han maa bygge.

E. Dersom Nogen begynder med nogen Bygning inden dette er efterkommet, bør saavel han som vedkommende Mestere bøde fra 10 til 50 Rbd. til Byens Fattigkasse efter Politierettens Kjendelse, og maa den Førstnævnte derhos taale, at Bygningen, saavidt den ikke er indrettet efter de Regler, som Commissionen finder at derved, i Overensstemmelse med Anordningerne, burde have været iagttagne, for hans Regning nedrives.

Tøvrigt bør Politimesteren, saafremt han bringer i Erfaring, at der begyndes paa noget Bygningarbeide, hvortil Commissionens Samtykke behøves, uden at samme er indhentet, strax forbyde, at der med samme videre fortfares.

Foranførte Bestemmelser skulle og i de i § 13 ommeldte Kjøbstæder, hvor Bygnings-Commissioner allerede ved specielle Rescripter ere indrettede, tjene til Regel, saa at disse Rescripter i de enkelte Puncter, hvori de derfra ere forskellige, ei længere skulle komme i Betragtning.

§ 15.

Som almindelig Regel for de Brandredskaber, som enhver Bygnings-Eier skal anskaffe og vedligeholde, ville Vi have fastsat, at for Stæder, der ere asurerede indtil en Sum af 300 Rbd., skal holdes 1 Brandspand

fra 300 til 600 Rbd.	2	---
— 600 til 1200 —	3	---
— 1200 til 2000 —	4	---
— 2000 til 3000 —	5	---
— 3000 til 4000 —	6	---
og over 4000 —	7 à 8	---

for ethvert Sted, som er asureret for 800 Rbd. og derover, desuden en Brandhage og en Brandstige, samt til hvert Huus en Lygte; hvilke Brandredskaber overalt skulle findes tilstede inden Aarets Udgang 1833. Dog skal Bort Cancellie for de Tilfælde, hvor locale Omstændigheder skulde gjøre en Modification tilraadelig, være bemyndiget til at bevilge en saadan; ligesom det og, forsaavidt enkelte Kjøbstæder allerede have approberede Brandreglementer senere end Forordningen af 24 Jan. 1761, ved disse bør have sit Forblivende i fornævnte Hensende.

Dg bør det, med Hensyn til de Brandredskaber, hvert Sted bør have, forblive ved hvad der efter de nu gjældende Assurancesummer bestemmes, uden at dette Antal forsøges eller formindskes paa Grund af Dmtaxationer til Brandforsikkring, forsaavidt denne ikke er en Følge af betydelige Ombygninger eller Tilbygninger.

§ 16.

Naar en Gaard eller et Huus i en Kjøbstad enten af nye opbygges eller undergaaer en Hovedreparation, og deri skal være Kjolle, bør denne være af Muur og Jern. Kjoller, som anderledes opføres, bør gjøres ubrugelige. Hvor en Kjolle opføres i et forhen opbyggt Huus, som ikke kan bære Byrden af deslige Kjoller, bør de opføres af Muur og Bindingsværk med Jern-Nas og Flager samt murede Skumfjelle. Men alle de Kjolle-Skorstene, som ikkun ere af en halv Steens Muur, bør nedrives og igjen med en heel Steen opføres, ligesom alle Kjoller indvendig saavel som alt til Grisen og Skorstenen grændsende Træværk maa beklædes med en halv Steens Muur.

Dog skulle foranførte Bestemmelser, forsaavidt de angaae de allerede tilværende Kjoller, ikke træde i Kraft forend om 3 Aar fra denne Bor allernaadigste Forordnings Dato.

§ 17.

Alle Bygninger, som udenfor en Kjøbstads egentlige Grændse opføres paa dens Grund, bør, naar de ikke ligge i en Afstand af i det mindste 300 Alen' fra

bemeldte Grændse, i Eet og Alt være indrettede efter de for Kjøbstædbygninger foreskrevne Regler, hvilket og skal gjælde for de Bygninger, der allerede inden ommeldte Afstand ere opførte paa Kjøbstadens Grund, forsaavidt for ommeldte Regler ved foresaldende Reparationer blive anvendelige.

Derimod bør det, hvad de fjernere Bygninger angaaer, være nok, at de ere indrettede efter de for Landbygningerne givne Forskrifter. Dog bør herfra undtages de Tilfælde, hvor en Række af Bygninger er fremkommen udenfor Byens egentlige Grændse, der ikke ligge i en saadan indbyrdes Afstand, som for Landbygningerne er foreskrevet; thi da bør, forsaavidt en saadan Række strækker sig, de for Kjøbstæderne foreskrevne Regler følges, uden Hensyn til Afstanden fra selve Byen. Hvor der, efter de locale Forhold, er Anledning til at formode, at en saadan Række vil danne sig, bør der af den ommeldte Bygnings-Commission gjennem Amtmanden gjøres Andragende til Cancelliet, som skal være bemyndiget til at træffe den under slige Omstændigheder fornødne nærmere Bestemmelse om Udvidelsen af det Territorium, hvorpaa de for Kjøbstæder gjeldende Anordninger om Brandvæsenet skal finde Anvendelse. Skulde det i noget Tilfælde ansees tvivlsomt, hvorvidt den egentlige Bye selv strækker sig, bør Magistraten og Borgerrepræsentanterne med deres Betænkning igjennem Amtmanden til Cancelliets Afgjørelse indsende et efter de locale Om-

stændigheder lempet Forslag angaaende hvorledes Grændsen der skal bestemmes.

§ 18.

Den Kjøbstædbygningers Eiere paaliggende ubetingede Forpligtelse til at holde deres Bygninger forsikrede skal blot gjælde for dem, hvis Bygninger ligge indenfor den egentlige Byes Grænde, dog at det, forsaavidt og saalænge der paa de øvrige Bygninger hviler Hæftelse til Nationalbanken, vil have sit Forblivende ved Forordningen af 9 Juli 1813 § 4, ligesom naturligviis bemeldte Bygninger, saalidet som Landbygninger, kunne udslættes af Udsurancen, eller Udsurancesummen paa den Udsurereedes Begjæring nedsættes uden vedkommende Pant-haveres Samtykke.

Løvrigt bør dog alle paa Kjøbstæd-Grund opførte Bygninger, naar de attraaes forsikrede, indlemmes i Brandforsikringen for Kjøbstæderne, ligesom og alle deslige Bygninger i Henseende til Brandpolitiet høre under Kjøbstæd-Øvrigheden.

§ 19.

De Bygninger, der i Medhold af § 17 skulle behandles efter de for Kjøbstæderne gjeldende Regler, bør være forsynede med de i § 15 foreskrevne Brandredskaber, og yde Bidrag til Kjøbstadens Brandvæsen efter samme Forhold som Byens egne Bygninger. Forsaavidt de ikke ere forsikrede, bliver den Taxation, som er optaget i Medhold af Forordningen af 1 October 1802 § 36, at

lægge til Grund, og forsaavidt en saadan ei maatte finde Sted, bliver den paa Eierens Bekostning at iværksætte.

Derimod bør de øvrige paa Kjøbstæd-Grund opførte Bygninger ikkun være forsynede med de Brandredskaber, som med Hensyn til Landbygninger ere befalede, samt deeltage i Brandvæsenets Udgifter i et ringere Forhold end Kjøbstædbygningerne, hvilket Forhold for ethvert Sted bør, paa Magistratens og Borgerrepræsentanternes Forslag, bestemmes af Amtmanden efter de locale Omstændigheder.

Hvorefter Alle og Enhver sig allerunderdanigst have at rette. Givet etc.

Blandede Efterretninger.

Fra Amtmanden over Kjøbenhavns Amt modtog Cancelliet Udskrift af et inden Leire Herted optaget Politieforhør til Oplysning om Maaden, hvorpaa 2 Dreng, som den 5 Marts sidstl. gik paa Is paa et Gadekjær i Eibye og faldt igjennem Isen, bleve optagne af Gaardmand Anders Hansen. Denne, som tilfældigviis kom kjørende forbi Gadekjæret, da Drengene vare faldne i, sprang siebtlikgen af Vognen og greb en Tækketige, som han, for derved at kunne komme de Forulykkede til Hjælp, ved en Andens Bistand kastede ud paa Isen, men denne gik derved i Stykker. Han kastede derfor Klæderne af sig, og medens hans Ledfager og en anden Tilstedeværende ikke turde vove sig ud i Gadekjæret, og

den første endog fraraadebe Forsøg herpaa og gjorde opmærksom paa den dermed forbunden Livsfare, begav han sig ud i Vandet, saaledes at dette naaede ham til Hovedet, og ved at holde med den ene Haand ved Stigen lykkedes det ham at gribe den ene Dreng, 11 Aar gammel, som og ved hensigtsmæssig Behandling af Folk, der havde forsamlet sig ved Gadefjæret, blev bragt til Live. Derpaa begav han sig atter ud i Vandet, og med end større Besværlighed, da han flere Gange maatte gjennembrude Isen, optog han ogsaa den anden Dreng, 12 Aar gl., hos hvem Livet imidlertid ikke kunde kaldes tilbage. For hans saaledes ubviste Forhold, hvorved han efter de afhørte Vidners Forklaringer, satte sit eget Liv i Fare, og som var saameget mere fortjensligt, som han er i en Alder af 60 Aar, har det allern. behaget Hs. Majestæt paa Cancelliets allerunderd. Forestilling ved allerhøieste Resolution af 4 April sidstl. at forunde ham Medaillen for Druknedes Redning med Tilladelse til at bære samme i det for Hæderstegnet fra 2den April 1801 anordnede Baaud.

Den 22 Mai har Cand. pharmacicæ S. L. Strömberg, som har tilkjøbt sig Apotheket i Aåsens, faaet Bevilling til at etablere sig som Apotheker sammesteds.

Den 22 Mai har Procurator E. M. E. Holm i Gallundborg faaet Bevilling til at være Strandingss-Commissionair i Holbeks Amt.

Ledige Embeder.

Under det danske Cancellie: Hørtørølev Sogne- kald i Aarhus Stift, 250 Rd.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 16 Mai, Landvæsenstommisair P. Glud beskikket til virkelig Justits- raad; den 17, Justitsraad og i Naade entlediget Sold- og Consumtions-Inspecteur i Kjøbenhavn, E. Agerkov, til virkelig Etatsraad; Krigssekessor og Landfoged paa Island samt Byfoged i Reikevig, R. E. Ulstrup, til virkelig Cancellieraad.

Collegial=Lidende.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

✓ Nr. 22. Den 2den Juni 1832.

Redigeret, forlagt og udgivet af:

Peter Johan Mourad, Anders Sandse Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Trykt i det. Christensenske Officin ved J. D. Øvist.

Lovgivning.

Forstjellige Andragender have givet Anledning til at det er kommet under Collegialforhandling, hvorvidt Løimagerlauget i Kjøbenhavn var ene berettiget til at væve Bomuldstøier, eller om ikke denne Ret tillige maatte tilkomme Linnedværerne, hvilke paastode saavel i deres Professions Bestaaffenhed som i de gjeldende Love at have Hjemmel dertil.

De vigtigste Grunde, som ere blevne anførte herimod, ere, at Bomuldstøivævningen var ukjendt i Europa eller i det mindste her i Riget paa den Tid, Linnedværernes Laugartikler af 4 Novbr. 1682 bleve givne, og at saaledes disse Artikler, skjøndt Lauget deri uindskrænket benævnes »Bøverlaug,« ikke kunne hjemle dets Interessenter nogen Udgang til at væve Bomuldstøier, hvorimod senere, da Fabricationen af Bomuldstøier kom

i Gang, Løimagerlauget blev oprettet, hvis Laugsartikler af 30 Jan. 1741 i § 1 bestemme, »at det ikke skal være Noget tilladt at ernære sig af Løimager- eller Perchent, Cannifas- og Estoff-Væver-Professionen, forend han som Mester i Løimagerlauget er indskreven,» ligesom og § 4 nævner adskillige Bomuldstøier, der af Løimagerne skulle forfærdiges som Mesterstykke, hvoraf sluttes, at Løimagerlauget maatte være ubestridende berettiget til al Slags Bomuldsvævning, ligesom deraf formeentlig skulde være foranlediget, at det ældre Væverlaug i senere Anordninger var blevet benævnt »Linnedvæverlaug,» for derved at adskille det fra Løimagerlauget.

Men det Anførte skjønnes ikke at kunne afgjøre Spørgsmaalet, hvorimod overveiende Grunde fandtes at tale for Linnedvævernes Berettigelse til at væve Bomuldstøier. Laugsartiklerne af 4. Novbr. 1682 have vel, uagtet de bruge de almindelige Benævnelser: »Vævere» og »Væverlaug», nærmest havt Linnedvævning for Dø; men den naturlige Grund hertil maa søges i, at Bomuldsvævning endnu dengang ikke var almindelig udbredt, skjøndt den dog heller ikke, saaledes som angivet, var aldeles ukendt, thi allerede i Kong Christian den Fjerdes store Recess af 1643, 2 Bog 3 Cap. 12 Art., handles om dem, som forarbejde Manufacturer og Kjøbmandsvarer blandt andet af Bomuld. I hiin Omstændighed kan derfor ikke søges Beviis for at Laugets Interesser skulde være ubestridende fra at væve Bomuldstøier,

og en saadan Indskrænkning skjønnes ei heller at kunne uledes af den i de senere Anordninger brugte Benævnelse »Linnedvævere«, der istedetfor den i Laugsartiklerne af 1682 brugte Benævnelse »Vævere« er valgt, for at adskille dem fra de siden bemeldte Artiklers Emanation opstaaede ved særlige Laugsartikler affondrede Arter af Vævere, og er dannet paa samme Maade, som ved de forskjellige Næringsveies Betegnelse er sædvanligt, nemlig efter den fortrinligste Gjenstand for vedkommende Næringbrugeres Forarbeidningsret, men ingenlunde indeholder sammes udelukkende Gjenstand. Artiklerne af 1682 omtale desuden, som en væsentlig Gjenstand for Professionen, Dynevaar, der ikke i Almindelighed forsærdiges af blot Linned, ligesom og flere Slags Tøier, der have en ulden Bestanddeel, f. Ex. det forhen saa brugelige Hvergarn, stedsse har hørt under Linnedvævernes Profession. Kun den Bævning, der er gjort til Gjenstand for en anden særskilt Næring, kan derfor nægtes Linnedvæverne. Men nu er det ved Løsmagernes Laugsartikler af 30 Januar 1741 ikke Bævningen af de nu almindelig brugelige Bomuldstøier, der er bemeldte Laug udelukkende forbeholdt (en Bævning, for hvis Skyld et nyt Laug ikke behøvede at oprettes). Artiklerne omtale itkun de da brugelige Tøier, Perken, Cannifas, Estoff fl., der ere forskjellige fra de nu brugelige Bomuldstøier eller Tvistøier, til hvis Bævning ikke udfordres videre eller anden

Kunsthærbighed end netop den, der indbefattes under Linnedvæverprofessionen.

At flere Næringsbrugere have en eller anden Art af Forarbeidning eller en eller anden Handelsgreen sælles, er ogsaa noget aldeles sædvanligt, og et Rescript af 19 Juni 1761 har udtrykkelig fastsat, at naar eet og samme Slags Varer eller Arbeide findes nævnt i to eller flere Lauges Artikler, skulle begge Laugene være lige berettigede til at falholde eller forarbeide dem, og det Tilfælde hvor ingen af Laugenes Artikler tydelig hjemle dem den omkvæstionerede Gjenstand, der ellers ligger paa Grændserne af begge Laug, maa retlig betragtes lige med det, hvor begge Artikler indeholde Hjemmel derfor.

Linnedvæverne kunne derimod ikke uden specielt Privilegium eller uden at indtræde i Løimagerlauget, blive deelagtige i de Løimagerne ved allerh. Resolution af 15 August 1814 indtil videre tiistaaede Fordele med Hensyn til Fortoldningen af Bomulds-garn; men for de nærværende Linnedvævere, som ikke paa en af fornævnte Maader havde faaet Udgang til bemeldte Toldbegunstigelse, formentes der at kunne bestemmes en vis Tid, inden hvilken de efter indgiven Ansøgning kunde vente at erholde gratis Bevilling, der hjemlede dem hiin Faveur.

Sagen har af Cancelliet været allerund. foredraget Hs. Majestæt, og i Overeensstemmelse med den afgivne Resol. er den 9 Mai sidst. udkommet følgende allerh. Placat:

Vi Frederik den Sjette, af Guds Naade Konge til Danmark, etc., gjøre vitterligt: at, da det har været deelte Meninger underkafstet, om ikke det ved Artikler af 30 Januar 1741 oprettede Løimagerlaug i Kjøbenhavn er, med Udelukkelse af Linnedvæverlauget sammesteds, berettiget til at være de nu brugelige simple Bomuldstøier, men Vi ikke finde, at dette Slags Løier kan indbefattes under dem, hvortil de ovennævnte Artikler hjemle førstnævnte Laug udelukkende Ret, saa have Vi fundet for godt allernaadigst at anordne, som følger:

Alle saavel nærværende, som tilkommende Linnedvævere i Vor Kongelige Residensstad Kjøbenhavn skulle være berettigede til, uden at indtræde i Løimagerlaugene eller erhverve særligt Privilegium, at være de sædvanlige simple Bomuldstøier, dog at de, for at blive deeltagere i den de privilegerede Bomuldsfabrikantere ved Vor allerh. Resolution af 15 Aug. 1814 tillagte Lødbegunstigelse, have paa den hidtil brugelige Naade at ansøge Bevilling igjennem Vort General-Lødkammer og Commerce-Collegium, hvilken Bevilling skal meddeles de nuværende Medlemmer af Kjøbenhavns Linnedvæverlaug uden Betaling, naat de derom indgive Ansøgning inden 6 Maanedes fra denne Vor Anordnings Bekjendtgjørelse at regne. Hvorefter alle Bedkommende sig allerunderdanigst have at rette.

Givet etc.

Fra det Danske Cancellie er den 23 Mai udkommet følgende Placat:

Med Hensyn til at det i § 5 af Reglementet for Kongens Livjæger-Corps af 22 April 1829 er fastsat: at de Værnepligtige, som ifølge speciel Tilladelse blive ansatte i Corpset, skulle tjene ved samme i 16 Aar og naar dem forinden, af en eller anden Aarsag, gives Afsked fra Corpset, skulle ansættes ved Forstærknings-Bataillonerne i det District, hvor de tage Ophold, for det at udtjene Resten af deres værnepligtige Tid, saaledes som nærmere er bestemt ved Resolutionerne af 27 Oct. 1821 og 26 Febr. 1823, har det behaget Hs. Majestæt Kongen under 13 d. M. allernaadigst at fastsætte følgende nærmere Bestemmelse i denne Hensænde:

De Værnepligtige, der ansættes ved Bort Livjæger-Corps, for ved samme at udtjene deres værnepligtige Tid, bør, naar de erholde Afsked fra Corpset forinden de første 8 Aar, da udtjene deres resterende Værnepligt ved den staaende Hær.

Hvilken allerhøieste Bestemmelse herved kundgjøres til alle Vedkommendes Efterretning og allerunderdanigste Efterlevelse.

Blandede Efterretninger.

En Dverøvrighed har tilskillet Cancelliet en Forspørgsel fra Forvalteren ved et Stamhuus, om Skifte-jurisdictionen efter Arvefæsteren af en under Stamhuset

hørende Ladegaard, hvis tilliggende Hartkorn er Hovedgaardstaxt, skulde tilkomme vedkommende Herredsfoged eller Besidderen af Stamhuset.

Cancelliet har i den Anledning i Skrivelse af 24 April sidstleden afgivet følgende Svar:

Efter Cancelliets Formening kan der ikke efter den gjeldende Lovgivning tilkomme Stamhusets Besidder nogen Ret til Skiftehold efter en Arvefæster paa Hovedgaardstaxten. Vel maa nemlig den Skifteret, som Lovens 5—2—90 tillægger Jorddrotten, og som efter flere udtrykkelige Bestemmelser, saasom Rescript 8 Sept. 1758, Forordning 21 Juni 1793 § 4, kun strækker sig til egentlige Fæstebønder, i dette Ord's strengeste Forstand, Huusmænd og saavel dødlige Personers som Jorddrottens egne Tjenere (hvortil dog endnu maa føies Bøndernes og Huusmændenes Hustruer og Børn, som leve i Fællig med dem*), saa og de Forpagtere af Bøndergaarde, hvilke Forordn. 15 Juni 1792 § 11 omtaler), ligeledes, ifølge den udtrykkelige og specielle Bestemmelse i Forordn. 13 Mai 1769 § 2, kunne udøves efter Arvefæstere paa Bøndergaarde, til hvilke Jorddrotten anordningsmæssigen har reserveret sig Hørligheden. Men, ligesom den sidstnævnte Lovbestemmelse ene og alene handler om Bøndergods, saaledes er og den Grund, der har bevæget Lovgiveren til at tilstaae Godseieren Ret til, ved at overdrage Bønder-

Ofr. Coll. Tid. for 1823, Side 544.

godsset til Arvesæfte, at reservere sig Skifteret, formeentlig uanvendelig paa Hovedgaardsjorderes Bortarvesæftning, hvilken Overdragelsesmaade, kjendt tilladelig, dog ikke har faaet nogen særdeles Opmuntring i Lovgivningen; hvorhos det og maa bemærkes, at der, hvad disse Jorder angaaer, ikke vilde blive Tale om en blot Reservation af Rettigheden til Skiftehold, hvilken Forordn. 13 Mai 1769 alene hjemler, men at det vilde være en Erhvervelse af en ny Skifteberettigelse, saafremt Hovedgaardsjorder, der hidtil hørte under Herredsfogdens Skiftejurisdiction, skulde ved Bortarvesæftning kunne fratages denne og henlægges under Jorddrottens Skiftejurisdiction. Heri vilde indeholdes en langt større Begunstigelse, end den, Forordningen hjemler ved at tilstede, at Bøndergodsset, uagtet det bortarvesæftes, kan forblive under Jorddrottens Skiftejurisdiction, hvorunder det alt forhen hørte; og der synes saameget mindre at være Grund til at indrømme hiin Udstrækning af den jorddrottlige Skiftejurisdiction, som denne end ikke kan strække sig til Forpagtere af Hovedgaardsjorderne, der dog udøve en langt mindre omfattende og fastbegrunnet Rettighed, end de, til hvem deslige Jorder ere overdragne i Arvesæfte.

Tøvrigt er det en Selvfølge, at, saafremt Besidderen af Stamhuset skulde vedblive sin Formening om at være Skifteberettiget efter Arvesæfteren, maa det staae ham frit for at søge dette Spørgsmaal afgjort ved Domstolene.

Til Cancelliet er indkommet Forespørgsel fra en Sognepræst, om den Afgift af 10 Ldr. Byg, betalte efter Capitelstarten, som erlægges af et paa Præstegaardens Mark værende, med allerh. Approbation af 4 October 1820 kortfæstet Huus med tilliggende Løb af Præstegaardens Jorder, skal i Naadensaaret betragtes som Landgilde og deles i Overensstemmelse med Lovens 2—13—6, eller udelukkende skal regnes som henhørende til Præstegaards-Avlingen, hvoraf Udbyttet in casu tilfalder hans Formands Boe.

I denne Anledning har Cancelliet i Skrivelse af 5 Mai sidstl. svaret, at naar Præstegaards-Jord overdrages paa sædvanligt Livsfæste, skeer dette sædvanligviis, fordi der haves Overflødighed af Jorder, der gjør det ønskeligt, at nogle af disse, paa en for Kaldet fordeelagtig Maade skilles fra Embedet, og da de omkvæstionerede Jorder, der saaledes ere overdragne i Fæste, derved ere gaaede ud fra den egentlige Præstegaards-Avling, synes det ikke, at den fratrædende Præst eller dennes Arvinger bør have den Fordeel, som de, naar de ere forpligtede til at drive Gaarden i Naadensaaret og føre Huusholdning paa Stedet, ellers i Almindelighed have. En saadan Fordeel vilde og med Hensyn til Successor være ubillig; thi ved den Indfæstning, der ved Jorders Overdragelse til Fæste ordentligviis modtages, er en Deel af det, disse Jorder aarlig kunne antages at indbringe, anticiperet, og Formanden har saaledes endog i Almindelighed erholdt en langt større

Erstatningssum, end Differencen udgjør mellem det Beløb, som han eller Arvinger i Naadensaaret erholde, naar Indtægten beregnes som Landgilde, og den Sum, der udkommer, naar Delingen foretages efter de i de første Artikler af 2—13 fremsatte Regler. Vel finder dette ikke umiddelbar Anvendelse, naar Naadensaar falder mellem en Præst, i hvis Besiddelséstid ingen Indfæstning har været at oppebære, og hans Eftermand, men Resultatet bliver dog det samme; thi da en Saadan, ved at holde Naadensaar med sin Formand, maa have deelt Indtægten af den bortfæstede Jord efter 2—13—6, saa er han heller ikke skadelidende ved at dette samme Forhold iagttages i det Naadensaar, som finder Sted efter hans Afgang. Cancelliet formeente saaledes, at den omspurgte Afgift bør betragtes som Landgilde og deles i Overensstemmelse med Lovens 2—13—6, og det saameget mere, som det, der er Huusafgift, dog i intet Tilfælde kunde høre under Analogien af det Loven anordner angaaende Avlingen, men denne Deel ikke laaber sig affondre fra det, der er Jordafgift.

Den 25 Mai er Strandingscommissionair og Kjøbmand N. Bergen i Frederikshavn erkjendt som Stortugelig Mecklenborg-Sverinske Consul i Frederikshavn og Skagen med Omegn.

Ledige Embeder.

Under General-Toldkammer- og Commerce-Collegiet: Assistentposten hos Toldinspecteuren ved Grændsen mellem Nørre-Jylland og Hertugdømmet Slesvig.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 23 Mai er Assessor auscultans i Generalpostdirectionen D. S. Greve af Danneberg Samsøe beskikket til Assessor med Stemme og Underskrift i bemeldte Direction; den 25, Apotheker i Assens J. H. J. Albinus til Cancellieraad; Cand. theol. og Cantor ved Balløe Stifts Kirke P. J. Storm til Sognepræst for Haudrup og Søllerød Menigheder under samme Stift; Cand. theol. E. H. Hübner til personel Capellan-for Everdrup Menighed i Sjælland.

Under General-Toldkammer- og Commerce-Collegiet: Den 24 April er Told- og Consumtions-Overbetjent i Randers, Controleur L. Koeb, efter Ansøgning i Raade og med Pension entlediget fra dette Embede; Assistent hos Toldinspecteuren ved Grændsen mellem Nørre-Jylland og Hertugdømmet Slesvig L. P. Bülow beskikket til Controleur ved bemeldte Told-Grænse; den 5 Mai, de constituerede Copiister J. Erichsen, J. M. A. Müller og J. H. Børner til Copiister i det tydske Sprog under Collegiet; den 8, Premierlieutenant ved Christiansstæds Fricorps paa St. Croix, Examinatus juris

H. P. W. Petersen forundt Prædicat af Kongelig Fuldmægtig; constitueret Portcontroleur, Capitain C. F. Falck, til Consumtions-Controleur ved Portene i Kjøbenhavn, og Secondritmester ved Husar-Regimentet H. F. de Fine Olivarius constitueret som Controleur ved bemeldte Porte; den 12, Kjøbmand A. C. Karstew til Mægler i Nyborg; den 15, første Toldinspecteur i Kjøbenhavn, Justitsraad C. Ugerstov, efter Ansøgning, formedelst Alder og Svaghed, i Naade og med Pension entlediget fra bemeldte Embede; Justitsraad og anden Toldinspecteur Muus, Ridder af Dannebrogen, til første, Justitsraad og tredje Toldinspecteur Dænholt til anden Toldinspecteur, og surnummeraire Toldinspecteur Kammerjunker D. J. Rawert til tredje Toldinspecteur i Kjøbenhavn; Toldinspecteur i Svendborg, constitueret Dvercontroleur, Justitsraad J. J. G. Blom, og Skibsmaaler her i Staden, Capitainlieutenant B. K. B. Wigelsen, Ridder af Dannebrogen og Dannebrogsmænd, til surnummeraire Toldinspecteurer i Kjøbenhavn.

Under Landmilitair-Staten: Den 28 April er ved det Holsteenske Infanterie-Regiment Premierlieutenant D. C. v. Petersen udnævnt til Stabscapitain med den ham forbeholdte Anciennetet; Secondlieutenant J. C. F. v. Krabbe til Premierlieutenant; Secondlieutenant R. v. Bonnichsen tillagt den høiere Secondlieutenants Gage; Major G. L. W. H. v. Seyffarth tildeelt det andet Compagnie, og Capitain H. W. H. v. Friminger beskikket til Chef for Tægercompagniet;

den 29, Major ved det Slesvigſke Jægercorpſ E. A. v. Rathſlew, Ridder, forbeholdt Oberſtlieutenants Anciennetet; Major ved Prinds Frederik Ferdinands Regiment lette Dragoner E. F. W. S. v. Gæhler meddeelt Oberſtlieutenants Carac-teer; ſurnummerair Cancelliſt i General-Commiſſariats-Collegiets tredie Departements-Contoir L. A. E. Keilgaard forſat i lige Egenſkab til Collegiets forſte Departements-Contoir; Lieutenant à la ſuite ved andet Rønne Borger-compagnie af Bornholms Milice E. L. Spiek forſat til forſte Rønne Borgercompagnie ſom virkelig Lieutenant, og Corporal H. A. Colberg af andet Rønne Borgercompagnie udnævnt til Lieutenant à la ſuite ved ſamme Compagnie. Den 1 Mai, Auditeur i Armeen L. E. Laſſen, Krigs-Cancellieſecretair og ſurnummerair Cancelliſt i Generalſtabens Bureau, udnævnt til Regimentsquarteermeſter og Auditeur ved Huſar-Regimentet, imod at ſtille den befalede Caution for de ham i forſte Henſeende an-betroede Penge. De ved Landcadet-Corpfet ſtaaende Ca-detter E. E. S. v. Bretteville, L. A. B. v. Stockfleth, L. D. E. D. v. Games, J. P. E. v. Flindt, H. W. v. Di-drichſen, J. E. E. v. Rauffeldt, E. F. v. Müller og A. F. v. Brønſted meddeelt Aſked fra Corpfet. Ved Land-cadetcorpſet ere udnævnte: a) til virkelige Cadetter: Cadet-terne uden Gage F. J. H. v. Huth, E. S. v. Baſſerwiſ, Legatcadet J. E. v. Gørk, Cadet uden Gage E. v. Wolle og Legatcadet H. E. L. v. Jenſen: b) til Legatcadetter: W. Schmidt og F. J. Kirchner. c) til Cadet, ſom nyder

fri Underviisning: C. F. Ernst. d) til Cabetter ubent Gage: W. Tronier, C. F. C. Wenz, C. W. Baland, H. J. E. Schiwe, F. Jess, C. E. Beck, C. M. T. Benson, F. Schwarz, J. A. Grönlund, N. S. Kühle, G. F. Moller, F. J. Harthausen, C. M. L. Bülow, E. T. Jørgensen, H. F. Trepka, E. H. Baggesen, G. G. Beck, F. B. Lund og D. J. H. Krabbe; den 2, Premierlieutenant ved Altona borgerlige Infanterie-Corps F. A. Møller udnævnt til Capitain og Chef for andet Compagnie i den anden Bataillon; den 6, Kammerherre og General-Krigs-Commissair J. Søebøtke, Ridder af Dannebrog og Dannebrogsmænd udnævnt til Vice-General-Gouverneur over de Vestindiske Gilande, med Tillæbelse at anlægge den for Gouverneuren paa St. Thomas reglementerede Uniform; ved Kjøbenhavns borgerlige Infanterie er skeet følgende Avancement og Afgang: Capitain P. M. Launy meddeelt Major's Character; characteriseret Capitain J. P. Mandra udnævnt til Chef for Strandcompagnie; Premierlieutenanterne P. S. Nabye og M. Henriques meddeelt, den Sidstnævnte efter Ansøgning og formedelst svækket Helbred, Afsked i Naade af den borgerlige militaire Tjeneste; Premierlieutenant J. N. David udtraadt efter Ansøgning af Nummer og ansat à la suite ved Corpsset paa et Aar; Capitain G. F. Wisberg indtraadt i Premierlieutenants Nummer og de characteriserede Premierlieutenanter P. E. Kauschl, J. F. Bath og W. J. Cohen udnævnte til virkelige Premierlieutenanter; Secondlieutenanterne J. G. F. Garbrecht og J. E. Winther tillagt Premierlieutenants Character, og Sergeanterne H. E. Bondrop, J. A. Wulff og E. Grave udnævnte til Secondlieutenanter; Compagniechirurg ved det Slesvigiske Infanterie-Regiment J. N. Jürgensen tildeelt Bataillonschirurgs Character; den ved Landcadet-Corpsset staaende Landcadet E. E. H. v. Rømer meddeelt efter Ansøgning Afsked fra Corpsset; den 7, Efternævnte Repetenter ved Landcadet-Corpsset udnævnte tillige til Secondlieutenanter à la suite ved følgende Regimenter og Corpsset, nemlig: C. A. v. Sibiger ved det

Sjællandſke Jægercorps med ſin havende Anciennetet af 15 December 1829; C. F. M. v. Rohveder ved det forſte Jydſke Infanterie-Regiment, J. G. v. Linde ved det Jydſke Jægercorps, F. C. U. H. v. Salchow ved det Sleſvigſke Infanterie-Regiment, F. J. v. Heramb ved det andet Jydſke Infanterie-Regiment, C. G. E. du Plat ved det Sjællandſke Jægercorps, J. v. Nørager ved det andet Jydſke Infanterie-Regiment, G. E. F. v. Beck ved det Tjenſke Infanterie-Regiment, C. F. v. Baudig ved det andet Jydſke Infanterie-Regiment, C. F. E. L. v. Bohſe ved Prinds Christian Frederiks Regiment, C. A. F. v. Lillienſchiold ved det forſte Jydſke Infanterie-Regiment og F. C. v. Hansen ved ſamme Regiment, alle med deres havende Anciennetet af 19 December 1830, ſamt C. F. E. L. v. Kirchheiner ved Prinds Christian Frederiks Regiment med ſin havende Anciennetet af 30 Marts 1831; Sergeant paa Avantage ved de Veſtindifke Tropper H. A. Raupach udnævnt til Secondlieutenant à la ſuite ved bemeldte Tropper; S. F. Undall udnævnt til Cadet uden Gage ved Landcadet-Corpsen; den 9, Secondritmester ved Huſar-Regimentet H. F. de Fine Olivarius, der er befordret i Toldſaget, meddeelt Uſked i Naade af Krigstjenesten; Premierlieutenant ved bemeldte Regiment J. J. v. Brechwooldt udnævnt til Secondritmester; characteriseret Premierlieutenant H. G. F. v. Lerche til virkelig Premierlieutenant; characteriseret Premierlieutenant G. Greve af Blücher-Altona tillagt den høiere Secondlieutenants Gage; Escadronſchirurg ved det Sleſvigſke Cuirasſeer-Regiment F. W. Werniche meddeelt Bataillonschirurgs Character; Secondlieutenant à la ſuite ved Kjøbenhavnſ borgerlige Artillerie C. F. Wiſbye affkediget efter Anſøgning i Naade af den borgerlige militaire Tjeneste; den 15, Premierlieutenant ved Livgarden til Fods H. A. v. Krogh udnævnt til Regimentsqvartermester og Auditeur ved bemeldte Garde, imod at han, forinden Embedet tiltrædes, ſtiller den befalede Caution for Oppebørſlerne og paa egen Bekoſtning lader Auditeur-Foretningerne beſørge ved en examineret

Auditeur; Escadronschirurg ved Prinds Frederik Ferdinands Regiment lette Dragoner S. Baggesen meddeelt Bataillonschirurgs Character; den 16, den fra Kjøbenhavns borgerlige Infanterie nyelig demitterede Premierlieutenant M. Henriques bevilget en ny Affked af den borgerlige militaire Tjeneste som Capitain; den 19, Capitain ved de Bestindiske Tropper H. v. Lønborg meddeelt Majors Character og Secondlieutenant ved samme Tropper J. F. E. v. Eastonier tillagt Premierlieutenants Character, begge af de Bestindiske Tropper; Lieutenant ved St. Thomæ Borgercorps H. W. Precht udnævnt til Capitain og Chef for det første Compagnie; Cadet uden Gage ved Landcadetcorpset C. A. v. Staffeldt meddeelt Affked fra Corpset; den 20, Capitain ved Kjøbenhavns borgerlige Artillerie F. A. Bramhelt meddeelt Majors Character; ved Livgarden til Fods er Secondlieutenant C. F. R. v. Holstein ansat som første og Secondlieutenant C. A. F. L. v. Gusmann som anden Jæger-Officer; den 23, Capitain A. Lannig, Ribber, udnævnt til Dverveimester paa St. Croix med Majors Rang; ved St. Croix Milice er Capitain P. Markoe udnævnt til Chef for hele Center-Divisionen med Majors Rang, Capitain J. R. Sempel til Chef for Center-Divisionens Bestende-Compagnie og Premierlieutenant J. Abbott til Capitain og Chef for Sammes Ostende-Compagnie; Chefen for Prindsens Liv-Escadron paa St. Croix, Ritmester J. Bushby meddeelt Affked i Raade, og Premierlieutenant J. Dewhurst udnævnt til Ritmester og Chef for bemeldte Escadron; Chirurg W. S. Jacobs, som forretter Tjeneste ved Christianstæds borgerlige Artillerie og Brandcorps paa St. Croix, meddeelt Regimentschirurgs Character, dog uden Anciennetet eller derved at erholde Afgang til Gage eller høiere Rang som saadan; Chefen for det borgerlige Jægercorps i Fredericia, Capitain Honoré tillagt Rang med Premierlieutenanter af Armeen, med Tilladelse at bære Armeens Felttegn.

Collegial=Lidende.

Med kongeligt allernaadigt Privilegium.

~~Nr.~~ Nr. 23. Den 9de Juni 1832.

Redigeret, forlagt og udgivet af:

Peter Johan Monrad, Anders Sandse Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Trykt i det Christensenske Officin ved J. D. Øvist.

Blandede Efterretninger.

Uf de for Danmark i Aaret 1829 udkomne almindelige Anordninger fandtes, ifølge den fra den Vestindiske Regjering indkomne Betænkning, ingen at egne sig til at udvides til at gjælde for de Dansk-Vestindiske Der*). Derimod havde bemeldte Regjering af den ved Cancelliets Circulair=Skrivelse af 5 Sept. 1829 kundgjorte allerh. Resolution af 19 August s. A.**) angaaende Moderation i Gebyrterne for de deri ommeldte Expeditioner taget

*) Den med Reiseren af Brasilien under 26 April 1828 indgaaede, men først senere ratihaberede Handelstractat (Coll. Tid. 1829 Side 281—292) er dog, efter foregaaende Correspondence imellem Cancelliet og Departementet for de udenlandske Sager, tilskillet den Vestindiske Regjering, for behørigen at tinglæses, da den i mødende Tilfælde ogsaa vil være anvendelig for de Vestindiske Der.

**) See Coll. Tid. 1829 Side 773—775.

Anledning til at omhandle, hvorvidt de i Vestindien paabudne Gebyhrer for lignende Expeditioner kunde behøve Modification. Cancelliet fandt ikke tilstrækkelig Anledning til at andrage paa nogen Moderation for andre ~~and~~ de Expeditioner, som ogsaa her i Riget efter Omstændighederne kunne udfærdiges for et ringere end det i Almindelighed paabudne Gebyhr; om Gebyhret for dette sidste Slags corresponderede Cancelliet med General-Toldkammer- og Commerce-Collegiet og nedlagde derefter allerunderdanigst Forestilling. I Overensstemmelse med den derpaa afgivne allerh. Resolution er under 18 April sidstleden udfærdiget et allerh. Rescript til den Vestindiske Regjering saaledes lydende:

B. s. B. Vi give Eder hermed tilkjende, at ligesom Vi ved Vor allerh. Resolution af 19 August 1829 allernaadigst have tilladt, at en Moderation i Gebyhret for nogle Expeditioner og Bevillinger under visse Omstændigheder finder Sted i Vort Rige Danmark, saaledes have Vi ogsaa, i Betragtning af hvad Os af Vort Danske Cancellie i den Anledning allerunderd. er bleven foredraget, allern. fundet for godt, at de for Vore Vestindiske Eilande paabudne Gebyhrer for ovennævnte Expeditioner og Bevillinger, forsaavidt disse efter de derom ergangne Bestemmelser kunne udfærdiges af Eder, undertastes en lignende Moderation, og ville Vi som Følge heraf allernaadigst have fastsat:

1) at det for Tiden bestemte Gebühr for Confirmationer paa Testamenter ikkun bør erlægges, naar Værdien af den Gjenstand, over hvilken der disponeres, kan ansættes høiere end til 2000 Rd. D. B. E., hvorimod Gebühret nedsættes til det Halve, naar Gjenstanden for Dispositionen har en Værdie fra 1000 til 2000 Rd. D. B. E., og til en Fjerdedeel, naar den beløber sig til meer end 400 Rd., men ikke over 1000 Rd. D. B. E., samt endelig aldeles kan bortfalde, naar Dispositionens Gjenstand ei overstiger 400 Rd. D. B. E. Med Hensyn til Anvendelsen af den saaledes foreskrevne Regel ville Vi imidlertid have befalet, at det fulde Gebühr bør erlægges i ethvert Tilfælde, hvor der ikke enten udtrykkelig disponeres over en Sum, der ei overstiger 2000 Rd. D. B. E., eller Testator eller Arvinger tilveiebringe en saadan Legitimation, som J maatte finde antagelig, for at Boets Formue ikke er større end at der efter det Anførte kan gjøres Regning paa Moderation i Gebühret.

2) at Gebühret for Bevillinger til at hensejle i uskiftet Boe nedsættes til det Halve naar Boets behølbne Formue ikke overstiger 1000 Rd. D. B. E.

3) at Gebühret for Dpreisninger paa Domme nedsættes til det Halve i Politiefager og i andre Sager, naar disses Gjenstand ikke udgjør meer end 400 Rd. D. B. E.; og ville Vi derhos endelig, med Hensyn til at en Deel af de paa vore Bestindiffe Gilande faldende Expeditionsgebühret tilfælde Regjerings-Secretairen og Fuldmægtigene,

tillige have Eder tilkjendegivet, at i de Tilfælde, hvor, overeensstemmende med det Ovennævnte, Moderation i de omhandlede Gehyrer bør finde Sted, den Andeel af samme, der tilflyder de ovennævnte Embedsmænd, da bliver at reducere i samme Forhold, som hvad der tilflyder Vor Kasse og Seminariifondet. Derefter etc.

I Coll. Tid. for 1830 Side 534—536 og for 1831 Side 781—782 er meddeelt Beretning om Fortligelsesvæsenets Tilstand resp. i 1829 og 1830 i det egentlige Danmark. Efter de fra Autoriteterne paa Island, Færøerne og de Bestindiste Der indkomne Beretninger meddeles nu følgende Forklaring for samme Aar for disse Ders Vedkommende.

I 1829 ere ved de almindelige Fortligelsescommissioner paa Island 166 Sager foretagne (hvilket er 17 færre end i 1828), hvoraf 113 ere forligte eller hævede, 12 udsatte, 41 henviste til Rettergang og 11 deraf indstevnte. Desuden ere af Politiefager, forsaavidt de kunne foreliges, 12 foretagne, hvoraf 8 ere forligte og 4 paadømte.

I 1830 har Antallet af de ved de almindelige Fortligelsescommissioner foretagne Sager været 140, hvoraf 105 ere forligte eller hævede, 2 udsatte, 33 henviste til Rettergang og 12 deraf indstevnte; og af Politiefager af forebemeldte Art ere 28 foretagne, hvoraf 21 ere forligte og de øvrige 7 paadømte.

Paa Færøerne ere i 1829 ved det almindelige Forligelsesvæsen 9 Sager foretagne, (hvilket er 13 færre end i 1828) af hvilke 7 ere forligte eller hævede og de 2 henviste til Rettergang og indstevnte. Af Politiesager, der kunne forliges, ere 2 foretagne, hvoraf 1 er forligt og 1 paadømt.

I 1830 ere 12 Sager foretagne ved det almindelige Forligelsesvæsen, af hvilke 6 ere forligte eller hævede; 1 udsat og 5 henviste til Rettergang. Af Politiesager, der kunne forliges, ere 4 foretagne, hvoraf 3 ere forligte og 1 paadømt.

Paa de Danske Bestindiske Der ere af de Sager, som henhøre under det almindelige Forligelsesvæsen, i 1829 871 foretagne (hvilket er 39 færre end i 1828), hvoraf 622 ere forligte eller hævede, 1 udsat, 248 henviste til Rettergang og 104 deraf indstevnte. Antallet af de Politiesager, der kunne forliges, har været 91, hvoriblandt 72 ere forligte, 1 udsat og 18 paadømte.

I 1830, ere 1063 under det almindelige Forligelsesvæsen hørende Sager foretagne, af hvilke 699 ere forligte eller hævede, 4 udsatte, 360 henviste til Rettergang og deraf 157 indstevnte. Af Politiesager, der kunne forliges, have 116 været foretagne, hvoraf 94 ere forligte og 22 paadømte.

Af Sager, som ifølge Forordningen af 20 October 1829 behandles summarisk, have i Islands Nord- og

Øster-Amt samt i Vesteramtet 2. saadanne været foretagne i 1829, hvilke begge ere forligte eller hævede, hvorimod Stiftamtmanden over Island har bemærket, at de fleste af de ved Sønder-Amtets Politieretter i bemeldte Aar foretagne Sager have været af fornævnte Slags, men ikke opgivet deres Antal. I 1830 have 5 saadanne Sager været foretagne paa Island, hvoraf 3 ere forligte eller hævede og 2 paadømte.

Paa Færøerne ere ingen saadanne Sager opgivne i Aarene 1829 og 1830.

Paa de Vestindiske Øer have i 1829 69 Sager af det omhandlede Slags været behandlede, af hvilke 58 ere forligte eller hævede og de øvrige 11 paadømte.

I 1830 have 63 Sager været behandlede, hvoraf 54 ere hævede eller forligte og 9 paadømte.

Den 26 Mai sidstl. er afgaaet følgende Circulaire til samtlige Amtmænd, Land- og Søkrigscommissairer, samt Generalkrigscommissairen for Danmark:

Hans Majestæt har, efter Cancelliets vedangaaende nedlagte allerunderd. Forestilling, ved allerh. Rescript af 13 dennes allern. approberet:

1) at den Land- og Søkrigscommissairerne ved Forordn. 14 October 1746 forundte Embedsrank, Nummer 7 i 8 Klasse, maa forhoies, og disse Embedsmænd tillægges Rang med Nr. 1 i 4 Klasse;

2) at samtlige Deputerede i Landmilicesessionerne, saaledes som allerede for Sæsesessionerne er bestemt ved Forordn. 8 Jan. 1802, skulle tage Sæde i bemeldte Session efter deres Embedsrang; og fastsættes det derhos, at Land- og Søekrigscommissairerne paa Sessionerne stedsse skulle have Sæde, Stemme og Underskrift umiddelbar efter Amtmanden, som Sessionens første Medlem, og foran de til Møde paa Sessionerne commandeerter Officerer, uanseet om disse have en høiere enten personlig eller Embeds-Rang, end Land- og Søekrigscommissairen;

3) at de paa Sessionerne mødende Officerer skulle indbyrdes tage Sæde, Stemme og Underskrift efter deres militaire Charge, uden Hensyn til deres personlige Rang, og, saafremt de ere af samme militaire Charge, da efter deres Anciennitet.

Hvilken allerh. Bestemmelse Man ikke skulde undlade herved at meddele til fornøden Efterretning.

Den 2 Juni sidstl. er fra Cancelliet afgaaet følgende Circulair-Skrivelse til samtlige Amtmænd og Lehnbesiddere i Danmark:

Cancelliet har bragt i Erfaring, at der ikke overalt vides den behørigte Narvaagenhed i at overholde de Bestemmelser, hvorved Forordn. 10 December 1828 har søgt at forebygge den skadelige Omstreifen af Haandværksvende, som forhen fandt Sted, og som, efter at være heldigen standset, igjen begynder at tage Overhaand, som Følge

af Anordningens mindre strenge Sagttagelse. Det bør derfor paa det Alvorligste indskjærpes Politieovrighederne, at de, under Ansvar efter Forordningen, nøie overholde dens Bud, og at de, i at tage de Bestemmelser, der tildeels ere overladte til deres, efter de enkelte Tilfældes Beskaffenhed lempede, Skjøn, ikke tabe Forordningens Grundsætninger og Diemed af Sigte. Saaledes bør der vel, naar Vandrebog skal meddeles en fremmed Svend, ikke ubetinget fordres Foreviisning af det i Forordningens § 2 bestemte maximum af 10 Rbd. Sølv, men det er dog aldeles klart, at der indtil hiint maximum skal fordres en saadan Sum, som han efter sit Bestemmelsessted behøver, ei blot for at naae dette Sted, men endog for at kunne bestride saavel sit Ophold sammesteds som sin Tilbagereise, hvis han ei finder Arbeide.

Ligeledes indlyser det, at § 13, med Hensyn til det Tilfælde, hvor der er en her i Riget hjemmehørende Svend, som vil forlade sit Hjem, kun hjemler nogen Indskrænkning i Bestemmelserne ubi Forordningens §§ 1 og 2, forsaavidt Pasudstederen paa antagelig Maade har forsikret sig om at den Paagjeldende kan udføre Reisen, uden ved Bettarie eller paa anden Maade at bebyrde Indvaanerne. Det er derfor aldeles urigtigt, at give en Ilig Svend, naar Pasudstederen ikke i hans Personlighed eller ved stillet Caution har Sikkerhed for, at ingen saadan Misbrug vil blive begaaet, Pas til et Sted, hvor han foregiver at søge Arbeide, men uden at det er vist,

at samme vil være at faae, blot fordi han til Nødtørft er forsynet med de Penge, som nødvendigvis behøves for at begive sig til hiint Sted.

Ikke mindre urigtigt er det, at den Svend, der en Tid lang har vandret fra Sted til Sted uden at finde Arbeide, mere end i al Fald for enkelte Dage, erholder Autorisation til fortsat Omvandring; hvorimod han bær vides tilbage til det Sted, hvorfra Vandringen er begyndt. Analogien af Forordningens § 1 medfører derhos, at 6 Uger er den længste Tid, hvori det maa tilstedes en Svend at vandre omkring for at søge Arbeide, uden at dog en saa lang Omvandring bør tilstedes, naar ikke Svendens Opførsel og mulige Udsigt til at erholde Arbeide tale derfor.

Forestaaende skulde Man herved tjenstligst meddele (Titul) til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjørelse.

Cancelliet har fra en Dverøvrighed modtaget et Andragende fra en Retsbetjent, hvori denne udbad sig Bestemmelse for, om der i Sager, der ere egnede til Behandling efter Forordn. 6 Aug. 1824, men desuagtet af Citanten procederes som almindelige Retsager, bør betales Gebyr efter Sportelreglementet af 22 Marts 1814 eller efter bemeldte Forordning. Som Grund for det første Alternativ blev anført, at det, efter Motiverne til Forordn. 6 Aug. 1824, synes at maatte være Sagsøgeren overladt at vælge mellem den sammesteds hjemlede Proces.

maade, hvortil de i Forordningen fastsatte Sportler knytte sig, eller den sædvanlige Rettergangsmaade.

I Anledning heraf har Cancelliet i Skrivelse af 19 Mai sidstl. svaret saaledes:

Det er vel klart, at enhver Part i de Gjeldsager, som omhandles i Forordn. 6 Aug. 1824, kan renoncere paa den Veiledning og Bistand af Dommeren, som Forordn. giver ham Udgang til, men ikke kan det antages, at Sagsøgeren, ved, for sin Deel, at give Slip paa samme, og in specie at betjene sig af en Sagsfører, kan betage Modparten hiin Udgang. Vel har Forordningens Motiv fornemmelig været, at skaffe Creditorerne den Lettelse i Midlerne til at gjøre deres Fordringer gjeldende, som, efter slige Sagers Beskaffenhed, fandtes fornøden, men dens Bestemmelser ere dog aldeles gjensidige, og det er in specie i §§ 2 og 5 paalagt Dommeren at vejlede enhver af Parterne, og §§ 4 og 5 vise, at den Dmstændighed, at een af Parterne, være sig Sagsøgeren eller den Sagsøgte, finder for godt at benytte sig af Sagsfører, ikke bør kunne uden i en begrændset Grad falde den anden til Byrde med Hensyn til Dmkostningerne, og endnu mindre bør dette paaføre denne en Nødvendighed til selv at antage en Sagsfører, hvilket vilde blive Tilfældet, naar han derved tabte sin Udgang til den Veiledning af Dommeren, som Forordningen hjemler. Hertil er der heller ikke noget Spor i Forordningens Indhold, hvorimod samme snarere viser, at Sagen, hiin Dmstæn-

dighed uagtet, i det Øvrige aldeles bliver henhørende under de i Forordningen givne særlige processualske For-
 skrifter. Det vilde og føre til Misbrug, om en Part
 eller hans Sagfører, i Tilfælde, hvor det var den,
 han vilde forfølge som Debitor, der var meest trængende
 til Dommerens Hjælp, kunde, ved vilkaarligen at renon-
 cere paa den Rettergangsmaade, Lovgiveren har fundet,
 at være den meest passende, berøve Modparten denne
 Rettergangsmaades Fordele.

Skjøndt det altsaa er ved Hensyn til Creditors Løb,
 Forordningen er fremkaldt, saa er det dog fra enhver Side
 uantageligt, at Lovgiveren eensidigen har villet begunstige
 ham, og give ham Ret til, hvor han af særdeles Nar-
 sager maatte finde sig tjent med den sædvanlige Retter-
 gangsmaade, at udelukke Debitor fra de Fordele, som
 Forordningens Forskrifter føre med sig.

Den Omstændighed, at Sagsøgeren for sin Deel
 giver Slip paa den Veiledning af Dommeren, som han,
 efter Forordningen, kunde vente, kan ikke have nogen
 Indflydelse paa det Retsgebyr, der skal betales; thi,
 foruden at det i sig selv vilde være unaturligt, at høiere
 Gebyr skulde betales, fordi Sagsøgeren ikke vilde benytte
 bemeldte Fordeel, og derved fritog Dommeren for en Deel
 af dennes Uleilighed og Ansvar, saa indeholder § 8 en al-
 mindelig Regel, der, efter sit Indhold, gjelder om alle
 de i Begyndelsen af § 1 nævnte Gjeldsfager, hvad enten
 Creditor benytter de ham deels i denne, deels i de føl-

gende og tilstaaede Fordele eller ikke, hvortil kommer, at det, som foranført, er en i selve Forordn. § 4 forudseet Omstændighed, at en Part, og in specie Sagsøgeren, ved at vælge en Sagsfører, for sin Deel giver Slip paa Dommerens Veiledning, uden at derfor Sagen antages i det Hele at komme udenfor Forordningens Grændser.

Cancelliet har fra en geistlig Embedsmand modtaget en Forespørgsel angaaende hvorvidt det kan ansees for-nødent, at Gjeldsfor skrivinger eller andre Documenter, Præster vedkommende, der førend Can. Circ. 24 Dec. f. A. ere tinglæste ved vedkommende Birketret, nu paa nye skulde læses ved Herredstinget.

Herpaa har Cancelliet svaret i Skrivelse af 2 Juni sidstl., at det vel i ethvert enkelt Tilfælde vil høre under Domstolenes Birkelreds at afgjøre, hvorvidt en forhen passeret Tinglæsning af et Document, som har Indflydelse paa en Landsbyprests Evne til at forpligte sig og sit Gods, er retsdygtig, naar den blot er foregaaet ved Birketinget; men at det dog altid, da den i ovennævnte Can. Circ. antagne Mening er grundet i selve Loven, skjøndt dennes Princip indtil Pl. 17 Marts 1826 udkom var Tvivl underkastet, er forsigtigst at foranstalte Læsning foretaget ved Herredstinget som Præstens rette Bærning. Forsaavidt der iøvrigt i Forespørgselen var nævnt Tiendeforeninger, tilføiede Collegiet, at Reglen om Landsbypresters Bærning ingen Indflydelse har paa Læsningen af Tiendeforeninger, Præstetienden angaaende, da det ikke er ved Tiendetagerens, men ved Tiendeydernes Bærning, saadan Læsning bør foregaae.

Da en Overøvrighed androg for Cancelliet, at der var ntret forskellige Meninger om Sager angaaende Opfostringshjælp til vægte Børn, der i 1ste Instants ere behandlede

efter Pl. 28 Mai 1825, i Tilfælde af Appel bleve at indanke' enten til Landsoverretten eller til Dverpolitieretten, hvorfor Cancelliets Resolution herom ønskedes, har Collegiet i Skrivelse af 2 Juni sidstl. svaret, at flige Sager i Henseende til Appel maae behandles som andre Politie-sager, og henhøre altsaa, forsaavidt Kjøbstæderne betræffer, i 2den Instants under Paakjendelse af Landsoverretten, men for Landets Vedkommende derimod under Amtmanden, som Dverpolitierets-Dommer.

Directionen for Quarantaine-Foranstaltningerne har den 1 Juni udstedt følgende Bekjendtgjørelse:

De Lande, Stæder og Der, som, efter de sidste til Directionen indkomne officielle Beretninger, indtil videre anses for smittede, ere:

1. Af Cholera:	og	2. Af andre pestartige Sygdomme:
a) Nantes.		a) Constantinopel.
b) Havre de Grace.		b) Algier.
c) London.		c) Tunis.
d) Sunderland.		d) Marocco.
e) Newcastle.		e) Smyrna.
f) Yarmouth.		f) New Orleans.
g) Belfast i Irland.		g) Den Candia.
h) Glasgow.		
i) Perth.		
k) Shields.		
l) Hull.		

For mistænkte Havne og Stæder anses indtil videre:

1. Med Hensyn til Cholera:
 - a) Alle øvrige engelske, skotske og irlandske Havne.
 - b) Alle øvrige franske Havne.
 - c) Hamborg.

2. Med Hensyn til andre pestartige Sygdomme:

- a) Alle tyrkiske Havne, med Undtagelse af de som smittede foransførte.
- b) Det afrikanske Barbaries øvrige Havne og Stæder.
- c) De vestindiske Der. Dog skulle de fra de danske vestindiske Der ankommende Skibe kunne befries for at lægges under Quarantaine, saafremt de foruden Sundhedspas medbringe behørig, af Vedkommende under Embedsautoritet udstedte, Sundhedsattester.
- d) Nord-America. Dog fritages de fra disse Havne ankommende Skibe for Quarantaine, saafremt de foruden Sundhedspas ere forsynede med behørig Sundhedsattester, fra de derværende Kongelige danske Consuler, eller disses Vice-Consuler.

Alle andre Havne og Der, i og udenfor Europa, blive at ansee som aldeles umistænkte.

(Efterretninger om ledige geistlige Embeders Indtægter og de paa samme hvilende Byrder).

1. Thorup Sognekald i Sjælland, efter gammel Angivelse 280 Rd., har nu følgende Indtægter (sfr. Anmeldelsen i Coll. Tid. 1826 Side 207. 1) Tienden af Sognets 296 Tdr. 7 Skpr. 2 Fdkr. 1 Alb. Hartkorn, beløber til 82 Tdr. $1\frac{1}{2}$ Skpr. Rug, 89 Tdr. $5\frac{1}{2}$ Skpr. Byg; samt 1 Td. 2 Skpr. Havre og i Refusion af Grønnæssøe 72 Rbd. Solv. 2) Dffer og Accidentser omtrent 150 Rbd. 3) Af Huusmænd uden Hartkorn 12 Rbd. 4) Af de Kongelige Skove 1 Favn Bøgebrænde. 5) Præstegaarden staaer for Hartkorn 6 Tdr. med et Areal af omtrent 58 Tdr. Land Aget og Eng. Artilleriehest holdes.

2. Aadum Sognekald i Ribe Stift, tilforn anslaaet til 132 Rd., har nu følgende Indtægter: 1) Korntienden af Sognets 184 Tdr. 6 Skpr. Hartkorn beløber til 53 Tdr. 5 Skpr. Rug. 2) Smaaredsel omtrent 8 Lpd. Smør, 8 Lpd. Ost, 100 Kyllinger, 60 Snefe Ueg. 3) Dffer og Accidentser omtrent 80 Rbd. 4) Præstegaarden staaer

for Hartkorn 4 Tdr. 6 Skpr. 3 Fdkr. 1 Alb. 6 smaa Agre ere bortleiede for $1\frac{1}{2}$ Tdr. Byg aarlig. Embedet er blandt dem, som ere forundte særdeles Lettelse i Skatter.

3. Refsnæs Sognekald i Sjælland, tilforn 320 Rbd., har nu følgende Indtægter: 1) Tienden af Sognets 220 Tdr. 6 Skpr. 3 Fdkr. 2 Alb. Hartkorn, hvoraf Præsten tillige oppebærer Kongetienden, udgjør i Alt 279 Tdr. Byg. 2) Dvægtienden og Smaaredsel beløber til 52 Rbd. Sølv. 3) Refusion af Refsnæs Hestehauge 12 Tdr. Byg og 40 Lpd. Hal aarligen. 4) Dffer og Accidentser omtrent 180 Rbd. 5) Til Præstegaarden høre 5 jordløse Huse, hvoraf 3 gjøre 4 og de tvende andre 5 Arbeidsdage aarligen for Præsten; Indtægten i Penge 10 Rbd. 6) Præstegaardens Hartkorn er 4 Tdr. 6 Skpr. 3 Fdkr. med et Areal af 50 Tdr. Land. Enkepension hviler paa Embedet og af Kongetienden gives til Kirkepatronen 4 Tdr. Byg aarligen.

4. Hals Sognekald i Aalborg Stift, som tilforn er anslaaet til 290 Rbd., har nu følgende Indtægter: (cfr. Anmeldelsen i Coll. Tid. 1827 S. 612.) 1) Præstetienden og den halve Kongetiende af Sognets 99 Tdr. Hartkorn er 62 Tdr. Rug, 62 Tdr. Byg, 36 Tdr. Havre. 2) Dvægtienden omtrent 8 Rbd. 3) Dffer og Accidentser omtrent 250 Rbd. 4) Mensalavgift af Hals Ladegaard er 20 Rbd. 5) Af Nørreskovens have i Udviisning 4 Favne Bøg, 6 Favne Birk, og 30 Læs Gjærrel med fornødne Staver. 6) Præstegaardens Hartkorn er 3 Tdr. med et Areal af 70 Tdr. Land Ager og Eng, foruden Skovlod, Hedestifte og Mose. Til Præstegaarden hører Den Korsholmen med de derværende Fiskesteder, foruden et Aalestade ved Havet og et i Fjorden. Enkepension udredes.

Det bringes herved til offentlig Kundskab, at Cancelliet har resolveret, at en Provø-Procurator skal ansættes i Randers Amt med Forpligtelse at tage Bopæl i Mariager. Ansøgninger om en saadan Ansættelse kunne indgives i Løbet af 6 Uger.

Den 29 Mai sidst. er det ved Rescript til Amtmanden over Sorø Amt bevilget, at der maa afholdes et Heste- og Dvæg-Marked i Stjeshjør hvert Aars 25 October.

Ledige Embeder.

Under det danske Cancellie: Sognekalbet i Kjøbstaden Kjerterminde og for Annexet Drigstrup i Fyen, 500 Rd.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 30 Mai er Statsraad og Ræsesfor i Directionen for den almindelige Pensionskasse samt Chef for sammes Secretariats-Contoir, N. Winge, beskikket til 5te virkeligt Medlem af bemeldte Direction; d. 1 Juni, Justitsraad og Committeret i Rentekammeret samt Medlem af Directionen for det Kgl. Skuespil, C. L. Kirstein, og Committeret i Rentekammeret samt Medlem af Directionen for Universitetet og de lærde Skoler, J. D. Hansen, til virkelige Statsraader; d. 4 Juni, Sognepræst for Lyngaae og Skjød Menigheder i Aarhus Stift, B. Magnussen, til tillige at være Provst for Framlev, Sabroe og Vester-Kiisberg Herreder i Aarhus Amt; Sognepræst for Hammel, Volkbye og Søehye Menigheder i Aarhus Stift samt Provst for Gjern Herred i Skanderborg Amt, N. F. Basse, til Sognepræst for Lamdrup Menighed i Aarhus Stift; Birkedommer og Skriver ved Frysensborg og Faurstov Birkel, Landvæsens-Commisfair C. Stilling, efter Ansøgning i Naade entlediget fra bemeldte Embede; og Commerceraad og Inspecteur ved Grevskabet Frysensborg samt Tiendecommissair J. L. Tommesen beskikket til Birkedommer og Skriver ved fornævnte Birkel; Kammerraad og Districtschirurg i Aalborg, B. F. L. Riber, til Districtschirurg i Kjøbenhavns Amts søndre Districtschirurgicat; Cand. medicinar et chirurgiar, H. F. Røer til Districtschirurg i Holstebro og tilliggende District.

Collegial=Lidende.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

~~Nr.~~ Nr. 24. Den 16de Juni 1832.

Redigeret, forlagt og udgivet af:

Peter Johan Monrad, Anders Sandse Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Trykt i det Christensenske Officin ved J. D. Øvist.

Lovgivning.

Den Committee, som i sin Tid var nedsat, for at udarbejde Udkast til den under 3 December 1828 udkomne Forordning om det stemplede Papiers Brug her i Riget, havde ved Affattelsen af dette Udkast meddeelt nogle Bemærkninger angaaende stemplet Papir til Kjøbmandsbøger, hvilket foranledigede, at det ved allerhøieste Resolution blev befalet Cancelliet at tage under Overveielse, hvorvidt der maatte være Grund til at foretage nogen Forandring eller nærmere Bestemmelse af de Forskrifter, de gjeldende Love herom indeholdt. I forberemelte Forordning af 3 December 1828 er ikkun, saaledes som i de ældre Anordninger om det stemplede Papir, og navnlig Forordning 25 Mai 1804 § 13, i § 5 Litr. i optaget en almindelig Bestemmelse om det Papiers Taxt, der skal findes i Kjøbmandsbøger, men Spørgsmaalet om hvilke Bøger

en Kjøbmand skal være pligtig til at føre og hvortil stemplet Papir skal bruges, er ikke berørt, thi dette vedkommer Materien om Kjøbmandsbøgers Indretning, og Beviiskraft i det Hele.

Denne Gjenstand er bleven forhandlet imellem Cancelliet og Rentekammeret, ligesom og Betænkning er indhentet fra Grosserer-Societetets Committee, og Sagen er derpaa, overensstemmende med de af begge Collegier vedtagne Resultater, af Cancelliet allerunderdanigst foredraget Hans Majestæt.

Den hidtil gjeldende Lovgivning indeholder ingen tilstrækkelig Veiledning til Afgjørelsen af bemeldte Spørgsmaal, skøndt Forpligtelsen til at føre Bøger har udtrykkelig Hjemmel i et allerhøieste Rescript af 31 Jan. 1738 og forudsættes i mangfoldige andre Anordninger. Forsaavidt der nu ved at ordne denne Sag efter en fast almindelig Norm, alene skal tages Hensyn til den Beviiskraft, Loven tillægger Kjøbmandsbøger, er der ingen tilstrækkelig Grund til at lade Forpligtelsen strække sig til andre Bøger end Kjøbmandens Journal, hvori alt hvad han udborger strax indføres under Dag og Datum, samt Hovedbogen, der indeholder hans Mellembværende med hver især af dem, til hvem han staaer i Handel, samlet paa eet Sted. Fra andre Synspunkter kunde det vistnok have sin store Nytte, om en Kjøbmand var pligtig at holde saadanne Bøger, der til enhver Tid kunde give Oplysning om hans Handelsforetagender og hele oeconomiske

Stilling, hvilket fornemmelig i Tilfælde af Fallissement kunde være et vigtigt Hjælpe middel til at afgjøre, hvorvidt Fallenten havde gjort sig skyldig i uredelige eller letfindige Foretagender, hvorfor han kunde drages til Ansvar *).

- *) Den franske Code de commerce indeholder især strenge Bestemmelser om Handelsbøgers Førelse, sigtende til at disse Bøger kunne, i Tilfælde af Fallit, indeholde et nøiagtigt Vidnesbyrd om den Paagjældendes Skyld eller Skyldfrihed. (*La conscience du commerçant doit être toute entière dans ses livres, heed det ved denne Lovbogs Forelæggelse for Lovgivningscorpslet.*) Den har derfor paa lagt Kjøbmanden Forpligtelse til i sin autoriserede Dagbog, den af Kjøbmandsbøgerne hvorpaa den af gode Grunde lægger størst Vægt, ikke blot nøiagtig at antegne alle sine Handels-Operationer og alle sine Credit- og Debetposter som Kjøbmand, men og alt hvad han ellers indtager og udgiver, dog at Bogen kun behøver Maaned for Maaned at indeholde den Sum, han udtager til Huusholdningsudgifter. Han er derhos forpligtet saavel at opbevare de Breve, han modtager, som at holde Copiebog over dem, han assender, saa og aarlig at optage et Inventarium over sin hele Tilstand. Den, som har forsømt at holde bestilte Bøger, eller ført dem saa uefterrettelig, at de ei vise hans Status, eller ibrigt uregelmæssig, eller som lægger Dolgmaal paa samme, eller som, efter Bøgernes Indhold, har bevirket sin Insolvents ved Udgifter eller ved Speculationer, som, efter hans Tilstand og under Sagtagelse af visse lovbestemte Forhold, maa anses overdrevne og utilbørlige o. s. v., bliver, i Tilfælde af Fallissement, anset skyldig, snart i svigagtig snart i simpel Bankerot Art. 8—10. 586. 587. 593 og 594. Gfr. Code pénal Art. 402.—405. Dette System, der tildeels er grundet

Forslag om saadan detailleret Bogføring har og for flere Aar siden været under Ventilation i Cancelliet; men ved Sværksættelsen deraf frembyder sig mange Vanskeligheder, og da Bestemmelsen desangaaende i al Fald nærmest egner sig til at optages i en almindelig Fallitanordning, fandtes det rettest, at Man for Tiden indskrænkede sig til at paabyde, at enhver Kjøbmand skal være forpligtet til at holde en autoriseret og med behørigt stemplet Papir forsynet Journal og Hovedbog. Imidlertid fandtes det dog, at den nærmere Bestemmelse kunde tilføies, at dersom en Kjøbmand maatte ønske de andre Bøger, som han holder til bedre Oversigt over sin Tilstand og Udfaldet af sine Handelsoperationer samt til Legitimation for sit Forhold i Tilfælde af Fallissement, autorisere de af Dørligheden, maa Autorisation meddeles, naar blot det første og sidste Ark i en saadan Bog er et Snylke stemplet Papir af 4 Klasse Nr. 5 til 84 §. Colv.

Hvad det stemplede Papir til Journalen og Hovedbogen angaaer, fandtes det, at den i Forordn. 3 Decbr.

paa den under Solberts Ministerium 1673 udgivne Ordonnance du commerce, men dog betydelig er udvidet og skjærpet ved hiin nyere Handelslov, har vel, med Hensyn til den Garantie for de Handlendes Redelighed, som det gaaer ud paa at frembringe, en meget anbefalende Side; men har og høist betydelige Vanskeligheder og Betænkeligheder. I al Fald er det kun i Forbindelse med en Fallitlov at hine Forholdsregler for Handelsbøgers Førelse kunde komme under Betragtning.

1828 § 5 befalede Taxt af 8 Rbd. Sølv, der indeholdt en liden Forhøielse af det, som, efter Forordn. 25 Mai 1804 § 13, i Forbindelse med Forordn. 9 Decbr. 1809, skulde bruges, kunde være forholdsmæssig at nedsætte, naar det for Fremtiden gjøres til Pligt og nøie overholdes, at hver Kjøbmand skal holde to Bøger forsynede med stemplet Papir; og det meentes, at det Papir i 4de Classe, der kommer det Halve af hiin Taxt nærmest, kunde anvendes, altsaa Papir af 4de Classe Nr. 7 til 3 Rbd. 48 Sk. Sølv. Det Papir, der saaledes anordnedes for Kjøbmandsbøger, maatte da bruges ikke alene af Grosserere, Interessenter i Handelslaug, hvor disse finde Sted, og af dem, der i Provindserne have Borger- skab som Kjøbmænd uden Indskrænkning til nogen vis Handel, men og af Berelerere, Apothekere (cfr. Forordn. 6 Febr. 1686), Boghandlere, Handelscommissionairer og Andre, hvis Handel maa sættes over Hoferes. Med Hensyn til den Fabrikant ved allerhøieste Resolution 1 Juli 1825, kundgjort ved Cancellie Placat 5 s. M., hjemlede Udsalgret af deres Fabricata i store og smaae Partier, fandtes det ogsaa aldeles principmæssigt, at de holde autoriserede Bøger; men da de kun udsælge deres egne Fabricata og det kunde blive dem for byrdefuldt, om de til deres Bøger skulde anskaffe det samme stemplede Papir som Kjøbmænd, fandtes der Anledning til at tilstaae dem den Moderation i Papirets Taxt, at der kun til hver af Bøgerne bliver at bruge 2 Ark stemplet

Papir af 4de Klasse Nr. 4 til 42 Sk. Sølv, hvilken Moderation formeentes at maatte komme alle de Fabrikanter tilgode, der benyttte den omhandlede Udsalgret, da der ikke lettelig ved en almindelig Regel kan skjælnes imellem de mere og mindre betydelige Fabrikanter.

Hvad simple Høkere og deslige Handlende angaaer, viser en Kongl. Resolution af 26 Juni 1738, communiceret ved Rentekammerets Skrivelse til Stiftamtmanden over Aarhus Stift af 1 Juli næstefter, angaaende det stemplede Papir til de Bøger, Høkerne i Aarhus skulle føre, at det dengang var anseet som en Selvfølge, at Høkere burde føre de anordnede Kjøbmandsbøger; hvorhos dog tillige var antaget, at Høkerne i de større Kjøbstæder ikke skulde bruge højere stemplet Papir end det for Kjøbmandsbøger i de mindre Kjøbstæder anordnede, der og skulde bruges af Høkere i de sidstnævnte Kjøbstæder*).

*) Det maa nemlig bemærkes, at de ældre Anordninger om det stemplede Papir af 23 Jan. 1719 § 9 og 27 Nov. 1775 § 8 i Henseende til stemplet Papir til Kjøbmandsbøger gjorde Forskjel imellem de betydeligere og de mindre betydelige Handelsstæder; men heri gjorde Forordn. 25 Mai 1804 § 13, der forsaavidt er fulgt i Forordn. 3 Dec. 1828 § 5, Forandring. Det har været ventileret, om ikke denne Forskjel burde fornyes, men det endelige Resultat er dog blevet for at det i denne Henseende skulde blive ved den i Forordn. af 1804 og 1828 antagne Lighed mellem samtlige Kjøbstæder. Foruden at det er vanskeligt at trække en Grændse mellem de mere og mindre vigtige Handelsbyer (i hvilken Henseende i al. Fald Trd.

Hiin Forpligtelse, der, naar den Skulde overholdes, vilde være saa meget byrdefuldere for bemeldte Handlende, som der ofte mangler dem Evne til at føre ordentlige Bøger, formeentes at kunne bortfalde, hvorhos det dog kunde bestemmes, at bemeldte Handlende, naar de, for at nyde godt af den Kjøbmandsbøger i Loven tillagte Begunstigelse, ønske at holde saadanne Bøger, ogsaa kunne erholde samme autoriserede, naar hver Bog forsynes med 2 Ark stemplet Papir af 4de Klasse Nr. 4 til 42 Sk. Sølv, paa hvilken Sort stemplet Papir Borgerstabsdocumenter for Høkere i Kjøbstæderne, Kjøbenhavn undtagen, ifølge Forordn. 3 Dec. 1828 § 5 Litr. d, udfærdiges.

I alle de Tilfælde, hvor, i Henhold til det foranførte, Autorisation af de Handlendes Bøger maatte finde Sted, antoges det, at det i Henseende til Gebyhret for Autorisationen kunde have sit Forblivende ved Rescript 31 Januar 1738, der anordner en Betaling af 1 Rdl. til Magistraten eller Byfogden og 4 Mk. til Skrивeren, samt for Kjøbenhavns Vedkommende ved det Rescriptet af 31 Mai 1814 vedfæiede Regulativ for Gebyrers Etlæggelse ved Stadens Raadstue Nr. 8, der anordner en Betaling af 2 Rdd. Sølv; dog at Autorisations-Gebyhret saavel med Hensyn til de Bøger en

1719 og 1775 vilde behøve en Deel Modification), staaer den enkelte Kjøbmands individuelle Handelskraft ingenlunde i stadigt Forhold til Vigtigheden af den Bye, hvori han er boefat.

Kjøbmand udenfor de befalede ønfter autoriserede, som for Fabrikanter og Høkere kunde ned sættes til det Halve.

Det har hidtil i Praxis ingenlunde været nøyagtig overholdt, at de Handlende førte ordentlige Bøger, behørigen autoriserede og forsynede med det befalede stemplede Papir.

Imidlertid forudsætter Loven i 5—14—48 og fl. ordentlig Bogføring, og Rescriptet af 31 Jan. 1738 paabyder, at de Handlende i Kjøbstæderne, som efter Loven burde holde Bøger, skulde inden en vis Tid anskaffe sig saadanne, behørigen autoriserede og forsynede med stemplet Papir, samt at de, der ikke inden den forelagte Frist vare forsynede med slige Bøger, skulde i Straf derfor betale til Justitskassen ligesaa meget som det stemplede Papir og Autorisationen kunde beløbe, foruden at den ikke paa lovlig Maade indrettede Bog maatte tabe den Kjøbmandsbøger ved Loven tillagte Beviiskraft; hvorhos det indskærpes Dyrighederne at have Indseende med hiin Befalings Overholdelse. Naar det nu ved en ny Anordning indskærpes samtlige ovennævnte Handlende under Ansvar i Overtrædelsestilfælde at holde og føre i det mindste 2 autoriserede Handelsbøger samt dertil bruge befalet stemplet Papir, formeente Man, at der kunde være Anledning til at vise en Eftergivelse med Hensyn til dem af bemeldte Handlende, som ikke allerede maatte være forsynede med ordentlig indrettede Handelsbøger, fordi Lovgivningens Forfkrift i denne Henseende langftre

ikke har nydt almindelig Efterlevelse ; saa at der kunde forelægges dem en Frist af 3 Maaneder til at anskaffe sig saadanne Bøger. Naar de inden den Tid melde sig, vilde de saaledes faae deres hidtil førte, men ikke autoriserede eller med behørigt stemplet Papir forsynede Bøger af Vvirgheden autoriserede, saafremt ellers denne ikke ved Bøgenes Eftersyn maatte i Maaden, hvorpaa de ere førte, finde noget til Hinder for Autorisationen. Dog maatte det naturligviis paasees, at de førend denne meddeles ere blevne forsynede med behørigt stemplet Papir ; men uden at de Paagjeldende i saa Tilfælde skulle kunne underkastes noget Straffeansvar for den hidtil begaaede Overtrædelse. Derimod kunde Mulcten for dem, der ei inden ovenmeldte Frist forsyne sig med autoriserede Handelsbøger, eller som for Fremtiden ikke have de anordnede Bøger, i Medhold af fornævnte allerh. Rescript fastsættes til saameget, som det stemplede Papir og Autorisationen koster. Hvad de Bøger angaaer, der efter Udløbet af den bestemte Frist maatte findes ikke at være forsynede med behørigt stemplet Papir, og med Hensyn til hvilke vedkommende Kjøbmand maatte være ansvarlig efter Stempellovgivningen, vilde det vel efter de almindelige Bestemmelser om Overtrædelser af denne Lovgivning være i sin Orden, at deslige Bøger befaledes indsendte til Stempeling imod den lovbestemte Mulct. Da imidlertid en saadan Indsendelse af Bøgerne vilde blive en saare behyrdende Forholdsregel for en Kjøbmand,

og ofte indeholde et langt større Dnde end selve Mulcten, formeentes det, at Diemedet kunde opnaaes derved, at det overlodes Dvrigheden, naar den begaaede Dvertrædelse af stemplet Papiers Lovgivningen imidlertid berigtiges, at give en Paategning herom i Bøgerne, og i fornødent Fald selv at paasee, at Bøgerne blive forsynede med de behørigte Stykker Stempelpapir. Naar der vel var brugt stemplet Papir, men efter en for lav Tært, maatte det stemplede Papir, der tilføiedes, være af den Størrelse, at det supplerede Tærten af det forhen brugte Papir til det, der skulde have været brugt; men, forsaavidt dette ikke nøiagtigen kunde skee, da til den næste hoiere Tært. Dvrigheden maatte derhos oppebære og til Rentekammeret indsende den Mulct, som den Paagjeldende maatte være ifalden, hvilken Mulct Rentekammeret dog fandt altid at burde fastsættes til maximum af de i Forordn. 3 Dec. 1828 § 44 for Dvertrædelse af Stempellovgivningen anordnede Bøder, forsaavidt ikke Kammeret efter Andragende fra de Paagjeldende maatte have bevilget nogen Formildelse.

Den vigtigste Garantie for at vedkommende Handlende lade deres Bøger indrette i lovlig Form, indeholdes isvrigt i Bestemmelserne om saadanne Bøgers Beviiskraft og dennes Afhængighed af deres regelmæssige Indretning og Førelse. Men da Lovens Forrifter besangaaende ingenlunde ere tydelige, og derfor har været Gjenstand for ulige Fortolkninger, saa ansaaes det hensigtsmæssigt ved denne

Leilighed at hæve de Tvivl, som besangaende kunne finde Sted, ved en authentisk Fortolkning. Loven har egentlig kun omhandlet Virkningen af Forsømmelse fra Kjøbmandens Side med at give Regning eller fra den anden Parts Side i, efter Opfordring, at gjøre Rigtighed. Derimod har den ikke udtrykkelig tilkjendegivet, hvorledes der skal forholdes, naar ingen sig Forsømmelse har fundet Sted, enten fra den ene eller fra den anden Side, og heller ikke den paa Kjøbmandens Bog grundede Fordring paa nogen anden Maade er bleven bekræftet. Men desuagtet fremgaaer det dog tydeligt af Loven, at Kjøbmændsbøger, naar de rettelig ere indrettede og førte, og ingen Forsømmelse er begaaet med Hensyn til Regnings Udgivelse (forfaavidt en Frist derfor er sat, hvilket ikke er Tilfældet efter Art. 48), dog maae have nogen Beviskraft. Det er af Lovens Bestemmelser klart, at det maae gjøre Forskjel, om den foreskrevne Frist iagttages eller ikke. Men denne Forskjel kan ikke bestaae deri, at Fordringen i sidste Tilfælde ubetinget skalde forkastes, om den end blev vedgaaet eller fuldstændigen beviist, hvilket vilde indeholde en saadan Afvigelse fra alle sædvanlige Regler, at det ikke uden tydelig Lovhjemmel kunde antages; ei heller deri, at den i første Tilfælde skalde ubetinget gjelde uden videre Beviis, uagtet dens Rigtighed modsagdes, hvilket vilde være stridende imod Sagens Natur og ujhjemlet i Loven, der kun har fritaget en Kjøbmand for at skaffe anden Legitimation for

sin Fordring, end sin lovligen førte Bog, naar han, uagtet Vaafordring, ikke har kunnet formaae den Debiterede til at erklære sig over Fordringen. At de anordningsmæssigen indrettede og lovligen førte Handelsbøger give den derpaa stottede Fordring en høiere Grad af Troværdighed, end der ellers i Almindelighed kan tilveibringes ved de af den formeentlig Berettigede selv gjorte Antegnelser, indlyser ogsaa af Rescriptet af 31 Januar 1738, der antyder, at Kjøbmændenes Bøger af den nævnte Bessaffenhed i Rettergang skulle kunne ansees: nyde nogen Beviiskraft, samt at flere yngre Anordninger, der slutte sig til bemeldte Rescript. Det er og stemmende med Forholdets Natur og med det, alle Handelslove foreskrive, at Kjøbmanden, der maa udborge sine Bæret uden derfor i ethvert Tilfælde at kunne forsyne sig med Kjøbernes Tilstaaelse, nyde nogen Begunstigelse i Henseende til Beviset, naar han har efterkommet Lovens Forskrifter om rigtig Bogførelse, og derhos ikke har taget utilbørligt Ophold med at give Regning.

Denne Begunstigelse kan, efter danske Lovs Grundfætninger, ordentligviis ikke være anden end den, at den hverken ved andet Beviis understøttede, eller ved noget Modbeviis svækkede i Kjøbmandsbøgerne hjemlede Fordring, der heller ikke ved nogen Forsømmelse fra Creditors Side har tabt sin oprindelige Værd, eller ved Forsømmelse fra Modpartens Side faaet forøget Værd, har en saadan Formodning for sig, at den, der ei vil erkjende

dens Rigtighed, skal fratægge sig samme med Benægtelses-
 eed, i Overensstemmelse med L. 1—14—6. For det Til-
 fælde, at Benægtelseeed af een eller anden Grund ikke kan
 anvendes, maatte det derimod være Domstolene overladt
 at bedømme, hvorvidt det, med Hensyn til de ellers til
 Fordeel for Regningen fremkomne Beviisligheder, naar
 disse dog ikke nsiagtigen oplyse Forbringens Rigtighed i
 alle dens Dele, kan tillades Kjøbmanden eller den, der
 har ført hans Bog, ved sin Eed at udfylde Beviset.
 Saafremt nemlig Kjøbmanden for saadanne Tilfælde
 skulde være forberedt paa fuldstændigen at kunne legiti-
 mere sin Forbring ved andre Beviser, end sine Handels-
 bøger, vilde selve Bestemmelsen om disses Troværdighed
 for en stor Deel tabe sin practiske Nytte*).

Det er forresten indlysende, at den Kjøbmand, der
 vil beraabe sig paa den Troværdighed, som tilkommer
 hans Bog, ikke blot bør fremlægge en med samme stem-
 mende Regning, men og, naar der yttres Tvivl om
 Bogens lovlige Indretning, bør bevise denne. Den

* Efter mange andre Landes Love stedes Kjøbmanden ordent-
 ligviis til Eed paa sin Bogs Rigtighed, uagtet Tilfældet
 er af den Beskaffenhed, at Modparten kunde og vilde
 fratægge sig Forbringingen med Benægtelseeed. Men danske
 Lov tilsteder ordentligviis ikke, som den romerske Ret og
 de Love, der have lagt samme til Grund, Sagsøgeren at
 udfylde det ufuldstændige Beviis, om det end nærmer sig
 fuldt Beviis, ved sin Eed, uden i al Fald subsidiarisk, naar
 Benægtelseeed ei kan finde Sted.

Bestemmelse, som i saa Henseende fandtes fornøden, indeholdes i Forordn. § 9. Det var vel sat under Spørgsmaal, om ikke Kjøbmanden, der vil gjøre den lovlige Handelsbøger tillagte Beviiskraft gjeldende, kunde fritages for, naar Bøgenes ordentlige Indretning modsiges, at legitimere samme, paa en af de der nævnte Maader, og i Stedet herfor tilveiebringe saadan Legitimation ved Attest eller Vidneskryd af Mænd, som han selv dertil valgte. Men det fandtes, at dette ei vilde indeholde tilbørlig Garantie for Bøgenes anordningsmæssige Førelse. Intet er heller i sig selv naturfjere, end at den Kjøbmand, som vil beraabe sig paa sine Bøgers Beviiskraft, maa for en upartisk Autoritet legitimere deres lovmæssige Indretning, hvorimod det vilde være uprincipmæssigt, at han vilkaarlig kunde overlade denne for hans Bedrparts Ret vigtige Prøvelse til hvem han vilde, og deriblandt mueligen til Personer, som selv trængte til Dverbærelse med Mangler i deres Bøger. Der er neppe heller Grund til at befrygte, at vedkommende Dvrighedsperson skulde misbruge den Leilighed, han ved saadant Eftersyn fik, til at erfare ham uvedkommende Ting. Foreviisningen bør desuden skee i Kjøbmandens eller hans Befuldmægtigedes egen Dverbærelse; og da Spørgsmaal om Beviis ved Kjøbmandsbøger ordentligviis kun opstaaer efter en rum Tids Forløb, har og Interessens for at holde Anførslerne i samme hemmelige meget tabt sig. Endelig bemærkes,

at saavel Lovens 5—14—48, som de senere Anordninger, der hæves om Kjøbmandsbøger, bestemt forudsætte, at Dyrigheden eller Retten i Boer og Processager kan faae disse Bøger til Eftersyn.

Da saavel Forordningen 3 December 1828 § 5, Littr. i, som de ældre Anordninger indeholde, at Mægleres Protocoller skulde forsynes med lige stemplet Papir som Kjøbmænds Bøger, saa fandtes det, at den Moderation, som der nu gjøres i det stemplede Papir for Kjøbmænds Bøger, ogsaa kunde være at tilstaae med Hensyn til Mægleres Protocoller.

I Henhold til alt Foransførte havde Cancelliet samlet de i denne Sag paatænkte Bestemmelser i et Udkast til en Anordning; hvilket allerunderdanigst blev forelagt Hans Majestæt, og i Medfør af den derpaa afgivne allerh. Resolution er den 1 Juni sidstleden udkommet en allerhøieste Forordning af følgende Indhold:

Vi Frederik den Sjette, af Guds Naade Konge til Danmark, etc., gjøre vitterligt: At Vi, for yderligere at fremme Opsyldelsen af den de Handlende efter Anordningerne paaliggende Pligt, at holde ordentligt indrettede Bøger, og for tillige at tilstaae de Bedkommende passende Lettelse i det til slige Bøger anordnede stemplede Papir, have fundet for godt allernaadigst at befale, som følger:

§ 1.

Ligesom adskillige ældre Anordninger have paalagt Kjøbmænd at være forsynede med lovligen autoriserede Handelsbøger, hvori det første og sidste Ark skal være stemplet Papir, saaledes skal det herefter være en ufravigelig Pligt for alle saavel Grosferere som Interessenter i Handelslaugene, hvor disse finde Sted, og for dem, der i Provindserne have Borgerskab som Kjøbmænd uden Indskrænkning til nogen vis Handel, saa og for Begreterere, Apothekere, Boghandlere, Handelscommissiønaire og Andre, hvis Handel maa sættes over Høkeres, i det mindste at være forsynede med en Journal og en Hovedbog, indrettede paa den ovennævnte Maade.

§ 2.

De tvende Ark stemplet Papir, hvormed berørte Handelsbøger, som meldt, bør være forsynede, skulle, i Stedet for det i Bor allernaadigste Anordning af 3 December 1828 § 5 Litt. i. anordede, herefter kun være af 4 Klasse Nr. 7. Denne samme Nedsættelse i det stemplede Papirs Lart bevilges ogsaa med Hensyn til Protocoller, som Mæglerne ere pligtige at holde.

§ 3.

Skulde iøvrigt nogen Handlende ønske de andre Bøger, som han holder til bedre Oversigt over sin Tilstand og Udfaldet af sine Handelsforetagender, samt til Legitimation for sit Forhold i Tilfælde af Fallissement, autoriserede af Dyrigheden, saa maa Autorisationen meddeles,

naar blot det første og sidste Ark i en saadan Bog er et Stykke stemplet Papir af 4 Klasse Nr. 5.

§ 4.

Den de Handlende ved § 1 paalagte Forpligtelse til altid at være forsynede med lovligen indrettede Journaler og Hovedbøger skal ogsaa gjælde for saadanne Fabrikanter, som benytte den ved vor allerhøieste Resolution af 1 Juli 1825, kundgjort ved Placaten af 5 s. M., givne Tilladelse til at have Udsalg af deres Fabrikater enten paa Stedet forsaavidt de ere etablerede i en Kjøbstad, eller, naar de boe paa Landet, da i nærmeste Kjøbstad; dog at det stemplede Papir til Fabrikanters Bøger ikkun skal være 2 Ark af 4 Klasse Nr. 4.

§ 5.

Høkere og deslige Handlende skulle ikke være forbundne til at holde autoriserede Handelsbøger; men, saafremt de, for at nyde godt af den rette Kjøbmands-Bøger ved Lovens tillagte Beviiskraft, ønske at holde deslige Bøger, skulle de lade disse forsyne med 2 Ark stemplet Papir af 4 Klasse Nr. 4.

§ 6.

Gebhret for Autorisationen af Kjøbmands-Bøger, med Hensyn til hvilket det indtil videre har sit Forblivende ved Bestemmelserne i det allernaadigste Rescript af 31 Januar 1738, samt for Kjøbenhavns Vedkommende ved det Vort allerhøieste Rescript af 31 Mai 1814 vedføiede Regulativ for Gebhrens Erlægelse ved Stadens

Raadstue Nr. 8, skal dog for de Bøger, som omhandles i § 3, 4 og 5, ikkun være det Halve af det der foreskrevne.

§ 7.

Alle Handlende, som derom melde sig inden 3 Maaneders Forløb fra Dato, kunne vente at erholde deres hidtil førte, men ikke autoriserede eller med behørigt stemplet Papir forsynede, Handelsbøger uden videre Ansvar autoriserede af Vvirgheden, saafremt ellers denne ikke ved Bøgenes Eftersyn maatte i Maaden, hvorpaa de ere førte, finde noget til Hinder for Autorisationen, samt imod at det fra Vvirghedens Side paasees, at de forinden Autorisationen ere blevne forsynede med det fornødne stemplede Papir. Saafremt derimod nogen Kjøbmand, efter Udløbet af bemeldte Frist, skulde findes ikke at have de Bøger, hvilke han efter denne Vor Anordning skulde være forpligtet at holde, bør han til Justitskassen betale saa meget, som det stemplede Papir og Autorisationen vilde koste; men, forsaavidt Bøgerne ere førte, men ikke paa behørigt stemplet Papir, derfor ansees som for anden Overtrædelse af Forordningen om det stemplede Papir. Derhos skal Vvirgheden under en forelagt daglig Mulet tilholde den Naagjeldende at anskaffe sig tilbørlige Handelsbøger. Dog skal det i saadanne Tilfælde ikke være fornødent, at de Bøger, med hvilke Forseelse med Hensyn til det stemplede Papir maatte være begaaet, foranstalttes indsendte til Vort Rentekammer til Stempling. Derimod

overlades det til Vdrigheden, naar saadan Forseelse imidlertid af den Paagjeldende maatte være berigtiget, herom at give en Paategning i Bøgerne, og i fornødent Fald selv at paasee, at de blive forsynede med de fornødne Stykker stemplet Papir, hvilke, om der vel maatte være brugt stemplet Papir, men efter en for lav Tært, skulde være saadanne, der supplere Tærten af det brugte stemplede Papir til det, der skulde været brugt, men, forsaavidt dette ikke nøiagtigen kunde skee, da til den næste høiere Tært; hvorhos Vdrigheden tillige skal oppebære og til Rentekammeret indsende den Mulet, hvortil den Paagjeldende har gjort sig skyldig, og som altid skal bestemmes til maximum af de i Forordningen af 3 December 1828 § 44 anordnede Bøder for Stempellovgivningens Overtrædelse, forsaavidt Vort Rentekammer ikke efter Andragende fra Vedkommende maatte have bevilget nogen Nedsættelse. Det skal isvrigt paaligge vedkommende Vdrigheder, ved alle forekommende Leiligheder at have Indseende med, at de Handelnde ere forsynede med de befalede Bøger, og at disse ere indrettede paa anordnet Maade.

§ 8.

Ikun saadanne Handelsbøger, der ere indrettede overeensstemmende med denne Vort Anordnings Forrifter og derhos ere ordentlig førte, skulde i Rettergang nyde den rette Kjøbmandsbøger ifølge Lovens 5—14—48, 49 og 50 tilkommende Beviiskraft, saa at den, der i Overeensstemmelse med samme søges som Debitor, skal,

naar intet videre Beviis tilveiebringes enten for eller imod Forbringens Rigtighed, i Almindelighed være pligtig til, i Dvereensstemmeese med Lovens 1—14—6, edeligen at fralægge sig Forbringen, hvis han imodsiges samme, forubfat dog, at Kjøbmanden ikke har oversiddet den Tid, inden hvilken han, efter ovennævnte Lovstedes Indhold, maatte være pligtig at fremkomme med sin Forbring; hvorhos det i saadanne Tilfælde, hvor Bencægtelses=Ced enten fomedelst den Paagjeldendes Død eller af anden Aarsag ikke maatte kunne anvendes, kan, med Hensyn til de ellers til Fordeel for en ved en rigtigt indrettet og ført Handelsbog understøttet og i behørig Tid indgiven Regnings Rigtighed fremkomme, men ikke aldeles tilstrækkelige Beviisligheder, efter Sagens Beskaffenhed tilstedes Kjøbmanden eller den, der har ført hans Bog, ved sin Ced at udfylde Beviset.

§ 9.

Den Kjøbmand, der, med Hensyn til en af ham paataalt Forbring, vil nyde godt af den Kjøbmandsbøger tillagte Beviiskraft, skal, naar Indsigelse skeer mod de af ham førte Bøgers Lovlighed, være pligtig til, hvis han ikke hellere vil fremkomme med sine Bøger for Retten, da ei blot ved Notarial-Attest at bevise den fremlagte Regnings Dvereensstemmelse med Handelsbøgerne, men ogsaa at godtgjøre disses lovmæssige Indretning ved Attest fra Stedets Dvrighed, der, for at eftersee og attestere saavel Hovedbogen som Journalen, oppebærer et

Gebühr af 1 Rbd. Sølv, hvis Regningen er mindre end 200 Rbd., og ellers 2 Rbd. Sølv.

Hvorefter alle Vedkommende sig allerunderdanigst have at rette. Givet etc.

Blandede Efterretninger.

Fra Cancelliet er den 9 Juni afgaaet følgende Circulaire-Skrivelse til samtlige Amtmænd og Lehnbesiddere i Danmark:

Det Kongelige Departement for de udenlandske Sager har tilstillet Cancelliet en Skrivelse fra den herværende Kongelige franske Chargé d'affaires, hvori denne anbrager, at forskjellige fremmede Staters Undersaatter have forladt deres Fødeland og søgt Nedsættelse i Algier, for der at ernære sig med Familier ved een eller anden Haandtering, men at Stedet ikke har kunnet tilbyde de Paa-gjældende nogen Udsigt til Erhverv, saa at de ere faldne den herværende franske Bestyrelse til Byrde. Da den hermed forbundne Ulempe ønskes forebygget for Fremtiden, har bemeldte Chargé d'affaires efter sit Hofs Dobre andraget paa, at intet Pas til Algier maa blive meddeelt danske Undersaatter, der ikke ere istand til sammesteds selv at sørge for deres Underholdning; hvorhos han har tilføiet, at de danske Undersaatter, som maatte agte at udvandre, under ingen Omstændigheder ville erholde Afgang til Algier, naar deres Pässe ikke ere blevne viserede af den herværende franske Gesandtskab.

I Anledning af Foransførte og efter Departementets derpaa støttede Begjering skulde Cancelliet tjenstligst anmode (Titul) om behageligen at ville indskjærpe vedkommende Politieovrigheder, at de i Dvereensstemmelse dermed iagttage det Fornødne, forsaavidt nogen i deres respective Jurisdictioner maatte begjere Passe meddeelte for at udvandre til Algier.

Den 8 Juni sidst. har Kjøbmand H. Hartvigson i Grenaae faaet Bevilling til at være Strandingscommissiönair i Randers Amt.

Ledige Embeder.

Under det danske Cancellie: Birkedommer- og Skriver- samt Politimester- og Veisifkal-Embedet i Kjøbenhavns Amts Rytterdistricts nordre Birk; Sognekalbet til Kjøbstaden Næstjøbing og Anneret Korvig i Sjælland, 360 Rd.

Befordringer og Afgang.

Under det Slesvig, Holsten, Lauenborgske Cancellie: Den 8 Mai er Professor i Kiel H. R. Brinckmanns Bessikkelse til Justitiarius for Godset Wulfshagen, og Balget af Candidat M. F. Frahm til Præst i Wollertwied i Landskabet Eidersted allern. stadfæstet; Justitsraad H. D. Thamsen, Ridder af Dannebrog, i Møgeltonder udnævnt til virkelig Etatsraad;

den 12, Valget af Candidat E. Pohn til Præst i Bioldesrup i Apenrade Provstie, og af Candidat J. Krøger til Diaconus i Schwabsted i Husum Provstie allernaadigst stadfæstet; den 19, Over- og Landrets-Advocat E. D. W. B. Schmidt i Slesvig meddeelt Concesssion til at øve Notarialforretninger; den 22, Herredsfoged E. H. Posselt's Bessikkelse til succederende Adjunct i Justitiarierne for Godserne Carlsburg, Buchhagen og Røst allernaadigst stadfæstet; den 29, Præst i Stellau H. Dreesen til første Præst i Bewelsfleth i Münsterdorfs Provstie; den 5 Juni have Candidaterne i Lovkyndigheden E. C. Befeler i Rødemis i Husum Amt, A. Schmidt i Lønningen, E. F. Westphal i Tsehoe og F. W. Wendt i Glückstad erholdt Bestallinger som Underrets-Advocater i Hertugdømmerne Slesvig og Holsten, og Candidaterne E. A. L. Bruhn i Wesselsbühren, D. Woss i Bischof i Wilsfer Marss og E. F. Jaspersen i Bremsburg i Husum Amt Bestallinger som Underretsadvocater i Hertugdømmerne Slesvig, Holsteen og Lauenborg.

Under Rentekammeret: Den 24de April er Skov- og Mosefoged F. W. Otto i Duvensee beskikket til Førster i Rothenhaus i Schwarzenbeck Amt; Forstcandidat E. F. A. Usinger til Skovfoged i Düvelsbrock i Reinfeld Amt; den 1ste Mai, Forligelsescommissair J. A. Glud, som Landvæsencommissair i Beile Amt, forundt Rang med Kammerraader; den 8de, Sysselmannd i Norder-Mule Syssel under Islands Nord- og

Nster-Amt, G. Melsted, Sysselmand i Sønder-Mule, Syssel under samme Amt, Kammerassessor N. H. Evede, og Sysselmand i Guldbringe og Kjøse Sysseler under Islands Sønder-Amt, D. Finsen, udnævnte til virkelige Kammerraader; den 12te, Fuldmægtige ved Hs. Majestæts Chatolkasse, Kammerassessor A. Treschow og Kammersecretair C. B. Treschow, udnævnte, den Første til virkelig Kammerraad og den Sidste til virkelig Kammerassessor; Lærer i Botanik og Medlem af Gartner-Examinations-Commissionen E. F. Hansen, til Gartner og Fontaine-Drynsmand i Gottorff.

Under Directionen for den almindelige Pensionskasse: Den 24de Mai er Fuldmægtig og Registrator i Directionens Secretariat, Secretair C. C. Clausen, udnævnt til Chef for bemeldte Secretariat; den 31te Mai, Cand. juris M. G. B. Collin til Fuldmægtig i samme.

Under Directionen for Universitetet og de lærde Skoler: Den 22de Mai er Justitsraad G. C. Ulrich efter Ansøgning i Raade og med Pension entlediget fra hans Embede som Forstinspæctor ved Sorøe Academiets Skole; Cand. Theol. J. N. Hornbech, beskikket til Adjunct ved Horsens lærde Skole.

Collegial=Lidende.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

X Nr. 25. Den 23de Juni 1832.

Redigeret, forlagt og udgivet af:

Peter Johan Monrad, Anders Sandøe Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Trykt i det Christensenske Officin ved J. D. Øvist.

Lovgivning.

Da det ikke har været sjældent, at Negerflaver paa de Dansk-Vestindiske Der have fundet Leilighed til i fremmed Nations Skibe at undslye fra bemeldte Der, foranledigede dette Interims-Generalgouverneuren General-Major Scholten til at indgive allerunderdanigst Forslag om Midler til at hemme dette Onde. Hans Majestæt befalede derpaa Cancelliet at forelægge Udkast til en Anordning, indeholdende saadanne Bestemmelser, der maatte anses hensigtsvarende, for i Fremtiden at afværge hiin Misbrug.

Efter at have taget denne Sag under nøieste Overveielse, og indhentet nærmere Betænkning fra General-Major Scholten, samt corresponderet med det Kongelige Departement for de udenlandske Sager og det Kongelige General = Koldkammer og Commerce = Collegium, har Cancelliet allerunderdanigst foredraget følgende:

Slave = Negeres Udførelse fra de Dansk = Bestindiske Der er allerede strengelig forbudt ved tidligere Anordninger og isærdeleshed ved Forordningen af 16 Marts 1792 § 6; men Straffens Størrelse antoges ikke at være lobbestemt, eftersom Forordningen af 25 Marts 1766, i hvis Følge de, som uden Generalgouverneurens skriftlige Tilladelse bortføre slige Slaver eller dertil ere behjælpelige, skulle een for alle og alle for een bøde for hver 1ste Gang 300 Rdlr. B. C., 2den Gang dobbelt og saa fremdeles dobbelt, formentes allerede at være ophævet ved Forordn. af 12 Marts 1777 angaaende Handelen paa Kysten Guinea samt derfra til de Bestindiske Der § 10, hvilket imidlertid ingenlunde er klart, da denne sidste Anordning, som desuden bortfalder efter Forordn. af 16 Marts 1792 § 6, vel tillod Slavers Afhændelse til fremmede Colonier, men dog fordrede visse Betingelser iagttagne, uden hvilke Slavers Udførelse naturligviis maatte være ulovlig, saa at det synes, at forsaavidt den ikke udtrykkelig ophævede Forordningen 1766, maatte denne endnu være bleven i Kraft og altsaa ved det ovenmeldte almindelige Forbud imod Slavers Udførelse i Forordn. af 16 Marts 1792 § 6 igjen have faaet den mere udvidede Virkekreds, som Forordningen 1777 indirecete havde betaget den.

Det maatte imidlertid, efter den meddeelte Forklaring om Hyppigheden af Negerslavers Bortbringelse, ansees vigtigt at udgive en ny Lov, for at standse dette Onde, og det fandtes i denne Henseende rigtigere at vælge en

anden Maalestok for Mulcten, end den i Forordningen 25 Marts 1766 hjemlede; thi foruden at det neppe er af stor practisk Nytte i dette Tilfælde at skjærpe Straffen for Gjentagelse, maatte det ogsaa ansees uforholdsmæssigt, at den, der eengang havde deeltaget i at bortføre een Slave og siden fandtes skyldig i samme Forseelse med Hensyn til et større Antal, skulde betale dobbelt Mulct for alle disse Slaver. Det antoges, at en ikke af Gjentagelse afhængig Pengemulct vilde være hensigtsvarende. Mulcten maatte derhos være følelig og høiere end den ved Forordningen 25 Marts 1766 fastsatte, isærdeleshed med Hensyn til den større Betydning, som den omhandlede Forseelse har nu, da Afgangen i Slavestammen ei, som i 1766, kan dækkes ved andre Slavers Indførelse. For at de forskjellige skjærpende eller formildende Omstændigheder kunde faae Indflydelse paa Straffen, antoges det, at Mulcten kunde bestemmes fra 500 Rdlr. til 1500 Rdlr. D. B. C.

Forordningen 25 Marts 1766 havde, foruden den ovenomtalte Mulct, foreskrevet, at den eller de Paaagjældende skulde skaffe den bortførte Slave igjen til Landet eller en anden ligesaa god Slave i hans Sted. Dette sidste kan naturligtviis, efterat Forordn. 16 Marts 1792 har forbudt Indførelse af Slaver, ikke finde Sted; og det ansaaes derfor tilstrækkeligt, at Erstatningspligten i Almindelighed nævnes, da dens Betingelser maae be-

stemmes efter almindelige Retsregler og ligeledes Maaden at ansætte Erstatningen paa.

Ligesom Forordningen 1766 angaaer Enhver, som tager Deel i Slavers Bortførelse, og det uagtet denne endnu ikke er bleven fuldendt, maatte ogsaa den nye Anordning ikke indskrænke sig til Skibsforeren, men Alle, som deeltage i sliq Handling, maatte hver for sig anses skyldig til den lovbestedte Mulct, som dog kunde gradueres efter Omstændighederne. Derhos maatte Skipperen, som bør vaage over at intet ulovligt Brug gjøres af Skibet, være ansvarlig, om det end ikke maatte kunne oplyses, at han selv har været vidende om den foregaaede eller tilsigtede Udsnigning af en Slave, dog at han skulde være fri for Mulct, hvis han, saasnart han dertil bliver i Stand, bevirker at Slaven kommer tilbage.

Fremdeles kan Paaskud om Uvidenhed om at den Slave, hvis Bortførelse Nogen har søgt at befordre, virkelig var Slave, ikke komme i Betragtning, da det følger af de gjeldende Love og isærdeleshed af Anordn. 10 Oct. 1776, at enhver Neger paa Colonierne formodes at være Slave indtil han beviser sin Frihed.

Ligesom den paaagjeldende Skipper til alle Tider maa kunne saggives til Straf og Skades-Erstatning, naar han indfinder sig under Dansk Jurisdiction, saaledes fandtes det stemmende med Sorettens Grundsætninger, at Man, naar den Skipper, der er i Begreb med at

udsnige Slaver, ikke selv har tilstrækkeligt Gods, hvori Mulcten kan faaes betalt, da holder sig til Skibet.

Skjøndt det, da Anordningen ikkun har Slavers ulovlige Bortførelse til Gjenstand, er en Selvfølge, at den, som maatte sætte sig i Besiddelse af den Slave, hvis Udførelse han befordre, ved en Forbrydelse, der medførte anden og større Straf end den ovenansførte Mulct, maa tillige være at ansee med den dermed forskyldte Straf, ansaes det dog ei uhenfigtsmæssigt for Lydeligheds Skyld udtrykkelig at tilføie dette.

I Medfør af Hans Majestæts allerhøieste Resolution paa Cancelliets Førestilling i denne Sag, er den 1 Juni sidstl. udkommet følgende Forordning:

Vi Frederik den Sjette, af Guds Naade Konge til Danmark, etc. Gjøre vitterligt: at da det i de senere Tider ikke er sjældent, at Slave-Negre og Negerinder, tvertimod det Forbud, som indeholdes i den af vor Høisalige Herr Fader under 16 Marts 1792 udgivne Forordning om Negerhandelens Affkæffelse, § 6, udsniges af Bore Bestindiske Eilande, hvilket, foruden den Fornærmelse, som derved kan tilføies disses Herrer, baade udsætter de bortførte Negere for at komme i en mindre heldig Tilstand end den, hvori de befinde sig paa bemeldte Bore Colonier, og tillige bliver til Afbræk for Dyrkningen af disse Der, der, efter Negerhandelens Affkæffelse, ikke taale større Afgang af Negerbefolkningen end den, som Dødsfald og lovlige Frigivelser føre med sig, saa have

Vi fundet det fornødent, ved passende Straffe og andre hensigtsmæssige Bestemmelser, at give ovenneldte Forbud den behørigte Kraft.

Vi byde og befale derfor allernaadigst som følger:

§ 1.

Den, der overbevises om at have befordret nogen Neger=Slaves Flugt fra Bore Vestindiske Colonier, skal være ifalden en Mulct af 500 til 1500 Rdlr. D. W. C. for hver Slave. Ved Mulctens Bestemmelse bliver der at tage Hensyn til den Paagjeldendes Stilling og Formuesforfatning, til den større eller mindre Virksomhed, han har viist under Forseelsens Udvælse, samt endelig til den Omstændighed, om Bortførelsen er fuldbragt eller den opdages og forhindres forinden den er bleven fuldkommen tilendebragt.

§ 2.

Ligesom Paaskud om Uvidenhed angaaende den Bortførtes Slavestand ikke skal tages i Betragtning, saaledes skal enhver Skibsfører være ansvarlig, naar det Skib, han fører, bruges til nogen Slaves Udsnigelse, om det end ikke kan oplyses, at han selv derom har været vidende. Dog skal han være fri for Mulct, hvis han, saasnart han dertil bliver i Stand, bevirker, at Slaven kommer tilbage.

§ 3.

For Mulcten saavelsom for Skadeserstatningen og alle af Sagens Forfølgning flydende Omkostninger skal

Betaling kunne søges i Vedkommendes Eiendom og Formue i Bore Stater, og, forsaavidt navnlig en Skibsfører ikke af egne Midler er i Stand til at udrede hvad der ifølge de foransførte Bestemmelser maatte paaligge ham, skal det Skib, som han fører og ved hvis Hjælp Slavers Udfnigelse skulde iværksættes, anholdes, og Betaling søges i Skibet med Tilbehør.

§ 4.

Lovrigt er det en Selvfølge, at den, der sætter sig i Besiddelse af nogen Slave, som han vil bortføre, ved en Forbrydelse, der medfører større Straf end fornævnte Mulct, endvidere skal være at belægge med denne Straf, ligesom alt, hvad denne Bor Anordning indeholder med Hensyn til Slaver, ogsaa finder Anvendelse paa Slaverinder.

Hvorefter alle Vedkommende sig allerunderdanigst have at rette. Givet etc.

Igjennem Rentekammeret er den 30 Mai sidstleden udkommet følgende allerhøieste Placat:

Vi Frederik den Sjette, af Guds Naade Konge til Danmark etc. Gjøre vitterligt: at Vi allernaadigst have taget under Overveielse, hvorledes Agerbruget paa Bort Land Bornholm kunde være at fremme, og Indbyggernes Velstand derved befordres. Ligesom Vi til den Ende have besluttet at see det Fælledsskab, der nu finder Steb med Hensyn til de saakaldte Udmarksjorder mellem

Os, som Eier, og Bornholms Indvaanere, som Brugere, hævet paa den Maade, at de Sidstnævnte faae fuldkommen Erstatning for den dem tilkommende Brugsret til Græsning og Lynghet, ved at erholde et dertil svarende Areal udlagt til Afbenyttelse i sin Tid som Eiendom, saaledes have Vi tillige henvendt Vor Opmærksomhed paa Bortryddelsen af de Hindringer, som den adspredte Belliggenhed paa mange forskjellige Steder af de enkelte Lods-eieres Jorder lægger i Veien for et velordnet Landbrug. Det er besaarsag Vor Villie, at det skal staae i enhver Lods-eiers Magt at forlange sine samtlige Jorder — derunder indbefattede saavel Indlobden som Udlodderne — samlede i Dvereensstemmelse med Forordningen af 23 April 1781 og sildigere, dermed i Forbindelse staaende, Anordninger, paa eet Sted, eller, hvor dette ikke er muligt, paa 2 eller høist 3 Steder, saaledes at de andre Lods-eiere i Sognet ikke kunne modsætte sig saadant, men, skjøndt de selv maatte ønske at beholde Sognets øvrige Jorder paa den Maade, hvorpaa de hidtil have besiddet samme, skulle være forpligtede til at deeltage i Omkostningerne ved de til Opnaaelsen af det omhandlede Die-med fornødne Foranstaltninger. Imidlertid er det, til Behoernes Bedste, Vort landsfaderlige Ønske, at Die-medet vorder opnaaet saa almindeligen som muligt, og at i Særdeleshed alle et Sogns Lods-eiere forenes om paa een Gang at attraae de dertil nødvendige Foranstalt-

ninger udførte. Vi forvente derfor allernaadigst, at samtlige Vore Undersaatter paa Vort Land Bornholm lade sig denne for deres eget Vel vigtige Sags Fremme være magtpaaliggende. Og ville Vi, for, saa meget som muligt, at bidrage hertil, have de Lodsieiere paa bemeldte Vort Land, der begjære at erholde deres Forder samlede paa den ved ovennævnte Anordninger foreskrevne Maade, tilszaaede følgende Begunstigelser, nemlig:

- 1) at dem maae udelivered de fornødne Copier af de til Brug ved Matrikuleringen optagne Kort, dog uden paategnet Taxation, alene mod Betaling af de sædvanlige Copierings-Omkostninger;
- 2) at Halvdelen af de øvrige Udgifter i den omhandlede Henseende maa udredes af Vor Kasse for deres Bedkommende, der melde sig med den ovennævnte Begjæring inden Udløbet af 3 Aar;
- 3) at de paagjældende Lodsieiere, naar de, efterat deres Forder ere paa foransførte Maade blevne samlede, indhegne deres Lodder, erholde den Os sammesteds tilkommende Sagtret, dog først fra Udløbet af den Tid, til hvilken bemeldte Sagtret nu er bortforpagtet, altsaa fra den 22 September 1837; og
- 4) at i de saa Tilfælde, hvor Gaardes Flytning i den her omspurgte Anledning maatte blive nødvendig, Bedkommende, som dertil erklære sig villige, maae af Vor Kasse udbetales en Flytningshjælp af 12 Rbd.

Sølv for hvert Fag Stuehuus og 6 Rbd. Sølv for
hvert Fag Udhuus.

Hvorefter alle Vedkommende sig allerunderdanigst have at
rette. Givet etc.

Den Bygningshjælp, som ifølge allerh. Resolution af 28 November 1809, bekendtgjort ved Placat fra da-
værende General-Landoeconomie- og Commerce-Collegium af 8 December s. A., og 23 Marts 1817, hvorom der
under 22 April næstefter er udfærdiget Bekjendtgjørelse fra Cancelliet, udbetales til dem, som udflytte efter en
i en Landsbys forefalden Ildbrand, er hidtil bleven ud-
betalt af den Kongelige Kasse. Da det imidlertid er
Brandforsikringen eller dens Interessentere (som ved deres
ordinaire Contingent eller, forsaavidt dette maatte være
utilstrækkeligt, ved Tilskud have at dække Udgifterne i
Anledning af Brandskader,) der have den største Fordeel
af hiin Foranstaltning, hvorved Antallet af Brandskader
i en Række af Aar kjendelig er aftaget, saa fandtes det
billigt, at den Kongelige Kasse herefter fritages for Ud-
redelsen af foransøgte Bygningshjælp og at denne over-
tages af Brandforsikringen. Det er i sin Tid blevet
ansøgt herimod, at Brandforsikringen er frivillig og saa-
ledes ikke oppebærer Contingent af alle Bygninger, medens
dog ogsaa uassurerede Bygningers Eiere have Udgang til
at erholde Bygningshjælp. Men, foruden at det nu, da
de uforsikrede Steders Antal bestandig formindskes, ikkun

vil være det sjeldnere Tilfælde, at Bygningshjælp udbetales til uassurerede Bygningers Eiere, er det, endog uden Hensyn til om de udslyttede Bygninger forsikres eller ikke, til Brandforsikringens Fordeel, at de ikke opføres paa deres forrige Sted i Nærheden af andre Bygninger; thi bemeldte Forsikkring, der for samme Præmie maa overtage Faren, hvad enten Bygningernes Bessaffenhed mere eller mindre udsætte dem, vilde ellers netop ved Forsikringer af saadanne nær hinanden byggede, i Almindelighed straatakte Bygninger, kunne lide et meget betydeligt Tab, som undgaaes eller formindskes ved Udslytningen.

Cancelliets allerunderd. Indstilling om den ovenanførte forandrede Udbredelsesmaade af Bygningshjælpen bifaldt Hans Majestæt ved allerhøieste Resolution af 30 Mai sidstl., der er bekendtgjort ved følgende Cancellie-Placat af 12 Juni:

Paa Cancelliets allerunderdanigste Forestilling har det, under 30 f. M., behaget Hans Majestæt allern. at resolve, at den Bygningshjælp, som, i Overensstemmelse med de Kongelige Resolutioner af 28 Novbr. 1809, kundgjort ved Placaten fra det daværende General-Land-Deconomie- og Commerce-Collegium af 8 December f. A., og 26 Marts 1817, der af det Danske Cancellie er bekendtgjort under 22 April næstefter, bliver at udbetale til dem, som, ifølge disse allerh. Resolutioner, udslytte efter en i en Landsbys forefalden Ildbrand, for Frem-

tiden skal udredes af Landbygningernes Brandforsikringsfond.

Hvilket herved kundgjøres til alle Vedkommendes Efterretning.

Blandede Efterretninger.

Da den i Coll. Tid. Nr. 11 for d. A. meddeelte Beretning om Ægteviiede, Fødte og Døde i 1831 ikke indbefattede Bornholm eller Medlemmer af det mosaiske Troessamfund, meddeles herved Indholdet af de derom senere til Cancelliet indkomne Beretninger.

Paa Bornholm ere i 1831 copulerede 150 Par, fødte 377 af Mandkøn og 359 af Qvindkøn, i alt 736, blandt hvilke 37 vare uægte, nemlig 23 Dreng og 14 Piger. Forholdet af de uægte Fødsler til de ægte, der, beregnet over hele Danmark, var som $1:9\frac{2}{3}$, har saaledes paa Bornholm nærmet sig det af $1:19$. De Dødsfødtes Antal har i f. A. været 35, nemlig 21 Dreng og 14 Piger og Forholdet af dem til de levende Fødte er saaledes som $1:20$. Antallet af de Døde paa Bornholm i f. A. er 452, nemlig 232 Mandspersoner og 220 Fruentimmer, saa at der følgerig har været et Overflud af 284 Fødsler over Dødsfaldene, hvilket er 62 à 63 pCt. flere Fødte end Døde. De Døde have opnaaet følgende Alder: 10 Aar og derunder 132; fra 10 til 20 Aar 14; fra 20—30 Aar 29; fra 30—40 Aar 7; fra 40—50 Aar 33; fra 50—60 Aar 62; fra 60—70

Åar 60 ; fra 70—80 Åar 64; fra 80—90 Åar 32 og fra 90—100 Åar 1.

Blandt det mosaifke Troesfamsfunds Bekjendere have i 1831 25 Ægtevielfer fundet Sted; Antallet af de Fødte har været 75, nemlig 38 Dreng og 37 Piger, og af Døde 79, nemlig 40 af Mandkjøn og 39 af Qvindkjøn.

I Beretningen for det hele øvrige Danmark ere Antallet af Fødte i f. A. opgivet til 37621. Lægges hertil de 736 paa Bornholm og de 75 Mosaitter, udkommer et Totalbeløb af 38432 Fødsler. Antallet af de Døde i Danmark var i hiin Beretning 38519; lægges hertil de 452, der ere døde paa Bornholm og de 79 Dødsfald i det mosaifke Troesfamsfund, har Antallet af de i hele Riget Døde udgjort 39050. Underbalancen af Fødsler ved Siden af Dødsfaldene formindfkes faaledes 280, og Resultatet bliver, at over hele Danmark 618 ere flere Døde end Fødte, faa at hines Tal overfuger disfes med noget over $1\frac{1}{2}$ pCt.

Fremdeles er til Cancelliet indkommet Beretning om Ægtevielde, Fødte og Døde paa Færøerne i 1831, hvoraf erfares, at der ere copulerede 32 Par, fødte 177, nemlig 92 Dreng og 85 Piger, og deriblandt 7 uægte og 8 dødfødte. De Dødes Antal har været 106, nemlig 59 af Mandkjøn og 47 af Qvindkjøn, deri indbefattet de Dødfødte. Dens Befolkning er faaledes tiltaget med et Overfud af 71 Fødsler. De Ufdøde havde opnaaet fol-

gende Alder: under 10 Aar 27; fra 10—20 Aar 2; fra 20—30 Aar 2; fra 30—40 Aar 6; fra 40—50 Aar 5; fra 50—60 Aar 7; fra 60—70 Aar 13; fra 70—80 Aar 22; fra 80—90 Aar 18 og fra 90—100 Aar 4. Forholdet af de uægte Fødsler til de ægte har paa Verne omtrent været det af 1:24 og Forholdet af Dødsfødte til levende Fødte omtrent som 1:21.

Af den i Overensstemmelse med det Kongelige aabne Brev af 6 April 1818 til Dvartals-Coursens Bestemmelse anordnede bestandige Committee er den Cours, hvorefter Rigsbanksedler i Juli, August og September Maanedes 1832 skulle modtages i alle de Sølvbetalinger, der efter allerhøistbemeldte aabne Brev kunne afgjøres med Rigsbanksedler, bestemt til $206\frac{1}{4}$ imod 100 Specier eller 200 Rbd. Sølv, saa at 1 Rbd. Sølv i alle foranførte Tilfælde kan betales med 1 Rbd. 3 Sk. i Rigsbanksedler og Tegn.

Herom er under 20 Juni udfærdiget en Cancellieplacat.

Den 15 Juni er W. Chapmann erkjendt som Storbrittanisk Viceconsul for Helsingørs District og Dresfundet; H. S. Sonne som Storbrittanisk Viceconsul for Bornholm, og H. Iversen som Storbrittanisk Consular-Agent for Korsøer; den 19 Juni er A. Hage erkjendt som Storbrittanisk Viceconsul for Holland, Falster og Langeland.

Ledige Embeder.

Under det danske Cancellie: Seerup og Lemming Sognekalb i Aarhus Stift, 200 Rd. — Slaglille og Bjernebe Sognekalb i Sjælland, 469 Rd. — Byrum, Vesterøe og Hals Sognekalb paa Fesøe, 290 Rd. Et Assistent-Embede i Kongens Fogeds Contoir her i Staden.

Under General-Toldkammer- og Commerce-Collegiet: Told- og Consumtions-Inspecteur-Embedet i Svendborg.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 15 Juni er Sognepræst for Romdrup, Klarup og Storbørde Menigheder i Viborg Stift, D. E. Fogh, befikket til tillige at være Provst for Flekkum og Hornum Herreder i Aalborg Amt; Sognepræst for Schelund og Visberg Menigheder i Viborg Stift, E. Wagaard, til tillige at være Provst for Høllum og Hindsted Herreder i Aalborg Amt; personel Cappellan for Distrikte Menighed i Sjælland, N. P. Rasmussen, til Sognepræst for Pedersborg og Kindertofte Menigheder sammesteds; Sognepræst for Slaglille og Bjernebe Menigheder i Sjælland, E. Nees, til Sognepræst i Kjøbstaden Nyejøbing og for Systofte Menighed paa Falster; Sognepræst for Møgeltonder Herreder under Ribe Stift, H. A. Winding, til Sognepræst for Gundslev Menighed paa Falster; Sognepræst for Marbølle Menighed i Lolland, E. M. Holst, til Sognepræst for Errindlev og Distrup Menigheder sammesteds; Cand. theol. og Adjunct ved Viborg Cathedralskole, E. Djørup, til Sognepræst for Hassing og Willerlev Menigheder i Aalborg Stift; per-

sonel Capellan for Øster-Belling, Hølstrop og Grensterr Menigheder i Viborg Stift, M. Raahauge, til residerende Capellan i Thisted og Sognepræst for Skinnerup Menighed i Aalborg Stift; Cand. theol. H. F. Nygind til Sognepræst for Naurup Eæbne og Vile Menigheder i Viborg Stift; ordineret Catechet og første Lærer ved Borger-skolen i Korsør, H. E. L. Barfoed, til Sognepræst for Borum og Lyngbne Menigheder i Aarhus Stift; Sognepræst for Byrum, Vesterøe og Hals Menigheder paa Læsø, P. N. Hjerping, til Sognepræst for Gjerrild og Hemmed Menigheder i Aarhus Stift; Sognepræst for Seerup og Lemming Menigheder i samme Stift, A. F. E. Laurisen, til Sognepræst for Boldum og Ruud Menigheder i samme Stift; Cand. theol. og Adjunct ved Koeskilde Cathedralskole A. H. Bluhme til Sognepræst for Meirup Menighed og første Lærer ved Borger-skolen i Hølstebroe; Cand. theol. H. A. Lund til Sognepræst for Sybersøus Menighed blandt Færøerne; forhenværende personel Capellan for Birkerød Menighed i Sjælland, G. E. N. Borch til ordineret Catechet og første Lærer ved Borger-skolen i Dønsø; Assistent ved Kongens Fogeds Contoir i Kjøbenhavn, N. Hunderup, til Sørenskriver paa Færøerne; Cand. juris A. F. Bergsøe til Copiist i Justitscontouret under Lands-Overretten samt Hof- og Stadsretten.

Under det Slesvig, Hølstøen, Lauenborgske Cancellie: Den 4 Juni er Syndicus og Kloster-skriver ved det adelige Convent i Tzeboe, F. Leesen, udnævnt til Justitsraad.

Collegial=Lidende.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

~~+~~ Nr. 26. Den 30te Juni 1832.

Redigeret, forlagt og udgivet af:

Peter Johan Monrad, Anders Sandø Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Trykt i det Christensenske Officin ved J. D. Øviø.

Lovgivning.

Fra Directionen for Universitetet og de lærde Skoler er den 4 Juni sidst. udkommet følgende Bekjendtgjørelse:

Ved allerhøieste Resolution af 4 f. M. har det behaget Hans Majestæt Kongen allernaadigst at approbere følgende nærmere Bestemmelser i Henseende til den philosophiske eller saakaldte anden Examen ved Kjøbenhavns Universitet:

- 1) Det skal herefter ikke være nogen Studerende ved Kjøbenhavns Universitet tilladt, ved Enden af sit første academiske Aar at indstille sig til den philosophiske Examens tvende Prøver paa eengang i samme Examenstermin.
- 2) De, som beviisligen formedelst Sygdom eller andet lønligt Forfald ere blevne forhindrede fra i det første Foraar efter overfæaet Examen artium at under-

kaſte ſig bemeldte Examens første Prøve, kunne, efter derom til det philoſophiſke Facultet indgivent Begjæring og derfra erholdt Tilladelse, ſtædes til denne Prøve i Slutningen af den næſtpaafølgende Auguſt Maaned.

- 3) De, ſom, uden at kunne behørigen opløſe ſaadant Forfald, ikke til rette Tid i det første academiske Aar have underkaſtet ſig den philoſophiſke Examens første Prøve, have derved tabt Udgang til at indſtille ſig til denne Prøve tidligere end til det næſtfølgende Foraar; det ſkal imidlertid være dem tilladt, endnu i deres første academiske Aar til ſædvanlig Tid at underkaſte ſig bemeldte Examens anden Prøve, dog ſaaledes, at de forinden, i Auguſt Maanedes Slutning, indſtille ſig til ſærſkilt Prøve i Mathe- matik og derved erholde Charakter.
- 4) De, ſom i deres første academiske Aar til rette Tid have indſtillet ſig til den første Prøve af Examen philoſophicum, men have forladt den efter at have erholdt Nil eller Charakteren Non contem- nendus i een Rubrik eller Haud illaudabilis i to Rubrikker, ſkulle være underkaſtede den i næſtforegaaende 3die Poſt givne Beſtemmelse, uden at noget Slags Forfald i dette Tilfælde kan ventes antaget for gyldigt.
- 5) Det vil iøvrigt, med Henſyn til de Studerendes Ud- gang til at nyde Communitetsſtipendium og Regent-

beneficium, have sit Forblivende ved Bestemmelserne i Reglementet af 30 Juli 1818 §§ 4 og 17, saaledes, at de Studerende, som ikke i deres første academiske Aar have afsløvet den philosophiske Examen's tvende Prøver i det Mindste med Hovedkarakteren Haud illaudabilis, tabe Udgang til at erholde ovennævnte Stipendium og Beneficium samt Ret til fremdeles at nyde samme, forsaavidt de allerede i det første academiske Aar ere komne i Besiddelse deraf.

- 6) Foranførte Bestemmelser træde i Kraft saaledes, at de blive at anvende paa de Studerende, som i Aaret 1831 have underkæstet sig Examen artium.

Hvilket herved, efter allerhøieste Befaling, bekjendtgjøres til samtlige Bedkommendes Efterretning.

Blandede Efterretninger.

Paa Grund af de nærmere Bestemmelser angaaende Børnepligten, som Forordningen af 8 Mai 1829 indeholder, indkom Forespørgsel til Cancelliet angaaende hvorledes der maatte være at forholde saavel med Hensyn til de Drengbørn, der allerede ere, som med dem, der i Fremtiden fødes i Frederiksberg Sogn, da dette Sogn aldeles ikke findes anført i Lægdsrullen og der for det hviere har været givet den almindelige aarlige Udskrift af Kirkebogen over Fødte og Døde eller nogen Anmeldelse over de i Sognet fødte Drengbørn, hvoraf føl-

ger, at ingen af disse ere blevene optagne i Lægdskullen. Ved de strax efter Emanationen af Forordn. 20 Juni 1788 afholdte Extrapositioner blev her intet Lægd indrettet for bemeldte Sogn. Det blev i de fra vedkommende Embedsmænd indhenteede Erklæringer anført, at den for- bemeldte Sogn hidtil udviste Begunstigelse synes at have Hjemmel i de Wilkaar, under hvilke Frederiksberg Slots Hovedgaard's Marker og Jorder i Aaret 1765 bleve bort- solgte ved offentlig Auction. Conditionerne for dette Salg, i Henhold til hvilke de Kongelige Skjæder ere udstedte, bestemte nemlig i § 7: »Beboerne af de paa disse Jor- »der opførende Bygninger nyde, lige ved Forpagterne paa »andre Hovedgaarde, Frihed tit at brygge og brænde M »og Brændeviin, dog ikkun til egen Huusholdning paa »Stedet, og uden noget deraf til Andre at sælge eller »Kroe at holde. De skal og for Consumtion, Familie- »og Folke-Skat være befrieede, og om enten nu eller i »Fremtiden nogen Bonde bliver Eier og Besidder af disse »Jorder og derpaa kommende Bygninger, da skal han, »naar han ved Tiltrædelsen er frie Mand og ei enrul- »leret, saavel som hans Sønnen, som der paa Stedet »sfulde deres 4de Aar saalænge han og de der forblive, »være frie for Fødestavn's Ret og Enrollering til Land- »milicen.» Skjøndt nu Forordningen af 20 Juni 1788 paabød Mandskabets Udskrivning til Krigstjenesten i For- hold til Districternes Folkemængde, og §§ 31 og 32, ved i visse Tilfælde at fritage Børn af dem, der behoe

og dyrke Parceller af Hovedgaard, for Værnepligten, vise, at saadan Frihed i Almindelighed ei tilkommer dem, er det dog blevet paaberaabt, at Frederiksberg Sogn havde en contractmæssig Ret til Fritagelse fra hiin Pligt. Det er fremdeles bemærket, at Cancelliet, foranlediget ved en Forestilling fra Landmilicesessjonen, ved Resolution af 4 Marts 1795 har bestemt, at der skulde antages en Lægdsmand uden Betaling for at føre Kulle over de Fremmede og Dagleiere, som opholde sig i Sognet, hvoraf Man har villet inferere en Erkjendelse af Sognets egne Beboeres Fritagelse for Værnepligt. Endelig er det anført, at det er klart at Hensigten af den foranførte Bestemmelse i Auctionsconditionerne har været at fritage Vedkommende fra Værnepligt, og at den nye ved Forordn. 20 Juni 1788 begrundede Indretning i Henseende til Udskrivning ikke efter dens Væsen nødvendigviis medfører Ophævelsen af den omhandlede contractmæssige Fritagelse, hvilket synes saameget mindre at kunne antages, som Giendoms eller Besiddelse af Hovedgaardstærts Jorder efter fornævnte Forordning selv, ligesom efter Forordning 8 Mai 1829, under visse Betingelser medfører Fritagelse for Værnepligt. Grunden til foranførte Begunstigelse har Man isvrigt søgt deri, at det er Afhyggerne paa Hovedgaardsmarkerne ved Skjæderne paalagt at svare en høj Afgift i Høe, hvilket de endnu yde til den Kongelige Stald-Stat. Husene i Byen hæfte til Banken; der lægges af Bygningerne samme Afgift til den Kongelige

Kasse som af Kjøbstædhuse; naar undtages, at der ingen Consumtion svares, ere Sognets Beboere i Henseende til offentlige Præstationer at sætte i Klasse med Kjøbstædbuuanere, og Husene staae paa Frederiksberg Hovedgaardstartes Grund og af Grundene erlægges Grundskat til den Kongelige Kasse.

Cancelliet skjønnede dog ikke, at det foransførte kunde indeholde tilstrækkelig Hjemmel for Frederiksberg Sogn til at nyde den omhandlede Frihed.

Den nuværende Børnepligt er af en anden Beskaffenhed og har et ganske andet Fundament end den, som fandt Sted 1765. Børnepligten hvilede den Tid paa det ufrie Hartkorn, til hvilket derfor og Mandskabet var stavnsbundet; og for at ikke de Frederiksbergske Jorders Besiddere skulde blive dette Baand undergivne, blev hiin Frihed dem tilstaaet, og derved det det frie Hartkorn tillagte Privilegium for dem vedligeholdt. Men dette Hartkorns Brugere have ingen saadan Befrielse for den nuværende personlige Børnepligt. Ligesom det er erkjendt, at den Frihed, § 7 i Auktionsconditionerne gav Frederiksberg Jorders Brugere til at brænde Brændeviin, maa bortfalde, fordi de, derved kun vare satte ved Siden af Forpagtere af Hovedgaarde, og altsaa have maattet miste Friheden lige med dem ved den senere Lovgivning, saaledes synes det samme at maatte gjælde, forsaavidt Paragraphen angaaer Børnepligten. Den Fritagelse for Børnepligt, som Besiddelse af Hovedgaardsjorder efter nysnævnte

Forordning og Forordn. 8 Mai 1829 stundom medfører, er kun tilstaaet under særdeles Betingelser, og at Besidderne af Frederiksberg Sogns Jorder under samme Betingelser bør nyde godt deraf, kan ikke drages i Tvivl; men de kunne ikke heller have større Frihed end den, der tilkommer Brugerne af andre Hovedgaardsjorder. Den oven paaberaakte Cancellieskrivelse af 14 Marts 1795 — hvilken iøvrigt aldeles ikke er grundet paa de omhandlede Salgsconditioner, men kun indeholder, at Frederiksbergs Indvaanere og deres Sønner hidtil have været frie — erkjender ikke udtrykkelig denne Frihed, men viser kun, at Man ikke dengang fandt sig foranlediget til at indlade sig paa en Undersøgelse af denne deres formeentlige Rettighed og desaaarsag lod det have sit Forblivende ved det hidtil de facto Bestaaende. Hvad Conditionerne tale om paa Stedet at fylde sit 4de Aar kunde i al Fald ikke passe til det nuværende System; men dersom Friheden nu skulde existere, maatte den knytte sig til Fødslen, og den paa Frederiksberg fødte Søn af en Mand, der eiede eller brugte nogle af dens frie Jorder, kunde ikke, fordi han inden sit 4de Aar forlod Frederiksberg og kom til et andet Sted paa Landet, igjen blive udskrivningspligtig; ligesom det omvendt vilde være uantageligt, at en værnepligtig født Person skulde kunne gaae ud af Rullen, ved inden sit 4de Aar at bringes til Frederiksberg, medens dette ei kan skee ved at han flyttes til Kjøbstæd.

De Afgifter, som ved Jordernes Overdragelse ere blevne betingede, maae betragtes som Wederlag for den erhvervede Eiendom, og ingenlunde for Befrielse for en Forpligtelse, som ved senere Anordninger er bleven lagt paa andre Hovedgaardsjorders Besiddere. Forhæftelse til Banken og Bygningsafgift hvile og paa adskillige andre Landbygninger, uden at dette medfører noget Privilegium med Hensyn til Værnepligt; og kun, forsaavidt de i Frederiksberg Sogn beliggende Bygninger henhøre til det i Forordn. 1 Oct. 1802 § 36 og 9 Juli 1813 § 4 omhandlede, kunne de være hine Byrder undergivne.

Men hvad der meer end alt andet taler for den benægtende Besvarelse af Spørgsmaalet, om Frederiksberg Jordbrugere og deres Sønner ere fritagne for Værnepligt, er § 1 i den for Hertugdømmerne Slesvig og Holsten udgivne Verordning 1 August 1800. Denne Anordning har ikke blot i Almindelighed erklæret al Præscription, enhver Qualitet af de Jorder Man besidder, og ethvert Wilkaar i den Adkomst, som dertil haves, for utilstrækkelige til at frigjøre Noget for den personlige Pligt at indtræde i Soldaterstanden, men den har endog isærdeleshed tilføiet følgende: „Eben dies gilt von den Besizeren der Parcellen niedergelegten Dominalgüter, da die in ihren Kaufbriefen versicherte Freiheit von Landmiliz den Grund und Boden angeht; gegenwärtig aber alle auf Grund und Boden sich beziehende Freiheit aufgehört, und das allgemeine Aufgeboth zum Dienste des Vaterlandes

„persönlich ist.“ Det er denne Forordning blot givet for Hertugdømmerne; men, foruden at den bestemte etablerer sine Bud som Følger af den ældre Værnepligts Forskjellighed fra den, som efter Livgenfkabets Ophævelse blev indført — og alt dette passer ikke mindre for Danmark, hvor den gamle med Stavnshaandet forbundne Præstation af en Soldat for et vist Quantum Hartkorn netop paa samme Maade skilte sig fra den nye Værnepligt —, og foruden, at Forordningen erklærer, at den nye Landmiliceindretning, den indførte, skulde blive lige med den i Danmark indførte, saa har Hans Majestæt i et allerhöieste Rescript af 22 April 1826 henviist til bemeldte Verordning 1 August 1800, som indeholdende Grundsaetninger, der og skulde gjælde i Danmark.

Fremdeles taler for det anførte Spørgsmaals benægtende Besvarelse, at ved adskillige under den forrige Bornedrettighed udgivne Benaadninger blive visse Klasser og Districter derfor fritagne, t. Ex. ved Forordn. 18 Juni 1692 Sønner af de frie Bønderkarle, som fæstede Gaard eller Huus paa Møen eller Ryttergodset i Sjælland, uden at denne Frihed kom i mindste Maade i Betragtning, da siden Stavnshaandet traadte i Stedet for den ved Forordn. 21 Febr. 1702 ophævede Bornedret.

Løvrigt har ovenmeldte Verordning for Hertugdømmerne 1 August 1800 dog „aus schonender Rücksicht auf die Form der bisherigen Verfassung“ tilstaaet de daværende Besiddere og deres Sønner den Frihed,

som den til den Tid gjeldende Forfatning hjemlede dem, men udtrykkelig tilføjet, at denne Frihed hverken maatte udvides til deres fjernere Descendenter eller til nogen tilkommende Besidder. Paa samme Maade formeentes der ogsaa at kunne tilstaaes de nuværende Besiddere af de Frederiksbergske Jorder og deres Sønner Frihed for Udskrivning.

Efterat Cancelliet saaledes allerunderd. har foredraget Hans Majestæt Sagen, har Allerhøiestsamme den 4 April sidstleden afgivet følgende allerhøieste Resolution :

„Uagtet Vi ikke kunne antage, at Eierne og Besidderne i Frederiksberg Sogn have Adkomst til med Hensyn til Bærnepligten at behandles efter andre Regler end de, der gjelde for Besidderne af andre Hovedgaardsjorder, saa bifalbe Vi dog, at de nuværende Eiere og Brugere af fornævnte Jorder og deres samt forhenværende Eieres og Brugeres Sønner, som ere fødte medens Forældrene vare i Besiddelse af disse Jorder, fremdeles nyde godt af den Udskrivningsfrihed, som de hidtil de facto have nydt, og at dette ligeledes skal gjelde for de Sønner af de nuværende Besiddere, som i Fremtiden fødes, naar Forældrene imidlertid ei have ophørt at eie eller bruge titmeldte Jorder. Med denne Undtagelse vil der blive at forholde i fornævnte Sogn efter de almindelige Anordninger om Bærnepligten og hvad dermed staaer i Forbindelse.“

Kjøbenhavns Magistrat har i Skrivelse til Cancelliet andraget, at det hidtil, naar Nogen, der har havt Borgerſkab paa en Næringsvei, ſenere har erhvervet Bevilling eller Privilegium til i Forbindelse dermed at drive en anden Næring, har været fulgt ſom Regel, at den Paagjældende i ſaadant Tilfælde ikke er bleven anſeet pligtig at tage nyt Borgerſkab paa den ved Bevilling eller Privilegium tilſtaaede Næringsvei, eller at betale det ſædvanlige Borgerſkabsgebyr til Stadens Kaſſe, men alene efter Omſtændighederne er bleven anſat til Forhøiſe i Næringsſkat. Da det imidlertid, med Henſyn til Principerne for de borgerlige Lyngders Regulering, og i Betragtning af, at den Borger, der erhverver Udgang til at drive flere Næringsveie i Forening, til hvilke inſt foregaaende Privilegium eller Bevilling ſkal tilveiebringes, ikke fritages for at ſvare det anordnede Borgerſkabsgebyr for den nye Næring, hvortil han berettiges, hvorimod det tidligere erhvervede Borgerſkab alene medfører Befrielse for atter at aflægge Borgereden, formenes at være mindre billigt, at Nødvendigheden af at erhverve Bevilling eller Privilegium til det nye Næringsbrug ſkal begrunde fritagelse for at tilſvare Stadens Kaſſe, hvad der ellers for Borgerſkab paa ſaadant Næringsbrug vilde være at erlægge, henſtillede Magistraten, om det maatte ſaſtættes ſom almindelig Regel for Fremtiden, at enhver Borger, der ved Privilegium eller Bevilling bliver berettiget til at drive en Næring eller Haandtering, hvor-

paa han, naar han ikke allerede var Borger, skulde erhverve Borgerkab, har til Stadens Kasse at erlægge en Afgift af lige Størrelse med det for den vedkommende Næringsvei anordnede Borgerkabsgebyr.

I denne Anledning har Cancelliet i Skrivelse af 5 Juni sidstl. svaret, at Collegiet efter Omstændighederne bifalder, at der i de omspurgte Tilfælde herefter forholdes paa den af Magistraten foreslaaede Maade.

Et Medlem af den for Holland anordnede Tiendecommission har i en til Cancelliet indkommen Skrivelse andraget, at ifølge Forordn. 17 April 1688 § 4 ecc. Præsterne i Hollands-Falkters Stift berettigede tit at oppebære al Tienden af Vikker, Bønner og Lindser, uden at dele den med Kongen eller Kirken, og at vel Bønner og især Lindser kun saaes sjældent og paa enkelte Egne, men at Vikker derimod paa flere Steder saaes for Frøets eller Sædens Skyld som Handelsartikel, dog ikke hvert Aar eller efter nogen bestemt Sædsfølge eller Regel, ligesom paa andre Steder samme kun bruges som Blandingskorn til Høe eller grønt Foder. Efter disse Omstændigheder finder Tiendecommissionen det meget vanskeligt, naar denne Tiendes Værdie skal bestemmes ved Kjendelse, at anvende de Regler, som Forordningen 8 Jan. 1810 § 28 Nr. 2 foreskriver, uden at præjudicere Konge- og Kirke-tiende-Tierne, som tabe Tienden af det Areal, man antager besaaet med Vikker o. s. v., hvilket Areal, som an-

fort, snart er større, snart mindre, og i enkelte Aar anvendes til andre Kornsorter; ligesom der og, efterat Bederlaget er udfundet, mangler en Maalestok, hvorefter sammes Værdie i Penge kan ansættes, naar Tiendeyberne i Medhold af Pl. 17 Juni 1812 § 6 forlange at betale denne Tiende med Penge, da ovennævnte Kornsorters Værdie ei bestemmes ved Capitelstaxt.

Paa Tiendecommissionens Begne blev derfor forespurgt:

- 1) hvilke Regler der bør følges, for ved Kjendelse at bestemme det Bederlag, Præsterne i Lolland bør have for den dem tilkommende Tiende af Vikker, Bønner og Lindsjer? og
- 2) efter hvilken Maalestok disse Kornsorters Værdie skal beregnes til Penge?

Cancelliet, som over disse Spørgsmaal har indhentet Betænkning fra den Kongelige overordnede Tiendecommission, har i Skrivelse af 16 Juni sidstleden svaret Stiftsovrigheden for Lollands-Falsters Stift til Bekjendtgørelse for Tiendecommissionen, at der ei fandtes tilstrækkelig Grund til at bevirke nogen Lovbestemmelse angaaende Beregningen af den Præsterne i Lollands-Falsters Stift særlig tilkommende Tiende af Vikker, Bønner og Lindsjer, og det saa meget mindre, som Spørgsmaalet i den Tid af over 20 Aar, hvori den overordnede Tiendecommission har været til, ikke er kommet under dens Paakjendelse. Forsaavidt det opstaaer, har Tiendecommissionen, efter Grundsætningerne i Forordn. 8 Jan. 1810

§ 28, i Mangel af mindelig Overenskomst, ifølge de tilforladeligste Oplysninger, som kunne faaes, at bedømme, hvor stor en Deel af den tiendepligtige Jord der kan antages efter den sædvanlige Dyrkning at benyttes til den Aul, hvortaf Tienden særlig er Præsten forbeholden, og derefter at bestemme, hvor meget han skal have i Bederslag fremfor de andre Tiendeberettigede. Det usikre, der kan være i Bedømmelsen deraf, ligger i Tingenes Natur, og Bedkommendes indbyrdes Rettigheder blive dog mindre afhængige af Vilkaarlighed, end medens Tienden ydeses in natura, og det da beroede paa Dyrkningsmaaden, om det Fortrin, Lovgivningen har indrømmet Præstens Tiendebeel, blev større eller mindre eller endog aldeles bortfaldt. Hvad in specie det andet af de opkastede Spørgsmaale angaaer, da kan det ordentligviis ventes, at Parterne ville forene sig om at evaluere de omventilerede Kornsorter med saadanne, der ere Capitelstaxt undergivne, ligesom der og i al Fald høves den Udvei at bestemme det Quantum, som af samme skal ydes, leveret in natura. Men hvis hiin mindelige Forening ei kan træffes, og Yderne ei ville levere in natura, bliver det udfundne Quantum af de omhandlede Sædearter at reducere til andre i Provindsen gangbare og Capitelstaxt underkastede Kornsorter i Forhold til den Værdie, som det kan udfindes, at hiin Sædeart har havt i en Række af de senere Aar i Sammenligning med de øvrige Kornsorter.

(Efterretninger om ledige geistlige Embeders Indtægter og de paa samme hvilende Børder).

1. Højberg og Elsborg Sognekald i Aarhus Stift, tilforn anslaaet til 123 Rbd., har nu følgende Indtægter: 1) Tienden af Kaldets 151 Tdr. 3 Skpr. 1 Fdkr. $1\frac{1}{2}$ Alb. Hartkorn, udgjør 54 Tdr. Rug, 28 Tdr. Byg og 44 Tdr. Havre. 2) Maaest og Smaaaredsel 9 Lpd. Ost, 34 Lpd. 12 Pd. Brød, 53 Sene 12 Stkr. Vg. 3) Dffer og Accidentser omtrent 180 Rbd. 4) Præstegaarden staaer for Hartkorn 5 Tdr. 1 Skp. med et Areal af omtrent 40 Tdr. Land Ager og Eng, foruden en betydelig Heide og Moselod og en til Ijdebrændsel og Gavntømmer fornøden Skov. Paa Kaldet hviler en Gjeld af 100 Rbd. r. S. som forrentes og afdrages. Enkepension udredes. Kaldet er blandt dem, som er forundt særdeles Lettelse i Skatter.

2. Gunderup og Neuslinge Sognekald i Viborg Stift, efter gammel Angivelse 450 Rbd., har nu følgende Indtægter: 1) Korntienden anslaaes til 80 Tdr. Rug, 160 Tdr. Byg og 200 Tdr. Havre. 2) Dvægtienden omtrent 30 Rbd. 3) Paaffe og St. Hans Rente 12 Tdr. Rug, 40 Lpd. Ost og 40 Al Vg. 4) Dffer og Accidentser omtrent 280 Rbd. 5) Præstegaarden staaer for Hartkorn 8 Tdr. 2 Skpr., med et Areal af over 80 Tdr. Land. 6) Evende Annergaarde i Neuslinge og Torde-
rup, samt et Huus i Gunderup ere bortsolgte og Kjøbesummen, omskrevet til 873 Rbd. 1 Mk. 8 s. Sølvs, inde-
staaer iblandt Stiftets offentlige Midler, hvorfra Renten hæves af Sognepræsten. Enkepension hviler paa Embedet. I Afgift til Viborg Bispestol svares ifølge allerh. Rescript af 15 Juni d. A., saalænge Biskop Ulgaard er i Embedet, aarlig 400 Rbd. Sølvs naar Capitalstarten paa Rug for Viborg Stift udgjør 3 Rbd. Sølvs eller derover, men 250 Rbd. Sølvs naar Capitalstarten er under 3 Rbd.; men efter Biskop Ulgaards Afgang bliver den aarlige Afgift 250 Rbd. Sølvs uden Hensyn til Capitalstartens Størrelse.

3. Østertorsløv Sogneskole i Aarhus Stift er efter gammel Angivelse anslaaet til 250 Rbd., og har nu følgende Indtægter: (hvorunder ei er beregnet Præstetienden af Tørring Bøe, som er henlagt til Amtsprovsternes Lønningsfond.) 1) Præstetienden, tillige med den 3-dobbelte Tjende af Annergaard, udgjør omtrent 40 Tdr. 5 Skpr. Rug, 86 Tdr. Byg og 148½ Tdr. Havre. 2) Smaaarebøl noget over 3 Tdr. Byg. 3) Landgilde af Annergaard i Tørring 1¼ Tdr. Rug 1½ Tdr. Bys 2½ Tdr. Havre. 4) Mannest: Brødpenge omtrent 9 Rbd.; Teg 54 Snefe; Ost 26 Lpd. 5) Offer og Accidenter, 90 Rbd. 6) Præstegaarden staaer for Hartkorn 17 Tdr. 4 Skpr. med et Areal af 120 Tdr. Land. Ell Aarhus Bispegaard svares en aarlig Afgift af 50 Rbd. Solv. Enkepension udredes; Curasseehest holdes.

Den 22 Juni sidstleden er Kjøbmand W. Falck erkjendt som Svensk-Norsk Consul i Aalborg.

Den 22 Juni have Cand. pharmaciæ A. E. W. Schwings og N. P. Høm faaet Bevillinger til at nedsette sig som Apothekere, den første i Kjøge og den sidste i Stubbeljøbing.

Befordringer og Afgang.

Under General-Toldkammer- og Commerce-Collegiet: Den 24 April er Kjøbmand A. Marc i Moskva befuldmægtiget til Consul sammesteds; den 19 Mai, Candidatus juris, Agent N. P. Schierbek, til Told- og Consumtions-Inspecteur i Næstved; paa Falster; den 20, afflediget Premierlieutenant, E. S. Warncke og E. L. Brødegård til Told- og Consumtions-Underbetjente i Kjøbenhavn; den 27, demitteret Premierlieutenant J. D. Jacobsen til Agent med Rang Nr. 4 i 6te Klasse af Rangforordningen af 14 October 1746; den 4 Juni, J. Deichmann til Bæremægler i Kjøbenhavn.

Collegial=Lidende.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

Nr. 27. Den 7de Juli 1832.

Redigeret, forlagt og udgivet af:

Peter Johan Monrad, Anders Sandse Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Trykt i det Christensenske Officin ved J. D. Øvist.

Lovgivning.

Den 9 Juni er fra Rentekammeret udkommet en Placat, angaaende Repartition af de af den Kongelige Kasse til Arbejde paa de nye Hovedlandeveje, samt til Broers og Steenslusers Anlæg i Danmark, forskudsvis udbetalte Bekostninger for Aaret 1831, hvorved, efter allerhøieste Befaling, bekendtgjøres: At, efter Afdrag af hvad de, ifølge Placaten af 9 Juni 1831, indkomne

Bidrag til den almindelige Veikasse have udgjort mere, end den af den Kongelige Kasse til Arbeide paa Hovedlandeveiene i Danmark, med videre, indtil Udgangen af Aaret 1830, foreskudte Bekostnings-Sum, saavel som efter Afdrag dels af bemeldte Veikasses i Aaret 1831 havde tilfældige Indtægter, dels af Rentebeløbet for eet Aar indtil 31 December 1831 af den ved Placaten af 31 December 1813 udfærevne, og i den Kongelige Kasse indbetalte, Fond, er den for Veis- og Broe-Arbeide og til øvrige derhen hørende Udgifter af den Kongelige Kasse for nysnævnte Aar 1831 foreskudte Sum beregnet at have ialt beløbet sig til 17303 Rbd. 55 f. Søl.

Til at erstatte bemeldte 17303 Rbd. 55 f. Søl blive, i Overensstemmelse med Forordningen af 13 December 1793, dens 66 §, og Cancellie-Placaten af 30 November 1804, samt ifølge allerhøieste Resolution af

1ste i denne Maaned, af Hartkornet i Danmark med
indebærende Aars Juli Kvartals Skatter at ubrede efter-
skrevne Bidrag pr. Lønne efter de i fornævnte Forordnings
30 og 31 §§ foreskrevne Regler :

Til det egentlige Bei-Arbejde,
i Overensstemmelse med Forordningen
af 13 December 1793.

Til Broers og
Steenflusers
nye Anlæg,
i Overens-
stemmelse med
Cancellie-
Placaten af
30 Novbr. 1804.

	1. 3 Amterne, hvori Arbeidet er skeet, nemlig: forrige Bording borg, Trygge- velde og Nye- borg, samt nye Odense, Maribo, Veile, Skanderborg og Ribe Amter.	2. 3 Stiftet, de Amter unbtagne, hvori der er arbeidet.	3. 3 de øvrige Stifter i Danmark.	3 samtlige Stifter i Danmark, uden Forskiel af Stiftet eller Amtet, hvori Anlægget er skeet.	
	Rbst. Sølv.	Rbst. Sølv.	Rbst. Sølv.	Rbst. Sølv.	
1. Af frie Hoved- gaards- Torder.	} som bruges af Hovedgaardens Eier eller Forpagter	24	12	6	3
		} som ere bebyggede og bruges af Andre, end Eieren eller Forpagteren, hvor- hen ogsaa regnes Kjøbstædernes tiendefrie Hartkorn	16	8	4
2. Af ufrie Hoved- gaards- Torder.	} som drives under Hovedgaarden . .		16	8	4
		} som ere bebyggede og bruges af Andre	8	4	2

3. Af Skatte- frie, men tiendeplig- tige Hoved- gaard- s- Torder.	<p>1. som drives under Hovedgaarden . .</p> <p>2. som behoes af Parcellister eller Fæstere, hvorhen ogsaa regnes Kjøbstædernes tiendepligtige Hartkorn</p>	16	8	4	2
4. Af Bøndergods, som drives under Hovedgaarden		8	4	2	1
5. Af Grevernes, Friherrernes og Andres privilegerede Hartkorns Bøndergods		16	8	4	2
saaledes, at Beboerne udrede det Halve, og Lehnbesidderen eller Eieren det Halve af den udfrevne Sum.					
6. Af Præstegaardenes og Degneboligernes frie Hartkorn		24	12	6	3
7. Af Annergodsset		16	8	4	2
hvoraf Præsten, saafremt han selv nyder alle 3 Tiender, ifølge Loven, udreder det Halve af den udfrevne Sum.					
8. Af Mensalgodsset, samt Præsternes og Degnenes tiende- og skattepligtige Torder		8	4	2	1
Dg bidrager isøvrigt					
9. det contribuierende Hartkorn :					

A. til det egentlige Veiarbeide saaledes :

- a. i de benævnte Amter, hvori Arbeidet er fæet, skal det contribuierende Hartkorn, som ligger længere, end 2 Mile fra Veien, betale dets sædvanlige aarlige Veiarbeide med 8 Rigsbankskilling Sølv pr. Lønde Hartkorn, med mindre nogen af Brugerne har, efter Valg, gjort Arbeidet in natura ;
- b. i Stiftet udredes af hver Lønde contribuierende Hartkorn 4 Rbst. Sølv, hvorfra undtages alene i Amtet, hvori der er arbeidet, det Hartkorn, som har forrettet Arbeidet in natura, men det øvrige under Litt. a. anførte, længere fraliggende, Hartkorn concurrerer desuden ogsaa med Stiftet, og udreder altsaa ogsaa disse 4 Rigsbankskilling Sølv ;
- c. i de andre Stifter i Riget betales 2 Rigsbankskilling Sølv af hver Lønde contribuierende Hartkorn ;

B. til Udgifterne paa Broers og Steenslusers Anlæg 1 Rigsbankskilling Sølv pr. Lønde, uden Forskjel af Stiftet eller Amtet, hvori Anlægget er fæet, eller om af Hartkornet er forrettet Veiarbeide in natura, eller ikke.

Dog undtages aldeles fra denne Repartition de Amter i Sjælland, som allerede have fuldført deres nye Landeveie, og ingen Hjælp dertil have nydt af andre Stifter, nemlig :

Kjøbenhavns Amt, det nye Frederiksborg Amt, Jægerspris Gods undtaget, Roeskilde Amt, samt det nye Sorø Amt.

Forresten contribuerer Skov- og Mølle-Skylde-Hartkorn af alle forbenævnte 9 Klasser ikkun halvt imod Uger og Engs Hartkorn.

De udskrevne Bidrag blive at erlægge enten i rede Sølv, eller i Sedler og Legn, efter den ved Forfaldstiden gjeldende Kvartalscourse. Og paalægges vedkommende Oppebørselsbetjente herved, strax efter Udløbet af Juli Kvartal dette Aar, til Rentekammeret at indsende Beregning in duplo over Bidragenes Beløb efter de 9 Klasser af Hartkornet i deres Oppebørsels-Districter, hvoriblandt Kjøbstædernes Bidrag særskilt bør anføres, hvilken Beregning bliver at inndele i 2 Rubriker, nemlig: een for Bidraget til det egentlige Veiarbejde, og een for det til Broers og Steenslusers Anlæg.

Forsaavidt ellers ved denne Udskrivning maatte indkomme en større Sum, end fornævnte 17303 Rigsbankbaler 55 Skilling Sølv, skal Dverskuddet ved en følgende Reparation vorde Yderne tilgodeberegnet.

Blandede Efterretninger.

Den 22 Juni sidst. er meddeelt gratis Confirmation paa et af Eieren af Hovdinggaard og Gods i Præstø Amt, Lars Terpager Hagen, den 2 Octbr. 1881 oprettet Gavebrev, hvorved han har skjænket 1000 Rbd. Sølv til et Legat til Mehrn Sogns Fattige. Dette Legat skal efter Giverens Bestemmelse bestyres af Sognepræsten i Mehrn og Eieren af Hovdinggaard i Forening, udenfor

Fattigcommissionen og det almindelige Fattigvæsen, og den aarlige Rente tildeles de meget Trængende af Hovdinggaard's Gods i Mehrn Sogn, enten som et extraordinairt Tillæg til deres ordinaire Almisse eller ogsaa som en Gave eengang for alle, dersom de ere Huusarme, der ikke ere indskrevne blandt de faste Almisselemmers Tal. Da imidlertid Legatet er fastsat i Anledning af Giverens tvende Børns Confirmation og paa deres Confirmationsdag, har han fremsat det Ønske, at dersom der blandt de Børn af Hovdinggaard's Gods og Mehrn Sogn, som efter deres Alder og Kundskaber kunne udskrives af Skolen til Confirmations-Underviisning, skulde findes saadanne, som formedelst Forældrenes Død eller andre Omstændigheder ere trængende til Understøttelse, disse da have fortrinlig Afgang til at nyde godt af Legatet og til at blive for dets Regning forsynede med ordentlige, men simple for deres Stand passende Confirmationsklæder, alt efter ovennævnte Bestyreres bedste Skjønnende. For Legatet skulde Bestyrerne aflægge særskilt Regnskab, som indføres i Mehrn Sogns Fattigvæsens Protocol og som et Bilag til det almindelige Fattigregnskab aarligt indsendes til Provstens Revision. Dersom ulige Meninger om Legatets Regnskab eller Bestyrelse opstaaer imellem dets tvende Bestyrere forelægge disse Provsten for Baarses Herred Nævstionen til Paaskjendelse, og ved hans Decision har det sit endelige Forblivende.

Ledige Embeder.

Under det danske Cancellie: Døllerup, Finderup og Raunstrup Sogneskald i Viborg Stift, 200 Rbd. Det er iblandt de Skald, som ere forundte særdeles Lettelse i Skatter.

Befordringer og Afgang.

Under Rentekammeret: Den 24 April er Justitsraad, Overretssecretair og Landretsnotarius, J. J. C. Lüders, med Bibehold af sidstnævnte Embede, beskikket til Herredsfoged i Schlies og Füsing Herreder i Gottorff Amt.

Collegial=Lidende.

Med kongeligt allernaabigt Privilegium.

Nr. 28. Den 14de Juli 1832.

Redigeret, forlagt og udgivet af:

Peter Johan Monrad, Anders Sandøe, Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Trykt i det Christensenske Officin ved J. D. Qvist.

Blåndede Efterretninger.

Extract

af Regnskabet over Indtægter og Udgifter
under de danske Kjøbstæders Brandforsikkring
fra 1ste October 1829 til 30te September 1830.

Efter det ved Cancelliets Circulaire af 8 Januar
1831 fremsendte Regnskab *), var

*) See Collegial=Lidenden for 1831, Nr. 11. I Særbeleshed
maa den S. 161 anbragte Note tilligemed det der paaviste
Sted af Collegial=Lidenden for 1830 bemærkes.

I n d t æ g t.

Rede Solv.

Repræsentativer.

Beholdning Contant, den 30 September 1829	1794 Rbd. 82 $\frac{1}{2}$ Sk.	64555 Rbd. 92 Sk.
Restancer i Solv til samme Tid 1100 Rbd. 9 $\frac{3}{4}$ Sk.		
Deraf er betalt fra 1 October 1829 til 30 Sept. 1830 86 Rbd. 82 $\frac{1}{2}$ Sk. med	41 — 11 —	51 — 16 —
og udgaaet som uerholbelige 213 Rbd. 47 Sk.		
er —————	300 — 33 $\frac{1}{2}$ —	
ubestaaer	<u>799 Rbd. 72$\frac{1}{4}$ Sk.</u>	

Restancer i Repræsentativer, den 30 Sept. 1829	12631 Rbd. 19 $\frac{7}{12}$ Sk.
Hertil kommer	= — = $\frac{1}{2}$ —
som formeget er afleveret ved Ind- betalingen af den paa Brokstillig lydende Restance fra Sarkjøbing, ialt 12631 Rbd. 20 $\frac{1}{12}$ Sk.	

Deraf er betalt fra 1 October 1829 til 30 Sept. 1830 4924 Rbd. 16 $\frac{1}{2}$ Sk.	4924 — 16 $\frac{1}{2}$ —
og udgaaet som uerholbelige 565 Rbd. 48 Sk.	
er —————	5489 — 64 $\frac{1}{2}$ —
ubestaaer	<u>7141 Rbd. 51$\frac{7}{12}$ Sk.</u>

Af det ifølge Placaten af 5 Sept. 1827 paabudne Brand-			
contingent af Forsikrings-Summen, den 30 Sept. 1829,			
22181610 Rbd. S.	23105 Rbd. 81 Sk.		
er indkommet	21268 — 48 —	21268 — 48 —
	ubestaaer 1837 Rbd. 33 Sk.		
Og af Forsikrings-Summen, den 31 Marts 1830,			
22313500 Rbd. S.	23243 Rbd. 22 Sk.		
er indkommet	17973 — 5½ —	17973 — 5½ —
	ubestaaer 5270 Rbd. 16½ Sk.		

Endvidere er indkommet:

Beløbet, som er udbragt for de fra 3de Brandklader over-			
blevne og bortsolgte Materialier			127 — 20 —
En i sin Tid til Udgift ført Erstatningssum, som efter senere			
meddeelt Dphsning henstaaer uaffordret, til Beløb			290 — — —

Af Udlaan er tilbagebetalt:

a) af Laanet til Justitsfondet 20000 Rbd.

Nota: I Forbindelse med den i Regnskabet fra 1 Oct. 1828 til 30 Sept. 1829 under Udgiften anførte Nota (Coll. Tid. for 1831, S. 167), bemærkes, at dette Beløb er gjort frugtbringende i det længere nede i nærværende Extract nævnte prioriterede Udlaan.

	Rebe Sølvs.	Repræsentativer.
b) af Laanet til Kjøbstaden Hjørring	29 Rbd. 16 St.	
c) af Restbeløbet af Laanet til Kjøb- staden Maribo	200 Rbd. Sølvs med 206 — 24 — tilsammen	20235 Rbd. 40 St.
Paa den i Regnskabet til 30 Sept. 1829 under Status nævnte Fordring, 400 Rbd. Sølvs *) , er betalt		
100 Rbd. Sølvs efter Cours 206 $\frac{1}{4}$ med		103 — 12 —
Renter af de Kjøbstædernes Brandforsikring tilhørende Capitaler:		
af 600 Rbd. Sølvs fra 18 Mai til 22 Juni		
1829 2 Rbd. 22 St. Sølvs med 2 Rbd. 28 $\frac{1}{2}$ St. Rep.		
- 400 Rbd. Sølvs fra 22 Juni til 11 Dec.		
1829 7 Rbd. 52 St. Sølvs med 7 — 74 $\frac{1}{2}$ —		

*) I Collegial-Tidenden for 1831, S. 169,
er denne med flere Summer urigtig ind-
førte paa Linien under Rubriken Repræsen-
tativer; men den øvrige medbeelte For-
klaring viser tydelig, hvilken Valuta der
er den rette.

af 182 Rbd. 77 St. Repr. fra 11 Dec.				
1828 til 29 Jan. 1829	=	—	94	—
- 320 Rbd. Repr. fra 29 Jan. til				
11 Dec. 1829	11	—	6	—
- 350 Rbd. Repr. fra 14 Febr.				
1829 til 22 Jan. 1830	13	—	11	—
- 320 Rbd. 80 St. Repr. fra 22 Jan.				
til 16 Febr. 1830	=	—	85	—
- 30000 Rbd. Repr. fra 23 Juni				
til 11 Dec. 1829	562	—	18	—
- 10000 Rbd. Repr. for $\frac{1}{2}$ Aar til				
11 Juni 1830	200	—	=	—
- 80000 Rbd. Repr. for $\frac{1}{2}$ Aar til				
11 Juni 1830	1600	—	=	—
- 5400 Rbd. Sølvs for 1 Aar til				
11 Juni 1830, 216 Rbd. r. S.				
- 30000 Rbd. r. S. for 1 Aar til				
11 Juni 1830, 1200 Rbd. r. S.				
- 14000 Rbd. r. S. for 1 Aar til				
11 Juni 1830, 560 Rbd r. S.				

Rebe Sølv.

Repræsentativer.

af 120000 Rbd. Rep. for 1 Aar til

11 Juni 1830 4800 Rbd. = Sk.

tilsammen	1976 Rbd. = Sk.	7198 Rbd. 29 Sk.
-----------	-----------------	------------------

3811 Rbd. 93½ Sk.	136726 Rbd. 87 Sk.
-------------------	--------------------

U b g i f t.

Uaffordrede Branderstatninger, den 30 Sept.

1829 8772 Rbd. 28 Sk. Rep.

Hertil kommer:

den heri under Indtægten omhandlede
uaffordrede Erstatningssum, til Be-

løb 290 — = —

tilsammen 9062 Rbd. 28 Sk. Rep.

deraf er udbetalt fra 1 Oct. 1829 til

30 Sept. 1830 5386 — 65 — 5386 — 65 —

tilbage 3675 Rbd. 59 Sk. Rep.

Erstatningen for de fra 1 Oct. 1829

til 30 Sept. 1830 beviisliggjorte.

Brandskader beløb 18692 — 30 —

deraf er udbetalt 13461 — 92 — 13461 — 92 —

tilbage 5230 Rbd. 34 Sk. Rep.

For Lønninger, Enkensioner, m. m. fra 1 Oct. 1829 til
 30 Sept. 1830, beløber Kjøbstædernes Andeel, efter
 /disse's Assurance-Summer i Forhold til Landets, over-
 eensstemmende med kongl. Resolution af 31 Oct. 1820
 Anm. Ifølge kongl. Resolution af 29 Febr. 1792 var
 til ovenmeldte Lønninger m. v.*) bevilget af Contingentet af Assurance-Summen:

den 30 September 1829 . . .	1155 Rbd. 28 Sk. Rep.
den 31 Martz 1830 . . .	1162 — 15 —
<hr/>	
tilsammen 2317 Rbd. 43 Sk. Rep.	

. 1225 — 82 —

*) Resolutionen saavel som selve Anordningen af samme Dato angaaende Brandforsikringen for Kjøbstæderne, § 14, tillader nemlig, hvad der allerede var hjemlet ved tidligere Anordninger, at der aarlig beregnes 1 Stilling af hver 100 Rbd. til Contoirets Vedligeholdelse. Heraf medgaaer imidlertid, som dette og de forhen meddeelte Regnskaber viser, nu kun omtrent det Halve, da Landbygningernes Forsikring, formedelst sin meget betydeligere Størrelse, afgiver den større Deel af det nu forenede Departements Udgifter; hvad der bespares kommer Hovedfondet tilgode, da ingen særlig Contoirfond er dannet, ei heller noget saadant behøves, siden der stedse kan regnes paa Overskud af det, der anordningsmæssig kunde anvendes hvert Aar.

	Rebe Sølv.	Repræsentativer.
Post- og Bærepenge		85 Rbd. 59 Sk.
Lønnen til Cancelliets Kasserer, ifølge kongelig Resolution af 9 Jan. 1830, fra 13 Jan. til 30 Sept. 1830		75 — = —
For Trykningen, Indheftningen m. v. af Kjøbstædernes Brandforsikrings Regnskab til 30 September 1828		145 — 64 —
Endvidere er udbetalt:		
Imod første Prioritets Panteret i et Jordegods, ublaant		80000 — = —
Folio-Penge til Nationalbanken for Aaret 1829	16 — = —	16 — = —
	16 Rbd. = Sk.	100396 Rbd. 74 Sk.
Beholdning Contant, den 30 September 1830	3795 — 93½ —	36330 — 13 —
	3811 Rbd. 93½ Sk.	136726 Rbd. 87 Sk.

Kassens Status den 30 September 1830.

A. i Sølv.

Gier: i Obligationer, efter Status den 30 September 1829	6100 Rbd. = Sk.
Har tilgode: Contingent-Restancer	799 — 72¼ —
Af den under Status den 30 Sept. 1829 nævnte Fordring paa 400 Rbd. Rest	300 — = —
For Laanet til Kjøbstaden Maribo, Rest	200 — = —
Renten af henvænte Laan til Kjøbstaden Maribo, efter Status den 30 Sept. 1829, 1 Rbd. 49 Sk., udgaae, da samme ere betalte under Summa 2 Rbd. 22 Sk. Sølv, som findes til Indtægt.	

Derimod tilkommer Renten af følgende Summer:

af 400 Rbd. Sølvs fra 11 December 1829 til 2 April 1830, 4 Rbd. 87 Sk.

- 200 Rbd. Sølvs fra 2 April til 11 Juni 1830 1 — 51 —

Tilsammen—————

6 — 42 —

7406 Rbd. 18 $\frac{1}{4}$ Sk.

B. i rede Sølvs.

Eier: i Obligationer, efter Status den 30 September 1829 44000 Rbd. 3 Sk.

Beholdning Contant 3795 — 93 $\frac{1}{2}$ —

Har tilgode: hos Amtsforvaltere, efter Status den 30 September 1829 108 — 62 $\frac{1}{2}$ —

47904 Rbd. 60 Sk.

C. i Repræsentativer.

Eier: i Obligationer, efter Status den 30 Sept. 1829 129457 Rbd. 64 $\frac{3}{4}$ Sk.

Hvortil kommer:

Den for Udlaanet i et Forbegods udstædte Pante-

Obligation stor 80000 — , —

tilsammen————— 209457 Rbd. 64 $\frac{3}{4}$ Sk.

Beholdning Contant 36330 — 13 —

Har tilgode: Contingent-Restancer

a) for Terminer ældre end 30 September 1829 7141 — 51 $\frac{7}{12}$ —

b) samt for 30 Sept. 1829 og 31 Marts 1830 7107 — 49 $\frac{1}{2}$ —

tilsammen————— 14249 — 5 $\frac{1}{2}$ —

		Repræsenteratiber.
hos Amtsforvaltere, efter Status den 30 September 1929		23279 — 44 $\frac{19}{24}$ —
for ubetalte Laan, efter samme Status	30670 — : —	
derpaa er tilbagebetalt	20029 — 16 —	
	igjen —————	10640 — 80 —
nemlig:		
Laanet til Nykjøbing Kjøbstad paa Morsøe	320 — : —	
— til Hjørring Kjøbstad, til Rest	320 — 80 —	
— til Justitsfondet under Cancelliet, til Rest . . .	10000 — : —	
	er anførte	<u>10640 Rbd. 80 Sk.</u>

for Renter:

efter Status den 30 September 1829:

a) fra Nykjøbing Kjøbstad paa Morsøe, 5 Rbd. 62 Sk., udgaae, da dette Beløb indbefattes under de heri til Indtægt beregnede Summer for betalte Renter fra bemeldte Kjøbstad.

b) fra Hjørring Kjøbstad, 4 Rbd. 47 Sk., udgaae, da samme ere betalte under Summa 13 Rbd. 11 Sk. Repræsenteratiber, som heri findes til Indtægt.

derimod tilkommer Renten af følgende Summer:

af Laanet til Nykjøbing Kjøbstad paa Morsøe, 320 Rbd. Repr.

for $\frac{1}{2}$ Aar til 11 Juni 1830 6 Rbd. 38 Sk.

Restbeløbet af Laanet til Hjørring Kjøbstad, 320 Rbd. 80 Sk. Repr.		
fra 16 Februar til 11 Juni 1830	4 — 4 —	
	tilsammen	10 — 42 —
		<u>293967 Rbd. 57$\frac{1}{2}$ Sk.</u>

Kassens Skyld til den 30 September 1829 :

Uaffordrede Erstatninger:

a) for Brandskader ældre end den 30 September 1829 3675 Rbd. 59 Sk. Rep.

b) for beviisliggjorte Brandskader i Karet's Løb fra 1 Oct.

1829 til 30 September 1830 5230 — 34 —

tilsammen 8905 Rbd. 93 Sk. Rep.

Uaffordret formeget betalt Brandcontingent efter Status den 30 Sept. 1829 . . . 1 — 50 —

tilsammen 8907 Rbd. 47 Sk. Rep.

Kassens Tilgodehavende fra den 1 October 1829 til den 30 September 1830 er saaledes formindsket med 595 Rbd. 40 $\frac{1}{2}$ Sk. Sølv, hvorimod dens Beholdning til samme Tid er forøget med 2001 Rbd. 11 Sk. rede Sølv og med 33225 Rbd. 70 $\frac{1}{2}$ Sk. Repræsentativer, i hvilket sidstnævnte Beløb er fradraget 133 Rbd. 65 Sk. Repræsentativer, som Kassens Skyld er større den 30 September 1830.

En Sognepræst, har i en til Cancelliet indkommen Skrivelse forespurgt, om det tilkommer hans afdøde Formands Enke Andeel i det den 10 Juni sidst. faldne Pinte-Dffer, hvortil hun formeente sig berettiget, paa Grund af, at der i Løbet af eet Aar fra Begyndelsen af Naadensaaret, som, ifølge den hende forundte Udsættelse, regnedes fra hans Kaldsbrevs Datum den 4 Juni f. A. og saaledes udløb den 3 Juni d. A., ikkun ere faldne 2 Dfferdage; men hvilken Rettighed Spørgeren formeente ikke at kunne uledes af Lovens 2—13—6, der ikke regner 3 Dfferdage, men et fuldt Aars Dffer-Dage til et Naadensaar.

I denne Anledning har Cancelliet i Skrivelse af 30 Juni sidstleden svaret, at uagtet Bogstaverne i L. 2—13—6 kunde synes at tale for Sognepræstens Mening, saa er det dog ved flere Cancellieresolutioner antaget som overensstemmende med Lovens sande Mening, at det Dffer, som falder den tredie Høitids Dffer-Dag efter Naadensaarets Begyndelse, skal regnes med til Naadensaaret, om det endog maatte hænde, at den indfaldt noget efter Aarsdagen, at regne fra den Dag, hvorpaa Naadensaaret tog sin Begyndelse. Dette svarer bedst til Grundbegrebet om Naadensaaret, der, uagtet det, med Hensyn til de mere forviklede Gjenstande, som affhandles i de første Artikler af Lovens 2 B. 13 C., ei ubetinget lader sig bringe til Anvendelse, dog nærmere lader sig føre igjennem i Henseende til de i Artikel 6 nævnte Ind-

tægter, og derfor ei kan formodes der at være tilfidefat. Der synes saa meget mindre Grund til herimod at inhætere den aldeles bogstavelige Mening af L. 2—13—6, som det i mange andre Henseender i Materien om Naadensaaret er nødvendigt at lempe Ordfortolkningens Resultat efter Lovens tydelig tilkjendegivne Grund og Hensigt, og dette navnlig og er Tilfældet hvad bemeldte Artikel angaaer, forsaavidt den fjælnes imellem det Dffer, som inden Kirken falder, og det, som gives uden Kirken *).

*) Den saaledes af Cancelliet afgivne Resolution staaer ikke i Strid med Collegiets Skrivelse til Biskoppen over Aarhus Stift af 5 Juni 1824 (Udsings Samling), hvori han anmodes om at give Befled efter sin Erklæring, hvilken blandt andet indeholdt, at det ikke kan antages som almindelig Regel, at der bør falde 3 Høitidsoffer i eet Naadensaar. Spørgsmaalet i denne Sag var nemlig, om det Paasteoffer, der faldt en Præsts Dødsdag, skulde regnes den Af dødes Efterladte udelukkende tilgode eller medregnes i Naadensaaret. Provsten havde været af den sidste Mening, beraabende sig paa, at der ellers ikke bleve 3 Dfferdage i Naadensaaret, hvorimod Biskoppen antog den første Mening. Denne fandtes i Resultatet at være den rigtige; thi det kan aldrig blive Tilfældet, at en i Formandens Embedstid falden Dfferdag skal gaae ind i Naadensaaret, for at supplere dette tre Dfferdage, da Naadensaaret ei kan begynde i Præstens Liv og Embedstid; hvorimod Supplementet maa søges a parte post ved at indbrage den tredie Dfferdag efter Formandens Død eller Befordring, om den end falder noget efter Karisdagen. Da Cancelliet saaledes havde Anledning til med Hensyn til det oplastede Spørgsmaal in concreto at

Da en Skifteforvalter havde beregnet sig Recognition efter Forordn. 5 April 1754 § 3 for Overleverelsen af Boer efter saadanne Udsøde, der have oprettet reciprokke Testamenter, hvorefter den længstlevende Ægtefælle skal forblive i udeelt Besiddelse af det hele Boe, uanset at deslige Boet ikke af ham tages under Behandling i Mellemtiden fra Dødsfaldet indtil den efterlevende Ægtefælle foreviser Kgl. Confirmation paa det strax ved Dødsfaldet producerede Testament, forlangtes Cancelliets Resolution her, hvorvidt den saaledes brugte Fremgangsmaade kan ansees lovmedholdelig.

I Anledning heraf har Cancelliet i Skrivelse af 30 Juni sidst. svaret, at naar den længstlevende Ægtefælle ved Dødsfaldet foreviser et Testament af det ovenanførte Slags, med Hensyn til Materie og Form saaledes bekræftet, at det efter Forordn. 23 Mai 1800 og 8 Jan. 1823 er aldeles klart, at der vil blive givet Confirmation paa samme, finder Man at Boet ikke bør tages under Behandling, og at altsaa ingen Recognition kan være at svare.

bisælbe Biskoppens Mening, saa anledigede dette, at der blev givet Befæd efter hans Erklæring, uden at det paa-tænkte at forandre den længe forhen (see Cancellie Skrivelse 26 November 1785) antagne og senere vedligeholdte Mening.

(Efterretninger om ledige geistlige Embeders Indtægter og de paa samme hvilende Byrder).

1. Sognekaldet til Kjøbstaden Nykjøbing og Anneret Rørvig i Sjællands Stift, efter gammel Angivelse 360 Rbd., har nu følgende Indtægter: 1) Tienden af Nykjøbing Sogns 109 Tdr. Hartkorn beløber omtrent til 100 Rbd. Sølv, 18 Tdr. Rug og 27 Tdr. Byg; og af Rørvig Sogns 205 Tdr. 3 Skpr. 2 Alb. Hartkorn til 35 Tdr. 1 Skpr. Rug, 67 Tdr. 1 Skpr. Byg, 15 Tdr. 2 Skpr. Havre, samt af Huusmænd 4 Tdr. 5½ Skpr. Byg og nogle Høstdage. 2) En Annergaard, staaende for Hartkorn 2 Tdr. 4 Skpr. 2 Fdkr., har været bortleiet for omtrent 60 Rbd. om Aaret. 3) Smaaredsel 4 à 5 Rbd. 4) Dffer og Accidentser omtrent 250 Rbd. 5) Præstebolig haves ikke, men Præsten nyder af Kirken 32 Rbd. til Huusleie. Embedets Jorder, 25 Tdr. Land, af Hartkorn 4 Tdr. 2 Skpr. 2 Fdkr., give nu for Tiden i aarlig Leie 100 Rbd.

2. Maybølle Sognekald paa Lolland, efter gammel Angivelse 220 Rbd., har følgende Indtægter: 1) Korn-tiende af Sognets 381 Tdr. 7 Skpr. 2 Fdkr. ¼ Alb. Hartkorn er 69 Tdr. Hvede, 13¾ Tdr. Rug, 81½ Tdr. Byg og 15½ Tdr. Erter. 2) Dvægtiende og Smaaredsel, 53 Rbd. 5 Mk. Sølv. 3) Dffer og Accidentser 150 Rbd. Sedler. 4) Præstegaarden staaer for Hartkorn 3 Tdr. 7 Skpr. 1 Alb. med et Areal af 25 Tdr. Land. Enkøpenfion udbedes. Jus proponendi tilkommer Besidderen af Baroniet Guldborgland.

Kjøbmand N. Bergen i Frederikshavn, som, efter Anmeldelsen i Coll. Tid. Nr. 22 Side 362, er erkjendt for Storhertugelig Mecklenborg-Sverinſk Consul i bemeldte Kjøbstad samt i Skagen med Omegn, er tillige erkjendt for Storhertugelig Mecklenborg-Sverinſk Handelsagent sammesteds.

Den 10 Juli er Provisor A. Madsen meddeelt Bevilling til at drive Apotheket paa Vesterbroe ved Kjøbenhavn.

Ledige Embeder.

Under det danske Cancellie: Ordineret Catechet og første Lærer-Embedet ved Borgerſkolen i Korsør. Løn: Tiende af Bonderup og Huulbye 101 Ldr. 6 Skpr. Byg aarlig, betalte efter Capitelstaxten, samt Smaaredsel 25 Rbd. Sølv, og i Catechetpenge 7 Rbd. 2 Mk. Sølv, fri Bolig, 4 Favne Brænde og 8 Læs Torv til Skolens og eget Brug, foruden Høitidsoffer af Menigheden.

Under General-Toldkammer- og Commerce-Collegiet: Told- og Consumtions- samt Strømtold-Kasferer-Embedet i Fredericia. For Oppebørselerne stilles Sikkerhed, til Beløb 8770 Rbd. Sølv. — Et Fuldmægtig-Embede hos Embedsmændene i Vestindien.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 6 Juli, er constitueret Consumtions-Controlleur ved Portene i Kjøbenhavn, Ritmester H. F. de Fine Olivarius, beſtillet til virkelig Cancellieraad.

Collegial=Lidende.

Med kongeligt allernaadigt Privilegium.

Xr. 29. Den 21de Juli 1832.

Redigeret, forlagt og udgivet af:

Peter Johan Monrad, Anders Sandøe Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Trykt i det Christensenske Officin ved J. D. Øvist.

Lovgivning.

De Tilfælde, hvor Lovgivningen for begaaede Overtrædelser paalægger Straf af Bøder, der enten ganske eller tildeels fulle tilfalde den private Fornærmede, har det ikke været ualmindeligt, at det Straf-Ønde, der saaledes er valgt for at tilbageholde hine Overtrædelser, har været uden al Virkning; thi naar den Paagjeldende ikke var i Besiddelse af den til Bødernes Udredelse fornødne Formue, kan den hidtil gjeldende Lovgivning ikke antages at hjemle Anvendelsen af noget andet Straffemiddel, som kan ventes sat i Stedet.

Det har vel ikke altid i Praxis med Bestemthed været erkjendt, at den subsidiaire Straf paa Kroppen, som efter de almindelige Anordninger træder i Stedet for Bøder til det Offentlige, naar den Paagjeldende ei har Midler til at udrede disse, er uanvendelig paa de Bøder, som Loven

tillægger Privatpersoner. Men denne Sætning skjønnes dog i og for sig at være velgrundet. Den endnu gjeldende Hoved-Årordning om Bøders Afsoning, Forordningen 6 December 1743 — der vel især med Hensyn til Afsoningsmaaden er bleven noget forandret ved senere Lovbestemmelser, fornemmeligen ved Forordningen 12 Junii 1816, men hvis Grundsætninger iøvrigt overhovedet, og in specie i den her omspurgte Henseende maae ansees uforandrede — kan nemlig efter sine Udtryk alene antages at angaae de Bøder, der tilfalde det Offentlige. Allerede den første Paragraph i Forordningen viser ved at foreskrive den Control, Overøvrigheden har at føre med de ved Retterne idømte Bøder, at den kun har saadanne for Die, der ere Gjenstand for Inddrivelse efter offentlig Foranstaltning. Dette antydes ligeledes i den paafølgende 2den Paragraph, der med Hensyn til Bøders Inddrivelse befaler, at »for- saavidt Kongen eller Publicum, saasom Justitskassen etc. eller noget andet gubeligt Brug dertil er berettiget» — altsaa med Udelukkelse af de Private tilfaldende Bøder — Sulle Overøvrighederne beordre Fogderne at inddrive dem. Ogsaa den 7de Paragraph i Forordningen tilkjendegiver, at den alene har Bøder til det Offentlige til Gjenstand, i det samme forbyder den forhen efter Lovens 1—24—1 tilladte Afstrafning eller Eftergivelse af Bøder, tilføiende, at Kongen alene vil have sig forbeholdet at gjøre For- skaansel i de ved Retterne affagte Domme; en Bestemmelse, der i det Hele ikke passer paa Bøder, som tilfalde en

Privatmand, hvem det naturligviis maa være overladt at eftergive ganske eller tildeels hvad der skulde tilfalde ham. Den samme Forudsætning er ogsaa tilstede i Forordningens § 8, der bestemmer, at Stiftamtmandene til Rentekammeret skulde indsende Fortegnelser, hvoraf kan erfares, hvad der af de Kongen eller Publicum tilbødte Bøder er indkommet og hvad endnu udestaaer, paa det at det udestaaende kan beordres indbrevet. Derimod tales der i Forordningen aldeles ikke om nogen Requisition eller anden Medvirkning til Bødernes Tilveiebringelse fra den Privats Side, der, som Doms haver, derpaa har lobligt Krav, og paa hvis Forlangende det i alt Fald maatte komme an, om noget i saa Henseende fra Dvirghedens Side skulde foranstalles. Det kan derfor ikke omtvives, at saavel den i § 9 foreffrevne almindelige Regel, at, naar de idømte Bøder ikke kunne udredes, den Skyldige bør staffles paa Kroppen, som de i de paafølgende Paragrapher indeholdte detaillerede Regler angaaende dette Princip's Anvendelse i Henseende til Affsoningsmaaden m. v., ifølge Sammenhængen med de foregaaende Bestemmelser, alene kunne have Hensyn til de det Offentlige tilfaldende Bøder. Forordningen har endelig og, ved i den 23de og 24de § at indskærpe de sagfaldsberettigede Gudsbesiddere baade at paatale de Forseelser, som foresalde paa deres Guds, og at besørge de idømte Bøder indbrevne eller affsonede, indirecte lagt for Dagen, at en lignende Forpligtelse ikke skal paahvile den private Forurettede, for

hvem Berettigelsen til at oppebære Bøder ikke, som for den Sagesaldsberettigede, indeholder Beberlag for Opfødselsens af en streng Pligt imod det Offentlige til at paasee Lovens Overholdelse, men derimod udgjør en nærmest med Hensyn til hans egen Interesse føiet Foranstaltning, hvilken derfor ogsaa kunde blive udenfor Forordningens Befalinger om Afsoning.

Det er ogsaa, naar Spørgsmaal desangaaende har været Cancelliet forelagt, af dette Collegium antaget, at Afsoning ikke kan finde Sted for de Private tildømte Bøder*), ligesom dette bekræftes ved et almindeligt allerhøieste Rescript af 31 August 1787, der i Anledning af en opstaaet Tvivl bekræftede, at Afsoning efter Forordn. 6 Dec. 1743 kan finde Sted for de Justitsklassen og andre offentlige Kæber tillagte Bøder, men ingenlunde foreskriver det samme med Hensyn til private Bøder.

Det foranstøttede har ingenlunde Hensyn paa de idelig forekommende Tilfælde, hvor Forfølgningen af en Overtrædelse alene er overladt til den Forurettede, men Straffen dog bestaaer i Bøder, som tilfalde den Kgl. Kæbe, den Sagesaldsberettigede eller en offentlig Kæbe, saasom i private Injurte-Sager. I Sager af dette Slags er det vel afhængigt af den Forurettede, om han vil paa-tale Sagen eller lade den falde; men den vedbliver dog

*) See til Gr. Cancellie-Skrivelse 12 August 1786, anført i Fogtmanns alfabetske Register over Rescriptsamlingen 2. B. Side 447.

kun saalænge at være overladt til den Fornærmede, indtil Dom er falden eller Afgjorelse ved Forlig har fundet Sted, hvorimod de ved Dom eller Forlig fastsatte Bøder til det Offentlige inddrives ved offentlig Foranstaltning aldeles i Henhold til Forordn. 6 December 1743 med tilhørende senere Anordninger.

Men anderledes er det, hvor ei blot Forfølgningen er overladt til den Forurettede selv, men ogsaa Straffebøderne ene komme denne tilgode. Til Exempel herpaa tjene de Bøder, som i L. 5—10—37, 38 og 39, cfr. Jagtforordningen af 18 April 1732, § 21, 22 og 25, ere paabudne formedelst Indgrib i den private Jagtret; i 6—11 for Baades=Drab; i 6—15—18 for Besiddelses=Kæn. Hertil kunde og Anordningerne om Skovforseelser i Private's Skove være at henføre, thi endt det, da bemeldte Anordninger intet udtrykkelig indeholde om hvem Bøderne tilfalde, er Menings=Ulighed underkastet, om den Forurettede selv oppebærer dem eller ikke, for hvilken første Mening flere Analogier tale, imedens der til Fordeel for den sidste kan anføres, at det synes meest principmæssigt, at den Forurettede blot erholder Skadesløsholdelse, men at Bøder tilfalde det Offentlige, og at dette derfor bør have Formodningen for sig, saalænge ingen udtrykkelig Lov tyder det modsatte. Dysaa gives der ikke saa Tilfælde, hvor Bøderne tilbeels ere tillagte den Fornærmede, tilbeels derimod det Offentlige; hvortil i Særdeleshed henføre de i Loven med Tretallet udtrykte

Bødestrafte, der fornemmelig forekomme i 6—7, 6—9, 6—14 og 6—20. I disse Tilfælde staaer det ogsaa til den Forurettede selv at besørge Sagens Paatale og saaledes at erholde en Deel af Bøderne sig tilkjendt; men det har derhos Hjemmel i L. 1—24—4 og 8, Forordn. 6 Dec. 1743, § 20 og 21 m. fl., saavel som i Sagens Natur, at det Offentlige ogsaa erholder den private Andeel af Bøderne, naar den Fornærmede overlader Sagens Paatale og Forfølgning til det Offentliges Forsorg (for saavidt isøvrigt offentlig Paatale efter Anordningerne om Forligelsesvæsenet kan finde Sted); thi det er uantageligt, at det Offentlige paa sin Bekostning skulde erhverve Dom til Fordeel for den Forurettede med Hensyn til de Bøder, som ere blevene denne tillagte, for at opmuntre ham til at besørge og bekoste Sagens Paatale. Naar paa denne Maade Bødernes hele Beløb bliver at tillægge det Offentlige, kan ogsaa det Hele i Mangel af Betaling blive Gjenstand for Afsoning, hvorimod der for de samme Bøder, naar disse, fordi den Private paataler Sagen, blive at dele paa den lovbestemte Maade imellem denne og det Offentlige, ikkun med Hensyn til dets Andeel kan, i Mangel af Ubredelse, blive anvendt subsidiair Straf paa Kroppen, medens den Forurettedes Anpart ikkun kan afsvinges som andet privat Tilgodehavende; og saaledes opstaaer en ikke ganske passende Forskjel i den Skyldiges Skjebne, grundet paa den for ham tilfældige Omstændighed, om Sagen paatales paa den ene eller anden Maade.

Ordentligviis vil den Skyldige, der skal udrede de idømte Bøder enten ganske eller for en Deel til den private Sagsøger, naar han enten intet eier, hvori Ud- læg for disse Bøder kan skee, eller han finder Leilighed til at forstikke sit Gods, ganske eller tildeels gaae frie for den ham tiltænkte Straf; thi vel hjemler L. 1—24—14 Domhaveren Ret til at benytte det Tvangsmiddel, at han, naar det idømte ikke udredes, kan lade Domfældte belægge med Fængsel, men det synes da og, naar hen- sees til at Artiklen under samme Regel indbefatter den, som ellers er dømt til noget at betale eller gjøre, at Re- quirenten maatte betale Baretægtspenge og Underholdnings- bidrag for den til Bøder Dømte, som for en Gjelds- Arrestant i Almindelighed; hvilket indeholder en Byrde, som Domhaveren ikke lettelig vil underkaste sig. Det synes desuden i og for sig ingenlunde passende, at det Tvangs- middel, Loven stiller til Creditors Disposition imod den domfældte Skyldner, nemlig at lade ham hensætte i Gjelds- fængsel, indtil han retter for sig, skal finde Anvendelse paa Udredelsen af Straffebøder; thi ligesom Grunden, hvorfor dette Tvangsmiddel blev indført med Hensyn til egentlige Gjeldsfager, nemlig Opretholdelsen af den gjen- sidsige Credit, ikke er anvendelig i Henseende til Bøder for Lov-Overtrædelser, saaledes synes det endvidere at stride imod al Strafs Natur, at den, saaledes som efter det anførte kan blive Tilfældet ved private Bøders Behand- ling som Gjeldsfordring, skal være ubegrændset i Tid,

og dens Støtrelse ene overladt til Domhaverens Vilkaar-
lighed.

Cancelliet ansaae det derfor ønskeligt, at et subsidiairt egentligt Straffemiddel, og in specie Affsoning efter de for offentlige Bøder gjeldende Regler blev anordnet ogsaa for private Bøder, i Mangel af disses Betaling; og fandt, at der herimod ikke kunde hentes nogen gyldig Indvending fra disse Bøders Natur, som private; thi i det Lovgivningen har villet opvække den Forurettedes Attraae efter at see Sagen forfulgt og paakiendt ved mulig Udsigt til Fordeel, naar han selv foranstalter det i saa Henseende fornødne, har den dog ikke enten betragtet de private Bøder som en Skades-Erstatning, eller tillagt den Forurettede saadanne Bøder blot for at skaffe ham en Gevinst paa Fornærmerens Bekostning, hvorimod Bøderne i deres egentlige Væsen vedblive at være Straf-Dnder. At man saaledes ved at hjemle Affsoning for ikke betalte private Bøder paa en mere consequent Maade vedligeholder deres Character som Straf-Dnder, og forebygger, at den Skyldige af tilfældige Grunde kommer til at gaae ganske frie, vil ogsaa være saa meget mere naturligt, som adskillige af de Forsøelser, hvorfor Bøden endog er aldeles privat, virkelig indeholde større Retskrænkelser, end mange Forbrydelser, der blive Gjenstand for offentlig Forsøgning; hvorhos in specie den Anomalie for en Deel vil kunne hæves, som med Hensyn til Jagtlovgivningen flyder deraf, at adskillige Handlinger, der ere forbudne, fordi de kunne

give Anledning til Jagtrettighedens Krænkelse, saasom naar Uberettigede holde Jagthunde, ansees med Bøder, som, fordi ingen enkelt derved er fornærmet, tilfalde det Offentlige, medens det bestemte og umiddelbare Indgreb i hiin Rettighed kun medfører private Bøder.

Skjøndt det efter det foranførte formeentes at være overensstemmende med Retsfærdighedens Fordringer, at Affsoning efter Forordn. 6 Dec. 1743, 12 Junii 1816 m. fl. fastsættes ogsaa for private Bøder, maatte det dog, saalænge det Lovprincip, hvorefter Straffebøder kunne være at tillægge en privat Sagsøger, ikke affkaffes, ogsaa med Hensyn til Affsoningen blive at iagttage, at Sagen beholder sin Egenkab som privat, saa at det, ligesom det beroer paa Sagsøgeren, om han vil paatale Sagen, og om altsaa det principale Straf-Unde af den nævnte Beskaffenhed skal indtræde, saaledes ogsaa bliver afhængigt af ham, om det subsidiaire skal komme til Anvendelse. Affsoningen maatte altsaa kun finde Sted efter vedkommende Domhavers Begjering, saa meget mere som Affsoningen tilintetgjør Forbringen paa Bødernes Beløb, og man følgerig, ved ogsaa imod hans Willie at anvende den, hvor der var Udsigt til muligen engang i Tiden at erholde Beløbet betalt, vilde affjære ham Udgangen hertil og berøve ham en Fordeel, hvorpaa han dog efter den gjeldende Lovgivning kunde gjøre Regning.

Men, naar Domhaveren saaledes erhverver Ret til at erholde de ham tillagte, men ikke betalte Bøder affsonede,

vilde det ikke være stemmende med Rætfærdighed og Billighed, at tilstaae ham Valget mellem dette Middel og det, som han efter Loven kunde benytte mod den Domsældte, nemlig Gjelds-Arrest, hvorimod dette sidstnævnte fandtes aldeles at maatte affaases, naar den Domsældte skal kunne underkastes det i sin Natur strengere Evangsmiddel, Affsoning paa Kroppen. Foruden at der nemlig i andet Fald vilde tillægges den Private en større Ret for de ham tilkommende Bøder, end det Offentlige har for de samme tillagte, med Hensyn til hvilke alene Affsoning kan finde Sted, vilde ogsaa den Domhaver, der ikke ændse de paa den Domsældtes Arresthold medgaaende Omkostninger, beholde Leilighed til maaskee af Høvnjerrighed at paasøre den Domsældte et uforholdsmæssig stort Onde ved i en ubestemt, maaskee lang Tid at holde ham i Gjeldsfængsel; hvilket er en af de Ulemper ved den hidtil gjeldende Fremgangsmaade, der fornemmelig bør søges afværget ved Indførelsen af en egentlig subsidiair Straf i Bødernes Sted. Iøvrigt antog Collegiet det for en Selvfølge, at, naar Affsoning i de omhandlede Tilfælde skal kunne finde Sted, bør samme i fornødent Fald foranstattes uden nogen Bekostning for Domhaveren, der, ved at requirere Affsoningen, opgiver Udsigten til at erholde Bødernes Beløb betalt, og iøvrigt ikkun foranlediger, at den Skyldige ikke gaaer ganske frie for den Straf, han ved sin Overtrædelse har fortjent.

Den Raadighed, der saaledes maatte blive den Fornærmede at indromme i Henseende til Tiden, da han

vilbe lade de ham tillagte Bøder inddrive, eller derfor begjere Afsoning, maatte imidlertid, eftersom det, hvad det Offentliges Andeel af Bøderne angaaer, paaligger vedkommende Dyrighed strax, efter at Bøderne ere faldne, at foranstalte det fornødne til sammes Inddrivelse, have til Følge, at det Offentliges og den Fornærmedes Andele af Bøderne til forskjellig Tid maatte kunne foranstaltes inddreyne eller i Mangel af Betaling medføre subsidiair Straf paa Kroppen. Men naar saadan Straf allerede var anvendt for det Offentliges Andeel af Bøderne, og den Private senere for de ham tillagte maatte requirere Afsoning, vilde en nærmere Bestemmelse udfordres for at forebygge den Ulempe, som ellers kan indtræffe, nemlig at den Paagjeldende derved paaføres et større Onde, end om Bøderne alene vare tilkjendte det Offentlige, og altsaa paa een og samme Tid bleve Gjenstand for Afsoning. Saadan Strafforøgelse vilde i Særdeleshed kunne indtræffe, naar den 15de § i Forordn. 6 Dec. 1743 cfr. Forordn. 12 Junii 1816 § 4, skulde afgive Reglen, i det f. Ex. naar nogen var dømt til at betale Bødsbøder 3de 40 Lod Sølv eller 60 Rbd. Sølv, hvoraf ifølge L. 1—24—4 de $\frac{2}{3}$ eller 40 Rbd. tilfalde det Offentlige, og de øvrige 20 Rbd. Sølv den Forurettede, den førstnævnte Andeel, naar den særligen skulde være Gjenstand for Afsoning, i Medfør af de citerede Anordninger blev at affone med 6 Dages Fængsel paa Band og Brød, og den sidstnævnte, for sig betragtet, med

4 Dages, hvorimod Bødens samlede Beløb, naar den heelt tilfaldt det Offentlige og saaledes paa een Gang blev at affone, ikkun vilde paadrage den Vedkommende i Alt lige Fængsel i 8 Dage. Til Forebyggelse af slikt Misforhold kunde det synes passende at gjøre til Pligt for den private Domhaver i de ommeldte Tilfælde inden en vis Tid at erklære for Dyrigheden, om han maatte onske sin Andeel af Bøderne affonet, og for Dyrigheden saa længe at opsætte videre Foranstaltning i Henseende til det Offentliges Andeel, paa det at begge Dele under eet kunde affones. Imidlertid vilde Fastsættelsen af en saadan Tid betage Domhaveren Afgang til, ved at give Tid, at faae Bøderne inddrevne. Det kan og være Tilfældet, at han netop ved at besidde Magt til efter Godtbesindende at gjøre sine Rettigheder efter Dommen gjeldende eller ikke, kan erholde en Garantie mod tilkommende Forurettelser fra den Dømtes Side, som han vilde tabe baade ved at lade Dommen sætte i Kraft og ved at frasalbe sine Rettigheder efter samme. Cancelliet formeente derfor, at hiin Ulempe paa en hensigtsmæssigere Maade kunde forebygges, naar det bestemtes, at i de omhandlede Tilfælde skal, naar Affoningen af det Offentliges Andeel, hvilken ikke behøver at udsættes for de private Bøders Skyld, er iværksat, den Forurettedes Andeel af Bøderne ikkun forsaavidt kunne blive Gjenstand for Affoning, som Affonings-Tiden vilde være bleven forlænget, naar der for Bødernes samlede

Beløb paa een Gang var bleven bestemt en fælles subsidiair Straf; hvorhos dog formeentes, at der steds, førend Bestemmelse toges angaaende Afsoning af det Offentliges Deel af Bøderne, bør gives den Forurettede Leilighed til at erklære, om han ønsker sin Deel tillige derved tagen i Betragtning. I Overeensstemmelse med det foranførte maatte da ogsaa, naar Tilfælgget af den private Andeel af Bøden ikke kunde medføre nogen Forandring i den Afsonings-Straf, som kunde bestemmes alene for det Offentliges Andeel, al videre Afsoning for det forstnævnte Beløb, naar derom senere blev Spørgsmaal, bortfalde; hvilket t. Ex. maatte gælde med Hensyn til de i Lovens 6—7—8 bestemte Bøder af 3de 6 Lod Sølv, af hvilke det Offentliges Andeel, 6 Rbd. Sølv, efter Forordn. 1743 § 15, cfr. Forordn. 1816 § 5, allerede kan blive at affone med samme Straf, nemlig 2 Dages Fængsel paa Vand og Brød, som ogsaa vilde være at dictere for det samlede Beløb 9 Rbd. Dette samme kan og indtræffe i de Tilfælde, hvor ifølge Anordningerne Spørgsmaalet om Afsoning af de offentlige Bøder bliver at indstille til Hans Majestæts allerhøieste Resolution, nemlig naar den Skyldige er af Adel eller lige med Adelsprivilegeret (Forordn. 6 Dec. 1743 § 13), eller naar han er af den borgerlige Middelsstand og Beløbet overstiger 120 Rbd. (Forordn. 1743 § 15), eller han er af Almuen og Bøderne overstige 30 Rbd. (Forordn. 1743 § 14, cfr. Forordn. 12 Junii 1816 § 5 og Resol. af 24 April 1816).

Cancelliet har i Overeensstemmelse med det foranførte nedlagt allerunderdanigst Forestilling om Emanationen af et derefter affattet Lovbud, og da denne Collegiets Indstilling vandt allerhøieste Bifald, udkom under 11 d. M. en Forordning saaledes lydende:

Vi Frederik den Sjette, af Guds Naade Konge til Danmark, etc. Gjøre bitterligt: Da det er anseet tvivlsomt, om Forordningen af 6 December 1743 og de senere i Forbindelse med samme givne Bestemmelser angaaende Bøders Afsoning kunne komme til Anvendelse paa de Straffebøder, som Lovene i enkelte Tilfælde tillægge den forurettede Person selv, eller om ikke det i den sidste Deel af Lovens 1 B. 24 C. 14 Art. hjemlede Tvangsmiddel maatte være det, der skulde anvendes naar Bøder af foranførte Slags ei kunne inddrives hos den Dømte, saa have Vi fundet det tjenligt, ved en nye Anordning at afgjøre dette Spørgsmaal saaledes, at Dismedet med bemeldte Bøder derved kan opnaaes, og, paa den anden Side, den Domsældte sikkes imod at komme til at lide et uforholdsmæssigt stort Onde, hvortil den ovenmeldte Lovens Artikel, saafremt den paa hine Bøder kunde anvendes, vilde kunne give Leilighed.

Vi byde derfor allernaadigst, som følger:

§ 1.

De Straffebøder, som Loven og Anordningerne tillægge den Forurettede, skulle, ligesaavel som de Bøder, der ere tillagte enten Vor Kasse eller den Sagfalds-

berettigede eller en eller anden offentlig Indretning, naar de ei i den Skyldiges Boe kunne inddrives, paa Domhaverens Begjering, af vedkommende Øvrighed foranstaltet affsonede efter Forordningen af 6 December 1743 og øvrige angaaende Bøders Afsoning gjeldende Regler, uden nogen Beføstning for Domhaveren.

§ 2.

Derimod skal det ikke staae til den Forurettede, i Stedet for det fornævnte Tvangsmiddel at anvende Gjelds-arrest; hvorhos det er en Selvfølge, at han i de Tilfælde, hvor Bøder for een og samme Forseelse ere tillagte saavel ham som det Offentlige, ikke kan være berettiget til at forøge den Dømtes Straf ved at udsætte Begjeringen om hine førstmeldte Bøders Afsoning, indtil de sidstmeldte ere foranstaltede affsonede, og at han altsaa, hvis han ikke til samme Tid, som Bestemmelse tages i denne Henseende, ogsaa forlanger de ham tillagte Bøder derved tagne i Betragtning, — hvorom der stedse bør gives ham Leilighed til at erklære sig — siden ei kan forlange nogen yderligere subsidiair Straf anvendt paa den Dømte, uden naar og forsaavidt der til det samlede Beløb af begge Slags Bøder vilde have svaret en længere Afsonings-Tid, end den, der for de offentlige Bøder alene kunde finde Sted.

Hvorefter alle Vedkommende sig allerunderdanigst have at rette. Givet etc.

Fra Generalpostdirectionen er den 7 Julii udkommet følgende Placat :

Hans Majestæt Kongen har paa Generalpostdirectionens allerunderdanigste Foreskilling under 6 d. M. allernaadigst bestemt, at Vognmandstaxten for Danmark for Julii, August og September Maaneder dette Aar maa blive usforandret, nemlig: for et Par Forspandsheste eller stemplet Postvogn med 2 Heste 5 Mk. 4 s. Sølvs pr. Miil; og for en mindre Vogn med 2 Heste eller enkelt Hest til Estafette eller Forspand 4 Mk. 4 s. Sølvs pr. Miil; dog for Ringkjøbing Amt respective 5 Mk. 4 s. og 4 Mk. 8 s. Sølvs pr. Miil; hvilket herved kundgjøres til Efterretning og allerunderdanigst Efterlevelse for enhver Vedkommende.

Befordringer og Afgang.

Under det Slesvig, Holsteen, Lauenborgske Cancellie: Den 3 Julii har Hans Majestæt udnævnt Borgemeister og Stadssecretair i Burg paa Femern H. C. Matthiessen til Landskriver i Landskabet Femern, og stadsæstet Valget af Borger og Kjøbmand P. H. Rehder i Husum til Aste Raadmand sammesteds, saavelsof Valgene af Sognepræst D. Jessen i Døholm til Sognepræst i Niebüll i Lønderns Provstie og af Sognepræst J. H. Deckmann i Toldesund til Sognepræst i Wisl i Bredstedt Provstie; den 7 Julii er Underrets-Advocat H. A. B. C. Kamphøener i Rendsborg meddeelt Concession til at øve Notarial-Forretninger.

Collegial=Lidende.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

X Nr. 30. Den 28de Juli 1832.

Redigeret, forlagt og udgivet af:

Peter Johan Monrad, Anders Sandse Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Trykt i det Christensenske Officin ved J. D. A. v. ist.

Justitsfag.

Ratten mellem den 8 og 9 Martii f. A. blev det anmeldt for Herredsfogden i Augustenborg, at en Pige ved Navn Dorothea Ewald, der opholdt sig hos Huusmand Peter Christiansen Schau i Tjenshaf, havde myrdet Huusmand Thomas Hansens noget over 4 Aar gamle Datter ved at nedkaste denne i en Brønd. Ved den derefter iværksatte Rets-Undersøgelse blev der erhvervet Visshed om Gjerningen, og det oplystes, at samme var foretagen af fornævnte Dorothea Ewald af Kjedsomhed til Livet.

Angaaende de nærmere Omstændigheder ved denne Forbrydelse samt om Tiltaltes foregaaende Wandel blev nemlig oplyst følgende:

Tiltalte Dorothea Ewald, hvis Fader var Skomager, blev født den 2 December 1805 i Faaborg, og er saaledes mellem 26 og 27 Aar gammel. Efter indhentet

Efterretning fra Fødestedet skal hendes nu afbøde Forældres Huus ikke have været at ansee for et ønskeligt Opholdssted for en ung Pige; imidlertid er hun efter hendes egen Deposition af Forældrene bleven holdt temmelig ordentlig til Skolegang, hvormed hun og, efter at have erholdt Tjeneste i Faaborg, vedblev, dog som det synes mindre regelmæssig, indtil hendes Confirmation. Ved denne, som fandt Sted efter at hun havde søldt det 14de Aar, erholdt hun af vedkommende Præst det Vidnesbyrd, at hun havde viist god Kundskab i Christendommen, ligesom han og characteriserede hendes Opførsel som god. I den Tjeneste, hvori Tiltalte havde været før hendes Confirmation, forblev hun endnu 3 Aar efter samme; og tjente i de derpaa følgende 4 Aar hos 7 forskellige Familier i Faaborg, som alle meddele hende fordeelagtigt Skudsmaal, og navnlig skal hun, uagtet hun efter hendes første Huusbondes Vidnesbyrd var af et let pirreligt Temperament, have viist Venlighed og Omhyggelighed for hans Børn. Imidlertid har hun, efter hendes Tilstaaelse under nærværende Sag, medens hun opholdt sig i Faaborg fordulgt en paa Baden funden Rigsbankbaler-Seddel, og ei derom gjort den befalede Anmeldelse. Ved Mikkeltdag 1827 forlod hun sit Fødested og tjente derefter respective i 1 og 2½ Aar hos 2de Huusbonder paa Augustenborg, hvis Vidnesbyrd om hendes Forhold stemme med de hende forhen meddeelte, kun at den sidste har tilføiet, at hendes Opførsel mærkelig for-

andrede sig, efterat hendes Tjeneste var hende opsagt, idet hun derefter ofte viste sig uhøflig og tillod sig Modsigelse, men dog fremdeles viste sig kjerlig mod Huusbondens Børn, ligesom hun og, efter at have fratraadt Tjenesten, gjentagne Gange har bedet ham om Tilgivelse og anmodet om atter at blive tagen i hans Tjeneste.

Ved Middelsdag 1830 kom hun i Tjeneste hos Lægen Nagel i Sønderborg. Denne savnede strax derefter nogle Skillinger, og omtrent 6 Uger, efter at hun havde tiltraadt denne Tjeneste, blev hun af hendes Madmoder greben ved af en Commode, hvori Nøglen sad, at tilvende sig 4 R . Courant, som hun søgte at skjule i det Børns Bugge, der var anbetroet hende til Pleie. Da hun herfor blev krævet til Regnskab af Dr. Nagel, paastaar hun strax at have tilstaaet Borttagelsen af bemeldte Penge, hvorimod Nagel har forklaret, at han og hans Kone i Begyndelsen forgjæves anvendte Tiltale og Trusler om at affædige hende af Tjenesten og bekjendtgjøre det Passerede, for at bringe hende til Tilstaaelse, og at hun først efter Forløbet af et Qvarteer, og efter at Nagel havde begivet sig bort, tilstod Tyveriet for hans Kone, med Uttring, at hun vidste ikke hvorledes hun var kommen dertil, og at det var første Gang hun saaledes havde tilvendt sig noget. Ligesom hun derhos ved denne Leilighed paastod ikke at have borttaget mere, end bemeldte 4 R ., saaledes gjentog hun det samme under den nu iværksatte Justits-Undersøgelse, og bekjendte først mod

Slutningen af samme, at hun, foruden, som foran bemærket, i Faaborg at have lagt Dølgemaal paa en funden Rigsbankbalersceddel, endvidere hos Nagel af forommeldte Commode efterhaanden har tilvendt sig 16 p. Courant. Med de saaledes stjaalne Penge angav hun at have havt til Hensigt 4 Gange i Lotteriet at besætte 3 af hende drømte Tal, da hun havde hørt, at stjaalne Penge bringe Lykke, til hvilken Døvertroe der dog kun skal findes ringe Spoer paa Als.

Dr. Nagel tilgav vel Tiltalte hendes Brøde, men hun blev imidlertid plaget af pijnlijk Uro derover, da hun troede derved at have forskjertset ikke alene hendes Huusbondes Tillid, men og, naar Forbrydelsen blev videre bekjendt, al Udsigt til Lykke, hvilken Forestilling, da hun, efter hendes ældre Søsters Udsagn, havde naturligt Hang til Tungvind, og tidligere var martret ved Tanken om ei at have viist sig saa kjerlig mod hendes Forældre, som hun burde, uden at dog noget bestemt i denne Henseende var at lægge hende til Last, gjorde et saa meget dybere Indtryk paa hende, som hendes Stræben, hvad af forskjellige Omstændigheder fremgaaer, var rettet paa at svinge sig i Veiret til en fordeelagtigere Stilling og navnlig at komme i Velstand. I denne Sindsstemning yttrede hun for Dr. Nagel, hvem hun iøvrigt forekom at være af et ligegyldigt Gemyt, (hvilket imidlertid lader sig forklare deraf, at hun alt tilforn var indsluttet i sig selv og lidet meddelende), at hun frygtede

for at miste Forstanden, uden at der dog sporedes Tegne hos hende til Sindssvaghed, og under alle Omstændigheder ønskede hun at forlade hans Tjeneste, hvilken hun derfor opfagde til Paaske f. A. I denne Anledning meddeelte han hende den 29 December 1830 et Skudsmaal, hvori han vel nævnte Borttagelsen af de 4 f., men dog undskyldte samme, som en Overivelse, og iøvrigt roste Tiltaltes Opførsel. Hun blev derpaa tungsindig i den Grad, at hun ikke alene oftere i Samtaler med hendes Søster yttrede det Ønske, at hun var død, men og, efter eget Udsigende, hvilket bestrækkes af Søsterens Deposition, af Kjedsomhed til Livet nogen Tid efter Nytaar skal have forsøgt at stille sig ved Livet ved at indtage Skedeband. Heraf vil hun successive have taget 3 Epifeskkeer fulde, indtil hendes Søster, som frygtede for at hun skulde foretage noget mod sit Liv, ved et Besøg kastede Medicin-Glasset, som hun havde skjult i Sengen, ud af Vinduet. Iøvrigt skal hun kun have kunnet overvinde sig til at nedsluge en ringe Qvantitet hver Gang, og hun mærkede deraf ingen sonderlige Virkninger.

Tjenesten hos Nagel blev hende imidlertid bestandig mere utaalelig, og hun forlob derfor samme med hans Samtykke allerede ved Udgangen af Januar f. A. Et Forsøg paa at erholde Tjeneste i Flensborg mislykkedes, hvorfor hun besluttede at vende tilbage til Fyen, men da hun til Overfarten ønskede at oppebie den mildere Aarstid, indtingede hun sig foreløbigen i Leie hos Huusmand

Peter Christiansen Schau i Fyenshaf. I de 5 Uger hun opholdt sig her, før hun forøvede den her omhandlede Forbrydelse, beskæftigede hun sig flittig med qvindelige Arbejder, og ligesom hun forekom hendes Huusfolk at være legemlig frisk, saaledes ansaae man hende ikke for sindssyg. Dog blev hun, saavel efter eget som de afhørte Vidners Udsagn, heftig plaget ved Tanken om den Skjændsel, hun havde paadraget sig ved Tyveriet hos Nagel, og hendes Tungfindighed herover tiltog i den sidste Tid saaledes, at Schaus Kone frygtede for hun skulde tabe Forstanden. Dgsaa skal hun flere Gange have havt til Hensigt, at styrte sig i den Brønd, der var udenfor Naboens, Peter Nielsens Huus, og for Huusmand Thomas Hansen udtrede hun engang, at hun var træt af Livet, og at, naar nogen vilde skjede hende, vilde hun gjerne betale ham derfor. Paa lignende Maade udlob hun sig og for Naboenen Brigitte Nielsen, som derved foranledigedes til, naar Tiltalte havde besøgt hende, hver Gang at følge efter hende for at see, om hun virkelig begav sig hjem. Eftermiddagen den 8 Martii f. A. røbede Tiltalte efter Brigitte Nielsens Udsagn en paafaldende Uro, i det hun hyppigere, end ellers, løb ud og ind af hendes Huus og aldeles ikke talte. Efter den af Tiltalte afslagne Tilstaaelse var hun nemlig, paa Grund af at hun ei havde kunnet udføre den oftere forhen havde Hensigt, selv at stille sig ved Livet, kommen paa den Tanke, at hun lettest vilde see sit Ønske at døe opfyldt, naar hun berøvede et andet

Menneske Livet. Hun besluttede derpaa at kaste ovennævnte Thomas Hansens 4 Aar gamle Datter Marie i den udenfor Peter Nielsens Dør værende Brønd, hvilken Gjerning hun ifølge hendes egen Tilstaaelse, med hvilken de afhørte Vidners Udsagn og de øvrige tilveiebragte Oplysninger stemme, udførte paa følgende Maade:

Efter at hun først havde lagt nogle Muurstene tilligemed et Skjort og en Strikke tilrette ved Brønden, gik hun mellem Kl. 6 og 7 om Aftenen til Thomas Hansen, og bad om at maatte medtage den lille Marie, foregivende, at hun vilde forære hende noget Dukketoi. Da Forældrene tillod dette, begav hun sig med Barnet til Brønden, bandt det, for at det ei skulde see, hvad hun havde for, et Klæde om Hovedet og snoede Strikken om Livet paa det, for at forebygge, at det skulde arbejde med Benene. Derpaa befæstede hun Skjortet med Stenene til Barnets Hals og nedsænkede dette i Brønden. Om Barnet under Gjerningen gjorde Modstand og skreg, derom har Tiltalte ikke villet give nogen Forklaring, men, da fornævnte Peter Christiansen Schaus Kone kort derpaa tilspurgte hende desangaaende, svarede hun, det vilde hun ikke sige. Efter Gjerningens Udførelse vil hun strax have angret samme, men hun traf imidlertid ingen Foranstaltninger til, om mueligt, at redde Barnet, og befandt sig i en tilsyneladende rolig Stemning. Hendes første Forretning var at trække et Par tørre Strømper paa, da de, hun bar, vare blevne vaade idet hun nedstyrkede

Barnet i Brønden. Strax efter Gjerningen gif hun ind til Brigitte Nielsen, til hvem hun yttrede, at hendes Fødder vare bleve vaade paa Gaden, og begav sig derpaa hjem, men, da hun der traf Mandfolk i Stuen, gif hun tilbage til bemeldte Brigitte Nielsen for der at skifte Strømper. Da hun endnu en Tidlang, efter at dette var skeet, havde siddet rolig, bad hun nysmeldte Fruentimmer at hente hendes Værtinde, Schaus Kone, da hun havde noget at sige denne, og efter at sidstnævnte var kommen tilstede, fortalte hun begge Koner, at hun havde kastet Barnet i Brønden, hvilket hun, da de ikke vilde troe hende, gjentog med de Ord, de kunde gaae hen og see ad. Ved de heftige Udbrud af Forældrenes Smerte blev hun ganske rolig, og paa andre Tilstedeværendes Spørgsmaal, hvorfor hun havde forøvet Gjerningen, skal hun have svaret, at det var ikke deres Sag, hun havde ikke vidst, hvad hun gjorde. Efter gjentagne forgjeves Forsøg, som vanskeliggjordes ved Mørket, lykkedes det omtrent $\frac{1}{4}$ Time efter Gjerningen Thomas Hansen med en Brøndstang at trække Barnets Legeme op af Brønden, som indtil Randen var fyldt med Vand. Forgjeves anvendtes Midler for at bringe Barnet til Live, hvorved Tilstaltes, uden at røres ved Forældrenes Jamren og Klagefrig, var en rolig Tilskuerinde; men da hun senere blev bragt bort, bad hun under Laaret Schaus Kone om at trøste hendes Søster.

Da Lægen Bjørnsen om Natten kom fra Sønderborg blev der atter gjort Forsøg paa at bringe Barnet til Live, men ligeledes uden Virkning, og af Obductions-Forretningen, som foretoges af Physicus Dr. Henrici og bemeldte Bjørnsen, var Resultatet, at det maatte ansees utvivlsomt, at Barnet, som fandtes velkabt og uden udvortes Beskadigelse, var død apoplectisk i Vandet.

Ved Sagens Undersøgelse for Retten afgav Tiltalte strax en uforbeholden Tilstaaelse, og ligesom hun derved angav Kjedsomhed til Livet som Motiv til Handlingen, saaledes er der ved de flere Efterforskninger ikke fremkommet Omstændigheder, som lade formode nogen anden Bevæggrund. Dmtrent 3 Uger efter Arrestationen gjorde Tiltalte, som imidlertid var kommen til den Overbeviisning, at hun ikke vilde blive straffet paa Livet, paa ny Forsøg paa at berøve sig samme ved at sønderlaae det Leerkar og den Glaske, hvori der bragtes hende Spise og Drikke, og efterhaanden nedsluge Skaarene tilligemed nogle Naale, men dette Forsøg havde ingen videre Virkning.

Med Hensyn til Tiltaltes Sindsforsfatning har Physicus, Dr. Henrici, efter gjentagne Besøg og Samtaler med hende erklæret sig overbeviist om at hun var fuldkommen frisk paa Sjel og Legeme, og ligesaa frisk, som han tidligere havde kjendt hende under hendes Tjeneste paa Augustenborg, hvilket Dombomme han, i det han iøvrigt betegner hendes Temperament som melankolisk-cholerisk,

dyderligere har forklaret derhen, at hun navnlig ikke leed af nogen Slags Aandsforvirring, Affind eller Stupiditet. Hermed stemmer og den af Provst Jensen i Sønderborg, som ofte har besøgt Tilstalte i Fængslet, afgivne Erklæring forsaavidt, at hun deri antages at have begaaet Misgjerningen vel i en overordentlig ophidset Tilstand og qvælende Uro, men ikke i Affindighed; og i det Provst Jensen bemærker, at hun under de med ham førte Samtaler har viist en sund Forstand og talt med en for hendes Stand udmærket Bestemthed, yttre han den Dverbeviisning, at virkelig Kjedsomhed til Livet har været Motiv til hendes Gjerning, hvis Strafværdighed hun fuldkommen har kjendt, om end hendes fortvilede Tilstand har udelukket næiere Overlæg, og formener, at hendes, vel ikke uredelige, men egoistiske, hovmodige og indsluttede Charakter forklarer hiin Livslede.

Ligesom iøvrigt efter hendes Fængsling Modløshed og Livslede afvekslede med den Tanke, at hun endnu ikke var moden til at døe, saaledes viste der sig snart hos hende en sløv Rolighed, snart Forsæt til Sindsforandring og resignerende Anger, hvorhos hun dog igjen stundom yttrede den Tanke, at Gjerningen, der nu kun forekom hende som en Drøm, nødvendig havde maattet begaaes af hende, da hun af Gud havde været bestemt til at Syndens Skrækkelighed ved hende skulde aabenbares. Hun bemærkede i denne Henseende, at hun i pinefuld Uro følte sig uimodstaelig drevet til Gjerningen, efter hvis Ud-

førelse strax en fløv Rolighed indtraadte. Dgsaa følte hun mindre Anger over det begaaede Mord, end over sin tidligere Dpsørsel, hvilken hun selv med Taarer skildrede som utaknemmelig og frastøbende mod kjerlig Forekommenshed og Trøst. Hun ønskede imidlertid at erholde Tilgivelse af det dræbte Barns Forældre, hvilket vel syntes hende næsten umuligt, men vigtigt for at forsikres om Guds Naade. For religiøse Følelser skal hun have været mindre modtagelig, men dog hvert Halvaar gaaet til Alters. Tanken om Lugthuus = Straf for Livstid gjorde hende meget sørgmodig, og hun blev fortvivlet ved Ytringen om Mulighed af Brændemærke.

Den Slesvigskke Overcriminalret har, ligesom vedkommende Under = Instants, fundet corpus delicti at være behørigt konstateret, og den Tiltaltes Sinds = Tilstand tilstrækkeligen oplyst til at begrunde den Overbeviisning, at hun har forøvet Gjerningen, vel i en ved Kjedsomhed til Livet fremkaldt ophidsset Stemning og maaskee under Medvirkning af den fanatiske Indbildning, at et uskyldigt Barns Mord var en ringere Synd, end Selvmord, men for Resten med frit Forsæt og isøvrigt sunde Sindskræfter. Retten har derfor i Overensstemmelse med Bdn. af 21 December 1767 *) tilfundet Tiltalte den Straf, efter foregaaende Ragsstrygning og Brændemærke paa Panden, at hensættes til Lugthuus = Arbeide for Livstid blandt de

*) Denne Anordning er af lige Indhold med den under 18de næstforhen for Danmark og Norge udgivne.

uærlige Forbrydere, og der at bruges til de haardeste og foragteligste Arbeider, samt iøvrigt behandles efter Forordningens Indhold.

Imidlertid har Overcriminalretten troet at burde anbefale Domsældte til Formildelse i ovenmeldte Straf. Retten har nemlig holdt for, at de flere Tugthuus-Arbeide for Livstid tilføiede Straffe-Skjærpelser ikke stemme med den nuværende Aand i Straffelovgivningen, og at navnlig Brændmærke med Hensyn til Domsældtes Personlighed er betænkelig, da den blotte Tanke herom har gjort dybt Indtryk paa hende, og Fuldbyrðelsen vilde styrte hende i Affindighed. Den har derhos tilføiet, at i de 2 eneste siden Emanationen af Bdn. 21 Decbr. 1767 i Hertugdømmene forekomne, derunder henhørende Tilfælde ere Straffe-Skjærpelserne i det mindste for en Deel ved Kongl. Naade eftergivne; og at, da nu i 50 Aar ingen Forbrydelse af dette Slags er begaaet, synes bemeldte Anordnings store Strengheid, som maaskee er fremkaldt ved tidligere Hyppighed af Mord, foretagne af Kjedsomhed til Livet, nu mindre nødvendig. Tvende af Rettens Medlemmer have imidlertid, formenende, at Domsældte mere ved Omstændighedernes tragiske Sammenkjedet, end ved sin Subjectivitet opfordrer til Medlidenshed, antaget, at den Straf, der efter Tilfældets Beskaffenhed maa substitueres Dødsstraf, dog bør være haardere, end den, der staaer sidstmeldte Straf nærmest, nemlig Frihedsstøb for Livstid, og derfor anseet Tugthuusstraffens Skjærpelse

med Kagsstrøgning passende. Derimod have de øvrige Voterende anbefalet til Eftergivelse af samtlige Straffe-Skjærpelser.

Efter Dommens Indsendelse har Provst Jensen i Sønderborg anmeldt, at Domsældte i de sidste Uger har befæstet sig i den fanatiske Indbildning, at hun er et inspireret Guds Redskab, og ikke blot uskyldig i den begaaede Gjerning, men derhos udseet til endnu at udrette meget Godt; hvorfor hun erklærede ikke mere at kunne angre det skete, og med Selvtillfredshed udmalte sig en Historie af sin Fremtid. Provst Jensen, der erklærede sig overbevist om at dette ikke er Forstillelse af hende, har isørigt ei heller nu bemærket Spoer til Vanvid hos hende, og troede, at den lidenskabelige Egoismus, som tidligere tilskyndede hende til med Livet at befrie sig for sin Tungtsindighed, og derfor at begaae en Forbrydelse, nu søger i sværmeriske Drømme at frie sig for Syndens ydmygende Følelse.

Paa Grund af denne Anmeldelse har den Enebviske Overcriminalret vel meent, at der er Anledning til yderligere Undersøgelse af Domsældtes nærværende Sindstilstand, men dog holdt for, at Resultatet alene vil kunne faae Indflydelse med Hensyn til Guldbrydelsen af den Straf, hun har forskyldt, eftersom det er utvivlsomt, at hun paa den Tid, Gjerningen blev begaaet, var i en saadan Tilstand, at samme kan tilregnes hende.

Heri var og det Enebviske-Holstene-Lauenborgske Cancellie enigt, ligesom og dette Collegium fandt Anled-

ning til at anbrage paa Formildelse i den idømte Straf overensstemmende med Overcriminalrettens Pluralitets Indstilling. Det indstillede derfor, med den Bemærkning, at det agtede at overdrage Overcriminalretten, før Dommens Publication og Fuldbyrðelsen af den Straf, der maatte bestemmes, at foranstalte en nærmere Undersøgelse om hvorvidt Domfældtes nærværende Sinds-Forsætning tilstedede samme, og derefter at træffe de fornødne Forholdsregler, at den forommeldte Dorothea Ewald overgaaede Dom allernaadigst maatte formildes derhen, at hun, med Eftergivelse af al videre Straffe-Skjærpelse, blev at hensætte til Tugthuusstraf for Livstid, dog at Formildelsen først skulde bekjendtgjøres efter Dommens Publication.

Denne Cancelliets Indstilling blev af Hans Majestæt allernaadigst bifaldet, og i Overensstemmelse dermed afgik under 10 d. M. et allerhøieste Rescript til den Slesvigske Overcriminalret.

Blandede Efterretninger.

Med Hensyn til at Cancelliet, i Anledning af en Forespørgsel fra en Stiftsøvrighed, i et i Coll. Tid. for 1830 S. 288—89 bekjendtgjort Responsum har tilkjendegivet, at det, da der er ulige Meninger om, hvorvidt hypothecariske Forskrivninger ere Præscription underkastede efter Lovens 5—14—4, er forstigtigt, at de til offentlige Indretninger udstedte Panteobligationer foranstaltes fornyede inden Præscriptionstidens Udløb, og at dette derhos bør iværksættes ved et Middel, der kan sikre Indretningen det fornødne Beviis, saasom Debtors Paaskrivt, Beskikkelse og deslige, har en Overformynderie-Bestyrrelse indstillet til Collegiets Resolution, om og i saa Fald paa hvad Maade Fornøvelse af slige Gjeldsbreve for bemeldte Overformynderies Vedkommende maatte være at iværksætte.

Herpaa har Cancelliet i Skrivelse af 10 d. M. svaret, at, ligesom ovenmeldte Lovens Artikel udtrykkelig benævner Skyldnerens Paaskrivelse som et Middel, hvorved den sammesteds hjemlede Præscription af Gjeldsbreve kan afværges, saaledes har Collegiet og i fornævnte Responsum nævnt den i Forordn. 5 Jan. 1813 befalede Om-
 skrivningspaategning som et Fornøvelsesmiddel, der overhovedet maa være tilstrækkeligt til for Tiden at holde selv de ældste af de offentlige Stiftelser tilhørende Panteforskrivninger i Kraft, og finder det ikke mindre utvivlsomt, at Gjeldsbrevene ved de ifølge Forordn. 25 Januar 1828 § 12 af Debitor meddeelte Paategninger om den ved samme hjemlede hurtigere Rettergangsmaade maae være fuldeligen opretholdt. Collegiet finder derfor, at ingen videre Foranstaltning i denne Anledning for Tiden kan være nødvendig, og antager in specie Tinglæsning af fornævnte Paategning for overflødig, da det, saafremt ellers L. 5—14—4 kan ansees anvendelig paa Panteforskrivninger, ikke vilde være deres særdeles Besskaffenhed som Panteforskrivninger, men deres almindelige Egenkab, som Gjeldsbreve, der skulde begrunde dette Lovsteds Anvendelse, og altsaa heller intet andet Middel kan behøves for at afværge Præscriptionen end det, der med Hensyn til Gjeldsbreve i Almindelighed er foreskrevet i titmeldte Lovens Artikel.

(Efterretninger om ledige geistlige Embeders Indtægter og de paa samme hvilende Byrder).

1. Sognekaldet i Kjøbstæden Kjerteminde og for Anneret Drigstrup i Fyen; er efter gammel Angivelse anslaaet til 500 Rbd. Dets Indtægter ere nu: 1) Fienden af begge Sognes 281 Ldr. 7 Skpr. $1\frac{1}{16}$ Alb. Hartkorn, udgjør imellem 380 og 400 Ldr. Byg. 2) Dvægtiende, Smaarebsel og Huusleie af 2 Huse er anslaaet til 28 Rbd. 3) 2 Rørs Græsning, Hjelp til Huusleie og Renter af et Legat 40 Rbd. 4) Dffer og Accidentser mellem 500 og 540 Rbd. Til den residerende Capellan svares aarlig 150 Rbd. Sols. Paa Kaldet hviler Entepension. Bolig havees ikke.

2. **Byrum, Vestre og Sankt Hans Sognekald** paa Læsøe, tilforn anslaaet til 290 Rbd., har nu følgende Indtægter: 1) Tienden af 100 Tdr. Hartkorn er anslaaet til 100 Tdr. Byg. 2) Dyrctienden omtrent 6 Rbd. Smaaredsel omtrent 7 1/2 Skpr. Byg. 3) Den saakaldte St. Hans Rente udgjør 61 Rbd. 4 Mk. Solv. 4) Høitidsoffer og Accidensfer beløbe til 66 Rbd. 5) Præstegaarden staaer for Hartkorn 7 1/2 Skpr. med et stort Areal. Enkepension hviler paa Embedet.

3. **Dollerup, Finderup og Ravnstrup Sognekald** i Viborg Stift, tilforn anslaaet til 200 Rbd., har nu følgende Indtægter: 1) Tienden af Sognenes 126 Tdr. Hartkorn udgjør 74 Tdr. Rug. 2) Rannest, Smaaredsel og Midsommers-Rente 19 Lpd. Brød 7 Lpd. 14 Pd. Ost og 45 Snefe Kg. 3) Offer og Accidensfer 80 Rbd. Solv. 4) Refusion fra Hovedgaarden Hald 6 Tdr. Rug og 4 Tdr. Byg. 5) Landgilde og Tiende af en Annergaard i Finderup paa 2 Tdr. Hartkorn, er 3 Tdr. Rug og 4 Rbd. 6) Præstegaarden staaer for Hartkorn 4 Tdr. 1 Skp. 2 Fdkr. 1 Alb. med et Areal af 52 Tdr. Land. 7) 3 Renter af en Capital for en bortsolgt Eng beløbe 5 Rbd. 3 Mk. 12 s. Solv. Enkepension udredes. Kaldet er isblandt dem, som ere forundte særdeles Lettelse i Skatter.

Ledige Embeder.

Under det danske Cancellie: By- og Raadskriver- samt anden Raadmands-Embedet i ~~Den~~.

Under General Toldkammer og ~~Land~~ Collegiet: Skibsmaaler-Embedet i ~~Rigshoven~~.

Befordringer og Afgang.

Under Rentekammeret: Den 8 Junii er hidtilværende Auscultant i Rentekammeret H. Stampe udnævnt til Medlem af Tiendecommissionen for Falster, og, som Landvæsenecommissair sammesteds, forundt Rang med Kammerrader.

Collegial=Lidende.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

—
/ Nr. 31. Den 4de August 1832.

Redigeret, forlagt og udgivet af:

Peter Johan Monrad, Anders Sandse Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Trykt i det Christensenske Officin ved J. D. Øvist.

Justitsfag.

Morgenen den 23 Januar f. A. henimod Kl. 7, da det gryede til Dag, blev Claus Peter Bruhn, en Søn af Skomager Bruhn i Schwelbtholm, paa Godsset Toestorff, som opholdt sig hos sine Forældre, gjennem Vinduerne et klart Skin vaer paa Sydsiden af hans Forældres Huus, og ved nærmere Efterforskning bemærkede han, at Husets Tag brændte. Da han løb ud og gjorde Alarm, mødte han en hos hans Forældre til Leie boende Dagleier Marzen, som var bleven strækket op af sin Seng ved Claus Bruhns Skrig og Raabet af hans bag efter denne løbende Kone, og som upaaklædt ilede til. Ilden fandtes at være udvendig paa Taget, og allerede at have brændt et lille Stykke i Veiret, men ikke igjennem Taget; imidlertid blussede Luen stærk i Veiret og sprubede Gnister. Dog blev den snart slukket, ene ved Anstrængelse af fornævnte Claus

Bruhn og Marxen, hvilken sidste steg op paa Taget, dæmpede Ilden med Hænderne og kun behøvede lidet Vand for ganske at udslukke den.

Det ommeldte Huus var asfureret for 500 Mk. forhenværende Slesvig-Holsteenssk Courant, og indeholdt ikkun faa Meubler, hvilke ikke vare forsikkrede. Med Hensyn til dets Beliggenhed og den Fare, der, som Folge deraf, af Ilden var at besygte for andre Bygninger, er opløst, at den nærmeste Bygning i den Retning, Winden den omhandlede Morgen blæste, ligger i en Afstand af omtrent 1000 Skridt, og at der vel findes et andet Huus nærmere ved samme, nemlig ikkun 100 Roder fraliggende, men at dette efter Windens Bestaffenhed ikke kunde angribes af Ilden. Derhos have, foruden flere Beboere, ogsaa tvende af Retten udmeldte Sandemænd bestemt erklæret, at, efter Husets Beliggenhed og Windens Retning hiin Morgen, vilde der ikke have opstaaet Fare for andre Bygninger, om endog Huset ganske var afbrændt. Løvrigt vare, foruden Marxen, Bruhns Kone og en gammel svag Betlerfke, som man af Medlidighed havde indrømmet Natteleie, endnu tilfængs ved Ildens Udbrud.

Denne Brandstiftelse er ifølge egen Tilstaaelse iværksat af Dagleier Marxens Kone Christine Margaretha Marxen fød. Jensen, om hvis generalia ved den af Justitiariatet i Løestorff anstillede Undersøgelse blev opløst følgende:

Hun er født i Rabenkirchen i Aaret 1806 og var altsaa, da Brandstiftelsen fandt Sted, 25 Aar gammel. Hendes Forældre, som endnu ere i Live, ere fattige, men ærlige Folk af uplettet Rngte, og have efter bedste Evne opdraget Diltalte, men imidlertid, efter Faderens Deposition, formedelst deres trange Kaar, ikke stedse holdt hende til Skole, skjøndt de havde meget ønsket dertil at have været i Stand. Da hun derhos havde Banskelig-
 hed ved at lære, gjorde hun kun ringe Fremgang, og hendes Religions-Kundskaber vare efter den Præsts Vidnesbyrd, som i Aaret 1822 confirmerede hende, kun meget middelmaadige. Iøvrigt har hendes Fader roeft hende som et lydigt og stille Barn, der i Omgang med sine Sødskende hverken viste Hestighed, Trættekjerhed eller Hevngjerrighed, men vil derhos have bemærket en stærk Tilbøielighed hos hende til Grublen og Sørgmodighed. Samtlige Huusbonder, hos hvem hun efter sin Confirmation har tjent, have anbefalet hende for Flid og Lydig-
 hed, og skildret hende som en ordentlig, duelig Pige, med et godmodigt og klidt Sind. Kun have enkelte af dem udsagt, at hun let og over Ubetydeligheder kunde blive heftig, og da vise opfarende og utilbørlig Opførsel, hvilket hos een Huusbonde foranledigede hendes Affkedigelse, men at hendes Brede ligesaa hastig gif over, og at hun siden ingenlunde bar Nag til Bedkommende. Andre Huusbonder have imidlertid erklæret ei at have sporet oven-
 meldte Feil hos hende. Forholdet mellem hende og Bruhu

og dennes Kone havde stedsse været godt, i det hun vel ogsaa hos dem skal have viist et let opbrusende Sind, men paa den anden Side ligesaamegen Fredsommelighed og Tjenstvillighed. Disse sidste Egenstaber yttrede hun i Særbelesshed i Forholdet til hendes Mand, hvem hun var meget hengiven, og som ligeledes bestandig fra sin Side har opført sig kjerlig og vel imod hende. Vel have nogle afhørte Deponenter udladt sig med Mistanke om at hun paa Steder, hvor hun før havde opholdt sig, skulde have gjort sig skyldig i smaae Tyverier, saasom Kørs Malkning, Borttagelse af Brænde, m. m., men dette var ganske ubestemte Rygter, hvis Rigtighed Tiltalte med levende Uvillie og under Taaret benægtede, og hvor- til Bruhn og hans Kone aldrig havde sat Tiltroe. Tvert- imod havde disse vundet Tiltalte saa kjer, at Bruhns Kone har erklæret, at hun ikke kunde begribe, hvorledes Tiltalte kunde handle saa slet imod dem, at antænde deres Huus.

Imidlertid savnede Bruhns Kone den 21 Jan. om Aftenen adskilligt vadsket Linned. En Deel heraf blev næste Morgen den 22 Jan., Dagen før Brandstiftelsen, ved anstillet Huus-Undersøgelse forefundet i en Tiltalte tilhørende Kuffert, og under Sagen angaaende Brandstiftelsen har sidstnævnte og tilstaaet at have begaaet dette Tyverie, hvis Gjenstand er vurderet til 5 Rbd. 56 sk., samt anvist, hvor det øvrige stjaaltre Linned fandtes, saa at alle Kosterne bleve de Bestaaende tilbageleverede.

Tiltalte, som paa den Tid, Tyveriet blev begaaet, var i 2den eller 3die Maaned af Svangerskab, paaastod strax, at hun ikke havde borttaget bemeldte Linned efter forudfattet Beslutning, ei heller var forledet dertil af Nød, da hun just ikke havde Mangel paa Linned; men da hun i Forbigaaende bemærkede Linnedet gjennem Winduet, var hun pludselig bleven greben af det Dnske, at sie det. Hun sønder slog derfor strax en Rude, aabnede derpaa Winduet, og ved at række Haanden derigjennem bemægtigede hun sig, uden at stige ind, de ovenmeldte Gjenstande. Skjøndt disse bleve forefundne hos hende, har dog ingen af Høusbeboerne udtrykkelig opfordret hende til Bekjendelse, hvilket blev anseet unødvendigt fordi, som Bruhn har forklaret, alle vare overbeviste om at hun var den, der havde begaaet Tyveriet. End ikke for hendes Mand, som først om Aftenen den 22 Jan. kom hjem fra Arbride, tilfod hun Gjerningen, men fremkom tvertimod i denne Henseende med en Fortælling, hvis Usandsynlighed gjorde hende endnu mere mistænkelig i hans Dine. Han tog sig det skete meget nær, men endskjøndt Sønnen Claus Bruhn høit i Tiltaltes Nærværelse opfordrede ham til at lade sig stille ved hende, behandlede han hende dog ikke haardt eller skjændte paa hende, men jamrede sig blot langt ud paa Natten over sin nærværende ulykkelige Stilling; derinnod skal Tiltalte endog efter Tyveriet have vist sædvanlig Munterhed, og endnu om

Aftenen sungét ; ligeledes sov hun , efter eget Udsigende , noget roligere , end hendes Mand.

Men næste Morgen den 23 Jan. da hun var staaet op og havde lagt Ild i Doven , løb Claus Bruhns Uts-tring til hendes Mand om Skidsmisse hende om i Hovedet. Hun greb da strax en Haandfuld Blaar , lagde deri et gloende Kul , og indstak samme under Taget , uden at stige op , eftersom hun kunde naae med Haanden , hvorefter hun , uden videre at befordre Ildens Udbrud , begav sig tilbage til Huset og satte sig ned ved Doven. Først da hendes Mand paa Claus Bruhns Ansfrig styr-tede ud af Sengen , ilede ogsaa Tiltalte ud med det Raab , hvad er der paa Færde , og synes at have været tilstede , da Ilden strax derefter slukkedes af hendes Mand og Claus Bruhn. Da alle de øvrige Huusbeboere , med Undtagelse af Claus Bruhn , endnu laae i Sengen , faldt Mistanken paa Tiltalte , som Bruhns Kone fra sin Seng havde seet gaae forbi Vinduet , og hun blev derfor strax belagt med Arrest. Ogsaa tilstod hun strax ved det første For- hør under stærk Sindsbevægelse , som undertiden hindrede hende i at tale , at have begaaet Gjerningen , men paa- stod vedvarende , først at have fattet Forsættet dertil om Morgenens , da hun var staaet op. Angaaende Bevæg- grunden til Handlingen syntes hun i lang Tid ikke at kunne forklare sig , indtil hun omsider , efter lang Tiltale , med svag Stemme og under Taarer erklærede , at Op- bagelsen af det sjaalne Linned havde bragt hende i Brede

imod Bruhn og hans Familie, og at det Forslag, Claus Bruhn havde gjort hendes Mand om at stille sig ved hende havde, da hun holdt meget af sin Mand, saaledes skrækket hende og bragt hendes Sind i Oprør, at hun ikke vidste hvad hun gjorde eller havde at gjøre. Det saaledes Passerede var den nævnte Morgen paa nye løbet hende om i Hovedet og havde bragt hende til det forbryderiske Forsæt. Formedelt den Uroelighed, hvori hun befandt sig, paastaer hun imidlertid ikke i Dieblicket at have kunnet betænke Handlingens Følger, hvorimod hun først, da hendes Mand var løben til for at slukke, kom til Besindelse, og da følte Anger over Gjerningen. Tøvrigt erklærede hun under Sagen, at hun uden Forsvar taalmodigen vilde lide hvad hun havde forsjent, og ikke forlangte nogen Defensor; men en saadan blev ikke besto mindre paa Grund af Forbrydelsens Storhed beskikket hende.

Med Hensyn til de begaaede Forbrydelsers Strafbarhed har den fiesvigiske Overcriminalret, hvis i saa Henseende yttrede Mening det fiesvig-holsteen-lauenborgske Cancellie har tiltraadt, fundet det utvivlsomt, at Tiltalte efter som hun havde viist sig saavel i hendes hele foregaaende Liv, som ved Udøvelsen af de her omhandlede Forbrydelse, maatte antages at have været i en saadan Sindstilstand, at hendes Handlinger maatte tilregnes hende. I denne Henseende bemærkedes, at hun ikke alene ved Tyveriets Udførelse med Overlæg havde ryddet de

Hindringer, der mødte hende, af Veien, men og til Brandstiftelsen ikke betjent sig af de Antændelses-Midler, som laae hende lige ved Haanden, men f. Ex. først hentet Blaar. Vel maatte det ansees paafaldende, at Tiltalte, hvis Rygte ellers var godt, pludselig og uden udbortes Impuls var bragt til at begaae Tyveriet, men det er ofte ikke muligt for Dommeren at opspore den Skyldiges Motiver. I hendes Svangerskab fandtes Grunden ei at kunne søges, thi om end denne Tilstand foranlediger en større Pirrelighed, vilde dog en Frugtsommeligs Lyster vanskeligen gaae ud paa saadanne Gjenstande, som dem, Tiltalte har borttaget, og om dette end var Tilfældet, udelukkes dog ikke derved Gjerningens Tilregnelighed. Derhos havde hun, hvad Brandstiftelsen angaaer, selv opgivet en antagelig Bevæggrund. Denne sidste Forbrydelse fandtes isørigt, uanset at hverken det antændte Huus eller nogen Deel af samme afbrændte, at maatte ansees for consumeret; og da det begaaede Tyverie, med Hensyn til hvilket der isørigt var Menings-Ulighed mellem Overcriminalrettens Medlemmer om samme var at ansee for qualificeret eller ikkun for simpelt Tyverie, ikke kunde medføre nogen Straffe-Skjærpelse, vare samtlige Medlemmer af Retten enige i at dømme Tiltalte til at miste Livet ved Dre.

Ved Dommens Indsendelse troede imidlertid Retten at burde anbefale Domsældte til Hans Majestæts Naade, bemærkende, at Dødsstraf i de senere Tider ikke pleier

ubetinget at fuldbyrdes for Brandstiftelse, men ikkun i de sjældnere Tilfælde, hvor Forbryderen har attentéret paa Menneskers Liv, eller, medens han udsatte samme for stor Fare, bevirket betydelig Skade paa andres Egen- dom. I intet af disse Tilfælde befandt nærværende Domsældte sig, og for hende talte desuden de hende om tidligere god Opførsel meddeelte Vidnesbyrd, som syntes at berettigede til den Slutning, at hun ikke er nogen far- lig Forbryderstke, skjøndt hun ved sin Misgjerning har lagt en høi Grad af Hævngjerrighed og Lidensfabelighed for Dagen. Endelig formeentes og den Irritabilitet, hvori hun ved sin legemlige Tilstand, da Forbrydelsen øvedes, befandt sig, at burde komme i Betragtning som For- mildelses-Grund. I Henhold hertil anbefalede De af Rettens Medlemmer Tilstalte til Straffens Forandring til Tugthuusstraf paa 10 Aar, hvorimod De andre Med- lemmer ikke troede at burde tilraade yderligere Formildelse, end Tugthuusstraf for Livstid.

Det slesvig-holsteen-lauenborgske Cancellie var efter samtlige for Domsældte talende Domsældigheder enigt med dem af Rettens Tilforordnede, der havde stemmet for den høiere Grad af Benaadning, og indstillede derfor, at den idømte Livsstraf maatte formildes til 10-aarig Tugthuus- straf, dog saaledes at Formildelsen først bekendtgjordes Domsældte efter Dommens Publication, hvilket og vandt Hans Majestæts allerhøieste Bifald; og afgik i Overens- stemmelse hermed under 10 f. M. et allerhøieste Rescript til den Slesvigiske Overcriminalret.

Blandede Efterretninger.

I Anledning af Gjennemsynet af de til et Skriver-Embede hørende Retsprotocoller har en Overøvrighed forespurgt hos Cancelliet, om det kan ansees lovmæghdeligt: a) at der for Beskrivelsen af forskjellige Tingsvidner er, foruden Gebühr for Incamination og Protocolførelse, tilige beregnet 80 β . til Dommer og Skriver for Bekræftelse; og b) at der ved en den 20 Julii f. X. afholdt Auction, hvorved nogle Sognes Tiender bleve opbudne til Bortforpagtning, først for hver enkelt Bye og siden for et heelt Sogn, samt ved en anden den 31 Octbr. næstefter afholdt Auction, hvorved nogle Parceller bleve optraabte først hver for sig og dernæst under eet, er beregnet i Gebühr 2 Rbd. 24 β . Sølv for hvert Dpraab af de samlede Eiendomme.

Cancelliet har under 10 d. M. herpaa svaret:

Ad a. Vel viser Sportel-Reglementet af 22 Marts 1814, § 9, at der tilkommer Dommeren Gebühr ogsaa af Ciztanten for Forseigling af et Tingsvidne, ligesom dette ubetinget er tilstaaet for Forseigling af Kjendelseacter og andre Udskrifter i Actis Form, der i denne Henseende adskilles fra Domsacter, for hvilke sidste Dommeren af den, der har udtaget Stævning i Sagen eller brugt en Procedur, hvortil Stævning i og for sig havde været nødvendig, saafremt ikke derpaa i det givne Tilfælde var blevet renunceret, allerede ved Sagens Optagelse til Dom ifølge den 7de Paragraph har erholdt den for Actens Forseigling ham tilkommende Betaling; medens derimod enhver anden Requyrent har efter fornævnte § 9 at betale særskilt for Domsactens Forseigling. § 7 viser og, at der i Almindelighed er Gebühr at betale for Tingsvidners Forseigling. Hvad derimod Retskriveren angaaer, da maa det ifølge Reglementets § 14, der i sine Udtryk er væsentlig afvigende fra de om Dommeren givne Bestemmelser, antages, at han vel kan fordrø det anordnede Gebühr af 40 β . for Tingsvidnets Underskrivelse og Forseigling, naar Andre, end den, som har incamineret Tingsvidnesagen,

begjere Acten expederet; hvorimod hans Ret til dette Gebühr maa bortfalde naar den, der har incamereret Sagen og forud har at betale 90 fl. for 3 Afsk. Beskrivelse, forlanger Acten beskrevet meddeelt; og det kan i denne Henseende ikke komme i Betragtning, om Parten i et givet Tilfælde virkelig har erlagt den saaledes hjemlede Forudbetaling, hvortil han, naar det forlanges, er pligtig, eller om Skrивeren har frasaldet Paastand derpaa, da dennes Ret til særskilte Forsejlingspenge maa være betinget af, hvorvidt hiin Forudbetaling de jure bør finde Sted, og ikke beroe paa, hvorvidt den de facto har fundet Sted.

Ad h. Under Forudsætning af, at de enkelte Byers Tiender, der ved Auctionen af 20 Julii 1831 bleve opbudne til Bortforpagtning, saavel som de enkelte Parceller der ved Auctionen af 31 Decbr. næstefter bleve oppraabte, maatte ansees som særskilte, hinanden indbyrdes uvedkommende Eiendomme, maatte der ogsaa i Henseende til Gebühret være at forholde paa den Maade, som nærmere er forklaret i Cancelliets Skrivelse af 20 Aug. 1825*), hvorved Collegiet, i Anledning af Spørgsmaalet om, hvorvidt Placaten 27 Julii 1824 kunde finde Anvendelse paa det Tilfælde, naar flere Eiendomme, der ikke staae i Forhold til hinanden, som Dele af et fælleds Heelt, opbydes deels hver for sig, deels under eet, har antaget, at alle de særlige Dpraab, som angaae de flere af hinanden uafhængige Eiendomme, maatte hvert for sig betales med fuldt Gebühr, og at alene Moderation kunde finde Sted af Gebühret for det endelige Dpraab af de flere Eiendomme under eet; hvilket Dpraab var det eneste, der stod i Relation til de forskellige hinanden indbyrdes uvedkommende Dpraab af de enkelte Eiendomme, og derfor maatte betales saaledes, som Placaten bestemmer for det andet forgyves Dpraab, altsaa med $\frac{2}{3}$ Dele af det sædvanlige Gebühr 2 Rbd. 24 fl. Sølv. Forudsat derimod at de enkelte omhandlede Parceller og de enkelte Byers

*) Meddeelt i Coll. Tid. for samme Aar Nr. 46 S. 596—97.

Tiender ere at ansee som Dele af et større Heelt, da viser Pl. 27 Julii 1824, at Gebyhret for Dpraabet saavel af den samlede Auctionsgjenstand som af de flere enkelte Dele, skal modereres i Forhold til, som flere eller færre Dpraab ere gaæde forud, saa at det herpaa maa beroe, om der for Dpraabet af hver af de omspurgte Eiendomme skal betales $\frac{2}{3}$, $\frac{1}{3}$ eller $\frac{1}{6}$ af det fulde Dpraabsgebyhr.

Befordringer og Afgang.

Under Landmilitair-Etaten: Den 27 Maii er Cand. juris K. Christensen udnævnt til Cancellist i det Kongl. General-Commissariats Collegii første Departements Contoir. Den 3 Junii: Oberstlieutenant og Bataillons-Commandeur i Dronningens Liv-Regiment C. F. W. v. Wilckenn, Ridder, meddeelt Obersts Character; Oberstlieutenant og Overadjutant J. E. v. Bardenfleth, Ridder af Dannebroege og Dannebrogsmænd, udnævnt til Oberst og Chef for Liv-Regimentet lette Dragoner; Divisions-Quarttermester, Oberstlieutenant H. v. Rothe, Ridder af Dannebroege og Dannebrogsmænd, udnævnt til Overadjutant og Divisions-Adjutant à la suite; Oberstlieutenant J. N. B. v. Abrahamson, Commandeur af Dannebroege og Dannebrogsmænd, beskicket til Divisions-Quarttermester, hvorved hans havende Extragage bespares; Overlandveis-Inspecteuren i Hertugdømmet Slesvig, Major P. A. la Sonné bevilget en nye Afsted af Krigstjenesten som Oberstlieutenant; Compagniechirurg ved Kronens Regiment, J. Bischoff meddeelt Bataillonschirurgs Character; ved den Kongl. Livgarde til Fods er Secondlieutenant à la suite H. H. v. Lüttichau meddeelt Premierlieutenants Character, Secondlieutenant J. E. F. v. Skeel udnævnt til virkelig Premierlieutenant og Secondlieutenant F. S. Greve af Rankau tillagt den høiere Secondlieutenants Gage; Cand. juris W. Lunding udnævnt til Auditeur ved Hans Majestæts Livjægercorps og Cand. juris H. D. F. Feddersen og D. F. Müller til Auditeurer i Armeen; Premier-

lieutenant ved det andet Artillerie-Compagnie af Bornholms Milice F. v. Sonne, efter Ansøgning og formedelst Svagelighed, i Raade affædiget af Krigstjenesten med Capitains Character og Pension; ved Bornholms Milice er characteriseret Premierlieutenant ved første Artillerie-Compagnie H. H. v. Lund udnævnt til virkelig Premierlieutenant ved Compagniet og meddeelt Capitains Character, dog indtil videre uden Anciennetet; Secondlieutenant ved andet Artillerie-Compagnie P. v. Kioller udnævnt til Premierlieutenant ved samme Compagnie; Secondlieutenanterne af anden Klasse A. v. Nielsen ved første Artillerie-Compagnie og H. N. v. Sonne ved andet Artillerie-Compagnie forfremmede til Secondlieutenanter af første Klasse ved bemeldte Compagnier; Secondlieutenant H. H. v. Siemsen ansat i det vacante Secondlieutenants-Nummer af anden Klasse ved andet Artillerie-Compagnie; Premierlieutenanterne C. M. v. Ellebye af fjerde Dragon-Compagnie, A. v. Koefod af første Infanterie-Compagnie, H. v. Rasch af andet Dragon-Compagnie og C. F. v. Piil af tredje Dragon-Compagnie meddeelt Capitains Character med den dem forbeholdte Anciennetet; Stadshauptmand C. Madsen i Randers tillagt Rang med Premierlieutenanter af Armeen, med Tilladelse at bære Armeens Feltegen; Chefen for Borgervæbningen i Rudkjøbing, Capitain F. Delles forundt Rang med Premierlieutenanter af Rjøbenhavns Borgervæbning. Den 8 Junii er den ved det Svenske Infanterie-Regiment staaende Capitain og Compagniechef C. F. v. Meyer, Ridder, affædiget efter Ansøgning og formedelst Svagelighed i Raade af Krigstjenesten med Pension, og i Anledning heraf er skeet følgende Avancement ved bemeldte Regiment: Stabscapitain A. D. v. Hedemann, Ridder, udnævnt til Chef for det siette Compagnie; Premierlieutenant N. E. D. v. Hoyerbahl til Stabscapitain med den ham reserverede Anciennetet og Secondlieutenant C. W. F. C. E. v. Thrane til Premierlieutenant, ligesom Secondlieutenant L. A. R. v. Stricker er tillagt den høiere Secondlieutenants Løge. Den 9

Junii ere Majorerne A. E. v. Lillienfjeld af det Slesvigskke Cuirassee-Regiment og J. G. Baron v. Wedell-Wedellsborg af det Tyske Regiment lette Dragoner meddeelte Oberstlieutenants Character, dog indtil videre uden Anciennetet. Den 11 Junii er Secondlieutenant ved det Lauenborgske Jægercorps F. v. Bennez forsat i lige Egenkab med sin havende Anciennetet af 1 Maii 1831 til Dronningens Liv-Regiment til Fods. Den 13 Junii er Stadshauptmand H. Bock i Aarhus meddeelt, efter Ansøgning paa Grund af Alder og Svagthed, Afsked i Raade fra denne Post, og til Belønning for hans lange og troe Tjeneste er Afskeden givet ham som Major, med Tilladelse at bære den Uniform, som hidtil har været reglementeret for ham! Den 15 Junii er Premierlieutenanterne C. F. C. v. Faber af det Tyske Regiment lette Dragoner, C. L. P. v. Dorrien af det Holsteenske Landseneer-Regiment og N. v. Jacobsen af Prinds Frederik Ferdinands Regiment lette Dragoner forbeholdt Ritmesters Anciennetet; Secondlieutenanterne J. J. v. Hodorff og M. v. Lumholz af Artillerie-Corpsset tillagt Premierlieutenants Character; Secondlieutenanterne F. C. C. v. Funch af Liv-Regimentet Cuirasierer og C. H. A. v. Meyer af det Tyske Regiment lette Dragoner meddeelt Premierlieutenants Character; dimitteret Ritmester J. v. Terstling, der senest har staaet à la suite i Armeen og er befordret i Civil-Etaten, bevilget en nye Afsked af Krigstjenesten som Major; Landcadet L. C. v. Langsted meddeelt efter Ansøgning Afsked fra Corpsset som Secondlieutenant. Den 2 Julii er den ved Liv-Regimentet lette Dragoner staaende Corporal D. W. F. Wackenhufen bevilget en Afsked af Krigstjenesten som Secondlieutenant. Den 4 Julii, characteriseret Premierlieutenant ved Artilleriecorpsset J. J. v. Hodorff meddeelt, efter Ansøgning og formødelst Svagelighed, Afsked i Raade af Krigstjenesten med Pension; Secondlieutenant à la suite ved Rendsborg Brandcorps J. E. Hoffmann afskediget fra Corpsset. Den 7 Julii er ved Artillerie-Corpsset Secondlieutenant C. U. C. v. Hart-

hausen tillagt den høiere Secondlieutenants Gage, og Secondlieutenant à la suite W. E. Th. v. Schiøning indtraadt i virkeligt Nummer paa yngste Secondlieutenants Gage, hvorved hans havende Extragage bespares. Den 8 Julii, Premierlieutenant ved Hans Majestæts Livcorps, J. E. Keerbech, der er befordret i Civil-Etaten, meddeelt efter Ansøgning Affked i Naade fra Corpsset; characteriseret Bataillonschirurg ved det første Tydske Infanterie-Regiment, J. L. E. Bett, udtraadt paa et Aar af Compagniechirurgs Nummer ved Regimentet; Fahnesmed ved det Slesvigskke Cuirassers Regiment, M. Jensen bevilget Character af Regiments-Dyrlæge; Secondlieutenant ved Kjøbenhavns borgerlige Artillerie, M. A. Hamborg udtraadt efter Ansøgning af Nummer og ansat 2 Aar à la suite ved Corpsset. Den 10 Julii, Secondlieutenant ved Kjøbenhavns Brandcorps, E. S. Weidemann meddeelt efter Ansøgning Affked i Naade fra Corpsset. Den 11 Julii, Ritmesterne J. F. v. Bülow af det Sjællandskke Landseneer-Regiment og F. J. A. v. Sperling af det Holsteenckke Landseneer-Regiment, meddeelt Majors Character med den dem forbeholdte Anciennitet; Capitain og Compagniechef ved det Slesvigskke Jægercorps, E. F. W. v. Schløiffer, meddeelt Affked i Naade af Krigstjenesten med Pension; characteriseret Bataillonschirurg ved det Lauenborgskke Jægercorps, H. D. D. Scheurten, udnævnt til Regimentschirurg ved bemeldte Corps; Secondlieutenant ved Helsingørs borgerlige Artilleriecorps, J. E. Pryn, udtraadt efter Ansøgning af Nummer og sat à la suite ved Corpsset paa 2 Aar. Den 14 Julii, characteriseret Bataillonschirurg ved det Holsteenckke Landseneer-Regiment E. E. Boll, meddeelt Krigsraads Character. Den 15 Julii, Secondlieutenant à la suite ved Jægercompagniet af Bornholms Milice, P. v. Steenberg, meddeelt, efter Ansøgning og formedelst svageligt Helbred, Affked i Naade af Krigstjenesten. Den 17 Julii, Escadronschirurg ved Liv-Regimentet Cuirassers, E. U. Strøm, meddeelt Bataillonschirurgs Character. Den 18 Julii, den fra Artilleriecorpsset dimitterede Premierlieutenant G. v. Steenstrup, der er ansat i Feld-

faget, bevilget en nye Uffed af Krigstjenesten som Capitain; Musikdirecteur J. Foersom ved Kronens Regiment meddeelt Krigsassessors Character. Den 19 Julii, ved Kjøbenhavns Brandcorps ere Dverbrandmestrene C. W. Pöngel og J. P. Rucksdæschel udnævnte til Secondlieutenanter med den dem forbeholdte Anciennetet af 28 Sept. 1831. Den 22 Julii, Capitain ved det Sjællandske Jægercorps, F. v. Lønborg, Ridder, forbeholdt Major's Anciennetet; Secondlieutenant ved Kjøbenhavns borgerlige Artillerie, J. H. Lundt, meddeelt efter Ansøgning Uffed i Raade af den borgerlige militaire Tjeneste; ved Hans Majestæts Livcorps er Secondlieutenant à la suite C. A. Linstow meddeelt Premierlieutenant's Character, og Secondlieutn. P. J. Lyngbye udnævnt til virkelig Premierlieutenant. Den 24 Julii, Regimentsquartiermester og Auditeur ved Livgarden til Fods, H. A. Krogh, meddeelt Capitain's Character; ved det Slesvigskke Jægercorps er Stabscapitain P. v. Leschly udnævnt til Chef for det fjerde Compagnie, Premierlieutenant B. F. M. v. Stahl til Stabscapitain, og Secondlieutenant F. v. Brenning til Premierlieutenant. Den 26 Julii er den ved Kjøbenhavns borgerlige Infanterie staaende Premierlieutenant W. J. Cohen afgaaet fra Corpsen. Den 27 Julii er ved Artilleriecorpsen, Secondcapitain P. P. v. Malling, Ridder, udnævnt til Chef for det sjette Batterie, Secondcapitain C. C. v. Schyk, Ridder, ansat som Commandeur for det attende Batterie, characteriseret Capitain A. P. W. N. v. Kenper udnævnt til Secondcapitain og Commandeur for Mineur- og Sappeur-Detachementet i Rendsborg, men vedbliver indtil videre at commandere det ottende Batterie af den Danske Artillerie-Brigade; characteriseret Premierlieutenant A. v. Schulz udnævnt til virkelig Premierlieutenant, og Secondlieutenant R. D. v. Holm tillagt den høiere Secondlieutenant's Gage.

Collegial=Lidende.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

Nr. 32. Den 11te August 1832.

Redigeret, forlagt og udgivet af:

Peter Johan Monrad, Anders Sandø Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Trykt i det Christensenske Officin ved J. D. Øvist.

Lovgivning.

I Anledning af en Cancelliet tillagt allerhøieste Befaling har Collegiet taget under Overveielse, om der ikke maatte være Anledning til i visse Tilfælde at nedsætte Salairret for Auctioner over Handelsvarer, og at modificere nogle for dem, der attraae at benytte Auctionsvæsenet til Affætning af deres Varer, besværende Bestemmelser i denne Green af Lovgivningen, og har angaaende disse Gjenstande indhentet Erklæringer fra den Kongelige Lands-Overret samt Hof- og Stadsret, og fra Auctionsdirecteuren i Kjøbenhavn, samt brevvevlet med det Kongl. General-Toldkammer og Commerce-Collegium og de Deputerede for Finantserne.

For Omsætning af Handelsvarer, forsaavidt samme maatte attraaes iværksat ved deslige Varers Opbydelse til Auction, fandtes der at ligge en betydelig Hindring i de

med saadan Afhændelsesmaade for Liden forbundne Udgiøter. Det gjeldende Sportel-Reglement af 22 Martii 1814 bestemmer nemlig for frivillige Auctioner over Varepartier en gros i § 104 jevnført med § 99 et Auctions-salarium af 4 pCt. af de første 500 Rbd., 2 pCt. af de næste 2500, $1\frac{1}{2}$ pCt. af de næste 1000, 1 pCt. af de næste 1000, $\frac{1}{2}$ pCt. af de næste 5000 og $\frac{3}{8}$ pCt. af ethvert høiere Beløb.

Dette Salair er betydelig høiere, end det, som den almindelige Forordning om Auctioner af 19 Dec. 1693 i § 14 havde fastsat, ligesom det og overstiger det i Sportel-Reglementet 13 Aug. 1777 § 67 (cfr. § 69) anordnede, og selv det, som var bestemt i Sportel-Forordningen 19 Dec. 1800 § 186, der isøvrigt dog havde forhøiet det forhen anordnede. At det Salarium, der saaledes for Liden maa udredes ved Auctionsvæsenets Benyttelse til Handelsvarens Omsætning, maa gjøre denne Benyttelse sjældnere er rimeligt; thi den Fordeel, Vedkommende kunne vente ved at bruge dette Middel til Affætning af Handelsvarer er i Liden, som de nuværende, neppe saa stor, at den kan holde Ligevægt imod det ovennævnte Auctions-salarium, naar dertil endvidere føies de øvrige med Auctioner forbundne Udgiøter, f. Ex. for Placaters Udstedelse og Bekjendtgjørelse, til Auctionsvidnerne, for Incassationen m. m. De indhentebe Erklæringer fra Auctions-directeuren her i Staden vise og, at deslige Auctioner ere blevne sjældne, og at det derhos tildeels er blevet Skik, at Varerne blot opaaes eller dog i alt Fald

kun et enkelt Partie deraf sælges, for at der saaledes kan have en Basis, hvorefter Varerne kunde sælges underhaanden. I Stedet for denne Fremgangsmaade, der maa medføre Afbræk i Auctions-Indtægterne, vilde derimod de Handelende uden Tvivl, naar Auctions-salariet var mere moderat, bedre finde deres Regning ved at lade den hele Vare-Quantitet sælge ved Auction, da herved for begge Parter erholdes et autentisk Beviis for Kjøbslutningen, Prisen m. v.

Cancelliet formeente derfor, at det ikke alene vilde være til Handelens Lavn, men og efter al Rimelighed uden Afbræk i Auctions-Indtægterne, at tilstaae Nedsættelse i Auctions-salariet for alle frivillige Auctioner, hvorved Handelsvarer sælges i større Partier. I denne Henseende fandtes, i Overensstemmelse med Sportel-Reglementet 22 Martii 1814, Bestemmelserne i Forordn. 4 Aug. 1742 § 11 om hvilke Quantiteter af de forskjellige Varer, der ere Gjenstande for Handel en gros, at burde fremdeles afgive Maalestokken, uden at den senere Forordn. 23 April 1817 § 9, der har bestemt Grændserne mellem Handel en gros og en detail med Hensyn til Forordn. 4 Aug. 1742 § 10, dog at ved enkelte Gjenstande en Mellemvei er truffet mellem Normen i bemeldte § og § 11, derved burde komme i Betragtning.

Da Nedsættelsen herefter skulde betinges af at en vis Quantitet Varer sælges, ansaae Cancelliet det for principmæssigt, at Salarier bestemtes til successive at

aftage for de høiere Summer, hvilket og har Analogien af den hidtil gjeldende Lovgivning om Auktionsfalair saavel af Handelsvarer, som af faste Eiendomme m. m. for sig. I Overensstemmelse hermed formeentes Salariat for de omhandlede Auktioner at kunne fastsættes efter følgende Progression:

af de første 500 Rbd. Sølv til	2 pEt.
af det som er over 500 Rbd. indtil 1000 Rbd. incl.	$1\frac{1}{2}$ —
— — — 1000 — — 2000 — —	1 —
— — — 2000 — — 4000 — —	$\frac{1}{2}$ —
— — — 4000 — — 10000 — —	$\frac{1}{4}$ —

og af hvad der er over 10000 Rbd. til $\frac{1}{8}$ pEt. Efter en saadan Bestemmelse vil der af en frivillig Auktion over Handelsvarer, hvoraf det hele Provenue var 10000 Rbd., i Stedet for det Gebühr § 104 cfr. § 99 i Sportel-Reglementet af 22 Martii 1814 nu hjemler, nemlig:

af de første 500 Rbd. Sølv . .	20 Rbd. Sølv
af de næste 2500 — — . .	50 — —
— — 1000 — — . .	15 — —
— — 1000 — — . .	10 — —
— — 5000 — — . .	25 — —
	<hr/>
	120 Rbd. Sølv

med 20 pEt. Forhøielse efter Sportel-

Reglementets § 156	24 — —
	<hr/>
tilsammen	144 Rbd. r. S.

herefter blive at erlægge i Salarium:

af de første	500 Rbd.	. . .	10 Rbd.	Solv
af de næste	500	—	7½	— —
— —	1000	—	10	— —
— —	2000	—	10	— —
— —	6000	—	15	— —

52½ Rbd. Solv

og Forhøielses-Afgiwt 10½ — —

tilsammen 63 Rbd. Solv

hvortil endnu kommer Betaling for Auctions-Placaters Udstedelse og Forretningens Beskrivelse samt Regningernes Attestation. Paa høiere Beløb bliver Nedsættelsen end betydeligere.

Sammenholdes den saaledes paatænkte nye Tært med Bestemmelserne i de ældre Sportel-Anordninger, navnlig Forordn. 19 Dec. 1800, i hvis 186de § Auctions-salairret af Handelsvarer, der opbydes i hele Partier, er bestemt til 3 pEt. af hvad der er under eller indtil 1000 Rbd., og, naar Totalbeløbet er større, af de første 1000 Rbd., af de næste 2000 Rbd. til 2 pEt., af de næste 1000 til 1 pEt., af de næste 1000 til ½ pEt., af de næste 15000 til ¼ pEt., af de næste 40000 til ⅓ pEt. og af ethvert høiere Beløb til ⅙ pEt., erfares heraf, at naar, som i det anførte Exempel, Summen ikke var større, end 10000 Rbd., blev Gebyhret efter hien Tært lavere, end efter sidstnævnte Progression, hvilken ikkun for de høiere Auctionsbeløb, hvor Salairret gik ned til ⅙ pEt., medførte et moderatere Salair, end den nu paatænkte

Tart. Men det maa herved bemærkes, at Forordn. af 19 Dec. 1800 ikke indskrænkede sig til frivillige Auctioner, hvorimod der af de Auctioner over Handelsvarer, der holdes paa Skifter eller i Anledning af Executions-Forretninger (i Henseende til hvilke ingen Forandring paatænkes) nu svares fulde 4 pEt. af hele Beløbet. Sammenlignes derimod ovenstaaende Tart med den i Auctions-Forordningen af 19 Dec. 1693 § 14 opstillede, hvorefter der af Kjøbmandsvarer, der solgtes i store Partier, ikkun skulde erlægges af de første 5000 Rb. $\frac{1}{2}$ pEt., af de næste 15000 $\frac{3}{8}$ pEt., hvornæst Salairret for høiere Beløb successivt kunde nedgaae til $\frac{1}{8}$ pEt., bliver Resultatet efter sidstnævnte Forordning i ethvert Tilfælde moderatere, og Salairret for en Auction paa 10000 Rb. vilde t. Ex. efter samme ikkun have udgjort:

af de første 5000 Rb. . . . 25 Rb.

af de næste 5000 — . . . 18 $\frac{3}{4}$ —

ialt 43 $\frac{3}{4}$ Rb.

Tøvrigt er, til Oplysning om hvilken Indflydelse Auctions-salairrets Bestemmelse efter den forestaaende paatænkte Progression vilde have paa Beløbet af de den Kongl. Kasse tilfaldende Auctions-Indtrader her i Staden, af Auctions-Sportel-Regnskaberne for 1830 og 1831 opgjort en Sammenstilling af hvad Gebhyret for de i bemeldte Aar foresaldne frivillige Auctioner over Handelsvarer en gros har udgjort beregnet efter Sportel-Reglementet af 22 Martii 1814, mod hvad samme efter den

nye Taxt vilde have beløbet; hvilken Sammenstilling viser, at Salairets Totalbeløb vilde efter den sidstnævnte Maalestof have udgjort noget mindre end det halve af hvad det efter den førstnævnte har udgjort. Men det var dog uvist, om Medsættelsen vilde medføre nogen betydelig Forringelse af Auctions-Indtægterne, naar det derhos blev taget i Betragtning, at der i samme vilde indeholdes en Opmuntring for de Handlende til hyppigere, end hidtil, at gjøre Brug af de omhandlede Auctioner. Imidlertid have de Deputerede for Finantserne anseet det rettest, at Medsættelsen bevilgedes med den Clausul „indtil videre“, for at det kunde undgaaes ved en nye Lov at forhøje Auctions-Salaret.

En anden Begunstigelse, hvorved Cancelliet troede at frivillige Auctioner over Handelsvarer burde lattes, var Ophævelsen af de i Sportel-Reglementets § 104 og følgende fastsatte Indskrænkninger i Udgangen til at nyde den sammesteds hjemlede gradevise Formindskelse af Gebyhret for de høiere Auctionsbeløb. Herfor er det nemlig gjort til Betingelse, at Sælgeren skal være en til Handel med de Gjenstande, der attraaes solgte, berettiget Person, da i andet Fald de fufde 4 pCt. maae erlægges i Gebyhr uden Hensyn til Beløbets Størrelse, hvorhos det er bestemt, at Gods, som tilhører forskjellige Personer, ikke maa regnes sammen, men at Salariet skal bestemmes med Hensyn til de hver Eier for sig tilhørende Varer. Den førstnævnte Indskrænkning, der ikke udtrykkelig

var hjemlet ved de ældre Auctions-Anordninger, og som er forbunden med den Gene og Vidtløftighed, at ifølge Sportel-Reglementets § 107 Sælgerens Handelsberettigelse maa oplyses forinden Moderationen i Auctions-salairret kan beregnes ham tilgode, syntes billigen at burde bortfalde, da der ikke skjønnes at være tilstrækkelig Grund til at f. Ex. en Jordbruger, der finder sin Regning ved parti-viis at forauctionere sit Korn eller andre Producter, eller den Fabrikant, der paa samme Maade ønsker at realisere sine Fabrikata, ikke skulde nyde samme Begunstigelse, som den Handlende, men ved et Auctionsgebyr af 4 pCt. foruden Forhøielses-Udfyldt denne Affætnings-Bei saa godt som aldeles affjæres. Hvad den anden Indskrænkning angaaer nemlig at Godset ikke maa tilhøre forskjellige Personer, naar Moderation i Gebyret skal finde Sted, da syntes samme saa meget mere at kunne bortfalde, eftersom Gjenstandens betydelige Værdie, der er gjort til Betingelse for Moderationen, i Forbindelse med den Omstændighed, at Auctionen er frivillig, i og for sig synes tilstrækkelig til at motivere Nedsættelsen i Salairret; hvorhos desuden hiin Indskrænkning medfører den i Sportel-Reglementets § 107 hjemlede bebyrdende Control med at de forauctionerede Gjenstande ikke tilhøre forskjellige Eiere. Saavel de Deputerede for Finantferne, som de øvrige Autoriteter, hvis Betænkninger Cancelliet har modtaget, vare derfor enige i at ansee disse Indskrænkningers Ophævelse for gavnlig.

Med Hensyn til den i Sportel-Reglementets § 116 anordnede Betaling for forgjæves Dpraab over et Partie Handelsvarer, der stilles til Auction, hvilken Betaling, naar Varerne ere af den i § 104 bestemte Størrelse, udgjør 20 fl. , men, naar Partiet er mindre, 10 fl. , dog saaledes, at, naar Betalingen for samtlige forgjæves Dpraab i Forbindelse med Salairret af de Handelsvarer, der sælges, ikke udgjør 2 Rbd. 24 fl. , denne sidste Sum altid skal erlægges, er af Formanden for Mæglerne her i Staden i en til Cancelliet indkommen Erklæring yttret det Dnske, at dette Gebyhr, forsaavidt frivillige Vare-Auctioner angaaer, maatte bortfalde eller i det mindste nedsettes til det halve. Denne sidste Moderation fandt Cancelliet og, som billig og tjenlig til at fremme deslige Auctioner, at burde tilraade; men det formeentes dog, at hiin nærmere Bestemmelse burde staae ved Magt, at en Auction over Handelsvarer bør indbringe i det mindste 2 Rbd. 24 fl. i Salair foruden Forhøielses-Afgiwt.

Tøvrigt holdt Cancelliet for, at de samme Moderationer, som maatte blive bevilgede i Gebyhrerne for Vare-Auctioner, ogsaa burde komme til Anvendelse paa Licitations-Forretninger angaaende Leverance af Varepartier en gros, da dette Slags Forretninger efter den almindelige Regel i Sportel-Reglementets § 124 i eet og alt skulle medføre de samme Afgivter, som de Auctioner, med hvilke de nærmest kunne sættes i Sammenligning, og at ligeledes de ovenomhandlede indfrænkende Betin-

gelder for Salairets Moderation ved sidstnævnte Forretninger burde bortfalde.

Vel forefalde frivillige Vare-Auctioner udenfor Kjøbenhavn sjældnere, end her i Staden, men det kunde dog ei omtvivles, at de ogsaa paa andre Steder hyppigere vilde finde Sted, naar Moderation i Gebhyret blev brvilget og Indskrænkningen i Henseende til Sælgerens Stilling som Handelsberettiget blev ophævet; og Cancelliet formeente derfor, at de Regler, der i fornævnte Henseende maatte være at anbefale for Kjøbenhavn, ogsaa burde gøres gjeldende paa andre Steder. At Auctions-salaret ikke der, som i Kjøbenhavn, tilflyder den Kongl. Kasse, men er tillagt vedkommende Retsbetjente fandtes ikke derfor at kunne være til Hindrer, da ingenlunde enhver enkelt Sportel, som de gjeldende Sportel-Love bestemme, kan ansees hjemlet de nærværende Embedsmænd saaledes, at ingen Nedsættelse kan skee ved yngre Anordning, men Sportlernes Bestemmelse i sin Natur er og altid har været betragtet som en anden Gjenstand for den almindelige Lovgivning, hvori de Forandringer, som Billighed og det almindelige Bedste kræver, steds kan skee, uden Hensyn til om vedkommende Embedsmænd, der ofte igjen vinde ved Sportlers Forhoielse, muligen kunde tabe ved en Nedsættelse; hvilket for Resten, af de foranførte Grunde, ikke ligefrem kan antages at ville blive Tilfældet med Hensyn til den Nedsættelse, hvorom her er Spørgsmaal.

I Forbindelse med foranførte Gjenstande har Cancelliet troet at have passende Anledning til at andrage paa en Bestemmelse angaaende en anden ikke uvigtig Lettelse for dem, der ville sælge visse Varer ved Auction. Ved Forordningen af 21 Junii 1793 § 3 er det nemlig ifkun bestemt, at, naar fast Gods sælges, skal Auctionen tilkomme den Embedsmand, som har Auctionsretten paa det Sted, hvor Godsset ligger, og at det, hvad Løsbøer eller rørlige Ting angaaer, skal staae enhver Sælger frit for at lade saadant Gods henføre til Salg, hvor han vil og hvor han venter at finde fordeelagtigst Uffætning, da Auctioneringen heraf tilkommer Auctionsforvalteren paa det Sted, hvor Tingen sælges. Naar der til Ex. er Spørgsmaal om en blot generisk bestemt Præstation, saasom en Tiendtagers Fordring paa et Kornquantum, der skal præsteres som Vedertag for den ham af et vist Districts Beboere tilkommende Tiende, og han ønsker ved Auction at realisere det ham saaledes tilkommende, men ikke endnu præsterede Tiendekorn, er det anseet tvivlsomt, om en saadan Auction, betragtet som Auction over en rørlig Gjenstand, tilkommer Auctionsforvalteren paa det Sted, hvorfra Præstationen skal ske, altsaa i det nævnte Exempel paa det Sted, hvor Tiendeyderne boe, eller om den, netop fordi den ikke sørend Præstationen eksisterer som individuel Gjenstand, kan være undtaget fra at behandles efter den foran citerede Forordnings Regler. Det har i denne

Henseende hidtil været antaget, at Rettigheder, forsaavidt der er Spørgsmaal om deres Forauktionering, overhovedet maatte betragtes ligesom de legemlige Gjenstande, hvortil de ere knyttede, hvad enten disse ere urørlige eller rørlige Ting, og at derfor i det omspurgte Tilfælde, hvor Auctionen angik Ret til et vist Quantum Korn, maatte den i Henhold til Forordningen af 1793 § 3 tilfalde Retsbetjenten i det District, hvor det bortsolgte Korn paa den Tid, Auctionen afholdtes, var beliggende, og han altsaa have Krav paa Erstatning, naar den var afholdt af en Anden. Imidlertid var dette Resultat, selv med Hensyn til den gjeldende Lovgivning, ikke lidet tvivlsomt, og i alt Fald maatte det erkjendes, at der ere betydelige Grunde, hentede fra Forholdets Natur og bemeldte Anordnings Aand, som tale imod saaledes i alle Tilfælde at binde Auctioneringen af generiske Præstationer til et vist Sted. Naar Auctionens Gjenstand er Rettigheden til en vedvarende Oppebørsel af et vist District, saasom Tienderet i Almindelighed af et vist Sogn, der ved Auction ønskes bortsolgt eller bortforpagtet, er det ganske naturligt, at Auctionen over saadan Gjenstand, der med Hensyn til Salarets Beregning, efter Sportel-Reglementets § 100, staaer ved Siden af en Auction over en fast Eiendom, ogsaa forsaavidt tager Deel i Bestemmelserne for dette Slags Auctioner, at Auctionen bindes til den Jurisdiction, hvorunder de tiendepligtige Eiendomme ligge. Et specielt Rescript af 22 Februarii 1751 har og udtrykkelig

bestemt, at Auction over en Tiendeforpagtning tilkommer de Retsbetjente, i hvis Jurisdiction det tiendeydende Hartkorn ligger. Dette faaer heller ingen synderlig besværende Indslydelse paa Auctionsvæsenets Benyttelse, da det deraf tillige bliver en Følge, at Placaten af 28 September 1821 bliver anvendelig, i hvis Følge Sælgeren, hvis han ei finder sin Regning ved at lade Salget udføre ved hiin Jurisdiction, kan lade Auctionen holde i en anden, imod at betale simple Dpraabspenge til Auctionsforvalterne sammesteds og bekoste deres Reise, (hvilket sidste ordentligviis bliver uden Virkning, da det næsten altid er en Kjøbstæd, der i saadanne Tilfælde vælges), foruden at betale fuldt Auctions-salair til den Auctionsret, under hvis Jurisdiction Gjenstanden egentlig er henhørende. Naar der derimod handles om en blot i Henseende til genus og Qvantitet bestemt Præstation een Gang for alle, er det nærmere at sætte ved Siden af Løsøre, men afviger dog deri fra sædvanligt Løsøre, at det, som et genus, ei eksisterer paa et bestemt Sted eller kan flyttes. Det kan end ikke paastaaes, at en Tiendeyder, der skal levere et Kornquantum, som Bederlag for Tienden, behøver at svare dette af sin egen Avl, der maaskee end ikke er anvendt til den Kornsæd, hvori Bederlaget er bestemt, men han fyldestgjør sin Pligt, naar han blot paa hvilken som helst anden Maade kan skaffe det bestemte Qvantum af forsvaerlig Qvalitet tilveie. Det omhandlede genus kan egentlig ikke siges med Hensyn til dets Afhændelse at

eksistere udenfor den Jurisdiction, hvor det begjeres solgt, og det kan ikke være Gjenstand for nogen Henslytning til Auctionsstedet eller for en saadan Foreviisning paa dette Sted, som i Almindelighed finder Sted ved Løbsre- og Bære-Auctioner; hvorimod der i det høieste kan blive Spørgsmaal om Foreviisning af en Prøve, for derefter at bedømme Beskaffenheden af det genus, der skal leveres. Det synes derfor aldeles passende at indrømme den, der i deslige Tilfælde attraaer Realisationen, Ret til at lade dem forauctionere, hvor han finder det beleiligst; hvilket ogsaa er ganske overeensstemmende med Grundfætningen i Forordn. 21 Junii 1793 § 3, som, med Hensyn til rørlige Ting, er, at give Bedkommende Frihed til at lade dem forauctionere, hvor fordeelagtigst Afsetning er at vente, medens derimod, naar i de omspurgte Tilfælde Auctionen skulde afholdes i den Jurisdiction, hvorunder Yderne opholdt sig og hvorunder Krævet altsaa i Tilfælde af Søgmaal maatte gjøres gjeldende, Bedkommende kunde blive nødt til at lade Salget foregaae, hvor Kjøbere varsteligst kunde ventes, naar han ikke, for at undgaae denne Ulempe, vilde bekvemme sig at betale dobbelte Auctionsgebyrter, nemlig baade til den Jurisdictionens Betjent, hvorfra Leverancen kunde fordres, og til Auctionsforvalteren paa det Sted, hvor Auctionen, for at faae et heldigt Udfald, maatte foregaae; hvilken fordobbelte Byrde naturligtviis i en betydelig Grad kunde formindske eller endog aldeles opsluge Fordelen ved at be-

nytte Auctionsvæsenet i saadanne Tilfælde. Den eneste Betænkelse, som fandtes ved at sanctionere hiin Frihed til at lade generiske Præstationer forauktionere, hvor Sælgeren finder det tjenligt, var, at deslige Auctioner, f. Ex. over Leverancer af Tiendekorn, ordentligviis ville blive afholdte i Kjøbstæderne, især i Søstæderne, saa at muligen Tab i Indtægter derved kunde foranlediges for Retsbetjentene i Landdistricterne. Men denne Betænkelse syntes imidlertid saameget mindre at kunne være afgjørende, som det modsatte Princip, hvorefter Forauktioneringen skulde være bunden til et vist Sted, næsten vilde gjøre Brugen af Auctionsvæsenet til deslige Gjenstandes Realisation umulig, og den nævnte Frihed besuden ingensinde kan siges at stride imod nogen bestaaende Lovregel, eftersom Forordn. 21 Junii 1793 § 3 i sin Disposition om hvor værlige Ting skulde forauktioneres ikke kan siges at omfatte de Tilfælde, hvor Gjenstanden er et genus.

Men selv i de Tilfælde, hvor Sælgeren ikke maa kunne lade Auctionen afholde udenfor den Jurisdiction, hvor Gjenstanden er beliggende, uden at tilfikkre Retsbetjenten sammesteds Auctionsgebyrterne, foruden at bestride de fulde Auctions-Omkostninger i den Jurisdiction, hvor Auctionen holdes, fandtes en nærmere Bestemmelse snævelig for de hyppig forekommende Tilfælde, at en Herredsfoged eller Birkebetjent har Hjemmel til at holde Ting eller endog blot at have Bopæl i en nærliggende Kjøbstad. I disse Tilfælde synes nemlig en saadan Rets-

betjent at maatte være berettiget til enten paa Tingstedet, hvor han iøvrigt har at udføre de hans District vedkommende Retsforhandlinger, eller paa hans Bopæl eller Contoir, ogsaa at holde enhver ham ellers tilkommende Auction, uden at nogen Erstatning kan kræves af den ordinaire Auctionsforvalter paa det Sted, hvor Salget saaledes skeer. Dette er i sig saa naturligt, at det neppe disputeres, men det ansaaes dog gavnligt ved denne Leilighed derpaa at erholde udtrykkelig Sanction. Naar faste Eiendomme sælges ved Auction er det endog ved Placaten af 28 Sept. 1821 den competente Auctionsforvalter paa det Sted, hvor Eiendommen er beliggende, tilladt at begive sig ind i en anden Jurisdiction, hvor Salget ønskes foretaget, og der, uhindret af den ordinaire Retsbetjent sammesteds, at afholde Auctionen. Til at udvide denne Bestemmelse til Auctioner over rørligt Gods, var der ikke tilstrækkelig Anledning.

I Henhold til det foransførte har Cancelliet nedlagt allerund. Forestilling om Emanationen af et nyt Lovbud angaaende forommeldte Gjenstande, og i Dvereensstemmelse med Hs. Majestæts under 18 f. M. derpaa afgivne Resolution udkom under 27de næstefter en allerh. Forordning.

(Forordningen følger i næste Nummer.)

Ledigt Embede.

Under det danske Cancellie: Et Fuldmægtig-Embede i Skiftefriver-Contoiret under den Kongl. Lands-Dverret samt Hof- og Stadsret.

Collegial=Lidende.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

Nr. 33. Den 18de August 1832.

Redigeret, forlagt og udgivet af:

Peter Johan Monrad, Anders Sandse Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Trykt i det Christensenske Officin ved J. D. Øvist.

Lovgivning.

Forordning angaaende visse Lettelser med Hensyn til
Benyttelsen af Auktionsvæsenet (cfr. Præmisserne i Coll.
Lid. Nr. 32 Side 513—528).

Vi Frederik den Sjette, af Guds Naade
Konge til Danmark, etc. etc. Gjøre vitterligt: at Vi,
for at fremme Omsætning af Handelsvarer ved Auctio-
ner, have fundet for godt at anordne en betydelig Ned-
sættelse i det Salarium, som det nugældende Sportel-
Reglement bestemmer for frivillige Bareauctioner. Og da
det er anseet tvivlsomt, hvorvidt Forordningen af 21 Junii
1793 § 3, forsaavidt samme indeholder, at Løssore-
Auctioner skulle holdes i den Jurisdiction, hvorhen Gods-
set flyttes, tilstøder, at lade Auctioner, der ikke have
enkelte bestemte Ting, men kun en vis Qvantitet af
Korn eller andre Varer til Gjenstand, afholde udenfor
det Sted, hvorfra eller hvortil Varerne skulle leveres,

faa have Vi ligeledes fundet for godt at afgjøre dette Spørgsmaal paa den med bemeldte Forordnings Hensigt meest overensstemmende og for den frie Omsætning meest begunstigende Maade. Endelig have Vi anseet det gavnligt ved en udtrykkelig Bestemmelse at hæve den Tvivl, som der i Tilfælde, hvori en Retsbetjent har Hjemmel til at holde Ting, eller have Bopæl udenfor sin Jurisdiction, kunde opstaae om hans Ret til paa Tingstedet eller sin Bopæl at holde Auctioner.

Vi byde derfor, som følger:

§ 1.

Det ved Sportel-Reglementet af 22 Martii 1814 § 104 for frivillige Auctioner over Handelsvarer, som sælges i større Partier, bestemte Salarium, skal indtil videre være saaledes nedsat, at det kun betales efter følgende Tært:

af de første 500 Rbd. Sølvs af det samlede Auctionsbeløb . . .	2 pCt.
af det, som er over 500 Rbd. Sølvs indtil 1000 Rbd. incl. . .	1½ —
af det, som er over 1000 Rbd. Sølvs indtil 2000 Rbd. incl. . .	1 —
af det, som er over 2000 Rbd. Sølvs indtil 4000 Rbd. incl. . .	½ —
af det, som er over 4000 Rbd. Sølvs indtil 10,000 Rbd. incl. . .	¼ —
af det, som er over 10,000 Rbd. . . .	⅛ —

Derhos bortfalder alt hvad bemeldte § i Sportel-Reglementet i Forbindelse med den paafølgende § 107 fastsætter, med Hensyn til hvem Varerne tilhøre, saa at det, for at hjemle Anvendelsen af foranførte Regel for Salariets Bestemmelse, skal være nok, at Varerne ere Handelsvarer, og at de sælges frivillig, samt i større Partier, i hvilken sidste Henseende det fremdeles haver sit Forblivende ved den Grændse, som bestemmes i Forordningen af 4 August 1742 § 11. Det følger isvrigt af sig selv, at den i Sportel-Reglementets § 156 fastsatte almindelige Forhøielses-Udgift ogsaa bliver at svare af det paa ovenanførte Maade modererede Gebühr.

§ 2.

For forgjæves Dpraab ved Vareauktioner nedsættes Gebühret herefter til det halve af det i fornævnte Sportel-Reglements § 116 bestemte Beløb, dog uden at derved skeer Forandring i den sidste Deel af fornævnte § i Sportel-Reglementet, hvorefter der, saafremt Betalingen for samtlige forgjæves Dpraab i Forbindelse med Salarier for de Varer, som sælges, ei udgjør fulde 2 Rbd. 24 s. Sølvs, dog bør betales et saadant Beløb, foruden Forhøielses-Udgiften.

§ 3.

Forommeldte Moderation i Gebührene for Vareauktioner bliver ogsaa anvendelig paa Licitationer over Leverance af Handelsvarer i de ovennævnte større Partier.

§ 4.

Forordningen af 21 Junii 1793 § 3 skal ikke være til Hinder for at det i alle Tilfælde, hvor Auction holdes over saadanne Effecter, som ikke behøve at forevises for de Eysthavende uden i alt Fald i en blot Prøve, saasom naar Kornleverancer fra et vist Sted eller fra visse Ødere, eller et vist Quantum Brænde af en bestemt Skov for-auctioneres, skal være tilladt, at lade Auctionen afholde paa det Sted, hvor Requirenten finder det fordeelsagtigt, uden Hensyn til det Sted, hvorfra eller hvortil Varerne skulle leveres, hvorimod den i bemeldte Lovsted for Løssere-Auctioner foreskrevne Regel bliver anvendelig, naar saadanne Præstationer skulle for-auctioneres, med Hensyn til hvilke en Forevisning eller et Eftersyn paa Stedet udkræves.

§ 5.

Da Rottens Betjente i adskillige Tilfælde have Hjemmel til at holde Ting eller have Bopæl udenfor deres Jurisdictionens Grændser, og der kunde oplastes Tvivl om, hvorvidt en saadan Retssbetjent paa Tingstedet eller sin Bopæl kan afholde Auction, saa bestemmes herved, hvad Forholdets Natur og tilfiger, at han dertil maa være berettiget i ethvert Tilfælde, hvor det isvrigt tilkommer ham at holde Auctionen, og hvor der ellers, efter Auctions-Gjenstandens Beskaffenhed, intet er til Hinder for at den holdes paa bemeldte Sted.

Hvorefter alle Vedkommende sig allerunderdanigst have at rette. Givet etc.

Gjennem det danske Cancellie er under 8 d. M. udkommet følgende allerhøieste Forordning for Danmark angaaende forandrede Forholdsregler med Hensyn til den indiske Cholera.

Vi Frederik den Sjette, af Guds Naade Konge til Danmark, etc. etc. Gjøre vitterligt: at ligesom Vi, veiledede ved de Erfaringer, som efterhaanden ere fremkomne om den paa flere Steder i Europa udbrudte indiske Choleras Natur, Tid efter anden have gjort væsentlige Forandringer i de Forskrifter, som Vor Forordning af 19 Junii f. A. indeholdt angaaende den Fremgangsmaade, som skulde iagttages med Hensyn til bemeldte Sygdom, saavel forinden den viser sig her i Riget, som efter dens Udbrud i nogen Deel af Riget, saaledes have Vi, med særdeles Hensyn til de Livl, der efter de saaledes gjorte Forandringer kunne opstaae om adskillige af de i Forordningen givne Bestemmelseres Gyldighed og Anvendelse, anseet det tjenligt, i en nye Anordning at bestemme, hvilke Regler der endnu blive at iagttage for, efter Mulighed, at forebygge hiin Sygdoms Udbredelse her i Riget, hvorimod saavel ovennævnte Forordning, som de øvrige angaaende Cholera=Sygdommen givne særdeles Bestemmelser, forsaavidt de ei i denne Vor Anordning gjentages, skulle være ophævede, dog med Undtagelse af dem, der angaae Quarantainevæsenet, i hvilken Henseende det skal have sit Forblivende ved de nu gjeldende Bestemmelser. Vi byde derfor herved, som følger:

§ 1.

De ved Forordningen af 19 Junii f. A. § 7, saavel for Kjøbstæderne som for Landdistricterne, anordnede Sundhedscommissioner skulle indtil videre vedblive, organiserede paa den i Forordningen foreskrevne Maade; dog under de ved Vor allerhøieste Resolution af 3 Januarii sidstleden, bekendtgjort i Circulaire fra Bort Danske Cancellie af 7 f. M., fastsatte nærmere Bestemmelser, hvorefter vedkommende Politimestere og Læger ikke skulle gjøre Reiser for at indfinde sig i Sundhedscommissionen, saalænge Sygdommen ei har yttret sig i det under samme hørende eller et tilgrændsende District, men kun, naar deres øvrige Embedsreiser dertil give dem Leilighed, samles med Commissionens øvrige Medlemmer, for at overveie, hvad der maatte være at foranstalte. I Kjøbenhavn vil det ligeledes indtil videre have sit Forblivende ved det der anordnede overordentlige Sundhedstilsyn.

§ 2.

Enhver af bemeldte Sundhedscommissioner skal fremdeles, som hidtil, være pligtig at vise den største Opmærksomhed for alt, hvad der staaer i Forbindelse med Sundhedstilstanden i Districtet, og efter Evne drage Omsorg for at bortfjerne alt, hvad der formedelsst dets Indflydelse paa Luften i paakommende Tilfælde kunde bidrage til at befordre Cholera-Sygdommens Udbredelse, hvorfor den i Særdeleshed, saavidt muligt, bør paasee Overholdelsen af Reenlighed. Det skal derhos have sit Forblivende ved

de i Forordningen af 19 Junii f. A. § 13 indeholdte Bud, hvorved det under Straf af Mulct fra 10 til 100 Rbd. Sølv er indskjærpet enhver Huusfader eller den, som træder i hans Sted, at gjøre Anmeldelse om ethvert Sygdomstilfælde, der har Udseende af at kunne være Cholera, saavelsom om ethvert pludseligt Dødsfald, der indtræffer i hans Huusstand; ligesom det i Kjøbenhavn og de øvrige Kjøbstæder paaligger enhver Huusvært eller den, som i hans Sted har Opsyn i Huset, nøie at underrette sig om og uopholdelig at anmelde sige Sygdomstilfælde eller Dødsfald, som i Huset maatte indtræffe, og i denne Anledning at anstille enhver fornøden Undersøgelse, alt for at, efter Anmeldelsen, der i Kjøbenhavn bør skee for Politiet, og andre Steder for et Medlem af Sundhedscommissionen, den videre Undersøgelse og den efter Omstændighederne fornødne Foranstaltning kan træffes.

§ 3.

Saafrømt den indiske Cholera maatte udbryde paa noget Sted i Bort Rige Danmark, har vedkommende Sundhedscommission strax at iagttage hvad Forordningen af 19 Junii f. A. § 19 har foreskrevet angaaende uopholdelig Indberetning til vedkommende Dverøvrighed, paa det at fra dennes Side atter, i Dverøvrighedsstemmelse med Paragraphens Forfæret, Indberetning kan skee til Bort Danske Cancellie og Anmeldelse for Dverøvrighederne i Naboedistricterne.

§ 4.

Hvorfølgeligst her i Riget Cholera-Sygdommen maatte yttre sig, skal det være Pligt for Dyrigheden, i Forbindelse med Sundhedscommissidnerne og andre Vedkommende, i Dvereenstemmelse med Grundsætningerne i Forordn. af 17 April 1782 angaaende smitsomme Sygdomme i Almindelighed, og Forordningen af 3 April 1810 angaaende Koppesygdommen, at føie de omhyggeligste Foranstaltninger, saavel for at skaffe de Syge behørig Pleie, som for at forebygge alt uforlødent Samqvem med de Syge. Det er isøvrigt en Selvfølge, at de Anviisninger til Cholera-sygens hensigtsmæssige Behandling, som i sin Tid ere udgaaede fra Bort Sundhedscollegium, beholde deres Anvendelighed, saalænge der ikke ved de nærmere Instructioner, som vedkommende Medicinal-Embedsmænd ifølge Forordningen af 17 April 1782 have at indhente ved Sygdommens Udbrud, ere meddeelte forandrede Regler for Sygdommens Behandling. Forsaavidt fornævnte Anordning derhos, som et Middel til at forebygge den smitsomme Sygdoms videre Udbredelse, har tilladt at anvende Spærring, skal det med Hensyn til Cholera have sit Forblivende ved den i Bort allerhøieste Rescript af 14 Oct. f. A. givne Bestemmelse, hvorved Spærring af Byer og Districter forbydes; hvorimod hensigtsmæssig Uffondring af det enkelte Huus, hvori Cholera har yttret sig, skal kunne anvendes i Dvereenstemmelse med Forordningen af 17 April 1782. Saa bør og ethvert Huus, hvori

Sygdommen yttret sig, i Medfør af allerhøistbemeldte Rescript gøres kjendeligt ved en paa Gadedøren eller Porten paahæftet trykt eller tydelig skreven Seddel, der tilkjendegiver, at der sammesteds er Cholera, ligesom og en lignende Seddel bør paahæstes den Families Bærelser, hos hvilken den Syge opholder sig, alt for at Andre kunne vogte sig for uforføndent Samqvem med slige Bølliger, og, forsaavidt Samqvem er forføndent, derved iagttagende den muligste Forsigtighed. Endelig skulle og alle de Forsigtighedsregler, som foranferte Anordninger foreskrive med Hensyn til de af smitsomme Sygdomme Af dødes Begravelse, i Henseende til de ved Cholera foransledigede Dødsfald nøiagtig efterleves.

Hvorefter alle Vedkommende sig allerunderdanigst have at rette. Givet etc.

Ligeledes er angaaende samme Gjenstand gennem det Slesvig-Holsteen-Lauenborgske Cancellie emaneret en allerhøieste Forordning af 7 d. M., saaledes lydende*):

*) De væsentligste Redactions-Forskjelle mellem denne Forordning og den foranstaaende for Danmark ere grundede i Forskjelligheden af den øvrige Lovgivning for Danmark og for Hertugdømmene, in specie deri, at der for de sidste ikke gives nogen vedvarende og almindelig Anordning om epidemiske og smitsomme Sygdomme, saaledes som Forordn. 17 April 1782 for Danmark, til hvilken der i den danske Anordning har kunnet henvises.

Vi Frederik den Sjette, af Guds Naade Konge til Danmark, etc. etc. Gjøre bitterligt: Efterat Vi ved Vor Forordning af 19 Junii f. A. havde forekrevet de Foranstaltninger, der skulde træffes med Hensyn til den indiske Cholera, saavel inden samme viste sig i Vore Lande, som efter dens Udbrud sammesteds, have de om Sygdommens Beskaffenhed og Udbredelse samt Virksomheden af de derimod tagne Forholdsregler gjorde Erfaringer fra Tid til anden medført særdeles væsentlige Forandringer i Forordningens Forskrifter. Med Hensyn hertil, og for at forebygge Tvivl angaaende hvorvidt de i Forordningen af 19 Junii f. A. indeholdte Bestemmelser endnu ere anvendelige, have vi anseet det fornødent, ved en ny Anordning at fastsætte de Regler, der fremdeles blive at iagttage, for saavidt muligt at forebygge Sygdommens Udbredelse, hvorimod den nævnte Forordning saavel som alle senere i Henshold til samme givne Bestemmelser og Forskrifter, Cholera angaaende, forsaavidt de ikke ere gjentagne i nærværende Anordning, skulle være ophævede og satte ud af Kraft.

Vi byde og befale derfor, som følger:

§ 1.

De for samtlige Stæder og for Sognedistricterne paa Landet med Hensyn til Cholera anordnede Sundhedscommissioner skulle indtil videre vedblive i deres bestaaende Indretning. De bør derfor fremdeles føre et særdeles Opsyn med Sundhedstilstanden, og i Forbindelse med

Physicus eller en anden til Praxis autoriseret Læge tage de Forholdsregler, der efter Bor nærværende Forordning ere fornødne, naar Cholera udbryder i en Kjøbstæd eller i et District.

Politieembedsmænd og Læger, som ere Medlemmer af flere Sundhedscommissioner, bør, naar Sygdommen har viist sig i et under disse Commissioner henhørende, eller et tilgrændsende District, søge at indrette det saaledes, at de, og fornemmelig Lægerne, saavidt muligt, flere Gange ugentlig indfinde sig i enhver af de Commissioner, hvis Medlemmer de ere, for at de kunne forskaffe sig den nøiagtigst mulige Oplysning om alt, hvad der henhører til Commissionens Virkekreds, og være istand til at give de øvrige Medlemmer den fornødne Anviisning til at træffe de hensigtsmæssigste Foranstaltninger. Men saalænge ingen Cholera-Sygdom har viist sig i de Districter, der henhøre under Commissioner, hvis Medlemmer de ere, eller i de tilgrændsende Districter, skal denne Politieembedsmændenes og Lægernes Forpligtelse være indskrænket dertil, at de ikke bør foretage særlige Reiser, for at give Møde i de forskjellige Sundhedscommissioner, men kun da forsamle sig med Commissionens øvrige Medlemmer til Overveielse af de Foranstaltninger, der muligt kunde være at træffe, naar deres øvrige Embedsreiser give dem Leilighed dertil.

Præsterne ere ogsaa for Fremtiden de Medlemmer af Sundhedscommissionerne, der i Dyrighedens eller Lægens

Fraværelse have at udføre Alt , hvad der henhører til Commissionernes Forretninger, og til hvem Vedkommende have at henvende sig.

§ 2.

Ligesom det paaligger Sundhedscommissionerne , at føre Oplysning med Sundhedstilstanden i de enkelte Districter (§ 1), saaledes bør de ogsaa være fortrinlig opmærksomme paa Alt , hvad der staaer i Forbindelse med Sundhedstilstanden i deres Districter; paa bedste og virksomste Maade sørge for den til Forebyggelse af Sygdommens Udbredelse saa vigtige Reentlighed , og fornemmelig iagttage , at Alt bortfjernes , som ved Uddunstninger kan fordærve Luften.

For at Niemedet af disse Sundhedscommissionerne paaliggende Forpligtelser desto sikkrere og fuldstændigere kan opnaaes , er enhver Huusfader eller den , som træder i hans Sted , fremdeles pligtig til uførtøvet at anmelde ethvert Sygdomstilfælde , der har Kjendemærker af at være Cholera, saavel som ethvert pludseligt Dødsfald, som foregaaer i hans Huus. I Kjøbstæderne skulde ogsaa Huusværterne eller de , der i deres Sted føre Oplysning i Huset , være pligtige , nøie at søge Underretning om Sygdomstilfælde og Dødsfald , der finde Sted i Husene, og uopholdelig at anmelde dem. De ere derfor ogsaa berettigede til enhver Undersøgelse , der kan sætte dem istand til at efterkomme denne Forpligtelse.

I Kjøbstæderne bør denne Anmeldelse skee til et Medlem af Commissionen , som , ifald det ikke selv er

Læge, strax har at foranstalte, at den fornødne Undersøgelse skeer, og den nødvendige Hjælp ydes af en Læge. Om Anmeldelsen saavel som Undersøgelsen bør Underretning snarest muligt meddeles Commissionen.

Unblader nogen den ham saaledes paalagte Anmeldelse, uagtet Sygdommen eller det pludselige Dødsfald var ham bekjendt, bør han derfor anses med Bøder fra 10 til 100 Rbd. efter hans Formue og Forseelsens Beskaffenhed, eller med en passende Fængselsstraf.

§ 3.

Naar Cholera er udbrudt paa et Sted, skal Sundhedscommissionen uopholdelig herom gjøre Anmeldelse til den Autoritet, der har Overbestyrelsen, og denne ikke blot gjøre Indberetning til vedkommende Overret til videre Anmeldelse til Cancelliet og Sanitetscollegiet, men ogsaa meddele Overøvrighederne i Naboedistricterne umiddelbar Underretning derom.

§ 4.

Ligeledes skal det, naar Cholera udbryder, paaligge Øvrigheden i Forbindelse med Sundhedscommissionerne og øvrige Vedkommende ikke blot at drage Omsorg for, at de Syge pleies med muligste Omhyggelighed, og at de fornødne Lægemidler gives dem, men ogsaa i Medfør af Grundsætningerne i Forordningen af 2 September 1814, angaaende Vaccinationen og Forebyggelse af Smitte ved Børnekopper, at træffe alle Foranstaltninger, hvorved uforlødent Samqvem med den Syge kan forebygges. Der-

hos bør de Anviisninger til hensigtsmæssig Behandling af Cholera-Enge, der af Bort Slesvig-Holsteenske Sanitetscollegium allerede ere bekendtgjorte eller for Fremtiden meddeles, saavel som de nærmere Instructioner, samme maatte udstede, noie efterkommes.

Da Spærring af hele Stæder, Amter og Districter ikke har viist sig som en hensigtsmæssig og iværksættelig Forholdsregel imod Sygdommens videre Udbredelse, saa skal samme ikke for Fremtiden bringes til Anvendelse. Naar derimod Sygdommen kun viser sig i eet Huus, enten i en Kjøbstæd eller paa Landet, da bør vel paa en passende og efter Lægens Skjon nærmere bestemmende Maade alt uforlødent Samqvem med dette Huus forhindres; men griber Sygdommen alligevel om sig, og yttre den sig i 3 eller flere fra hinanden affondrede Huse i den samme Kjøbstæd, eller, forsaavidt Landet angaaer, i det een og samme Sundhedscommissjon underliggende District, da bør ogsaa denne Forholdsregel strax ophøre.

Huse eller Gaarde, i hvilke Sygdommen hersker, bør gøres kjendelige ved en trykt eller tydelig skrevet Seddel, ved hvilken det tilkjendegives, at der sammesteds er Cholera. Ligeledes bør en saadan Seddel befestes udenpaa det Værelse, i hvilket den Enge befinder sig. Begge Dele maae skee til Advarsel for Andre, for at de kunne vogte sig for uforlødent Samqvem med saadanne Boliger, eller, forsaavidt saadant maatte være aldeles nødvendigt, kunne bruge de fornødne Forsigtighedsregler.

Naar nogen er død af Cholera, er den ved Liigfærd
ellers brugelige Forsamling af Betslægte og andre Per-
soner aldeles forbudt. Liget bliver i de samme Klæd-
ningsstykker, som den Afgangne ved sin Død var iført,
lagt i en Kiste, som indvendig er beget eller tjæret, og
nedsænket 4 Alen i Jorden. Begravelsen bør, saafremt
saadant kan skee med fuldkommen Visshed om at den
Paagjældende er død, foregaae inden 48 Timer efter Døds-
faldet, uden at Liigfølge eller noget dertil henhørende
finder Sted.

Hvorefter alle Vedkommende sig allerunderdanigst
have at rette. Givet etc.

Fra det Slesvig-Holsteen-Lauenborgske Cancellie er
den 24 f. M. udstedt følgende Cancellie-Patent for
Hertugdømmet Holsteen:

I den tydske Forbundsforamlings Session af 14
f. M. er følgende Beslutning taget med Hensyn til Redac-
teuren af Tidsskriftet „Die neuen Zeitschwingen“:

Da det ved nærmere Undersøgelse, angaaende det i
Hanau udkommende Tidssblad „Neue Zeitschwingen,“
hvis Udgivelse ved Forbundsbeslutning af 2 Martii
d. A. er standset, har viist sig, at Gustav Dehler
har paataget sig det med Udgivelsen forbundne An-
svar for den som Redacteur angivne Georg Stein,
saa er altsaa Gustav Dehler at ansee som den egent-
lige Redacteur, og bør altsaa i Dvereensstemmelse
med § 7 i Forbundsbeslutningen af 20 September

1819 i 5 Aar ikke stedes til Redaction af lignende Skrifter.

Ifølge Hans Majestæts Villie og Befaling bliver denne Beslutning herved bragt til offentlig Kundskab.

Na samme Collegium er under 6 d. M. udstedt følgende Cancellie-Patent:

I den tydske Forbundsforamlings 26de Sæssion af 19 Julii d. A. er med Hensyn til de i Storhertugdømmet Baden udkommende Tidssblade „Der Freisinnige“ og „Der Wächter am Rhein“ taget følgende Beslutning:

- 1) De i Storhertugdømmet Baden udkommende Tidssblade „Der Freisinnige“ og „Der Wächter am Rhein“ blive af Forbundsforamlingsen, i Kraft af den samme ved Forbundsbeslutningen af 20 September 1819 og 16 August 1824 overdragne Autoritet, standsebe og forbudne i alle tydske Stater, ligesom og enhver Fortsættelse af disse Tidssblade forbydes.
- 2) Den Storhertugelig-Badenske Regjering anmodes ved sammes Gesandtskab om, strax at iværksætte denne Beslutning, og derom at gjøre Indberetning.
- 3) Ifølge heraf stedes de, der angive sig som Udgivere af de nævnte Tidssblade, nemlig Friedrich Wagner af „Der Freisinnige“ og Fr. Schlund af „Der Wächter am Rhein“ i 5 Aar fra Dato ikke i nogen Forbundsstat til Redaction af noget lignende Skrift.

Ifølge Hans Majestæts Villie og Befaling bliver denne Beslutning herved bragt til offentlig Kundskab.

Blandede Efterretninger.

Directionen for Kjøbenhavns Brandforsikkring har i Overensstemmelse med den 21de § i Anordningen af 17 Julii 1795 til Cancelliet indsendt General-Extract af Regnskabet fra 1 Oct. 1830 til 30 Sept. 1831 *), saaledes som det ved de af de committerede Interessenter valgte Revisorer er revideret, og i en General-Forsamling er fremlagt. Af denne General-Extract, som er bleven Hans Majestæt allerunderdanigst forelagt, erfares, 1) at Kassens Eiende og Tilgodehavende i Pante-Obligationer, Annuitets-Obligationer, af den Kongelige Gave til Bombardements-Erstatningerne, Restancer og Contant var den 30 Sept. 1831 i rede Sølv 84191 Rbd. $79\frac{3}{10}$ Sk., i Sølv 2315537 Rbd. $56\frac{9}{10}$ Sk. og i Sedler og Tegn 9209 Rbd. 90 Sk. 2) at dens Skuld efter optagne Laan, uafhængede Renter og Godtgjørelser i Anledning af Annuitets-Gjelden m. v., udgjorde i Sølv 1120635 Rbd. $66\frac{4}{10}$ Sk. og i Sedler og Tegn 237 Rbd. 86 Sk. Kassens Beholdning og Tilgodehavende oversteg altsaa fornævnte 30 Sept. 1831 Gjelden med rede Sølv 84191 Rbd. $79\frac{3}{10}$ Sk., Sølv 1194901 Rbd. $86\frac{5}{10}$ Sk., og Sedler og Tegn 8972 Rbd. 4 Sk. Sammenlignes den Formue, Kassen saaledes eiede den 30 Sept. 1831, med den, samme var befundet at eie den 30 Sept. 1830, saa sees det, at den i Løbet af sidste Regnskabs-Aar er

*) Angaaende Regnskabet fra 1 Oct. 1829 til 30 Sept. 1830 see Coll. Tid. for 1830 Side 595—596.

formindsket med rebe Sølv 5793 Rbd. $84\frac{9}{10}$ Sk., og Sedler og Tegn 21899 Rbd. 34 Sk.; men derimod forøget med 95221 Rbd. 55 Sk. Sølv. Iøvrigt er under Kasens Formue, som sædvanligt, indberegnet den, der tilhører det særlige Contoir-Fond, og som nu udgjør 90213 Rbd. 51 Sk. Sølv og 34030 Rbd. 2 Sk. Sedler og Tegn.

Kasens Risico til 30 Sept. 1831 var 49198400 Rbd. Sølv, altsaa 94900 Rbd. Sølv større, end den 30 Sept. 1830.

Den Kongelige Brandcommission i Kjøbenhavn har indsendt, og Cancelliet allerunderdanigst forebraget Hans Majestæt Beretning om det Fonds Tilstand, som, under Benaevnelse af Brandvæsenets extraordinaire Understøttelses-Fond, ifølge allerhøieste Resolution af 4 Julii 1820 er oprettet til Understøttelse for saadanne Personer af Brandcorpsen eller disses Enker, der ikke ere i det Tilfælde, som omhandles i Brand-Anordningen af 1 Nov. 1805 § 139 og Reglementet for Kjøbenhavns Brandcorps af 1 Maii 1818 § 71 *). Denne Beretning oplyser, at bemeldte Fond, som ved Udgangen af 1828 eiede, foruden 1400 Rbd. i Kongelige Obligationer, en contant Beholdning af

*) Jvf. Coll. Tid. for 1829 S. 567 ff., hvor der er meddeelt Oplysning om dette Fonds Status til Udgangen af 1828.

r. 139 R. 8 S. S. o. L. 118 R. 78 S.

senere har havt følgende Indtægter af Renter, Mulcter og Brandtablepenge

i 1829 . .	119 — s —	303 — s —
i 1830 . .	73 — s —	534 — 20½ —
i 1831 . .	88 — s —	389 — 80 —

hvilke tillagte den ældre Beholdning

udgjøre r. 139 R. 8 S. S. o. L. 1345 R. 82½ S.

Til Understøttelse for Enker og andre vedkommende Trængende er udgivet

i 1829 til 26 Personer r. 139 R. 8 S. S. o. L. 299 R. 2 S.		
i 1830 til 26	10 —	281 — 30 —
i 1831 til 27	s —	310 — 30 —

i Alt r. 139 R. 8 S. S. o. L. 890 R. 60 S.

Til Forøgelse af Fondets Capital er indkjøbt 4 pCt. rentebærende Rgl. Obligationer til Beløb

i 1829 200 R. for r. 139 R. 8 S. S. o. L. 91 R. 18 S.		
i 1830 200 —	189 — 15 —	s — s —
i 1831 400 —	s — s —	338 — 33 —

er r. 139 R. 8 S. S. o. L. 1320 R. 18 S.

Fondets Formue ved Ugangen af Aaret 1831 var: Kongl. Obligationer 2200 Rbd. Sølv, Contant 112 Rbd. 28 Sk. r. S. og 25 Rbd. 67½ Sk. S. og L. I Løbet af ovenmeldte 3 Aar er altsaa Fondets rentebærende Formue forøget med 800 Rbd. Sølv, hvorimod den contante Beholdning er formindsket med r. S. 26 Rbd. 76 Sk. og Repr. 93 Rbd. 10½ Sk. De i hine 3 Aar af Fondet uddeelte Understøttelser overstige imidlertid dem, der i det nærmest foregaaende Triennium have været uddeelte, med omtrent 90 Rbd.

Efterretninger om ledige geistlige Embeders Indtægter og de derpaa hvilende Byrder:

Slaglille og Bjernøde Sognekald i Sjælland, forhen anslaaet til 469 Rd., har nu følgende Indtægter: 1) Tienden af 409 Edr. 3 Skpr. 3 Fdkr. Hartkorn indbringer 167 Edr. 7 Skpr. 2 Fdkr. Byg, samt som Refusion af Bjernelegaarden og af Sorøe store Ladegaard 290 Rbd. Sølv. 2) Dvægtienden og Smaaredsel 60 à 70 Rbd. 3) Dffer og Accidentser, 260 Rbd. 4) Præstegaarden staaer for Hartkorn 10 Edr. 1 Fdkr., med et Areal af 102 Edr. Land. 5) Der haves 6 Favne Brænde og 2 Epd. Fisk. I Renter af et Legat paa 100 Rbd. Sølv svares aarlig 5 Rbd. Sølv; ogsaa hviler paa Embedet følgende Gjæld: 1) et Laan af Roeskilde Domkirke, omfremvet til 771 Rbd. 51 s. Sølv, betales aarlig med 48 Rbd. Sølv i Rente og Afdrag, hvilken Betaling vedvarer endnu i 13 Aar; 2) et Laan af Slagelse Hospital af 1000 Rbd. Sølv, hvoraf omtrent Halvparten er betalt, afbetales med 50 Rbd. Sølv aarlig; 3) et Laan af den geistlige Enkekasse til Enkesædets Opbyggelse, stor til Rest 140 Rbd., afbetales med 40 Rbd. aarlig.

2. Seerup og Lemming Sognekald i Aarhus Stift er efter gammel Angivelse anslaaet til 200 Rd.,

og har nu følgende Indtægter: 1) Tienden af begge Sognes 152 Tdr. Hartkorn anslaaes til 60 Tdr. Rug, 30 Tdr. Byg, og 50 Tdr. Havre. 2) Maaarebse: 23 Seneffeg, 17 Pd. Dst og i Penge 20 Rbd. 4 Mk. 11 f. Sølv. 3) Dvægtiende 5 à 6 Rbd. 4) Dffer og Accidentfer 90 Rbd. Sølv. 5) Landgilbe af Annergaarden 10 Skpr. Rug, 12 Skpr. Byg og 36 Pd. Smør. 6) Præstegaarden staaer for Hartkorn Ager og Eng: 4 Tdr. 1 Fdkr. 2 Alb., med et Areal af 72 Tdr. Land i Driwt og 92 Tdr. Land Hebe; desuden horer her- til en Skov af 88½ Tdr. Lands Størrelse. Det er iblandt de Kald, som ere forundte særdeles Lettelse i Skatter.

3. Grindsted og Grene Sognekald i Ribe Stift, efter gammel Angivelse 278 Rd., har nu følgende Ind- tægter: 1) Tienden af begge Sognes 187 Tdr. 5 Skpr. 2 Fdkr. 1³/₁₀ Alb. Hartkorn udgjør 78 Tdr. 6 Skpr. Rug. 2) Smaaarebse omtrent 4 Lpd. Smør, 8 Lpd. Dst og 60 Seneffeg. 3) Dffer og Accidentfer omtrent 80 Rbd. Sølv. 4) Præstegaarden staaer for Hartkorn 6 Tdr. 7 Skpr. 1 Fdkr. 1 Alb. med et Areal af 156 Tdr. Land, Ager, Eng og Hebe. Fornøden Ildbrændsel haves af Løv og Klynne. Paa Kaldet hviler Enkepension. Rytters- hest holdes. Kaldet er forundt særdeles Lettelse i Skatter.

4. Borhæse og Heinsvig Sognekald i Ribe Stift efter gammel Angivelse 214 Rd., har nu følgende Ind- tægter: 1) Tienden af begge Sognes 157 Tdr. 7 Skpr. 3 Fdkr. 2 Alb. Hartkorn beløber til 72½ Tdr. Rug. 2) Smaaarebse omtrent 2 Lpd. Smør, nogle Lpd. Dst og nogle Seneffeg, der dog næsten betragtes som frivillige Gaver. 3) Dffer og Accidentfer omtrent 80 Rbd. r. Sølv. 4) af 2 halve Annergaarde i Heinsvig svares aarlig 8 Rbd. r. Sølv. 5) Præstegaarden staaer for Hartkorn 3 Tdr. 2 Skpr. 2 Fdkr. med et Areal af 44 Tdr. Land. Ildbrændsel haves til Fornødenhed. Kaldet er iblandt dem, som allernaadigst ere forundte særdeles Lettelse i Skatter. (Betræffende Præstegaardens Opbyggelse m. v., see under ledige Embeder.)

Den 27 Julii er Cand. Pharmaciæ Nicolai Christlieb Leth meddeelt Bevilling til at drive det af ham kjøbte Apothek i Bogense.

Den 10 August er Procurator J. P. Bagger i Nyekjøbing meddeelt Bevilling som Strandingscommissiönair i Holbeks Amt.

Ledige Embeder.

Under det danske Cancellie: Poulsker Sognekalb paa Bornholm, 220 Rb. — Grindsted og Grene Sognekalb i Ribe Stift, 278 Rb.

Borbasse og Heinsvig Sognekalb i Ribe Stift, 214 Rb.

Ved allerhøieste Rescript af 6 Junii 1826 er det allernaadigst paalagt den, der nu beskikkes til Præst for Borbasse og Heinsvig Menigheder, at opføre paa et passende Sted ved Kirken paa Præstegaardens Mark et nyt Baaningshuus af Grundmuur paa 12 Fag og 2de Udhuse af Bindingsværk, hvert paa 10 Fag, efter en ham af Stiftamtmanden og Biskoppen meddelende Tegning, dog saaledes, at ham dertil, foruden den gamle Præstegaards Bygninger, forundes et Laan af Ribe Stifts offentlige Midler af 800 Rbd. Sølv, der skal hvile paa Kalbet og afbetales i 20 Aar med $\frac{1}{20}$ aarlig, foruden de aarlige Renter, ligesom ham og af hans Eftermand i Embedet tilstaaes i Indløsningssum for Præstegaarden 500 Rbd. Sølv.

Derhos blev det tillige bestemt, at Borbasse gamle Præstegaard interimistisk skalde af vedkommende Provst, efter indhentet Approbation af Stiftamtmanden og Biskoppen, aarlig bortleies paa Vilkaar: at Præstegaarden, saavidt muligt, holdes vedlige paa Tag og Fag, samt imod en aarlig Afgift, der anvendes til Afbetaling af den paa Embedet hvilende Gjæld, og, naar denne er afbetalt, oplægges til Hjælp til den nye Præstegaards Opbyggelse.

Borbasse Sognemænd have nu ved den indtrufne Vacance i Grindsted, Grene og Heinsvig Sognekald for Amtmanden erklæret sig villige til, uden Bederlag at levere al den Halm og Lyng, som behøves til den gjenopførende Præstegaards Tækning, og til at udføre den behøvende Kjørsel efter Materialier, samt at levere det fornødne Antal Folk til Haandlangere, saa og at besørge næste Foraars Drikt af Præstegaardens Avl, da Forpagteren i dette indeværende Efteraar lægger Rugsæden, saa at Præsten ikke behøver at anskaffe Kreaturer for til Efteraaret 1833, hvorfor Sognet ogsaa vil indtil den Tid befordre ham til Anneret. Smedens Præstegaarden er under Bygning forskaffer Sognet Præsten uden Betaling et anstændigt Opholdssted hos en af Beboerne i Nærheden af Præstegaarden, men sin Koft maa han selv betale.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 1 August er Adjunct ved Odense Cathedralsskole, J. H. L. Handt efter Ansøgning i Raade entlediget fra hans Bestilling, som Bygningsconducteur i Høns Stift; Landvæsencommissair og Landinspecteur N. Juul udnævnt til Justitsraad, og Districtschirurg i Hjørring P. W. Synckenberg til Cancellieraad; Sognepræst for Utterslev Menighed paa Lolland N. C. Nannestad til Sognepræst for Østervelling, Hjelstrup og Grendsteen Menigheder i Viborg Stift; Examinatus juris H. L. Techt beskiftet til Procurator ved samtlige Underretter paa de danske-vestindiske Der. Den 3 August er Hofbygmester og Bygnings-Inspecteur samt Medlem af Administrationen for Bygningsvæsenet J. H. Koch, Ridder af Dannebrog og Dannebrogsmænd, udnævnt til virkelig Etatsraad; Brygger og Brændeviinsbrænder samt Formand for de eligerede Borgere i Helsingør N. Svendsen til Agent med Rang i 7de Klasse Nr. 1; Adjunct ved Stadsphysicaten i Kjøbenhavn Dr. med. B. Hoppe beskiftet til Stadsphysicus i Kjøbenhavn; Cand.

juris H. A. Schæffer til Procurator ved alle Over- og Underretter i Danmark, Høiesteret alene undtagen; Præst ved St. Hans Hospital og Lærer ved Roeskilde Cathedral-skole P. Struck beskikket til Sognepræst for Refsnæs Menighed i Sjælland; ordineret Catechet og første Lærer ved Borgerstolen i Skjelskøer C. C. S. Andresen til Sognepræst for Hals Menighed i Aalborg Stift; personel Cappellan for Græse og Sigerstevvester Menigheder i Sjælland C. L. J. Thngesen til ordineret Catechet og første Lærer ved Borgerstolen i Rudkjøbing; Cand. theol. og Adjunct ved Sorøe Academie L. J. N. Høyberg til Sognepræst for Høyberg og Elsborg Menigheder i Aarhus Stift; Cand. theol. H. J. Kornerup til Sognepræst for Aadum Menighed i Ribe Stift; Cand. theol. og Adjunct ved Cathedral-skolen i Roeskilde P. M. M. Storm til ordineret Catechet og første Lærer ved Borgerstolen i Rjøge; Cand. theol. E. Wesenberg til ordineret Catechet og første Lærer ved Borgerstolen i Trinitatis Sogn i Fredericia. Den 10 August: tjenstgjørende Kammerjunker hos Hendes Kongl. Høihed Prindsesse Wilhelmine Marie, C. C. v. Bardenfleth beskikket til Byefoged, Byeskriver, Veier, Maaler og Brager i Frederiksfund samt Herredsfoged og Herredsskriver i Horns Herred; Catechet ved Holmens Menighed og Overlærer ved Søe-Statens Drengeskoler i Kjøbenhavn F. Plochross til Sognepræst for Thorup Menighed i Sjælland; Cand. theol. J. Hjort til Capellan pro persona for Rødbye og Ringsbølle Menigheder i Lolland; Skibsfører H. P. Hansen til Waterschout i Kjøbenhavn.

Under Rentekammeret: Den 8 Junii er Landskriver paa Pellworm L. J. J. Art beskikket til Kirchspielvogt i Hohenvestedt i Amtet Rendsborg. Den 2 Julii Skovrider P. W. Schinn i Christianslust, Amtet Gottorff, til Skovrider i Halløh i Amtet Neumünster, og Forstcandidat E. Niemann til Skovrider i Christianslust.

Collegial-Lidende.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

✓ Nr. 34. Den 25de August 1832.

Redigeret, forlagt og udgivet af:

Peter Johan Monrad, Anders Sandøe Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Trykt i det Christensenske Officin ved J. D. Øvist.

Blandede Efterretninger.

General-Extract

af Regnskaberne for Aarene 1830 og 1831,
aarligen aflagte for det Kongelige Institut
for Blinde *).

*) See Collegial-Lidenden for 1830 Side 521—526.

Indtægt.

	Rebe Sølv.		Sedler og Tegn.	
	Rbd.	St.	Rbd.	St.
Beholdningen pro 1829 var (inclusive 57783 Rbd. 32 St. i Obligationer)	58111	11	1876	75½
Indkomne Restancer fra de foregaaende Aar	306	64	20	60
Det af Finantsklassen allernaadigst Til- lagte for Aarene 1830 og 1831 à 500 Rbd. r. S. aarlig	1000	=		
Hendes Majestæt Dronningen i aller- naadigst Bidrag til Institutet pro 1830 og 1831 à 150 Rbd. r. S.	300	=		
Hendes Kgl. Høihed Prindsesse Caroline har ligeledes naadigst bidraget aarlig 37½ Rbd. r. S.	75	=		
Hendes' Kgl. Høihed Prindsesse Wilhel- mine, ligesaa	75	=		
Extraordinaire aarlige Contribuenter udenfor Kjæde-Selskabet, ligesaa	551	=
Det kvindelige velgjørende Selskab pro 1829 og 1830 à 300 Rbd. Sedler	.	.	600	=
Gaver eengang for alle i 1830 og 1831 (incl. 200 Rbd. i Obligationer) . .	280	=	300	48
Ved Auctionen over endeel paa Institutet fabrikerede Værreder og Dreielser	1103	11
Renter af Institutets Capitaler i 1830 og 1831	3364	=	1573	10
Indkjøbte Statspapirer (vide Udgiwt).	4000	=		
Theater=Forestillinger, samt Concerter i 1830 og 1831	22	32	1494	80
Den i Institutet ophængte Børsse, ligesaa	.	.	5	=
For omsat rebe Sølv til Sedler og Tegn, vide Udgiwts Omsætnings=Conto	4424	48
Bidrag af adskillige offentlige Indretning- ger m. fl. til enkelte Blindes Oplærelse i Institutet i 1830 og 1831	340	=	198	50
Summa Indtægt til ultimo Dec. 1831	67874	11	12147	94½

	Udgiwt.							
	Røde Sølv.		Søbler og Legn.		Røde Sølv.		Søbler og Legn.	
	Rbd.	Sk.	Rbd.	Sk.	Rbd.	Sk.	Rbd.	Sk.
Transport Den økonom. Commission ved Institutet modtaget Løb efter anden i Aarene 1830 og 1831 til Udgiwternes Bestribelse, hvorover særskilte Regnskaber kvartaliter aflægges af bemeldte Commission	6300	=	67874	11	12147	94½
Huusleie for Institutets Locale fra Michaelis 1829 til Michaelis 1831 à 600 Rbd. Sølv aarligen	1200	=						
Tilskaaede Gratificationer til Betsjentene ved Institutet samt Præmier til Eleverne i 1830 og 1831	52	=	171	2				
Tilfældige Udgiwter Omkostninger ved de til Fordeel for Institutet foranstaltede offentlige-Concerter	33	47				
Anvendt til Indkjøb af Statspapirer (vide Indtægt).	7	11	3540	=				
Omsætnings-Conto (vide Indtægt).	4200	=						
Summa Udgiwt til ultimo Dec. 1831					5459	11	10290	11
altsaa bliver Beholdningen ultimo December 1831					62415	=	1857	83½

	Rebe Sølv.		Sedler og Tegn.	
	Rbd.	Sk.	Rbd.	Sk.
som bestaar ubi:				
a) Sølv.				
1. Kongelige Obligationer lydende paa Institutets Navn, 4 pCt. rentebærende	41050	=		
2. Dito Dito	4200	=		
3. En Nationalbank Obligation af Laanet i Februar 1820 à 4 pCt. . .	1000	=		
4. 8 Stkr. Obligationer af Creditkassen for Huuseiere à 500 Rbd. til 4 pCt.	4000	=		
5. 5 Stkr. Obligationer af det norske 6 pCt. Laan à 2400 Mk. Bco. = 12000 Mk. Bco. eller	8000	=		
6. 4 Stkr. dansk-engliske 3 pCt. Obligationer à 100 Rstl. beregnet à 14 Mk. Bco. er 5600 Mk. Bco. eller . .	3733	32		
7. Contant	431	64		
Under Obligationer indbefattes følgende Legater:				
Thomsens	10000	Rbd.		
Stubs	200	—		
Hofraad Meyers	7500	—		
Vinhandler Ellers	50	—		
Majorinde Dvists	5000	—		
Justitsraadinde Hougaaards	4000	—		
Generalrigscommissairinde Winthers	200	—		
b) Sedler og Tegn.				
Contant			1857	83½
tilsammen ovenstaaende	62415	=	1857	83½

Nota. Gaver i Forventning ere:
 efter Regnskabet pro 1824 en testamentarisk Gave af en Ubenævnt, af 1050 Rbd. i Rgl. Oblig.
 efter Dito pro 1825, en Dito efter forrige Equipagefriver Laasen, af 3500 — — —
 efter Dito pro 1829, en Dito af afgangne Grosserer H. J. Goldschmidt af Renten af en i Kjøbenhavns Overformynderie indsat Capital, stor 600 — rebe Sølv.

efter Regnskabet pro 1831, efter afgangne
 Louise Margrethe Bech en testamentarisk
 Gave, af 250 Rbd. rede Sølv.
 efter Dito pro 1831, en Dito efter afdøde
 Kjøbmand Gerson Levy af 500 — i Rgl. Oblig.

H. Linde,
 p. t. Secretair og Casferer.

Fra det danske Cancellie er under 7 f. M. udstedt følgende Circular-Skrivelse til samtlige Amtsfattigdirectioner og Amtsskoledirectioner i Danmark:

I Anledning af Hans Majestæts allerhøieste Resolution af 19 November 1828, communiceret ved dette Collegii Circulaire af 6 Januarii 1829, er til Cancelliet indkommet Forespørgsel fra forskjellige Amtsoverigheder, betræffende hvorvidt Amtsfattigkasernes Regnskaber maatte kunne antages at henhøre blandt dem, der ifølge § 1 i fornævnte allerhøieste Resolution skulle indsendes til Revision og Decision i Cancelliet. Ligeledes er, med Hensyn til adskillige til Fattig- og Skolevæsenets Bedste oprettede Legater, fra flere Overøvrigheder yttret Tvivl, om og hvorvidt Regnskaberne for disse maatte henhøre under collegial Revision og Decision, af hvilken Aarsag bemeldte Regnskaber ikke hidtil ere blevne indsendte.

Den allerhøieste Resolution af 19 Novbr. 1828 § 1 foreskriver, at Regnskaber for alle Stiftelser, Legater og Fonds, der ikke ere henlagte under en anden, fra den bestyrende Autoritet selv forskjellig, og den overordnet Autoritets Revision og Decision, og ei heller ved gyldige

Familie-Dispositioner ere undtagne fra fligt Overtilsyn, skulde, naar deslige Stiftelser og Fonds henhøre under Cancelliets Kæbfort, indsendes til Revision og Decision i Cancelliet. Da nu Amtsforvalteren, ifølge Reglementet af 5 Julii 1803, baade skal være Medlem af Directionen, altsaa de øvrige Medlemmer coordineret, og tillige Regnskabsfører, og saaledes være deelagtig ikke blot i at tage Beslutninger, betræffende den Kasse, ved hvilken han som Regnskabsfører er ansat, men ogsaa, efter den i Reglementet foreskrevne Form, i de Forhandlinger, der ved Regnskabet's Fremlægelse i Directionen skulde finde Sted, saa finder Cancelliet det udenfor al Tvivl, at ogsaa Amtsfattigkassers Regnskaberne ere at henregne til dem, paa hvilke bemeldte Resolution er anvendelig,

Hvad dernæst legerede Midler til Fattig- og Skolevæsenet betræffer, skulde Cancelliet ikke undlade til almindelig Sagttagelse tjenligt at tilkjendegive:

- a) Forsaavidt nogen Stiftelse eller noget Legat, oprettet til Bedste for Fattigvæsenet enten i Almindelighed eller i et vist District, maatte efter de gjeldende Dispositioner være henlagt under den umiddelbare Bestyrelse af Amtsfattigdirectionerne; eller saafremt de legerede Midler, der efter den ældre Lovgivning have været under Stiftsdirectionernes umiddelbare Bestyrelse, ere, i Medhold af de senere Anordninger om Fattigvæsenets Bestyrelse, afleverede til Amtsdirectionerne, ville deslige Midler, naar intet særskilt

Regnskab er foreskrevet at aflægges, hvilket i andet Fald særskilt maa forfattes og til collegial Revision indsendes, blive at indbrage i Amtsfattigkasserne og fremdeles der at administrere af Amtsdirectionerne; dog er denne Regel ikke anvendelig paa saadanne fra Stiftsdirectionerne afleverede Midler, der ere ublaante til nogen i det District, hvis Fattigvæsen udelukkende skal nyde den aarlige Rente; thi i dette Tilfælde kunne Obligationerne, efter at være, overensstemmende med Placaten af 10 April 1795 § 1, forsynede med Amtsdirectionens Paategning om, at de uden dens Samtykke ei maae transporteres eller pantsættes, ei heller Qwittering for Capitalen eller nogen Deel af samme gives, afleveres til Districtets Fattigcommission, der hæver den aarlige Rente, og derefter i dens aarlige Regnskab til Amtsdirectionen har at omforklare, hvorledes Capitalen er sikket, samt at documentere, at Renten paa foreskreven Maade er bleven anvendt.

Paa samme Maade maa forholbes med de Legatcapitaler, der allerede bestyres af Districternes Fattigcommissioner, hvilke Midler fremdeles bør blive under Commissionernes Bestyrelse og Amtsdirectionernes Overtilsyn; dog, hvis nogen saadan Capital maatte blive opsagt og indbetalt, uden at den respective Fattigcommission saae sig istand til at faae samme igjen

udlaant, vil, i Medhold af den 47 § i Reglementet af 5 Julii 1803, Capitalen være at modtage i Amts-fattigkassen for derfra til Bedste for Districtets Fattigvæsen at frugtbares.

- b) Skulde, blandt de fra nogen Stiftsdirection afleverede Midler, Udlaan af Fattig- og Skolevæsenets Capitaler være fæet i en fælleds Obligation, bør Bestyrerne af den Indretning, der er lodtagen for det største Bælob, i Analogie med Lovens 2—22—77, modtage Obligationen til Opbevaring, efter at denne først, efter Forskrivterne i Placaten af 10 April 1795 § 1, er given Paategning, der i Retten bør læses, om hvor stor en Andeel af samme, der tilhører hver af de Lodtagne. Af Obligationen maa dernæst Afskrivt meddeles Participanterne, der aarlig i de rette Terminer af Obligationens Ihændehaber tilstilles deres Andeel af Renten.
- c) Samme Fremgangsmaade maa ligeledes følges med Obligationer, der alene tilhøre Skolevæsenet, men eies af forskjellige, under een og samme Skoledirection hørende Skole-Communer, hvilke Obligationer, saavel i Henseende til de befalede Paategninger, som den aarlige Rigtighed, der bør meddeles i Commissionernes Regnskaber til Skoledirectionen for Capitalerne og Renternes Anvendelse, blive at behandle paa lige Maade, som Fattigvæsenets Obligationer.

Kun i de Tilfælde, i hvilke det ikke maatte være muligt for Skolecommissionerne at see indkomne Capitaler frugtbargjorte paa lovlig Maade, bør Udlaanene see af Skoledirectionen, hvis Medlemmer da under fælleds Ansvar overtage Bestyrelsen, ligesom og, under saadanne Omstændigheder, de aarlige Regnskaber for deslige Midler blive af Provsten at aflægge, og behørigt documenterede til Revision og Decision i Cancelliet at indsende.

I Henhold til Foranførte skulde Collegiet altsaa til behagelig Sagttagelse ikke undlade tjenstligt at melde, at fornævnte Regnskaber dog ikke for den forbigangne Tid, siden den Kongelige Resolution emanerede, bør indsendes; men at dermed bør see Begyndelse med næste Aar, saaledes at de Regnskaber, der da aflægges for indeværende Aar, blive de første, der skulde indsendes.

For at Eenhed i Regnskabsføringen kan tilveiebringes, har Cancelliet derhos fundet det hensigtsmæssigt at foreskrive en vis Form, saaledes som vedlagte Schema nærmere viser, og hvilken derfor ved Regnskabernes Aflæggelse bør følges, naturligtviis med de Modificationer, som Omstændighederne i enkelte Tilfælde kunne gjøre nødvendige. Forøvrigt bliver det at iagttage, at de forffjellige, Amtsfattigkasserne tiltagne, og i ethvert Aars Løb faldne Indtægter blive documenterede med vedkommende Embedsmænds atte-

sterede Fortegnelser; og at ligeledes den Andeel, som et eller andet Fattigdistrict maatte have i de af Amts-fattigklassen bestyrede Capitaler, bliver paa en for Districtet i Regnskabet indrettet Kasseconto anført, og, forsaavidt Renteudbetaling finder Sted, denne sammesteds legitimeret med den respective Sognecommissionens Qvitteringer.

Til Veiledning ved Revisionen af Regnskabet for 1832 bør det for 1831 aflagte Regnskab tillige indsendes.

Ved Indsendelsen af de befalede aarlige Skiftedesignationer har en Dverøvrighed bemærket, at der ved Behandlingen af Skifter efter Fæstebønder formeentlig ikke altid forholdes paa vedbørlig Maade med Hensyn til den indavlede Sæd, i det denne som oftest ikke indbrages under Boets Indtægter, hvorimod man snart fradrager det fornødne Fødes og Sædekorn; snart imod den af Avlingen beregnede Indtægt fører til Udgivt Skatter og Afgifter for en silbigere Tid, end den, da Skiftet blev taget under Behandling; snart endog ganske unddrager Sæden fra Registrering under Foregivende, at den er fornøden til Fødes og Sædekorn samt til Skatter og Afgifter.

Fremdeles har bemeldte Dverøvrighed anmærket, som en formeentlig Uregelmæssighed ved Skiftebehandlingen, at der er givet den efterlevende Ugtesfælle Udlæg baade

for de paa den Afsødes Begravelse anvendte Bekostninger, og derhos Beberlag til den Efterlevendes egen Begravelse, uagtet Udgivterne paa den Førstnævntes Begravelse allerede vare bestridte inden Registreringen i Boet fandt Sted, og disse Udgivter saaledes ikke vare inddragne med under Boet.

Cancelliet, til hvilket det var indstillet, at fornøden Instruction i forommeldte Henseender ved et Circulaire maatte gives Skifteforvalterne, har den 15 Junii d. A. svaret:

Ad I^{um}. at, da Arvingerne efter den afsøde Fæster, eller den afsøde Kone af en Fæster, ikke kunne gjøre Forbring paa Andeel af det løbende Agerdyknings-Aars Axl, hvad enten den staaer paa Marken, eller alt er indhøstet, uden imod at bære alle de Byrder, som staae i Forbindelse med denne Axl, være sig Skatter og Præstationer til det Offentlige, jorddrottlige Afgivter, Folkeløn, Huusholdnings-Udgivter, Creatursøde, Inventariets Bedligholdelse, Sædekorn m. v.; og der i mange Tilfælde intet Overskud vilde blive, mindst hvis Gaarden til nøiagtig Rigtighed for Udgivter og Indtægter skulde sættes under en særregen Bestyrelse eller Control; ligesom og en betydelig Bidtøftighed og Forvikling i deslige Boer, hvori, efter Lovgivningens Hensigt og til alle Bedkommendes Bedste, bør finde en simpel og ukunstlet Behandling Sted, vilde anlediges ved en saadan Nøiagtighed; saa finder Cancelliet det rettest, ligesom det og er sæd-

vanligt, at den længstlevende Ægtefælle, hvor ingen særlig Omstændighed fordrer en anden Behandling, overtager Gaarden tilligemed det løbende Aars Indtægter, imod at bære de dermed forbundne Byrder, og kun, hvor det enten af vedkommende Arvinger eller Børger paastaaes, eller Skifteforvalteren, i Tilfælde af at der ere umyndige Arvinger, selv maatte finde, at den indhøstede eller paa Marken staaende Sæd, eller andre Beholdninger af Gaardens Productioner ere saa rigelige, at de maae give Overskud over det, der behøves til at bestride de ovenmeldte Fornødenheder, bør dette Overskud søges udfundet og beregnes Boet tilgode, hvorved dog Vedkommendes Overeenskomst og i alt Fald Skifteforvalterens og Mænds Skjøn ordentligviis bør lægges til Grund, og en vidtløftigere Fremgangsmaade søges undgaaet. Det maa isøvrigt blive en Selvfølge, at den Længstlevende maa kunne gjøre Paastand paa Godtgjørelse for det, Byrderne maatte overstige Productet, hvilket da ogsaa bør søges ordnet og afgjort paa den mindst vidtløftige Maade.

Ad 2^{dum}. at, naar den Længstlevende paastaar at have udlagt en vis Sum til den Afdødes Begravelse, og dette erkjendes af de øvrige Vedkommende, saa ligger heri, at dette Beløb ei er taget af Boet, men tilveiebragt ved Credit, eller paa anden saadan Maade, hvorfor den Længstlevende hæfter; og naar der ingen Grund haves til at paatvivle Rigtigheden heraf, og Bekostningerne heller ikke ere overdrevne, skjønnes ikke, at der kan være

Betænkelse for Skifteforvalteren ved at erkjende For-
dringen.

I Anledning af en indkommen Forespørgsel om hvor-
vidt Protocoller, der ikke ere forsynede med stemplet Pa-
piir, kunne authoriseres til Justits- og Dom-Protocoller for
Justits- eller criminelle Sagers Behandling, har Cancelliet,
efter deangaaende at have brevvekslet med det Kongelige
Rentekammer, den 4 f. M. svaret, at der efter Omstæn-
dighederne ikke haaves noget at erindre imod, at der til
slige Sagers Behandling ved Extraret benyttes en egen,
ikke med stemplet Papiir forsynet Protocol.

Cancelliets Resolution er bleven begjert for, 1) hvor-
vidt Enken efter en Sognepræst ifølge den hende forundte
Bevilling til Naadensaarets Udsættelse fra hendes Mand's
Dødsdag, den 26 Novbr. 1830, til Eftermandens Kalds-
brevs Datum, den 11 Maa 1831, er berettiget til Kaldets
Tiender og øvrige af Embedet sthørende Indtægter, som
vare forfaldne til Betaling før Eftermandens Kaldsbrevs
Datum, uden Hensyn til den paa Boet hvilende Gjæld, og
2) om hun ikke desuden af selve Naadensaarets Indtægter
kan fordrø udbetalt saameget, som i Løbet af Aaret nød-
vendigheds behøves til Beskrivelse af Huusholdningen, hvor-
til hun er forpligtet med Hensyn til Eftermanden.

I denne Anledning har Cancelliet den 28 f. M. svaret :

Ad 1um. at den Enken forundte Bevilling kun har Forholdet imellem Enken og Eftermanden til Gjenstand, og derfor ingen Indflydelse kan have paa det Stervboet, eller, da samme er fallit, Creditorerne tilkommende Naadensaar, der gaaer fra 26 Novbr. 1830 til 25 Novbr. 1831 incl., og hvis Indtægter hverken forhøies eller forringes ved Bevillingen; men i Lidsrummet fra Dødsdagen, den 26 Novbr. 1830, til Eftermandens Kaldsbrevs Datum, den 11 Maii 1831, ville alle de Indkomster, som ikke efter Loven tilkomme Stervboet, tilfalde Enken, som en Indtægt, hun ei er pligtig at dele med nogensomhelst Anden, hvilket samme og gjælder om den Deel af Indtægterne fra 26 Novbr. 1831 til 10 Mai 1832 incl., der ei tilfalder Eftermanden. Som Følge heraf vil Stervboet faae $\frac{3}{4}$ af Præstegaardens Avling for 1831, Halvdelen af Dffer og Accidentser fra 26 Novbr. 1830 til 25 Novbr. 1831 incl., samt den halve Tiende for 1831; (at Tienden for 1830 tilhører Stervboet forstaaer sig selv, da den, skjøndt ei betalt, dog var forfalden førend Dødsfaldet foregik, jevnfør L. 2—13—3) hvorimod Enken faaer, som personlig Indtægt, $\frac{1}{4}$ af Præstegaardens Avling for 1831, Halvdelen af Dffer og Accidentser fra 26 Novbr. 1830 til 10 Maii 1831, $\frac{1}{4}$ af Præstegaardens Avling for 1832, samt Halvdelen af Dffer og Accidentser fra 26 Novbr. 1831 til 10 Maii 1832 incl., ligesom der og med enhver anden

Indtægt, der efter L. 2—13—6 skal deles ligesom Dffer og Accidentser, bliver at forholde saaledes, som i Henseende til disse er anført.

Ad 2dum. at Stervboet, der hæver et Naadensaar, efter L. 2—13—1 bør bære de Byrder, der hvile paa samme, altsaa og den Underholdning, som, efter L. 2—13—7, tilkommer Eftermanden et ganske Aar omkring.

Ledigt Embede.

Under General-Toldkammer- og Commerce-Collegiet: Toldcontrolleur-Embedet i Ballum under Tønderns Tolddistrict.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 17 August er Cancellieraad, Departementssecretair og Contoirchef i Cancelliets 3die Departement S. F. Jacobsen beskikket til virkelig Justitsraad; Cand. chirurg. H. P. J. Beldring til Districtschirurg for det østlige Chirurgicat i Nord- og Øster-Amtet paa Island.

Under det Slesvig, Holsteen, Lauenborgske Cancellie: Den 10 Julii er Advocat S. Lindenhan beskikket til Branddirecteur i Apenrade Amt, og Valget af Candidat M. Hansen til Diaconus i Wisster allernaadigst stadfæstet. Den 17 s. M. er surnumerair Cancellist i Cancelliet S. S. H. J. Germar beskikket til Cancellist, og Valget af Archidiaconus i Wisster A. U. Hansen til Præst

i Bandoesbeck allernaadigst stadfæstet. Den 31 s. M. er Cancellieraad og Archivarius i Cancelliet C. H. E. Behn udnævnt til Justitsraad; Cancelliesecretair og Revisor i det Slesvig-Holsteenske Brandforsikkringscontoir H. N. Deckmann til Cancellieraad; og Cancellisterne i Cancelliet H. C. D. Müller, W. H. Hargens og C. P. Francke, samt Fuldmægtig i det Slesvig-Holsteenske Brandforsikkringscontoir H. E. Paulsen til virkelige Cancelliesecretairer.

Under Rentekammeret: Den 24 Julii er Tiendecommissair og Forligelsescommissair C. Rothe og Inspecteur ved Lerchenborg G. Michelsen, som Landvæsenscommissairer i Holbeks Amt, forundt Rang med Kammerraader. Den 28 Julii, Copiist ved Hans Majestæt Kongens Particulairkammer C. L. Dalberg beskikket til Fuldmægtig sammesteds.

Under Directionen for Universitetet og de lærde Skoler: Den 17 April er Lector i fransk Sprog og Literatur ved Kjøbenhavns Universitet Mag. N. C. L. Abrahams udnævnt til Professor extraordinarius i bemeldte Videnskabsfag. Den 8 Junii, Skovrider for det Frederiksborgske District, Forstraad og Landvæsenscommissair G. Sarauw, til Forstinspecteur ved Sorøe Academiets Skovvæsen.

Collegial=Lidende.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

X Nr. 35. Den 1ste September 1832.

Redigeret, forlagt og udgivet af:

Peter Johan Monrad, Anders Sandse Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Trykt i det Christensenske Officin ved J. D. Øvist.

Lovgivning.

Fra det Slesvig-Holsten-Lauenborgske Cancellie er den 14 August udkommet følgende Patent for Hertugdømmet Holsten, hvorved den tydske Forbundsforamlings Beslutninger af 28 Juni d. A. bringes til offentlig Kundskab.

I den tydske Forbundsforamlings 22 Session af 28 Juni d. A. ere efterstaaende Beslutninger tagne:

- I. Da efter den 57 Artikel i Wiener=Slutningsacten den hele Statsmagt skal vedblive at være forenet i Statens Overhoved, og Souverainen ved en landstændig Forfatning kun i Udøvelsen af bestemte Rettigheder kan blive bunden til Stændernes Medvirkning, saa er ogsaa en tydske Souverain, sojn Medlem af Forbundet, ikke blot berettiget, men ifølge Forbundets Wiemed forpligtet til at forkaste en hermed i Strid værende Petition af Stænderne.

II. Da ligeledes efter Anden i den anførte 57 Artikel af Slutningsacten og den Følgesætning af samme, der indeholdes i Artikel 58, Landstænderne ikke maae nægte nogen Souverain de fornødne Midler til ~~at~~ fore en med Forbundspligterne og Landets Forfatning overeensstemmende Regjering, saa blive Tilfælde, i hvilke stændiffe Forsamlinger paa en middelbar eller umiddelbar Maade ville gjøre Indrømmelsen af de til Regjeringens Førelse fornødne Skatter afhængig af Opnaaelsen af andre Ønsker og Begjæringer, at henregne til dem, paa hvilken Artiklerne 25 og 26 af Slutningsacten maatte bringes i Anvendelse.

(Art. 25. Opretholdelsen af den indvortes Rolighed og Orden i Forbundsstaterne tilkommer Regjeringerne alene. Som Undtagelse kan dog med Hensyn paa hele Forbundets indvortes Sikkerhed og ifølge Forbundsmedlemmernes Forpligtelse til gjensidig Bistand, Medvirkning finde-Sted af hele Forbundet til at bevare eller gjenoprette Roligheden i Tilfælde af Undersaatternes Opsætsighed mod Regjeringen, af aabenbart Oprør eller farlige Bevægelser i flere Forbundsstater.

Art. 26. Naar i en Forbundsstat den indvortes Rolighed umiddelbar trues ved Opsætsighed af Undersaatterne mod Øvrigheden, og Udbredelse af opkørste Bevægelser kan befrygtes, eller et virkeligt Oprør er udbrudt, og Regjeringen selv, efter fors

gjæves at have anvendt de forfatningsmæssige og lovlige Midler, begjærer Forbundets Bistand, saa påaligger det Forbundsforsamlingen at foranledige, at der til Ordens Gjenoprettelse ydes den hurtigste Hjælp. Skulde i det sidstnævnte Tilfælde Regjeringen notorisk ikke være i Stand til med egne Kræfter at undertrykke Oprøret, men tillige hindres af Omstændighederne i at begjære Forbundets Bistand, saa er Forbundsforsamlingen ikke besmindre pligtig, ogsaa uanmodet at tage Forholdsregler til Ordens og Sikkerheds Gjenoprettelse. Men i ethvert Tilfælde maae de trufne Foranstaltninger ikke være af længere Varighed, end den Regjering, hvem forbundsmæssig Hjælp ydes, anseer nødvendigt.)

- III. De tyske Forbundsstaters indvortes Lovgivning maa hverken gjøre Forbundets Viemed, saaledes som dette er udtrykt i Art. 2 af Forbundsacten og Art. 1 af Slutningsacten, Afbræk i nogen Henseende eller være hinderlig i Opfyldelsen af andre i Forbundsforfatningen hjemlede Forpligtelser imod Forbundet, og navnlig den derhen hørende Ydelse af Pengebidrag.
- IV. For at sikke Forbundets og den Forbundet repræsenterende Forsamlings Værdighed og Rettigheder imod Indgreb af hvilket som helst Slags, og tillige i de enkelte Forbundsstater at lette Haandhævelsen af de imellem Regjeringerne og deres Stænder bestaaende forfatningsmæssige Forhold, skal ved Forbundsdagets

udnævnes en Commission for det første paa 6 Aar, hvilken de berhen hørende Forretninger særligt skulde overdrages, og hvis Bestemmelse skal være, isærdeleshed at forskaffe sig stadig Kundskab om de stændiske Forhandlinger i de tydske Forbundsstater, at gjøre de Andragender og Beslutninger, der staae i Strid med Forpligtelserne mod Forbundet eller med de ved Forbundet garanterede Regjeringsrettigheder, til Gjenstande for dens Opmærksomhed, og dermed at gjøre Anmeldelse til Forbundsforsamlingen, hvilket derefter, saafremt den finder, at Sagen egner sig til videre Forhandling, har at foranledige samme med vedkommende Regjeringer. Efter 6 Aars Forløb bliver det ved nærmere Overeenskomst at bestemme, hvorvidt Commissionen skal vedvare.

- V. Da efter den 59 Artikel i Wiener=Slutningsacten, der, hvor Forfatningen tilstedes de landstændiske Forhandlinger Offentlighed, Grændserne for den fri Uttring hverken ved Forhandlingerne selv eller ved sammes Bekjendtgjørelse ved Trykken, maae overskrides paa en den enkelte Forbundsstats eller hele Tydslands Nolighed truende Maade, hvorfor og ved Forhandlingsordenens Bestemmelse bør sørges, saa forpligte samtlige Forbundsregjeringer, i Overeensstemmelse med hvad de skulde deres Forhold til Forbundet, sig gjensidigt, til at afværge Angreb paa Forbundet i de stændiske Forsamlinger, og til, enhver efter Landets indbortes For-

fatning, at give og haandhæve passende Bestemmelser til at forhindre samme.

- VI. Da det allerede efter Slutningsacten 17 Artikel paaligger Forbundsforsamlingen, til Opretholdelse af Forbundsactens og de deri indeholdte Bestemmelser sande Mening, naar der skulde opstaae Tvivl om deres Fortolkning, at forklare samme i Overensstemmelse med Forbundets Viimed, saa følger det af sig selv, at ogsaa alene og udelukkende det tydske Forbund er berettiget til med Retsvirkning at fortolke Forbunds- og Slutningsacten, hvilken Ret Forbundet udøver ved Forbundsforamlingen som dets forfatningsmæssige Organ.

Ifølge Hans Majestæts Billie og Befaling blive fore-
staaende Beslutninger herved bragte til offentlig Kundskab.

Blandede Efterretninger.

Efterat Cancelliet fra samtlige Rigets Jurisdictioner, med Undtagelse af de Danst-Bestindiske Der*), havde modtaget Indberetninger om de ved enhver Jurisdiction i Aaret 1830 forefaldne Sager angaaende Forbrydelser og Straffe, forelagde Collegiet Hans Majestæt de af

*) Angaaende Criminalvæsenet i Bestindien i 1830 blev en særskilt Beretning nedlagt, da Oplysningerne vare modtagne sammestedsfra, hvilken Beretnings Indhold vil blive meddeelt i næste Nr. — (cfr. Coll. Tid. 1831 Side 506 Note.)

de modtagne Indberetninger udbragt Resultater, hvilke nu herved meddeles Collegial-Tidendens Læsere.

Med Hensyn til de ved de civile Retter paatalte Forbrydelser indeholdes Resultaterne i de hermed følgende 3de Tabeller, der ere affattede efter samme Plan, som dem, der meddeltes til Oplysning om Criminalvæsenet i 1828 og 1829. De 2de Tabeller angaae saaledes offentlige ved de ordinaire civile Retter paatalte Forbrydelser, og den 3die deels offentlige Politiforsøelser, deels saadanne, som blot ere Gjenstand for privat Paatale, men for hvilke de Paagjeldende ere fundne skyldige til høiere Straf end Bøder.

Schemaet A indeholder en detailleret Forklaring om hvormange af de for de forskellige Arter af Forbrydelser dømte Individer der falde paa Kiøbenhavn, og hvormange paa hvert af Amtene. — Paa Schemaet B er Forholdet imellem de forskellige Arter af Forbrydelser og de derfor tilfundne Straffe nærmere forklaret; og begge Schemata oplyse derhos Forholdet imellem de tiltalte Individer og dem, der ere frifundne og dømte, saavel som de Dømtes Alder og Alder, hvortid de vare uconfirmerede og om de havde hjemme enten i Danmark eller i Hertugdømmerne og Udlandet.

I Anmærkningerne paa Tabellen B indeholdes Oplysning om de Tilfælde, hvori Straffene af Hans Majestæt ere formildede; og ligeledes er, som paa de foresaaende 4ars Tabeller, forklaret, hvilke Sager der ved

Slutningen af Aaret stode under Appel. — Fremdeles bemærkes: 1) at de 85 Tiltalte, imod hvilke Action var anlagt i 1829, men for hvis Bedkommende Sagerne ved Underretten endnu ved Udgangen af bemeldte Aar henstode uafgjorte, ere optagne paa foranførte Tabeller; hvorimod paa den anden Side 128 Individer, som ere fattede under Tiltale i 1830, men hvis Sager ikke vare paadømte ved Aarets Udgang, først ville blive optagne paa Beretningen for 1831. — 2) at Man, ligesom i de foregaaende Aars Beretninger, hvor en Person har været dømt for flere Forbrydelser, kun har taget den Hovedforbrydelse i Betragtning, som især maatte bestemme hans Straf; og, 3) at Man, i at opgive Antallet af de tiltalte og dømte Individer, ikke har taget Hensyn til at det stundom kan være den samme Person, der i Aarets Løb flere Gange har været under Tiltale, og at en saadan altsaa hvergang er regnet for et særskilt Individ. Da en stor Mængde af de dømte Individer kun ere ansete med Frihedsberøvelse paa en kort Tid eller andre ringe Straffe, der ikke betage den Paagjeldende Leilighed til i Aarets Løb at begaae nye Overtrædelser, saa er dette Tilfælde sandsynligviis ikke saa ganske sjældent, at det er samme Individ, som flere Gange kommer frem paa Criminallisterne i samme Aar som straffet. Smiblertid kan denne Omstændighed, som bemærket i Beretningen for 1829, neppe bevirke nogen betydelig Reduction, naar der spørges om hvor stor en Deel af

Populationen, der i Aarets Løb har paadraget sig Til-
tale eller Straf.

I Henseende til de Sager angaaende Hoer og
Keiermaal, der i Aaret 1830 ere afgjorte ved Resol.,
hvilke ikke ere indbefattede under de ovenmeldte Schemata,
bemærkes følgende:

I Danmark, med Undtagelse af Island, Færøerne
og Vestindien, ere i fornævnte Aar 44 Personer, som
have attraaet Straffen bestemt ved Resolution i Medhold
af Fordn. 24 Sept. 1824 § 4, straffede for Hoer efter
vedkommende Amtmands eller her i Staden efter den
Kgl. Lands-Overrets samt Hof- og Stads-Rets Resolu-
tion. Derimod ere ved Cancelliets Resolution 2 for begaaet
Hoer ansete med Fængsel paa Bånd og Brød; fremdeles
er Hoersstraffen for 2 Individier formildet til Bøder, og
for 36, størstebeels paa Grund af den forurettede Ægte-
fælles Forbøn, aldeles eftergivet. — Desforuden blev 1,
som for 2den Gang begaaet Hoer og for at have siddet
et Dyrighedsdecret overhørig, hvorved det paalagdes ham
at fjerne sig fra et Fruentimmer, var dømt til Fængsel
paa Bånd og Brød og at forvise Landet, ved allerhøieste
Resolution fritaget for den sidste Deel af Straffen.
Fremdeles bleve ifølge Collegiets Resolution 20 Individier,
der havde underkastet sig Straffens Bestemmelse paa
denne Maade, beels for qualificeret, beels for 3die Gang
eller oftere begaaet Keiermaal straffede med Fængsel paa
Bånd og Brød. I Islands søndre Amt ere i det Hele

29, og i Nord- og Ost-Amtet 33 Sager angaaende Hoer, i Overensstemmelse med Rescriptet af 21de Mai 1823, afgjorte ved Dørighedens Resolution. Med Hensyn til Vest-Amtet paa Island er Antallet af fornævnte Slags Sager ikke opgivet, og paa Færøerne er ingen saadan Sag forefalden.

Hvad Militair-Etaterne angaaer, da ere, ifølge de Cancelliet af General-Auditeuren ved Land-Etaten meddeelte Efterretninger, ved dennes Jurisdictioner i Danmark 175 Individier i Aaret 1830 ansete med Straf. Af disse bleve 37 fundne skyldige i Tyverie, nemlig 29 i 1ste Gang, 4 i 2den Gang og 4 i 3die Gang begaaet Tyverie; 5 i Hælerie, 19 i bedrageligt Forhold, 14 i Injurier og Politieforseelser, 1 i utugtlig Dpførsel og de øvrige 99 i militaire Forseelser. — Af de saaledes dømte Militaire vare 4 Officerer, samtlige for Tjenesteforseelser, 88 Underofficerer, 15 Spillemænd og Resten simple Soldater. Ingen af de Dømfældte var under 15 Aar, men 11 vare imellem 15 og 20 Aar, 160 imellem 20 og 40 Aar og 4 over denne Alder. I Henseende til de idømte Straffe bemærkes, at Ingen er anset med Livsstraf og kun 5 med offentlig Arbejde; de Øvrige ere tilfundne Regimentsstraffe og deriblandt 10 Epidbrodsstraf. Da ogsaa Fæstningsslaverne ifølge Placat 26 Juli 1820 staae under militair Jurisdiction, har General-Auditeuren endvidere bemærket, at i Aaret 1830 13 Slaver ere straffede efter Dom,

nemlig 8 for Tyverie, 2 for Ran, 1 for bedrageligt Forhold og 2 for Opsætsighed.

Ifølge den af det Kongl. Admiralitets- og Commissariats-Collegium indsendte Fortegnelse over de i Aaret 1830 ved Ege-Statens domte Forbrydere, i hvilken imidlertid, ligesom i de 2de foregaaende Aar, kun er taget Hensyn til almindelige borgerlige Forbrydelser og de Tjenesteforseelser, der paadrage saadan Straf, som kan have Indflydelse paa Vedkommendes fremtidige Stilling, s. Ex. offentligt Arbeide, og desl., men ikke til mindre Tjenesteforseelser, ere i fornævnte Aar 9 Individer straffede for begaaede Forbrydelser, samtlige ved den combinerede Rets Dom, hvorimod ingen Justits- eller Politis-Sag i denne Tid er forefaldet ved Auditoriatet paa Fæstningen Christiansøe. Af det ommeldte Antal Domte ere 3 fundne skyldige i Tyverie, 1 i bedrageligt Forhold, 2 i Absenter, 1 i samme Forbrydelse forenet med Salg af Mundering, 1 i Bettlerie og 1 i respectstridig Opsørsel imod en Officeer. — En af de Paagjældende er anseet med Forbedringshuusarbeide i 8 Maanedes, 1 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 20 Dage, 3 med 27 Slag Kat, 3 med 50 Slag Kat og 1 med 27 Slag Kat daglig i 2 Dage. I Henseende til Alderen bemærkes, at 1 var mellem 15 og 20 Aar, 5 mellem 20 og 40 Aar, 1 mellem 40 og 60 Aar, 1 over den sidstnævnte Alder, og med Hensyn til 1 er Alderen ikke oplyst.

I Folge Alt Foranferte, i Forbindelse med Tabel-
 ferne, er Totalsummen af dem, der i Aaret 1830 ere i
 Danmark fundne skyldige til høiere Straf end Bøder,
 2090, eller, naar Man fraregner Island og Færøerne, og
 saaledes indskrænker sig til det egentlige Danmark, 2073,
 hvilke, naar Folkemængden i det egentlige Danmark,
 ligesom der var antaget i de tvende forløbne Aar, an-
 slaes til omtrent 1,200000 Mennesker, giver et For-
 hold af 1:578,87 eller med et rundt Tal 1:580.
 Af fornævnte 2073 Individier hørte 197 under militair
 og 1876 under civil Jurisdiction, og af disse sidste falde
 665, altsaa over $\frac{1}{3}$, alene paa Kjøbenhavn. Efter Be-
 retningen for 1829 var Antallet af dem, der i det
 egentlige Danmark vare dømte til høiere Straf end Bø-
 der, 1931, hvilket Antal forholdt sig til Folkemængden,
 som 1:621,44 eller med et rundt Tal 1:620, og af
 disse 1931 henhørte 176 under militair og 1755 under
 civil Jurisdiction, hvoraf igjen 605 vare dømte i Kjø-
 benhavn. Antallet af samtlige til høiere Straf end Bø-
 der dømte Individier var altsaa i 1830 betydeligt større
 end i 1829, hvilket in specie ogsaa gjelder om de ved
 de civile Jurisdictioner dømte Forbrydere. Dette Forhold
 bliver endnu ufordeelagtigere for Aaret 1830, naar der
 tages Hensyn til den Omstændighed, at der, som allerede
 bemærket, under Tallet af de i bemeldte Aar i den sæd-
 vanlige Procesform tiltalte Personer, kun indbefattedes
 85, mod hvem Sag var begyndt i 1829, medens derimod

128 gik ud af dem, der i 1830 vare tiltalte, paa Grund af at der ei endnu var falden Dom. Med Hensyn til Kjøbenhavn er Antallet af Forbrydere i Særdeleshed tiltaget, da de ved de civile Retter her i Staden Dømte i 1830 udgjøre 60 eller 10 pCt. flere end i Aaret 1829, da de vare 605. Forholdet imellem Frifundne og Domsældte ved de ordinaire civile Retter har i 1830 været noget mindre end i 1829, nemlig 213:1159 istedetfor at det i sidstnævnte Aar var 238:1149. Af de større Straffe har et større Antal været dicteret i 1830 end i 1829, hvorimod hiint Aar har et ringere Antal af Individer, der ere dømte til Bøder eller Fængsel, enten simpelt eller paa Vand og Brød.

Efter Beretningen for 1828 var Antallet af dem, der i det egentlige Danmark vare anseete mod større Straf end Bøder, 1958, der, skjøndt høiere end i 1829, dog er 132 ringere end i 1830. Hvad Kjøbenhavn in specie angaaer, var Tallet af dem, der ved de civile Retter vare ansete med større Straf end Bøder i 1828 547, hvilket, som bemærket, i 1829 steg til 605, men i 1830 til 665, der er omtrent 10 pCt. flere end i 1829 og henimod 22 pCt. flere end i 1828.

For Tyverie i Særdeleshed bleve i Aaret 1830 ved de ordinaire civile Retter i Danmark tiltalte 65 Individer flere end i 1829, nemlig 36 flere for 1ste Gang begaaet simpelt Tyverie, 22 for anden Gang begaaet, 15 for 3die Gang begaaet og 5 for gjentaget Tyverie

ifølge Fordn. 20 Febr. 1789 § 5; derimod var Antallet af de for Dvægttyverie Tiltalte i begge Aar eens, og for Tyverie forbundet med Indbrud vare i 1829 12 flere tiltalte end i 1830, ligesom der og i førstnævnte Aar var Een tiltalt for Gaaretyverie paa Island efter Placaten 24 Martz 1786 cfr. Rescript 25 Julii 1808, hvorimod Ingen i 1830 for denne Forbrydelse var tiltalt. Antallet af de for Tyverie Dømte oversteg i sidstnævnte Aar de i 1829 Dømte med 29, i det 9 flere bleve fundne skuldige i 1ste Gang begaaet simpelt Tyverie, 15 i 2den Gang begaaet, 9 i 3die Gang begaaet og 5 i gjentaget Tyverie efter Fordn. 20 Febr. 1789 § 5, medens derimod Antallet af de for Dvægttyverie Dømte i begge Aar var det samme og der i 1829 bleve dømte 8 flere for Indbrudstyverie, ligesom der og i dette Aar blev anseet Een for Gaaretyverie paa Island efter Placaten 24 Martz 1786 cfr. Rescript 25 Juli 1808. I Henseende til de for Tyverie idømte Straffe bemærkes, at i sidstnævnte Aar ere 3 flere blevne anseete med Fæstningsarbeide paa Livstid end i 1829, ligeledes 3 flere med Tugthuusarbeide paa Livstid, 13 med Rasphuus-Arbeide, 7 med Forbedringshuusarbeide i 3 Aar og derover, 7 med Forbedringshuusarbeide i kortere Tid, 2 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost og 16 med Riis og Vidfæning; hvorimod i 1829 18 flere ere blevne tilfundne Straf af Fængsel paa Vand og Brød, ligesom 4 i dette Aar bleve idømte Straf af Fæstningsarbeide fra 3—10 Aar medens Ingen i 1830

hermed er anseet. For Hælerie, 1ste Gang begaaet, bleve i 1830 ved de ordinaire Retter tiltalte 31 Personer flere end i 1829 og for 2den Gang begaaet 4 færre, medens Antallet af de for oftere begaaet Hælerie Tiltalte var det samme i begge Aar, saa at Summen af samtlige for denne Klasse af Forbrydelse Tiltalte i Aaret 1830 oversteg de i det foregaaende Aar Tiltalte med 27 Individer. Derimod bleve i førstnævnte Aar i Alt 9 flere dømt for Hælerie end i 1829, nemlig 9 flere for 1ste Gang begaaet, 1 flere for 3die Gang eller oftere begaaet, men 1 mindre for 2den Gang begaaet. Hvad de for Hælerie idømte Straffe angaaer, blev i 1830 Fæstningsarbejde paa Livstid anvendt paa 1, Forbedringshuusarbejde under 3 Aar paa 4, og Fængsel paa Bånd og Brød paa 5 flere end i 1829, hvorimod i sidstnævnte Aar Antallet af de med simpelt Fængsel eller Fængsel paa sædvanlig Fængsel anseete var 1 større, og i begge Aar et lige Antal blev anseet med Tugthuusarbejde paa Livstid.

Undet 8 August ere igjennem Cancelliet udfærdigede 2de allerhøieste Rescripter til Etatsraad, Dr. philosophiæ og Professor ordinarius ved Kjøbenhavns Universitet samt Directeur ved den polytechniske Læreanstalt, H. C. Ørsted, Ridder af Dannebrogen og Dannebrogsmænd, og til Dr. Philosophiæ og Professor extraordinarius ved Kjøbenhavns Universitet G. Forchhammer, om som Dommere at tiltræde Examinations-Commissionen i Physik

og Chemie ved den militaire Høiskole tilligemed Capitain af Søe-Etaten P. M. Luren, Ridder af Dannebrogen og Dannebrogsmænd; allerhøieste Rescript til Professor M. Nielsen, Ridder af Dannebrogen, om som Dommer at tiltræde Examinations-Commissionen i det danske Sprog ved bemeldte Høiskole tilligemed Oberstlieutenant og Divisions-Adjutant E. v. Ewald, Commandeur af Dannebrogen og Dannebrogsmænd, og Capitain af Artilleriet H. E. v. Fuhrman; og allerhøieste Rescript til Lector i Astronomien ved Kjøbenhavns Universitet E. F. R. Duffen om som Dommer at tiltræde Examinations-Commissionen i Mathematik ved ovennævnte Høiskole tilligemed Oberstlieutenant af Ingenieurcorpset F. E. v. Prangen, Ridder af Dannebrogen og Dannebrogsmænd og Capitainlieutenant af Søe-Etaten E. E. v. Zahrtman, Ridder af Dannebrogen og Dannebrogsmænd.

Den 24 August er første Expeditionssecretair i det Kongl. Svenske Cancellie og Cancellist ved de Svenske Ridderordenes J. A. Aftelius, som et udnævnt til Kongelig Svensk-Norsk Generalconsul ad interim i Kjøbenhavn, erkjendt i dette Embede.

Ledigt Embede.

Under General-Toldkammer- og Commerce-Collegiet: Ifølge allerhøieste Resolution af 21 August 1832 bliver istedet for hidtil een Told- og Consumtions-Dverbetjent i Randers nu 2 virkelige Dverbetjente at ansætte.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 11 Juli er meddeelt Confirmation paa Bestalling for Procurator

N. J. Hansen som Forstander ved Hospitalet i Varde. Den 22 August er Sognepræst for Åsferg og Faarup Menigheder i Aarhus Stift, J. L. Jørgensen, bekliffet til tillige at være Provst for Nørrehaald, Dnsild og Gjerløw Herreder i Rønders Amt; Cancellieraad, Assessor i General-
Toldkammer- og Commerce-Collegiet samt Kammersecretair for den tydske Afdeling af bemeldte Collegii Secretariat, S. H. Jensen, bekliffet til virkelig Justitsraad; Postmesterne i Aalborg, Ribe, Nykøbing paa Falster og Viborg: H. Sørensen, P. G. Neumann, A. F. Jansen og H. H. B. Hansen, bekliffede til Cancellieraader.

Under Landmilitair-Etaten: Den 1 August: er Secondlieutenant ved det Tyske Infanterie-Regiment E. H. G. v. Lohse forsat i lige Egenkab med sin Anciennetet af 15 December 1829 til det Lauenborgske Jægercorps; Premierlieutenant à la suite ved Kronens Regiment H. A. v. Lillenschiold meddeelt efter Ansøgning Afsted i Raade af Krigstjenesten med Pension. Den 2, Generalmajor à la suite i Armeen H. v. Bachman, Storkors af Dannebrogen og Dannebrogsmænd, der fungerer som Commandant i Slesvig og paa Slottet Gottorff, meddeelt General-lieutenants Character; Chefen for Kronens Regiment, Generalmajor J. M. v. Voigt, Storkors af Dannebrogen og Dannebrogsmænd, afgaaet efter sit Dnske fra bemeldte sin Post og ansat à la suite i Armeen med General-lieutenants Character og Wartpenge; den ved det andet Liv-Regiment staaende Oberst og Bataillons-Commandeur E. v. Komeling udnævnt til Chef for Kronens Regiment. Den 4 er ved andet Liv-Regiment skeet følgende Avancement: Commandeuren for anden Bataillon, Oberst P. v. Zingelmann forsat i lige Egenkab til første Bataillon; Major ved første Bataillon L. A. M. v. Lassen udnævnt til Commandeur for anden Bataillon og meddeelt Oberst-lieutenants Character med den ham forbeholdte Anciennetet; Major ved anden Bataillon E. F. v. Wilster forsat i lige Egenkab til første Bataillon.

(Fortsættes.)

Collegial=Lidende.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

X Nr. 36. Den 8de September 1832.

Redigeret, forlagt og udgivet af:

Peter Johan Monrad, Anders Sandøe Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Trykt i det Christensenske Officin ved J. D. Nvist.

Blandede Efterretninger.

S Forbindelse med den i forrige Nr. meddeelte Beretning om Criminalvæsenet i Danmark, meddeles følgende Forklaring om Criminalvæsenet paa de Dansk-Bestindiste Der i 1830:

Bed de ordinaire Retter i Bestindien bleve i Aaret 1830 13 Individer tiltalte for offentlige Forbrydelser. Af disse blev en Dreng, 14 Aar gammel, som var tiltalt for af Waade at have ihjelskudt en anden Dreng med en Pistol, aldeles frifunden, og 3 Personer, af hvilke den Ene var tiltalt for mislig Omgang med nogle Documenter, den Anden for 1ste Gang begaaet Tyverie og den Tredie for Misbrug af Skibspapirer, frifundne for videre Tiltale. Af de 9 domte Individer blev Een, for at have tilføiet en Anden et Knivstik, dømt til Forbedringshuusarbeide i 1 Aar, og Een for

Overfald paa en Frineger til Fængsel paa Vand og Brød; 4 bleve ansete for 1ste Gang begaaet Tyverie, de 2 med Fængsel paa Vand og Brød og de 2 andre, der bleve tiltalte under een Sag, med Pidskning; endelig bleve ~~2~~, ligeledes tiltalte under een Sag, for mislig Underskrift som Bitterlighedsvidner, straffede med Mulct, og 1 for Hødesløs Dmgang med sine Pistoler ligeledes med Mulct. Samtlige domte Individider vare Mandspersoner, og af disse vare de 2 mellem 15 og 20 Aar og de øvrige mellem 20 og 40 Aar gamle. Ikkun 3 vare Udlændinge, hvilke samtlige bleve fundne skyldige i Tyverie, hvorimod alle de Dørvige vare fødte og havde hjemme paa de danske vestindiske Der. Af ovennævnte 13 Personer have de 11 været tiltalte ved St. Thomæ Byting. I 1830 bleve saaledes for offentlige Forbrudelser ved de ordinaire Retter 7 Personer færre tiltalte end i Aaret 1829, ligesom Antallet af de Dømte i hiint Aar var 5 Personer ringere, idet ligesom mange i begge Aar bleve frifundne, men Sagerne med Hensyn til 2 af de i 1829 Tiltalte først i det følgende Aar bleve paa kjendte.

For offentlige Politieforsøelser bleve, ifølge General-Gouverneurens Resolution, 8 Frie og 34 Slaver, i Alt 42, ansete med høiere Straf end Bøder, hvilket er 20 Personer flere end i 1829. 8 Slaver bleve straffede for Tyverie, 7 for insubordineret Opførsel med en Plantageforvalter, 8 for ugrundet Klage over Driveren paa en Plantage, 1 for at have rømt fra Landet, 1 for

at have saaret en anden Slave, 1 for voldsomme Trubler mod en Blank, og 6 for Slagsmaal; fremdeles 6 Frie og 1 Slave for Opsætsighed, 1 Fri og 1 Slave for at have befordret den ovenmeldte Slaves Flugt og 1 Fri for at have bortført en Slaveneger. Af de 8 Frie bleve 2 tilfundsne Straf af Forviisning og de øvrige 6 af Fængsel paa Vand og Brød; af de 34 Slaver bleve 3 ansete med Straf af Arbeide i Jern tilligemed Vidskning, 8 med sidstnævnte Straf i Forening med Gadearbeide og de øvrige med Vidskning alene. For private Forseelser bleve i 1830 2 domte til større Straf end Bøder, nemlig 1 Fri for nærgaaende Udtryk mod Politieadjutanten til Fængsel paa Vand og Brød, og 1 Slave for verbale Injurier mod Plantagens Læge til samme Straf; derimod er i Aarets Løb ikke i Vestindien afgjort nogen Sag angaaende Hoer eller angaaende kvalificeret eller gjentaget Leiermaal.

Efter det Foransførte er Antallet af dem, der i Aaret 1830 paa de Danske vestindiske Colonier bleve ansete med høiere Straf end Bøder, i det Hele 50, hvilket Antal vel er større end i 1829, da i Alt 35 bleve belagte med corporlig Straf, nemlig 12 for offentlige ved de ordinaire Retter paatalte Forbrydelsler, 22 for offentlige Politieforseelser og 1 for private Forseelser, men derimod betydelig mindre end i 1828, da Antallet beløb sig til 71, nemlig 27 for offentlige ved de ordinaire Retter paatalte Forbrydelsler, 7 for offentlige Politie-

forseelser, 2 for private Forseelser og endelig 35, der bleve straffede corporligen efter General-Gouverneurens Resolution.

Beretning om den Slesvigiske Anstalt for Affindige fra 1 Octbr. 1830 til 1 Octbr. 1831 *).

I bemeldte Tidrum, som er det 11te Aar siden Institutets Stiftelse, ere 22 Personer af Mandkjønnet og 14 af Qvindkjønnet, altsaa i alt 36 Syge, optagne i samme. Blandt disse (af hvilke 10 høre til den dannede og 26 til den simple Klasse) have 3 tidligere været under Cuur i Hospitalet og vare udgaaede som helbredeede; men indkom atter formedelst Tilbagefald. I samme Tidrum ere 13 Individier udgaaede som helbredeede, 7 tagne tilbage uhelbredeede og 9 døde. Der indkom saaledes 7 flere end der udgik og det hele Antal udgjorde den 30 Septbr. 1831: 177, af hvilke 86 ere fra Hertugdømmet Slesvig, 73 fra Hertugdømmet Holsteen, 3 fra Hertugdømmet Lauenborg, 10 fra Danmark og 5 Ud-lændinge.

I de siden Anstaltens Oprettelse forløbne 11 Aar ere i alt 446 Personer optagne i samme, 124 udgaaede som helbredeede, 79 tagne tilbage som uhelbredeede og 66 døde.

Indtægterne og Udgifterne i det ovennævnte Aar have været følgende:

*) Cf. Coll. Tid. for 1831 Side 148—150.

Indtægt.

1) Af de ultimo Septbr. 1830 udestaaende Restancer er indkommet 2351 Rbd. $89\frac{2}{3}$ Sk. 2) Kospenge m. m. for de forpleiede Syge i alt 30478 Rbd. $75\frac{1}{5}$ Sk. 3) Tilfældig Indtægt for bortsolgte Ting 81 Rbd. 16 Sk. Total Indtægt 32911 Rbd. $81\frac{4}{5}$ Sk.

Udgift.

1) Udgiften i det foregaaende Aar oversteg Indtægten med 1900 Rbd. $85\frac{2}{3}$ Sk. 2) Skatter og Afgifter 302 Rbd. $41\frac{3}{5}$ Sk. 3) for Vedligeholdelsen af Bygningerne 922 Rbd. $52\frac{2}{5}$ Sk. 4) for Vedligeholdelsen af Inventariet 1636 Rbd. $67\frac{1}{5}$ Sk. 5) Lønninger til Embedsmænd 2587 Rbd. $73\frac{3}{5}$ Sk. 6) Lønninger til andre Betjente 2508 Rbd. $92\frac{4}{5}$ Sk. 7) Bekostninger med at afhente og aflevere bortløbne Syge samt Budløn 20 Rbd. 24 Sk. 8) Belønninger for de Affindiges Flid og Arbeide 211 Rbd. 24 Sk. 9) Skrivematerialier, Affskrifter og Porto 239 Rbd. $14\frac{4}{5}$ Sk. 10) for Aviser og Avertissementer 43 Rbd. $70\frac{2}{5}$ Sk. 11) til Fundering af et videnskabeligt Bibliothek for Lægen 32 Rbd. 12) Brændsel (med Indbefatning af det for næste Aar indkjøbte Forraad) 3584 Rbd. 40 Sk. 13) Huusholdnings = Omkostninger (Vass, Belysning og deslige derunder indbefattet) 13338 Rbd. $27\frac{1}{5}$ Sk. 14) De Affindiges Beklædning 1450 Rbd. $57\frac{2}{5}$ Sk. 15) Stiftelsens Heste og Vogn 425 Rbd. $54\frac{2}{5}$ Sk. 16) for Lægemedler, Barberen, chirurgisk Hjelp m. m. 754 Rbd.

60 $\frac{2}{3}$ Sk. 17) Begravelses = Omkostninger 114 Rbd.
 12 $\frac{2}{3}$ Sk. 18) til Præsten 20 Rbd. 19) Leie af
 Kirkestole 9 Rbd. 6 $\frac{2}{3}$ Sk. og 20) tilfældige Udgifter
 17 Rbdr. 73 $\frac{2}{3}$ Sk. Total-Udgift 30120 Rbd. 15 $\frac{1}{2}$ Sk.
 — Indtægten overstiger saaledes Udgiften med 2791 Rbdr.
 69 $\frac{2}{3}$ Sk.

Paa Quarantaine-Directionens allerunderdanigste Fore-
 stilling angaaende Modificationer i de mod den indiske Cholera
 trufne Foranstaltninger har det allernaadigst behaget Hans
 Majestæt under 31 August blandt andet at resolve:

1) at Directionen forundes Tilladelse til for Frem-
 tiden at ubelade af de udstedende Bekjendtgørelser de
 Sæstæder og Havne, der ere smittede af Cholera eller
 mistænkte. 2) at Directionen bemyndiges til at meddele
 samtlige Quarantaine-Commissioner i Danmark og Hertug-
 dommerne Slesvig og Holsteen følgende Instruction, som
 er afgaaet den 1 Septbr.:

Den under 8 f. M. udkomne allerhøieste Forordning
 for Kongeriget Danmark *), angaaende forandrede For-
 holdsregler med Hensyn til Foranstaltninger mod den
 indiske Cholera, meddeler, for at hindre denne Sygdoms
 Udbredelse fra Landsiden, saadanne For skrifter, som i tid-

*) I Instruksen til Commissionerne i Hertugdømmerne er
 naturligtvis her saavel som nedenfor citeret de paagjældende
 Anordninger for Hertugdømmerne; men iøvrigt er In-
 struksen af samme Indhold.

ligere Love indeholdes mod Sygdomme, der, saaledes som f. Ex. Børnekopper, i høi Grad ere smittende uden dog at være pestartet smittende.

Ifølge heraf vil Quarantaine-Directionen for Fremtiden ikke erklære de af Cholera angrebne Lande, Stæder og Der for saadanne, der ere at betragte som pestartet smittede, og altsaa heller ikke optage dem i sine Bekjendtgørelser; men dog ville med Hensyn til Cholera de lovmæssige Forsigtighedsregler ved Samkvæmmet fra Esiden saameget mindre være at tilfidesætte, jo nærmere de af Cholera angrebne Egne ere de Havne og Stæder, der hidtil ere befriede for denne Sygdom, — jo hurtigere Samkvæmmet til Søes er mellem disse angrebne Havne og de danske, — og jo mere man maa antage at Cholera-Sygdommens Charakter ikke udvikler sig i alle Egne paa en lige mild Maade, men iblandt andet synes at være betinget af Clima og Levemaade.

Idet Directionen udtrykkelig gjør Quarantaine-Commissionen opmærksom herpaa til Forebyggelse af muelige Misforstaaelser, undlader den ikke med Hensyn til Commissionens nærmere Forhold betræffende det berorte Punct, at meddele Samme følgende Instruction:

„At give nøie Agt paa alle til dens District ankommende Skibe, men i Særdeleshed paa dem, der komme fra Stæder, som ifølge offentlige Blade ere angrebne af Cholera, og ei alene, nu som før, nøie iagttage — ogsaa med Hensyn til Cholera — de For Skrifter,

der indeholdes i den 7de § i Forordningen af 8 Febr. 1805, hvilke Forstrifter, betræffende Forespørgsel hos Skipperen angaaende Sundhedstilstanden ombord, ligeledes ifølge Circulaire af 16 Januar 1808 anvendes med Hensyn til Børnekopper; — men endogsaa paa det omhyggeligste at anvende de ellers lovmæssigen anordnede Undersøgelser, især betræffende ankommende Skibes Papirer, og, naar Omstændighederne medføre det, da i Overensstemmelse med Forordningen af 28 Marts d. A. enten anordne den deri foreskrevne Observations-Quarantaine, eller og, naar f. Ex. Cholera eller en anden Sygdom, der ifølge Lægens Dom kan ansees som Cholera, har yttret sig paa et Skib under Reisen, eller ved Ankomsten til en eller anden indenlandsk Havn, da ifølge ovennævnte Forordning henvise Skibet til Ryholm.»

Da der ere deelte Meninger, om hvilke Boer der efter Placaten af 8 August 1812 skulle være fritagne for den ved Forordn. 8 Febr. 1810 paabudne $\frac{1}{2}$ pCt. Afgift af Arv, i det NoGLE antage, at i et Stervboe, hvis hele beholdne Formue i det mindste er 100 Rbd. Sølv, der skal deles imellem en efterlevende Ugtefælle og den Afdødes Arvinger, bliver Afgiften at beregne af Arvens Beløb 50 Rbd. Sølv, men Andre derimod formene, at $\frac{1}{2}$ pCt. Afgiften i det givne Tilfælde ikke skal beregnes, som Følge af at den Sum, der gaaer i Arv, ikke udgjør 100 Rbd. Sølv, har en Skifte-

forvalter forespurgt, hvorledes det i ovennævnte Placat brugte Udtryk: »beholdne Formue» er at forståa.

Efterat Cancelliet i Anledning heraf har corresponderet med det Kgl. Rentekammer, har Collegiet, i Overensstemmelse med den af Rentekammeret yttrede Mening, ladet Spørgeren tilkjendegive, at, da den ved Forordn. 8 Febr. 1810 paabudne Afgift ikkun erlægges af Arv, men den en efterlevende Ægtefælle tilkommende Hovedlod tilfalder denne, ikke i Egenkab af Arving efter den Afdøde, men som Medeier af Boet, kan Plac. 18 Aug. 1812, ved at fritage de Boer, hvis hele beholdne Formue er under 100 Rbd. Sølv, for den ommeldte Afgift, ikke, ved Udtrykket »Boe» have betegnet det hele Boe, der muligens skal deles imellem en efterlevende Ægtefælle og den Førstafdødes Arvinger, men kun den Deel af samme, der udgjør Arveladerens særskilte Boe, i hvilken Henseende det ikke kan gjøre nogen Forandring, at Forordningen 3 December 1828 § 2 bestemmer, at det stemplede Papir til Skiftebreve skal rette sig efter Boets beholdne Midlers Størrelse, efterat Gjelden er afslagt, da Skiftebrevet ubetinget omhandler hele Boets Formue, medens $\frac{1}{2}$ pCt. Afgiften kun beregnes af den Sum, der virkelig gaaer i Arv.

Da en Fattigcommune havde vægret sig ved at erstatte en anden Fattigcommune de Udgifter, der vare rædgaende til en i hiin første Commune hjemmehørende Bødkerdrengs Cuur og Pleie under hans Ophold i den

sibste Commune, hvor han var sat i Lære og hvor han senere ved Døden er afgaaet, blev det henstillet til Cancelliets Resolution, hvorvidt de gjældende Bestemmelser om at Tjenestetjende i Egnoms Tilfælde bør tages under Forsørgelse af Fattigvæsenet paa Dpholdsstedet, kunne udstrækkes til Læredrenge.

I denne Anledning har Cancelliet, i Skrivelse af 14 August sidstleden svaret, at Bestemmelsen i Placat 29 Decbr. 1829 ogsaa maa ansees anvendelig paa Læredrenge og at Fattigvæsenet paa det Sted, hvor Drengen stod i Lære, saaledes ikke kunde fordrø de omhandlede Udgifter refunderede.

Fra det Danske Cancellie er under 21 Julii udstedt følgende Circulaire til samtlige Amtmænd i Danmark:
 'Paa Cancelliets, efter dertil af det Kongelige Rentekammer givne Anledning, nedlagte allerunderdanigste Forsøgning har det behaget Hans Majestæt under 4 d. M. allernaadigst at resolve saaledes:

„Vi ville allernaadigst at den Amtmændene ifølge Fordn. 5 April 1793 Cap. 2 § 7 Litt. a. sammenholdt med Fordn. 8 Januar 1830 paaliggende Pligt aarligen til Rentekammerets Revision og Decision at indsende en Beregning over de Omkostninger i Delinquent-Sager, som lignes paa Kjøbstædernes Indvaanere, herefter maa bortfalde, samt at der for Fremtiden maa forholde sig paa samme Maade med Revisionen og Decisionen af Regnskaber over disse Omkostninger, som med de øvrige Kjøbstæd-Communerne vedkommende Regnskaber.“

Hvilken allerhøieste Resolution tiensligst meddeles (Titul) til behagelig Efterretning.

Amtmanden over Færøerne har til Cancelliet indsendt følgende Fortegnelse over Folkemængden paa Færøerne ved Udgangen af Aaret 1831.

Sylter.	Samlet Tal af begge Kjøn. Personer	deraf		deriblandt under 15 Aar.	
		Mand= Kjøn.	Qvinde= Kjøn.	Mand= Kjøn.	Qvinde= Kjøn.
		Persf.	Persf.	Persf.	Persf.
1. Strømøe:					
a) Thorshavns Bøye	740	342	398	123	127
b) Sydstrømøe .	490	261	229	84	65
c) Nordstrømøe .	878	441	437	187	163
	2108	1044	1064	394	355
2. Østerøe . .	1555	795	760	282	255
3. Nordøerøe . .	824	409	415	136	133
4. Vaagøe . .	621	302	319	94	106
5. Sandøe . .	501	267	234	82	64
6. Suderøe . .	1021	542	479	198	175
Ialt	6630	3359	3271	1186	1088

Naar denne Fortegnelse sammenholdes med den over Folkemængden paa Færøerne ved Udgangen af 1827, som findes i Collegial Tidenden for 1828, Side 742, erfares, at Folkemængden er forøget med 294 Personer, nemlig 146 af Mandkjønnet og 148 af Qvindekjønnet, samt at Antallet af Personer under 15 Aar var 1 mindre af Mandkjønnet, men 67 flere af Qvindekjønnet ved Udgangen af 1831 end ved Udgangen af 1827.

Direction for Quarantaine-Foranstaltningerne har den 1 September udstedt følgende Bekjendtgjørelse:

De Lande, Stæder og Der, som, efter de sidste til Directionen indkomne officielle Beretninger, indtil videre ansees for pestartig smittebe, ere:

- a) Damiette.
- b) Constantinopel.
- c) Algier.
- d) Tunis.

- e) Marocco.
- f) Smyrna.
- g) New Orleans.
- h) Den Candia.

For mistænkte Havne og Stæder ansees indtil videre :

- a) Alle tyrkiske Havne, med Undtagelse af de som smittede foranførte.
- b) Det afrikanske Barbaries øvrige Havne og Stæder.
- c) De vestindiske Der. Dog skulle de fra de danske vestindiske Der ankommende Skibe kunne befries for at lægges under Quarantaine, saafremt de foruden Sundhedspas medbringe behørig, af Vedkommende under Embedsauthoritet udstedte, Sundhedsattester.
- d) Nord-America. Dog fritages de fra disse Havne ankommende Skibe for Quarantaine, saafremt de foruden Sundhedspas ere forsynede med behørig Sundhedsattester fra de derværende Kongelige danske Consuler, eller disses Vice-Consuler.

Alle andre Havne og Der, i og udenfor Europa, blive at ansee som umistænkte.

Ledige Embeder.

Under det danske Cancellie: Skallerup og Benneberg Sognekald i Aalborg Stift 330 Rd. — Moesberg og Hørmested Sognekald i Aalborg Stift 220 Rd. Sognekaldet for Callundborg Kjøbsted i Sjællands Stift 440 Rd.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 22 August: er Birkedommer og Skriver ved Grevskabet Christiansøede samt Birkedommer ved Baroniet Juellinge og Grevskabet Hardenberg Reventlovs vestre District i Lolland, E. G. Aggerup, befikket til Cancellieraad; den 29, Sognepræst for Ballum Menighed i Ribe Stift, P. L. Fønss, befikket til Sognepræst for Møgeltonder Menighed i samme

Stift; den 31, Sognepræst for Døstrup Menighed i Ribe Stift, G. Koch, til tillige at være Provst for Loe og Møgelstønder Herreder i samme Stift; den 31, Premierlieutenant i Hans Majestæts Livcorps og Copiist i Kongens Fogeds Contoir, S. J. Gudenrath, til Assistent ved bemeldte Contoir.

Under RenteKammeret: Den 14 August er C. C. A. Erichsen udnævnt til Landmaaler. Den 26 August er den som Adjutant hos Hans Kongelige Høihed Prinds Frederik Carl Christian ansatte Premierlieutenant i Søe-Etaten C. L. J. Frøming, Ridder af Dannebrog, udnævnt til Kammerjunker.

Under den Africanske Consulat-Direction: Den 25 August er Kammerjunker L. J. Harthausen udnævnt til Fuldmægtig i Directionens Secretariat.

Under Landmilitair-Etaten: Den 4 August er ved andet Livregiment: Capitain N. C. v. Høst udnævnt til Major ved anden Bataillon med den ham reserverede Anciennetet og tildeelt det ottende Compagnie; Stabscapitain J. M. v. Nielsen til Chef for Grenadeer-Compagniet; Premierlieutenant J. F. C. v. Oldeland til Stabscapitain med den ham forbeholdte Anciennetet og Secondlieutenant G. D. C. v. Bett til Premierlieutenant; Secondlieutenant A. C. F. v. Wenzel tillagt den høiere Secondlieutenants Gage og Secondlieutenant à la suite J. A. H. v. Nørager indtraadt i virkelig Nummer paa yngst Secondlieutenants Gage, hvorved hans havende Extragage bespares; Regiments-Quartiermesterne A. C. E. Friderichsen ved det Oldenborgske Infanterie-Regiment og J. M. Birkerød ved Hans Majestæts eget Regiment meddeelt Capitains Character. Den 5 er ved Dronningens Liv-Regiment Stabscapitain H. J. v. Sachau udnævnt til Chef for Jægercompagniet; Premierlieutenant C. C. W. v. Bündiger til Stabscapitain med den ham forbeholdte Anciennetet og Secondlieutenant C. U. A. F. Baron v. Pechlin til Premierlieutenant; Major A. W. v. Lobedan, Ridder, tildeelt det ottende Compagnie; Premierlieutenant ved det Tjenske Regiment lette Dragoner

P. M. v. Blülov, Ridder, meddeelt Ritmesters Character med den ham reserverede Anciennitet. Den 7, Ritmester ved det Holsteenske Landseneer-Regiment C. L. v. Abramovitz meddeelt Majors Character med den ham forbeholdte Anciennitet; ved Kjøbenhavns kørgerlige Infanterie er characteriseret Premierlieutenant P. Weyvad udnævnt til virkelig Premierlieutenant; Secondlieutenant S. Levin meddeelt Premierlieutenants Character og Sergeant A. Kierkegaard ansat som Secondlieutenant. Den 8, Lieutenant ved det fjerde Herreds-Compagnie af Bornholms Milice D. Olsen meddeelt, efter Ansøgning og formedelst Svagelighed, Afsked i Raade, med Behold af de Rettigheder og Friheder, som sædvanligen tilstaaes veltiente Herreds-Officerer. Den 11 er ved Dronningens Liv-Regiment Major ved første Bataillon W. v. Lobedanz, Ridder, udnævnt til Commandeur for Regimentets anden Bataillon og Capitain af det Oldenborgske Infanterie-Regiment Ch. F. v. Høegh, Ridder, forsat til Dronningens Liv-Regiment som Major ved første Bataillon med den ham forbeholdte Anciennitet; ved det Oldenborgske Infanterie-Regiment er Stabscapitain D. v. Rye udnævnt til Chef for Grenadeer-Compagniet, hvorimod det ham bevilgede Extratillæg bespares, og Capitain à la suite. Hs. Durchl., Hertug Carl til Slesvig-Holsteen-Sønderborg-Glücksborg indtraadt i Stabscapitains Nummer og Gage; Premierlieutenant ved Dronningens Liv-Regiment J. H. G. v. Trminger, Ridder af Dannebrog og Dannebrogsmænd, meddeelt Capitains Character, dog indtil videre uden Anciennitet. Den 12, Secondlieutenant ved det Fyenske Infanterie-Regiment Ch. F. L. v. Fischer tillagt den høiere Secondlieutenants Gage; ved Bornholms Milice er Premierlieutenant ved andet Artillerie-Compagnie M. v. Dan udnævnt til Capitain og Chef for første Artillerie-Compagnie; characteriseret Capitain ved tredje Dragon-Compagnie J. v. Koefod til Chef for andet Dragon-Compagnie; den i Premierlieutenants Nummer ved andet Dragon-Compagnie staaende Capitain H. v. Rasch forsat i lige

Egenskab til første Dragon-Compagnie; characteriseret Capitain C. F. v. Piil ved tredie og characteriseret Premierlieutenant T. v. Maglegaard ved andet Dragon-Compagnie indtraadte i virkeligt Premierlieutenants Nummer ved bemeldte Compagnier; Secondlieutenanterne à la suite J. v. Koefod ved andet og H. S. v. Møller ved fjerde Dragon-Compagnie, indtraadte i virkeligt Secondlieutenants Nummer, den Førstnævnte ved andet og den Sidstnævnte ved tredie Dragon-Compagnie; Secondlieutenant à la suite ved Dragonerne J. v. Koefod ansat som saadan ved fjerde Dragon-Compagnie; Stabscapitain ved tredie Borger-Compagnie M. N. Holm udnævnt til Chef for Compagniet; Lieutenant B. H. Møller til Stabscapitain, og Lieutenant à la suite H. Pedersen indtraadt i virkeligt Lieutenants Nummer; Lieutenant ved siette Borger-Compagnie Ch. Larsen udnævnt til Capitain og Chef for bemeldte Compagnie; Lieutenant à la suite ved fjerde Herreds-Compagnie P. Jensen indtraadt i virkeligt Lieutenants Nummer; Corporalerne H. Kjøller af fjerde og E. Hansen af første Herreds-Compagnie udnævnte til Lieutenanter à la suite ved bemeldte Compagnier. Den 14, Capitain ved Kjøbenhavns borgerlige Artillerie M. Westrup tilbeelt det siette Compagnie; characteriseret Capitain H. H. Groth udnævnt til Chef for det ellefte Compagnie og Premierlieutenant C. W. Hochbrandt meddeelt Capitains Character; Premierlieutenant ved Kjøbenhavns Brandcorps J. Christensen meddeelt efter Ansøgning og formedelst Evagelighed Afsked i Raade fra Corpset. Den 15, Secondlieutenanterne L. H. C. N. v. Krieger af Slesvigsk Infanterie-Regiment, C. F. Ch. v. Grove af Artillerie-Corpset, C. J. v. Smidt af Tydske Jægercorps, A. F. v. Lassen af Artillerie-Corpset og C. F. v. Ellbrecht af samme Corps meddeelt Premierlieutenants Character; Secondlieutenanterne J. H. v. Friderichsen af Prinds Frederik Ferdinands Regiment lette Dragoner og C. B. v. Knorr af det Stollandske Landseener-Regiment meddeelt Premierlieutenants Character; Premierlieutenant ved Rendsborg Brandcorps P. Hansen

meddeelt, efter Ansøgning og formedelst Svagelighed, Uffed i Raade fra Corpset; Secondlieutenant ved bemeldte Corps J. W. Pohl udnævnt til Premierlieutenant; Secondlieutenant à la suite P. Steffens indtraadt i virkelig Secondlieutenants Nummer, og Commandeersergeanterne J. D. Lütjens og J. H. Bettfreund forfremmede til Secondlieutenanter à la suite. Den 19, Volontair i Generalstabens Bureau Krigs-Cancellie-Secretair G. Ch. Thulstrup udnævnt til surnummerair Cancellist; Bataillonschirurg ved det Tyske Infanterie-Regiment J. J. Nestler meddeelt Regimentschirurgs Character, dog uden derved at erholde Anciennetet som Regimentschirurg. Den 22, Chefen for Artilleriecorpset Generalmajor A. M. W. v. Haffner, Commandeur af Dannebrogen og Dannebrogsmænd, afgaaet efter Ansøgning fra denne Post, hvorimod han er ansat à la suite i Armeen med Wartpenge; Commandeuren for den Danske Artillerie-Brigade, Oberst W. v. Bille, Ridder, afgaaet fra Artilleriecorpset, ansat à la suite i Armeen og udnævnt til Commandant over Rendsborg Fæstning; Commandeuren for den Holsteenske Artillerie-Brigade, Oberstlieutenant W. v. Wachler meddeelt Uffed i Raade fra Krigstjenesten som Oberst og med Pension, under Navn af Wartpenge; Major ved Artillerie-Corpset G. v. Blicher meddeelt Uffed i Raade af Krigstjenesten som Oberstlieutenant og med Pension under Navn af Wartpenge; Oberstlieutenant i Artillerie-Corpset A. L. v. Lügow, Ridder, udnævnt til Chef for dette Corps, og meddeelt Obersts Character, dog indtil videre uden Anciennetet; Major i Artillerie-Corpset C. G. H. v. Baudix udnævnt til Commandeur for den Danske Artillerie-Brigade, og Major i bemeldte Corps M. v. Glahn, Ridder, til Commandeur for den Holsteenske Artillerie-Brigade; begge meddeelt Oberstlieutenants Character, dog indtil videre uden Anciennetet; Den ved Livcorpset staaende characteriserede Bataillonschirurg L. G. W. Thune udnævnt til virkelig Bataillonschirurg ved Prinds Christian Frederiks Regiment.

Collegial-Tidende.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

x Nr. 37. Den 15de September 1832.

Redigeret, forlagt og udgivet af:

Peter Johan Monrad, Anders Sandse Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Trykt i det Christensenske Officin ved J. D. Øvist.

Lovgivning.

Fra det Slesvig-Holsten-Lauenborgske Cancellie er den 10 Juli udkommet følgende Patent for Hertugdømmene Slesvig og Holsten, angaaende adskillige, i Henhold til den for samtlige tydske Forbundsstater affluttede Cartel-convention om Udlevering af Deserteurer og undvegne Værnepligtige, givne nærmere Bestemmelser:

Ifølge den tydske Forbundsforamlings Beslutning af 17 Maj d. A. ere i Henhold til den under 10 Febr. f. A. for samtlige tydske Forbundsstater affluttede Cartel-convention, der ved Cancelliepatentet af 30 April f. A. er bragt til offentlig Kundskab, efterstaaende nærmere Bestemmelser vedtagne angaaende Deserteurers og undvegne Værnepligtiges Udlevering:

- 1) Efter Bestemmelserne i den 9de Artikel af Cartel-conventionen af 10 Febr. 1831 kunne Gensd'armes,

Politiebetjenter, Militair- eller Sikkerhedsvagter, og overhovedet alle Vdrighedspersoner og Betjenter, til hvis Tjenesteforretninger det henhører, at have vaagent Die med alle mistænkelige Individider, ikke begjære nogen Præmie, naar de opbringe Deserteurer eller Heste, der ere medtagne af disse.

- 2) Alle, førend den almindelige Cartelconventions Afslutning deserterte eller borttrømte, i Artiklerne 1, 2, 3 og 12 betegnede Individider, enten de have begivet sig til et Forbundsmedlems Tropper eller Lande, eller sammesteds have unddraget sig for den dem paaliggende Børnepligt, tilkommer den i den 18de Artikel tilfagte Amnestie.
- 3) Den Frist, inden hvilken, i Dvereenstemmelse med Cartelconventionens 18de §, de, hvem Amnestie er tilstaaet, have at erklære sig, forlænges til den 5 October 1832. Med Hensyn til Deserteurer, der befinde sig i de en europæisk Magt, der tillige er Forbundsregjering, tilhørende Besiddelser i fremmede Verdensdele, overlades det til Regjeringens Skjøn at fastsætte en passende Forlængelse af Amnestie-Terminen.
- 4) De Individider, der ere gaaede i Krigstjeneste hos et andet Forbundsmedlem, staaer det frit for, at forblive i samme indtil de have udtjent deres indgangne Capitulation, eller at træde ud af samme, i hvilket sidste Fald Afsted ikke maa nægtes dem.

- 5) De Personer, der ville nyde godt af Amnestien, have, inden Udløbet af den endnu til 5 October 1832 forlængede Frist, at afgive deres Erklæring til Protocolen for de dem foresatte militaire Autoriteter, hvilke til den Ende det Fornødne er bleven tilkjendegivet; i modsat Fald kan Afsted nægtes dem førend Udløbet af den frivilligt paatagne Tjenestetid. Denne frivilligt til Protocolen afgivne Erklæring bliver derpaa ved den militaire Autoritets Foranstaltning kundgjort for vedkommende Autoritet paa Hjemstedet.
- 6) Med Hensyn til de Individider, der ere deserterede ind i en ikke til Forbundet hørende Magts Gebeet, og derfra have begivet sig ind i Forbundsgebetet, hvorfra de ville vende tilbage, overlades det til vedkommende Regjerings Bedømmelse, hvorvidt samme efter de forhaandenværende Omstændigheder finder den efter § 18 tilstaaede Amnestie anvendelig paa disse.
- 7) Den tilfagte Amnestie tilkommer de paagjældende Individider ogsaa i det Tilfælde, at de ere undvegne til saadanne af Forbundsmedlemmernes Stater, med hvilke særskilte Carteller allerede tidligere have fundet Sted.

Forestaaende bekjendtgjøres herved til Efterretning og vedbørlig Efterlevelse for alle Vedkommende.

En Placat af lignende Indhold er under 10 Sept. næstefter udfærdiget gjennem det danske Cancellie, hvilken derhos indholder den, efter Slutningen af § 3 fornødne Bestemmelse af den Fristforlængelse, der skal finde Sted med Hensyn til de danske Colonier uden for Europa; denne Forlængelse, hvorom Cancelliet først har corresponderet med det Kongelige General-Toldkammer- og Commerce-Collegium, og siden gjort allerunderdanigst Forestilling, er bestemt til 1 Aar fra den almindelige Termins Udløb, saa at den for bemeldte Colonier vedvarer til 5 October 1833.

Blandede Efterretninger.

I Aaret 1785 blev af daværende Sognepræst for Samtoste Menighed i Fyens Stift, Provst Seibelin, oprettet en geistlig Enkekasse for Baag Herred, hvortil af ham blev skænket 200 Rd. til en Fond for Kassen. Hovedbestemmelserne for denne Kasse vare, at enhver Præst, som vilde være Interessent i samme, skulde betale et Indskud af 12 Rd. eengang for alle, og til Landemodet et aarligt Bidrag af 1 Rd. 2 Mk., som skulde lægges til Kassens Fond, hvorefter deres Enker skulde fra Naadensaarets Udløb nyde aarlig 8 Rd., saalænge der ikkun vare 5 Enker, men 6 Rd. 4 Mk. naar Enkernes Tal steg til 6 eller derover, hvilken sidste Bestemmelse dog senere af Interessenterne blev forandret derhen, at enhver Enke skulde nyde 8 Rd. saalænge denne Pen-

sion kunde erlægges uden at angribe Kassens Capital eller de nye indkommede Indskud. Da Kassen nu har opsamlet en rentebærende Fond af over 2000 Rbd. Sølv, har den nuværende Provst for Baag og Vends Herreder, Birk, i Forening med tvende af Interessenterne valgte Sognepræster i Baag Herred, Consistorialraad Seidelin i Drebslette og Bang i Tanderup, udarbejdet et Forslag til en nye Fundats, paa hvilken efter derom givet Andragende den 10 August sidstleden er meddeelt allerhøieste Confirmation aldeles gratis. Fundatsen er af følgende Indhold:

A. Om Interessenternes Optagelse i Societetet og Forpligtelser til dette:

§ 1.

Denne Enkekasse staaer aaben alene for Baag Herreds geistlige Embedsmænd, og er enhver Præst, ordineret Catechet og Kirkesanger i Baag Herred berettiget at indtræde i samme, hvorom Provsten har at underrette Bedkommende ved deres Embeds Tiltrædelse. Denne Indtrædelsesret tilkommer ogsaa den i Herredet fungerende Provst, selv i det Tilfælde, at han ikke er Præst i Herredet. Tøvrigt vil det være en Selvfølge, at Indtrædelsen i denne Kasse intet forandrer i det Forhold, hvori Stiftets Geistlige staae til den almindelige fyenste geistlige Enkekasse.

§ 2.

Enhver, som attraaer at være Interessent i Kassen, gjør derom Anmeldelse for Provsten, bilagt med sin og Kones Alders Attest, samt egenhændigt skriftligt Vidnesbyrd paa Ære og Samvittighed, at han ikke, sig vitterlig, er beladt med nogen chronisk eller anden Sygdom, som med Grund kan befrygtes at bevirke en meer end almindelig tidlig Død, hvorefter han, hvis han var gift, inden han erholdt et Embede i Herredet, som giver ham Afgang til at indsætte i Enkekassen, enten strax eller i den, hans Embedstiltrædelse i Baag Herred nærmest paafølgende Juni eller Decbr. Termin betaler et Indskud i Kassen af 12 Rbd. Sølv eengang for alle, og en aarlig Afgift til hvert Aars 1 Mai af 1 Rbd. 2 Mk. Sølv.

§ 3.

Derfom nogen senere tiltræder, erlægger han, hvis han var gift, inden han erholdt et Embede i Herredet, som giver Afgang til Indtrædelse, med fornævnte Indskud tillige Renter af samme fra Kaldsbrevets Datum, og ligeledes det aarlige Bidrag 1 Rbd. 2 Mk. Sølv for hvert Aar, han har været Embedsmand i Herredet.

§ 4.

Hvis en i Herredet ansat og til Indtrædelse berettiget Embedsmand gifter sig og derefter ønsker at optages som Medlem, erlægger han de i foregaaende §§ anførte Bidrag a dato conjugii.

§ 5.

Naar en Mand, som efter sin Ansættelse i Herredet er indtraadt i Ægteskab, uden at have gjort Indskud for sin første Kone, gifter sig anden Gang, og da ønsker at gjøre Indskud for sin sidste Hustru, skulle ovennævnte Afgifter betales a dato primi conjugii. Var han derimod ved sin Ansættelse gift, men først for sin sidste Hustru gjør Indskud, betales Afgifterne fra Kaldsbrevets Datum.

§ 6.

Det anførte Indskud bliver uforandret for alle de Mænd, hvis Alder ei overstiger Konens med fulde 5 Aar. Men hvor dette er Tilfældet, forhøies Indskuddet med 1 Rbd. Sølv for hvert Aarfem Manden er ældre end Konen.

§ 7.

En Interessent kan udmelde sig, naar hans Kone er død, og atter, i Tilfælde af andet Ægteskab, tiltræde, naar han den første Termin efter senere Tiltrædelse betaler halvt Indskud med Renter a dato conjugii, samt 1 Rbd. 2 Mk. Sølv for hvert Aar, som er forløben siden hans Udmeldelse, ligesom og den i forrige § anmeldte Forhøielse i det der anførte Tilfælde.

§ 8.

Er Manden over 60 Aar gl., tilstedes ham Indlemmelse i Societetet ikkun under den Betingelse, at hans Kone ei er mere end 5 Aar yngre end han.

§ 9

Ovennævnte Indskud og aarlige Contingent kan erlægges dobbelt, hvorved den eventuelle Enke forsikkes en dobbelt Pension. Dog tillæbes det ingen Mand, som er over 50 Aar gammel, at tage mere end een Portion for sin Hustru.

§ 10. -

Indskuddet med videre, som i §§ 3—6 er nævnt, betales i det seneste første Termin efter Indmeldelsen; og kan ingen ansees for Interessent, eller som saadan modtage Police, førend disse Afgifter ere erlagte. Det aarlige Bidrag er forfalden til hvert Aars 1 Mai, og indfordres af Provsten tilligemed de sædvanlige Landmødes-Expenser. Interessenter, som i tvende Aar efter hinanden ei have erlagt det hos dem forfaldne Bidrag, ansees som udelukkede af Kassen.

§ 11.

Enhver som eengang for alle vil afgjøre det aarlige Bidrag, erlægger, foruden det sædvanlige Indskud, 25 Rbd. Sølvs for Portionen.

§ 12.

En Interessent, som flytter fra Herredet, vedbliver at være Medlem af Societetet, saalænge han til fastsat Tid til Provsten indsender det skyldige Contingent. Dog kan han, naar han boer udenfor Provstiet, ikke gjøre Forbring paa enten at have Stemme i Societetets For-

handlinger eller at faae Circulairer, der meddele Efterretninger om Kassens Status, sig tilstillede.

B. Om Enkepensionen og dens Udbredelse.

§ 13.

Ved foransførte Indskud og Bidrag forsikkrer enhver Interessent sin eventuelle Enke en aarlig Pension, som for det første bestemmes til 8 Rbd. Sølvs af hver Portion og forfalder til Udbetaling til hvert Aars 1 Mai. Pensionen beregnes Enken første Gang fra Mandens Dødsdag indtil den derpaa følgende 1 Mai.

§ 14.

Denne Pension skal udredes af de aarlige Bidrag, samt af de udsatte Capitalers Renter. Og maae Kassens Capitaler ingenfinde angribes, men bør endog indtil videre forøges med ibetmindste alle nye Indskud. Skulde Enkepensionerne ei kunne udredes af Renterne og de aarlige Bidrag, da bliver det Manglende at supplere af Interessenterne ved Forhøielse i det aarlige Tilskud, saa at den lovede Pension af 8 Rbd. Sølvs under alle Omstændigheder sikkes Enkerne.

§ 15.

Da Interessenterne efter foregaaende §§ sikke Enkerne den lovede Pension, saa ansees det ei længere fornødent, at det hele Overskud af Renterne og de aarlige Bidrag lægges til Fonden, men endeel af disse Indtægter bør anvendes til Forhøielse i Enkernes Pension paa følgende Maade: Saalænge Kassens Fond er under 3000 Rbd.

Sølv, lægges den ene Halvdeel af Aarets nævnte Overflud til Fonden og den anden Halvdeel tillægges Enkerne, dog saaledes, at Forhøielsen i Enhvers Pension stedsføres med fulde Rigsbankdaler Sedler, og bliver paa de af Enkerne udstedende Qvitteringer særskilt at anføre, hvad der hvert Aar af Kassens Overflud er dem tilstaaet som Forhøielse i den ordinaire Pension. Saasnart Kassens Capital er voren til 3000 Rbd. Sølv, vil det paa- liggende Kassens Bestyrer at indkomme med videre Forslag til Capitalens Anvendelse.

§ 16.

Gifter en Enke sig, ophører Pensionen, saalænge hun lever i det nye Ægtekab, men døer Manden, tiltræder hun strax, nemlig fra den sidste Mand's Dødsdag, den forrige Pensionsret.

§ 17.

Pensionen vedvarer til Pensionistens Dødsdag, og affordres Provsten, imod behørig Qvittering, attesteret af Sjølesørgeren, at Pensionisten lever i ugift Stand, men den er Kassen hjemfalden, naar den i 3 Aar har været uaffordret.

§ 18.

Ligesom Enken nyder Pension fra Mandens Dødsdag (cfr. § 13.) saaledes vil og det aarlige Tilskud, som en afdød Mand maatte i Dødsaaet blive skuldig, være at beregne som tilkommende Kassen fra 1 Mai til Døds-

dagen og enten affordres hans Stervboe eller liquideres i den Enkension, som første Gang betales Enken.

C. Om Kassens og Pengevæsenets Bestyrelse.

§ 19.

Provsten i Baag Herred er stedse Kassens Bestyrer, fører dens Regnskaber, modtager og udtæller dens Midler. I hans Forvaring og under hans Ans og Tilsvær forblive dens Bøger, Obligationer, Pengebeviser og contante Beholdninger.

§ 20.

Regnskabet slutes til hvert Aars 31 Juli og indføres i en dertil indrettet Protocol, som bør pagineres og gennemdrages, samt forsegles af Stiftsøvrigheden. Dette Regnskab revideres vevselviis af 2 Præster i Herredet, hvilke aarligen af de andre Interessenter udnævnes, og indsendes derefter, i Dvereensstemmelse med allerhøieste Resolution af 19 November 1828 til det Kongelige Danske Cancellies Decission.

§ 21.

Naar en Capital af 100 Rbd. er samlet, bør Provsten i Forening med Aarets Revisorer drage Omsorg for, at samme snarest muligt vorder rentebærende for Kassen. Dens Capitaler bør fortrinligen udlaanes imod Pant i faste Ejendomme, og hvis saadanne besiddes af Interessenterne, fortrinsviis til disse, under de Vilkaar, som ere bestemte for Ublaas af andre offentlige Midler.

§ 22.

Alle Enkekassens Obligationer bør, naar disse ere Statspapirer, have Paategning, at de ere Baag Herreds geistlige Enkekasse tilhørende, og denne Paategning i vedkommende Statsgjælds-Contoir noteres; og blive isvrigt i Almindelighed de Regler at følge, som for Bestyrelsen af offentlige Midler allernaadigst ere befalede eller maatte befales.

§ 23.

Ved Regnskabet's aarlige Revision forevises, tilligemed Bilagene, Kassens samtlige Obligationer for de valgte Revisorer, hvilke paa Regnskabet have at attestere, at saadan Foreviisning er skeet.

§ 24.

Naar Regnskabet er revideret, omfendes en Extract af samme til Underretning for Kassens samtlige Interessenter, paa det at disse kunne være vidende om Kassens Forfatning. Med samme bør tillige følge Navne-Fortegnelser over Interessenterne og de pensionsnydende Enker.

§ 25.

Interessenterne forbeholdes Ret til at gjøre saadanne Tillæg og Forandringer til denne Fundats, som i sin Tid maatte ansees tjenlige, men som, for at være gjældende, skulle forsynes med det Kongelige Danske Cancellies Approbation.

§ 26.

Naar denne Fundats har erholdt allernaadigst Confirmation, hvortil den saasnart som muligt bliver at indsende, meddeles nuværende og efterfølgende Interessenter et trykt Exemplar imod Betaling af 1 Mk. Solv.

Efterretninger om ledige geistlige Embeders Indtægter og de derpaa hvilende Byrder :

1. Poulsker Sognekald paa Bornholm, efter gammel Angivelse 220 Rbd., har følgende Indtægter: i de lige Aar $26\frac{1}{10}$ Edr. Rug, $39\frac{1}{2}$ Edr. Byg, $65\frac{1}{3}$ Edr. Havre, alt gammelt Maal, 33 Stkr. Lam, 47 Gjøes; i de ulige Aar, $25\frac{1}{10}$ Edr. Rug, $44\frac{1}{2}$ Edr. Byg, $57\frac{1}{2}$ Edr. Havre, alt gammelt Maal, 31 Lam, 51 Gjøes, samt endvidere aarlig 50 Epd. sigtet Brød, 50 Sneseg, 12 Pd. Smør, Melk omtrent til 2 Epd. Ost, 88 Dagværker af Mandspersoner, ligesaamange af Fruentimmer. Refusion af Fiskeleiet Snogebed 5 Rbd. 5 Mk. Solv; af 33 Selveiergaardte 1 Mk. 4 Sk. Solv. Offer og Accidentser omtrent 120 Rbd.; Præstegaardens Jorder ere 25 Edr. Land saakaldet Bygjord og 36 Edr. Land Havrejord, foruden Enge. Paa Kaldet hviler Enkepension.

2. Skallerup og Venneberg Sognekald i Aalborg Stift, tilforn anslaaet til 330 Rbd., har nu følgende Indtægter: 1) Korntienden af begge Sognes 342 Edr. 7 Skpr. Hartkorn udgjør omtrent 93 Edr. Rug, 105 Edr. Byg og 90 Edr. Havre. 2) Nvægtienden omtrent 16 Rbd. 3) Landgjeldspenge 35 Rbd. 4) Smaaredsel 16 Rbd. 5) Offer og Accidentser 120 Rbd. Præstegaarden staaer

for Hartkorn: 6 Tdr. 6 Skpr. 2 Alb. Paa Kaldet hviler en Gjæld stor til Rest 550 Rbd. Sølv. Enke findes paa Kaldet.

3. Moesberg og Hørmested Sognekald i Aalborg Stift, efter gammel Angivelse anslaaet til 220 Rbd., har nu følgende Indtægter: 1) Korntienden af begge Sognes 239 Tdr. 3 Skpr. Hartkorn udgjør 76 a 78 Tdr. Rug 58 Tdr. Byg 30 Tdr. Havre. 2) Refusion af Eskjer 2 Tdr. Rug og 2 Tdr. Byg, af Laden 3 Tdr. Rug og 3 Tdr. Byg. 3) af en Annergaard 5 Tdr. Byg. 4) Dvægtienden af begge Sogne 24 Rbd. 5) Dffer og Accidentser 100 Rbd. 6) Præstegaarden staaer for Hartkorn 6 Tdr. 5 Skpr. 2 Alb. Enke findes paa Kaldet.

4. Østersnede Sognekald i Ribe Stift, efter gammel Angivelse 400 Rbd., har nu følgende Indtægter: 1) Tienden af Sognets 350 Tdr. 4 Skpr. 2 Tdr. 2 Alb. Hartkorn udgjør omtrent 131 Tdr. Rug, 10 Tdr. Byg og 16 Tdr. Havre. 2) Emaaredsel 20 Lpd. Ost, 5 Lpd. Smør, 50 Sene Eg, 25 Par Kyllinger. 3) Dffer og Accidentser omtrent 120 Rbd. Sølv. 4) Præstegaarden staaer for Hartkorn 9 Tdr. 7 Skpr. 2 Alb. Uger og Eng; I Udviisning have af Hovedgaarden Aggerbølles Skove 5 a 10 Læs Bøgebrænde, som Wederlag for nogle af Præstegaardens øde Jorder paa 2 Tdr. 5 Skpr. 1 Tdr. 1 Alb. Hartkorn, der drives under Aggerbølle. Landseneerhest holdes.

Efter allerunderdanigst Forestilling fra Overhofmarschallen har Hans Majestæt ved allerhøieste Resolution af 11 August sidstleden allernaadigst tillagt Hofmedici samme Rang som Hofchirurgerne have, nemlig efter Rangforordningens 5te Klasse Nr. 8.

Pedige Embeder.

Under det danske Cancellie: Ordineret Degne- og Overlærer-Embedet paa Romøe under Ribe Stift. Embedets Indtægter ere 50 Skpr. Rug, 20 Skpr. Byg og 423 Rbd. 4 Mk. Sølv, hvori afgaaer en Underlærers Løn, der har været 20 Rbd. Sølv aarlig, men isvrigt er ubestemt. — Hjert og Harre Sognekald i Viborg Stift, 250 Rbd. — Bettersløv og Hømb Sognekald i Sjælland, 200 Rbd. — Kullerup og Refsvindinge Sognekald i Fyen, 325 Rbd. — Fredensborg, Åsminderød og Grønholt residerende Capellanie, 260 Rbd. — Østersnede Sognekald i Ribe Stift, 400 Rbd. — Et Copiist-Embede i Kongens Fogeds Contoir i Kjøbenhavn.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 5 Sept. er Milice-Auditeur og Proceprocurator N. A. B. Kjerulff beskikket til Procurator ved Overretten og samtlige Underretter paa de dansk-Vestindiske Ør; den 7. Sognepræst for Hjert og Harre Menigheder i Viborg Stift, J. W. Tørgensen, beskikket til Sognepræst for Nækjøbing Kjøbstæd og Anneret Rørvig i Sjælland; Sognepræst for Bettersløv og Hømb Menigheder i Sjælland, W. E. Lindegaard, til Sognepræst for Slaglille og Bjernebe Menigheder sammesteds; residerende Capellan til Fredensborg, Åsminderød og Grønholt Menigheder sammesteds, W. B. Bengien, til Sognepræst for Kjerteminde og Anneret Dregstrup i Fyen; Sognepræst for Delands Menighed i Aalborg Stift, H. J. N. Thomsen, til Sognepræst for Gunderup og Neusling Menigheder i Viborg Stift; ordineret Degn og Overlærer paa Romøe under Ribe Stift, A. S. Janzen, til Sognepræst for Byrum, Besterøe og Hals Menigheder paa Læsø; Sognepræst for Kullerup og Refsvindinge Menigheder i Fyen, D. Lund, til Sognepræst for Østertorsløv Menighed i Aarhus Stift; Cand. theol. og Lærer ved Søe-Statens Drengeskole, P. B. v.

Wyllich til Sognepræst for Seerup og Lemming Menigheds heder i Aarhus Stift; Cand. theol. E. Johannsen til personel Capellan for Dreise Menighed i Svøns Stift.

Under General-Toldkammer- og Commerces Collegiet: Den 4 Juli er Examinatus juris F. C. Barner beskikket til Inspecteur ved Falkebjerg Fyr paa Langeland; den 11, Kjøbmand og Havnecommissair i Frederikshavn J. Larsen til Agent med Rang med Nr. 4 i 6te Klasse af Rangforordningen af 14 October 1746; den 18, const. Told- og Consumtions-Kasserer i Rudkjøbing J. P. Voigt til Told- og Consumtions-Kasserer sammesteds; den 28, constitueret Told- og Consumtions-Inspecteur Portcontrolleur E. Lassen til Told- og Consumtions-Inspecteur i Præstøe; d. 31, Oberstlieutenant Kammerjunker E. F. Lowhøw, Ridder af Dannebrog, til Toldinspecteur i Glücksstad; d. 11 August: N. Gelzer til Assistent hos Grændsetold-Inspecteuren ved Toldskjeldet imellem Hertugdømmet Slesvig og Nørrejylland; Told- og Consumtions Underbetjent i Skjelskjør E. Wichman til Told- og Consumtions-Underbetjent her i Staden i Toldbetjent Ledøes Sted, der igjen er ansat som Told- og Consumtions-Underbetjent i Skjelskjør; d. 15, Actuarius L. Moritzen til Toldforvalter i Bredstedt; d. 18, Kjøbmand E. F. S. Brede til adjungeret Consul i Stettin; Viceconsul C. Rosenius til Consul i Wzburg.

Under Admiralitets- og Commissariats Collegium: Den 12 August er Frue D. M. Holm, Enke efter afdøde Premierlieutenant H. A. Holm, tillagt Rang med Søe-Capitainers Fruer. Den 19, Søcadet-Underofficererne A. E. Schulz og A. J. H. Agerfflow, udnævnte til Secondlieutenanter. Den 26, Secondlieutenant J. E. Kryger udnævnt til Premierlieutenant. Den 2 September, Premierlieutenant H. G. Lind udnævnt til Capitain-Lieutenant, dog uden Anciennetet indtil hans Formænd i Premierlieutenants-Classen ligeledes ere avancerede til Capitain-Lieutenanter.

Collegial=Lidende.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

Nr. 38. Den 22de September 1832.

Redigeret, forlagt og udgivet af:

Peter Johan Monrad, Anders Sandse Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Trykt i det Christensenske Officin ved J. D. Øvist.

Lovgivning.

Med Examen artium ved Kjøbenhavns Universitet foredredes tilforn kun een skriftlig Udarbeidelse af Examinanderne, nemlig den latinske Stil. Men da Formen af denne Examen ved Forordn. af 22 Marts 1805 blev aldeles forandret, bleve i Alt 16 skriftlige Udarbeidelser foreskrevne, hvorimod den mundtlige Prøve blev meget indskrænket. Uagtet Antallet af de Dimitterede i de paafølgende Aar, som en Folge af Lidsomstændighederne, der syntes at tilbyde de Unge fordeelagtigere Udsigt ved Handel eller Jordbrug end ved Studeringer, var det mindste, der er havt ved Universitetet, nemlig for det meste kun mellem 90 og 100, viste Uleilighederne ved de mange skriftlige Udarbeidelser sig dog snart saa store, at disse ved allerhøieste Resolutioner af 9 October 1812 og 7 August 1818 bleve indskrænkede til 9. Men da ogsaa dette Antal

af skriftlige Udarbejdelser endnu var stort, og da Ueilighederne derved vare blevne desto føleligere, jo mere de Dimitteredes Antal er voxet, da nemlig i de senere Aar ved Middeltal 170 aarligen ere inscriberede ved Universitetet, og i nogle Aar endog over 200 anmeldtes, saa androg det academiske Consistorium paa en yderligere Indskrænkning i denne Henseende.

Directionen for Universitetet og de lærde Skoler fandt ogsaa en saadan Indskrænkning af flere Grunde tilraadelig. Den mundtlige Examination synes i det Hele for den Alder, hvori de fleste Dimitterede ere, at kunne føre til en sikkrere Dom om disses Kundskaber, end den skriftlige Prøve. Man kan nemlig af denne Alder ikke vente den Modenhed og Sikkerhed, at de ved Besvarelsen af en Opgave ikke mangen Gang behøve et veiledende Bink. Et saadant kan Examinator ved den mundtlige Prøve give, ligesom han ogsaa fra eet Spørgsmaal, som Examinanten ikke kan besvare fyldestgjørende, kan gaae over til andre, hvilket derimod ikke kan finde Sted ved den skriftlige Prøve. Det har derfor ofte viist sig, at en Examinand, hvis skriftlige Udarbejdelse i en Videnskab var mislykket, ved den mundtlige Examen befandtes at besidde tilbørlige Kundskaber i samme. Fremdeles kan det, uagtet det Tilsyn, der føres, ikke forebygges, at jo Nogle hemmeligen benytte medbragte Hjælpemidler. Disses Udarbejdelser kunne herved erholde et ufortjent Fortrin for deres, som ikke have tilladt sig dette. For

Examinatorerne er det ikke blot høist byrdefuldt at gennemgaae et saa stort Antal Specimina, men da disse i saa Dage maae circulere mellem flere Examinatorer, levnes der, ved det nu saa betydeligen stegne Antal af Examinander, vanskeligen Tid til at overveie hvert især med den Nøiagtighed, Examinatorerne selv ønske. Endeligen merntes ogsaa nogen Tid at kunne spares, saa at den mundtlige Examen tidligere kunde finde Sted, og saaledes de Ny-Inscriberedes Vaabenøvelser tilendebringes i Begyndelsen af November Maaned, til hvilken Tid Forelæsningerne ved Universitetet skulde begynde.

Men hvorvel disse Grunde, efter Directionens Forskning, afgjørende talede for en Indskrænkning i skriftlige Udarbejdelser ved Examen artium, saa burde det dog derved paasees, at de skriftlige Prøver, som fremdeles maatte vedblive, beholdt et saadant Omfang, at de unge Studerendes Fremgang derefter med Sikkerhed kunde bedømmes, samt at der ved Indskrænkningen ikke skulde foranlediges, at de skriftlige Øvelser i Skolerne, der ere af saa stor Vigtighed, skulde behandles med mindre Omhu.

De skriftlige Udarbejdelser, som efter de bestaaende Anordninger, fordredes ved Examen artium, vare følgende:

- 1) en latinisk Stiilprøve, hvortil et passende dansk Thema dicteres.
- 2) en dansk Oversættelse af et lettere Sted i et eller andet latinisk classisk Skrift, som ikke pleier at læses i Skolerne.

- 3) Besvarelse af et Spørgsmaal af den christelige Religionslære.
- 4) og 5) Besvarelse af et Spørgsmaal af den ældre og et af den nyere Verdenshistorie.

De skriftlige Besvarelser af Opgaverne af Religionslæren og af den nyere Historie bedømtes først af Professorerne i Theologie og Historie med Hensyn paa de deri udviste videnskabelige Kundskaber, og underskattedes derpaa en egen Bedømmelse af en Committee, bestaaende af to Professorer, hvilke samtlige Censorer hver Gang udvalgte af dem selv, og med hvilke Professoren i Æsthetiken sammentraadte, for at bestemme en egen Character for Sproget og Stilen i Udarbejdelse, hvilken Character anførtes i Character-Rubriken for Udarbejdelse i Modersmaalet.

- 6) en Oversættelse af et tydsk Pensum, og
- 7) af et fransk Pensum, i Dansk.
- 8) Besvarelse af en arithmetisk, og
- 9) af en geometrisk Opgave.

Af disse Udarbejdelser formentte Directionen, at, foruden den latinske Stiilprøve, ogsaa den under Nr. 2 anførte skriftlige Oversættelse af et Sted af en latinsk Autor burde vedblive, da det er vanskeligt ved den mundtlige Examination at finde for enhver Examinand et Sted af en classisk Skribent, hvori hverken usædvanlige Udtryk og Talemaader, eller indviklede Constructioner forekomme, saa at det kunde forebæ af den Unge, at han skulde kunne oversætte det

uden at det først var gennemgaaet med ham i Skolen, og da Examinanden behøver længere Tid til at sætte sig ind i et saadant Sted, end der kan tilstaaes ham ved den mundtlige Prøve.

Til Bedømmelsen af Examinandens Færdighed i at udtrykke sig i Modersmaalet syntes de nu dertil foreskrevne Udarbeidelser over Opgaven af Religionslæren og Historien at være aldeles hensigtsvarende; kun meentes een Opgave af Verdenshistorien, enten af den ældre eller af den nyere, tilstrækkelig til Diemedet. Det kunde endog synes, som om det i denne Hensigt var nok at fordre een Udarbeidelse i Modersmaalet, enten af Religionslæren eller af Historien. Da imidlertid disse Udarbeidelser ere af forskjelligt Slags, og saaledes give Leilighed til fra flere Sider at kjende Examinandens Færdighed i at udtrykke sig i Modersmaalet, og da det er af Vigtighed, at Disciplene i Skolerne flittig øves i Udarbeidelser saavel af Religionslæren som af Historien, saa maatte Directionen ansee det for rettest, at begge Slags Udarbeidelser fremdeles skulle fordres ved Examen artium. Derimod formeente Directionen, at den særegne Censur med Hensyn til de i disse Udarbeidelser udviste videnskabelige Kundskaber kunde bortfalde, da denne Censur krævede længere Tid, og da Examinandens Kundskab dog ikke tilstrækkeligen kunde bedømmes efter hans Besvarelse af et enkelt Spørgsmaal. Dog kunde disse Udarbeidelser, efter at være bedømte med Hensyn paa Sprog og Stil, afgives til Examinato-

rerne i Religion og Historie, for at disse kunde tage passende Hensyn dertil ved Bestemmelsen af den Character, som efter den mundtlige Prøve bliver at tildele Examinanden.

Den skriftlige Prøve i Tydsk og Fransk har kun bestaaet i Oversættelse af et opgivet Stykke af en tydsk eller fransk Forfatter, og da det Samme finder Sted ved den mundtlige Prøve, hvor Examinator tillige har Leilighed til at prøve Examinanden i Grammatiken, saa skjønnede Directionen ikke rettere, end at den skriftlige Prøve her ganske kunde bortfalde.

Tvivlsommere kunde det synes, om de skriftlige Opgaver i Mathematiken fremdeles skulde bibeholdes. Men naar det betænkes, deels at det efter de ovenfor udviklede Grunde er af Vigtighed, at Antallet af de skriftlige Udarbejdelser ved Examen artium indskrænkes, deels at de Unge, som underkaste sig denne Examen, kunne besidde ret god Kundskab i Elementerne af Arithmetik og Geometrie og dog behøve et eller andet veiledende Vink for at besvare en Opgave af disse Videnskaber, og at en Feiltagelse, som maaskee i sig selv er af ringe Betydning, kan forhindre dem i at løse en saadan Opgave, og at saaledes den mundtlige Prøve kan lede til et sikkrere Resultat, saa maatte Directionen være af den Formening, at disse skriftlige Udarbejdelser burde bortfalde.

Saa vel tilforn, som endnu efter Forbn. af 22 Marts 1805 § 14 var det Examinanderne tilladt ved de skrift-

lige Oversættelser at benytte en Ordbog, hvilken dog skulde være den samme for Alle. Men da det befrygtedes, at Vedkommende i disse Ordbøger kunde medbringe andre Hjælpe-midler, saa blev ved allerhøieste Resolution af 20 Septbr. 1805 Tilladelsen til at bruge en Ordbog ophævet, hvorimod vedkommende Examinatorer bemyndigedes til, hvis der i de forelagte Oversættelses-Opgaver skulde forekomme enkelte vanskeligere Ord eller noget usædvanlige Talemaader, da at tilføie nedenunder eller vedtøgne deres Betydning i det andet Sprog. Men da det ikke er let at bedømme, hvilke Ord og Talemaader, der ere mere fremmede for Examinanderne, efterdi dette ikke er eens for Alle, og da Misbrug mindre ere at befrygte, naar de skriftlige Udarbejdelser indskrænkes, saa formeentes, at Brugen af en bestemt dansk-latinisk Ordbog burde være tilladt ved Udarbejdelsen af den latiniske Stil, men at derimod ingen Ordbog maatte benyttes ved Oversættelsen fra Latin paa Dansk.

Ved Fordn. af 22 Marts 1805 § 14 er for dem, som ved den skriftlige Prøve bruge utilladelige Hjælpe-midler, fastsat den Straf, at de uden videre udelukkes fra Examen for denne Gang. Herved sættes imidlertid de Paagjeldende et Aar tilbage, thi selv naar en extraordinair Examen undertiden nogle Maanedes senere maa afholdes for Gaadanne, som ved Sygdom eller andet uundgaaeligt Forfald ikke have kunnet indstille sig i rette Tid, synes det betænkeligt at tilstede de Afviste Ud-

gang til denne Examen, forbi disse endog kunde ønske at vinde saa meget længere Tid til Forberedelse. Da imidlertid hiin Straf mangen Gang ikke staaer i Forhold til Forseelsen, saa fandtes der Anledning til at anbrage paa allerhøieste Bemyndigelse til, at den, i det mindste i nogle Tilfælde, kunde være at formilde.

Den ovenmeldte extraordinaire Examen er de fleste Aar fornøden, da det sædvanligen indtræffer, at nogle af de Anmeldte enten kort forinden eller under Examen blive syge, og da de fra Island Dmitterede undertiden først ankomme her til Staden, efterat Examen er afholdt. Det fandtes rettest, at en vis Tid for denne extraordinaire Examen blev bestemt, og at den da blev ansat til de nærmeste Dage før Juleferien.

Da der ved samtlige foransførte Bestemmelser intet Nytt vilde blive at fordrø af Examinanderne, saa fandtes Intet til Hinder for at de strax kunde træde i Kraft ved den i dette Aar forestaaende Examen artium.

Efterat herom har været nedlagt allerunderdanigst Forestilling, har det behaget Hans Majestæt Kongen under 31 August d. A. allernaadigst at approbere følgende nærmere Bestemmelser for Examen artium ved Kjøbenhavns Universitet:

§ 1.

De skriftlige Udarbejdelser til Examen artium ved Kjøbenhavns Universitet skulle herefter indskrænkes til følgende:

- a) En latinsk Stilprøve, til hvilken det tillades Examinanden at medbringe og afbenytte en for samtlige Examinander forud bestemt dansk-latinsk Ordbog;
- b) En dansk Oversættelse af et Stykke i et eller andet latinsk Værk, som ikke forud har været Gjenstand for Skoleunderviisningen, og hvori ikke forekomme usædvanlige Udtryk og Talemaader, indviklede Constructioner, fjerne Hentydninger, eller andet, som gør det vanskeligt at fatte Meningen. Til denne Oversættelse maa ingen Ordbog benyttes;
- c) Besvarelse af en Opgave i den christelige Religionslære;
- d) Besvarelse af en Opgave i enten den ældre eller den nyere Verdenshistorie. Og blive begge sidstnævnte Udarbejdelser (c og d) derefter at bedømme med Hensyn til Sproget og Stilen paa den ved allerhøieste Resolution af 7 August 1818 foreskrevne Maade, hvornæst de afgives til Examinatorerne i Religion og Historie, for at disse kunne tage passende Hensyn paa samme ved Bestemmelsen af den Character, som efter den mundtlige Prøve i Religionslære og Historie bliver at tildele Examinanden.

§ 2.

Derfom en Examinand gjør sig skyldig i ulovligt Forhold, ved, under den skriftlige Prøve, enten at benytte sig af en Andens Hjælp, eller ved at give Hjælp til Andre, eller ved at benytte andre utilladte Hjælpemidler, eller ved

at vise Uhygighed mod Opsynsmændene, da bliver han, saaledes som ved Forordningen af 22 Marts 1805 § 14 er foreskrevet, at afvise fra Examen for den Gang. Dog bemyndiges Directionen for Universitetet og de lærte Skoler til, i Tilfælde at indtræffende særdeles Omstændigheder maatte med Hensyn til den begangne Forseelses Beskaffenhed og Grad give Anledning til en Undertagelse fra foranførte Bestemmelse, da at tilstede den Bedkommende, efter derom indkommen Begjæring, at underkaste sig en ny Prøve i alle de for Examen artium nu anordnede skriftlige Udarbejdelser, ved hvilken bliver at forholde i alle Maader efter de ellers i saa Hensende foreskrevne Regler. Men dersom Noget, efter at være, formedelst misligt Forhold, afviist fra een skriftlig Prøve, gjør sig skyldig i en lignende Dvertrædelse under en ny Prøve, da bliver Udgang til Examen artium ikke at tilstede ham forend til den Tid i det næste Aar, da den sædvanlige Examen artium holdes.

§ 3.

Den extraordinaire Examen artium for dem, som ved Sygdom beviisligen have været forhindrede fra at indstille sig til Examen i rette Tid, samt for de Islændere, der ankomme her til Staden saa sildigt, at de ikke kunne underkaste sig Examen artium paa den sædvanlige Tid, skal holdes mellem den 17 og 22 December.

§ 4.

Foranstaaende Bestemmelser skulle træde i Kraft ved den Examen artium, som holdes i dette Efteraar.

Angaaende forbemelte allerhøieste Bestæmmelser er fra Directionen for Universitetet og de lærde Skoler under 8 September udstedt offentlig Bekjendtgjørelse.

Det er paa Bornholm yderst sjældent, at der i andre end i Handlendes og Søfarendes Boer udstedes noget egentligt Proclama, hvorimod Man almindeligviis afbenytter simple Indkaldelser, for hvilke Man. har troet at finde Hjemmel i det allerh. Rescript af 7 Sept. 1742, og hvilke Skifteforvalterne, efter den Kundskab, de strax under Registeringen eller Burderingen søge at forskaffe sig, lade forkynde ved Kirkestævne i de Sogne og Kjøbstæder, hvor Boets Creditorer antages at opholde sig. Saafremt Skifteforvalteren ikke strax i Begyndelsen af Boets Behandling kan erholde fornøden Veiledning om hvor Vedkommende opholde sig, eller naar det befindes, at Boet er behæftet med vidtløftig Gjæld, ere Tillysninger udgaaede over det hele Land og deres Antal have da udgjort 22. Dog har dette efter Amtets Beretning yderst sjældent været Tilfældet. Uagtet det ikke er oplyst, at der hidtil er fremkommet nogen Indsigelse imod de omhandlede Tinglysningers proclusive Virkning, syntes dog deres Gylbighed, saafremt derimod skete Protest, ikke at være hævet over Tvivl. Vel hedder det nemlig i det ovenansførte Rescript af 7 Sept. 1742, hvorved adskillige Punkter angaaende de dengang extraordinairt behandlede Skifter efter Officerer m. fl. paa Bornholm bleve deci-

berede, blandt andet: »at i de Boer, hvor Skifterne conjunctim af Civile og Militaire forvaltes, skal den civile Jurisdiction Boets Forsøgling, Registering og Burbering foranstalte, men de saakaldte Tillysningsbædler eller Proclamata skulle udstedes af begge Jurisdictioner. Det er imidlertid uvist, om Partiklen eller i den udhævede Passus skal forstaaes forklarende eller disjunctiv. I al Fald havde der ingen fast Norm for under hvilke Betingelser og i hvilket Omfang de omhandlede Tillysninger kunde ansees gyldige, og Cancelliet ansaae det derfor hensigtsmæssigt, at de Tvivl, som kunde finde Sted, bleve hævede ved en Bestemmelse, der paa den ene Side betrygger Boernes Bedkommende imod at skuffes i deres Tillid til de brugelige Tillysningers præclusive Virkning, men paa den anden Side ogsaa tager Hensyn paa Creditorernes Lærv, saaledes at den extraordinaire Indkaldelse kun bliver bindende for disse, forsaavidt de efter de locale Forhold med Føie kunne præsumeres at komme til Kundskab desangaaende. Man fandt saaledes, at de omhandlede Tillysninger kun skulde være forbindende med Hensyn til Creditorer, som boe i de Sogne, hvori Tillysningen foregaaer samt at det kunde tilkjendegives, at hvor Proclama eller Indkaldelse efter Fordn. 26 Decbr. 1792 enten er fornøden eller af Bedkommende attraaes til Betryggelse imod enkelte Creditorer udenfor hine enkelte Sogne, bliver dermed i eet og alt at forholde efter de almindelig foreffrevne Regler.

Imidlertid antoges det, at forsaavidt Anordningerne ved Proclamata og Indkaldelser, foruden sammes Indrykkelse i Statstidenden, fordrer Kundgjørelse i Stiftets offentlige Tidender, kunde Kundgjørelse i den Avis, som udgives paa Bornholm, træde i Stedet for den sidstnævnte, og saafremt Bornholms Avis maatte ophøre at udkomme, skjønnes ingen anden Kundgjørelse i nogen Avis i sammes Sted at behøves, naar Indrykkelsen, som sædvanligt, skeer i Statstidenden, saavel som i den Altkonflikte Mercur, hvis de almindeligt gjeldende Regler fordrer saadant.

Med Hensyn til Betalingen for de ovenmeldte Tillysningers Udfærdigelse, har det forhen i en Cancellieskrivelse til Bornholms Amt af 13 Decbr. 1802 været antaget, at der for hvert Sted, hvor Tillysningen skee, til Retsbetjenten skulde erlægges 24 Sk., for hvilken Betaling Tillysningssejleren ogsaa uden videre Udgift for Boet skulde besørge til Forhøndsstederne. Da denne Betaling imidlertid blev normeret efter § 173 i det da gjeldende Sportel-Reglement af 19 Decbr. 1800, hvorved bemeldte Gebühr var bestemt for hver Afskrift af Proclama, der behøvedes til Læsning ved forskellige Rets-ter, saa maatte efter samme Basis hiin Betaling nu forhøies til 30 Sk. i Medfør af Sportel-Reglement 22 Marti 1814 § 90. Men et saadant Gebühr maatte ansees for høit, hvad enten der toges Hensyn paa Skifteforvalterens Uleilighed med Udfærdigelsen af slige Sedler, der efter Amtets Beretning almindeligviis kun udgjøre

faa Linier, eller paa Boernes Løb, der dog egentlig nærmest er tilfjget ved den omhandlede extraordinaire Indvarslingsmaade, som præsumtiv mindre bekostelig, men som alligevel lettelig kunde medføre større Omkostninger til Rettensbetjente end et ordentligt Proclama efter Sportel-Reglementets § 90, naar der mod den ovenansførte Betaling blev udfærdiget et større Antal af Tillysningsfedler.

Cancelliet holdt saaledes for, hvilket ogsaa Amtmanden havde foreslaaet, at Retsbetjentenes Gebyr for Expeditionen af Tillysningsfedlerne herefter kunde bestemmes til 16 Sk. for hvert Exemplar, der udsendes til Forkyndelse, i Analogie med Sportel-Reglementets § 112, hvor en saadan Betaling er fastsat for ethvert Exemplar af Auctionsplacater under $\frac{1}{4}$ Ark, der omsendes til Læsning og Bekjendtgjørelse; og det burde derhos paalægges Retsbetjente uden særlig Udgift for Boet at besørge Omsendelsen.

Ved Skifteprotocollernes Revision vil Amtet isvrigt blandt andet ogsaa kunne paasee, at der ikke udstedes et større Antal Tillysninger i hvert Boe end nødvendigt udtræves, ligesom dette i Henseende til Auctionsplacater er indfjærpet ved Cancellie-Circulaire 1 Decbr. 1829.

Cancelliet indstillede saaledes allerunderdanigst:

- 1) at de paa Bornholm i Stedet for Proclama hidtil brugelige Tillysninger til Kirkestævne maa tillægges Proclamas Virkning med Hensyn til de Creditorer, som boe i de Sogne, hvor Tillysningerne foregaar,

hvorimod der, hvor Proclama eller Indkaldelse efter Placaten af 26 Decbr. 1792 er fornøden, eller af Vedkommende til Betryggelse mod Creditorer udenfor hine enkelte Sogne attraaes, i eet og alt skal forholdes efter de almindeligt foreskrevne Regler; dog saaledes, at Kundgjørelse i den Avis, som paa Bornholm udgives, saalænge en saadan vedbliver, skal træde istedetfor Bekjendtgjørelse i Stiftets offentlige Tidender, og, saafremt hiin Avis ophører, Indrykkelsen indskrænkes til Statstidenden, foruden at den skeer i den Altonaiske Mercur, i de Tilfælde, hvor de almindeligt gjældende Regler fordrer denne sidste Slags Kundgjørelse.

- 2) at der til vedkommende Rettensbetjente for enhver saadan Tilhøningsseedel, som fremsendes til Forkyndelse, hvilket iøvrigt tør skee uden særlig Udgift for Boet, skal betales 16 Sk.

og da disse Indstillingspunkter bleve bifaldte ved allerh. Resolution af 29 August, er dette bekjendtgjort ved Cancellie-Placat af 11 Septbr.

Ledige Embeder.

Under det danske Cancellie: Det ordinerede Catechet og første Lærer-Embede ved Borger-skolen i Skjelskjør. Løn 300 Rbd. Sølv aarlig og 9 Favne Brænde, hvoraf de 4 til eget Brug, de 5 til Skolens, foruden fri Bolig og Høitidsoffer af Menigheden.

Under Rentekammeret: Ved allerhøieste Resolution af 25 Juli er Skrivertjenesten i Kummerfeld i Herstabet Pinneberg forlagt til Thestorf i samme Herstabet, og derved en Skovfoged-tjeneste i Kummerfeld bleven vacant.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 12 Sept. er Cand. theol. J. K. S. Carlsen beklædt til Sognepræst for Dollerup, Finderup og Ravnstrup Menigheder i Viborg Stift; personel Capellan for Boldum og Ruud

Menigheder i Aarhus Stift, C. Dinesen, til Sognepræst for Øster- og Vester-Ålling Menigheder i samme Stift; Cand. theol. B. Lindhardt til personel Capellan for Ørbæk Menighed i Fyen. Den 14, Sognepræst for Nørresnebe og Gistrup Menigheder i Aarhus Stift, C. S. Wolf, til tillige at være Provst for Thyrsting og Brads Herreder i Skanderborg Amt; Sognepræst for Skanderborg, Skanderup og Stillinge Menigheder i Aarhus Stift, J. Zeitmann, til tillige at være Provst for Gjern og Hjelmstøv Herreder i Skanderborg Amt; Sognepræst for Birnesse Menighed i Lolland, D. L. Blechingberg, til Sognepræst for Maybelle Menighed sammesteds; Cand. theol. og Adjunct ved den lærde Skole i Horsens, J. C. Schmidt, til Sognepræst for Hammel, Boldbye og Søbye Menigheder i Aarhus Stift; Apotheker J. Andersen i Odense til Cancellieraad.

Under det Slesvig, Holsten, Lauenborgske Cancellie: Den 4 Septbr. er første Raadmand i Glückstad H. Brammans Valg til Borgemeister, og Advocat C. D. Rheders Valg til Byeskriver i Glückstad allernaadigst stadfæstet og Sidstnævnte tillige beffikket til 2den Raadmand sammesteds; Dr. phil. og Cand. phil. F. H. Møller beffikket til Conrector ved den lærde Skole i Pløen, Agent og Raadmand i Flensborg A. P. Andresens Valg til anden Borgemeister sammesteds allernaadigst stadfæstet; Raadmand H. Karck i Neustadt efter Ansøgning i Raade entlediget fra sit Embede; den 11 Cancellieraad, Landretsnotarius og Landretssecretair C. Fabricius i Glückstad beffikket til at være Præsident sammesteds.

Under Rentekammeret: Den 8 Juni er Amtsforvalter U. A. v. Holstein beffikket til Amtsforvalter og Huusfoged paa Grøe; den 25 August, Skovfoged M. D. J. Speck i Coppenbrygge i Kieler Amt og Forstcandidat H. J. Ehlers sammesteds forundt Bestallinger som Landmaalere; den 15 September, Revierjæger J. B. Peters beffikket til Skov- og Mosefoged i Duvensee i Steinhorst Amt.

Collegial=Lidende.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

Nr. 39. Den 29de September 1832.

Redigeret, forlagt og udgivet af:

Peter Johan Monrad, Anders Sandse Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Trykt i det Christensenske Officin ved J. D. Dvilst.

Lovgivning.

I 1829 blev til Cancelliet indsendt et Forslag om, at det, for at vanskeliggjøre de Misbrug, som kunne finde Sted derved, at Tjenestetjende ikkun have været forsynede med løse Skudsmaal paa enkelte Stykker stemplet Papir, maatte befales, at ethvert Tjende, i Stedet herfor, skulde være forsynet med en Skudsmaalsbog paa i det mindste 3 Ark Papir, hvoraf det første Ark kunde være stemplet Papir efter Anordningerne; hvorhos Bogen skulde være pagineret, gennemdragen og forseglet af den Præst, som første Gang udstedte Skudsmaal til en Person, der fra Fædrenehjemmet drog ud for at tjene, og deri indføres alt hvad der ellers pleier at indføres i de sædvanlige løse Skudsmaal, angaaende den Daagjældendes Tjenester, Opholdssteder m. v., ligesom det skeer i de for reisende Haandværksfjende befalede Vandrebøger. Forslaget var

anbefalet af Dverøvrigheden, som formeentligt henfigtsmæssigt, og Cancelliet fandt, at det fortjente Dpmærksomhed og fra flere Sider anbefalede sig til at bringes i Udførelse. ✕

Foruden at nemlig de hidtil brugelige løse Skudsmaal, ved at gaae igjennem Fleres Hænder, mod de Vedkommendes Villie, kunne enten aldeles forkomme eller dog ved Smuds og Slid blive saa utydelige, forrevne og ufuldstændige, at den Dplysning, de skulde afgive, ei derfra kan hentes, er det og et ikke sjældent Tilfælde, at de Udtryk i et Skudsmaal, der indeholde ufordeelagtigt Bidnessbyrd om et Lyendes Forhold, ved Skudsmaalets Maculering udslættes af Lyendet, saaledes at Maculeringen gives Udseende af at være fremkommen ved Ude og Slid. Ligesom nu et slet Lyende, ved paa sidstansførte Maade at forvanske sit Skudsmaal, kan, uden at det efter Skudsmaalenes nuværende Form altid vil være let at overbevise det om saadan Forvanskning, forsættligen bevirke, at Lovgivningens Hensigt med Skudsmaal forfeiles, saaledes foranlediger det ofte langvarige, vidtløftige, for den Vedkommende stundom meget fortrædelige Underfølgelser, naar et Skudsmaal er ved Tilfælde forkommet eller blevet uefterretteligt og Man derved kommer til ganske eller dog for Tidⁿ at savne den Dplysning om Personernes Levnet og Dpholdssteder, der til Exempel ved opstaaende Spørgsmaal om deres Forsørgelsessted bliver af Bigtighed. Det maatte da erkjendes, at om endog Indførelsen af

Skudsmaalsbøger i løse Skudsmaals Sted ikke ganske kunde betrygge imod Forvanskninger, saa vilde dog de ovennævnte almindelige Mangler ved Skudsmaalene i deres nuværende Form derved tildeels kunne afhjælpes, og de hyppigst ved samme stedfindende Misligheder i en høj Grad vanskeliggjøres. Naar nemlig Skudsmaalene indføres i indbundne Bøger, vil det ordentligviis staae i de Paa-gjeldendes Magt at conservere disse i behørig Stand og frie for Bestadigelse, og selv denne Bogform kunde medvirke til, at der tillagdes dem større Vigtighed blandt Almuen. Med Hensyn hertil og da de Uleiligheder, som en lig Indretning kunde medføre, syntes mindre bekrædende ved Siden af dens Fordele, opfordrede Cancelliet ved en Circulairkrivelse af 29 August 1829 samtlige Landets Amtmænd og de Lehnbesiddere, der have Amtmænds Rettigheder, til at indsende deres Betænkninger over det indkomne Forslag, og derved tillige yttre sig over Maa-den, hvorpaa Bekostningerne paa Skudsmaalsbøger, naar Forslaget bragtes til Udførelse, formeentligen burde udredes.

Af de indkomne Betænkninger erfarede Man at næsten alle Overøvrighederne have været enige i at ansee den foreslaaede Foranstaltning som særdeles hensigtsmæssig; og da Cancelliet saaledes blev bestyrket i sin Mening om denne Indretnings Gavnlighed, har Man allerunderdanigst foreslagt Hans Majestæt et Lovforslag desangaaende.

Naar det, efter det Ovenførte, maa indrømmes, at det ligesaavel for den Tjenende selv i mange Tilfælde

er af Bigtighed at conservere Vidnesbyrdene om sit forhen førte Levnet, som for det Offentlige og de mange Enkelte, der komme i nærmere Berørelse med en saadan Person, at kunne faae Kundskab om dennes tidligere Forhold, og at Skudsmaalsbøger, indrettede paa en hensigtsmæssig Maade, hertil kunne frembyde et mere betryggende Middel, end de hidtil brugelige løse Skudsmaal, saa vil det nærmest kun være fornødent at paa- byde Brugen af deslige Bøger og anordne deres Form; og væsentlige Forandringer i den hidtil gjældende Lovgivning om Skudsmaalsvæsenet overhovedet ville ikke derfor blive nødvendige. Imidlertid fandtes det dog, naar det tilsigtede Diemed skal opnaaes, tilraadeligt at tilføie en og anden Skjærpelse eller Modification i de gjældende Bestemmelser.

Det er ved Anordningen om Almue-skolevæsenet i Kjøbstæderne af 29 Juli 1814 § 34, og Anordningen af samme Dato for Landet § 27, befalet, at Enhver, der udskrives af Skolen, af Skolecommissionen skal meddeles en Attest om de under Skolegangen erhvervede Kundskaber og den der ubviste Dpførsel, hvilken Attest, der skrives paa det for Skudsmaal anordnede stemplede Papir, skal forsynes med Sognepræstens paategnede Vidnesbyrd om den Vedkommendes Flid og Forhold under Confirmationen, samt derefter bruges til de videre Skudsmaal, som af Præster eller Husbonder i Fremtiden skulle meddeles. Da denne Udskrivningsattest udgjør Begyndel-

sen til den Række af Skudsmaal, som en tjenende Person efterhaanden kan blive at forsyne med, saa anfaaes det rettest, at den allerede gives i Skudsmaalsbogen. Derhos fandtes det hensigtsmæssigt, at der i Forbindelse med de Attestationer, der, efter bemeldte Anordninger, skulle gives, meddeles en Døbeattest for den Paagjeldende, hvis han er født i Sognet, og ellers dog Oplysning om hvor og naar han er døbt, samt naar og hvorfra, med hvem eller til hvem han først er kommet til Sognet; ligesom og Personens Confirmation og første Altergang bør attesteres. Det behøves imidlertid ikke ubetinget at foreskrives, at sliig Attest skal meddeles i Form af Begyndelse til en Skudsmaalsbog, ligesom det omvendt ei ubetinget kan fordres, at Skudsmaalsbogen skal begynde med Skoleattest. Hvad det sidste angaaer, maa det bemærkes, at intet Lovbud af foranførte Indhold er foreskrevet for Kjøbenhavn, ligesom der og ellers ere endeel Tjenestetjender, som ikke ere udfrevne fra nogen Skole her i Riget. I første Henseende bemærkes, at især i Kjøbstæderne ikke sjældent Børn indsættes i Almue- og Borgerkolerne og derfra udskrives, med Hensyn til hvilke det efter deres Forældres Stand og Næringsvei eller deres øvrige Forhold kunde forudsees, at de ikke ville komme til at høre til Tyendeclassen. Hvor Vedkommende befinde sig i sliige Forhold, vilde det maaffee endog være dem ubehageligt at modtage den befalede Udskrivningsattest i en Skudsmaalsbog. Det burde imidlertid være

Regel, at hære Attester gives i de omhandlede Bøger, men paa Forlangende maatte de kunne meddeles paa løst Papir for de Børn, der ei ere bestemte for den tjenende Classe. Hovedreglen angaaende de foreslaaede Bøger maatte i Henhold til det saaledes Anførte blot gaae ud paa, at ethvert Tjenesteyende herefter, i Stedet for at tage Skudsmaal paa et løst Stykke stemplet Papir, skal forsyne sig med en Skudsmaalsbog, hvori de Skudsmaal, som det erholder, blive at meddele, og at udenfor Kjøbenhavn en saadan Bog i Almindelighed og med den ovenanførte Undtagelse skal erhverves ved et Barns Udskrivning af en Almueskole, samt deri optages den ved Anordningerne af 29 Juli 1814 resp. § 34 og § 27 befalede Attest.

Hvad Bøgernes Indretning betræffer, formeentes det at kunne paahydes, at de skulle bestaae af tre Ark Skrivpapir, hvoraf det første Ark maatte være stemplet til den for Skudsmaal anordnede Læst, samt derhos være gjennembragne og indbundne i stærkt Pap, og at en saadan Bog, forinden den maa bruges, skal forsynes i Kjøbenhavn og de øvrige Købstæder med vedkommende Politievrigheds Embedssegel eller i Mangel deraf med bemeldte Dyrigheds private Segl, men paa Landet med Sognepræstens; hvorhos bemeldte Embedsmænd bør paa Bogens første Side, hvor Stemplet skal findes, skrive følgende Titel: »Skudsmaalsbog for N. N. i N. N. (hvorved i Landdistricterne foruden Byen ogsaa Sognet

og Amtet nævnes). For at Vedkommende strax ved Bøgernes Overleverelse kunne modtage en Advarsel om deres Forpligtelser i Henseende til Skudsmaals Conservation, og deres Opmærksomhed henledes paa Bigtigheden af det hele Skudsmaalsvæsen, vil det uden Tvivl være særdeles gavnligt, at Bøgerne, i Lighed med hvad der gjælder med Hensyn til de for reisende Haandværksfænde anordnede Vandrebøger, forsynes med en kort trykt Anviisning, der indeholder det Væsentligste af, hvad saavel Husbonder som Tjenestefolk have at iagttage med Hensyn til Skudsmaal, hvilken Foranstaltning ikke blot vil forhindre at, som nu, mange Umuessfolk vedblive at være i Uvidenhed om denne Gjenstand, men ogsaa være et tjenligt Middel til at holde den herhenhørende Deel af Lovgivningen i frisk Minde hos dem, der skulle bringe samme til Udførelse.

I de Tilfælde derimod, hvor Noget, der ikke allerede ved Udgangen fra Skolen er forsynet med Skudsmaalsbog, hvilket, som ovenfor antydet, vil gjælde om dem, der have gaaet i Skole og ere confirmerede i Kjøbenhavn, fandtes det hensigtsmæssigt, i Analogie af hvad Placaten for Kjøbenhavn af 4 Marts 1817 har bestemt, at paalægge den Vedkommende, som skal forsynes med Skudsmaalsbog, forinden denne kan ventes forsynet med Embedsmandens Segl og den foreskrevne Titel, at producere for denne enten en Skoleattest, hvor saadan findes, eller andre Beviser, der godtgjøre hans eller hendes personlige

Stilling, og hvoraf da berømtede Embedsmænd maatte indføre det fornødne i Bogen.

De derimod, som paa den Tid, den paatænkte Forandring indføres, hvilket Tidspunct passende kunde bestemmes til 1 Januar 1833, allerede vare forsynede med de ovenomhandlede Udskrivningsattester fra Skolen, eller og med andet lovligt Skudsmaal, maatte og kunne afbenytte det saaledes eengang anskaffede stemplede Papiir til fremtidige Skudsmaal, uden at være forpligtede til at anskaffe sig Skudsmaalsbøger, forinden hiint Papiir var fuldstreuet. Men naar dette blev Tilfældet og Vedkommende da skulle erhverve Skudsmaal, maatte de her til anskaffe Skudsmaalsbog, ved hvis Udlevering det da af Politievrigheden eller Sognepræsten i samme maatte anmærkes, at den Paagjeldende var i Besiddelse af et ældre Skudsmaal, hvilket denne da, i Forbindelse med Skudsmaalsbogen, stedse maatte see til at bevare og i paakommende Tilfælde forevise til sin Legitimation. Ligeledes maatte det, naar i Stedet for en fuldkommen Skudsmaalsbog en ny skulle anskaffes, i denne af vedkommende Embedsmand antegnes, at det var en Continuations-Skudsmaalsbog, og at den ældre var ham foreviist, hvilken naturligviis og fremdeles maatte blive omhyggelig at bevare af den Paagjeldende.

Naar ifølge det Ovenanfærte ethvert Individ, som kan komme til at henhøre under Lyendeclassen, kommer i Besiddelse af en Bog, der bekvemmeligen kan benyttes

til deri at indtegne Vidnesbyrd om dets Forhold paa et hvert Sted, hvor det har været i Tjeneste, har det været omventileret, om ikke denne Indretning maatte ledsages af nogle nye Bestemmelser om en strengere Forpligtelse til Bogens Benyttelse, saaledes, at ikke blot, som hidtil, Tyndet er forbundet til, naar det paaafdræs, at producere Vidnesbyrd fra sit foregaaende Opholdssted, men at det og under Ansvar maatte paaligge enhver Husbond, hvis Tjeneste et Tyende forlod, at paasee, at det erhvervede Skudsmaal, og i andet Fald derom at gjøre Anmeldelse, samt ligeledes enhver Husbond, hos hvem et Tyende tog nye Tjeneste, at lade sig forevise Skudsmaal fra den forrige Husbond, og i Tilfælde af sammes Mangel, da ligeledes derom at gjøre Anmeldelse for Politiet. Hidtil paaligger det nemlig, ifølge Loven og Anordningerne, blandt hvilke den nyeste denne Gjenstand betræffende er Forordningen 24 Juli 1822, udenfor Kjøbenhavn kun den Husbond, hvis Tjeneste et Tyende forlader, at give dette skriftligt Vidnesbyrd om dets Forhold, naar Tyndet selv forlanger saadant, og dertil enten leverer det fornødne stemplede Papir, eller de efter Skoleanordningerne erhvervede Attester til videre Paategning; og ligesom Husbonden herefter er beføiet til at clarere Tyndet, uden at det har modtaget hans Skudsmaal, saaledes kan han heller ikke paansøde Tyndet Skudsmaal, og har overhovedet ingen Anledning til at foretage noget videre, naar Tyndet ikke forlanger samme. Den Husbond, hos hvem

et Lyende tager ny Tjeneste, er vel efter L. 3—19—12 pligtig til at fordrø Skudsmaalet; men Følgen af Forsømmelse hermed er kun Ansvar til den forrige Husbond naar Lyendet uden lovlig Affked har forladt denne (cfr. Fordn. 25 Marts 1791 § 11 og Placaten 3 Decbr. 1755 § 11), og naar han altsaa veed, at Lyendet lovligen er affkediget, paadrager han sig ikke noget Ansvar, fordi han antager det uden Skudsmaal, Lyendet selv bliver ogsaa kun ved at mangle Skudsmaal sat ud af Stand til at legitimere sit tidligere Forhold, men paadrager sig ikke ved saadan Mangel noget Strafansvar. Ikkun i det Tilfælde, at Lyendet forlader det Sogn, hvor det hidtil har havt Ophold, er det allerede efter Lovens 3—19—8 og 10 aldeles fornødent, at det forsynes med Skudsmaal, hvilket Paabud er indskærpet ved flere senere Anordninger, navnlig Fordn. 25 Marts 1791 § 13 og 24 Juli 1822 § 7. Denne sidstnævnte Anordning bestemmer, at Enhver, der forlader det Sogn, hvor han opholder sig, skal begjære skriftligt Skudsmaal af Sognepræsten, hvilket skal paategnes det Document, der indeholder de af den Paagjeldende tidligere erhvervede Attester, og hvori Præsten skal oplyse naar Personen er født, døbt, vaccineret og confirmeret, forsaavidt saadant er sket i Sognet og ikke kan sees af de tidligere Attestationer, samt Bevidnelse om Personens sidste Altergang og hvad der ellers er bekjendt om hans Wandel og Forhold paa Stedet. Saadant Skudsmaal skal den Paa-

gjeldende, efter Anordningen, inden 4 Dage forevise for Sognepræsten i det Sogn, hvortil han henflytter, hvor da Paategning bliver at meddele om, og naar Foreviisningen er fæet, og lignende Vidnesbyrd og Paategninger skulle derefter, ved Skudsmaalshaverens fremtidige Flytning fra det ene Sogn til det andet, erhverves, samt den; der forsømmer at erhverve eller forevise Skudsmaal i de nævnte Tilfælde, ansees med Boder. Imidlertid er det efter hine Lovbestemmelser ikke nødvendigt, at andet Skudsmaal skal medbringes, end fra Sognepræsten, der, hvis skriftligt Skudsmaal fra Husbonden ikke findes, bør erkundige sig om Tyndets Forhold og derom anmærke det Fornødne i sin Attest. I Kjøbenhavn er derimod Forpligtelsen til at erhverve Skudsmaal mere omfattende, i det Placat 4 Marts 1817 ikke blot paalægger ethvert Individ, der første Gang skal begive sig i Tjeneste, at melde sig hos vedkommende Politiasistent og forevise denne sin Skoleattest, Confirmationsattest, eller andre Beviisligheder om sin tidligere Stilling, men derhos befaler en saadan Person, ved enhver Tjenestes Fratrædelse og forinden en ny kan tiltrædes, at melde sig hos bemeldte Politiaembedsmand og for denne producere Skudsmaal fra den Husbond, han eller hun sidst forlod.

Den Forskjel, der saaledes finder Sted i de hidtil gjeldende Regler med Hensyn til Kjøbenhavn og med Hensyn til de øvrige Kjøbstæder og Landdistricterne, er

ikke ugrundet, og det skjønnedes ikke, at der er nogen særdeles Anledning til ved nye Bestemmelser at fremtvinge Meddelelsen af Skudsmaal i de Tilfælde, hvor saadant hidtil har kunnet forbigaaes. I Kjøbenhavn maa den store Mængde af tjenende Individier og Banskfeligheden af at føre det nødvendige Politietilsyn med dem, gjøre det tilraadeligt, at en saadan Control, som den ved Placaten af 4 Marts 1817 indførte, bliver gjeldende. Naar derimod udenfor Kjøbenhavn de omhandlede nye Bestemmelser skulde anordnes under personligt Ansvar i Tilfælde af Forsømmelse, vilde det for det første, da saadant hidtil har været ukjendt, og da Forseelsen, naar isøvrigt ingen Ulempe derved foranlediges, vilde reducere sig til en Formalitetsfeil, letteligen skee, at der vistens Eftergivenhed og Lunkenhed i at paatale Dvertrædelserne. Men derhos maa det komme i Betragtning, at det i Landdistricterne og de mindre Kjøbstæder ikke er vanskeligt, saalænge Lyndet forbliver i samme Sogn eller Bye, at faae fornøden Kundskab om dets Forhold og det paa tilforladeligere Maade end det ved Skudsmaal kan skee.

Men naar den Pagjelbende forlader det Sogn, hvorunder han eller hun hidtil har havt Ophold, har allerede Forordningen af 24 Juli 1822 givet Anviisning til, hvorledes Lyndet skal, saavel for dem, der maatte attraae dets Tjeneste, som for det Offentlige, documentere dets tidligere Forhold. Det ansaaes derfor tilstrækkeligt at

tilkjendegive, at da Skudsmaalsbøgerne træde i de hidtil anordnede løse Skudsmaals Sted, saa vil Alt, hvad Anordningerne paatyde om Skudsmaals Erhvervelse og Meddelelse, samt, hvad Kjøbenhavn angaaer, om dets Foreviisning for vedkommende Politieassistent ved Tjenesteforandringer af sig selv finde Anvendelse med Hensyn til de Vidnesbyrd, som blive at indføre i Skudsmaalsbogen; ligesom og heri det Skudsmaal bliver at indføre, som Sognepræsten skal give dem, der forlade den Kjøbstad eller det Landsogn, hvori de have opholdt sig, i hvilken Henseende Forordn. af 24 Juli 1822 § 7 bliver at iagttage. Til ydermere Sikkerhed for, at disse Bestemmelser blive iagttagne, kunde det derhos forbydes enhver Lægsmand under en Mulct af 2 Rbd. Selve til Politiekassen at meddele nogen i Land- eller Søe-Kullen indført Person Følgeseddel til andet Sogn, forinden Skudsmaalsbogen, eller, forsaavidt løst Skudsmaal endnu maatte finde Sted, da dette, forsynet med den ovenomhandlede Paategning af Præsten, var ham foreviist, og at ei heller nogen saadan Person maatte meddeles Amtspas, forinden Amtmanden ved Skudsmaalsbogen eller Skudsmaalets Foreviisning havde forviiset sig om, at hiint var iagttaget og at Skudsmaalsbogen i det Hele var i behørig Orden.

Det har iøvrigt været omhandlet, om der ikke maatte være Anledning til at undergive Skudsmaals Meddelelse en Control fra det Offentliges Side, for at

sammes Overeensstemmelse med Sandheden saa meget som mueligt kunde garanteres; og det er in specie i en af de indkomne Erklæringer foreslaaet, at det skulde paalægges vedkommende Politieembedsmænd at medvirke til dette Niemeds Opnaaelse. Den ikke ualmindelige Fremgangsmaade, at den Husbond, der ikke med god Samvittighed kan give sit Egnede et fordeelagtigt Vidnesbyrd, enten, hvor dette kan lade sig gjøre, aldeles unblader at give det Skudsmaal, eller i andet Fald medeler dette paa en saa ufuldstændig og tilbageholdende Maade, at ikkun Egnedets Tjenestetid og lovlige Fortrædelse oplyses, men at dets Forhold i Tjenesten enten aldeles ikke, eller dog kun for en liden Deel deraf kan erkjendes, medfører vistnok, at ikke det samme Gavn for det Offentlige derved opnaaes, som ved aldeles oprigtige og paalidelige Skudsmaal, og det er ikke usandsynligt, at Sandheden i enkelte Tilfælde vilde komme tydeligere frem, naar Husbonden under en offentlig Embedsmands Control skulde opfordres til at give nøiagtigt Vidnesbyrd om Egnedets Forhold. Smidlertid ansaaes det uvist, om Niemedet i det Hele vilde opnaaes ved en saadan Foranstaltning, hvilken iøvrigt vilde medføre en Deel Uleilighed for Publicum, og for Politie-Embedsmændene et Arbejde, som det paa sine Steder maaskee vilde blive vanskeligt at overkomme. Det kunde nemlig befrygtes, at Mangen, som nu ved ufuldstændige og tilbageholdne Vidnesbyrd om Egnedets Forhold, søger, uden ligesom

at gjøre Brud paa Sandheden, at undgaae den Ubehagelighed at give Tjendet et positivt ufordelagtigt Skudsmaal, vilde lade sig forlede til, mod Sandheden, at give et anbefalende Vidnesbyrd, naar han kun havde Valget imellem et saadant og et Skudsmaal, som vilde foranledige en noiagtig Politieundersøgelse, hvori han, foruden at uleiliges ved Møder, maaskee og kunde frygte for at paadrage sig flere Ubehageligheder. Men skjøndt et Skudsmaal, hvori den ovenmeldte Tilbageholdenhed hersker, ikke ganske svarer til sit Diemed, saa opvækker det dog deres Opmærksomhed, hos hvem Tjendet siden maatte søge Tjeneste, og foranlediger dem til nærmere Efterspørgsel og Undersøgelse, saa at disse ikke derved saaledes stufes, som ved et positivt anbefalende med Sandheden uoverensstemmende Vidnesbyrd. Tjendet beholder isørigt den Ret, Lovene give det til at fordrø fuldstændigete Skudsmaal, saaledes som det har fortjent, men det staaer til samme, om det trøster sig til at gjøre nogen Fordring gjeldende paa andet Skudsmaal end Husbonden har givet samme. Der fandtes saaledes at være overveiende Grunde imod en Foranstaltning, som foranførte, og da der paa den anden Side ved de alt gjeldende Anordninger, isærdeleshed Forordningen af 3 December 1755 § 11, Placat af 4 Marts 1817 og Forordningen 24 Juli 1822 § 6 er paalagt den Husbond, hvis Tjeneste et Tjende forlader, den strengeste Forpligtelse til at meddele det Skudsmaal, som Tjendet enten er forpligtet til at

ffaffe tilveie, eller isvrigt attraaer sig meddeelt, albeles overeensstemmende med Sandheden, under Straf i Overtrædelsestilfælde, og under Forpligtelse til at erstatte den Skadelidende den ved et urigtigt Skudsmaal tilføiede Ulempe, ansaaes det ikke tilraadeligt at stille det omhandlede Forhold end mere under Control af det Dffentlige.

Med Hensyn tit den Form og Udtryksmaade, hvorunder det enkelte Skudsmaal skulde være at meddele, fandtes det derfor ikke heller tilraadeligt at lægge noget Baand paa Husbondens Frihed til at fremsætte sine Ytringer om Tyndets Egenstaber og Forhold paa den Maade, han finder meest passende efter Omstændighederne. Det var i denne Henseende i en indsendt Erklæring foreslaæet, at Skudsmaalsbogen skulde i en schematiff Form angive de forskjellige Egenstaber, om hvilke det maatte interessere en følgende Husbond at vide, hvorvidt de fandtes hos Tyndet, hvorefter den enkelte Husbonds Bidneshyrd maatte rubriceres efter det valgte Schema, deels for at tilveiebringe en bedre Orden, deels for at fremtvinge den oven omhandlede Fuldstændighed og Nøiagtighed i Skudsmaalet. Men, foruden de Betæneligheder herimod, som de anførte Overveielser frembyde, vil det være vanskeligt at give en sliq schematiff Angivelse af Egenstaber saadan Udførlighed, at ikke meget Væsentligt endnu maatte blive tilbage, hvorom Dplysning ligesaa vel kunde attraaes, som om de Puncter, om hvilke Husbonden derved blev indskrænket til at yttre sig; og

i mangfoldige Tilfælde vilde det ligesaa lidet være rigtigt med Bestemthed at tillægge, som bestemt at frakjende et Lyende en af de opgivne Egenskaber, saa at en nærmere Forklaring vilde være fornøden, hvortil det foreslaaede for Resten med megen Omhuue udarbejdede Schema vilde give maadelig Leilighed.

For at det med Skudsmaalsbøger tilsigtede Diemed, nemlig at vanskeliggjøre Forvansknigen af de om et Lyendes Forhold i dets forskjellige Stillinger meddeelte Vidnesbyrd, skal kunne opnaaes, var det fornødent at paahyde et Ansvar for det Lyende, der tilfidesætter, hvad der billigen kan fordres af det med Hensyn til Bogens Conservation. Hvad der i den Henseende fandtes jjenligt, indeholbes i den Anordning, som siden vil blive meddeelt.

Det maatte endelig komme særdeles i Betragtning, at den forøgede Udgift, som nødvendigen maa være forbunden med Anskaffelsen af en Skudsmaalsbog i Stedet for det hidtil brugelige løse Ark stemplet Papir, ikke skulde blive den Paagseldende for byrdefuld. I denne Henseende ansaae Cancelliet det nødvendigt, hvad ogsaa i det Foregaaende er forudsat, at ikkun stemplet Papir blev anordnet til Bogens første Ark, og at det blev tilladt hertil at søie et Par Ark ustemplet Papir. Det Kongelige Rentekammer havde heller intet derimod at erindre. Der vil isøvrigt søies Foranstaltning til at der til alle Lieder og i alle Dele af Riget, vil findes et Forraad af Skudsmaalsbøger til Udsalg og Uddeling.

I denne Henseende maatte hvad Landet angaaer den forskubsvise Bekostning paa Anskaffelsen af det for hvert enkelt Sogn fornødne Antal Skudsmaalsbøger, hvilken Bekostning efter de fleste af de indkomne Betænkninger ikke vilde kunne overkommes af Politiekasjerne, som ellers kunde synes nærmest at maatte paatage sig saadant., afholdes af Sognets Fattigkasse. Denne fandtes derhos at maatte bære Bekostningen med de Skudsmaalsbøger, som skulle meddeles fattige Børn ved deres Udskrivning af Skolen.

Vel hyde de ovennævnte Skoleanordninger, at det stemplede Papir til Udskrivningsattester skal meddeles fattige Børn paa Skolekassens Regning; men ligesom det i sig selv er mere principmæssigt, at Fattigkassen bærer denne Udgift, der ikke hører til Skoleunderviisningen, men indeholder en Anskaffelse, som er fornøden for det fattige Barns Fremtid, saa ere og nu Skolekasserne, der kun have deres bestemte Indtægter, uden i Almindelighed at burde suppleres ved Ligning, nu sjældent i en saadan Tilstand, at de kunne have noget tilovers fra de dem nu paahvilende Udgifter, saa at den isvrigt ikke betydelige større Udgift, som vil finde Steb ved Skudsmaalsbøgers Substitution for løse Skudsmaal, kunde blive byrdefuld for bemeldte Kasser *).

*) Det maae herved erindres, hvad der ofte oversees, at den Kasse, som, under Navn af Skolekasse, er funderet ved ovenmeldte Anordninger, ikke bestaar af de paalignede

Cancelliet forelagde Hans Majestæt et i Overensstemmelse med foranførte udarbejdet Udkast til en Forordning om Skudsmaalsbøgers Indførelse for Tjenestetjyende, og da Udkastet fandt allerhøieste Bifald, er Forordningen udkommen den 5 September sidstleden.

(Forordningen følger i næste Nr.)

Fra det Slesvig-Holsten-Lauenborgske Cancellie er den 8 Sept. udkommet følgende Patent for Hertugdømmene Slesvig og Holsten:

Hans Majestæt Kongen har allernaadigst fundet Sig foranlediget til ved allerhøieste Resolution af 17 f. M. at bestemme den Norm, hvorefter i Tilfælde af Cavallerieregimenternes Sammendragning i Hertugdømmene Slesvig og Holsten de, Udredene af Nationalhestene ifølge Landmilitair- og Remonteforordningen af 1 August 1800 § 54 tilkommende Underholdningspenge af 11½ Rbd. for enhver stillet Hest, bliver at beregne, saaledes, at Udbetaling af denne aarlige Sum fremdeles som hidtil skal finde Sted uden Hensyn til Exerceermaaneden, i hvilken de sammendragne Heste blive fodrede ved Regimenterne, men at derimod, naar Forsamling af Cavallerieregimenterne finder Sted udenfor den sædvanlige Exerceer-

Bidrag, ved hvis Hjælp Skolebygningerne med Tilbehør bestrides og Lærerne lønnes, men af visse faste Indtægter, der skulle afholde adskillige andre, ved Skolevæsenet foranledigede Udgifter.

tid, og vedvarer over 15 Dage, skulle Udrederne for hver 15 Dage affortes 48 Rbfl. i Underholdningspenge, og at, naar Indkaldelsen varer et Aar eller derover, det hele Beløb af de aarlige Underholdningspenge bliver at indeholde.

Forestaaende kundgjøres herved til Efterretning og tilbørlig Efterlevelse for alle Vedkommende.

Fra Rentekammeret er den 4 Sept. sidstleden udkommet følgende Placat for Hertugdømmene Slesvig og Holsten:

Da Hans Kongelige Majestæt ved allerhøieste Resolution af 29 f. M. har befalet, at, i Anledning af de, i Overeensstemmelse med allerhøieste Placat af 29 Jan. 1800, til den almindelige Digekasse af samtlige Marsklande i Hertugdømmene Slesvig og Holsten ydende Bidrag, endvidere skal foretages en Udskrivning af $3\frac{1}{2}$ Rbfl. à Demath eller 8 Rbfl. à Morgen Land i Sølv-Mynt, saa bekendtgjøres saadant herved af Rentekammeret efter allerhøieste Befaling.

Thi have Forstanderne for enhver Marsk-Commune og Inspecteurerne over de octroierede Roege inden 4 Uger at indkræve af Interessenterne disse Bidrag af resp. $3\frac{1}{2}$ Rbfl. à Demath eller 8 Rbfl. à Morgen Land i Sølv-Mynt og dernæst, ligesom Eierne af adelige Marskgodser, uophødeligen, og under Executionstvang, at indsende samme til den Kongelige Hovedkasse i Rendsborg.

Lillige bekendtgjøres, ifølge den 8 § i den allerhøieste Placat af 29 Januar 1800, at, efter de af Hoved-

kassen indsendte Extracter, de siden den sidste Udskrivning af 27 Juli 1831 for den almindelige Digekasse oppebaarne Penge, hvoriblandt Restancer af tidligere Udskrivninger, efter Fradrag af de af Hovedkassen forstrakte 1396 Rbd. 37 Sk., have udgjort . . 6024 Rbd. 11 Sk.

Derimod er blevet udbetalt:

- 1) Digebetjenternes Lønninger
for Aaret 1831 5960 Rbd.
 - 2) til Diceter og
Reiseomkostninger
i almindelige Dige-
antiggender . . 1716 — 25 —
-
- 7676 — 25 —

Hovedkassen i Rendsborg staaer altsaa i Forskud for Aaret 1831 med 1652 Rbd. 14 Sk. hvilke blive at refundere af hvad der indkommer ved denne Udskrivning, hvorover speciel Beregning til sin Tid vil vorde aflagt.

Tgjennem Rentekammeret er den 19 September udkommen følgende allerhøieste Placat for Hertugdømmene Slesvig og Holsteen:

Vi Frederik den Sjette, af Guds Naade Konge til Danmark, etc. Gjøre vitterligt: At Vi for Aaret 1833 som sædvanligen, have ændrødet den aarlige Udskrivning af Magasinkorn, Høe og Halm af de Districter i Hertugdømmene Slesvig og Holsteen, som hidtil have leveret samme, med een Tønde Rug og een Tønde Havre af hver Plov, tilligemed to Læs Høe og to Læs Halm af hver Plov i Marsken, og eet og et halvt Læs Høe og eet og et halvt Læs Halm i Geest-districterne, hvert Læs Høe à 600 Pund og hvert Læs Halm à 480 Pund dansk Vægt, saaledes at de udskrevne Qvantiteter ei skulle leveres strap, men indtil nærmere Ordre opbevares in natura hos Undersaatterne.

Thi hyde og befale Vi alle Vore Undersaatter, som til den anordnede Leverance ere pligtige, at holde de her-

ved udfrevne Magasinkorn- og Fourage-Quantiteter i Beredskab, fra 1 Novbr. d. A. af, for at kunne levere samme, saasnart det forlanges. Og ligesom det er Vor Willie, at Rentekammeret skal paasee denne Vor Befalings Efterlevelse, saa kunne og de, som ved Estersyn skulde findes, ei at have det anordnede Korn- og Fourage-Quantum i Beredskab, vente at blive paalagt det Dobbeltes Aflevering uden Godtgjærelse.

Den herved udfrevne Rug, Havre, Høe og Halm, hvis Aflevering in natura i Aaret 1833 ei maatte findes nødvendig, skal betales i Penge til en Priis, som i sin Tid nærmere vil blive bestemt. Og befales herved tillige, at de Korn- og Fourage-Quantiteter af Udskrivningen pro 1832, hvis Leverance in natura indtil 1 Novbr. d. A. ei er bleven requireret, skulle betales med følgende Priser:

een Tønde Rug	med 6 Rbd.	
een Tønde Havre	med 2	— 32 Sk.
cet Læs Høe	med 4	— 48 —
eet Læs Halm	med 2	— 48 —

som inden dette Aars Udgang, under Tvang af Execution, erlægges til vedkommende Oppebørselsbetjente.

Hvorefter alle Vedkommende sig allerunderdanigst have at rette.

Fra Generalpostdirectionen er d. 22 Sept. udkommet følgende Placat:

Hans Majestæt Kongen har paa Generalpostdirectionens allerunderdanigste Forestilling under 21 d. M. aller-naadigst bestemt, at Vognmandstaxten for Danmark for October, November og December Maaneder dette Aar maa blive uforandret, nemlig: for et Par Forspandsheste eller stemplet Postvogn med 2 Heste 5 Mk. 4 Sk. Sølv pr. Miil, og for en mindre Vogn med 2 Heste, eller enkelt Hest til Estafette eller Forspand 4 Mk. 4 Sk. Sølv pr. Miil; dog for Ringkjøbing Amt respective

5 Mk. 4 Sk. og 4 Mk. 8 Sølv pr. Milt; hvilket her- ved kundgjøres til Efterretning og allerunderdanigst Efter- levelse for enhver Vedkommende.

Blandede Efterretninger.

Af den i Overeensstemmelse med det Kongelige aabne Brev af 6 April 1818 til Qvartals-Coursens Bestemmelse anordnede bestandige Committee er den Cours, hvorefter Rigsbanksedler i October, November og December Maa- neder 1832 skulle modtages i alle de Sølvbetalinger, der efter allerhøistbemeldte aabne Brev kunne afgjeres med Rigsbanksedler, bestemt til $206\frac{1}{4}$ imod 100 Specier eller 200 Rbd. Sølv, saa at 1 Rbd. Sølv i alle foran- førte Tilfælde kan betales med 1 Rbd. 3 Sk. i Rigsbank- sedler og Tegn.

Herom er den 20 Sept. udkommet en Cancellie- Placat.

Den 5 Septbr. er meddeelt allerh. Confirmation paa det for Cand. pharm. E. S. Holm af Directionen for Frederiks Høspital udstedte Bestallings-Brev til at være Apotheker ved bemeldte Hospitals Apothek.

Den 14 Septbr. har Cand. pharm. F. H. Stöcken, som er bleven Eier af Ribe Apothek, faaet Bevilling til at drive dette.

Ledige Embeder.

Under det danske Cancellie: Borgemester- Embedet i Aalborg, med hvilket skal forenes Auctions- directeur-Embedet naar dette sidste bliver ledigt, indtil hvilken Tid Borgemesteren tillægges en extraordinair Godt- gjørelse, som udgjør 465 Rbd. Sølv aarlig.

Under Patronen for Herlufsholm: en Ad- junctpost ved Herlufsholms Opdragelses-Anstalt og lærde Skole.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 19 Sept. er Cand. theol. P. Thomsen beskikket til interimistisk at forestaae Præste-Embedet ved Frederiks tyske Kirke paa Christianshavn og for den tyske Garnisons-Menighed i Kjøbenhavn; Sognepræst for Rorup og Glim Menigheder i Sjælland, P. M. L. Rørgaard, til Sognepræst for Dusted og Allesløv Menigheder sammesteds; personel Capellan for Hærfølge og Sæbder Menigheder i Sjælland, F. E. Appelborn, til orbineret Catechet og første Lærer ved Borger-skolen i Korsøer; Cand. theol. A. W. Hertel til personel Capellan for Ølstykke Menigheder i Sjælland; Cand. theol. R. W. Balslev til personel Capellan for Haarlev Menighed i Fyen; Adjunct ved Hertussholms Dpdragelses-Anstalt og lærde Skole, Cand. phil. G. A. Dichman til Overlærer ved bemeldte Stiftelse; d. 22, Kammerjunker Baron D. K. Juel Wind Arenfeldt efter Ansøgning i Naade entlediget fra hans Embede som Cancellist i Cancelliet.

Under Rentekammeret: Den 8 September er Eieren af Dlingsøegaard og Gods paa Lolland, Tiendecommissair M. H. Wilhelm, udnævnt til virkelig Kammerraad; Planteur ved Nedersøborg Plantage i Ringkjøbing Amt, F. E. Nerenst, forundt Prædicat af Forstplanteur ved bemeldte Plantage.

Under Directionen for Universitetet og de lærde Skoler: Den 1 Sept. er Cand. theol. F. A. Hansen beskikket til Adjunct ved Roeskilde Cathedral-skole.

Rettelser.

I Coll. Tid. Nr. 38 S. 632, Linie 30 og 31, istedetfor „Amtsforvalter u. A. v. Holstein“, læs „Amtssecretair u. A. v. Holstein“, og Linie 33, istedetfor „Coppenbrügge“, læs „Poppenbrügge“.

Collegial=Lidende.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

X Nr. 40. Den 6te October 1832.

Redigeret, forlagt og udgivet af:

Peter Johan Monrad, Anders Sandøe Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Trykt i det Christensenske Officin ved J. D. Qvist.

Lovgivning.

Forordning om Skudsmaalsbøgers Indførelse for Tjenesteynder (cfr. Præmisserne i Coll. Tid. Nr. 39 S. 633-651).

Vi Frederik den Sjette, af Guds Naade Konge til Danmark, de Benders og Gothers, Hertug til Slesvig, Holsteen, Stormarn, Ditmarsken, Lauenborg og Oldenborg, Gjøre vitterligt: at, da Vi have fundet, at det Diemed, der ligger til Grund for Lovbestemmelserne angaaende Skudsmaals Meddelelse til Tjender, fuldstændigere vil kunne opnaaes, naar saadanne Skudsmaal, i Stedet for at udstedes paa løst Papir, bleve meddeelte i hensigtsmæssigt indrettede Bøger, saa have Vi, saavel til Bedste for de gode Tjender, som til større Betryggelse for dem, der af Skudsmaalene skulle underrette sig om de Personers Egenheder, som de tage i Tjeneste, og til Lettelse for det Offentlige i de flere

Tilfælde, hvori Oplysning behøves om de Paagjældendes personlige Egenheder, fundet for godt at indføre flige Skudsmaalsbøger, med Hensyn til hvilke Vi derhos allernaadigst byde og befale, som følger:

§ 1.

Ethvert Tjenestetjende bør fra 1 Januar 1833, i Stedet for at tage Skudsmaal paa et løst Skykke stemplet Papir, forsyne sig med en Skudsmaalsbog, hvori de Skudsmaal, som det erholder, blive at meddele, Denne Bog bør bestaae af 3 Ark Skrivpapir, hvoraf det første Ark skal være stemplet til den for Skudsmaal anordnede Daxt, samt være gjennemdraget og indbundet i stærkt Pap; hvorhos en Extract af denne Bors Anordning samt af de øvrige Lovbestemmelser om Skudsmaal skal findes trykt i samme. Det vil blive foranstaltet, at de saaledes befalede Skudsmaalsbøger til en billig Priis blive at erholde ei blot i alle Kjøbstæder, men og i ethvert Pastorat paa Landet, hvor Fattigcommissionen har paa Fattigkassens Regning at anskaffe det fornødne Forraad. De anskaffede Bøger kunne isøvrigt udleveres, uagtet de ere forsynede med Stempel fra et ældre Aar, end det, hvori de sættes i Brug. Forinden en saadan Bog maa bruges, bør den forsynes i Kjøbenhavn og de øvrige Kjøbstæder med Politievrighedens Embedssegel, eller i Mangel deraf med bemeldte Vvrigheds private Segl, men paa Landet med Sognepræstens, hvorhos bemeldte Embedsmand bør paa Bogens første Side, hvorpaa Stempelt:

bør findes, under Haand og under Angivelse af Datum
 skrive følgende Titel: „Skudsmaalsbog for N. N. i N. N.“
 (hvorved i Landdistricterne, foruden Byen, ogsaa Sognet
 og Amtet benævnes.

§ 2.

De Attester, som efter Anordning af 29 Juli 1814,
 for Kjøbstæderne § 34 og for Landet § 27, blive at med-
 dele ethvert Barn, der udskrives af Skolen, og som altid
 bør indeholde Attestation om, naar og hvor Personen er
 døbt, samt confirmeret, bør fra nu af meddeles i en paa
 foransførte Maade indrettet Skudsmaalsbog, med mindre
 det, fordi Barnet ei er bestemt til den tjenende Klasse,
 forlanges, at den udstedes paa særligt stemplet Papir,
 og bør, ved Udskrivningen, en saadan Skudsmaalsbog
 meddeles fattige Børn paa Fattigkassens Bekostning.

§ 3.

Naar Noget, der ikke allerede ved Udgangen fra
 Skolen er forsynet med Skudsmaalsbog, skal anskaffe
 en saadan, bør han eller hun, inden Skudsmaalsbogen
 forsynes med Segl og Titel efter § 1, for den samme-
 steds nævnte Embedsmand forevise Skoleattest eller andre
 Beviser, der godtgjøre hans eller hendes personlige Stil-
 ling, og bør da bemeldte Embedsmand indføre det for-
 nødne deraf i Bogen.

§ 4.

De, som allerede inden 1 Januar 1833 ere for-
 synde med de i ovennævnte Anordning befalede Udskriv-

nings-Attester fra Skolen eller og med andet lovligt Skudsmaal, kunne afbenytte det saaledes engang anskaffede stemplede Papir til fremtidige Skudsmaal, og ere saaledes ikke pligtige at anskaffe Skudsmaalsbøger, forinden hiint Papir er fuldfkrevet. Men, naar dette er fket, og saaledes Skudsmaalsbog behøves, bør det, ved dennes Ublevering, deri af Politievrigheden eller Sognepræsten anmærkes, at den Paagjeldende besidder et ældre Skudsmaal, hvilket den da, i Forbindelse med Skudsmaalsbogen, stedse har at bevare og i paakommende Tilfælde at fremvise til sin Legitimation. Ligeledes bør det, naar i Stedet for en fuldfreven Skudsmaalsbog en nye anskaffes, i denne antegnes af vedkommende Embedsmand, at det er en Continuations-Skudsmaalsbog, og at den ældre er ham foreviist, hvilken naturligvis og fremdeles bliver omhyggelig at bevare af den Paagjeldende.

§ 5.

Da de foranførte Skudsmaalsbøger træde i de hidtil anordnede løse Skudsmaals Sted, saa vil alt, hvad Anordningerne paabyde om Skudsmaals Erhvervelse og Meddelelse, samt, hvad Kjøbenhavn angaaer, om dets Foreviisning for vedkommende Politieassistent ved Tjenesteforandringer, af sig selv finde Anvendelse med Hensyn til de Vidnesbyrd, der blive at indføre i Skudsmaalsbogen. I denne bliver og det Skudsmaal at indføre, som Sognepræsten skal give dem, der forlade den Kjøbstæd eller det Landsogn, hvori de have opholdt sig, i hvilken Henseende

Forordningen af 24 Juli 1822 § 7 bliver at iagttage. Og maa ingen Lægdsmand, under 2 Rbd. Sølv Bøder til Politiekassen, meddele nogen Reserve. Følgeseddel, førend Skudsmaalsbogen, eller, forsaavidt løst Skudsmaal endnu maatte finde Sted, dette er blevet ham foreviist, forsynet med Præstens derpaa tegnede Vidnesbyrd. Ei heller bør Amtspas meddeles en saadan, forinden Amtmanden har ladet sig Skudsmaalsbogen eller Skudsmaalet forevise og derved fundet, at det fornødne er iagttaget.

§ 6.

Da det er Pligt for Enhver, der efter sin Stilling haver at legitimere sig med Skudsmaalsbog, omhyggelig at bevare samme, saa bør det og ufortøvet anmeldes for Politiet, naar en Skudsmaalsbog er forkommen; og det bør da nøie undersøges, om Skyld i saa Henseende findes hos Skudsmaalsbogens Eier, eller ikke. Befindes det, at Skudsmaalsbogens Eier forsætlig har forkommet samme, bliver han eller hun ved Politieretten derfor at dømme enten til en Mulct fra 5 til 10 Rbd. Sølv til Politiekassen, eller til nogle Dages Fængsel paa Vand og Brød. Ligeledes bør en Mulct til samme Kasse indtil 5 Rbd. Sølv paalægges den, som findes at have ved tilregnelig Skjædesløshed forarsaget Skudsmaalsbogens Tab, eller som har fordulgt sammes Savn. Alt det saaledes foreskrevne skal og i eet og alt gielde naar løst Skudsmaal er forkommet. Derhos bør den Paagjeldende anskaffe sig en nye Skudsmaalsbog, som

i foranførte Tilfælde saavel paa Landet, som i Kjøbstæderne bør udbleveres af Politievrigheden, og af denne forsynes med Segl og Titel, samt med fornøden Bemærkning om, at den ældre Skudsmaalsbog, eller det løse Skudsmaal, som den Paagjældende hidtil har havt, er blevet borte, og hvad der har været Resultatet af Politiets i saa Henseende anstillede Undersøgelse, saavel som og om de Oplysninger, der ere fremkomne angaaende den Paagjældendes Alder, Confirmation, foregaaende Opholdssteder og Levnet, alt forsaavidt det kan tjene til Veiledning enten for dem, der ville tage ham eller hende i Tjeneste, eller for det Offentlige saavel ved Spørgsmaal om Personens Forsørgelsehjem, som ved de Leiligheder, hvor dens tidligere Levnet og Forhold kommer i Betragtning. Den nye Skudsmaalsbog bør paa Landet, uanset at den Paagjældende forbliver i Sognet, inden 4 Dage forevises Sognepræsten under Mulct efter Forordningen af 24 Juli 1822 § 7. Politievrigheden bør i Politieprotocollen holde nøiagtig Fortegnelse over alle bortkomne Skudsmaalsbøger, og være opmærksom paa, naar nogen saadan senere fremkommer.

§ 7.

Naar en Skudsmaalsbog findes maculeret, eller paa anden Maade nogen Deel deraf er gjort ulæselig eller Blade deraf udrevne, bliver dermed at forholde saaledes, som i § 6 er bestemt for det Tilfælde, at en Skudsmaalsbog er bortkommen, dog at en nye Skuds-

maalsbogs Meddelelse her ikke finder Sted, hvorimod Bemærkning af Politievrigheden indføres i Skudsmaalsbogen angaaende den anstillede Undersøgelses Udfald. Er det derimod et løst Skudsmaal, der ved Maculation eller paa anden Maade er blevet uefterretteligt, saa bliver en Skudsmaalsbog at anskaffe af den Paagjeldende, og iøvrigt at forholde paa samme Maade, som naar saadant er foregaaet med en Skudsmaalsbog.

Forsælfkning af Skudsmaal eller Skudsmaalsbøger straffes med Fængsel paa Bånd og Brod i det mindste i 2 Gange 5 Dage, eller efter Omstændighederne med Forbedringshuus-Arbejde indtil 2 Aar.

§ 8.

Det vil ved de aarlige Regnskaber for Landsfognets Fattigkasser og disses Revision blive at paasee, at Betaling for alle i Aarets Løb udleverede Skudsmaalsbøger regnes samme tilgode, forsaavidt de ikke, i Overensstemmelse med § 2, blive at udlevere uden vederlag. Det er altsaa alene, hvad disse sidste koste, som vil falde Fattigkassen til Byrde, foruden at den maa staae i Forskud for det Antal, som til enhver Tid maa have i Forskud.

Hvorefter alle Vedkommende sig allerunderdanigst have at rette.

Givet etc.

Fra Rentekammeret er den 13 Sept. udkommet følgende Placat:

Under 22 i forrige Maaned har Hans Majestæt allernaadigst resolveret, at Bestemmelsen i Forordningen af 3 December 1819, § 8, hvorved den Fremgangsmaade, som er anordnet for Udskyninger i Almindelighed, foreskrives ogsaa for de Tilfælde, hvor en ubebygget Jordlob, der er forenet med en bebygget Eiendom, igjen agtes adskilt derfra, skal være indskrænket til at gjælde i saadanne Tilfælde, hvor den sammenlagte Eiendom er beliggende i eet og samme Sogn, da derimod i de Tilfælde, hvori en ubebygget Jordlob, der er bleven forenet med en Eiendom, paa hvilken Bygninger allerede ere opførte, og som er beliggende i et andet Sogn, atter derfra ønskes adskilt, ingen ny Hartkornsligning behøves, men den ubebyggede Jordlob igjen kan adskilles fra den øvrige Eiendom med det samme Hartkorn, hvortil den var ansat, inden dens Henlæggelse foregik, imod at det gamle Skjel imellem begge Eiendommene, forsaavidt de stode umiddelbart til hinanden, paany afmærkes, Alt under den Betingelse, at Rentekammerets Approbation til den saaledes paatænkte Adskillelse er erhvervet.

Dette bliver herved, efter allerhøieste Befaling, bragt til offentlig Kundskab.

Fra det Slesvig-Holsteen-Lauenborgske Cancellie er den 24 Sept. udkommet følgende Patent for Hertugdømmet Holsteen:

I den tydske Forbundsforamlings 30te Sessjon af 16 f. M. er med Hensyn til Tidsskriftet »Allgemeine politische Annalen» følgende Beslutning taget:

- 1) Det i den J. G. Cotta'ske Boghandling i München, Stuttgart og Tübingen udkommende Tidsskrift, betitlet »Allgemeine politische Annalen» og udgivet af C. von Rotteck, bliver formedelst dets imod Dpretholdelsen af Tysklands Fred og Rolighed stridende og det tydske Forbunds Værdighed krænkende Indhold paa Forbundets Begne standset, og de Kongelige Regjeringer i Baiern og Würtemberg opfordrede til at fuldbyrde denne Beslutning.
- 2) Redacturen af dette Tidsskrift C. von Rotteck bliver i 5 Aar ikke i nogen Forbundsstat stedet til Redactionen af noget lignende Skrift.

Ifølge Hans Majestæts Villie og Befaling bliver foresktaaende Beslutning herved bragt til offentlig Kundskab, og i Overeensstemmelse med samme bliver herved Uffættningen af bemeldte Tidsskrift forbudt.

Blandede Efterretninger.

Fra det Danske Cancellie er den 11 Septbr. sidst. afgaaet følgende Circulair-Skrivelse til samtlige Amtmænd og Land- og Søe-Krigscommissairer:

Det Kgl. Generalcommissariats-Collegium har under 28 f. M. tilskrevet Cancelliet saaledes:

»Det er bragt i Erfaring, at den, ved Placat for Danmark af 15 Octbr. 1830 bekendtgjorte allerhøieste Resolution af 4 August 1830, som har til Hensigt at forebygge det udfærvne Mandskabs Udeblivelse fra de aarlige Baabensøvelser og naar det ellers bliver indkaldt ved de respective Regimenter og Corpser, er ved nogle af disse bleven underkastet urigtig Fortolkning. Collegiet har derfor anseet fornødent, at indgaae med allerunderdanigst

Forestilling om en nøiere Bestemmelse i denne Henseende, hvorefter det har behaget Hans Maiestæt Kongen under 12 dennes endvidere allernaadigst at fastsætte: At ligesom de under 4 August 1330 afgivne allerhøieste Bestemmelser, til Forebyggelse af Mandskabets Udeblivelse fra de aarlige Vaabenøvelser og naar det ellers indkaldes til Regimenterne og Corpserne, ere uanvendelige paa de Mandskaber, som ved udtrykkelig allerhøieste Resolution fritages for Mynstring eller lovligen ere udløste, saaledes skulle de ikke heller være anvendelige paa de Mandskaber, som ikke blive indkaldte til de aarlige Vaabenøvelser enten formedelst at disse Øvelser ei i et enkelt Aar finde Sted, eller fordi ikke alle permitterede Mandskaber kunne indkaldes, uden at overskride det Antal, for hvilket der i Planen er reglementeret Lønning i Exerceer-Maaneden, eller som ved Cavalleriet ikke kunne gjøres beredne med de havende Stamheste og det Antal nationale Heste, som i Exerceertiden maa indkaldes; men de Mandskaber, som af hvilken som helst af disse Aarsager ikke kunne blive indkaldte til de aarlige Vaabenøvelser, skulle betragtes som om de, i det Aar, i hvilket saadant er Tilfældet, havde gjort een af de 6 Mynstringer, som ovenmeldte Anordning forudsætter for de nationale Mandskaber i Almindelighed. Dertimod bør, naar Alle de, som tjene i det 6te Aar, af foranførte Aarsager ikke kunne indkaldes til en Mynstring, de af disse fortrinligen indcordres, som tidligere, enten formedelst lovligt eller uden lovligt Forfald, ere udeblevne fra en Mynstring, uden siden at have indhentet det Forsømte.

Dette skulde Man herved tjenstlig tilmelde (Titul) til fornøden Efterretning og Sagttagelse for Fremtiden.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om, i hvilken Stilling tjenstledige personelle Capellaner staae til Biskoppen, eller hvorvidt denne er bemyndiget til at bestemme, om og hvor de skulle lade sig paany ansætte i Stiftet som personelle Capellaner hos Præster, der behøve Hjelp,

samt hvorvidt en Biskop er bemyndiget til at henvise en tjenstledig personel Capellan for en Tid til en eller anden sog Præst i Stiftet, for midlertidigen at besørge hans Embede mod en billig Godtgjørelse, har en af Rigets Biskopper forelagt Cancelliet følgende Punkter til Resolution:

a. Om man ikke af Rescriptet af 9 April 1777, skjøndt det kun angaaer Sjællands Stift, kan uddrage den almindelige Grundsætning, at et Stifts Biskop er berettiget til at henvise en tjenstledig personel Capellan til et andet Sted, hvor hans Hjelp er fornøden, og at det altsaa ikke er overladt til Capellanen, men til Biskoppen at bestemme, til hvilken blandt flere til Medhjelp trængende Præster han skal hentage, saafremt han ønsker at tjene længere som personel Capellan og ikke foretrækker det private Liv, i hvilket Tilfælde, og naar han erklærer dette, han formeentlig maa ansees at have tabt de Rettigheder paa det Sted, hvor han hidtil var ansat, som Lovens 2—14—6 hjemlede ham.

b. Om det ikke staaer i Biskoppens Magt at henvise en i Stiftet tjenstledig personel Capellan til en Præst, der formedelst langvarig Sygdom for en Tid behøver Hjelp, og at constituere ham til midlertidig at bestyre Embedet, indtil det viser sig, om en fast Ansættelse bliver fornøden eller ei, samt at regulere den Løn, som Præsten skal give ham, saalænge hans Tjeneste hos ham varer, ifald de Bedkommende ikke selv skal kunne forenes om den. Medens det derhos formeentes, at, naar Capellanen saaledes efter Ordre forlader sit forhen havde Opholdssted, inden Naadensaaret i det Kald, hvor han hidtil var ansat, er udløben, tilkommer ham den fastsatte Løn af Stervboet og Successor i Kaldet indtil den Dag, da han forlader Præstegaarden, forespurget, hvorvidt den Byrde af hans Ophold, indtil han nyder bedre Befordring, som Lovens 2—14—6 omtaler, gaaer over paa det Kald, i hvilket han midlertidig bliver constitueret af Biskoppen, saa at han, ifald den syge Præst dør i Constitutionstiden, nyder samme Ret, som vilde tilkomme

ham efter anførte Lovsted, om han havde været fast ansat; ligesom og, om Præsten, ifald han igjen bliver frisk og paany overtager sit Embede, maa være forpligtet til at tilsvare Capellanen det Anordnede eller Bestemte, indtil han andetsteds bliver ansat, eller om Capellanen kan træde tilbage igjen i sine gamle Rettigheder i det Kald han forlod, da i modsat Fald en tjenstledig Capellan, som paatog sig midlertidig at bestyre en syg og svag Præsles Embede, vilde reskure for meget, om Præsten døde eller blev frisk i Constitutionstiden.

c. Om ikke fra den Tid af, at Naadensaaret i et Kald, hvor der er personel Capellan, tager sin Begyndelse, denne maa ansees at være tjenstledig og at kunne modtage anden Ansættelse enten fast eller midlertidig; i hvilken Henseende det fortaentes, at, om han endog skulde have paataget sig at besørge Vacancen for Herredspræsterne, kunde dette dog ikke være til Hinder for, at jo Biskoppen, inden de 12 eller 16 Ugers Vacance er udloben, kan henvise ham til et andet Sted, hvor hans Tjeneste er fornøden, da hans private Løste til Herredspræsterne antages ikke at kunne indskrænke Biskoppens Frihed til at benytte hans Hjælp paa et andet Sted, hvor den er mere nødvendig, og dette formeentlig heller ikke kan blive Tilfældet, om Succesor i Kaldet endnu ikke, efter de 12 eller 16 Ugers Forløb skulde være ankommen, da i saadant Fald Embedet maa forsynes imod Betaling, og Capellanens Forpligtelse til at bestyre det gratis for Succesor ikke kan gaae længere end til den Tid, da han faaer anden Ansættelse.

Cancelliet har herpaa svaret i Skrivelse af 18 Sept. sidstleden:

Ad a. En tjenstledig Capellan er vel, efter Rescriptet af 23 Dec. 1729, pligtig at tage anden Capellan-tjeneste i Stiftet, og den Præst i Stiftet, som behøver Capellan, pligtig til at tage imod ham efter Biskoppens Anvisning, uden at kunne faae nogen Candidat udnævnt. Men at Biskoppen skulde kunne tvinge nogen ledig Capellan, der har Lust til at lade sig antage som Capellan

hos en (dertil qualificeret) Præst i Stiftet, til at tage Tjeneste hos en anden Præst, hvor Biskoppen anseer hans Hjælp mere nødvendig, er noget, som ikke ligger i hiint Rescript, og ligesaa lidet kan uledes af det paaberaabte Rescript af 9 April 1777, der, foruden blot at være givet for Sjællands Stift og tildeels at være bygget paa Grunde, som andetsteds ikke i samme Grad ere passende, omhandler en ganske anden Gjenstand, nemlig at Biskoppen ogsaa kan henvise den til Hjælp trængende Sognepræst til en ordineret tjenstledig Mand, der ei er personel Capellan i Stiftet, og at vedkommende Sognepræst si kan vægre sig for at antage ham. En Udbidelse af den Tvang, som, efter de gjældende Regler, paaligger deels en personel Capellan til, efter den Mand's Afgang, hos hvem han var ansat, at tage anden Tjeneste i Stiftet, deels en anden Præst til at tage imod ham, er og lidet tilraadelig, da det personlige og huuslige Forhold, hvori en Capellan pro persona træder til vedkommende Sognepræst, er af den Natur, at det altid er ønskeligt, at det kan stiftes ved frit Valg, hvilket fri Valg og er Lovens Princip, Skøndt enkelte Undtagelser deraf ere gjorte.

Ad b. Naar Præsten ikke i det omhandlede Tilfælde selv kan eller vil sørge for, at Embedets Gjerning forsvarlig forrettes, bør Biskoppen dertil constituere en Anden, helst en ledig Præst, samt bestemme det Bedeslag, denne skal have for sin Tjeneste. Ordentligviis vil ogsaa en Saadan dertil findes villig, og i alt Fald vil den Forestilling, at den, der viste sig modvillig, kan vente derved at udelukke sig fra Befordring idetmindste for en Tidlang, for det meste være tilstrækkelig til at overvinde enhver ugrundet Bægning. Videre Tvang er ikke hjemlet i Lovene og bør neppe indføres. Den personelle Capellan, der endnu i Naadensaaet efter den Præst, til hvis Hjælp han blev beskikket, nyder Løn, ja endog den, der siden nyder Ophold i Eftermandens Huus, og derfor efter Lovens 2—14—6, men især efter Rescriptet af 23 Dec. 1729 er pligtig at komme denne til Hjælp

i alle præstelige Forretninger, kan neppe uden denne Sognepræstes Tilladelse tage imod et andet Engagement, naar han ei for stedse vil give Slip paa sine Emolumenter, og ligesaa lidet kan det, naar han af Biskoppen er blevet constitueret i et Kalb, hvor Præsten, formedelst Eydrom eller anden saadan Aarsag, ei selv har kunnet forrette sit Embede, paaستاes, at dette Kalb, efter at Aarsagen til Constitutionen er ophørt, skal vedblive at yde ham det, der forhen tilkom ham af det Kalb, hvori han havde været ansat som Capellan pro persona. Iøvrigt vil i de fleste Tilfælde ei alene Billighed, men og Hensyn til eget Liv føre til en passende Dvercenskomst mellem de Vedkommende.

Ad c. Da den personelle Capellan, efter Rescriptet af 15 Juli 1829, er pligtig til at forrette Embedet indtil Eftermanden kan tiltræde, kan han i dette Tidrum neppe være enten berettiget eller forpligtet til at tage imod et andet Engagement. Siden bliver det ovenfor under Lit. b. at iagttage.

Ved allerhøieste Rescript af 26 Sept. sidstleden til Amtmanden over Kjøbenhavns Amt er det befalet, at den Gage af Amtets Veikasse, der har været tillagt Birkedommeren paa Amtets nordre Birk som Veifiskal, skal indbrages og Navnet Veifiskal ophøre, dog saaledes at Birkedommeren desuagtet har at varetage alle de Politie-mesterne paa Landet med Hensyn til Veivæsenet paaliggende Pligter; hvilken Bestemmelse ligeledes skal være gjeldende for Birkedommer-Embedet i det søndre Birk, saasnart i samme indtræffer Vacance.

Efterretninger om ledige geistlige Embeders Indtægter og de derpaa hvilende Byrder:

1. Sognekaldet for Callundborg Kjøbstæd i Sjællands Stift, tilforn anslaaet til 440 Rd., har nu følgende Indtægter: 1) Af Byen Nyerup, i Rachev Sogn, af Hartkorn $57\frac{1}{2}$ Tdr., beboet af Arvefæste-Gaardmænd

og 13 Huusmænd, svares aarlig af hver Gaard 3 Ldr. 3 Skpr. Rug og 4 Ldr. 3 Skpr. Byg, samt et Lam, 1 Gaas, 4 Høns og 82 Sk. Sølv. Huusmændenes aarlige Afgift, naar Arbejdsdagene anslaaes til Penge, er omtrent 62 Rbd. 2 Mk. 12 Sk. 2) Af en Arvefæstegaard i Rørbye, paa circa 16 Ldr. Hartkorn, havees i aarlig Afgift 36 Ldr. Byg, betalte efter Capitelstaxten. 3) En Jordlod paa Byens Mark, Nyvang kaldet, stor 8 Ldr. Land, er bortfæstet imod aarlig Afgift 30 Ldr. Byg, betalte efter Capitelstaxten. 4) Af Hovedgaarden Lerchenfeldt aarlig 15 Ldr. Rug og 18 Ldr. Byg in natura. 5) Af Kirken aarlig a) i Huusleie 40 Rbd. Sølv, b) som Løn 10 Rbd. Sølv og 8 Ldr. 2 Skpr. Byg betalte efter Capitelstaxten. 6) Dffer og Accidentser anslaaes til omtrent 800 Rbd. Præstegaard havees ikke. Enkepension hviler paa Kalbet.

2. Det residierende Capellanie for Fredensborg, Åsmindersød og Grønholt Sogn, efter gammel Angivelse 260 Rbd., har nu følgende Indtægter: 1) Afgift af Sognekaldet 200 Rbd. Sølv. 2) Dffer og Accidentser 300 Rbd. Repræs. 3) En ganske ubetydelig Fiskegiende af Humlebecks Fiskerie.

3. Betersløv og Homb Sognekald i Sjælland, tilforn 200 Rbd., har nu følgende Indtægter: 1) Lønden af begge Sognes 283 Ldr. Hartkorn, kan anslaaes til 160 Ldr. Byg. 2) Dvægtiende og Smaaretsel omtrent 40 Rbd. 3) Refusion fra Søerupgaard for en bortsolgt Annergaard 30 Rbd. Sølv, samt 4 Ldr. Byg. 4) Dffer og Accidentser omtrent 180 Rbd. 5) Præstegaarden staaer for Hartkorn 7 Ldr. 4 Skpr. 3 Fdk. 2 Alb. med omtrent 64 Ldr. Land.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 26 Sept. ere Overauditeur, Herredsfoged og Skriver i Lybsgaard, Hids og en Deel af Hovlberg Herreder under Viborg Amt, H. H. Holm, Krigsraad og Landvæsenscommisarie

samt Stiftsbrevifor i Aarhus Stift, M. C. Kjerulff, og Forstraad og Forstinspecteur ved Sorøe Academies Skovvæsen, G. Sarauw, beskikkede til virkelige Justitsraader; Justitsraad, Byfoged og Politimester i Helsingør, F. C. W. Knudsen, Ridder af Dannebrog, til Birkedommer og Birkeskriver samt Politimester i Kjøbenhavns Amts Rytterdistricts nordre Birk; i Kjøbenhavns Politieret er 2den Assessor, F. Thomsen, beskikket til 1ste Assessor; 3die Assessor, C. Keiersen, til 2den Assessor; 4de Assessor, J. D. v. Osten, til 3die Assessor, og Audi-teur ved Hans Majestæts eget Regiment, Dverauditeur A. L. Drewsen, til 4de Assessor; Cand. theol. og Overlærer ved Søe-Statens Pigeskole, G. J. Schaarup, til tillige at være tredie Catechet ved Bremerholms Menighed; residerende Capellan for Thiersted, Skjorpinge og Veilebye Menigheder i Lolland, H. A. Jespersen, til Sognepræst for Uttersløv Menighed sammesteds; den 28, forhenværende personel Capellan for Tamdrup Menighed i Aarhus Stift, J. Stampe, til personel Capellan for Dusted og Laaning Menigheder i samme Stift; den 3 October, surnummerair Assessor i Landsoverretten i Viborg, F. A. Schønheyder, til By- og Raadstue skriver samt 2den Raadmand i Odense; personel Capellan hos Amtsprovsten for Riebs med flere Herreder i Thisted Amt, H. M. Kjær, til Sognepræst for Gudme og Brudager Menigheder i Fyen; karakteriseret Regimentschirurg C. van Deurs til Districtschirurg i Aalborg med tilhørende District.

Under Generalpostdirectionen: Den 18 August er den med Prædicat af Fuldmægtig benaadede Copiist A. L. Thomsen udnævnt til virkelig Fuldmægtig og Skriver. L. C. Schythe til Copiist, begge i det Slesvig-Holsteen=Lauenborgske Secretariat. Den 25 August er Chefen for Directionens Assignations-Bogholder-Contoir, Justitsraad F. Riisen, efter Ansøgning i Raade og med Pension entlediget fra bemeldte Embede.

Collegial=Lidende.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

Nr. 41. Den 13de October 1832.

Redigeret, forlagt og udgivet af:

Peter Johan Monrad, Anders Sandse Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Trykt i det Christensenske Officin ved J. D. Øvist.

Lovgivning.

Efterat det ved Kongelig Resolution af 8 Dec. 1819 var bestemt, at den aarlige Fouragestat, Erstatningen for Marschpenge til Landsoldaterne i Danmark og Afgivten til Døvstumme-Institutet i Kjøbenhavn skulde i samlet Beløb repareres til Udredelse ved en aarlig Kammerplacat, og at dertil endvidere skulde føies, hvad forhen udenfor Kjøbstæderne havde været bidraget til Lønninger for Stifts- og Landphysici samt Districtschirurger saavel som til Lærlingers Underholdning ved Veterinairskolen, bleve de fornødne Overveielser derom strax indlebede af Kammeret, og derhos Opkrævningen af de 3 førstnævnte Afgivter, der forhen havde været Gjenstand for specielle aarlige Repartitioner, stillet i Beroe, indtil Sagen i det Hele kunde ordnes.

Paa Grund heraf og formedelst de siden den Tid forandrede Tidsumstændigheder har fra 1819 ingen Opkrævning fundet Sted af forbermedte tre Afgifter, hvorimod de aarlig fornødne Summer ere ubredede af Finantskassen, hvilket ligeledes gjelder om de siden 1 Juli 1813 ved den siden ophævede Ryskmiliceindretning foranledigede Udgifter. Det saaledes fra 1819 til 1831 forstrakte Beløb skulde refunderes Finantserne ved Ligning paa Hartkornet, og, efter de gjeldende Anordninger, saa godt som ubetvækkende paa det contribuierende Hartkorn; men da Udredelsen heraf for Dieblicket vilde blive trykkende, og der til Berigtigelse af Fouragekatten og Marschpengene for den efterfølgende Tid under alle Omstændigheder vil behøves en aarlig Udskrivning paa det contribuierende Hartkorn af i det mindste 32 Sk. pr. Td., samt da det, til Fyldestgjørelse af vedkommende Landdistricters Forbring paa Godtgjørelse for af dem indtil Udgangen af Aaret 1815 præsterebe militaire Kjørseler m. m., er fundet nødvendigt at paabyde en Udskrivning*), der medfører, at en betydelig Deel af Landets Hartkorn faaer at udrede endog indtil 48 Sk. Solv pr. Td. aarligen i 5 Aar, saa henstillede Kammeret blandt andet, om ikke Afgjørelsen af Spørgsmaalet, om og hvorvidt saadan Opkrævning skal skee, og i alt Fald om Terminerne for samme, maatte

*) Den herom igjennem Rentekammeret den 15 Sept. emanerede Placat vil blive meddeelt i et følgende Nr. af Coll. Tid.

tillades stillet i Beroe, indtil det i Aaret 1834 bliver Gjenstand for nærmere Overveielse, om den senest ved Forordningen af 24 August f. A. for 3 Aar bevilgede Eftergivelse af 400000 af Landskattens Beløb da fremdeles kan være vedkommende Skatydere at forunde eller ikke.

Da det ved den ovenfor nævnte Kongelige Resolution af 8 Dec. 1819 er bestemt, at der ved Samlingen af de forskjellige Afgifter, der vilde blive aarligen at reparere under eet, skulde tages bghørigt Hensyn paa den forskjellige Andeel, som de forskjellige Klasser af Hartkornet tilforn havde taget i Udbedelsen af de enkelte Afgifter, og at alene de personlige Ansættelser, hvorved en Deel af Bidraget til Lønningerne for Stiftsphysici og Districtschirurger, samt til Læringers Underholdning ved Veterinairsskolen hidtil har været tilvelebragt, skulde bortfalde, har Kammeret derhos formeent, at den ved Resolutionen af 8 Dec. 1819 tilsigtede Simplification i Skatopkrævningen bedst vilde kunne opnaaes ved en Adskillelse af samtlige forommeldte Afgifter i 2 Hovedklasser, hvortil de efter de forskjellige Regler for deres Opkrævning nemmest kunde være at hense.

Fouragekatten og Erstatningen for Marschpenge til Landsoldaterne, hvoraf hiin alene skal udbedes af det contribuerende Ager og Engs Hartkorn, denne tillige af contribuerende Skov- og Mølleeskyl, synes saaledes bedst at egne sig til Udskrivning ved en aarlig Placat, hvilket derfor ogsaa Kammeret har foreslaaet, og navnlig paa

den Naade, at Placaten betimeligen i ethvert Aars Begyndelse bestemmer, hvad der i Aarets Løb skal erlægges til Dækning af de det samme Aar vedkommende Udgifter, eftersom Forskud derved undgaaes for den Rgl. Kasse, og der ved det efterfølgende Aars Udskrivning kan tages behørigt Hensyn til Berigtigelse af hvad for de foregaaende Aar maatte være opkrævet enten noget for lidet eller noget for meget. En saadan Opkrævning maatte allerede tage sin Begyndelse for indeværende Aar, og da Betalingen for den i Aar requirerede Fourage, forsaavidt samme Betaling henhører til Udbredelse ved Repartition paa Hartkornet, kan beregnes at ville udgjøre omtrent 91000 Rbd. Sedler og Marschpengene for samme Aar

efter Middeltal anslaaes til . . . 13000 — —

har Kammeret foreslaaet en Udskrivning for indeværende Aar for Fourage:

Skatten af 28 Sk. L. pr. L. Ag. og Eng

for Marsch-

pengene af 4 — — — — og 2 Sk. pr. L. Skov- og Møllestyld

tilsammen 32 Sk. Tegn og 2 Sk. Tegn

at udredes tilligemed Skatterne for indeværende October Kvartal.

De Summer, som Døvsomme-Institutet i Kjøbenhavn, foruden dets andre Indtægter, behøver til dets Udgifters Bestridelse, skulle ifølge allerhøieste Resolution

af 8 Mai 1816 repareres paa alt saavel privilegeret som uprivilegeret Ager og Engs Hartkorn samt Skov- og Møllefjeld, saa at Repartitionsmaaden er den samme, som den, der er paabuden for Bidrag til Amtsrepartitionsfondene, undtagen forsaavidt, at Kjøbstæd-Hartkornet er fritaget for Bidrag til bemeldte Fonds, hvorimod det lige med andet privilegeret Hartkorn har taget Deel i Udredelsen af Afgiften til Døvstumme-Institutet. For saadan Deeltagelse kunne Kjøbstæderne ei heller for Fremtiden fritages; men da Hartkornet er en mislig Maalestof for Kjøbstædernes Bidrag, blev det anseet rigtigere, at samtlige Kjøbstæder ansattes til et vist bestemt aarligt Bidrag i et passende Forhold til Landdistricterne, hvor- efter da dette Kjøbstædernes Bidrag kunde udredes af disse Communer, og Landdistricternes af vedkommende Amtsrepartitionsfonds.

Herved unbgik man da for Eftertiden enhver speciel Dpkrævning af denne Afgift, og samme Fremgangsmaade kunde endvidere følges i Henseende til Dpkrævningen af Bidraget til de tre øvrige Afgifter, nemlig til Lønningerne for Stiftsphysici og for Districtschirurger og til Lærlingers Underholdning ved Veterinairskolen, efterdi alle disse 3 Afgifter udredes baade af Kjøbstæderne og af Landet, og det, forsaavidt Landets Bidrag hidtil er tilveiebragt ved personlige Ansættelser af Hovedgaardseiere, Forpagtere, Præster, Degne og andre Embedsmænd, allerede ved allerhøieste Resolution af 8 Dec. 1819 er,

som ovenmeldt, befalet, at disse personlige Ansættelser skulle bortfalde, og Ligning ske paa alt privilegeret og uprivilegeret Hartkorn, alene med Undtagelse af Kjøbstædernes og ligeledes af det Hartkorn, der ifølge ældre specielle Bestemmelser har været fritaget for Bidrag hertil. Den anførte almindelige Dyrkning vil være ikke alene til Lettelse for Amtsforvalterne, der saaledes undgaae flere forskellige Rubriker baade i deres egne Hovedbøger og i Skatydernes Dvitteringsbøger, men ogsaa af Bigtighed for Skatyderne selv, der, jo færre Skatenummerne ere, desto lettere kunne overskue disse og ved Efterregning overbevise sig om Rigtigheden af det Beløb, der afkræves dem.

De Summer, om hvis Udredelse paa foranførte Maade Spørgsmaalet kan blive, ere følgende:

1. Afgiften til Døvstumme-Institutet
i Kjøbenhavn 4000 Rbd. Selsv
2. Bidraget til Lønninger for Stifts-
og Landphysici. Disse Lønninger
ere ved allerhøieste Resolution af
8 Juli 1829*) bestemte
for de 3 ældste à 900 Rbd. 2700
for de 3 næstældste à 600 Rbd. 1800
for de 3 yngste à 400 Rbd. 1200

ialt 5700

*) See Coll. Lib. for d. X. S. 148—150.

Transport 4000 Rbd. Sølv

hvorfra dog, med Hensyn til
at 400 Rbd. deraf tilveie-
bringes ved Ribe Stifts-
physicats Indtægter af Lien-
der og Torder, bruges disse 400

igjen . . 5300 Rbd. Sølv

som af Kammeret ere indstillede til
at forundes uden al Afkortning.

3. Bidraget til Lønninger for Districts-
chirurger og andre Læger, som ere
at sætte ved Siden af dem.

Samtlige de disse Embedsmænd
tillagte ældre Lønninger maatte nu,
uden Hensyn til den forskjellige
Maade, hvorpaa enkelte af dem
tidligere have været tilveiebragte,
gaae over til, forsaavidt de ere
dem tillagte som egentlig Gage,
at udredes forskudsvis af Finants-
klassen imod Refusion fra Rjeb-
stæderne og fra Amternes Repar-
titionsfonds, ligesom saabant alle-
rede er bestemt med Hensyn til de
Lønningstillæg, som ved aller-

Lateris 9300 Rbd. Sølv

Transport 9300 Rbd. Sølv

høieste Resolution ere bevilgede adskillige af dem *).

De ældre Lønninger udgjøre ialt en Sum af 9890
Tillægene ere bevilgede for de 10 ældste med 400 Rbd.

for hver, 4000

for de 15 næstældste med

200 Rbd. for hver, 3000

altsaa tilsammen . . 16890 — —

som af Kammeret ligeledes ere indstillede til at forundes uden af Afkortning **).

4. Bidraget til Elevers Underholdning

ved Veterinærskolen 800 — —

saaledes ialt 26990 Rbd. Sølv

*) See Coll. Tid. for d. X. S. 151—157.

***) At Districtschirurgerne Tid efter anden ere blevne ansatte i Rigets forskjellige Provindsfer, og at Man har lempet sig efter locale Forhold, har foranlediget, at deres Sagering ikke er bleven indrettet efter nogen ganske eensformig Plan, og at Maaden, hvorpaa den til Sageringen fornødne Sum er bleven tilveiebragt, er forskjellig paa de forskjellige Steder. Det Almindeligste er dog, at Sagen 150 à 200 Rbd. S. er forskudsvis udredet af Finantsskassen, som derfor igjen har erholdt Erstatning ved Opkrævning til Amtstuerne af de ved forskjellige allerhøieste

I Kammerets Forslag om at forbemældte Afgifter fra 1 Januar 1833 maatte ophøre som Gjenstand for speciel Dpkrævning, men derimod forskudsvis afholdes af den Kgl. Kasse mod Godtgjørelse fra Amtsrepartitionsfondene og Kjøbstæderne, har Cancelliet erklæret sig aldeles enigt og alene bemærket, at Staden Kjøbenhavn,

Rescripter anordnede Bidrag, deels af vedkommende Kjøbstæder, deels af Hovedgaardseiere, Præster og andre Embedsmænd, deels ogsaa af det contribuerende Partkorn. Lignende Godtgjørelse er derimod ikke erholdt paa det forrige Nyterdistricts Gods i Sjælland, hvor det Hirschholmiske District ifølge ældre Bestemmelser har været aldeles fritaget for Bidrag til Lønninger saavel til Physiци som til Districtschirurger, ligesom og den Godtgjørelse, der paa de øvrige Districter er bleven opkrævet, har indskrænket sig til enkelte personlige Bidrag, hvorved Udgiften ikke har kunnet dækkes. Chirurgerne paa disse Districter og det Ddsherredske Gods have desuden oppebaaret af Fordebogskassen Godtgjørelse for Medicamenter til de Fattige, og Chirurgen i Frederiksborg har sin Gage, ligesom Chirurgen i Ddsherred en Tillægsgage, af Fordebogskasserne. Paa enkelte andre Steder er derimod Chirurgernes Lønning aldeles ikke bleven udredet af nogen Kongelig Kasse, men efter ganske særegne Repartitioner eller Bestemmelser.

Alle disse i Tidens Løb frembragte Uoverensstemmelser i Henseende til Lønningernes Udredelse maatte nu søges udjevne, hvorfor den ovenfor anførte Fremgangsmaade blev bragt i Forslag. Som bemærket angaaer dette dog kun de egentlige Gager og ikke de nylig omtalte Medicamentpenge.

uagtet den tilforn har været aldeles fritaget for Bidrag til nogen af disse Afgifter, og uagtet denne Fritagelse maatte vedblive med Hensyn til de 3 sidstnævnte Afgifter, dog billigen kunde ansættes til et passende Bidrag til den førstnævnte Afgift, eftersom ogsaa de i Kjøbenhavn værende døvstumme Børn modtages paa Institutet, alene mod Betaling for det, deres Føde, Klædning, Plads og Reenlighed koster. Dette Bidrag for Kjøbenhavn er derhos af Cancelliet foreslaaet til 500 Rbd. Selv aarliggen at udredes af Fattigkassen, med Hensyn til at Bidraget til de Døvstummes Underholdning dog egentligen er en Forsørgelses-Udgift og det, ved at udredes paa den anførte Maade, fordeles paa Indvaanerne i Almindelighed, og ikke; som naar det skulde udredes af den egentlige Stadens Kasse, blot falder Næringsbrugerne til Byrde. Naar disse 500 Rbd. drages fra de forommeldte 26990 Rbd., vilde der til Repartition mellem de øvrige Kjøbstæder og Landdistricterne blive tilbage en Sum af 26490 Rbd. Selv; men da der lettelig kan møde en eller anden uforudseet tilfældig Udgift, er det anseet rigtigst at Repartitionsbeløbet bestemmes i rund Sum til 28000 Rbd. Selv. Det Forhold, hvori Landdistricterne og Kjøbstæderne med Hensyn til denne Sums Udredelse kunde være at sætte til hinanden, formeente Kammeret, da ingen hidtil gjældende almindelig Regel besangaaende have,

at kunne bestemmes til $\frac{5}{8} : \frac{1}{8}$, saa at fornævnte 28000 Rbd. vilde blive at udrede

af Landdistricterne med $\frac{5}{8}$ eller 23333 $\frac{1}{3}$ Rbd. Solt
af Kjøbstæderne med $\frac{1}{8}$ eller 4666 $\frac{2}{3}$ — —

Naar der skal hensees til Folkemængden paa Landet og i Kjøbstæderne udenfor Kjøbenhavn var, efter sidste Folketælling, Forholdet imellem begge omtrent $\frac{9}{8} : \frac{1}{8}$; men Kammeret formeente, at det større Liv og den større Omsætning, der finder Sted i Kjøbstæderne fremfor paa Landet, indeholder Grund til, naar Spørgsmaalet er om oeconomiske Bidrag til et for Landet og Kjøbstæderne fælles Diemed, at ansætte disse sidste til et noget høiere Forhold, end det, der er støttet paa Folketallet alene, isærdeleshed i et Tilfælde, som det her omhandlede, hvor Tælen er om en Udgift, der for størstedelen skal anvendes for Medicinalvæsenet, hvilken Indretning er til større Bequemmelighed og Nytte for Kjøbstæderne, hvor de ansatte Læger størstedels have Bopæl, end for Landdistricterne.

Forsaavidt dernæst Spørgsmaal opstod om det Forhold, hvori de forskjellige, dels Amtsrepartitionsfunds, dels Kjøbstæder kunde ansættes til at tage Deel i Udbedelsen af den dem i det Hele paahvilende Sum, var det en Selvfølge, at Bidraget for enhver af Amtsrepartitionsfondene maatte rette sig efter Qvantiteten af det under samme hørende Hartkorn. Mellem Kjøbstæderne indbyrdes fandt Rentekammeret, med det Danske Cancellie, at det Ligningsforhold, der er anordnet for Indquarterings-

Hjælpefattens Ligning, var det meest passende, der for Tiden kunde paabydes, da denne Skat er den eneste, som hidtil har været repareret mellem Rigets Kjøbstæder i Almindelighed, og et mere passende Ligningsforhold ikke kunde findes i nogen Maalestok, som allerede var givet, f. Ex. Assurancen. Kammeret bemærkede isøvrigt, at Kjøbstaden Frederikshavn, der ikke er indbefattet under General-ligningen, passende kunde ansættes til et omtrent lige Forhold som det, der gjelder for Sæbye, hvorimod saadan Ansættelse ikke vilde gjøres nødvendig for Kjøbstæderne paa Bornholm (hvilke ikke deeltage i Indquarteringshjælpefattens), eftersom disse Kjøbstæder paa Grund af ældre Bestemmelser yde et bestemt aarligt Bidrag til Amtets Repartitionsfond, saa at Bidraget, der i den her omhandlede Anledning paalægges Bornholms Land, maa ansees at hvile paa Kjøbstæderne og Landet i Forening.

I Forbindelse med foranstaaende Forslag har Kammeret fremsat Ønske om, at ligeledes nogen Forandring maatte ske i Henseende til de hidtil gjældende Regler for Udredelsen af Udgifter i visse Delinqventfager i Danmark, nemlig i de Sager, der ikke angaae Tyverie, Røveri, Drab og Mordbrand, hvilke Udgifter ifølge Forordningerne af 13 Januari 1747 og 5 April 1793 nu afholdes af Sigt- og Sagesaldskassen, medens Udgifterne i de nysnævnte Delinqventfager, efterat Fordn. af 8 Januari 1830 har ophævet de ældre saakaldte Stifts-ligninger, ubetinget udredes enten af vedkommende Amts-

repartitionsfond, eller af de i ethvert Amt værende Kjøbstæder i Forening, Paa lige Maade har Kammeret troet, at der passende kunde forholdes med Ubredelsen af forefaldende Udgivter i de øvrige Delinquent-Sager, imod at Amtsrepartitionsfondene og Kjøbstæderne kunde som Vederlag herfor tillægges en forholdsmæssig Andeel i den Sum, der ved Normalreglementet er bleven stillet til Rentekammerets Disposition til Bestridelse af de Sigt- og Sagefaldskassen vedkommende Udgivter. Denne hele Sum er fastsat for Danmark og Hertugdømmene under eet til 14000 aarlig, og efter Middeltal af 6 Aars Udgivter have disse aarligen udgjort i alt 15700 Rbd. Sølv, altsaa kun 1700 Rbd. Sølv mere, end der til saadant Djemed havde til Disposition. For Kjøbenhavn maatte Fremgangsmaaden imidlertid formeentligen vedblive indtil videre at være den samme som forhen, og da Forandringen heller ikke kunde have nogen Indflydelse paa Hertugdømmene, maatte en Sum forbeholdes til Udgivterne saavel i disse som i Kjøbenhavn. Efter en paa fornævnte 6 Aars Middeltal grundet Calcule har Kammeret formeent, at 6000 Rbd. Sølv aarlig kunde være at fordele mellem samtlige Amtsrepartitionsfonds og Kjøbstæder, imod at disse herefter selv afholdt Udgivterne i alle egentlige Justitsager (altsaa ikke de Sager derunder indbegrebne, der anlægges efter Kamrenes Foranstaltning, til Ex. Skovsager og Sager angaaende Told- og Consumtionsavgif), dog at der tillige, saafremt Udgiv-

terne i en eller anden enkelt vidtløftig Sag maatte blive altfor byrdefulde for en enkelt Commune, i Særdeleshed for Kjøbstæderne i et Amt, gaves dem Haab om nogen overordentlig Hjælp, der maatte tilveiebringes ved Ligning over hele Landet; hvilket fandtes nødvendigt forbi man har Exempel paa Sager, der have kostet endog flere Tusinde Rigsbankdaler, og en saadan Udgiwt ved Siden af de ellers foresaldende Udgifter af samme Slags maa erkjendes at være uoverkommelig for en ofte kun liben Commune.

Ovennævnte 6000 Rbd. Sølv ere isvrigt foreslaaede at komme til Deling mellem Landdistricterne og Kjøbstæderne i samme Forhold, som det, hvori det maatte bestemmes, at de skulle tage Deel i Udredelsen af de foresaaede 28000 Rbd. Sølv. Da hiin Godtgjørelse rettest udredes ved Liquidation i bemeldte 28000 Rbd., saa blive 22000 Rbd. tilbage at fordele mellem samtlige Amters Repartitionsfunds og Kjøbstæder med Undtagelse af Kjøbenhavn og Bornholms Kjøbstæder. Kammeret forelagde derhos en Tabel, som indeholder hvad enhver Amtrepartitionsfond og enhver Kjøbstæd haver at udrede af bemeldte Sum, hvilken Tabel er trykt som Bilag A. til den Forordning, som længere nede vil blive meddeelt. Isvrigt indstillede Kammeret, at Bidraget maatte udredes halvaartligen.

Da der ved Overgangen fra den ældre til den nye Tingenes Orden, som er bestemt til 1 Januari 1833,

Kunde, uden en nærmere Bestemmelse, opstaae Tvivl forsaavidt en Sag, hvis Bekostninger efter de hidtil gjældende Regler skulde udredes af Sigt- og Sagesalskassen, maatte være begyndt inden hiint Datum, men først sildigere bringes til Ende, efterdi det end ikke altid vil være muligt at skjelne de før og efter denne Tid foresaldende Udgifter fra hinanden, da til Exempel Sagførernes Salarier bestemmes under eet for deres hele Arbeide, ligesom det og først ved den endelige Doms Execution viser sig, hvorvidt Udgifterne skulle falde nogen offentlig Kasse til Byrde, saa androg Kammeret paa, at Omkostningerne ved alle inden 1 Januari 1833 begyndte Sager af det Slags, i hvilke Udgifterne hidtil have været betalte af Sigt- og Sagesalskassen, fremdeles maatte beregnes samme Kasse til Udgift, uagtet Sagen først sildigere tilendebringes og Bekostningerne tildeels paadrages efter fornævnte Tidspunct.

Under foranførte endelige Dypgjørelse ere baade Bornholms Land og Hirschholms District medtagne, uagtet de begge hidtil have været fritagne for de almindeligen paabudne Bidrag til Lønningerne for Stifts- og Landphysici, og Bornholm tillige for Bidraget til Elevernes Underholdning ved Veterinairsskolen. Hvad der kan falde paa det enkelte Hirschholms District er nemlig en Ubetydelighed, omtrent 6 Sk. pr. Td. Hartkorn, og enhver Afvigelse fra den almindelige Regel afstedkommer ikkun Forvirring i Beregningerne; men hvad Bornholm angaaer,

da vil dette Land, der hidtil selv har maattet udrede Lønningen for den sammesteds ansatte Physicus, nu, efterat denne er givet Udsigt til at kunne opftige til en Løn af endog 900 Rbd. Selve, snarere vinde end tabe ved ovenanførte Bestemmelse, ligesom ogsaa Deeltagelsen i Veterinair-Afgivtens Udredelse vil give Landet Udgang til efter sin Tour at kunne oversende en Person til ved Veterinair-Skolen at oplæres i Dyrlægevidenskaben.

Endelig har Kammeret anset det for ønskeligt, at en Forandring maatte foretages i Henseende til Dykrævingen af de Afgifter, som ere henlagte til Tugt- og Forbedringshusene i Viborg og Odense. Rentekammeret fandt det principmæssigt, om disse Afgifter, der hidtil alene ere opkrævede respective i Sjælland og Fyens Stift, herefter maatte, da Siøllands og Løllands-Falsters Stifter intet særligt udrede til de offentlige Straffanstalter i Kjøbenhavn og paa Møen, men disse Udgifter afholdes af Finantskassen, altsaa af Statsindtægterne fra hele Riget, fordeles til Udredelse af samtlige Landdistricter og Kjøbstæder paa samme Maade, som i Henseende til de 4 andre foran omhandlede Afgiftsslags er foreslaaet. Men da det danske Cancellie i den med Samme herom førte Brevvevling har yttret, at det er paatænkt, at i det mindste en Deel af Afgifterne til Straffanstalterne i Kjøbenhavn og paa Møen bør søges tilveiebragt ved Repartition paa Siøllands og Løllands-Falsters Stifter, og da saaledes en vis Lighed dog vil tilveiebringes i den her omhandlede

Henseende imellem de forskjellige Dele af Riget, har Kammeret indskrænket sig til allerunderdanigst at foreslaae en Forandring i den Maade, hvorpaa enhver af forbeholdte Tugthuus-Afgifter hidtil er bleven opkrævet i de respective Provindsler selv.

Afgiften til Tugt- og Forbedringshuset i Viborg er hidtil bestemt til

2½ Sk. Sølv pr. Td. contribuerende Hartkorn	
20 — — af hver Præstegaard	
64 — — af hver complet Sædegaard og	
600 Rbd. — af Kjøbstæderne	

hvorved i Aaret 1829 er i det Hele indkommet

fra Landdistricterne omtrent	3900 Rbd. Sølv
fra Kjøbstæderne	600 — —
	<hr/>
	i alt 4500 Rbd. Sølv

der ere indflydte i Finantsklassen, imod at samme igjen har afholdt alle Udgifter til Straffeanstalten. Men disse have, især efter en ved Kongelig Resolution af 18 Febr. 1829 bevilget Forhøielse af den Betaling, der maa erlægges til Entreprenurerne saavel som af nogle andre Poster (hvilken Forhøielse er bleven fornøden formedelst Fangetallets Tilvæxt og de Forandringer i Conjunkturerne, der vare foregaaede efterat Contracten med denne i 1824 var sluttet), udgjort et større Beløb, end ved hiin Sum har kunnet dækkes, og hertil bør desaarfsag tages Hensyn ved Forslaget til det Beløb, der kunde gøres til Gjenstand for tilkommende Repartition, hvilket ogsaa stemmer

med fornævnte Kongl. Resolution, som tillader, at den hidtidige Afgiøt maatte opkræves med Tillæg af 50 pCt., altsaa med ialt omtrent 6750 Rbd. Til Straffeanstaltens ordentlige Udgifter vil ogsaa en saadan Sum være tilstrækkelig, men for dog, at have noget at løbe paa, samt i alt Fald til Dækning af Finantsskassens tidligere Forskud, er Repartitionssummen foreslaaet bestemt til 7200 Rbd. Sølvs aarligen, der af Landdistricterne i Sylland maatte udredes i samme omtrentlige Forhold, som det, hvori de hidtil have deeltaget i den ældre Afgiøts Ubredelse altsaa

af Landdistricterne med $\frac{7}{8}$ eller 6300

af Kjøbstæderne. med $\frac{1}{8}$ eller 900

————— 7200 Rbd. Sølvs

da isvrigt disse 2de Summer igjen maatte fordeles paa de enkelte Amtsrepartitionsfonde og Kjøbstæder respective efter Hartkornet og den Maalestof, der ligger til Grund for Generalligningen til Indqvarterings- Hjælpeffatten. Tabeller over hvert Amts Repartitionsfond og hver Kjøbstads Bidrag til fornævnte 7200 Rbd. Sølvs findes Forordningen vedtrykte under Littr. B. og C.

Afgiøten til Lugt- og Forbedringshuset i Odense er hidtil opkrævet med

2 Sk. Sølvs pr. Ld. contribuerende Hartkorn,

32 — — af hver Præstegaard,

1—32 — — af hver complet Sædegaard og

320 Rbd. Sølvs af Kjøbstæderne,

hvorved i Aaret 1829 i alt er indkommet 1521 Rbb. Sølv, der ere blevne indbetalte directe til Strafanstaltens Beskyrelse. De 320 Rbb. har Kammeret formeent fremdeles som hidtil at kunne opkræves af Kjøbstæderne, og Forandringen her vilde saaledes kun bestaae deri, at de 1200 Rbb. istedetfor at opkræves specielt, fordeles til Udbetalelse af Amtsrepartitionsfondene, nemlig:

for Odense Amt med	655 Rbb. Sølv
for Svendborg Amt med	545 — —
	ialt 1200 Rbb. Sølv

Kammeret indstillede, at samtlige foreslaaede Bestemmelser, saaremt de bifaldtes, maatte, forsaavidt fornødent gjøres, bringes til offentlig Kundskab ved en Forordning, og i Overensstemmelse med den derpaa afgivne allerhøieste Resolution er en Forordning udkommet den 15 Septbr: sidstleden af følgende Indhold:

Vi Frederik den Sjette, af Guds Naade Konge til Danmark, etc. Gjøre vitterligt: Ligesom Vi ved Vor Forordning af 15 April 1818 og Vor Placat af 31 December 1819 have havt til Hensigt at give Skatte- og Afgifts-Væsenet i Vort Rige Danmark en større Simpelt, saaledes have Vi fremdeles været betænkte paa, hvilke flere Foranstaltninger kunne træffes til Opnaaelse af dette Niemed. Vi have i den Henseende i Særdeleshed havt for Nid at simplificere Opkrævningen af adskillige Udgifter, som, efter de gjældende Anordninger, hidtil særskilt have skullet lignede deels paa hele Landets

Hartkorn, deels saavel paa dette som paa Kjøbstæderne, deels endeligen paa enkelte Provindsers Hartkorn og de i disse beliggende Kjøbstæder.

Af disse Udgifter ere i flere paa hinanden følgende Aar, i Betragtning af Lidsomstændighederne, forskjellige, saasom:

- a. til Anskaffelse af den fornødne Fourage til Vor Landmilitair-*Etat* i Danmark,
- b. til Marschpenge for Landsoldaterne i Danmark,
- c. til Døvstumme-Institutet i Vor Kongelige Residensstad Kjøbenhavn, og
- d. i Anledning af Kystmilitiisen indtil den Tid, da dette Slags Udgifter, efter Freden, ophørte,

blevne udredede af Vor Kasse, uden at denne har erholdt Godtgjørelse derfor ved Ligning paa nysanferte Maade. Smidlertid have Vi dog, med Hensyn til den Byrde, en saadan Ligning paa nærværende Tid vilde medføre for Bedkommende, allernaadigst tilladt, at de omhandlede Summer endnu nogen Tid maae henstaae uden Opkrævning, da Spørgsmaalet, om og hvorvidt denne bør skee, eller ikke, samt, i første Fald, om Terminerne for en slig Opkrævning, vil af Os blive taget under næiere Overveielse, naar det, henimod Udløbet af den, sidste Gang ved Vor Forordning af 24 August forrige Aar bevilgede, treaarige Eftergivelse af 400000 Rbd. af Landfattens aarlige Beløb, vil blive Gjenstand for Vor nær-

mere Resolution, om saadan Eftergivelse da fremdeles kan være at forunde, eller ei.

Derimod ville Vi i Henseende til Udredelse saavel af de ovenfor under Litr. a, b og c nævnte Udgifter, som af adskillige andre Udgifter, for den følgende Tid have fastsat efterskrevne Bestemmelser:

§ 1.

Til Dækning saavel af den extraordinaire Bekostning paa Anskaffelse af den fornødne Fourage til Landmilitair-Etaten i Bort Rige Danmark for Aaret til næstkommende 26 October, som af Marschpenge for Landsoldaterne i bemeldte Bort Rige for indværende Aar, bliver af det uprivilegerede Hartkorn sammesteds, dog med Undtagelse af Bornholms og Amager Lands Hartkorn, ved en Placat fra Bort Rentekammer under Eet at udskrive det fornødne Beløb til Opkrævning i dette Aars October Qvartal.

Ligeledes bliver for ethvert af de efterfølgende Aar at foranstalte en lignende Udskrivning til at dække de i sammes Løb foresaldende Udgifter af nyseævnte Slags. Dog skal Udskrivningen, hver Gang, efter foregaaende allerunderdanigst Førestilling til Os fra Bort Rentekammer, kundgøres saa betimeligen, at hvad der skal erlægges efter en saadan Udskrivning, kan opkræves i samme Terminer, og efter samme indbyrdes Forhold for disse, som Landskatten.

Da imidlertid hvad saaledes aarligen skal udskrives, paa denne Maade vil beroe paa en omtrentlig-Beregning over de Udgifter, som i den omhandlede Henseende i Aarets Løb maatte foresalde, ville Vi allernaadigst have bestemt, at hvad det virkelige Udgiftsbeløb, efter nærmere Dpgjørelse, maatte befindes i noget Aar at udgjøre enten mere eller mindre, end den Sum, der, paa Grund af Udskrivningen, indkommer i Vor Kasse, bør, saasnart skee kan, enten fradrages eller tillægges Udskrivningssummen for et følgende Aar.

§ 2.

Speciel aarlig Dpkrævning af efternævnte Afgifter, nemlig:

- a. til Døvsomme-Institutet i Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn,
 - b. til Lønninger for Stifts- og Land-Physici,
 - c. til Lønninger for Districtschirurger og andre Læger, som ere at sætte ved Siden af disse, samt
 - d. til Elevers Underholdning ved Veterinairskolen,
- bortfalder aldeles fra næstkommende 1ste Januar, imod at for det Beløb, der til disse forskjellige Gjenstande bliver at foreskyde af Vor Kasse, bestemmes indtil videre, som en staaende Erstatning til bemeldte Kasse, en Sum af 28500 Rbd. Sølv, at udrede med 500 Rbd. Sølv af Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse, som den, bemeldte Vor Kongelige Residentsstad vedkommende, Andeel af Afgiften til Døvsomme-Institutet, og med

28000 Rbb. Solt af samtlige Amters Repartitionsfunds og af Kjøbstæderne i Vort Rige Danmark, Kjøbenhavn undtagen, saaledes at bemeldte Repartitionsfunds udrede $\frac{5}{8}$ og Kjøbstæderne $\frac{1}{8}$, og at derhos Bidraget for enhver enkelt Amtsrepartitionsfond fastsættes med Hensyn til Quantiteten af det under samme hørende Hartkorn, ligesom Kjøbstædernes Bidrag indtil videre bliver at fordele mellem disse indbyrdes med Hensyn til det Ligningsforhold, der er anordnet, eller maatte blive anordnet for Indquarterings-Hjælpeffatten. Iøvrigt blive i denne Henseende Kjøbstæderne paa Vort Land Bornholm ikke at medtage blandt de andre Kjøbstæder, eftersom hine, ifølge ældre Forfrevter, yde Bidrag til Amtets Repartitionsfond, og saaledes paa denne Maade erlægge deres Andeel i de ovenfor omhandlede Udgivter.

Saafrømt forresten enten nogen vedvarende Forøgelse i Udgivterne til en eller anden af forømmelbte Gjenstande i Fremtiden skulde blive nødvendig, eller nogen extraordinair Udgift maatte foresalde, der ikke skulde kunne dækkes ved nysnævnte staaende Erstatningssum, bliver, efter Omstændighederne, enten denne at forhøje, eller Udgivten extraordinairt at udrede af Amtsrepartitionsfondene og Kjøbstæderne i samme indbyrdes Forhold, som det, der er fastsat for den staaende Erstatningssum, dog at Vort Rentekammer i ethvert saadant Tilfælde derom i Forveien har at nedlægge allerunderdanigst Forestilling. Og er det en Selvfølge, at oftnævnte staaende Erstatningssum

paa den anden Side vil blive forholdsmæssigen nedsat, saafremt Udgivterne skulde saaledes formindskes, at Nedsættelse maatte blive mulig.

§ 3.

Vi bevilge allernaadigst en Sum af 6000 Rbd. Sølv aarligen af Vor Kasse til Deling, fra den 1 Januar 1833 at regne, mellem samtlige Amters Repartitionsfunds og Kjøbstæderne i Bort Rige Danmark, Kjøbenhavn og Bornholms Kjøbstæder undtagne, i samme indbyrdes Forhold, som det, der i foregaaende § 2 er allernaadigst bestemt, imod at enhver Amtsrepartitionsfond, ligeledes fra den 1 Januar 1833, selv har at afholde alle de i Amtets Landdistricter forefaldende Udgivter, som hidtil have været udrede af Sigt- og Sagefalds-Kassen, samt at ligeledes alle Udgivter af dette Slags, der forefalde i et Amts Kjøbstæder, fra bemeldte Tidspunct blive at udrede af disse paa samme Maade, hvorpaa de, efter de nu gjældende Regler, afholde de med visse Forbrydelses Forfølgning forbundne Omkostninger. Dog tillade Vi, at Udgivterne i alle inden 1 Januar 1833 begyndte Delinqventsager af det Slags, hvori Bekostningerne hidtil have været udrede af Sigt- og Sagefalds-Kassen, endnu maae beregnes denne Kasse til Udgivt, uagtet Sagerne først sildigere tilendebringes, og Udgivterne tildeels paadrages efter nysnævnte Tidspunct. Derhos ville Vi for det Tilfælde, at en eller anden Sag skulde fore-

falde, hvis Bekostninger vilde blive altfor byrdefulde for et enkelt Amt eller især for de paagjældende Kjøbstæder, allernaadigst have Vort Rentekammer bemyndiget til at indkomne med allerunderdanigst Forestilling om nogen overordentlig Hjælp til Udgivternes Bestridelse ved en extraordinair Repartition af en saadan Udgibt paa Lands-districterne og Kjøbstæderne.

§ 4.

Hvad Amternes Repartitionsfonds og Kjøbstæderne, ifølge foregaaende § 2, efter Fradrag af den i § 3 berørte Godtgjørelse, ville have at tilsvare Vor Kasse, hvilket Beløb for ethvert Amt og enhver Kjøbstad er specificeret i vedhæftede Tabel Litr. A, bliver at indbetale i fornævnte Kasse halvaarligen, hver Gang med Halvdelen, og første Gang ved Udløbet af Juni Maaned i næste Aar.

§ 5.

Den specielle Opkrævning, der hidtil, i Overensstemmelse med Rescripterne af 7 Febr. 1766, 8 Nov. 1805 og 26 Sept. 1817, har fundet Sted af Afgivten til Tugt- og Forbedrings-Huset i Viborg, bortfalder fra næstkommende 1 Januar, imod at der, til Dækning af de Forskud, som fra Vor Kasse, ifølge Vor Resolution af 14 Juni 1820, anvises til bemeldte Strafanstalt, bestemmes en aarlig Erstatningssum, indtil videre af 7,200 Rbd. Sølv, at udredes af de jydskke Amters Lands-districter med $\frac{7}{8}$, og af de jydskke Kjøbstæder med $\frac{1}{8}$, saa-

ledes at hines Andeel afholdes af Amtsrepartitionsfondene i det indbyrdes Forhold, der bestemmes med Hensyn til det under enhver Fond især hørende Hartkorn, med ialt 6,300 Rbd. Sølv, og Kjøbstædernes Andeel paa samme Maade, som hidtil, men med 900 Rbd. Sølv, samt isvrigt — hvad Fordelingen mellem de enkelte Kjøbstæder angaaer — indtil videre i Forhold til, hvad enhver af dem er eller bliver ansat for ved Generalligningen til Indquarterings-Hjælpeffatten. Det Beløb, som, i Overeensstemmelse hermed, falder paa ethvert Amts Repartitionsfond samt paa enhver Kjøbstad, og som er specificeret i vedhæftede Tabel Littr. B, bliver at indbetale i Vor Kasse halvaarligen, hver Gang med Halvdelen, og første Gang ved Udløbet af Juni Maaned i næste Aar.

§ 6.

Ligeledes bortfalder, fra næstkommende 1 Januar at regne, hvad Landdistricterne under Syens Stift angaaer, den specielle Opkrævning, der hidtil, i Overeensstemmelse med Rescripterne af 3 April 1782 og 24 April 1822, har fundet Sted af Afgivten til Lugt- og Forbedrings-Huset i Odense, imod at den Sum, der for Landdistricternes Vedkommende ved bemeldte Opkrævning er indkommen med 1200 Rbd. Sølv aarligen fordeles til Udredelse, fra samme Tid, af Odense og Svendborg Amters Repartitionsfonds, saaledes at af førstnævnte Amt afholdes 655 Rbd. Sølv og af sidstnævnte Amt

545 Rbd. Sølv, hvorimod det i Henseende til Opkrævningen af de 320 Rbd. Sølv, hvilket det, ifølge de forommeldte 2 Rescripter, paaligger samtlige Kjøbstæder under Fyens Stift at tilsvare ligeledes til Lugt- og Forbedrings-Huset i Odense, fremdeles bør have sit Forblivende ved de derom nu gjældende Forfrevter.

Hvorefter de Vedkommende sig allerunderdanigst have at rette. Givet etc.

Litr. A.

Tabel

over hvad ethvert Amts Repartitionsfond og enhver Kjøbstad i Danmark — Kjøbenhavn og Bornholms Kjøbstæder undtagne — vil aarligen have at udrede til Dækning af den Sum, ialt 22000 Rbd. Sølv, hvilken, i Dvereenstemmelse med foranstaaende Forsordnings §§ 2 og 3, bliver at udrede i fast aarlig Godtgjørelse til den Kongelige Kasse.

I. Amtsrepartitionsfondenes Bidrag, ialt $\frac{5}{6}$ af de her omhandlede 22000 Rbd. Sølv, eller 18333 $\frac{1}{3}$ Rbd. Sølv, udgjøre for hvert enkelt Amt, beregnede med Hensyn til Quantiteten af det under samme hørende Hartkorn:

for Odense	Amt 1488 Rbd. Sølv
— Maribo	— 1440 — —
— Holbek	— 1352 — —
— Præstø	— 1296 — —
— Randers	— 1248 — —
— Svendborg	— 1240 — —
— Sorø	— 1192 — —
— Kjøbenhavn	— 1000 — —
— Ringkjøbing	— 968 — —

Kateris 11224 Rbd. Sølv

Transport 11224 Rbd. Solv			
for Viborg	—	968	— —
— Frederiksborg	—	880	— —
— Aalborg	—	872	— —
— Hjørring	—	848	— —
— Veile	—	736	— —
— Thisted	—	704	— —
— Ribe	—	696	— —
— Aarhus	—	536	— —
— Skanderborg	—	456	— —
— Bornholms	—	413 $\frac{1}{2}$	— —
			<hr/>
			18333 $\frac{1}{2}$ Rbd. Solv

II. Kjøbstædernes Bidrag, ialt $\frac{1}{6}$ af de omhandlede 22000 Rbd. Solv, eller 3666 $\frac{2}{3}$ Rbd. Solv, udgjøre for hver enkelt Kjøbstad, beregnede med Hensyn til den nugjældende General-ligning for Indquarterings- og Hjælpe-skatten:

for Aalborg	Kjøbstad	264 Rbd. Solv		
— Odense	—	220	—	—
— Helsingør	—	216	—	—
— Aarhus	—	192	—	—
— Randers	—	160	—	—
— Viborg	—	128	—	—
— Horsens	—	128	—	—
— Ribe	—	104	—	—
— Svendborg	—	102	—	—
— Fredericia	—	100	—	—
— Roskilde	—	96	—	—
— Kallundborg	—	88	—	—
— Slagelse	—	88	—	—
— Næstved	—	88	—	—
— Kolding	—	82	—	—
— Nyborg	—	70	—	—
— Nakfrov	—	68	—	—

Kateris 2194 Rbd. Solv, 18333 $\frac{1}{2}$ Rbd. Solv

Transport 2194 Rbd. Søl, 18333 $\frac{1}{2}$ Rbd. Søl

for Holbek	—	64	—	—
— Alsens	—	60	—	—
— Nykjøbing paa Falster	—	54	—	—
— Rjøge	—	54	—	—
— Stege	—	54	—	—
— Faaborg	—	50	—	—
— Beile	—	48	—	—
— Rudkjøbing	—	46	—	—
— Middelfart	—	46	—	—
— Hillerød	—	44	—	—
— Ringsted	—	44	—	—
— Gørsøer	—	44	—	—
— Bordingborg	—	44	—	—
— Thisted	—	40	—	—
— Grenaa	—	36	—	—
— Varde	—	36	—	—
— Holstebro	—	36	—	—
— Kjerteminde	—	34	—	—
— Frederikshavn	—	32 $\frac{2}{3}$	—	—
— Nykjøbing i Ddsherred	—	32	—	—
— Sæbye	—	32	—	—
— Maribo	—	32	—	—
— Bogenf	—	30	—	—
— Særkjøbing	—	30	—	—
— Rødbye	—	30	—	—
— Ringkjøbing	—	26	—	—
— Nykjøbing paa Morsøe	—	26	—	—
— Nibe	—	26	—	—
— Hobro	—	26	—	—
— Ebeltoft	—	26	—	—
— Skanderborg	—	26	—	—
— Hjørring	—	26	—	—

Løberis 3428 $\frac{2}{3}$ R. Søl, 18333 $\frac{1}{3}$ Rbd. Søl.

	Transport	3428 $\frac{2}{3}$ R. Sølv,	18333 $\frac{1}{3}$ Rbd. Sølv
for Stubbejøbing	—	26	—
— Slagen	—	24	—
— Nysted	—	24	—
— Frederiksfund	—	22	—
— Sorøe	—	22	—
— Skjelskør	—	22	—
— Præstøe	—	22	—
— Storeheddinge	—	22	—
— Lemvig	—	20	—
— Mariager	—	18	—
— Skive	—	16	—
		<hr/>	
		3666 $\frac{2}{3}$	—
		<hr/>	
		22000	Rbd. Sølv

Litr. B.

Tabel

over hvad ethvert Amts Repartitionsfond og enhver Kjøbstad i Jylland vil aarligen have at udrede af den i foranstaaende Forordnings § 5 nævnte, til 7200 Rbd. Sølv anslaaede Afgift til Lugthuset i Viborg.

I. Amtsrepartitionsfondenes Bidrag, ialt $\frac{7}{8}$ af de her omhandlede 7200 Rbd. Sølv, eller 6300 Rbd. Sølv, udgjøre for hvert enkelt Amt, beregnede efter Quantiteten af det under samme hørende Hartkorn:

for Randers	Amt	976 Rbd. Sølv	
— Ringkjøbing	—	760 — —	
— Viborg	—	760 — —	
— Aalborg	—	680 — —	
— Hjørring	—	664 — —	
— Veile	—	576 — —	
— Thisted	—	560 — —	
— Ribe	—	548 — —	
— Aarhus	—	416 — —	
— Skanderborg	—	360 — —	
		<hr/>	
		6300 Rbd. Sølv	
		<hr/>	
		Lateralis 6300 Rbd. Sølv	

Transport 6300 Rbd. Sølv

II. Kjøbstædernes Bidrag, ialt $\frac{1}{8}$ af de her omhandlede 7200 Rbd. Sølv, eller 900 Rbd. Sølv, udgjøre for hver enkelt Kjøbstad, beregnede efter den nu gjældende Generalligning for Indkvarterings- = Hjælpeafgiften:

for Aalborg	Kjøbstad	140 Rbd. Sølv		
— Aarhus	—	104	—	—
— Randers	—	86	—	—
— Viborg	—	70	—	—
— Horsens	—	70	—	—
— Ribe	—	56	—	—
— Fredericia	—	56	—	—
— Kolding	—	44	—	—
— Vejle	—	26	—	—
— Thisted	—	22	—	—
— Grenaa	—	20	—	—
— Varde	—	18	—	—
— Holstebro	—	18	—	—
— Frederikshavn	—	16	—	—
— Sæby	—	16	—	—
— Ringkjøbing	—	14	—	—
— Nykjøbing paa				
Morsø	—	14	—	—
— Ribe	—	14	—	—
— Hobro	—	14	—	—
— Ebeltoft	—	14	—	—
— Skanderborg	—	14	—	—
— Hjørring	—	14	—	—
— Skagen	—	12	—	—
— Lemvig	—	10	—	—
— Mariager	—	10	—	—
— Skive	—	8	—	—

900 — —

7200 Rbd. Sølv

Blandede Efterretninger.

Den 28 September er Kjøbmand G. D. van der Pahlen i Frederikshavn erkjendt som Russisk Viceconsul sammesteds og for Hjørring Amt samt Den Læsøe.

Den 2 October har Cand. pharm. L. Schmidt, som har kjøbt Apotheket i Nakskov, faaet Bevilling til at nedsætte sig som Apotheker sammesteds.

Den 3 s. M. har Assessor pharmaciae og Apotheker i Varde R. Helms faaet Bevilling til at anlægge et Filial-Apothek paa Fanøe.

Ledige Embeder.

Under det danske Cancellie: Byfoged og Politie-mester-Embedet i Helsingør. Mand Sognekalb under Aalborg Stift, 200 Rd. Det residierende Capellanie ved Budolphi Kirke i Aalborg, 420 Rd. Sognekalbet ved Frelseris Kirke paa Christianshavn, 700 Rd.

Under Rentekammeret: Landskrivertjenesten i Meldorff i Landstædet Sønder-Ditmarcken. Caution 15200 Rbd. i Kongelige ApEt. Obligationer.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 5 Octbr. er Cand. Theol. P. N. Haven beskikket til Catechet og Skolelærer ved de Danske Etablissementer paa Kyften Guinea.

Under Rentekammeret: Den 8 Juni er Kammer-raad og Landskriver J. N. Gløyer i Meldorff beskikket til Amtskriver i Bordsholm Amt. Den 2 Octbr., Skovfoged C. N. Haberkorn i Luhnstedt i Rendsborg Amt til Skovrider i Højenrade i Pløens Amt.

Collegial=Lidende.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

X Nr. 42. Den 20de October 1832.

Redigeret, forlagt og udgivet af:

Peter Johan Monrad, Anders Sandøe Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Trykt i det Christensenske Officin ved J. D. Løvist.

Lovgivning.

Fra det Slesvig-Holsten-Lauenborgske Cancellie er den 8 October sidstleden udkommet efterfølgende 3de Placater for Hertugdømmet Holsten:

I den tydske Forbundsforamlings 33te Session af 6 f. M. er med Hensyn til det i Hildburghausen udkommende Tidssblad „Der Volksfreund, ein Blatt für Bürger in Stadt und Land“ samt andre sammesteds udkommende trykte Skrifter, taget følgende Beslutning:

- 1) Det i Hildburghausen udkommende Tidssblad „Volksfreund, ein Blatt für Bürger in Stadt und Land“ bliver paa Grund af sammes mod den offentlige Rolighed og lovmæssige Orden stridende Indhold, paa Forbundets Vegne standset og forbudt i alle tydske Forbundsstater, ligesom og al Fortsættelse af denne Tidende forbydes.

- 2) Den Hertugelig Sachsen-Meiningske Regjering opfordres til at fuldbyrde denne Beslutning, og inden en Tid af 4 Uger at gjøre Indberetning til Forbundsfor­samlingen om Fuldbyrdelsen, saa og at tilveiebringe Oplysning om Bladets Redacteur og snarest muligt at meddele Forbundsfor­samlingen Underretning om dennes Navn.
- 3) Da det har viist sig, at ikke blot Bladet „Der Volksfreund“ men ogsaa andre trykte Skrifter forlægges i det bibliographiske Institut i Hildburghausen, uden at Bestemmelsen i § 9 af den provisoriske Presselov af 20 September 1819, som foreskriver Redactorens Navns Nævnelse, efterkommes, saa blive Forbundsregjeringerne, til yderligere Opfyldelse af bemeldte Lovs Bestemmelse, herved anledigede til ikke at lade nogen saadan fra det bibliographiske Institut i Hildburghausen udgaaende Tidende eller Tidsskrift sætte i Omlob i deres Stater, og, saafremt saadant skeer hemmeligt, at lægge Beslag paa dem, saa og at ansee Udbrederne af samme efter Omstændighederne med passende Penge­ eller Fængselsstraf.

Ifølge Hans Majestæts Villie og Befaling bliver fores­taaende Beslutning herved bragt til offentlig Kundskab.

I den tydske Forbundsforamlings 33te Sessjon af 6 f. M. er med Hensyn til Tidssbladet »Deutsche allgemeine Zeitung» følgende Beslutning taget:

- 1) Den i Stuttgart udkommende Tidende »Deutsche allgemeine Zeitung» bliver af Forbundsforamlingen, ifølge den samme ved Forbundsbeslutningen af 20 September 1819 og 16 August 1824 overdragne Autoritet, standset og forbudt i alle tydske Forbundsstater; ogsaa forbydes enhver Fortsættelse af dette Tidssblad, under hvilken Titel saadan maatte prøves.
- 2) Den Kongelige Würtembergiske Regjering bliver igjennem sammes Gesandtskab opfordret, at fuldføre denne Beslutning, og derom at gjøre Indberetning.
- 3) Redacturen af denne Tidende C. A. Mebold bør i 5 Aar ikke i nogen tydske Forbundsstat stedes til Redactionen af noget lignende Skrift.

Ifølge Hans Majestæts Villie og Befaling bliver forestaende Beslutning herved bragt til offentlig Kundskab.

I den tydske Forbundsforamlings 33te Sessjon af 6 f. M. er med Hensyn til Redacturerne af Tidsskrifterne »Der Freisinnige» og »Der Wächter am Rhein» taget følgende Beslutning:

Da det ved nærmere Undersøgelse er oplyst, at den egentlige Redacteur af det ved Forbundsbeslutning

af 19 Juli d. A. standsede Tidsskrift „Der Frel-
sinnige“, har været Candidat Siehne, og af det
ved samme Beslutning standsede Tidsskrift „Der
Wächter am Rhein“ Doctor Franz Stro-
maier indtil Mai Maaned d. A., saa bør disse tvende
Personer i Overeensstemmelse med den 7de § af
Beslutningen af 20 September 1819 i 5 Aar,
fra 19 Juli d. A. at regne, ikke i nogen Forbunds-
stat stedes til Redactionen af noget lignende Skrift.
Ifølge Hans Kongelige Majestæts Villie og Befaling bliver
denne Beslutning herved bragt til offentlig Kundskab.

Fra Rentekammeret er den 15 Sept. udkommet
følgende Placat :

Til Dækning deels af den paa Anskaffelse af Fourage
til Landmilitair-Staten i Danmark for Aaret fra 26 October
1831 til 26 October 1832 anvendte Bekostning, efter Af-
drag af hvad for Fouragen, i Overeensstemmelse med den
3die Artikel i Forordningen af 28 Juli 1784, godtgjøres
af Hans Majestæts Kasse, deels af Marschpenge for Land-
soldaterne i Danmark for Aaret 1832, blive, ifølge nys-
nævnte Forordning samt Forordningen af 20 Juni 1788,
de fornødne Summer at repartere, Fourage-Betalingen
paa alt upriviligeret Ager- og Engs Hartkorn i bemeldte
Rige, og Marschpengene saavel paa dette Hartkorn som
paa al upriviligeret Skov- og Møllefjeld sammesteds, begge

Dele dog med Undtagelse af Bornholms og Amager Lands Hartkorn.

Ifølge heraf bliver saaledes, paa Grund af allerhøieste Resolution af 1ste i forrige Maaned og Forordning af Dags Datum, med indeværende Aars October Kvartals Skatter under Eet at udrede:

32 Rbst. Tegn pr. Tde. Ager og Engs Hartkorn
og 2 Rbst. Tegn pr. Tde. Skov- og Mølle-Skyld.

Hvilket herved, efter allerhøieste Befaling, bekendtgjøres til Efterretning for alle Vedkommende.

Blandede Efterretninger.

Directionen for Frederiks Hospital har til Cancelliet indsendt den befalede Beretning om Hospitalet for 1831*), hvilken har været Hans Majestæt forelagt og udviser følgende:

Antallet af de Syge har været 3475, af hvilke 254 vare overliggende fra 1830 og 3221 indkom i 1831. Antallet af de Døde har været 253 og af Helbredede 2931; de øvrige 291 bleve overliggende ved Aarets Udgang. De Dødes Antal forholder sig folgelig til Patient-antallet, naar de overliggende 291 fraregnes, omtrent som 1:12 $\frac{3}{5}$. De meest herskende Sygdomme i Hospitalets medicinske Afdeling have været Koldfeber, Galdefeber, Gigt og Brystbetændelser. 239 Patienter have

*) Beretningen for 1830 er indført i Coll. Tid. for 1831 Side 770—772.

benyttet Hospitalets Russiske Dampbade-Anstalt og Antallet af de givne Bade har været 2978.

Hospitalets Hovedkasses og underliggende Legaters samt Fattigkasses Beholdninger vare ved Slutningen af 1830: 11439 Rbd. $84\frac{1}{7}$ Sk. r. S. og 5819 Rbd. $72\frac{4}{8}\frac{3}{4}$ Sk. Sedler og Teg. samtlige Indtægters Beløb efter Fradrag af de ved Omdrag anførte Summer har i 1831 været 7954 Rbd. $44\frac{1}{7}$ Sk. r. S. og 89348 Rbd. 74 Sk. Sedler og Teg. altsaa med Beholdningen ialt 19394 Rbd. $32\frac{2}{7}$ Sk. r. S. og 95168 Rbd. $50\frac{1}{8}\frac{3}{4}$ Sk. Sedler og Teg. Udgifterne for Hospitalet, Legaterne og Fattigkassen have, ligeledes efter Fradrag af de ved Omdrag anførte Summer, været 9881 Rbd. 77 Sk. r. S. og 89913 Rbd. $24\frac{3}{4}$ Sk., og Beholdningen var altsaa ved Udgangen af 1831: 9512 Rbd. $51\frac{2}{7}$ Sk. r. S. og 5255 Rbd. $25\frac{1}{2}\frac{6}{1}$ Sk. Sedler og Teg.

Hospitalets egen Fonds-capital var ved f. A. Udgang 42980 Rbd. rede Sølv, 897661 Rbd. 24 Sk. Sølv og 4215 Rbd. 60 Sk. Sedler og Teg. og dets Legaters og Fattigkasses 13824 Rbd. r. Sølv; 143620 Rbd. Sølv og 13534 Rbd. 36 Sk. Sedler og Teg.; tilsammen 56804 Rbd. r. S., 1041281 Rbd. 24 Sk. Sølv og 17750 Rbd. Sedler. Siden Udgangen af 1830 er altsaa Hospitalets egen Fonds Capital forøget med 5200 Rbd. rede Sølv, men formindsket med 4000 Rbd. Sølv *).

Ofr. den foran citerede Beretning for 1829.

Dette hidrører deels fra Udlaan af opsamlede Taarnpenge, der ved allerhøieste Rescript af 2 Febr. 1759 ere fjænkede Hospitalet til Fondens Formerelse og deels fra Indbetaling af en Sølvcapital til sidstnævnte Beløb. Legaternes Fondscapital er forøget med 300 Rbd. rebe Sølv, som hidrører fra opsamlede Renter, der ere ublaante i en Huusprioritet.

Den i 1828 paabegyndte Indhegningsmuur omkring Hospitalets Kjøkkenhauge er i f. U. fuldført. Ligeledes er i f. U. den ved Hospitalet værende medicinske Badesanstalt givet en bedre og hensigtsmæssigere Indretning, hvorved den Uleilighed, at disse Bade tilforn gaves paa Sygestuerne, nu er hævet, undtagen i uundgaaelige Tilfælde.

Da den Kongelige Kasses Ret ved Dom var blevet reserveret i Anledning af at der til en Beskrivelse i Actis Form af en i et Boe affagt Decision ikkun var brugt eet Ark stemplet Papir af 4de Klasse Nr. 4 og ikke 3 Ark af samme Klasse og Nummer, samt da der ligeledes under nogle andre Sager var opstaaet Spørgsmaal om Kjendelsesacter kunne gives beskrevne paa eet Ark stemplet Papir, eller om ikke dertil udfordres 3de Ark, begjærte Rentekammeret Cancelliets Betænkning herom.

Cancelliet yttrede i den Anledning, at det vel ikke er usandsynligt, at det Ord „Domsact“ saavel i Forord-

ningen af 3 Dec. 1828, som i de ældre Anordninger om det stemplede Papiir kan være taget i en saa udstrakt Betydning, at det og skulde omfatte de i Actis Form beskrevne Kjendelser, ligesom det heller ikke kan nægtes, at den Bestemmelse, formeldte Forordnings § 25 indeholder om Executioner, afgiver en derfor talende Analogie. Da imidlertid formeldte Ord ogsaa kan tages i en snevrere Betydning, hvori samme blot indbefatter de formøilige beskrevne endelige Domme, og, da saavel § 4 i Sportel-Reglementet af 22 Marts 1814, som saame Anordnings § 9 og den ældre Sportel-Forordning af 19 Dec. 1800 §§ 24 og 28, §§ 64 og 67 og §§ 96 og 99 udtrykkelig distingvere dem fra Kjendelsesacter, og tildeels belægge disse med ringere Byrder; da derhos Analogien af hvad der gjælder om Tingsvidner synes i det mindste at tale ligesaa meget imod, som Analogien af Forordningen af 3 Dec. 1828 § 25 for Nødvendigheden af 3 Act stemplet Papiir til en Kjendelsesacts Beskrivelse, da det fremdeles ikke i sig selv er uden billig Grund, at dette Slags Acter ere mindre bebyrdende, og da endelig Udvidelse af byrdefulde Lovbestemmelser ikke kan hjemles uden med aldeles klare og afgjørende Grunde, saa synes der ikke at være tilstrækkelig Grund til at gjøre den omhandlede Forbring, og det saameget mindre, som den, efter Udvisende af forskellige indhente Erklæringer, tillige synes at have Praxis imod sig.

Rentekammeret har senere underrettet Cancelliet om, at det har ladet Vedkommende tilkjendegive, at det efter Anordningerne maa ansees tilstrækkeligt, at Kjendelsesacter i Almindelighed og saaledes ogsaa Kjendelsesacter i Boer i Særdeleshed meddeles bestrevne paa eet Ark stemplet Papir af 4de Klasse Nr. 4.

I Anledning af at en KjøbmandsSvend i Helsingør begjærte at meddeles Borgerskab for, som Fuldmægtig, at forestaae en Kjøbmandskenkes Handel sammesteds, forlangtes Collegiets Resolution, om i dette Tilfælde de samme Egenstaber skulde udfordres hos den Paagjeldende, som ere nødvendige for den, der vil vinde Borgerkab, for i eget Navn at drive Kjøbmandshandel, saavel i Henseende til den Tid, hvori han skal have tjent ved Handelen, som den Prøve, hvorved Handelsduelighed skal legitimeres.

Herpaa har Cancelliet svaret i Skrivelse af 11 Sept. sidstleden, at i det omspurgte Tilfælde udfordres kun, foruden at den Paagjeldende er Svend i Lauget, de almindelige Egenstaber, der ere nødvendige for at vinde Borgerkab, saasom Fuldmyndighed, men derimod ikke de særdeles Requisite, Anordningerne om Handelslaugene foreskrive hos den, der vil blive Interessent i et saadant Laug, in specie, at han skal have udtjent sin Svendetid og underkastet sig Examen som Laugs-Interessent, hvorhos det dog er en Selvfølge, at den Paagjeldende

ved saaledes at erhverve Borgerkab ikke berettiges til at drive Handel for egen Regning.

Med Hensyn til den befalede Indsendelse af Regnskaberne for Amtsfattigkasserne til Revision i Cancelliet *), har en Amtsforvalter forespurgt:

1. om Gjenparter af samtlige Amtsfattigkassen tilhørende ældre Obligationer skulle fremlægges ved Regnskabet for indeværende Aar, uagtet at saadanne ere vedlagte de foregaaende Aars Regnskaber, eller om det er tilstrækkeligt, at der i Regnskabet henvises til de Nummere i de ældre Regnskaber, under hvilke de ere fremlagte, og der alene medfølge Gjenparter af de Obligationer, som ere udstedte for Ublaar i dette Aar;

2. om Taxationsforretninger skulle foranstaltes afholdte over de Eiendomme, hvori Amtsfattigkassen er prioriteret, men hvorover ingen saadanne forhen ere optagne;

3. om de originale Taxationsforretninger, i Stedet for, som forhen, at vedhæstes Obligationerne, skulle fremlægges ved Regnskaberne, eller alene Afskriver deraf, og i sidste Fald om disse Afskriver ikke kunne bekræftes af Amtsforvalteren; og

4. om det paaligger vedkommende Debitorer at tilvejebringe Assurance-Attester samt Beviser for at alle

*) See Cancellie-Circulaire af 7 Juli sidst. i Coll. Tid. for d. A. Side 537—562.

Skatter og Afgifter af de pantsatte Eiendomme ere betalte, eller om samme skulle besørges af Regnskabsføreren.

Foranlediget heraf har Cancelliet i Skrivelse af 22 Sept. sidstleden svaret:

Ad 1. at Gjenpatter af samtlige Amtsfattigkassen tilhørende Obligationer, uden Hensyn til om de have medfulgt ældre Regnskaber, bør vedlægges det, som for indværende Aar indsendes til Revision i Cancelliet;

Ad 2. at Taxationsforretninger over de til Amtsfattigkassen stillede Panter bør erhverves, forsaavidt de ei tidligere ere optagne, med mindre Udlaanene, da de fandt Sted, hjemledes ved Rescriptet af 7 Febr. 1794 § 11 og Forordn. 12 Sept. 1806 § 3.

Ad 3. at det kan forblive ved den hidtil brugte Fremgangsmaade, at de originale Taxationsforretninger vedhæftes Obligationerne, og at saaledes ikkun Gjenpatter af disse Forretninger, verificerede af Amtsforvalteren, med Regnskaberne hertil indsendes; og

Ad 4. at det maa paaligge vedkommende Debitorer, efter Regnskabsførerens Opfordring, at tilveiebringe de omspurgte, saavelsom de andre Attester, som, til Beviis for at Capitalerne ere behørigen sikrede, efter Lovgivningen skulle fremlægges med de aarlige Regnskaber.

Ved at indsende til Cancelliet et Andragende fra en Kjøbstæd-Vrighed tilligemed en Udskrift af en Kjøbstæds Brand-Taxations-Protocol, indeholdende den Forretning,

hvorefter nogle sammesteds afbrændte eller bestabigede Steder vare indtegnede i Brandforsikrings Protocolen, samt Udskriften af Auctions-Protocolen, indeholdende Forretningen over den Deel af de fra Branden levnedede og bortsolgte Materialier, som vare sammenblandede, bleve følgende Spørgsmaal henstillede til Collegiets Resolution:

1. om bemeldte Dyrighed maatte godtgjøre sig Beløbet for de ved Salget af ovenmeldte Materialier havde Udgifter m. m. efter fremsendt Regning;

2. om der kunde tilkomme ham og Taxationsmændene nogen Betaling for de i Anledning af Branden afholdte Taxations-Forretninger;

3. om der tillige kunde tilkomme ham Betaling for Udfærdigelsen af de i samme Anledning leverede Udskrifter af Brandtaxations- og Brandforsikrings-Protocolen.

Cancelliet har herpaa svaret i Skrivelse af 22 Sept. sidstleden:

Ad 1. at det af Byfogden beregnede Gehjør m. v. i Anledning af de fra bemeldte Brandskade overblevne og bortsolgte Materialier har han at godtgjøre sig i det ved Salget udbragte Beløb;

Ad 2. i Overensstemmelse med Brandforsikrings- Anordningen for Kjøbstæderne af 29 Febr. 1792 § 13 tilkommer Bysskriveren og Taxationsmændene Betaling for Taxationsforretningen over passeret Brandskade; hvilken

Betaling, som bliver at ubrede af den Brandlidte, besregnes overeensstemmende med Placaten af 11 Juli 1815 af Brandskadens Beløb;

Ad 3. Byffriveren tilkommer alene Betaling for de Udskriver af Brandforsikrings-Protocollen, som vedkommende Eier maatte begjære sig meddelte efter indtruffen Brandskade, hvorimod intet tilkommer ham i Betaling for Udfærdigelsen af de paabudne Udskrifter af bemeldte Protocol, som til Cancelliet skulle indsendes efter enhver passeret Brandskade.

Efterretninger om ledige geistlige Embeders Indtægter og de derpaa hvilende Byrder:

1. Det ordinerede Degne- og Overlærer-Embedet paa Romøe, under Ribe Stift, har efter den senest indkomne Beretning følgende Indtægter: 1) aarlig Løn for Skoleunderviisningen, 187 Rbd. 1 Mk. $3\frac{1}{2}$ Sk. r. S.; 2) af Sognepræsten efter Rescript 1 Marts 1765, 50 Rbd.; 3) af Kirken, 12 Rbd. 4 Mk. $12\frac{1}{2}$ Sk.; 4) Dffer og Accidentser, 48 Rbd.; 5) Skoleløn in natura, 50 Skp. Rug og 50 Skp. Byg; Derimod ubredes 1) Løn til en Underlærer efter Overenskomst (denne har senest været 35 Rbd. 1 Mk. $3\frac{1}{2}$ Sk. r. S.); 2) til Ribe Cathedralsskole 2 Rbd.; 3) for Kirkeklokkens Ringning og Kirkens Reenholdelse, 4 Rbd. 4 Mk. $12\frac{1}{2}$ Sk.; Boeligen skal indløses med 300 Rbd. Selve ifølge Kongeligt Rescript 21 Mai 1825. (Det bemærkes at dette Embe-

des Indtægter i Collegial-Libenden Nr. 37 Side 615 ere anførte efter en ældre Indberetning, hvori de accidentelle Indtægter vare langt høiere angivne.)

2. Det residerende Capellanie ved Budolphi Kirke i Aalborg, efter gammel Angivelse 420 Rbd., har nu følgende Indtægter: 1) til Huusleie af Kirken 24 Rbd. Sølv; 2) af Byen for Dnsdagsprædiken 26 Rbd. 4 Mk.; 3) i Refusion for Tiende 60 Rbd.; 4) Dffer og Accidentser 350 Rbd.; 5) i Dfferrug af Hasferiis og Sophienbal 3 Ldr. 2 Skpr. Saafrømt det tillige maatte blive den Bessikkende antroet at prædike og forrette Ministerialier ved Hospitalet i Aalborg, er den bestemte Lønning derhos 100 Rbd. Sølv.

3. Mand Sognekalb under Aalborg Stift, efter gammel Angivelse 200 Rbd., har nu følgende Indtægter: 1) Konge- og Kirketiender af Sognets 87½ Ldr. Hartkorn, udgjør omtrent 130 Ldr. Byg; 2) Dvægtiende og Smaaredsel omtrent 25 Rbd.; 3) Dffer og Accidentser omtrent 50 Rbd.; 4) Refusion af Hovedgaarden Drholm 6 Rbd.; 5) Landgilbe af et Mensalhuus 1 Rbd.; 6) Præstegaarden staaer for Hartkorn 5 Ldr. 3 Skpr. 2 Skbr. 1 Alb. med et Areal af 83 Ldr. Land Uger Eng og Kjør.

Ved Rescript af 28 Septbr. sidstleden til Amtmanden over Thisted Amt er det bevilget, at der paa det saakaldte Sund-Drav paa Thyholm maa aarlig, fire

Dage forend Efteraars-Markedet indtræffer i Holstebro, afholdes et Marked med Heste og Dvæg, samt alle Slags Trævarer, Leerkar og hjemmegjorte Aenvarer.

Ledige Embeder.

Under det danske Cancellie: Byskriverembedet i Thisted og Herredsskriver-Embedet i Hillerlev og Hundborg Herreder.

Under General-Toldkammer- og Commerce-Collegiet: Kanal-Told-Controleur-Embedet i Rendsborg.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 10 Octbr. er Justitsraad og Told- og Consumtions-Inspecteur ved Kjøbenhavns Toldkammer H. Muus, Ridder af Dannebrog, beskikket til virkelig Etatsraad; den 12, Cand. theol. P. Koefod til Sognepræst for Vorbasse og Heinsvig Menigheder i Ribe Stift; Cand. theol. J. H. Brandt til Sognepræst for Grindsted og Grene Menigheder i samme Stift.

Under Generalpostdirectionen: Den 29 Sept. er den med Prædicat af Underbogholder benaadede Fuldmægtig i Directionens Afsignations-Bogholder-Contoir, Cancellieraad H. E. Andersen, beskikket til Chef for bemeldte Contoir; den i samme Contoir værende, med

Prædicat af Fuldmægtig benaandede 1ste Copiist, J. H. Curz, udnævnt til virkelig Fuldmægtig, med Prædicat af Underbogholder, og Volontair H. C. Winther bestykket til anden Copiist i forommeldte Contoir.

Collegial=Lidende.

Med kongeligt allernaabigt Privilegium.

Nr. 43. Den 27de October 1832.

Redigeret, forlagt og udgivet af:

Peter Johan Monrad, Anders Sandse Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Trykt i det Christensenske Officin ved J. D. Qvist.

Lovgivning.

Med Hensyn til det til Testamenter fornødne stemplede Papir indeholder Forordningen af 3 Dec. 1828 følgende Bestemmelser:

- a. forsaavidt ved Testamenter disponeres over en vis Sum eller anden bestemt Gjenstand, hvis Værdie kan opgives, og denne Sum ikke overstiger 1000 Rbd. Solv, kunne deslige Documenter skrives paa stemplet Papir af 2den Klasse efter Summens eller Værdiens Størrelse, i hvilken Henseende, hvad reciproke Testamenter angaaer, Værdien af de gjensidigen legerede Gjenstande bør sammenlægges — § 3 —;
- b. forsaavidt derimod ved Testamenter ikke disponeres over en vis Sum eller anden bestemt Gjenstand, hvis Værdie kan opgives, eller, i modsat Fald, naar

Summen eller Værdien overstiger 1000 Rbd. Sølv;
 skulde

1. deslige Testamenter, med Undtagelse af de reciproke Testamenter, der oprettes mellem Andre, end Egtefolk, skrives paa stemplet Papir af 4de Klasse Nr. 7 til 3 Rbd. 48 Sk. Sølv — § 5, Litr. g. — hvorimod
2. de sidstnævnte Testamenter, hvad enten de oprettes mellem 2 eller flere Personer, skulde skrives paa stemplet Papir af 4de Klasse Nr. 9 til 8 Rbd. Sølv — § 5, Litr. i. —

Af det Foransførte er det tydeligt, at det kun er i de Tilfælde, hvor der ved et Testament disponeres over en vis Sum eller anden bestemt Gjenstand, hvis Værdie opgives, og hvor Summen eller Værdien ikke overstiger 1000 Rbd. Sølv, at Udtrykkene i Forordn. af 3 Dec. 1828, § 3, hjemler Vedkommende Tilladelse til at skrive Testamentet paa stemplet Papir af 2den Klasse efter Summens Størrelse, men at denne Bestemmelse ei kan komme til Anvendelse, hvor Testamentets Gjenstand er Alt, hvad Vedkommende eier eller eiendes vorder, om endog Formuen paa den Tid, Testamentet oprettes, utvivlsomt ikke overstiger 1000 Rbd. Sølv. Imidlertid viste Erfaring snart, at Bestemmelsen misforstodes, saaledes at det antoges, at ogsaa Testamenter af den sidstnævnte Beskaffenhed kunde skrives paa stemplet Papir af 2den Klasse efter Størrelsen af den Sum, hvortil Formuen

anfloges paa den Tid, Testamentet oprettedes. Det blev derfor, efter Brevvevling mellem det danske Cancellie og Rentekammeret, ved sidstnævnte Collegii Circulaire af 27 April 1830 til Amtmændene i Danmark *) indskræppet, at der til Testamenter af den nyssomtalte Bestaaffenhed, efter Forordn. af 3 Dec. 1828, § 5, Litt. g, i ethvert Tilfælde burde bruges stemplet Papir af 4de Klasse Nr. 7, naturligviis forsaavidt 4de Klasse Nr. 9 ikke maatte være nødvendigt.

Desugtet har den samme Misforstaaelse sildigere jevnlig fundet Sted, og det ansaaes derfor ønskeligt, at de Banfæligheder, der havde viist sig ved Anvendelsen af den Forfætt i bemeldte Forordnings § 3, hvorom her er Spørgsmaal, kunde hæves ved en passende Forandring i samme. I denne Henseende maa det bemærkes, at Ursagen til, at det ved Forordn. af 3 Dec. 1828 er blevet tilladt at skrive de Testamenter, hvorved disponeres over en vis Gjenstand, naar denne ikke overstiger 1000 Rbd., paa stemplet Papir af 2den Klasse, især maa søges i Omforgen for at lette Vedkommende Beføstningerne ved testamentariske Dispositioner over Gjenstande af mindre betydelig Værdie. Dette blev imidlertid, efter det Foranførte, ikke Tilfældet, naar Nogen under ovennævnte almindelige Udtryk borttestamenterede sit hele Boe, om dette endog var nok saa ubetydeligt. Vel er det nemlig

*) See Goll. Tid. for 1830, Side 478—479:

faa, at det Misforhold, som maatte opstaae derved, at en ringere Sort stemplet Papir kunde blive at bruge til et Document, der indeholdt en legatariff Bestemmelse med Hensyn til et temmelig bethdeligt Beløb, end til et egentligt Testament eller en Disposition over et heelt Boe, uagtet sammes Værdie var langt ringere, ikke er et andet, end det, der opstaaer i flere lignende Tilfælde saavel efter Stempletpapirs-Lovgivningen, som i Henseende til Retsgebyrter og andre for Retsfagers Behandling gjældende Bestemmelser, hvorved ofte Sager uden nogen bestemt opgivet Værdie behandles som mere betydende, end andre, hvis Værdie factiff kan være større. Men paa den anden Side syntes det dog netop ifølge den ovenanførte Hensigt med den givne Tilladelse til at skrive visse Testamenter paa 2den Klasses Papir, mindre billigt, at den, der borttestamenterer en bestemt Sum af 1000 Rbd. Sølv, skulde i den Henseende kun behøve at bruge stemplet Papir til 1 Rbd. 72 Sk. Sølv, medens den, hvis hele Boes Værdie maaffee ikke oversteg nogle faa Rigsbankdaler, skulde, naar disse borttestamenteres under den Form: „Alt, hvad Vedkommende eier eller eiendes vorder,“ til stemplet Papir udrede 3 Rbd. 48 Sk. Sølv. At et saadant Boe er en foranderlig Størrelse, der ved mulig Tilvæxt kan komme til at overstige den Sum, hvorefter det Papir, som afbenyttedes til Testamentet, ved sammes Affattelse er rettet, kan ikke nægtes. Men denne Grund synes dog ei heller afgjørende at tale for

den Mening, at man i ethvert Tilfælde af den omhandlede Bessaffenhed bør kræve det høiere stemplede Papir. Thi det er intet Usædvanligt, at der, naar Documenter oprettes om Transactioner, som ikke strax skulle opfyldes, bliver, hvad det stemplede Papir angaaer, taget Hensyn til Gjenstandens Værdie paa den Tid, Documenterne oprettes, skjøndt denne Værdie under Fuldbyrdselsen kan være betydelig Forandring underkastet. Og hvad den Omstændighed betræffer, at Vedkommende, naar Testamenter af den her omspurgte Bessaffenhed tillades oprettede paa stemplet Papir af 2den Klasse efter det Borttestamenteredes Værdie, vilde kunne besvige Stemplet-papirs=Intraderne ved at opgive Værdien ringere, end den virkelige maatte være, da vilde vel saadant i de fleste Tilfælde kunne forebygges ved i saa Henseende at foreskrive de samme Regler, som nu i Forordn. af 3 Dec. 1828, § 3, ere bestemte med Hensyn til Egtepagter og Interessentskabs=Contracter.

Følge disse Omstændigheder og efter om denne Gjenstand at have brevvevlet med det danske Cancellie, indgik Rentekammeret til Hans Majestæt med allerunderdanigst Forestilling om, at der i de foransførte Bestemmelser om det til Testamenter fornødne stemplede Papir maatte ske den Forandring, at de Testamenter, ved hvilke Testatorer disponere over deres hele Boe, eller Alt, hvad de eie og eiendes vorde, tillades skrevet paa stemplet Papir af 2den Klasse efter den Værdie, det, hvorover der dispo-

neres, kan anslaaes at have paa den Tid, Testamenterne oprettes, forsaavidt denne Værdie ikke overstiger 1000 Rbd. Solv, imod at Testatorerne, efter bedste Dverbeviisning og paa Troe og Love, herom havde at gjøre Forklaring enten i Testamenterne selv eller ved særskilte Paategninger paa samme.

Denne Indstilling bifaldtes ved allerhøieste Resolution af 12 September d. A. og er, i Dvereenstemmelse dermed, følgende Rentekammer-Placat under 10 October næstefter udkommet.

Paa Rentekammerets allerunderdanigste Forestilling har Hans Majestæt under 12 forrige Maaned allernaadigst resolveret saaledes:

«Uagtet alle Testamenter, hvorved Testatorer disponere over hele deres Formue, nærværende og tilkommende, ifølge den ved Bort danske Cancellies Circulaire af 27 April 1830 indskjærpede Bestemmelse i Vor Forordning af 3 December 1828, skulle skrives paa stemplet Papir af 4de Klases Nr. 7, eller, forsaavidt angaaer reciproke Testamenter, der oprettes imellem Andre, end Egtefolk, paa stemplet Papir af 4de Klasse Nr. 9, Alt uden Hensyn til det Borttestamenterebes Værdie, tillade Vi dog allernaadigst, at slike Testamenter for Fremtiden maae skrives paa stemplet Papir af 2den Klasse efter den Værdie, det, hvorover der disponeres, kan anslaaes at have paa den Tid, Testamenterne oprettes, forsaavidt denne

Værdie ikke overstiger 1000 Rigsbankdaler Sølv, imod at vedkommende Testatorer, efter bedste Overbeviisning og paa Troe og Love, herom have at gjøre Forklaring enten i Testamenterne selv eller ved særskilte Paategninger paa samme, hvorimod der med Hensyn til Testamenter af den omhandlede Beskaffenhed, forsaavidt Værdien af det, hvorover der disponeres, overstiger 1000 Rigsbankdaler Sølv, bliver at forholde efter fornævnte Vor Forordnings Bestemmelser."

Dette bekjendtgjøres herved, efter allerhøieste Befaling, til Efterretning for alle Vedkommende.

Blandede Efterretninger.

Biskoppen over Island har tilstillet Cancelliet en Beretning over Copulerebe, Fødte og Døde sammesteds i Aaret 1831 *). Det erfares af denne, at der i f. A. er copuleret ialt 434 Par og at de Fødtes Antal har været 2609, nemlig 1375 af Mandkøn og 1234 af Qvindelkøn. Af disse have 2084 været af ægte Fødsel, nemlig 1096 af Mandkøn og 988 af Qvindelkøn; de uægte Børns Antal har været 418, nemlig 223 Dreng og 195 Piger. Antallet af de Dødfødte er angivet til 107, nemlig 56 af Mandkøn og 51 af Qvindelkøn. De i forrige Aar Døde angives i Beretningen at have udgjort

*) Beretningen for 1830 findes i Coll. Lib. 1831 S. 905—907.

1324 iberegnet de Dødsfødte, men med Fradrag af disse, 1217, blandt hvilke 680 vare Mandspersoner og 537 Fruentimmer, der have opnaaet følgende Alder: fra 0 til 10 Aar 703, fra 10—20 Aar 32, fra 20—30 Aar 69, fra 30—40 Aar 74, fra 40—50 Aar 53, fra 50—60 Aar 55, fra 60—70 Aar 88, fra 70—80 Aar 67, fra 80—90 Aar 58, fra 90—100 Aar 16 og over 100 Aar 2. Af de 74, der ere døde imellem det 80de og 100de Aar vare 28 Mandfolk og 46 Fruentimmer, og de 2, der opnaaede over 100 Aar, og af hvilke den ene blev 105 Aar, vare begge Fruentimmer. Da de Fødtes Antal, iberegnet de Dødsfødte, har udgjort 2609, og de Dødes Tal, ligeledes iberegnet de Dødsfødte, har været 1324, ere saaledes i f. A. 1285 flere fødte end døde. De Fødtes Tal er saaledes næsten dobbelt saa stort som de Dødes, naar de Dødsfødte paa begge Sider regnes med; men ubelades disse ligeledes paa begge Sider, bliver de Fødtes Antal endog mere end dobbelt imod de Dødes, nemlig 2502 mod 1217. Saavel mellem Fødte, som mellem Døde er der ifølge foransførte et temmelig betydeligt Antal flere af Mandspersoner end af Qvindespersoner. Blandt de Afdøde er 65 druknede, 5 omkomne i slet Veir paa Marken, 4 i Snefog, 2 ved Sneffred, 1 af Stenslag, 1 af Kulde og 1 falden af en Hest. Forholdet af de uægte Fødsler til de ægte har været omtrent som 1 : 5; i 1830 var det omtrent som 1 : 4½ og i 1829 som 1 : 5¾. Forholdet af Dødsfødte til levende

Fødte har i 1831 været som 1:23 $\frac{2}{3}$, i 1830 var det som 1:30 og i 1829 som 1:23 $\frac{1}{3}$.

Da Antallet af ægteviede Par, som foranført, i 1831 har været 434, og det i 1830 var 393, er der saaledes stiftet 41 flere Egtefæder i hiint end i sidstnævnte Aar; i dette Aar var de Fødtes Antal 2515, og overstiges saaledes af Tallet af de i 1831 Fødte med 94; Antallet af de Døde i 1830 var, iberegnet de Dødsfødte, 1268, og der er saaledes døde 56 flere i 1831. Endelig oversteg de Fødtes Antal i 1830 det af de Døde med 1247; hvorimod det i 1831, som oven bemærket, har oversteget de Dødes Antal med 1285.

Cancelliet har fra forskjellige Overøvrigheder modtaget følgende Forespørgseler i Anledning af Anordningen af 6 April d. A., indeholdende nærmere Bestemmelser angaaende Brandvæsenet i Kjøbstæderne:

2. om det i Medhold af Anordningens § 10 skal paaligge enhver Eier, som er nødsaget til at borttage en forfalden Brædegavl i Tagværket, at nedrive hele Gavlvæggen og overeensstemmende med § 14 Litr. C at opføre en nye Gavlvæg af Brandmuur, eller om det maa være ham tilladt, i Brædegavlens Sted at opføre en Gavl af Muur- og Bindingsværk i det Tilfælde, at Underdelen er af dette Material?

2. om de i § 14 Litr. B givne Bestemmelser om

Gavl vægge ogsaa bør forstaaes om Gavl vægge i Udhuse, hvor intet Ildsted findes?

3. om § 14 Litr. B ogsaa skal forstaaes om Side vægge, som komme i umiddelbar Berørelse med Naboegaardens Træværk?

4. om ikke § 16 er saaledes at forstaae, at alle Kjøller, hvad enten de alt ere eller herefter blive opførte, skulle forsynes med Jernflager, dog at der med disses Anskaffelse til alle eksisterende Kjøller gives Eieren 3 Aars Frist?

5. om ikke Bestemmelserne i § 17 kunne anses anvendelige paa straatakte Steder, der vel henhøre under Landet og ere asfurerede i Landets Brandkasse, men ligge tæt op til en Kjøbstæds Bygninger og langt nærmere disse end den i bemeldte § nævnte Afstand af 300 Alen?

6. Om det kan tillades Eiere af straatakte Huse at reparere disses Tage?

7. Naar et Hjørnehuus har sin Hovedsagade til en bredere og Enden til en smalere Gade, om det da ved Ombygning tør opføres med den Høide, den bredere Gade tilstøder, lige til Hjørnet, uagtet Høiden overstiger den smalere Gades Brede?

8. om der i al Fald hvor Enden af et Huus til en smalere Gade, der ikke er saa bred, som Huset er høit, lægges til et tilstødende Huus til en bredere Gade, maa bygges efter den til den bredere Gade svarende Høide lige til Hjørnet?

9. om deelviis Reparation af Huse, som have anordningsstridig Hvide, kan tilstedes, og

10. Hvad der forstaaes ved Hovedreparation?

De foranførte Spørgsmaal har Cancelliet i Skrivelser til de respective Overøvrigheder besvaret saaledes:

Ad 1. Da den øverste Deel af en Bygning vanstelig kan opføres af andre Materialier end den nederste Deel, saa kan det tillades, naar en forfalden Brædegavl borttages, uden at den nederste Deel af Gaarden behøver at nedrives, at opføre den øverste Deel af Gavlen af Muur- og Bindingsværk, dog under den Betingelse, at vedkommende Bygnings-Commission finder at Gavlens nederste Deel er af den Besskaffenhed, at den ikke trænger til nogen Hovedreparation og ellers er forsvaerlig; thi i modsat Tilfælde bør den nederste Deel nedrives tilligemed den øverste og anordningsmæssig opføres.

Ad 2. Da Anordningen bestemmer, at alle Gavl- vægge skulle fra Grunden af være af Brandmuur, maa ogsaa Bestemmelsen være anvendelig i Henseende til enhver Bygning, hvad enten der i samme er Ildsted eller ei, naar Bygningen opføres i den Forbindelse med andre Bygninger, som Anordningen paa det ommeldte Sted forudsætter.

Ad 3. at ligesaavel som Gavl- vægge, bør ogsaa Sidevægge, i det omspurgte Tilfælde være af Grundmuur.

Ad 4. at § 16 er at forstaae saaledes, at Kjoller

ved Reparation eller naar nye Flager oplægges, bør forsynes med Jernflager.

Ad 5. da Anordningen alene angaaer Huse, som opføres i Kjøbstæderne eller paa Kjøbstæde-Grund, kan den ikke være anvendelig paa Bygninger, som ere beliggende paa Landets Grund og henhøre under Landets Jurisdiction.

Ad 6. at saadanne Reparationer, som allerede efter Rescriptet af 21 Juni 1799 ikke maatte finde Sted, fremdeles maae være utilladelige, da dette Forbud ingentunde er hævet ved Forordningen af 6 April d. A.; men hvad de mindre Reparationer angaaer, da kunne de tillades saalænge den Forpligtelse at nedtage Straaetaget ikke efter Anordningen er indtraadt.

Ad 7. at det Dmspurgte ikke kan formenes saameget mindre, som det hjemles ved Analogien af Placat for Kjøbenhavn af 23 September 1795 § 1.

Ad 8. at det her Dmspurgte i Almindelighed ikke kan tillades, da det vilde føre til en Elusion af den Deel af Anordningen, der har Udvidelsen af de smale Gader i Kjøbstæderne til Gjenstand.

Ad 9. at der imod saadan Reparation intet findes at erindre, og

Ad 10. at ved en Bygnings Hovedreparation maa forstaaes en almindelig Udbedring paa Tag, Fag, Lag, saaledes at Bygningen i en Række af Aar kan fritages for jevnligt Flikkerie.

Fremdeles er Cancelliets Resolution begjært om hvorvidt Anordningen 6 April er anvendelig paa Hirschholms Bye, i hvilken Anledning Collegiet i en Skrivelse af 22 Sept. sidstleden til Amtmanden over Frederiksborg Amt har svaret, at bemeldte Anordning sammesteds bør anvendes. Hirschholm har nemlig, med visse Undtagelser, Kjøbstædrettigheder; den subsisterer meest ved Kjøbstædnæring og er en sammenbygget Bye, der end ikke vilde være tjent med at Anordningerne om Landbygningerne og det iblandt Placat 8 Decbr. 1809 skulde anvendes paa samme; den har og stedse været regnet under Kjøbstædernes Brandforsikkring.

Efterretninger om ledige geistlige Embeders Indtægter og de derpaa hvilende Byrder:

1. Kullerup og Refsvindinge Sognekalb i Fyens Stift, efter gammel Angivelse 325 Rbd., har nu følgende Indtægter: 1) Præsteforntienden af begge Sognes 366 Tdr. 2 Skp. 2 Fdkr. $1\frac{7}{8}$ Alb. Hartkorn er omtrent 64 Tdr. Rug, 80 Tdr. Byg og 98 Tdr. Havre; 2) Dffer og Accidentser, 250 Rbd.; 3) Dvægtienden, omtrent 24 Rbd.; 4) af det Baggerste Legat faaer Præsten 40 Rbd. Sølv aarlig og ligeledes 8 Rbd. Sølv, som Dffer for Høspitalerne i Kullerup og Refsvindinge; 5) Refusion af Ainnergaarden i Refsvindinge, 50 Rbd.; 6) af Mensalgodsset, en Gaard i Bindinge, svares aarlig 1 Tde. 2 Skpr. Rug og 1 Tde. 4 Skpr. Byg; 7) af

Det ydes omtrent 7 Lpd.; 8) Præstegaardens Hartkorn er 9 Ldr. 2 Skpr. 3 Fdkr. 1 Alb. med et Areal af 44 Ldr. Land foruden en Skovhauge til fornøden Gjerdsel. Dragonhest holdes.

2. Sognekalbet ved Vor Frelfers Kirke paa Christianshavn, efter gammel Angivelse 700 Rbd., har nu følgende Indtægter: 1) Huusleiepenge af Kirken 300 Rbd. Søl. 2) af adskillige Legater 142 Rbd. Søl. 3) Præstepenge omtrent 300 Rbd. Sedler. 4) Dffer 150 Rbd. Sedler. 5) Accidentser 400 Rbd. Sedler. Til afdøde Biskop Fabricius's Enke svares efter Kongl. Resolution af 4 October 1794 aarlig 100 Rbd. Søl.

3. Rorup og Glim Sognekalb i Sjælland, tilforn anslaaet til 332 Rbd., har nu følgende Indtægter: 1) Tienden af Sognenes 373 Ldr. $1\frac{7}{8}$ Fdkr. Hartkorn svares med 6 à 8 Skpr. Sød pr. Lde. Hartkorn. 2) Smaaaredsel omtrent 60 Rbd. og 48 Snefe Wg. 3) af en i Østersyø værende Mensaljord svares aarlig 17 Ldr. Byg efter Capitelstaxten; og fra Ledreborg, for Annex- og Mensalgaard, 29 Rbd. 4 Mk. Søl, samt Refusion fra Wiibyegaard 6 Ldr. Byg og $1\frac{1}{2}$ Ldr. Havre, samt i Penge 10 Rbd. 4) Dffer og Accidentser omtrent 160 Rbd. 5) Præstegaarden staaer for Hartkorn 4 Ldr. 5 Skpr. 2 Fdkr. med et Areal af 21 Ldr. Ugerland og 10 Ldr. Land Engbund. Enkepension hviler paa Kalbet. Artilleriehest holdes. Jus proponendi tilkommer Besidderen af Grevfabet Ledreborg.

4) Birnessse Sognekald i Lolland, efter gammel Angivelse 186 Rbd., har nu følgende Indtægter: 1) Korntienden af 127 Tdr. 3 Fdkr. 1 Alb. Hartkorn, erlægges aarlig med $22\frac{1}{2}$ Tdr. Hvede, $19\frac{1}{3}$ Tdr. Rug, $54\frac{1}{3}$ Tdr. Byg, $14\frac{1}{2}$ Tdr. Havre og $2\frac{1}{2}$ Tdr. Erter. 2) Dvøgtiende og Smaarebsfel omtrent 10 Rbd. Sedler. 3) Dffer og Accidentser 40 Rbd. 4) Præstegaarden staaer for Hartkorn, 7 Tdr. 5 Skpr. 3 Alb. og Skovskyd 1 Skp. 1 Fdkr. 2 Alb., med et Areal af 100 Tdr. Land, hvoraf 80 Tdr. er Møieland, hvoraf dog 6 Tdr. Land er taget til Enkesæde. Paa Kaldet hviler en Gjæld 230 Rbd. Sølvs, som afbetales med $\frac{1}{20}$ aarlig. Ligeledes udredes $\frac{1}{3}$ af Omkostningerne ved en Artilleriehests Holdelse. Enkepension hviler paa Embedet. Jus proponendi tilhører Baroniet Guldborgland.

5. Det residerende Capellanie til Thirsted, Schiørninge og Beilekøye Menigheder i Lolland, tilforn anslaaet til 120 Rbd., har nu følgende Indtægter: 1) Refusion af Sognepræsten aarlig 120 Rbd. Sølvs. 2) Refusion af Brevskabet Christianssæde, 83 Rbd. 4 Mk. Sølvs. 3) Refusion for nogle bortsolgte Enge 1 Td. 2 Skpr. Byg og $\frac{1}{3}$ af Renterne af 40 Rbd. Sølvs. 4) Dffer omtrent 80 Rbd. Sedler. 5) til Capellanboligen hører en Avling paa omtrent 50 Tdr. Møieland, der staae for 5 Tdr. 2 Fdkr. ufrít og 2 Tdr. 4 Skpr. 3 Fdkr. $\frac{7}{8}$ Alb. frít Hartkorn. I Capellanboligen indestaae 320 Rbd. Sølvs, hvoraf aarlig erlægges 6 pCt. i Renter og Afdrag. Besidderen af Brevskabet Christianssæde har jus proponendi til dette Capellanie.

Ledigt Embede.

Under General-Toldkammer- og Commerces Collegiet: Et Consumtions-Controleur-Embede ved Portene i Kjøbenhavn.

Befordringer og Afgang.

Under det Slesvig, Holsten, Lauenborgske Cancellie: Den 11 September har Underretsadvocat W. H. Beseler i Slesvig faaet Bestalling som Dver- og Landrets-Advocat; den 18 er Privatlærer S. Lubben i Slesvig befikket til Lector i det Engelske Sprog ved Universitetet i Kiel; den 22 er Dver- og Landretsadvocat J. F. N. Frölich i Slesvig meddeelt Concesssion til at øve Notarialforretninger i Hertugdømmene Slesvig og Holsten; den 2 Octbr. er Borger i Frederikstadt P. Breguet befikket til Raadmand sammesteds; den 12, Præst i Grossen-Flintbeck, A. Meyer, til Præst i Gromitz i Oldenburg Provstie; Præst i Strunderup, C. P. Holt til Præst i Groß- og Klein-Solt i Flensborg Provstie; den 16, Cancelliesecretair og Cancellist i Cancelliet, H. C. D. Müller til Borgemeester og Politiemeester i Lønningen; Secretair ved Tondern Amtshuus, P. C. Boie, til Borgemeester og Stadssecretair i Burg paa Fehmern; Cand. juris J. Carstens til Birkefoged i Lügumkloster; Organist ved den evangelisk-lutheriske Hovedkirke i Altona, A. Sabelow, efter Ansøgning i Raade entlediget fra sit Embede, og Musikk lærer A. W. Blaun sammesteds i hans Sted befikket til Organist ved bemeldte Kirke.

Under Directionen for Universitetet og de lærde Skoler: Den 29 Sept. er Cand. theol. P. A. Wendelboe befikket til Adjunct ved Sorø Academiens Skole.

Rettelse.

I Coll. Tid. Nr. 42 Side 717 Linie 5 istedetfor „Brandforsikrings-Protocollen“ læs „Brandtaxations-Protocollen.“

Collegial=Lidende.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

X Nr. 44. Den 3die November 1832.

Redigeret, forlagt og udgivet af:

Peter Johan Monrad, Anders Sandse Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Trykt i det Christensenske Officin, ved J. D. Øvist.

Lovgivning.

Ved at tage under Overveielse, hvorvidt den under 16 Jan. 1828 for Danmark emanerede Anordning, indeholdende nærmere Bestemmelser om Rettens vedbørlige og hurtige Pleie i borgerlige Retsfager, kunde egne sig til at udvides til Island, fandt Man, at det, da de Forudsætninger, der ligge til Grund for bemeldte Anordning, saavel som de ældre, hvortil samme slutter sig, navnlig om bestemte ugentlige Ting og om faste Sagførere, ere uanvendelige for Island, vilde være mere overensstemmende med dette Lands Laro, at de fornødne Bestemmelser om Rettergangsmaaden i civile Sager ved Underretterne sammesteds, affattede med stadigt Hensyn til de almindelige Loves Grundsætninger, men tillige lempede efter Islands locale Forsatning, bleve samlede i en særegen Anordning. Et Udkast til en saadan blev derfor

udarbejdet og i Affkrift tilskillet samtlige Amtmænd og Lands-Overretten i Island til Betænkning. Disse, saavel som de Snyfelmænd, hvis Betænkninger Amtmændene havde indhentet, vare alle enige i at ansee en Anordning af det i Udkastet fremsatte Indhold hensigtsmæssig og ønskelig for Landet; dog bleve enkelte Grindringer derved fremsatte, og da nogle af disse fandtes at burde benyttes, blev et nyt tildeels modificeret Udkast forfattet, over hvilket Cancelliet indhentede Rentekammerets Betænkning. Da ogsaa Kammeret i det væsentlige havde bifaldt Cancelliets Forslag, blev Sagen, efterat Udkastet endnu var blevet lempet noget efter Kammerets Bemærkninger, allerunderdanigst foredraget Hans Majestæt, som allernaadigst bifaldt det omarbejdede Udkast og befalede, at en dermed overensstemmende Anordning skulde emanere. Denne Anordning er derpaa under 15 August sidst. udkommet i det Danske og Islandske Sprog og er af følgende Indhold:

Vi Frederik den Sjette, af Guds Naade Konge til Danmark, etc. etc., gjøre bitterligt: at da de i Vort Rige givne almindelige Love om Rettens vedbørlige og hurtige Pleie i borgerlige Retsfager ikke i Et og Alt ere aldeles passende for Underretterne paa Vort Land Island, hvor der ei gives eller uden uforholdsmæssig Byrde for Landet kunne indrettes ugentlige eller engang maanedlige Ting, og hvor heller ikke befittede Sagførere finde Sted, saa have Vi besluttet at foreskrive en egen, paa de almindelige Loves Grundsætninger bygget, men efter

Islands locale Tilstand lempet Rettergangsmaade, der skal benyttes ved bemeldte Retter, saavel i de egentlige borgerlige Sager angaaende Gjeld, Eiendomme og deslige, som og i de Sager angaaende Fornærmelser i Ord og Gjerning, der blot ere Gjenstand for privat Forfølgning, samt i Politiesager af lige Besskaffenhed, og overalt i alle de Rettergangssager, der ei forfølges paa Justitiens eller det offentlige Polities Vegne.

Bore Bud i saa Henseende ere, som følger:

§ 1.

Naar Nogen finder sig besøiet til at anlægge Sag mod anden Mand, haver han forud herom at melde sig med en kort mundtlig eller skriftlig Forklaring om Sagens Besskaffenhed hos den Dommer, under hvis Jurisdiction hans Modpart hører, eller som det ellers efter Lov og Anordninger tilfalder at behandle og paa kjende Sagen.

§ 2.

Denne Anmeldelse bør, hvis han attraaer Sagen foretaget ved det aarlige Mandtalsting, i Almindelighed skee, inden Sysselmanen har berammet Tingdagene for de forskjellige Tingsfogne i Syssellet og desangaaende udsendt Budstikke ¹⁾.

1) Det var i en af Betænkningerne fra Island foreslaaet, at der foruden Foraars- eller Mandtalstinget burde være et ordinært Ting om Efteraaret, dog ei saaledes, at dette ubetinget skulde holdes, men kun forsaavidt Rets- sager foresalde, hvorom Sysselmændene isorveien skulde

Kommer den Daagjeldende sildigere, haver Sysfelmanden efter Omstændighederne at bestemme, om Sagen sigesaldt kan foretages ved bemeldte Ting, hvilket dog ikke bør nægtes, naar det kan skee, uden at forvirre den Orden, som er fastsat for Tingholdet paa de øvrige Esteder. Saafermt Klageren udenfor den ordinaire Tingtid vil have Sagen foretaget, haver Dommeten at beramme en

underretted. Denne Foranstaltning formeentes at ville være til stor Lettelse for Almuen, der da sjelden vilde behøve extraordinaire Ting, fordi næsten alle Sager afgjøres om Foraaret eller Efteraaret, da Vinteren hindrer Reiser og Sommeren giver anden Beskæftigelse. Man fandt imidlertid Betænkelse ved at optage en saadan Bestemmelse i Anordningen. Sysfelmanden har nemlig efter den hidtil gjeldende Tingenes Orden ikke haft noget andet Ting, hvortil han en ipso skal indfinde sig, uden Foraarstinget; thi vel var det bemærket, at der forhen i flere Aarhundreder har bestaaet Efteraarsting i Island, men det maa antages, at disse gamle saakaldte Leidarsting, der skulle være ophørte for over 400 Aar siden, aldrig have været Sageting. Det vilde da være en ganske ny Byrde for Sysfelmanden, naar han paa en vis Tid af Efteraaret skulde holde Ting uden at erholde den Befordringsgodtgjørelse m. v., som Sportetreglementet af 10 September 1830 § 15 hjemler ham, naar han, for at afholde extraordinaire Ting, behøver at gøre Reiser, uden at dog de saaledes foreslaaede Efteraarsting i deres Bøsen vilde blive andet end extraordinære og Kun vilde benævnes ordinaire, for at fritage Patterne for hiin Godtgjørelse.

Lægtebag, og derved tage Hensyn til at Klageren kan faae sin Sag fremmet, saasnart Omstændighederne tillade det, dog naturligviis saatebes, at der bliver Leilighed til forinden at indkalde den paagjeldende Modpart med lovfølge Barfel. Ligeledes overlades det til Dommeren, hvis han finder det sædvanlige Tinghuus mindre beqvemt, da at bestemme et andet passende Sted til Sagens Forhandling, dog ikke udenfor det Tingsogn, hvor det rette Værns-ting er.

§ 3.

Inden en saadan Berammelse af Sagen foregaaer, bør Klageren dog, dersom Sagen ikke er af det Slags, der er undtaget fra at behandles ved Forligelsescommissi-
sionen, bevise, at den derfra er herviist til Rettergang. Iøvrigt skal det og i de Sager, hvori Forligsmæglingen efter de gjeldende Love skal foretages af Dommeren, være Klageren tilladt, derom at henvende sig til Forligelses-
commissi-
sionen, der da skal være pligtig at behandle Sagen i Gæt og Alt efter de sædvanlige for Forligelsescommissi-
sionen gjeldende Regler, ligesom den Indklagede ogsaa skal være pligtig at møde under samme Følger, som Udeblivelse fra Forligelsescommissi-
sionen ellers har²⁾.

²⁾ Denne Bestemmelse har til Hensigt at bevirke en Rettelse for vedkommende Part, for hvem det ofte er beleiligere at indklage Sagen for Forligelsescommissi-
sionen end at indstævne den for Dommeren.

§ 4.

Da Bytinget i Keikjavig bør holdes paa en bestemt Dag om Ugen, forsaavidt nogen tinglig Forretning foresfalder, saa haver den, som paa en saadan Dag vil have en Sag anhängiggjort ved bemeldte Ting, kun at iagttage, at han betimelig derom underretter Dommeren, hvis han ei er vidende om nogen anden særlig Forretning, som dog alligevel skal foretages.

§ 5.

Saafernt Klageren forlanger det, bør Dommeren udstede en Indkaldelse, indeholdende Parternes Navne, Sagens Gjenstand samt Tiden og Stedet, da Sagen skal foretages, saavelsom det Varsel, hvormed Indkaldelsen bliver at forkynde, hvilket Varsel bestemmes efter de hidtil gjældende Regler.

Uagtet saaledes Dommeren selv forfatter Indkaldelsen, bliver dog ingen høiere Betaling til ham at erlægge end den, Sportel-Reglementet af 10 Sept. 1830 §§ 1 og 9 har tilstaaet ham, for at forsyne en af Sagsøgeren selv forfattet Stævning med sin Haand og Segl.

I at fremsætte Sagens Gjenstand bør der bruges de korteste og meest almindelige Udtryk, hvormed den kan betegnes. Saaledes bør, hvis den angaaer en Gjeldsfordring, dennes Størrelse angives, og, dersom samme er grundet paa et udstedt Gjeldsbrev, bliver dette at benævne, men ellers anføres Skyldaarsagen med saadanne almindelige Udtryk, som „efter Regning“, „for bekomne Været“,

»for forrettet Arbeide» eller deslige. Indkaldelsen overleveres Klageren med Tilhold at foranstalte samme lovligen forkyndt for den Indklagede.

Søvrigt staaer det til Klageren, selv at udstede Kaldsbehlen, om han skulde foretrække dette, ligesom det og, hvis Modparten til den berammede Tid møder, og er villig til at modtage Saggivelsen, er ligegyldigt, om den ellers fornødne Indvarsling har fundet Sted eller ikke.

§ 6.

Dersom Sagsfelmanden finder, at Sagen ikke er behørig henviist fra Forligelsescommissionen, eller af anden Aarsag ikke anseer sig besøiet til, paa Klagerens Begjæring at beramme Sagen, saa haver han at meddele Klageren, hvis denne forlanger det, en formelig skriftlig Udfærdigelse desangaaende, der, som en Afviisningsdom, er Appel til Landsoverretten undergivet. For saadan skriftlig udfærdiget Afviisning betales Gebyhr efter Sportelreglementet af .10 September 1830 § 3.

§ 7.

Dersom den, der har ladet en Anden kalde til Møde i Retten, ikke møder eller lader møde til den ved Indkaldelsen bestemte Tid, bliver Sagen at afvise, og han bliver da pligtig, at give den eller de Indklagede, som møde og derom gjøre Paastand, billig Koft og Tæring efter Dommerens Sigelse. Saa haver han og, saafremt et særligt Ting for hiin Sags Skyld er berammet, til

Dommeren at erlægge de anordnede Betalinger, som om Sagen af ham var blevet anhängiggjort.

Dog hvis Klageren, efterat Sagen er berammet, tilbageleverer den af Dommeren udstedte Indkaldelse, uden at denne er bleven forkyndt, eller han for Dommeren beviidliggjør, at Sagen mindeligen er afgjort med den eller de Indklagede, eller at disse paa den for Stævningens Forkyndelse anordnede Naade ere underrettede om, at han frasalder Sagen, og dér saaledes intet forgiæves Møde foranlediges, saa bortfalder alt foransførte Tilsvær.

§ 8.

Naar Klageren møder, den Indklagede derimod udebliver, saa bliver, under Forudsætning af at denne beviidligen er blevet vedbørligen varslat, Sagen at paakjende efter den Forklaring, som Klageren har givet over dens Omstændigheder, og de Beviidligheder, som fra hans Side fremlægges; og den Indstævnte maa da tilskrive sig selv, at han ikke har faaet de Indvendinger fremsatte, som han maatte have imod Søgmaalet.

Dog følger det af sig selv, at den Indklagede ei kan dommes for andet end det, der er Klagens og den i Overensstemmelse med samme udstedte Indkaldelses Gjenstand, og at Dommeren, uagtet den Indklagede ei har ladet sig høre over Søgmaalet, bør forkaste dette, forsaavidt det ikke desto mindre viser sig at være ugrundet.

§ 9.

Skulde den Indklagede imidlertid, efterat Sagen formegetst hans Udeblivelse er optaget til Dom, der i dette Tilfælde ikke maa affiges i de næste 14 Dage derefter, inden denne Tids Udløb melde sig hos Dommeren med Begjæring om at faae den paa nye foretaget, saa bør dette tilstedes, og en Tægtedag til denne nye Foretagelse bestemmes, samt Modparten dertil kaldes, hvorved Bestemmelserne i denne Anordnings § 5, forsaavidt de derpaa ere anvendelige, blive at iagttage, dog imod at den Paagjældende, for saaledes at erholde Sagen paa nye foretaget, erlægger, foruden selve Indkaldelsens Beskostning, det samme, som Klageren, i Medhold af Sportels Reglementet, har havt at betale ved Sagens Anhængiggjørelse. Naar Sagen saaledes atter foretages, kan den Indklagede fremsøre Alt, hvad han kan have at bemærke eller oplyse til sit Tærv, med samme Virkning, som om det var blevet fremsat efter den oprindelig til ham foregaaende Indkaldelse ³⁾.

³⁾ Et saadant Correctiv, som denne § indeholder, er, under de paa Island eksisterende Forhold, fundet fornødent, for at bøde paa de altfor betydelige Følger, som en tilfældig eller undskyldelig Udeblivelse ellers kunde have. Det kunde vel synes, at dette paa en i Formen nok saa passende Maade kunde skee ved Gjenindsførelse af den i Lovens bestemte, men ved Forordn. 3 Juni 1796 affæffede Lovdag. Men i Virkningen vilde dette sidste ingenlunde være, saa tjenligt; thi naar Lovdagen blev gjenindsført, vilde

§ 10.

Naar Parterne møde, haver Dommeren at lede deres indbyrdes Forhandlinger, saaledes at Sagen tilbørligen

den Indklagede i Almindelighed, stedsde udeblibe den første Tægtedag og derved opholde Sagen og paaføre Sagsøgeren Bekostninger, der paa Island ei ere ubetydelige. Selv den Indklagede, som ved Dommen maatte tilpligtes at erstatte disse Omkostninger, vilde finde sig ilde tjent med, at en fornøjet Indkaldelse uden hans Dnsse blev ham givet; thi det er endog det Sandsynligste, at han er udebleven fordi han intet har havt at svare, og den nye Indkaldelse var ham i saa Fald til ingen Nytte, men kun til Udgift. Under den i Paragraphen bestemte Forholdsregel beroer det paa ham, om han vil søge Leilighed til at faae Sagen atter foretaget eller ikke; men Bekostningerne falde altid umiddelbart paa ham selv. Som Følge heraf vil han, naar han virkelig har noget at svare, ordentligviis bedre finde sin Regning ved at møde første Retsdag, og under den modsatte Forudsætning vil han ikke ved en ham paatvungen Formalitet føres i unødvendige Bekostninger. Midlet vil kun i det Hele benyttes der, hvor dets Grund og Wiemed indtræder, nemlig at den Indklagede, som dog har Indsigelser imod Søgemaal, af en eller anden udflydelig Aarsag ikke er mødt den første Retsdag. Endnu et andet Midtel kunde synes nok saa godt at svare til Wiemedet, nemlig at Dom vel strax blev affagt, naar den Indklagede ikke mødte, men at den kun skulde være betinget (*mandatum cum clausula*), saa at den Indklagede desuagtet kunde, under det i Paragraphen anførte Wilkaar, faae Sagen for paa ny og da fremsætte sine Indsigelser. Men dette synes dog mindre at passe sig til vore Proces-

oplyses, og Enhver forhjælpes til at nyde sin Ret. Han haver i Særdeleshed at vejlede enhver af Parterne, saavel til at afgive bestemte, tydelige og sandfærdige Erklæringer over de Omstændigheder, hvorpaa Søgsmaalets Gyldighed beroer, som og til at forskaffe de Beviser, der i Benægtelses Tilfælde ere fornødne. Dog følger det af sig selv, at, naar en Part seer sig istand til at undvære Dommerens Veiledning, og uden en saadan selv vil skriftligt eller til Protocolen fremsføre, hvad han finder fornødent til sit Liv, saa bør Dommeren ikke paansøde ham sin Bistand. Protocolen bør, inden den sluttes, underskrives af Dommeren og Laugretsmændene samt af Parterne og dem, der ellers have mødt under Sagen, efterat det Tilførte først er tydelig oplæst, ligesom og de, der, som meldt, have at underskrive, bør have Adgang til selv at efterlæse det Tilførte, samt tilføre deres Bemærkninger inden Underskriften meddeles. Forsaauidt Nogen ikke kan skrive, bør en af Laugretsmændene skrive hans Navn paa hans Begne, og han holde paa Pennen. Vil Nogen ikke underskrive, bør dette bemærkes, saavel som hans Grunde, hvis han anfører saadanne ⁴).

former og gav maastee derhos en Impuls til at finde paa Indsigelser, som Man fra først af ikke havde tænkt sig.

- 4) Det var, for at tilveiebringe den størst mulige Control med hvad der passerer ved Retten, i en enkelt Erklæring foreslaaet, at der altid burde være 4 Tinghorere,

§ 11.

Da Sagernes Behandling i det Hele bør være saa ukunstlet og kort, som muligt, saa bør intet unødvendigt

som Klageren selv skulde proponere og Dommeren være pligtig at udnævne, dog at Indklagebe forbeholdtes Inhabilitets-Exceptioner, der da vilde blive at paakjende. Men disse Forslag fandtes ei at kunne tages til Følge. At Laugretsmændene vare 4, vilde vel i og for sig være ønskeligt; men foruden at ellers kun to Tingvidner bruges ved Extraretter saavel som ved Retshandlinger, der foregaae udenfor det egentlige Ting, saasom Skifte-, Foged- og Notarial-Forretninger, kunde det ogsaa let blive for stor en Byrde for Almuen, hvis der for en saadan enkelt Sags Skyld skulde kaldes fire Mænd, som kunde faae en temmelig lang Wei at reise, og for Parterne vilde det blive bekosteligt, hvis Man vilde indføre Betaling. End mindre kunde det tilraades, at Klageren, hvilket og var bragt i Forslag, selv skulde foreslaae Tingmændene. Dette vilde snarest vække Formodning om Partiskhed og give Anledning til vidtløftige Exceptioner, som ofte vilde afbryde Retten, foruden at det vilde blive Spørgsmaal, om Klagerens Godtbefindende kunde paalægge enkelt Mand, som Valget ellers ei vilde falde paa, sliq Byrde. Dommeren fik ei heller friere Hænder ved senere Indsigelser af Modparten, naar Tingmændene vare foreslaaede af Klageren end om han selv har tilkaldt dem, hvilket sidste aldeles ikke hindrer ham i at forkaste dem, som siden findes inhabile. Det formeentes derfor, at det i Henseende til Tingvidnerne kunde beroe ved hvad R. L., Forordn. 3 Juni 1796 og flere Anordninger allerede foreskrive.

Ophold taales. Naar Klageren ikke ved Sagens Anhængiggjorelse fremlægger noget skriftligt Indlæg og heller ikke andre Documenter end dem, der allerede ere fremkomne ved Forligsmæglingen, skal den Indklagede, saafremt ingen særdeles Grund maatte fordre en Afriigelse fra denne almindelige Regel, være pligtig, strax at erklære sig over Fordringens Rigtighed, og Dommeren see at bringe det berhen, at Sagen enten bliver sluttet samme Retsdag, eller at dog ved dens næste Foretagelse de fornødne Beviser kunne føres.

§ 12.

Dommeren bør paa den ene Side iagttage, at her ikke ved Sagens overlede Dptagelse til Dom affjæres nogen Part Leilighed til at tilveiebringe de Oplysninger, som hans Tare kræver, men at paa den anden Side ei heller Sagens Tilendbringelse utilbørligen forhales. Han har derfor, hvis en Part forlanger Udsættelse, for at indgive skriftligt Tilsvare, eller fremskaffe nogen Beviislighed, nøie at prøve, hvorvidt samme virkningen kan tjene til Sagens Oplysning, og, naar dette klartigen viser sig ei at være Tilfældet, bliver Udsættelse ikke at tilstaae.

(Fortsættes i næste Nummer.)

Med Hensyn til Protocollationen af det Passerede, fandt Man ei at burde gaae videre end § bestemmer, da en Forfrist om at Dommeren skulde tilføre alt hvad der foregaaer imellem ham og Parterne (hvilket var bragt i Forslag), vilde lede til en mere forvirrende end oplysende Vidtløftighed.

Blandede Efterretninger.

Forhandlinger i det Kgl. medicinske Selskab i Kjøbenhavn.

Den 20 October 1831. Præsæs, Dr. med. Kahlff, holdt en Mindetale i det latinske Sprog over Selskabets afdøde Medlemmer, Etatsraad Schumacher, Professor Schönheider og Regimentschirurg Svendsen. Professor Møller oplæste nogle Bemærkninger om Clinic i Almindelighed, foranledigede ved Besøg i en Deel af Udlandets Clinica. Prof. Jacobson meddelte 1) nogle Notitser af Prof. Lehmann i Hamborg om radix iwarancusæ, som et antaget Specificum imod Cholera; 2) en Beretning fra Krigsraad Lumholdt om en lykkelig Bortskjæring af en kræftagtig Svulst paa labium majus vulvæ; 3) foreviiste en fra Samme indsendt, 1½ Tomme lang og 1 Tomme bred, Calculus, der frivillig var gaaet fra et Fruentimmer; 4) forelæste en Beretning fra Samme om heldige Virkninger af Dr. Schmiths Middel imod Bendelorm. Prof. Bang oplæste et Brev fra Stefens jun. i Breslau om Choleras Optraeden sammesteds. Prof. Jacobson foreviiste et af ham inventeret Apparat til Dampbad. Den 3 November meddelte Dr. med. Svitzer: 1) en Beretning om hydrocele hos Fruentimmer efter Sacchi; 2) om Indblæsning af Luft imod ileus efter John King. Præs. Dr. Kahlff: et Brev fra Dr. Zimmermann i Hamborg til en Læge i Holsten om Cholera i Hamborg. Secretairen, Dr. Mansa: et Uddrag af Prof. Trafsvenfelts Værk om den epidemiske

Cholera i Asien og Europa. Den 17 November oplæste Secretairen, Dr. Mansa: Sammenstilling af den epidemiske Cholera og den frygtelige Sygdom, den sorte Død kaldet, der i det 14de Aarhundrede, fra 1346 til 1350, ødelagde den største Deel af den paa hiin Tid bekjendte Verden. Regimentschirurg Gartner foreviste et Varme-Apparat efter Krajewski med flere Forbedringer. Den 1 October oplæste Regimentschirurg Bendz: Noget om Lupus Willan sive Herpes exedens Alibert; Prof. Jacobson: et Udtog af en Meddelelse fra Dr. Güntner i Wien om den epidemiske Choleras Optraeden sammesteds. Den 15 December oplæste Regimentschirurg Gartner: nogle practiske Sagttagelser. Prof. Wang berettede de Tilfælde, hvor Anvendelsen af Igler og Jobinesalve viste sig særdeles gavnlig imod en kræftagtig Svulst i Brystet. Prof. Thal fortalte et Exempel paa et mærkeligt Selvmord. Den 5 Januar 1832 læste Dr. med. Klingberg jun.: om Brugen af Strychnin i Paralytis. Dr. med. Hoppe: en Beretning om Choleras Udbrud paa et danst, fra Kjøbenhavn udløbende, Skib midt i Østersøen. Den 19 Januar forelæste Dr. med. Carpent: om den i Melena og flere Sygdomme udtømmede sorte Materie. Prof. Eschricht foreviste et Misfoster med et dobbelt Ansigt. Prof. Jacobson foreviste, tvende nye Medicamenter, blandt andet forsøgte i Cholera, nemlig: Diosmin (den virksomme Bestanddeel af *diosma crenata*) og den essen-

tielle Die af Senep. Samme meddelte nogle Notiser om et nyt Instrument af gummi elasticum til at bringe et Lavement ved Fluidets egen Vægt. Secretairen berettede et Tilfælde af diarrhoea cholericæ. Den 2 Februar foretog Prof. Eschricht: anatomiske Sagttagelser, henhørende til Foetal- og Barnealderens Physiologie og Pathologie. Den 16 Februar læste Lector Wich: om Blodaarebetændelser (venitis) hos Hesten, korteligen sammenlignet med samme Sygdom hos Mennesket. Den 1 Marts, Prof. Jacobsen: om hans Methode at sonderknuse og bortskaffe Blæresteen (Methodus lithoclastica), og om nogle Forbedringer ved hans Instrument, som af franske Læger ere foreslaæde. Den 15 Marts optæstes af Cand. med. & chir. Sommer: kortfattet Udsigt over de forskjellige Anstuelser af Suppurationen. Prof. Jacobsen tilføiede nogle Bemærkninger til hans i sidste Møde meddelte methodus lithoclastica. Den 29 Marts meddelte Prof. Møller 1) Beretning om en paa det Kgl. Frederiks Hospital foretagen Underbinding af begge de fælles Carotider, og 2) Gjennemsyn af det Kgl. Frederiks Hospitals chirurgiske Dagbog, Halvåret Juli—December 1831, første Afdeling. Secretairen foreviste tvende Tand-Instrumenter, en Tang (Tand-Vectis) og et eget Redskab til at udtrække Tandrødder, begge inventerede og indsendte af Regimentschirurg Manicus; ligeledes nogle Bracheria, Modificationer af de engelske Patent-Brodkbaand, con-

struerebe af Samme. Secretairen berettede dernæst 2 Tilfælde af asthma Millari hos to Tvillinger paa 12 Aar. Den 12 April fortsatte Prof. Møller sin i sidste Møde paabegyndte Dplæsning. Secretairen forelæste nogle af Regimentschirurg J. C. Müller indsendte Bemærkninger over Naturens Virksomhed i enkelte besværlige Fødsler. Prof. Jacobson meddelte nogle yderligere Erfaringer om sin methodus lithoclastica. Den 26 April fortsatte Professor Møller sin Afhandling: Gjennemsyn af det Kgl. Frederiks Hospitals chirurgiske Dagbog. Prof. Jacobson meddelte Resultater af sin paa en Patient her i Byen foretagne Operation, for at sonderknuse og bortskaffe Blæresteen. Secretairen, Dr. Mansa, berettede et Tilfælde, hvor fra et Barn paa 6 Aar, i ringere Tid end 3 Uger, 84 store Spolorme vare bortdrevne.

Desforuden afholdtes i Anledning af den i Nabolandene herskende Cholera, paa Forslag af Selskabets Præsæs og i dennes Bolig, et overordentligt Møde den 10 November 1831.

I Selskabets aarlige overordentlige Møde, den 4 October 1832, valgtes til Præsæs: Etatsraad Herholdt, til Vicepræsæs, Prof. Thal, og til Secretair, Regimentschirurg Mansa. Til ordentligt Medlem optoges Regimentschirurg J. C. Müller, til udenlandsk Medlem, Prof. M. Hasper i Leipzig, og til corresponderende Medlem Krigsraad, Districtschirurg Lumholdt.

Ledigt Embede.

Under det danske Cancellie: Herredsfoged- og Herredsskriver-Embedet i Leire Herred.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 24 October er Cand. theol. og Adjunct ved Herlufsholms lærde Skole, P. C. Tillisch, befikket til Sognepræst for Ballum Menighed i Ribe Stift.

Under Rentekammeret: Den 18 September er Hofinspecteur, Hofrevisor og Dverhofmarschallatssecretair, Dverkrigscommisair H. H. Schönberg, Ridder af Dannebrog og Dannebrogsmænd, befikket til Bureau- og Expeditions-Chef ved Dverhofmarschallatet; hidtilværende Hoffskriver, Justitsraad P. J. Spiir, til Archivarius ved bemeldte Dverhofmarschallat; Fuldmægtig i den Kongelige Hoffstue, Krigsraad A. Schoubye, til Hoffskriver, samt Copiist sammesteds, Kammersecretair P. G. Gynther, til første og Kjælderkskriver J. A. Christensen til tillige at være anden Fuldmægtig ved fornævnte Dverhofmarschallat. Den 7 October ere Geheime-Legationsraad, Professor Dr. philosophiæ P. D. Brøndsted, Ridder af Dannebrog, Cancellieraad og Medlem af Commissionen for Oldsagers Opbevaring, E. J. Thomsen, samt Underbibliothekar ved det Classenske Bibliothek i Kjøbenhavn, D. Devegge, udnævnte, den Første til Directeur og de tvende Sidstnævnte til Inspecteurer ved det Kongelige Mynt- og Medaille-Cabinet.

Under Landmilitair-*Etaten*: Den 25 August er ved Artillerie-Corpsset skeet følgende Avancement: Majorerne F. B. P. G. v. Koye, Ridder, og B. E. v. Lund tillagt den høiere Major's Gage. Den Sidstnævnte ansat som Commandeur for den femte Batterie; Brigade og tillige til høistcommanderende Stabsofficeer for Artillerie-Detachementerne paa Sieland og i Fyen; til Majorer paa yngst Gage og Batterie-Brigade-Commandeurer ere udnævnte characteriseret Major L. B. v. Glahn samt Capitainerne P. H. v. Schøning, C. L. G. v. Helken, Ridder, og G. F. v. Sprechler; v. Schøning beskikket tillige til tjenstgjørende Major ved den Danske Brigade, og v. Sprechler til høistcommanderende Artillerie-Officeer i Norre-Jylland; til Batteriechefer ere udnævnte Secondcapitainerne: H. M. v. Smith for tiende, J. S. v. Sibiger, Ridder, for andet, J. F. C. v. Nægler for niende og F. P. F. v. Mourier, Ridder, for første Batterie; efteranførte characteriserede Capitainer udnævnte til Secondcapitainer og Batterie-Commandeurer, nemlig: C. L. v. Bendz, Ridder, for fiirtende, C. E. W. v. Fuhrmann for syvende, A. U. v. Falbe for femte og C. F. v. Bruun for trettende Batterie; de characteriserede Premierlieutenanter A. v. Arends, P. L. v. Sandholdt, F. L. C. v. Schmidten og J. P. v. Baggelsen udnævnte til virkelige Premierlieutenanter; Secondlieutenanterne A. W. v. Funch, A. B. v. Hoffmeyer, C. F. W. v. Jesø og F. C. v. Just tillagt den høiere Secondlieutenants Gage; Capitain à la suite A. F. v. Tscherning givet saa meget i Tillæg, at han ialt erholder Secondcapitains Gage; characteriseret Capitain ved Artillerie-Corpsset F. C. v. Hertel tilladt efter Dnske, at forblive i hans nuværende Stilling som Commandeur for Stald-*Etaten* i Kjøbenhavn; Secondlieutenant ved Hans Majestæts eget Regiment N. J. v. Eibe, meddeelt efter Ansøgning Afsked i Raade af Krigstjenesten. Den 27, Capitainerne F. C. M. J. v. Franck, Ridder, af det Oldenborgske Infanterie-Regiment, A. M. v. Schanz af det første Tydske Infanterie-Regiment, C. L. v. Bülow af Kronens

Regiment, H. H. v. Holdt af samme Regiment, C. F. v. Coldevin af samme Regiment, H. C. G. F. v. Hede-
mann af det første Jydske Infanterie-Regiment, L. v. Nissen af Ingenieur-Corpsen, C. F. v. Zimmermann, Ridder, af det Slesvigskke Infanterie-Regiment, D. U. R. v. Giedde af Hans Majestæts eget Regiment og F. R. H. v. Bülow af det andet Jydske Infanterie-Regiment, forbeholdt Majors Anciennitet fra 25 August. Den 28, Overadjutant, Oberstlieutenant F. L. v. Bardenfleth, Commandeur af Dannebrog og Dannebrogsmænd, meddeelt Obersts Character; Secondlieutenant à la suite ved Hans Majestæts eget Regiment W. D. v. Lumholtz indtraadt i virkelig Nummer paa yngst Secondlieutenants Gage, hvorved hans havende Extragage bespares. Den 5 September: Den ved Landcadet-Corpsen ansatte Lærer i Dands, Krigs-Assessor J. P. Pio meddeelt, efter Ansøgning og formedelst svageligt Heltbred, Afsked i Raade fra Corpsen med Pension; Premierlieutenant à la suite ved Kjøbenhavns borgerlige Infanterie M. F. Adler meddeelt, efter Ansøgning, Afsked i Raade af den borgerlige militaire Tjeneste; den ved det Jydske Regiment lette Dragoner staaende Escadronsirurg F. C. L. Pabst udnævnt til Krigstraad; Bombardererne ved Kjøbenhavns borgerlige Artillerie J. H. Kornbeck, C. A. Møller og J. Stelhoff udnævnte til Secondlieutenanter. Den 9 er ved Bornholms Milice Corporal af første Infanterie-Compagnie H. Koefod udnævnt til Secondlieutenant à la suite ved bemeldte Compagnie og Corporal af det siette Borger-Compagnie M. M. Holm til virkelig Lieutenant ved sidstnævnte Compagnie. Den 12, Secondlieutenant ved Kjøbenhavns Brandcorps J. G. Cramer afskediget, efter Ansøgning og formedelst Svagelighed, i Raade fra Corpsen med Premierlieutenants Character; Secondlieutenant ved bemeldte Corps J. Nyebølle udnævnt til Premierlieutenant og Overbrandmester P. C. Benzen til Secondlieutenant, den Sidstnævnte i det syvende Branddistrict; Landcadderne D. W. v. Synnested og C. W. v. Haffner ansatte à la suite ved

Landcabet = Corpsset. Den 15 ere ved Dronningens Liv-Regiment Stabscapitain C. C. W. v. Bündiger og Premierlieutenant C. F. D. v. Knobbe ansatte ved Grenadeer-Compagniet. Den 16, Generallieutenant D. Greve v. Blome, Ridder af Elephanten, Storkors af Dannebr. og Dannebrogsmænd, tillagt Generallieutenants Anciennetet fra 2den August dette Aar; Premierlieutenant ved Prinds Christian Frederiks Regiment J. H. G. v. Møller meddeelt efter Ansøgning og formedelst Svage- lighed, Afsked i Raade af Krigstjenesten som Capitain og med Pension. Den 19, Major ved Livjægercorpsset C. H. v. Benzon meddeelt Oberstlieutenants Character, dog indtil videre uden Anciennetet; Capitain ved samme Corps W. B. C. v. Tronier tillagt Majors Character med den ham forbeholdte Anciennetet; efter Husar- Regimentets Forslag er Major og Escadronschef J. F. F. v. Lerche meddeelt Afsked i Raade af Krigstjenesten som Oberstlieutenant og med Pension under Navn af Wartpenge; Secondritmester ved bemeldte Regiment K. F. v. Bodenhoff udnævnt til Chef for første Escadron, Premierlieutenant C. E. v. Nissen til Secondritmester, characteriseret Premierlieutenant C. D. Greve v. d. Schulenburg til virkelig Premierlieutenant, og characteriseret Premierlieutenant G. S. v. Gyllich tillagt den høiere Secondlieutenants Gage; characteriseret Bataillonschirurg ved det Sjællandske Landseneer-Regiment, J. C. L. Schmiegelow meddeelt Krigsraads Character; Dyrlæge A. L. Ringheim meddeelt Regimentsdyrlæges Character. Den 20 er ved Prinds Christian Frederiks Regiment Secondlieutenant C. F. v. Løvenson udnævnt til Premierlieutenant, og Secondlieutenant J. U. v. Sperling tillagt den høiere Secondlieutenants Gage; Premierlieutenant ved Livcorpsset H. P. J. Lynghøje meddeelt efter Ansøgning og som anbragt paa anden Maade, Afsked i Raade fra Corpsset. Den 23, Auditeur ved Hans Majestæts eget Regiment, Dverauditeur A. L. Drewsen, der er ansat i Civil-Statens, afgaaet fra Regimentet; Den 26, Premierlieutenant ved det Slesvigsk Infanterie-Regiment J. C. L. v.

Burdorff, der er ansat i Toldfaget, meddeelt Afsked i Naade af Krigstjenesten som Capitain; Stabscapitain ved fjerde Borgercompagnie af Bornholms Milice C. H. Koefod afgaaet efter Ansøgning derafra og ansat igjen i hans forrige Stilling, som Secondlieutenant à la suite ved Milicens Jægercompagnie, efter Secondlieutenant J. S. v. Dam; Landcadetterne N. A. v. Undall og C. E. F. A. v. Holstein meddeelt Afsked fra Corpsset. Den 29, Auditeur ved det Kønenske Infanterie-Regiment C. A. Flensborg forsat i lige Egenkab til Hans Majestæts eget Regiment; Secondlieutenant ved Livcorpsset P. N. de Bretteville udnævnt til Premierlieutenant. Den 30, Secondlieutenant ved Ingenieur-Corpsset C. R. v. Meinung forsat til det andet Liv-Regiment som à la suite med extraordinaire ældst Secondlieutenants Gage, indtil han ved forefaldende Vacance kan indtræde i virkelig Nummer. Den 9 October: Secondlieutenant ved det Slesvigskke Infanterie-Regiment C. E. G. v. Sezkorn tillagt den høiere Secondlieutenants Gage. Den 14, Aspiranterne B. R. Raackhoff, M. H. Dirksen og C. E. S. Lundahl, hvilke have taget og bestaaet i Udgangsexamen ved den militaire Høiskole, udnævnte til Secondlieutenanter i Nummer paa yngst Secondlieutenants Gage ved Artillerie-Corpsset, dog uden Anciennitet samme-steds, hvorimod Secondlieutenants Anciennitet i Armeen er dem tillagt fra 1ste November dette Aar af; Capitain ved Rendsborg Brandcorps J. D. Hubemann meddeelt efter Ansøgning og formedelst Svagelighed Afsked i Naade fra Corpsset; Premierlieutenant ved bemeldte Corps J. E. Mahrt udnævnt til Capitain og Chef for andet Compagnie, Secondlieutenant G. F. Kühl til Premierlieutenant, Secondlieutenant à la suite C. F. Baupell indtraadt i virkelig Secondlieutenants Nummer og Commandeersergant C. F. M. Lochter forfremmet til Secondlieutenant à la suite; ved Landcadet-Corpsset er Cadet F. H. A. L. v. Lesfer ansat som virkelig Cadet; Cadet F. J. v. Kirchner oprykket i Hofcasse-Nummer; Cadet H. F. M. v. Dlusfen indtraadt i Legatcadet-Nummer og Cadet C.

M. L. v. Bülov i et af de Cabet-Nummere, som nyde frie Underviisning; alle fra 1ste October at regne. Den 15, Fourererne ved Livcorpset M. A. d'Origny og G. B. Michaelsen udnævnte til Secondlieutenanter; Corporal ved det andet Herreds-Compagnie af Bornholms Milice, J. Jbsen, udnævnt til Lieutenant à la suite; Den 21, Premierlieutenant ved det 3dje Regiment lette Dragoner J. J. v. Honnens meddeelt Ritmesters Caracteer med den ham forbeholdte Anciennetet; Secondlieutenant à la suite ved det Siellandske Landseneer-Regiment G. R. v. Bertouch forsat til Husar-Regimentet, som Secondlieutenant i Nummer paa yngst Gage, og skal han i dette Regiment efter eget Tilbud cedere Secondlieutenant v. Wolff, men beholder sin Anciennetet i Armeen; den v. Bertouch tillagte Ertragage indtrækkes og bespares; Secondlieutenanterne M. C. v. Rahr af Livjæger-Corpset, C. L. v. Bracht af Ingenieur-Corpset, L. v. Brunnemann af det 3dje Jægercorpset og C. F. J. v. Hveberg af det Siellandske-Jægercorpset meddeelt Premierlieutenants Caracteer; Secondlieutenanterne J. v. Destinon og D. H. v. Kjær af det Slesvigskke Cuirassier-Regiment samt N. v. Krogh af det Holst. Landseneer-Regiment meddeelt Premierlieutenants Caracteer; Regimentschirurg ved Dronningens Liv-Regiment H. C. Meyer tillagt Capitains Rang; Bataillonschirurg ved samme Regiment J. F. L. Hoffelbt, Dannebrogsmænd, udnævnt til virkelig Krigsraad; Secondlieutenant i Artillerie-Corpset A. W. v. Dinesen, udtraadt efter Ansøgning af Nummer og ansat à la suite ved Corpset, indtil han efter 2 Aars Forløb kan ved forefaldende Vacance igjen indtræde i Nummer; Landcabetterne J. A. C. A. v. Huth, F. C. A. v. Eastonier, E. v. Lund og L. W. C. W. v. Thun meddeelt Affæd fra Corpset. Den 23, Secondlieutenant ved Artillerie-Corpset C. C. v. Lundbye tillagt den høiere Secondlieutenants Gage. Den 24, Premierlieutenant ved Kjøbenhavns borgerlige Infanterie K. Nielsen meddeelt, efter Ansøgning og formedelst Svagelighed, Affæd i Naade af den borgerlige militaire Tjeneste med

Capitains Character; Secondlieutenant ved bemeldte borgerlige Infanterie K. N. Knudsen meddeelt efter Ansøgning Afsted i Raade fra Corpsset; Secondlieutenant af fornævnte Corps N. Moe udtraadt efter Ansøgning af Nummer og ansat à la suite ved Corpsset paa 2 Aar; i hvilken Anledning characteriseret Premierlieutenant J. G. F. Garbrecht er udnævnt til virkelig Premierlieutenant og Sergeanterne E. F. Petersen, P. J. Hesse og E. E. Ugerffow til Secondlieutenanter, ligesom Secondlieutenant N. E. Hansen meddeelt Premierlieutenants Character; samtlige ved Kjøbenhavns borgerlige Infanterie. Den 26 er det tilladt Secondlieutenanterne W. E. S. Gedde af det første Jydsk Infanterie-Regiment og M. A. F. v. Rauch af Kronens Regiment, efter deres derom yttrede Ønske, at maatte bytte Stilling med hinanden, saaledes at den Førstnævnte ansættes ved Kronens Regiment, og den Sidstnævnte derimod ved det første Jydsk Infanterie-Regiment.

Rettelser.

I Coll. Lib. Nr. 43 Side 723 Linie 3, istedetfor „sidstnævnte“ læs: „førstnævnte“ og i Noten istedetfor „478—479“ læs: „428—429“; Side 725 Linie 7, istedetfor „under“ læs: „inden“.

Collegial=Tidende.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

Nr. 45. Den 10de November 1832.

Redigeret, forlagt og udgivet af:

Peter Johan Monrad, Anders Sandse Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Trykt i det Christensenske Officin ved J. D. Øviø.

Lovgivning.

For de Kjørseler, der i sin Tid efter Requisition-ere blevne afgivne til militair Tjeneste samt til Transporter af Kornvarer og Fourage i Kongelig Tjeneste af over 4 Miiil, tilfagdes Vedkommende ved Forordn. af 22 Sept. 1808 og 30 April 1809 en Godtgjørelse, der ved sidstnævnte Forordning for Kjøbstæderne blev bestemt til samme Betaling pr. Miiil, som den, der i Bognmandstaxten var fastsat for Befordring med mindre Postvogne, og for Landdistricterne til $\frac{3}{4}$ af samme Taxt. Og skulde derhos Godtgjørelsens Beløb, efterat de indsendte Kjørselslister havde været underkastet behørig Revision ved General-Commissariats-Collegiet, tilveiebringes ved Repartition paa alt privilegeret og uprivilegeret Hartkorn — Bornholms Lands og Sognefogdernes dog derfra undtaget —

saaledes at Skov- og Møllestylden dertil bidrog ikkun Halvbelen imod Ager- og Eng- Hartkornet.

Indtil for Aaret 1812 have vedkommende saavel Landdistricter som Kjøbstæder erholdt den dem tilkommende Kjørselsgodtgjørelse udbetalt, ligesom ogsaa dennes Beløb er, i Dverestemmelse med Anordningerne, bleven udskrevet af Hartkornet, og til den Tid er saaledes alt, hvad denne Sag angaaer, berigtiget, undtagen forsaavidt at der, efterat den sidste Udskrivning i Aaret 1816 fandt Sted*), er for nogle Kjørseler, som vel vare blevne præsterede før Udgangen af 1812, men hvorover de fornødne Lister vare forsømte i rette Tid at indsendes, bleven formeligen anvist i Dverestemmelse med en af Rentekammeret erhvervet Kongelig Resolution af 12 Febr. 1820, til Beile Amtstue District, Andst, og Slaugs Herreder samt Kolding Kjøbstad en Sum af ialt 9218 Rbd. 80 Sk. Sølv, hvori dog kommer til Afgang en calculeret Beholdning fra Udskrivningen i 1816, af 2728 Rbd. 56 Sk. Sølv, saa at den Kongelige Kasse herfra hidrørende hidtil urefunderede Forstud paa Kjørselsgodtgjørelsen ikkun udgjør 6490 Rbd. 24 Sk. Sølv.

Ifølge allerhøjeste Resolution af 20 Dec. 1815, bekendtgjort ved Rentekammerplacat af 29 s. M., kan ingen Godtgjørelse fordres for Kjørseler af ovennævnte

*) (Ifølge allerhøjeste Resolution af 16 Octbr. 1816, bekendtgjort ved Rentekammerplacat af 19 s. M.)

Slags, præsterebe efter Udgangen af Aaret 1815; men for Aarene 1813, 1814 og 1815 have Vedkommende endnu Godtgjørelse at fordrø.

Da Revisionen af de for disse Aar indsendte Kjørseleslister, der fra enkelte Districter udebleve i længere Tid, tilendebragtes, var en Tidsperiode indtraadt, i hvilken det, under de for Landeieendomsbesidderne uheldige Forhold, ansaaes nødvendigt at komme disse til Hjælp, deels ved temporair Estergivelse af en Deel af Landskatten, deels paa anden Maade, hvorfor det ogsaa maatte findes betænkeligt samtidigen hermed at paahyde en saa betydelig Udskrivning, som den, der vilde udfordres til Dækning af den for ovennævnte 3 Aar tilbagestaaende Kjørselesgodtgjørelse *), og blev desaaarsag en saadan Udskrivning, i Medhold af flere successive allerhøieste Resolutioner, stillet i Beroe indtil videre. Efterat det imidlertid siden var taget under Overveelse, hvorledes en anden Sag angaaende afskillige andre ligeledes for den forbigangne Tid tilbagestaaende Repartitioner kunde være at ordne, blev det tillige nødvendigt at see den fornødne Berigtigelse tilveiebragt i Henseende til den ommeldte Kjørselesgodtgjørelse, saa meget mere som desuden fra flere Districter og Kjøbstæder jevnlige Andragender til Kammeret vare indløbne om Anviisning af hvad dem i saadan Godtgjørelse tilkom, hvilke

*) Cf. Præmisserne til Forordn. 15 Septbr. d. A. i Coll. Tid. Nr. 41 Side 674—675.

Andragender ikke særskilt kunde afgjøres, men alene i Forbindelse med Hovedsagen selv.

Efter Revisionen af samtlige indsendte Kjørselekslister var det befundet, at den totale Godtgjørelse, der var bleven opgivet i Sedler og Legn, beløb sig til en Sum af lidet over 1433000 Rbd. Men da Bognmandstaxterne, hvorefter Kjørseleksgodtgjørelsen skal rette sig, oprindeligen ere, i Overensstemmelse med Kgl. Resolution af 30. Jan. 1813, ansatte i Kbp. Sølv, efter hvilken Basis de om dem til forskjellige Lider skete Kundgjørelser have anført Beløbet i Sedler og Legn, var det en Selvfølge, at det foransførte Seddelbeløb ogsaa burde reduceres til Sølv efter de respective Courser, og ifølge heraf er Kjørseleksgodtgjørelsen i det Hele kommen til at udgjøre en Sum af 882977 Rbd. 43 Sk. Sølv, til hvis Dækning, i Forbindelse med de forommeldte 6490 Rbd. 24 Sk. Sølv, som den Kongelige Kasse staaer i Forskud for, behøves en Udskrivning af i det mindste 2 Rbd. 48 Sk. Sølv pr. Ld. Ager og Engs Hartkorn og 1 Rbd. 24 Sk. Sølv pr. Ld. Skov- og Møllestyld.

Imidlertid var det at vente, at den største Deel af Godtgjørelsen kunde liquideres i Udskrivningsbidraget, saa meget mere, som det deels formedelft den længere Tid, der er forløbet fra Præstationen af de Kjørseleer, om hvis Godtgjørelse nu spørges, deels i Lighed med hvad der blev foreskrevet ved Placaterne af 27 October 1819 og 15 Sept. 1820, da der gaves vedkommende Ydere

Godtgjørelse for i Aaret 1814 udfrevne Fornødenheder til de i Hertugdømmet Holsten da liggende russiske Troppers Forsyning, var nødvendigt at lade Godtgjørelsen tilflyde de nuværende Hartkornseiere, hvilke igjen den til Godtgjørelsens Dækning fornødne Udskrivning alene vil falde til Last. Men da en saadan Liquidations-Beregning ikke med nogen Nøiagtighed kunde affattes i Kammeret, bleve de fornødne specielle Forklaringer desangaaende begjærede fra Amtsforvalterne, hvorved isøvrigt antoges, at den Godtgjørelse, der efter Miletallet af de af ethvert Sogn præsterebe Kjørsejer vilde tilfalde samme, igjen maatte, formedelft det Umulige i nu paa anden Maade at see nogen fuldkommen nøiagtig Dpgjørelse tilveiebragt, beregnes samtlige Sognebeboere tilgode i Forhold til Enhvers Hartkorn.

Af de som Følge heraf modtagne Forklaringer fremgaaer:

I. som almindeligt Resultat:

1: naar det totale Beløb af Kjørsejersgodtgjørelsen og Udskrivningsbidraget opgjøres hvert for sig og uden Liquidation af det ene i det andet,

at Kjørsejersgodtgjørelsen udgjør
for Landdistricternes omtrent

350000 Rdr. Sk. 844649 Rbd. 43 Sk.

for Kjøbstæderne 38328 — — —

tilsammen 882977 Rbd. 43 Sk.

at Udskrivningsbidraget vil udgjøre
af Landdistricternes omtrent

350000 Ldr. Sk. . . 875011 Rbd. 75 Sk.

af Kjøbstæderne 14559 — 81 —

tilsammen 889571 Rbd. 60 Sk.

Naar Godtgjørelsen fradrages med 882977 — 43 —

erholdes som Overflud 6594 Rbd. 17 Sk.

og naar heraf anvendes til Dækning

af den Kongl. Kasses forommeldte

endnu uberigtigede Fordring . . . 6490 — 24 —

bliver det endelige Overflud 103 Rbd. 89 Sk.

II. som specielle Resultat:

3: naar man indskrænker sig til det, der, efter Fæet
Liquidation enten af Udskrivningsbidraget i Kjørsels-
godtgjørelsen eller af denne i hiint, bliver tilbage som
endelig Fordring eller som endeligt Tilsvær*),

*) De Districter, i hvilke Kjørselerne have været hyppigere
end i andre, ville nemlig faae en hele Udskrivningsbetsbet
mere eller mindre overstigende Sum at fordrø i Godt-
gjørelse, medens andre Districter, hvori Kjørselerne have
været ubetydelige eller endog aldeles ikke have fundet
Sted, ville faae en ifkun ringe eller endog aldeles ingen
Godtgjørelse at fordrø, hvorimod de ville have at udrede
enten det hele eller den største Deel af Udskrivnings-
betsbet.

at der habes endeligen at fordre
af Landdistricterne for

140371 Ldr. Sk. 222601 Rbd. 43 Sk.

af nogle Kjøbstæder 28930 — 82 —

tilsammen 251532 Rbd. 29 Sk.

at der habes endeligen at tilsvare
af Landdistricterne for

209629 Ldr. Sk. 252963 — 75 —

af de øvrige Kjøbstæder 5162 — 67 —

tilsammen 258126 Rbd. 46 Sk.

Naar Fordringen fradrages med 251532 — 29 —

erholdes som Dverflud 6594 Rbd. 17 Sk.

altsaa, efterat den Kongl. Kasse
ovenmeldte Fordring er bleven

dækket med 6490 — 24 —

som endeligt Dverflud de foranførte 103 Rbd. 89 Sk.

Dog maa herved bemærkes, at deels enkelte Landboere
deels adskillige Kjøbstæder have Tid efter anden modtaget
forskjellige Summer i Forflud paa den her omhandlede
Kjørselsgodtgjørelse. Disse Forflud, reducerede til Sølvs
efter de Courser, der vare gjældende paa den Tid, For-
fluddene bleve anviste, ere befundne at udgjøre

for Landboerne 638 Rbd. 88 Sk. Sølvs

for Kjøbstæderne 26073 — 55 —

tilsammen 26712 Rbd. 47 Sk. Sølvs

og har Kammeret med Hensyn til dem foreslaaet, at fornøden Berigtigelse nu maatte skee, deels ved Liquidation, forsaavidt en saadan er mulig, deels ved contant Indfordring, forsaavidt Forskuddene maatte have været større, end dem efter Fradrag af Udskrivningsbidraget tilbageblivende Rest af Kjørselsgodtgjørelsen.

Da de 252963 Rbd. 75 Sk. Sølv, som Landdistricterne efter det Foransførte endeligen faae at tilsvare, ville falde paa 209629 Ldr. Hartkorn, men i et efter Omstændighederne i høi Grad varierende Forhold*), i det nemlig

43319	Ldr. Hk. faae at udrede pr. Ld. indtil	= R. 48 S.
53332	— — — — fra	= R. 48 S. til 1 — = —
40300	— — — — — 1 — = —	til 1 — 48 —
30317	— — — — — 1 — 48 —	til 2 — = —
42361	— — — — — 2 — = —	til 2 — 48 —

og da det vilde blive uoverkommeligt for Besidderne af dette Hartkorn paa eengang at udrede et saa betydeligt Krav, har Kammeret, ved at gjøre Indstilling om, at der, til Berigtigelse af Sagen i det Hele, fra den 1 Jan.

*) Ligesom det nemlig alene beroer paa Forholdet imellem Kjørselsgodtgjørelsen og Udskrivningsbidraget, om det paagjeldende Hartkorn overhovedet har noget enten at fordrø eller at tilsvare, saaledes er det og en Sølvsølge, at ligeledes i det Specielle Størrelsen af bemeldte Fordring eller Tilsvær maa beroe paa dette samme Forhold alene.

1833 at regne maa udskrives 2 Rbd. 48 Sk. Sølvs af hver Ld. Ager og Engs Hartkorn og 1 Rbd. 24 Sk. af hver Ld. Skovs og Møllefjeld, tillige foreslaaet, at Opkrævningen

naar Bidraget er indtil

		= R. 48 S. pr. L. maa skee i Løbet af 1 Aar				
fra = R. 48 Sk. t. 1	—	—	—	—	—	2 —
— 1 — = — t. 1 — 48	—	—	—	—	—	3 —
— 1 — 48 — t. 2 —	—	—	—	—	—	4 —
— 2 — = — t. 2 — 48	—	—	—	—	—	5 —

paa den Maade, at hvad der saaledes tillades at henstaae til Betaling i flere end 1 Aar, fordeles til Opkrævning med et lige Beløb i ethvert Aar, da isøvrigt alt, hvad i Dvorensstemmelse med det Anførte forfalder til Betaling i ethvert Aar, opkræves til samme Terminer og i samme Forhold, som for Landskatten er bestemt, alene med Undtagelse af, at det Bidrag, der i det Hele ikke maatte overstige 12 Sk. pr. Ld., bør erlægges paa eengang med næstkommende Januar Qvartals Skatter.

Ligeledes er det med Hensyn til det, som vedkommende Kjøbstæder ville faae at tilsvare, foreslaaet, at Opkrævningen deraf maa

naar Bidraget er indtil	200 R. skee i Løbet af 1 Aar
fra 200 R. til 400	— — — — 2 —
— 400 — til 600	— — — — 3 —
— 600 — til 800	— — — — 4 —
— 800 — og derover	— — — — 5 —

Derimod blev det paa den anden Side indfattet, at den Sum, hvilken, efter det foransførte, enkelte Land-districter og Kjøbstæder ville have endeligen at fordrø, maa tillades anvist til dem strax og paa eengang, dog saaledes, at ingen contant Udtølling skeer til Bedkommende, men at Beløbet liquideres først i ældre mulige Restancer og dernæst i løbende Skatter og Afgifter.

Efterat Sagen saaledes var Hans Majestæt foredraget, udkom den 15 September fidsleden følgende allerhøieste Placat.

Vi Frederik den Sjette, af Guds Naade Konge til Danmark, etc. etc. Gjøre vitterligt: Da den Godtgjørelse, som, i Overensstemmelse med Bore Forsordninger af 22 September 1808 og 30 April 1809 samt Bor ved Rentekammerplacat af 29 December 1815 kundgjorte allerhøieste Resolution af 20 i samme Maaned, endnu tilkommer adskillige saavel Landboere som Kjøbstæder i Vort Rige Danmark, Bornholms Land undtaget, for af dem indtil Udgangen af Aaret 1815, og fornemmeligen i Aarene 1813, 1814 og 1815, forrettede Kjørseler til militair Tjeneste, har, formedelst flere sammen- trufne Omstændigheder, hidtil ikke kunnet foranstaltet tilveiebragt ved særskilt Repartition paa Hartkornet, og af den Aarsag heller ikke hidtil har kunnet anvises de Paagjældende, have Vi, for nu at see denne Sag berigtiget paa den lempeligste Maade, allernaadigt tilladt, at den Sum, der, efter endelig Dpgjørelse, vil tilkomme Land-

boerne og Kjøbstæderne, maa liquideres i Vedkommendes Skatter og Afgifter, og at paa den anden Side det Besløb, der i den omhandlede Henseende skal tilsvares, maa fordeles til Dpkrævning i visse for Yderne taalelige Terminer.

Ehi byde og befale Vi, som følger:

§ 1.

Den saavel Landboerne som Kjøbstæderne i Vort Rige Danmark, Bornholm undtagen, endnu tilkommende Godtgjørelse for af dem i sin Tid indtil Udgangen af Aaret 1815 forrettede Kjørseler til militair Tjeneste skal, fra 1 Januar 1833 at regne, søges berigtiget ved en Udskrivning af 2 Rbd. 48 Sk. Solv for hver Tende privilegeret og uprivilegeret Ager- og Engs-Hartkorn, samt af Halvdelen, eller 1 Rbd. 24 Sk. Solv, for hver Tønde privilegeret og uprivilegeret Skov- og Mølle-Skuld, dog derunder ikke medregnet enten Bornholms Lands eller Sognefogdernes Hartkorn.

§ 2.

Til nysnævnte Udskrivningsbidrag bliver for vedkommende Landboere og Kjøbstæder endvidere at lægge, hvad disse i sin Tid have modtaget som Forskud paa den dem tilkommende Kjørselsgodtgjørelse, dog at bemeldte i Sedler og Tegn udbetalte Forskudde forinden omskrives til Solv efter den Bank- eller Kvartals-Cours, der var gjældende paa den Tid, ethvert Forskud især udbetaltes.

§ 3.

Det, som saaledes, i Overeensstemmelse med foranstaaende §§ 1 og 2, skal udredes af vedkommende Ydere, bliver, saavidt mueligt, at liquidere i den dem paa den anden Side tilkommende Kjørselsgodtgjørelse, eller, saafremt denne ikke maatte være tilstrækkelig dertil, contant at opkræve, dog paa den Maade og i de Terminer, som herefter i § 5 nærmere bestemmes.

§ 4.

Hvad de paagjældende Landboere og Kjøbstæder, efterat Udskrivningsbidragets og de tidligere modtagne Forskuddes samlede Beløb er paa foransførte Maade blevet liquideret i Kjørselsgodtgjørelsen, befindes endeligen at have tilgode, foranstaltet dem af Bort Rentekammer formeligen anvist til Modtagelse, fra den 1 Januar 1833 at regne, dog ikke ved contant Udtælling af Bort Kasse til Vedkommende, men ved Liquidation først i ældre, dem mueligen paahvilende, Restancer og derefter i løbende Skatter og Afgifter for den følgende Tid.

§ 5.

Hvad de øvrige Landboere og Kjøbstæder, efterat deres Kjørselsgodtgjørelse er bleven liquideret i Udskrivningsbidragets og tidligere modtagne Forskuddes samlede Beløb, befindes endeligen at skulle udrede i den omhandlede Henseende, bliver hos Vedkommende, fra den 1 Januar 1833, at opkræve:

a) hvad Landet angaaer:

forfaavidt det endelige Bidrag ikke overstiger 48 Sk. Sølv pr. Tønde Uger- og Engs-Hartkorn eller pr. Tønde Skov- og Mølle-Skyld, i Løbet af 1 Aar i samme Terminer og efter samme indbyrdes Forhold for disse, som med Hensyn til Landskattens Opkrævning er foreskrevet, med mindre bemeldte Bidrag ikke skulde overstige i alt 12 Skilling Sølv pr. Tønde, da det i saa Tilfælde opkræves paa een Gang med næstkommende Januar Kvartals Skatter, hvorimod Vi, saafremt Bidraget, efter forommeldte Liquidation, kommer til at udgjøre mere, end 48 Skilling Sølv pr. Tønde, allernaadigst ville have forundt Øverne saadan Lettelse med Betalingen, at denne, der igrigt bør erlægges i samme Terminer og efter samme indbyrdes Forhold for disse, som for Landskatten er foreskrevet, opkræves:

naar Bidraget udgjør over 48 Skilling indtil 1 Rbd.

Sølv pr. Tønde, i 2 Aar, hvert Aar med Halvdelen,

naar Bidraget udgjør over 1 Rbd. indtil 1 Rbd. 48

Sk. Sølv pr. Tønde, i 3 Aar, hvert Aar med en tredie Deel,

naar Bidraget udgjør over 1 Rbd. 48 Sk. indtil 2

Rbd. Sølv pr. Tønde, i 4 Aar, hvert Aar med en fjerde Deel,

og, naar Bidraget udgjør over 2 Rbd. indtil 2 Rbd.

48 Sk. Sølv pr. Tønde, i 5 Aar, hvert Aar med en femte Deel;

samt b) hvad Kjøbstæderne angaaer, saaledes at Bidraget erlægges, naar samme i det Hele for nogen Kjøbstad udgjør

indtil 200 Rbd. Sølv, i Løbet af 1 Aar,

over 200 Rbd. Sølv indtil 400 Rbd. Sølv, i Løbet af 2 Aar, i ethvert med Halvdelen,

over 400 Rbd. Sølv indtil 600 Rbd. Sølv, i Løbet af 3 Aar, i ethvert med en tredie Deel,

over 600 Rbd. Sølv indtil 800 Rbd. Sølv, i Løbet af 4 Aar, i ethvert med en fjerde Deel,

og over 800 Rbd. Sølv, i Løbet af 5 Aar, i ethvert med en femte Deel;

iøvrigt i alle Tilfælde paa den Maade, at hvad der forfalder til Betaling i ethvert enkelt Aar, erlægges med Halvdelen den 1 April og med Halvdelen den 1 October med mindre Bidraget i det Hele ikke maatte overstige 25 Rbd. Sølv, da det i saa Fald opkræves paa een Gang den 1 April næste Aar.

Hvorefter de Vedkommende sig allerunderdanigst have at rette. Givet etc.

Fra det Danske Cancellie er den 6 November udkommet følgende Placat:

Det har behaget Hans Majestæt Kongen under 28 f. N. allernaadigst at resolvere:

- 1) At den 2den Afdeling af Borgervæbningen i Ribe maa ophæves, og det Mandskab, som hidtil har henhørt under samme, ansættes ved Brandcorpsen, saaledes at det dog skal være dem af bemeldte Mand-

skab, der ville anskaffe sig den for det i Ribe bestaaende Jægercorps reglementerede Uniform, Armatur og Lædertøi, tilladt at indtræde i sidstnævnte Corps, saalænge sammes Styrke ikke overstiger 50 Mand — Officerer, Underofficerer og Spillemænd uberegne — samt at det paalægges benævnte Jægercorpses Medlemmer, uagtet de, som hidtil, ere fritagne for egentlig Tjeneste ved Brandcorpsen, dog i Ildbrandsstilfælde at afgive Poster, forstærke Redningsmandskabet, og, naar Politiet forlanger sammes Assistance til Ordens Vedligeholdelse, da uvægerliken at afgive saadan, og følge de Forskrifter, hvilke Politiet i saa Fald giver; og

- 2) At der til Bedste for det frivillige Jægercorps i Ribe maa gjøres Undtagelse fra § 20 i Reglementet af 4 Juni 1802, saa at de Bøder, som efter bemeldte Reglement paalægges nogen af Corpsets Medlemmer, maae tilflyde dettees Kasse, i Stedet for, som hidtil, Kjøbstadens Fattigvæsen.

Denne allerhøieste Resolution kundgjøres herved til alle Vedkommendes Efterretning og allerunderdanigste Efterlevelse.

Ledige Embeder.

Under det danske Cancellie: Et Copist-Embedet i den Kongelige Lands-Overrets- samt Hof- og Stads-Rets Justitscontoir.

Under General-Toldkammer- og Commerce-Collegiet: Told- og Consumtions-Kassere-Embedet i Kjørteminde. For Dppebørselerne stilles Sikkerhed til Beløb 3200 Rbd. Sølv; — Told- og Consumtions-Kassere-Embedet i Stubbekjøbing. For Dppebørselerne stilles Sikkerhed til Beløb 2700 Rbd. Sølv.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 26 October er affkediget Capitain F. L. v. Severin beskikket til Stadshauptmand i Aarhus; den 31, Forligelsescommis-sair N. P. Falsens Bestalling som Forstander ved Hospi-talet i Nyekjøbing paa Morsøe allernaadigst confirmeret; den 2 November, Cand. theol. E. A. Købke beskikket til Sognepræst for Poulsker Menighed paa Bornholm; Copiist i Lands-Dver- samt Hof- og Stadsrettens Ju-stitscontoir G. E. Lund til Fuldmægtig i Skifte- og Brevskriver-Contoiret under bemeldte Ret. Districts-commis-sair i Helsingør Hoved-Kjøstpolitie-Districts 1 Di-strict E. Thyboe forundt Rang med Politieassistenten.

Under General-Toldkammer, og Commerce-Collegium: Den 21 August er Strandtoldforvalter paa Amager, Capitain-Lieutenant F. C. Dichmann, Ridder af Dannebrogen og Dannebrogsmænd, beskikket til Told- og Consumtions-Inspecteur i Svendborg; den 1 September, constitueret Fuldmægtig L. J. Reumert til Fuldmægtig hos de Kongelige Embedsmænd i Vest-indien; constitueret Controleur Cancellieraad H. F. de Fine Olivarius til Consumtionscontroleur ved Portene i Kjøben-havn; den 15, Constructeur i Søe-Staten J. J. Pihl, Ridder af Dannebrogen, til Skibsmaaler i Kjøbenhavn; den 19, adjungeret Consul W. J. B. Mann til Consul i Kjøbenhavn; den 26, Told- og Consumtions-Kassierer i Kjøbenhavn S. J. Drastrup til Told- og Consumtions-samt Strømtoldkassierer i Fredericia; den 17 October, Consul W. Plagmann i Lübek til General-Consul samme-steds; den 25, Cand. juris Grev F. W. Ahlefeldt-Laurvig til surnummerair Assistent ved Etablissementerne paa Kjøsten Guinea.

Collegial=Lidende.

Med kongeligt allernaadigt Privilegium.

X Nr. 46. Den 17de November 1832.

Redigeret, forlagt og udgivet af:

Peter Johan Monrad, Anders Sandse Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Trykt i det Christensenske Officin ved J. D. Øvist.

Lovgivning.

Fortsettelse af Forordningen ang. Rettergangsmaaden ved Underretterne paa Island, udenfor criminelle og offentlige Politiesager. (cfr. Coll. Tid. Nr. 44 S. 737—749).

§ 13.

De Vidner, som en Part opgiver til Dplysning om sin Sag, blive, hvis han ei kan formaae disse til at møde uvarselede, paa lovlig Maade og under Faldsmaals=Straf at indkalde, og, forsaavidt det ikke inden Retten kan blive Parterne meddeelt, naar Vidnesføringen vil gaae for sig, blive de med sædvanligt Barsel at kalde til at overvære samme, for derunder at iagttage deres Larv. Dommeren haver paa det omhyggeligste at sørge for, at Vidnernes Forklaringer fuldstændigen og tydeligen modtages om Alt, hvad der kan tjene til Sagens Dplysning, samt at al Misforstaaelse forebygges, og at Alt antegnes

i Protocollen i tydelige og bestemte Ord. De Spørgsmaale, hvorom nogen af Parterne maatte forlange Vidnerne afhørte, haver Dommeren at fremsætte, forsaavidt Spørgsmaalet for Resten er stemmende med Lovene og Sagens Bestaffenhed. Ved Fremsættelsen haver han, hvor det gjøres behov, at tydeliggjøre Spørgsmaalet for Vidnet, og i ethvert Tilfælde, hvor der er Anledning til at formode, at Vidnet misforstaaer et Spørgsmaal, eller at dets Svar ikke tydeligen udtrykker dets Mening, bør han ved yderligere Efterspørgsel og Forklaring søge at faae sig Mangel afhjulpen. Selve Edfæstelsen udsættes indtil Vidnets Forklaring fuldstændigen er modtaget og tilføjet Protocollen, samt oplæst for Vidnet, og dets Erklæring modtaget, om det i eet og alt tør vedstaae samme under Eed, eller om det finder noget at berigtige eller nærmere at bestemme ⁵⁾).

⁵⁾ Denne fra de i den almindelige Proceslovgivning gjeldende Bestemmelser afvigende Regel fandtes at have overveieende Grunde for sig. Hvad enten nemlig Vidneforklaringen skeer paa den Maade, at Vidnet giver en samlet Fortælling om hvad det veed om Sagen, eller det afhøres efter mere eller mindre detaillerede Spørgsmaal, kunne Misforstaaelser og Urigtigheder let indløbe, som Vidnet først bemærker ved den fuldstændige Forklaringens Forelæsning, hvorfor Tidspunktet til Eedens Aflæggelse først synes at være forhaanden, naar Forelæsningen er foregaaet og Berigtigelse har fundet Sted saaledes, at Vidnet erklærer, at dets Mening er nøiagtig opfattet; thi der kan da ei meer blive Tvivl om hvad det er, Vidnet har beediget,

Det bliver imidlertid, allerede inden Vidnet aflægger sin Forklaring, at lægge det paa Hjerte, at den maa af-

og, naar Spørgsmaal om falsk Vidnesbyrd opstaaer, affjæres følgelig alle Udflugter fra Vidnets Side og Tvivl hos Dommeren, om Forklaringen har været forsætlig urigtig, blot vaklende eller utvdelig. Men at udsætte Eedfæstelsen til Vidnet er afhørt, antages og at gjøre Eden virksommere paa Gemyttet; thi det hele Indtryk, som Eden og dens Forklaring maa gjøre, bliver da levende i det Dødelik, det afgivne Udsagn edeligen bekræftes, medens derimod ved den sædvanlige Fremgangsmaade Indtrykket kan svækkes i det Mellemrum fra Edens Afslæggelse indtil den afgjørende Forklaring afgives, og det saameget mere, som ofte ligegyldige Spørgsmaal, stundom endog andre Vidners Afhørelse, kan komme imellem, stundom et Vidnes Afhørelse ikke fuldendes samme Dag, det er begyndt. Fra den anden Side kan det ikke befrygtes, at et Vidne, naar det strax erindres om at Forklaringen skal aflægges saa samvittighedsfuld, at den siden med Eed kan bekræftes, skulde i den foreløbige Forklaring mere overlade sig til en mulig Tilbøielighed til at afvige fra Sandhed end om det strax blev eedfæstet. Et Vidne, der ønsker at tilbageholde eller forvanste Sandheden, vil maaskee endog frygte mere for at det ikke vil kunne opretholde sin usande Forklaring, naar det siden kommer til Eed, og deri finde et nyt Motiv til at blive Sandheden troe, medens det, naar Eeds-Indtrykket eengang er overstaaet, ikke har en saadan Frygt. De fremførte almindelige Grunde maatte med Hensyn til den for Island foreslaaede Rettergangsmaade faae særdeles Bægt derved, at denne Rettergangsmaade har det tilfældes med den, som bruges i criminelle

lægges med en saadan samvittighedsfuld Iagttagelse af Sandheden, at Vidnet kan troste sig til ved Forklaringens Tilendbringelse at bekræfte samme med Eed, ligesom Dommeren og, hver Gang han finder Anledning til at frygte for at Vidnet ei haver dette i Erindring, atter bør minde derom.

Inden Eeden endelig aflægges, bør Dommeren, foruden den lovbefalede Advarsel til Vidnerne, anbringe de Formaninger og Erindringer, som i det enkelte Tilfælde maatte findes tjenlige til at forsikre sig om Vidnets Sandbruehed. Det følger ellers af sig selv, at Beedigelsen kan bortfalde, naar Parterne ere enige i at frasælde samme.

Alt det Foranferte bliver og at iagttage af den Dommer, for hvem Vidneføring finder Sted til Afbenyttelse under en ved en anden Ret staaende Sag, i hvilken da naturligtviis den til saadan Vidneføring fornødne Udsættelse bør gives.

Sager, at Dommeren selv er virksom for Sagens Oplysning og ikke indskrænker sig til at afgjøre og bedømme hvad Parterne i saa Henseende sætte under Spørgsmaal; thi heri ligger en særdeles Grund til ogsaa at indføre den allerede forlængst i criminelle Sager optagne Form, at Forklaringen først aflægges under Formaning og Lovte om Beedigelse i sin Tid, og denne Form bruges desuden ofte i Praxis ved Behandlingen af Politie- og andre private Sager, hvori Dommeren udøver en lige Selvvirksomhed.

§ 14.

Ligesom §§ 7 og 8 vise, hvorledes der skal forholdes, naar enten Klageren eller den Indklagede ikke møder Sagens første Tægtedag, saaledes skal og, naar nogen af Parterne udebliver en af de følgende Tægtedage, Sagen, hvis den af den mødende Part dertil indlades, optages til Dom og paakjendes i den Tilstand, hvori den da befinder sig, og den Udeblevne maa da tilskrive sig selv det Tab, som maatte flyde af at han ikke har givet fuldstændigere Tilsvær i Sagen. Dog bliver ogsaa i et saadant Tilfælde Bestemmelsen i § 9 anvendelig. Udeblive begge Parter i en alt for Retten staaende Sag, bliver den at hæve, og kan da først efter ny lovlig Indkaldelse atter foretages.

§ 15.

Løvrigt kan en Part, naar han er forhindret i at give personligt Møde, sende en anden god Mand i sit Sted, hvilken han bør sætte i stand til at fremme Sagen paa hans Vegne efter dertil givne Fuldmagt, uden at nogen af Dverøvrigheden meddeelt Autorisation behøves dertil. Men skulde Nogen have et saadant Forfald, at dette heller ikke er ham muligt, saa harer han at anmeldte og oplyse saadant Forfald, og Sagen kan da, paa Grund deraf, udsættes; i hvilket Tilfælde altsaa de ellers af Udeblivelse flydende Følger ei finde Sted.

§ 16.

Dommeren bør strax, efterat Dommen er affattet

og tilbørligt tilført Protocolen, lade den ved Stævnevidnerne forkynde for Sagens Parter. De med saadan Forkyndelse forbundne Udgifter bør ved Sagens Dptagelse til Dom betales tilligemed det for selve Dptagelsen i Sportel-Reglementet bestemte Gebühr. Dersom Noget vil frasfalde sig Forkyndelse, saaledes at Dommen fra den Tid, den er affattet og Protocolen tilført, skal ansees som om den var ham forkyndt, saa bortfalder naturligtviis med Forkyndelsen ogsaa de deraf flydende Omkostninger. I saadant Tilfælde bør den Tid, som i Dommen er forelagt til dens Dpfylbelse, og som i Almindelighed regnes fra den Dag, da den ovenanførte Forkyndelse har fundet Sted, beregnes fra den Dag, da Dommen ifølge hiin Bedtagelse ansees som forkyndt. Paa samme Maade forholdes i Henseende til *fatalia appellationis*.

Tøvrigt bør Dommeren med muligste Hurtighed fremme Sagen til Paakjendelse; men skjøndt det forventes, at han i Almindelighed ikke vil benytte sig af den fulde ham i Lovens 1—5—8 givne Frist, bliver dog derved tillige Bestemmelsen i denne Anordnings § 9, cfr. § 14, at iagttage.

§ 17.

De i Forordningen af 3 Juni 1796 §§ 10, 35 og 39 fastsatte Bøder blive at anvende i ethvert Tilfælde, hvor en Part eller dennes Fuldmægtig findes utilbørligen at have forhalet Sagen, og bør bemeldte Bøder paalægges den Skyldige ved Dom i Hovedsagen, om end Dpholdet

ei maatte være ubviist under denne selv, men under et Tingsvidne eller en anden Retsforhandling, som staaer i Forbindelse med samme. Lige Mulct skal og Dommeren være underkastet, hvis han findes at have tilsidesat de ham til Sagens vedbørlige Fremme paalagte Pligter ⁶⁾.

Overdomstolene bør paaagte, naar saadan Forseelse ved Underretten er begaaet, og da drage Vedkommende til Ansvar; ligesom og Høiesteretsadvocaterne i de Sager, som de mundtligen udføre, have at bemærke, naar uforvarligt Dphold har fundet Sted.

§ 18.

Da det maa ansees tilstrækkeligt, for at sætte en underordnet Dommer i Stand til at iværksætte, hvad han maatte finde fornødent til Forsvar for sin Dom og Behandling, naar han ved lovlig forkyndt Stævning er bleven tilbørligen underrettet om at Sagen er indstævnet til høiere Ret, saa skal det for Fremtiden ikke være nødvendigt, at Contra- eller Continuations-Appel-Stævninger forkyndes for den underordnede Dommer, med mindre Vedkommende, ifølge samme, vil søge ham tilpligtet at betale Omkostninger eller Andet, som ikke uden sær Paa-stand kan paalægges ham. Iøvrigt følger det af sig selv, at Danske Lovs 1—4—21, der er eenslydende med

⁶⁾ At Dommeren ogsaa kan blive at ansee med den i Lovens 1—5—8 bestemte Mulct, forsaavidt denne Artikel findes anvendelig paa hans Forhold, er en Selvfølge.

Norske Lovs 1—4—20, er anvendelig paa flige Stævn-
ningers Forkyndelse for Modparten.

Hvorefter alle Vedkommende sig allerund. have at rette.
Givet etc.

• Ved Forordningen af 21 Marts 1800 angaaende
Haandværkslaugene i Kjøbenhavn bleve flere Forandringer
paabudne i de for Haandværkslaugene her i Staden enten
ifølge almindelige Anordninger eller paa Grund af speci-
elle Laugsartikler forhen gjeldende Bestemmelser, og især-
deleshed har bemeldte Forordnings § 6 indrømmet En-
hver, der har lært et Haandværk, hvad enten denne
Kundskab er erhvervet ved Underviisning hjemme i Huset
eller paa et Sted, hvor der ei er Laug, eller paa anden
Maade, Ret til, efter aflagt Prøve paa den fornødne
Duelighed, at blive først Svend og siden Mester uden
at han, saaledes som ved næsten alle ældre Laugsartikler
var paabudet, behøvede at staae visse Aar i Lære eller
have tjent som Svend i visse Aar og endelig siddet
det saakaldte Mesteraar *). Bemeldte Forordning angaaer

*) Foranførte Bestemmelse er naturligviis ikke til Hinder
for at et bestemt Antal Læreaar betinges i de Lærecontracter,
som Lærlingernes Forældre eller Bærger oprette med vedkom-
mende Mestere, (see Forordningens § 14), ved hvilke Con-
tracter der, blandt andet, tages billigt Hensyn til om Meste-
ren forsyner Lærlingen med alle dennes Fornødenheder og
saaledes i de første Aar lider Tab, hvorfor han bør holdes
stadesløs ved at have godt af Lærlingens Tjeneste i nogle

imidlertid, som bemærket, ikkun Haandværkslaugene i Kjøbenhavn, og det har derfor været anseet tvivlsomt, hvorvidt den kunde anvendes paa de i de øvrige Kjøbstæder i Danmark værende Haandværkslaug, der dog paa meget faa Undtagelser nær, ikke have havt særskilte Laugsartikler, men rettet sig efter de for Kjøbenhavn udgivne.

En Overøvrigheds i Anledning af en speciel Ansøgning yttrede Formening om at Indtrædelsen i Laugene i de mindre Kjøbstæder ikke burde gøres vanskeligere end i Hovedstaden, hvor Haandværksarbejderne ere bragte til langt større Fuldkommenhed, og den derpaa grundede Indstilling om at Forordn. 21 Marts 1800 og navnlig dens § 6 maatte gøres gjeldende for samtlige Kjøbstæder i Danmark, foranledigede at Sagen kom under nærmere Overveielse.

Uagtet det kunde synes, at Lovgiveren, ved for Kjøbenhavn at affætte de ovenanførte ved ældre Laugsartikler fastsatte Indskrænkninger, ogsaa maatte ansee Dvhævelsen af disse gavnlig for de øvrige Kjøbstæder, lod der sig dog tænke som Grund til at Forordn. 21 Marts 1800 efter dens udtrykkelige Bydende kun gjordes gjeldende for Hovedstaden, at der ei kunde havees saa fuld Tillid til de Laugsprøver,

Kar efterat denne er kommet saa vidt, at hans Tjeneste bliver rigeligt Bederlag for det, han koster. Det er kun som anordningsmæssig Betingelse, der af vedkommende Mester ei kunde eftergives, at de forhen bestemte Læreaar, saavel som Svendeaarene, bleve affættede.

som aflægges i de mindre Kjøbstæder, som til dem, der finde Sted i Kjøbenhavn, og at Man derfor muligens fandt den concurrerende Garantie af visse Dreng- og Svende-Aar mere fornøden der end i Kjøbenhavn, ligesom og bemeldte Forordning indeholder flere Bestemmelser, der efter de locale Forhold ikke kunde finde Anvendelse udenfor Kjøbenhavn *). Forsaavidt imidlertid Laugene i de øvrige Kjøbstæder ikke have særegne Laugartikler, men ere blevne de Kjøbenhavnste undergivne; synes det dog netop af dette deres Forhold til de Kjøbenhavnste, at de i disse Laugartikler ved Forordn. 21 Marts 1800 gjorte Forandringer ogsaa maatte gjælde i bemeldte Stæder. Men da dette vilde foraarsage en i sig lidet grundet Forskjel deels imellem Kjøbstæderne indbyrdes, deels imellem de forskjellige Haandværkslaug i een og samme Kjøbstad, og det derhos ikke skjønnes, at det medfører nogen sand Nytte at Haandværksdreng og Svende underkastes visse Dreng- og Svende-Aar, og endnu mindre, at den, der vil indtræde som Mester i et Laug, først skal afholde det saakaldte Mesteraar, fandt Cancelliet at burde anbrage paa, at saavel § 6 i Forordn. 21 Marts 1800, som dennes øvrige Bud, der i det Hele ere befundne hensigtsmæssige, maatte udvides til at gjælde for samtlige Kjøbstæder i

*) I enkelte Dele er derfor og Forordn. 21 Marts 1800 forhen bleven udvidet til de øvrige Kjøbstæder og derved tildeels forandret, see til Gr. Pl. 11 Aug. 1820, 23 Decbr. 1822, Pl. 5 Novbr. 1830 §§ 7 og 8.

Danmark, saaledes at bemeldte Forordning, forsaavidt dennes Bestemmelser kunne finde Anvendelse der, paahydes som Grundregel for Haandværkslaugene udenfor Kjøbenhavn, dog med de Forandringer, som senere Lovbestemmelser, isærdeleshed med Hensyn til Frimestere maatte have gjort.

Med Hensyn til Optagelse i Handelslaugene har Forordningen 23 April 1817 indskrænket den Tid af respective 7 og 5 Aar, hvori Vedkommende almindeligviis tilforn skulde staae i Lære som Dreng eller tjene som Svend førend han kunde optages i Lauget, saaledes at Tiden, med Undtagelse af Læreaarene for Vindhändlerlauget, der endnu vedblive at være 7, ved bemeldte Anordnings § 18 er nedsat til 5 Læreaar og 3 Svendear. Imidlertid er det, med Hensyn til den Sammenhæng, hvori denne § staaer til den næst foregaaende § 17, blevet anseet tvivlsomt, hvorvidt den foransførte Bestemmelse kan ansees gjældende udenfor Kjøbenhavn, hvorfor og Artiklerne for Handelslaugene i Odense og Helsingør af 5 August 1724 og 11 Novbr. 1744, der bestemme Tiden til 7 Læreaar og 5 Svendear, i denne Henseende hidtil ere blevne fulgte i disse Kjøbstæder, og Læreaarene i Aalborg først ved de under 2 Juni 1830 confimerede Artikler ere reglerede i Overeensstemmelse med Forordn. 23 April 1817, hvortilmed sammes ældre Artikler af 24 Marts 1750 forsaavidt stemmede overeens med Artiklerne for Odense og Helsingør. Cancelliet androg derfor paa, at § 18 i Forordn.

23 April 1817 maatte erklæres anvendelig ogsaa for Handelslaugene udenfor Kjøbenhavn.

Den i Henhold til det Ovenførte gjorde allerunderdanigste Indstilling blev bifaldt ved allerhøieste Resolution, som er kundgjort ved Cancellie-Placat af 3 Novbr. saaledes lydende.

Hans Majestæt Kongen har paa Cancelliets derom allerunderdanigst nedlagte Forestilling under 24 f. M. allernaadigst behaget at resolve saaledes:

Vi bifalde allernaadigst, at Bestemmelserne i Forordningen af 21 Marts 1800 angaaende Haandværkslaugene i Kjøbenhavn udvides til Haandværkslaugene i de øvrige Kjøbstæder i Danmark, forsaavidt fornævnte Bestemmelser der kunne finde Anvendelse; dog med de Forandringer, som senere Anordninger have gjort i ovenmeldte Forordnings Indhold. Ligeledes bifalde Vi, at Anordningen af 23 April 1817 angaaende Handelsberettigelse § 18, hvorved de forhen ved Artiflerne for Handelslaugene bestemte 7 Læreaar i Almindelighed ere nedsatte til 5, og Svendetiden forkortet fra 5 til 3 Aar, erklæres anvendelig ogsaa for Handelslaugene i Odense og Helsingør.

Hvilket herved meddeles til fornøden Efterretning for alle Bedkommende.

Fra det Danske Cancellie er den 6 November sidstleden udkommet følgende Placat:

Hans Majestæt Kongen har under 17 f. M. allernaadigst befaleet:

- 1) At den nu gjældende Bestemmelse, hvorefter der til Trainconstabler ved Artillerie-Corpsset udskrives Reserver med $61\frac{1}{4}$ Tommers Høide, maa forandres derhen, at Corpsset herefter skal tildeles den for samme paa Fredsfod aarligen fornødne Tilgang af Trainconstabler, med Indbegreb af dem, som udfordres til Erstatning for tilfældig Udgang, af den samme Mængde af tjenstdygtige Reserver med en Høide fra 63 til 67 Tommer, hvoraf der allerede er bestemt at skulle udskrives Recrutter for Landseneer- og Dragon-Regimenterne samt Husar-Regimentet.
- 2) At det derimod, saafremt Corpsset til at completere Feldtbatterierne med Trainconstabler i Tilfælde af Opbrud, hvortil foreløbigen de til Forstærkningen efter 8 Aars Tjeneste ved Corpsset overgaaende Trainconstabler ere bestemte, skulle i Tiden behøve et større Antal Trainconstabler udskrevne end den forommeldte aarlige Tilgang paa Fredsfod udgjør, vil nærmere blive at bestemme med hvilket Høidemaal disse skulle udskrives.
- 3) At det forresten skal have sit Forblivende ved de ved Placaten af 15 August 1826 allerede givne Bestemmelser om Trainconstabernes Udskrivning og

Tjenestetid, samt Møde til Dressering og Indkaldelse til Vaabensøvelser m. v.

Hvilken allerhøieste Befaling herved kundgjøres til alle Bedkommendes Efterretning og allerundanigste Efterlevelse.

Blandede Efterretninger.

Bedkommende Autoriteter i det egentlige Danmark, saavel som i Vestindien, Island og paa Færøerne have til Cancelliet indsendt de befalede Beretninger om Forligelsesvæsenets Tilstand i 1831 *), hvilke udvise følgende:

Af Sager, hørende til det almindelige Forligelsesvæsen, hvorunder ogsaa henregnes de ved Søeretten, og Gjeldscommissionen i Kjøbenhavn samt ved Gjæsteretterne behandlede Sager, ere i Aarets Løb foretagne i alt 28786, hvoraf 19944 ere forligte eller hævede, 362 ere udsatte, 8480 henviste til Retten og 2538 virkelig dertil indsevnede.

Af Politiefager, der kunne forliges, ere 7449 foretagne, hvoraf 5435 ere forligte, 340 udsatte og 1674 paadømte. Desuden er af Kjøbenhavns Magistrat prævet Forlig i 220 Sager, hvoraf 144 Skilsmisfesager og 76 andre; af de første ere 70 og af de sidste 72, i alt 142, forligte.

*) Beretningen for 1830 for det egentlige Danmark findes i Coll. Tid. 1831 Side 781—782, og for Vestindien, Island og Færøerne i Coll. Tid. for d. A. Side 372—374.

Antallet af de i 1831 ifølge Forordningen af 20 October 1819 i det egentlige Danmark, Vestindien, Island og Færøerne summarisk behandlede Sager angaaende Fornærmelser i Døb og Gjerning har i alt været 1708, af hvilke 1329 ere forligte eller hævede, 41 udsatte og 338 paadømte.

Ifølge det foranførte har Antallet af de ved det almindelige Forligelsesvæsen behandlede Sager i f. A. været en Deel større end i 1830, hvori det var 2264 færre, ligesom og de til Retten virkelig indstævnte Sagers Antal i 1831 staaer omtrent i samme Forhold, da i 1830 kun 2213 af deslige Sager, altsaa 325 færre end i 1831, bleve indstævnte. Af de ved Politieretterne behandlede Sager, der kunne forliges, har Antallet i 1831 været 502 større end i 1830; derimod er i f. A. 19 færre af disse Sager komne under Paakjendelse end i 1830, saa at altsaa et betydeligt større Antal er afgjort uden Dom.

Af de ifølge Forordningen 20 October 1819 summarisk behandlede Sager har Antallet i 1831 været 119 mindre end i 1830, 125 færre ere blevne mindelig afgjorte eller hævede, hvorimod 15 flere ere paadømte paa den i Forordningen foreskrevne Maade.

Den 2 November har Cand. pharmaciæ W. A. Schöndel, som har kjøbt Apotheket i Middelfart, faaet Bevilling til at etablere sig sammesteds som Apotheker.

Ledige Embeder.

Under det danske Cancellie: Personel = Capellaniet hos Amtsprovsten for Resø med flere Herreder under Thisted Amt. Lon 200 Rbd. Sølv, foruden fri Kost, Logie, Vask, Brænde og Lys i Amtsprovstens Huus.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 7 November er det personel Capellan for Ulkebølle Menigheder paa Als, H. W. Krog-Meyer, meddeelte Kaldsbrev til at være Sognepræst for bemeldte Menighed allernaadigst stadfæstet; Justitssecretair ved Landsoverretten paa Island, B. Stephensen, og Birkedommer og Skriver ved Feise Birk under Lollands-Falsters Stift, D. Petersen, beskikkede til virkelige Cancellieraader; Cand. juris J. H. Wegener til Cancellist ved Generalprocureurforretningerne.

Collegial=Lidende.

Med kongeligt allernaadigt Privilegium.

X Nr. 47. Den 24de November 1832.

Redigeret, forlagt og udgivet af:

Peter Johan Monrad, Anders Sandø Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Trykt i det Christensenske Officin ved J. D. Øvist.

Lovgivning.

Uf en i Aaret 1827 til de Danske Etablissementer paa Kysten Guinea udsendt Commission blev blandt andet anstillet Undersøgelse angaaende Skiftevæsenets Organisation sammesteds, og Commissionens Beretning viste Nødvendigheden af at denne Gjenstand blev ordnet ved fastere Regler end forhen, samt indeholdt Forslag til de Grundregler, som i saa Henseende formeentes at maatte opstilles. Nogle af Hovedpuncterne bleve tagne under Derveielse i Correspondence imellem General-Toldkammer- og Commerce-Collegiet og Cancelliet, der og angaaende Sagen havde inhentet Betænkning fra den Kongelige Lands=Dver= samt Hof= og Stads=Ret, hvorpaa hiint Collegium neblagde allerunderdanigst Forestilling angaaende adskillige Spørgsmaale, som foreløbig kunde modtage Afgjørelse; og i det Hans Majestæt ved allerhøieste Reso=

lution afgav Bestemmelse derom, blev det befalet Cancelliet at forelægge Udkast til et specielt Regulativ angaaende Skiftevæsenet paa bemeldte Etablissementer. Dette Udkast, hvori de ved forbemeldte allerhøieste Resolution afgjorte foreløbige Puncter bleve optagne, er med nogle faa Modificationer blevet allernaadigst bifaldt og et dermed overeensstemmende Regulativ er udkommet den 24 Octbr. sidstleden. Det er saaledes lydende:

Vi Frederik den Sjette, af Guds Naade Konge til Danmark, etc., Gjøre vitterligt: at Vi, for at indføre en saa regelmæssig og hensigtsvarende Skiftebehandling paa Vore Besiddelser paa Kysten Guinea, som de derværende Forhold tilstede, allernaadigst have fundet for godt at foreskrive som følger:

§ 1.

Naar en Blank afgaaer ved Døden paa Vore Etablissementer paa Kysten Guinea, skal der efter den Af døde foretages formeligt Skifte, forsaavidt intet af de Tilfælde finder Sted, hvori Boet, i Medhold af Danske Lov og tilhørende Anordninger, eller i Kraft af dertil meddeelt Bevilling, uden Skifterettens Mellemkomst kan tiltrædes af Arvingerne eller den efterladte Ugtefælle eller overgives til en enkelt privilegeret Creditor.

§ 2.

Hvad derimod Mulatters og Negeres Stervboer angaaer, skal Gouvernementet være bemyndiget til i hvert enkelt Tilfælde ved Resolution at afgjøre, om Boet skal

tages under formelig Skiftebehandling, eller uden saadan Behandling overgives til den Afdødes afrikanske Slægtninge. Ved Afgjørelsen heraf bliver det i Særdeleshed at tage i Betragtning, som en for det første Alternativ talende Grund, om den Afdøde har været Christen eller har staaet i Vor Tjeneste, ligesom der, endog udenfor disse Tilfælde, bør, efter Omstændighederne, tages Hensyn til, om den Paagjældende inden sin Død har erklæret sig for at ønske sit Boe behandlet efter den Danske Lovgivning.

§ 3.

Foraauidt saaledes formelig Skiftebehandling, i Medhold af det Foransførte, skal finde Sted, bliver ordentligviis Skiftet at behandle og tilendebringe paa bemeldte Vore Etablissementer efter Alle, som ved deres Død havde fast Hjem sammesteds. Dog skal det være Gouvernementet tilladt i enkelte Tilfælde, hvor den Afdøde ikke paa Kysten efterlader sig nogen eller i alt Fald kun ubetydelig Gjæld, og i saa Fald efterat have afgjort denne, eller i det mindste foranstaltet Creditorerne sammesteds indkaldte, at hidsende Beholdningen til Behandling af Vor Lands=Dver= samt Hof= og Stads=Rets Skifte= commission, saafremt Omstændighederne give Anledning til at antage, at den Afdøde har haft sine vigtigste Gjældsforbindelser i Europa. Ved flig Leilighed bør naturligviis og Udskrift af det, der paa Kysten er påført i

Boet, saavelsom alle de samme vedkommende Papirer tilstilles bemeldte Skiftecommission.

§ 4.

De paa forbemeldte Bore Etablissementer foresaldende Skifter skulle, i Stedet for, som hidtil, at bestyres af Gouverneuren og Assistenterne i Forening, udelukkende behandles af den lovkyndige Assistent, eller, i Mangel af en saadan, af den, som Gouvernementet dertil maatte ansee bedst fikket. Gouvernementet haver at autorisere Skifteprotocollen og føre det Tilsyn med Skifternes hurtige Fremme og lovlige Behandling, som i Danmark paaligger Overøvrighederne.

§ 5.

Skifterne blive at behandle efter de her i Riget gjældende almindelige Love. Saafremt den, efter hvem Skifte afholdes, er født i de danske europæiske Stater, eller paa anden Maade har staaet i Forbindelse med disse, bør, foruden den paa Kysten brugelige Indkaldelse, Proclama bekjendtgjøres for Creditorerne ved 3de Gange efter hinanden at indrykkes i den Danske Statstidende og Kjøbenhavns Adressecontoirs Efterretninger, og, forsaavidt Boet, efterat Begravelsesomkostninger og prioriterede eller privilegerede Fordringer ere fradragne, udgjør over 100 Rbd. Sølv, tillige ved Læsning for Vor Lands- Over- samt Hof- og Stadsret i Kjøbenhavn, og, saafremt det maatte være Anledning til at antage, at den Afdøde har havt Gjæld her i Europa udenfor det egent-

lige Danmark, da endvidere ved Indførelse i den alto-
 naiske Mercur. Ligeledes bør Proclama til Arvingerne
 kundgøres i Overensstemmelse med Forordningen af 5
 Juli 1822, hvor der er Formodning om, at der efter
 den Udsøde findes Arvinger i bemeldte Bort Rige eller
 i Bore Hertugdømmer. Efter Mulatter og Negere skal
 ordentligviis ei anden Indkaldelse finde Sted, end den
 hidtil paa Kysten brugelige; og i andre Boer bliver,
 hvor Proclama ei, efter den ovenansførte Regel, bør for-
 kyndes her i Riget, en saadan Indkaldelse at foretage,
 som, efter de særdeles Omstændigheder, maatte være
 hensigtsmæssig og stemmende med Lovgivningens Analogie,
 hvorved der i Særdeleshed bør tages Hensyn til at Kund-
 gjørelse foregaaer paa Bore Bestindiske Colonier, hvis
 der er Formodning om at den Udsøde der har Creditorer.
 Tøvrigt blive Proclamata, som fra Kysten hidsendes, ei
 at kundgjøre med længere end det her i Riget sædvanlige
 Barsel, hvorhos Anmeldelse af Fordringer efter et slikt
 Proclama skal anses betimelig, naar samme inden Pro-
 clamaets Udløb indgives til Bort General-Toldkammer-
 og Commerce-Collegium, for derfra i Forbindelse med
 Proclamaet at oversendes til Kysten.

§ 6.

I de Boer der behandles paa Kysten Guinea, skal
 Auctions- og Skiftesalairret indtil videre beregnes, som
 hidtil, efter den af Os allernaadigst approberede Instrux
 for de Guineiske Etablissementer, dateret 30 September

1820 §§ 68 og 72. De i bemeldte §§ hjemlede Salairer maae dog ikke cumuleres med hinanden, hvorimod de i § 68 hjemlede Procenter ikkun erlægges af det, der af ubestaaende Fordringer indbrives, altsaa ikke af det, der indkommer ved Forauktionering af Efterladenskaberne, og hvoraf Gebyhr efter § 72 udredes, og ligesaa lidet af den contante Beholdning, der foresindes i Boet. Foruden det Gebyhr, Skifteforvalteren oppebærer efter fornaevnte §§, bær han intet videre nyde af Boet for nogen særlig samme vedkommende Forretning. I de Tilfælde, som ikke umiddelbar kunne indbefattes under Bestemmelserne i bemeldte §§, f. Ex. naar Boet ikke bringes til Ende ved Skifteforvalteren paa Kysten, skal Gouvernementet være bemyndiget til at bestemme det Salair, der bliver at udrede, og som da maa være forholdsmæssig mindre end i de i Instruxen udtrykkelig omtalte Tilfælde,

§ 7.

Til yderligere Control med Skiftebehandlingen paa oftnævnte Etablissementer skulle saavel Designationer over Skifterne som Affskrifter af de Gouvernements-Resolutioner, hvorved enkelte Boer, der ellers kunde ansees egnede til Skiftebehandling, ere blevne undtagne fra samme, af Gouvernementet indsendes igjennem Vort General-Lobkammer- og Commerce-Collegium til Revision i Vort Danske Cancellie.

§ 8.

Hvis noget Bøe skulde blive at tage under Behandling paa Grund af Dpbud eller Fallit, eller til Deling mellem Egtetfolk i Skilsmisse-Tilfælde, bliver dermed i Eet og Alt at forholde efter Rigets almindelige Love i Forbindelse med de oven forestkrevne Regler.

§ 9.

Tøvrigt skal Gouvernementet være bemyndiget til at meddele Bevillinger for Enkemænd eller Enker til at sidde i uskiftet Bøe, saavel som og at udfærdige Confirmationer paa Testamenter, under de Betingelser, hvorunder saadan Myndighed er tilstaaet Overøvrighederne i Bort Rige Danmark ved Forordningen af 23 Mai 1800 §§ 14 og 17 og Forordningen af 23 Marts 1827 § 19 Litra f. Derhos blive de Bestemmelser at iagttage, som angaaende Testamenters Confirmation indeholdes i Placaten af 8 Januari 1823, dog saaledes, at Gouvernementet bemyndiges til at udstede Confirmationer i de ubi fornævnte Placats § 2 ommeldte Tilfælde; hvorhos det og overlades til Gouvernementet at overdrage Notarii Forretninger til en af de paa Kysten ansatte Embedsmænd. De foranførte Bevillinger og Confirmationer bemyndiges Gouvernementet til at udstede i eget Navn under Paaberaabelse af den dertil givne Bemyndigelse, men om deslige Expeditioner, og de Ansøgninger og dertil hørende Documenter, hvorved de ere foranledigede, bør Beretning gjennem Bort General-Toldkammer- og Com-

merce-Collegium tilstilles Bort Danske Cancellie. Iøvrigt ville Vi allernaadigst tillade, at alle slige Bevillinger udfærdiges uden Gebyhr.

Bestikkelse af Bærger eller Curatorer saavel under Skifter som ellers tilfalder Gouvernementet, der ligeledes har at føre det Tilsyn med de Umyndiges Midlers Bestyrelse, som ere Dyrighederne her i Riget paalagte.

Hvorefter alle Bedkommende sig allerunderdanigst have at rette. Givet etc.

I Anledning af foransførte Regulativ meddeles følgende oplysende Bemærkninger:

Ad § 2. Denne Norm er overensstemmende med det Forslag, som angaaende dette Punkt var anbragt af Undersøgelsescommissionen, som, efter de locale Forhold, fandt, at det ikke ved nogen fast almindelig Regel kunde afgjøres, hvilke af den farvede Befolkning, der saaledes have afsmileret sig med de Blanke, at deres Efterladenskaber kunde være Skiftebehandling i vore Retsformer undergivne. Imidlertid fandtes det rigtigst at angive de Synspunkter, som i den omhandlede Henseende burde lægges til Grund, men uden at udtrykkes paa en saa bindende Maade, at Gouvernementet derved blev ubeluffet fra at lempe sine Resolutioner efter de concrete Omstændigheder.

Ad § 3. Det har hidtil været fulgt som Regel, at ikkun afdøde Mulatters og Negeres under Behand-

ling tage Boer ſkulde endeligen afſlattes paa Kyſten, og det med Undtagelſe af de Tilfælde, at de Paa-gjældende havde havt ſaa udvidede Handelsforbindelſer eller Connexioner, at diſſe kunde formodes at ſtrække ſig til Europa, hvorimod kun en foreløbig Skiftebehandling ſkulde finde Sted paa Kyſten, men Skiftets egentlige Afſlutning foretages ved Kjøbenhavns Skiftecommiſſion ſaavel efter de Mulatter og Negere, der vare i de nævnte Tilfælde, ſom efter alle Europæer, hvad enten de vare fødte her eller paa Kyſten og hvad enten de havde havt Handel og Etabliſſement paa Kyſten eller ei. Denne Fremgangsmaade kunde imidlertid med Henſyn til de Individier, ſom ved deres Død havde deres Hjemſtavv paa Kyſten, ikke fortjene Bifald, da det er ſtridende imod det i Lovgivningen herſkende almindelige Princip, hvorefter en Ufdøds Boe endeligen ſkal behandles der, hvor han ved Dødsfaldet havde ſit perſonlige Opholdsſted, og da den vilde afficiere de Bedkommende, ſom havde hjemme paa Kyſten, deres Ret til paa Stedet at erholde deres Fordringer fyldeſtjorte. For de herværende Arvinger og Creditorer i et ſaadant Boe vil der beſuden kunne behørigen ſørgeſ, naar Indvarſling til dem her foranſtaltes bekiendtgjort paa ſædvanlig Maade, og de ville i al Fald ved at ſkulle anmeldte og indtale deres Fordringer ved den paa Kyſten værende Skifteret ikke underkaſtes større Ulempe end den, der efter den hidtil brugte Fremgangsmaade opſtod, naar Arvinger og Credi-

torer fra Kysten skulde henvises med deres Krav til en herværende Skifteret. Den i § 3 nu foreførte Fremgangsmaade, der anbefaler sig som den normaleste, syntes saameget mere at burde være Reglen, som endog paa de Danske Colonier og Handels-Etablissementer paa Grønland Skifter behandles og sluttet af Handelsinspecteurerne (Placat 3 Juni 1791 og 10 Febr. 1792 samt 28 Marts 1816), ligesom der og saa meget mere bør gives den Fortrin for den modsatte hidtil brugelige, da Erfaring har viist, at Guineiske Boer, hvis endelige Afslutning er bleven overladt til Skifteretten i Kjøbenhavn, ofte i høieste Grad ere blevene besværede ved de med Fordringernes Legitimation og Paakjendelse forbundne Vanskeligheder og at deres Tilendbringelse derved have lidt en flaaarig Standsning, der nødvendig maatte blive præjudicierlig for een eller flere af de deri Interesserede. Det maatte isærdeleshed finde Sted hvor den Paagjelden havde haft sine vigtigste Gjeldsforbindelser paa Kysten, i Stervboets Effecter ikke bestomindre hertil bleve oversendte til endelig Dpgjørelse. Naar derimod en paa Kysten koefat Mand der afgaaer ved Døden og efterlader sig enten slet ingen eller kun høist ubetydelig Gjeldsammebestod, kan der vel være Anledning til undtagelsesviis at tilstede, at Gouvernementet oversender Boets Beholdning til Behandling af Kjøbenhavns Skiftecommission under de i § 3 anførte Betingelser. Hermed ville Arvingerne og de herværende Creditorer overhovedet

være vel tjente, og skjøndt der vel, naar Boet her maatte findes fallit, vilde opstaae nogen Anomalie, naar den hele paa Kysten værende Gjeld var forlods betalt, saa vil denne Ulempe dog factist være mindre betydelig og kan under de særdeles Omstændigheder, der vanskeliggjøre Behandlingen af Guineiske Skifter, ikke komme i afgjørende Betragtning; saaledes som § 3 er affattet, kan det dog af Vedkommende iagttages, at Udbetaling ikke skeer hvor der maatte være Fare for at dette kunde komme de herbærende Creditorer til Skade.

(Fortattes.)

Den 15 November sidstleden er fra det Danske Cancellie udkommet følgende Placat.

Efterat det Forhold er ophørt, som hidindtil har foranlediget, at den politiske og Avertisements-Tidende, der i en Række af Aar har været udgivet af forskjellige Medlemmer af Familien Berling, og paa hvis Udgivelse Enken Sophie Hedevig Berling nu er forsynet med allernaadigst Privilegium, har ført Titel af „Den danske Stats-tidende“, har det behaget Hans Majestæt allernaadigst at befale, at bemeldte Titel fra næstkommende Aars Begyndelse skal aflægges, men at iøvrigt det nævnte Blad beholder alle de hidtil havde Rettigheder, der ikke hidrøre fra det contractmæssige Forhold, hvori bemeldte Enke og forrige Udgivere have staaet til afsøde Conferentsraad Manthey, som havde erhver-

vet et allernaadigst Privilegium, hvori foranførte Titel havde sin Hjemmel. Dette Blad fører fra næste Aars Begyndelse den af Udgiverinden foreslaaede og af Cancelliet approberede, nye Titel: „Den til Forsendelse med de Kongelige Brevposter privilegerede Berlingske politiske og Avertissements-Tidende.“

I Henhold hertil ville alle de offentlige Bekjendtgjørelser, der efter hidtil udkomne Anordninger eller udstedte Bevillinger skulle indrykkes i den danske Statstidende, fremtidig blive at indføre i den Fortsættelse af denne Tidende, som herefter udkommer under den nysanførte nye Titel.

Hvilket herved kundgjøres til alle Vedkommendes Efterretning.

Fra den Kongelige Generalpostdirection er under 14 November emaneret følgende Placat:

Paa Generalpostdirectionens berom neblagte allerunderdanigste Forestilling, har Hans Majestæt Kongen under 24 August d. A. blandt andet allernaadigst resolveret:

1. at ingen Privat i Fremtiden maa affende usfrankerede Breve, betegnede med Kongelig Tjeneste, til de Kongelige Collegier eller Directioner, som have umiddelbar Forestilling til Hans Majestæt og føre det store Kongelige Segl, eller til Overøvrighederne,

med mindre Affenderen, paa Couvertets Forseglings-Side, under sit Navn har anført, at dets Indhold er æffet af nogen af de ovennævnte Autoriteter, og ikke angaaer nogensomhelst hans private Interesse; samt:

2. at Correspondence i Kongelige Tjenste-Anliggender, mellem Attestberettigede indbyrdes, ikkun skal kunne frigjøres ved Attest fra Affenderen, og altsaa ikke maa modtages til Forsendelse med Posten, med mindre denne Attest ved Indleveringen medfølger. Hvilke allerhøieste Bestemmelser herved til alle Vedkommendes Efterretning bekendtgjøres.

Blandede Efterretninger.

Fornævnte Placat er bleven meddeelt samtlige Kongelige Postcontoirer ved Circulairskrivelse fra Generalpostdirectionen af 24 November, saa lydende:

Ved højslagt at tilstille det Kongel. Postcontoir 2de Aftryk af en under 14 dennes gennem Generalpostdirectionen udfærdiget Placat, betræffende nogle nye og forandrede Bestemmelser i de bestaaende Anordninger om Portofriheden, hvoraf det ene bliver at vedlægge Embedspapirerne og det andet at fremlægge i Contoiret til de Corresponderendes Eftersyn, tilkjendegives det Kgl. Postcontoir tillige til fornøden Efterretning og Sagttagelse, at Hans Majestæt Kongen, foruden de i kemeldte Pla-

cat foreskrevne Bestemmelser, endvidere under 24 August sidstleden allernaadigst har resolveret:

1. at der i de af vedkommende Grever og Friherrer Postvæsenet meddelende Attester for den Brevverling, de, i Egenskab af Amtmænd paa deres Besiddelser, føre, udtrykkeligen skal bemærkes, at Indholdet alene og ubelukkende vedkommer Amtsforretninger ved samme, men ikke disses øvrige Bestyrelse eller private Anliggender, samt:
2. at den ved allerhøieste Resolution af 5 Juli 1811 givne Tilladelse til Kongelige Tjeneste Breves Forsøgling med Oblat for Fremtiden skal ophøre, og saadanne Breve i dets Sted forsegles med Lak, hvorhos det tillige allernaadigst er bestemt, at de til portofrie Forsendelse af Breve berettigede Embedsmænd skulle være forsynede med et Embedssegel, der kjendeligen betegner sammes offentlige Stilling, og hvoraf de fornødne Aftryk skulle meddeles Postvæsenet til Fordeeling mellem de Kongelige Postcontoirer; samt at intet Brev fra disse Embedsmænd til de Kongelige Collegier eller Andre skal antages at være den Kongelige Tjeneste angaaende, med mindre det, foruden de foreskrevne Attester, hvor disse ere anordnede, tillige er forsynet med det forommeldte Embedssegel.

Ligesom det isøvrigt er en Selvfølge, at saavel de i den høsfølgende Placat, som i dette

Circularens 1ste Post foreskrevne Bestemmelser ikke blive at bringe i Anvendelse forinden det kan antages, at samme maatte være komne til almindelig Kundskab, saaledes ville og de under 2den Post. af nærværende Circulaire fastsatte Bestemmelser først da træde i Kraft for de attestberettigede Embedsmænds Vedkommende, der ikke allerede maatte være forsynede med noget autoriseret Embedssegel, naar disse have erholdt et saadant Segl og det Kongelige Postcontoir er bleven meddeelt det fornødne Aftryk af samme.

Inspectionen for den af Geheimeraad Meyerkrones Enke og hendes Søsterdatter Marie Christine Meyer i Roskilde ved Fundats af 1 Mai 1739 oprettede Stiftelse for fattige Enker har indberettet, at det i sin Tid til Stiftelsen stænkede Huus formedelst Gulde og Bøstfældighed trænger til en Hovedreparation, men at det ansees betænkeligt at foreslaae en saadan, eftersom Bygningen formeentligen ikke derved vilde erholde den forønskede Soliditet og Varighed, hvorimod det findes mere hensigtsmæssigt at der, eftersom Stiftelsens Capital har erholdt en betydelig Tilvæxt, overensstemmende med sammes Fundats opføres en nye og større Bygning og deri modtages flere Lemmer.

Det er paa Grund heraf og efter Inspectionens berom gjorte Indstilling, der bifaldtes af Stiftsøvrigheden,

ved allerhøieste Rescript til denne af 3 Octbr. sidstleden bifaldt, at der, i Overeensstemmelse med den indsendte Tegning og dertil hørende Overflag til Beløb 3510 Rbd. 60 Sk. Sedler og Legn, foretages en saadan Ombygning af den Meyerkroneske Stiftelse i Roskilde, at derved erholdes Bolig for 4 Enker, hvilke hver blive at tillægge de bestemte Ugepenge af 3 Mk. Sølv, inaad at de Pladser udenfor Stiftelsen, der ere oprettede ved det allerhøieste Rescript af 22 Novbr. 1805 efterhaanden indbrages naar der ved Bedkommendes Død opstaaer Vacance.

Ledige Embeder.

Under det danske Cancellie: Birkedommer-, Birkeskriver- og Politimester-Embedet i Kjøbenhavns Amts Rytterdistricts søndre Birk.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 14 November er Grosserer og Forsørgelsescommissair ved Fattigvæsenet i Kjøbenhavn E. F. Selmer, Ridder af Dannebrogen, beskikket til Agent med Rang med Nummer Eet i sjette Klasse.

Under Rentekammeret: Den 30 October er Secondlieutenant ved Livregimentet Cuirasserer A. E. F. H. v. Holstein udnævnt til Kammerjunker; den 13 Nov. er Opsynet over de under Rentekammerets Administration staaende herfskabelige Bygninger i Glückstad overdraget Digecommissair Capitain Christensen.

Collegial=Lidende.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

X Nr. 48. Den 1ste December 1832.

Redigeret, forlagt og udgivet af:

Peter Johan Monrad, Anders Sandøe Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Trykt i det Christensenske Officin ved J. D. Øvist.

Lovgivning.

Efterat det ved allerhøieste Resolution af 5 Marts 1828, kundgjort ved Cancellie=Placet af 18 f. M. *), var bestemt, at det ikke herefter skulde være tilladt Andre end dem, der have vundet Borgerskab som Meel- og Grynhandlere eller drive et andet Næringsbrug, som i Medhold af de gjeldende Love kunde give dem Adkomst til en detail at udsælge Meel eller Gryn, her i Staden at holde, aaben Boutik med bemeldte Varer eller at falholde samme i mindre Partier end tondeviis, have Meelhandlernes søgt at gjøre Laugsbagerne det omhandlede Udsalg stridigt, uagtet Lauget i umindelige Tider skal have drevet Meelhandel saavel i større som i mindre Partier.

*) Motiverne til denne Bestemmelse findes i Coll. Tid. for 1828 Side 257—261.

Eldermænden og Bisidderne ved Bagerlauget indgave derfor Ansøgning om, at den sammes Interessenter formentlig tilkommende Ret til at udsælge Meel en detail maatte vorde sanctioneret ved en Lovbestemmelse. De støttede dette Andragende paa, at Bagerlaugets Interessenter maatte henhøre under Categoriens af dem, der i ovenmeldte Anordning nævnes som berettigede til i Medhold af de iøvrigt gjeldende Lovbestemmelser udenfor Meel- og Grynhandler-Corporationen at sælge Meel en detail, eftersom der paa den Tid, Bagerlauget blev oprettet eller erholdt sine Artikler af 23 Juni 1683, ikke fandtes nogen anden Borgerklasse end Bagerne, som gav sig af med at udsælge Meel en detail, hvilken Handel altsaa dengang ustridigen maatte tilkomme dem; hvorimod de Anordninger, der senere, efter at det var blevet Brug at erhverve særligt Borgerskab paa Meel- og Grynhandel, have classificeret dette Næringsbrug imellem de øvrige borgerlige Næringer her i Staden, ikke have givet mindste Bink til, at de, der valgte at etablere sig paa den ommeldte Handel, skulde kunne formene en anden Klasse af næringsdrivende Borgere, der alt i en Række af Aar havde været i uforskyttet Besiddelse af Rettigheden til Meeludsalg en detail, fremdeles at udøve den saaledes tilhørende Ret. Supplicanterne formentte fremdeles, at det er stemmende med det Offentliges Interesse, at tilstede Laugsbagerne hiint Udsalg, saavel af den almindelige Grund, at en betydelig Con-

currence af Handlende med en saa vigtig Forbrugsartikel, som Meel, er ønskelig, som i Særdeleshed med Hensyn til at det som oftest skal være vanskeligt undtagen hos Bagerne at erholde frist sigtet Rugmeel, der hyppigen requireres hos disse til Brug for brystsvage Mennesker eller i lignende Tilfælde, da kun meget saa af Meelhandlerne skulle give sig af med Salg af det nævnte Slags Meel. Endelig bemærkes, at da de fleste af Stadens Meelhandlere tillige ere Rugbrødsbagerere og saaledes for en meget væsentlig Deel concurrere med Bagerne i Henseende til disses eiendommelige Næringsbrug, kunne hine formeentlig ikke ansee sig fornærmede ved at Bagerne igjen udsælge Meel.

Kjøbenhavns Magistrat fandt det rigtigt og tilraadeligt, at den Rettighed til Meelhandel, der, som hjemlet ved umindelig Tids Brug, antoges fremdeles at maatte tilkomme Bagerne, ved udtrykkelig allerhøieste Resolution maatte sanctioneres.

Der er intet sædvanligere, end at de forskjellige Næringsbrugere, foruden den Næring, som umiddelbar indeholdes i Benaævnelsen af deres Næring eller i derom givne udtrykkelige Lovbestemmelser, fra gammel Tid af have forarbejdet eller forhandlet en eller anden Artikel, som staaer i nøie Forbindelse med hiin Næring, og som ikke horer under noget andet Laugs eller andre særlig privilegerede Næringsbrugeres udelukkende Næringsbrug. Næsten ingen af Haandværkslaugenes Artikler indeholde

en udførlig Bestemmelse af alt, hvad Professionen gaar ud paa, men nævner blot, at ingen uden Laugets Medlemmer maa drive den Profession, der er en Gjenstand for Artiklerne, og forudsætter saaledes Næringsveiens Omfang at være bestemt ved allerede eksisterende Vedtægter. Saaledes maa det og forklares, at Bagerne fra gammel Tid, og længe inden Meelhandel blev Gjenstand for en særegen Handelskret, have været ansete berettigede til at handle med Hvede- og Rugmeel, som de til deres Næring som Bagere have anskaffet sig, og denne Ret kan ikke antages at være dem betaget derved, at denne Artikel siden er bleven Gjenstand for Borgerskab for Meel- og Grynhandlere, saameget mindre, som dette er en aldeles frie Næring, hvortil ingen laugsmæssige Egen-skaber udkræves, hvorfor Meelhandel endog senere, skjøndt under visse Betingelser, er ved allerhøieste Rescripter af 27 September og 28 November 1811, blevet bevilget Møllerne. Men, dersom Bagerne forhen i denne Egen-skab havde Ret til Meelsalg, saa kan den ikke heller være dem frataget ved den allerhøieste Resolution af 5 Marts 1828. Denne befriede vel Meel- og Grynhand-lerne fra at dele den Næring, for hvis Udøvelse de have erlagt Borgerkabspenge og hvoraf de maae svare Nærings- skat, med Alle og Enhver; men det var kun denne uindskrænkede Concurrence, der ikke kunde anses nødvendig eller ønskelig eller vel kunde bestaae med deres Næringsveis Natur, som derved ophævedes, hvorimod

den Afgang til Meel- og Grynhandel, som en anden Borgerclasse paa Grund af sit Næringsbrug allerede lovmedholdeligen maatte have erhvervet, udtrykkelig blev stadfæstet. Resolutionen fordrer ikke, at de Næringsbrugere, som fremdeles skulde kunne drive Meelhandel, dertil skulde have positiv Hjemmel i en udtrykkelig Lov, men den tager Hensyn til ethvert Næringsbrug, som dertil gav Afgang i Medhold af de gjældende Love, altsaa og ifølge saadanne Vedtægter, der, som ikke stridende imod Lovene, maatte ansees sanctionerede ved de udstedte Borgerbreve, og just derfor bleve hine generiske Ord valgte og ikke navnlig de Næringsbrugere opregnede, som ved udtrykkelig Lov havde faaet Afgang til den omqvæstionerede Handel *).

Ligesom Cancelliet efter det Ovenanførte ikke kunde andet end med Magistraten erkjende Bagerlauget berettiget til Meelubsalg, for hvilket og de øvrige i Ansøgningen paaberaabte Grunde syntes at tale, maatte det ligeledes og med Magistraten finde det tilraadeligt, at Laugets Interessenter ved en utvivlsom Bestemmelse beskyttes imod de Tvistigheder og Processer, som under de bestaaende Forhold kunde befrægtes at blive foranledigede fra Meel- og Grynhandler-Corporationens Side med Hensyn til hiin Rettighed; og det behagede derfor Hans Majestæt,

*) Conferer hermed Coll. Tid. for 1818 S. 105, for 1821 S. 728—729, for 1826, S. 664—665.

efter Cancelliets allerunderdanigste Indstilling, den 14 November sidstleden at resolve saaledes:

„Vi ville allernaadigst, at Interessenterne i Kjøbenhavns Bagerlaug skulle være berettigede til fremdeles, som hidtil, at have Udsalg af Meel saavel i større, som i mindre Qvantiteter.“

Denne allerhøieste Resolution er kundgjort ved Cancellie-Placat af 23 November.

(Fortsættelse af Bemærkningerne til Dplysning om Motiverne til Regulativet 24 Octbr. angaaende Skifte-
væsenet paa Guinea.)

Ad § 4. Hidtil bleve paa Kysten Skifterne behandlede af Gouverneuren og Assistenterne i Forening. Da under denne Tingenes Orden al overordnet Control paa Stedet manglede, fandtes den i Paragraphen paabudne Indretning at fortjene Fortrin og at være den hensigtsmæssigste, som efter de locale Forhold laader sig udføre.

Ad § 5. Af Undersøgelses-Commissionens Beretning erfarede, at Behandlingen af Skifter hidtil har været i høieste Grad summarisk. Med Mulatternes og Negrenes Efterladenskaber har Man overhovedet slet ikke befattet sig, men overladt alt til Familien, efter en foreløbig Overenskomst om Godtgjørelse for hvad der maatte være befundet at skyldes til den Kongelige Kasse; og ved Europæers Dødsfald ere deres Efterladenskaber i Almindelighed strax blevne tagne under Gouvernementets

Forvaring og, efter foregaaende Registrering, ordentligviis samtlige foranstaltede bortsolgte ved offentlig Auction og Provenuet anvendt til Begravelses-Dmkostningernes Bestridelse, til Dækning af den Kongelige Kasses Tilgodehavende og til Fyldestgjørelse for de Creditorer paa Kysten, der efter den om Dødsfaldet udstedte Bekjendtgjørelse, der tillige har gjeldet som Proclama, havde meldt sig, hvorefter det Overstændende, naar saadant har været tilstede, er blevet oversendt til videre Behandling af Kjøbenhavns Skiftecommission. Naar det nu, som almindelig Regel paabydes, at Skifterne ordentligviis skulle behandles til Ende af den paa Kysten organiserede Skifteret (§ 1—3) og at derimod en foreløbig Skiftebehandling i Reglen ikkun bliver at anvende for de samme Tilfælde, som i de øvrige Danske Stater, nemlig naar en Person, som har sit Hjem andetsteds, afgaaer ved Døden under et blot temporairt Ophold paa Kysten, saa fandtes det hensigtsmæssigst og naturligt at foreskrive som almindelig Norm, at Skifterne overhovedet skulle behandles i Overensstemmelse med de her i Riget gjeldende almindelige Love.

Ikkun med Hensyn til Indvarslingen af Boets Creditorer og Arvinger ansaaes det nødvendigt at give særegne Regler, navnlig for de Tilfælde, hvor herværende Personer i nogen af bemeldte Egenheder kunne være interesserede i et paa Kysten behandlet Boe; og saadanne Regler ere derfor foreskrevne i § 5.

Ad § 6. De paaberaabte §§ 68 og 72 af Instruxen 30 September 1820 indeholde:

§ 68. For Registrering i Stervboer og Bøgernes Revision og Afregning med hvem den Udbøde har staaet i Forbindelse, samt Beregningens Udfærdigelse paa Tilgodehavende maa ikke beregnes mere end 8 pCt. af det, som virkeligen til Boet indkommer, hvoraf de 2 pCt. til Cassereren for Incassationen.

§ 72. Auctions-Sallarium beregnes med 8 pCt. for Løssere og 6 pCt. for Varer, hvilke Procenter tilfalde Auctionarius, undtagen 2 pCt., som deraf tilkommer Incassator for det, som ved ham incasseres.

Med den i § 6 givne nærmere Forskrift om Anvendelsen af de nævnte §§ i Instruxen, fandtes disse, som maae antages bedst at stemme med de paa Kysten eksisterende Forhold, at fortjene Fortrin for en mere compliceret til den Danske Sportel-Lovgivning svarende Beregning, for hvilken det overalt vilde være vanskeligt at foreslaae en til de locale Forhold passende Maalestof.

Ad § 8. Efter Undersøgelsescommissionens Beretning har intet Exempel kunnet opgives paa et Boes Deling eller et afholdt Skifte i andre Tilfælde end formedelst Dødsfald, og det er ei heller at formode at der lettelig vilde foresfalde andre Skifter end Stervboeskifter. Da imidlertid Tilfældet er muligt, burde en Bestemmelse herom ei savnes.

Ad § 9. I Betragtning af de Guineiske Besiddelses lange Fraliggenhed fandtes der tilstrækkelig Anledning til — i Lighed med hvad der ved allerhøieste Resolution af 9 Decbr. 1825 § 1 er bestemt angaaende Regjeringens Competence paa de Danske Vestindiske Besiddelser, og ved Resolution 22 Marts 1829 for Island — ogsaa at tilstede Gouvernementet paa Kysten Guinea at meddele Confirmationer paa Testamenter i de i Placaten 8 Januar 1823 § 2 ommeldte Tilfælde, hvori saadant i Danmark er forbeholdt Cancelliet.

Den i Paragraphen bestemte Form for Bevillingerne er grundet i de Uleiligheder, som kunde flyde af at oversende underskrevne Blanquet-Bevillinger til Guinea; og at intet Gebühr skal erlægges for samme, har sin Grund i at Man sammesteds hidtil ikke har kjendt Bevillinges-Gebührer.

Blandede Efterretninger.

Da Forordningen af 21 December f. A. udvide abskillige i 1827 for Danmark udkomne almindelige Anordninger til Island med de fornødne Modificationer, blev det udsat at tage nogen endelig Bestemmelse med Hensyn til Forordningen 23 Marts 1827, hvorved Biskopperne bemyndiges til at bevilge nogle Undtagelser fra Confirmations-Anordningerne, isærdeleshed med Hensyn til Confirmationsalderen og Confirmationsdagene, fordi det fandtes fornødent at indhente nærmere Betænkning

fra Biskoppen i Island angaaende de Forandringer, som Landets locale Forfatning maatte gjøre fornødne, isærdeleshed forsaavidt Forordningens § 2 angaaer, da nogle af de i denne § nævnte Tilfælde sjelden eller aldrig kunne finde Sted og andre ere af den Beskaffenhed, at Dispensation fra Biskoppen paa Grund af Landets Beskaffenhed ordentligviis ikke vil kunne indhentes. Den fra Biskoppen modtagne Betænkning bekræftede dette, men viste tillige, at der ikke paa Island er nogen Trang til at erholde saadanne særlige Bestemmelser, som efter Landets Tilstand kunde give Afgang til Dispensation i de Tilfælde, hvor Biskoppens Resolution ikke kan oppeties, hvorfor Cancelliet nu allerunderdanigst indstillede, at Biskoppen ved et allerhøieste Rescript maatte bemyndiges til at meddele de i Forordningen 23 Marts 1827 omhandlede Dispensationer fra de gjeldende Confirmations- Anordninger, forsaavidt saadanne efter Landets locale Forhold der kunne finde Anvendelse. Da denne Indstilling af Hans Majestæt blev bifaldt, udfærdigedes den 14 November et allerhøieste Rescript desangaaende til Biskoppen i Island.

Efter en af Committeeen, som bestyrer Vesterbroes Vandcompagnie, i Dverensstemmelse med en Generalforsamlings Beslutning, indgiven Ansøgning er det ved allerhøieste Rescr. af 14 Nov. sidst. til Kjøbenhavns Magistrat bifaldt, at den 6te Post i Compagniets under 22 Mai

1822 allernaadigst approberede Convention forandres saaledes, at den ældste eller første af Compagniets Committerede for Fremtiden vedbliver denne Function i 2 Aar, istedetfor, som hidtil har været Tilfældet, kun i 1 Aar.

Da Man paa nogle Godser ønskede, i Stedet for at benytte de i Lovens 5—14—53 omhandlede Restance-Tingsvidner, at bruge den Fremgangsmaade, at lade samtlige Debitorer henimod den 1 Mai indkalde for vedkommende Forligelsescommissioner, og søge Forlig tilveiebragt deels om Restancernes Bedgaælse, deels om deres Afbetaling i passende Terminer, blev Cancelliets Betænkning begjært om det ikke maatte henhøre under Forligelsescommissionernes Forretninger, at mægle Forlig mellem de mødende Parter ligesaavel til Bestemmelsen af deres Mellemværendes Retmæssighed og Størrelse, som angaaende naar og hvorledes Betalingen skal ske m. v.

I denne Anledning har Cancelliet i Skrivelse af 9 October svaret, at der ikke skjønes at kunne være noget imod, at en Jorddrot indkalder sine Bønder til Forligelsescommissionen blot for at faae Restancerne erkjendte, uden at han for Tiden attraaer dem tilpligtede inden en vis Tid og under Lovens Tvang at betale. Skulde dette ikke kunne tilstedes, maatte det formeentligen være paa en af følgende Grunde:

A. At det skulde stride imod Forordningen 10 Juli 1795 § 41.

B. At det skulde stride imod Forordningens § 44, eller endelig:

C. At det i det Hele ei kom overeens med Forligelses-Indretningens Formaal og Grundsætninger, idet Forligelsesvæsenets Virksomhed forudsætter en Rettergangstrætte, der skal forebygges, og Henviisning til Rettergang skal finde Sted, hvis Sagen ei mindeligen afgjøres; ligesom den Indklagede, i Mangel af Møde, skal dømmes til at betale Processens Omkostninger, om han end efter Sagens Beskaffenhed selv ikke dertil maatte være pligtig, samt erlægge Mulet for unødigt Trætte.

Men herimod maa bemærkes:

Ad A. At ligesom Lovgiverens Bevæggrund til Forbuddet i Forordningens § 41 ei her er anvendelig, saa kan og en Vedgaaelse af en Skyld, endog uden bestemt Overenskomst om Betalings-Tiden og Maaden, ansees som et virkeligt Forlig.

Ad B. At det kun er til Creditors Læve, og for at Diemedet med Forliget kan opnaaes, at en vis Betalings-tid efter Forordningens § 44 skal bestemmes. Naar Creditor, paa Grund af sin særdeles Hensigt med Forligshandlingen, ei attraaer sig Bestemmelse, maa den altsaa bortfalde.

Ad C. At de omhandlede Vedgaaelser ogsaa forudsætte en i det mindste eventuel Uenighed om Fordringens Virkelighed og Størrelse, hvilken just ved Forligshandlingen skal afhjælpes, og Rettergangstrætte derved

forebygges; og mere end flig eventuel Uenighed forudsætter heller ingen anden Gjeldsag i Almindelighed. Erhverves ikke Bedgaaelsen, kan Creditor enten føre et Tingsvidne til Dplysning om Fordringen, eller, ifølge den indgivne Klage, — hvis denne, uagtet den nærmest har Fordringens blotte Bedgaaelse til Gjenstand, er saaledes indrettet, at den eventualiter gaaer ud paa Fordringens Forsølgelse ved Domstolene; — paastaae Henviisning til Rettergang, eller i et Fald ved Continuations-Klage dertil bane sig Vej, og i begge hine Tilfælde kommer Sagen ganske ind under de sædvanlige Former for Forligelses-Commissionens Behandlinger. — Derksom Indklagede ikke møder og Klagen ikke har forstærket Indretning, vil Udeblivelsen ei have de sædvanlige Følger af Udeblivelse ved Forligelses-Commissionen, men det bliver kun til Skade for Klageren, som dog ved Continuations-Klage kan oprette Mangelen.

Tøvrigt tilføies, at det, for at undgaae den Indvending fra Forligelses-Commissionens Side, at den dog ei var pligtig til at beramme nogen Samling for at forlige en Sag, hvori ingen Forpligtelse til Møde finder Sted for den Indklagede, vilde være rigtigst, at Klagen udtrykkelig gaaer ud paa, i Mangel af at den tilsigtede Bedgaaelse erholdes, at faae Henviisning til Retten, for det at paastaae de Paagjældende bømte til at betale.

Directionen for det Børnske Opdragelses- og Underviisnings-Institut for fattige Bieebørn af Borgerstanden har meddeelt følgende Oversigt over Regnskabet for Stiftelsens Fond saavel som over sammes Status i det Hele for Aaret 1831*).

	Solv.		G. og T.	
	Rbd.	ß.	Rbd.	ß.
Indtægt.				
1) Beholdning fra forrige Aar	121	79	727	94
2) I Renter af Stiftelsens Capital er indkommen	4286	38	610	48
3) I Forpagtnings-Udgift			350	25
4) Sommerleie af nogle Værelser i Stiftelsens Gaard	90		113	42
5) Tilfældige Indtægter			147	75
6) Udtaget af Sparekassen	118	64		
7) Omverlet til Sedler 3921 Rbd. 79 St. Solv.			4123	28
Summa Indtægt	4616	85	6073	24
Udgift.				
1) Capital-Uddrag og Renter	206			
Indsat i Sparekassen:				
2) Efter Hofraad Meyers Fundats for en Elev	50			
Løbende Udgifter.				
3) For en Elevs Underviisning i Rokkunsten ved hendes Udgang af Stiftelsen			87	
4) Pensioner efter Testamentet			123	72
5) Brudeudstyr efter Stiftelsens Fundats § 6 Nr. 4			25	75
6) Det i Sparekassen for en Elev indsatte Brudeudstyr med paaløbende Renter	118	64		
Patris	374	64	186	51

*) Cfr. Coll. Tid. for 1831, Side 931—932.

	Elev.		C. og L.	
	Rbd.	ß.	Rbd.	ß.
Transport	374	64	186	51
7) Elevernes Klædning og Skolemateriale samt Sygeleie	50		395	77
8) Vedkommende Kirkebetjent i Anledning af en Elevs Confirmation			26	
9) Huusholdningen			1751	12
10) Skatter af Stiftelsens Gaard, Brændsel, Udgifter for Kiørsler, samt løbende smaae Udgifter efter Specification ved Hovedregnskabet			887	11
11) Gaardens og Inventariets Vedligeholdelse efter vedkommende Haandværkeres Regninger			349	56
12) Tilfældige Udgifter efter specielle Regninger fremlagte ved Regnskabet	68	64	3	66
13) Omvekslet til Sedler	3921	79		
14) Lønning til Directeurerne			618	72
15) Inspectorens, Revisors, Lærers og Lærerinders Gage samt Følkeløn			1091	15
Summa Udgift.	4415	15	5309	72
Beholdning	201	70	763	48
Restance	1323	28	370	42
Rentebærende Capital 123,160 Rbd. heri afgaaer Passiva 2600 —				
Tjgen som Stiftelsens rentebærende Capital	120	560		

Ledige Embeder.

Under det danske Cancellie: Sognekalbet i Kjøbstaden Skagen 200 Rbd.

Under General-Toldkammer- og Commerce-Collegiet: Toldforvalter-Embedet i Eckernförde; for Dppeborseferne stilles Sikkerhed, til Beløb 4400 Rbd. Sølv. — Et Toldcontroleur-Embede ved Grændsen mellem Nørre-Sjælland og Hertugdømmet Slesvig.

Bejdringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 23 November, er forhenværende Præst for den tamuliske Kirke i Fæstningen Ballore og for den europæiske Garnison sammesteds i Præsidentskabet Madras i Ostindien, P. M. D. Wißing, beffikket til Sognepræst for Skallerup og Benneberg Menigheder i Aalborg Stift; Sognepræst i Skagen, L. Kjelder, til Sognepræst for Moesberg og Hørmested Menigheder i Aalborg Stift; hidtilværende Capellan for Østertørslev Menighed i Aarhus Stift, D. M. Roed, beffikket til personel Capellan for Beder og Malling Menigheder i samme Stift.

Under General-Toldkammer- og Commerce-Collegiet: Den 11 August er L. B. C. Fugl beffikket til Copiist i det danske Fag under Collegiet; den 23 Octbr., 1ste Fuldmægtig i Statsgjeldscontoiret, Exam. juris C. J. Ramus, og constitueret Told- og Consumtions-Overbetjent C. J. Klein til Told- og Consumtions-Overbetjente i Randers; den 8 November, Assistent ved Gouvernementet i Guinea B. M. Christensen, efter Ansøgning, i Naade entlediget fra bemeldte hans Post, og J. R. Chenon i hans Sted beffikket til surnummerair Assistent ved bemeldte Gouvernement; Den 17 M. G. Hecksler og L. A. Hecksler til Skibsmæglere i Kjøbenhavn.

Under Nationalbanken: Den 27 November er Raadmand L. D. Viebroock i Altona udnævnt til 2den Directeur ved Bank-Institutet sammesteds.

Collegial=Lidende.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

Nr. 49. Den 8de December 1832.

Redigeret, forlagt og udgivet af:

Peter Johan Monrad, Anders Sandøe Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Trykt i det Christensenske Officin ved J. D. Øvist.

Lovgivning.

Efterat Cancelliet havde neblagt allerunderdanigst Forskilling angaaende den forskjellige geistlige og verdslige Lovgivning, Administration og Jurisdiction paa Als og Væroe, blev det ved allerhøieste Resolution af 7 April 1819 befalet, at der skulde oprettes en egen Bispestol for bemeldte Der, og at den blandede Forfatning paa Derne fremdeles og indtil anderledes befaledes skulde under visse nærmere Bestemmelser vedblive*). Det behagede fremdeles Hans Majestæt at resolve, at en Commission, efter nærmere Forslag fra det Danske Cancellie, skulde anordnes for at udarbejde et Forslag om hvorledes større Eenhed med Hensyn til Lovgivning og Administration paa bemeldte Der kunde indføres.

*) Cf. Coll. Tidenden for 1819, S. 315—317.

Cancelliet nedlagde allerunderdanigst Forestilling om en saadan Commissions Nedsættelse, og den 27 October 1819 blev den fornødne allerhøieste Commissioral-Befaling udfærdiget til daværende Amtmand over Svendborg Amt Kammerherre Løvenskiold, daværende Amtmand over Nordborg og Sønderborg Amt Kammerherre v. Krogh, Biskoppen over Als og Kræe Doctor philos. Tetens, Ridder af Dannebrogen og Dannebrogsmænd, og den hertugelige Inspecteur for Als Sønderherred Kammerraad E. Petersen, i hvis Sted senere den hertugelige Herredsfoged Hofraad Petersen, ifølge en til ham i Januari 1821 udstedt allerhøieste Befaling, har deeltaget i Commissionsforhandlingerne.

Da disse vare sluttede og Commissionens Betænkning indkom til det Danske Cancellie, udbad dette Collegium sig deels Hans Kongelige Høihed Sjæns Stifts Gouverneurs Tanker, deels det Slesvig-Holsteen-Lauenborgske Cancellies og over enkelte Punkter Rentekammerets, hvorefter en gjentagen Brevvevling har fundet Sted imellem det Danske og Slesvig-Holsteen-Lauenborgske Cancellie, som ogsaa har indhentet forskellige Betænkninger fra den Slesvigiske Overret. Da Sagen endelig ansaaes moden til definitiv Afgjørelse, forelagde Cancelliet Hans Majestæt et motiveret Udkast til en Lov, hvorved den ovennævnte Gienstand kunde ordnes.

I Overeensstemmelse med den derpaa afgivne allerhøieste Resolution er den 7 November sidst. udkommet

en Anordning betræffende de geistlige Sagers Behandling og Bestyrelse paa Derne Als og Vexø, hvilken Anordning lyder saaledes:

Vi Frederik den Sjette, af Guds Naade Konge til Danmark, etc.etc. Gjøre bitterligt: At Vi, til noiagtig Bestemmelse af Grændserne mellem den geistlige og verdslige Lovgivning, Administration og Jurisdiction i Bispedømmet Als og Vexø, have fundet for godt, allernaadigst at byde og anordne som følger:

§ 1.

Kong Christian den Femtes Danske Lovs 2den Bog, om Religionen og Geistligheden, og det af samme Konge under 25 Julii 1685 foreffrevne Kirkeritual Skal, i Forbindelse med de senere for Bort Rige Danmark udkomne eller udkommende Anordninger, der enten indeholde Forandringer i fornævnte Kirkelove eller nye Bestemmelser, Religionen og Geistligheden angaaende, fremdeles være gjeldende for Bispedømmet Als og Vexø; dog Alt forsaavidt der ikke i det Følgende gjøres Undtagelse fra eller nærmere Bestemmelse i denne almindelige Regel.

§ 2.

Med Hensyn til de Gjenstande, der i fornævnte Lovens Bog ere betragtede som Sager, vedkommende Religionen og Geistligheden, men, efter senere for Danmark udkomne Anordninger, nu der behandles som borgerlige Anliggender (saasom Fattigvæsenet og Behandlingen af de Skrifter, der ved Trykken udgives), vil der

i fornævnte Bispedømme være at forholde efter de for Bort Hertugdømme Slesvig gjeldende Love, hvilke fremdeles skulle blive i Kraft i bemeldte Bispedømme uden for geistlige Sager.

§ 3.

Ligesom de geistlige Embedsmænd i bemeldte Bispedømme have at efterkomme Alt, hvad der i de sammesteds bekendtgjorte, for Hertugdømmet Slesvig udgivne, Love og Anordninger, Fattigvæsenet, Medicinalvæsenet, Skattevæsenet, Land- og Sømilitairvæsenet, visse Anmeldelser, som skulle gjøres til Dyrigheden, og andre borgerlige Anliggender, betræffende, maatte være foreskrevet Geistligheden; saaledes have og bemeldte Embedsmænd at iagttage Alt, hvad der ifølge de for ovennævnte Bort Hertugdømme gjeldende Anordninger maatte i borgerlig Henseende være at paasee ved geistlige Embedsforretninger.

I Følge heraf bør Præsten i Henseende til Ægtevielser vel i Almindelighed forholde sig efter den derom for Danmark udgivne Forordning af 30 April 1824, men har dog at iagttage de Slesvigske Loves Bestemmelser i Henseende til Alderen og Nødvendigheden af Forældres eller Formynderes Samtykke (dog uden at Mangel af slikt Samtykke kan virke Ægteskabets Nullitet), samt hvad der til Sikkerhed for vedkommende Arvinger skal iagttages, naar en Enke eller Enkemand indgaaer nyt Ægteskab; ligesom og det i bemeldte Forordnings § 3. Nr. 10 Foreskrevne bortfalder i Bispedømmet, hvorimod

Præsten istebet derfor har at paasee, hvad de Slesvigske Love have anordnet eller fremdeles maatte anordne angaaende Fattigvæsenets Ret til at modsætte sig noget Ægteffab; og bør derhos Tiden, inden hvilken et Ægteffabsforbud bør være forfulgt ved Domstolene, for at komme i Betragtning som Hinder for Ægteffabet, i Overensstemmelse med Berordnung 28 November 1800 § 8, være 6 Uger. Vil Noget søge Dispensation fra de Love, som bestemme nogen Indskrænkning i Ægteffabs Stiftelse, har han derom at henvende sig til Vort Danske Cancellie; dog forbliver Hans Durchlauchtigkeit Hertugen af Slesvig Holsteen Sønderborg Augustenborg i Besiddelse af den Frihed, som den allerhøieste Resolution af 5 Juni 1795 hjemler ham, til at frietage for Lysning fra Præbikestolen og Bielse i Kirken, naar begge Personer høre til den Hertugelige Slotsmaenighed.

For at forebygge al Tvivl om, hvad en Præst i Overensstemmelse med de foranførte Regler har at iagttage med Hensyn til Landets civile Love, vil der blive meddeelt Biskoppen en Fortegnelse over alle dem af de hidtil ubkomne Slesvigske Anordninger, som de geistlige Embedsmænd i fornævnte Bispedømme i deres Embedskreds have at iagttage, af hvilken Fortegnelse et Exemplar bliver at meddele hver Præst, og at opbevare blandt Embedets Papiret.

§ 4.

Hvad der for Hertugdømmet Slesvig ved den 18de § i Verordning 11 December 1758, der under 26 Juli 1796 er udvidet til de klosterlige og adelige Districter, er befaleet om en Prædiken, som aarligen skal holdes angaaende Edens og Sandhedens Hellighed, bliver og at efterkomme i fornævnte Bispedømme, dog at denne Prædiken henlægges til den Søndag, som af Biskoppen dertil bestemmes, ligesom det og bliver denne Embedsmand, der foreskriver den Text, som skal lægges til Grund for denne Prædiken.

§ 5.

Med Hensyn til de Sager, hvori de Danske Love ere gjældende i fornævnte Bispedømme, bliver og Bort Danske Cancellie det Collegium, hvorunder Bispedømmet forterer, og hvorfra de deslige Sager vedkommende Anordninger og Befalinger blive at udfærdige og at meddele saavel Geistligheden giennem Biskoppen, som og, forsaavidt de tillige vedkomme de øvrige Indvaanere, Amtmanden, og, forsaavidt de Hertugelige Augustenborgske Godser angaaer, Overinspecteuren, der foranstalte dem vedbørlig kundgjorte.

§ 6.

Hvad de Gjenstande angaaer, med Hensyn til hvilke de for Hertugdømmet Slesvig gjældende Love ere anvendelige i oftmeldte Bispedømme, blive de Anordninger, som desangaaende udkomme, fra Bort Slesvig-Holsteen-Lauen-

borgske Cancellie, eller andet vedkommende Collegium, tilskillede Amtmanden eller Overinspecteuren til Bekjendtgjørelse, hvorefter disse have gjennem Præsterne at foranstalte dem kundgjorte paa den i Verordning 11 Aug. 1824 befalede Maade. Desuden bør Overretten eller det Collegium, som foranstalter Anordningen kundgjort, tilstille Biskoppen et Exemplar deraf til Opbevaring i Archivet. Ved hvert Aars Slutning tilstille Præsterne Biskoppen en Liste over de Anordninger, som de have bekjendtgjort i Aarets Løb, og denne indsender derefter en Fortegnelse derover til Bort Danske Cancellie. En lignende Fortegnelse over de i Aarets Løb Biskoppen tilskillede Danske Anordninger har denne at indsende til Bort Slesvig-Holsteen-Lauenborgske Cancellie ved hvert Aars Udgang.

§ 7.

Med Hensyn til Geistlighedens Embedsrettigheder og Indtægter bør der i Bispedømmet Als og Vrøe forholdes efter de for Danmark gjeldende Love, dog saaledes, at Præsterne sammesteds, istedet for Tiende efter de Danske Love og tilhørende Anordninger, kun nyde den Refusion, som de hidtil have nydt, og at iøvrigt heller ingen Geistlig i oftmeldte Bispedømme kan paastaae nogen Indtægt, der, skjøndt hjemlet i de Danske Love, dog ikke hidtil, og i hans Formands Tid, er oppebaart sammesteds. Med Hensyn til Skatter og Afgifter ere de for Hertugdømmet Slesvig gjeldende Love og anvendelige

paa Geistligheden paa Als og Vrøe, saavel i det, hvori de ere dem fordeeltigere, end de for Geistligheden i Danmark givne Love, som og i det modsatte Tilfælde.

§ 8.

Skjøndt Geistligheden paa Als og Vrøe er udtraadt af den Forbindelse, hvori den forhen stod med Geistligheden i Fyens Stift, vedblive Præsterne dog, i Ildbrands Tilfælde, at nyde det i Danske Lov 2 B. 12 C. 4 Art., 2 § foreskrevne Bidrag af Kirkerne saavel i Fyens Stift, som af det forhen dermed forbundne Lollands og Falsters Stift, ligesom og Kirkerne paa Als og Vrøe omvendt have at udrede hiint Bidrag til alle de Præstegaardes Opbyggelse, hvortil de forhen, under Forbindelsen med Fyens Stift, havde at nyde samme. Og skulde Præstegaardenes Bygninger paa Als og Vrøe steds holdes forsikrede til deres fulde Værdie i vedkommende Brandforsikrings-Anstalt.

§ 9.

For at tilveiebringe en afgjørende Visshed om de til hvert Præstekald i Bispedømmet hørende Indtægter og Rettigheder, skal af Biskoppen i Forbindelse med Amtmanden, og forsaavidt det Hertugelige District angaaer med Overinspecteuren, anstilles en omhyggelig Undersøgelse af Præstekaldenes Indtægter og Rettigheder, hvorefter de have at forfatte nøiagtig Fortegnelse derover, og indsende samme til Bort Danske Cancellie, som, efter derover at have indhentet Bort Slesvig-Holsteen-Lauen-

borgfle Cancellies Betænkning, har at forelægge Os samme til allernaadigst Stadfæstelse. Den saaledes stadfæstede Fortegnelse bliver paa behørig Maade at bringe til alle Vedkommendes Kundskab, og skal derefter stedsse være en Regel for de Embedsindtægter, der, som liquide, kunne inddrives uden formelig Rettergang, og der vil ikke siden kunne procederes til en Indtægt, som ei er hjemlet i denne Fortegnelse, og heller ikke for at bestride en i Fortegnelsen erkjendt Indtægt, med mindre Vi, paa Grund af Sagens særdeles Omstændigheder, dertil maatte meddele Tilladelse.

§ 10.

Forsaavidt der, Bestemmelsen i den paafølgende § 12 uagtet, maatte opstaae nogen Rettergangssag angaaende Geistlighedens Embedsindtægter, bliver den at afgjøre af vedkommende civile Domstool, ligesom og alle Sager, der anlægges mod geistlige Embedsmænd, blive at forfølge for de civile Domstole, hvorunder disse efter de for Hertugdømmet Slesvig gjeldende Regler henhøre, dog med Undtagelse af de Sager, som ommeldes i § 11. Paa lige Maade bliver enhver anden Sag, der maatte hidrøre fra Kirkevesenet, at paakjende af fornævnte civile Domstole, forsaavidt den er af den Natur, at formelig Rettergang er fornøden (cfr. § 12).

§ 11.

Skulde nogen geistlig Embedsmand i fornævnte Bispedømme blive at sagsøge for sin Embedsførelse eller

for et forargeligt Forhold, der, med Hensyn til hans geistlige Stilling, kan blive Gjenstand for Paatale, saa bliver der, til sig Sags Behandling og Paakjendelse, af Biskoppen at nedsætte en Provste-Ret, hvori, tilligemed vedkommende Provst, 2 Præster bør have Sæde som Dommere, og den yngste af disse forrette Skrivertjenesten. Dersom Sagen skulde angaae Provsten selv, eller denne paa anden Maade er forhindret i at tage Sæde i Retten, bliver en Præst af Biskoppen at constituere til at fungere som Provst. Til Actor i Sager af foransførte Slags kan Biskoppen efter Omstændighederne beskikke en geistlig Embedsmand, eller anmode den civile Overighed om at beskikke en Sagfører eller anden civil Mand, som har fornødent Bekjendtskab med de Danske Love. Saa fremt den i en saadan Sag affagte Provsterets Dom og Behandling skal indankes til høiere Ret, bliver den at indstevne til Landemødet i Odense, saaledes at Biskoppen over Als og Vrøe, naar Sager derfra indstevnes, tilforordnes bemeldte geistlige Overret, og i samme tager Sæde tilligemed Vor Stiftamtmand og Biskop over Høns Stift; og fra denne Overret kan Appel til Vor Høiesteret finde Sted.

Biskoppens Værneting i Sager, der angaae hans Embede, Levnet og Være, er, i Overeensstemmelse med D. L. 1 Bog 2 Cap. 13 Art., Vor Høiesteret, med mindre Vi skulde finde for godt dertil at udnævne Commissarier.

Hvis nogen Geistlig, under en Sag af det i denne § omhandlede Slags, dømmes til Bøder, bliver, med Hensyn til disses Anvendelse, Lovens 2 Bog 11 Cap. 16 Art. at iagttage, hvorimod der med Bøder, som ved verdslige Retter maatte paalægges en Geistlig, eller som ellers maatte falde paa Præstegaardens Grund, bliver at forholde efter de almindelige for Hertugdømmet Slesvig gjeldende Regler.

§ 12.

I alle de Tilfælde, hvor, efter de for Danmark gjeldende Love, en Kirkevæsenet angaaende Sag (f. Ex. angaaende Inddrivelsen af Geistlighedens Indtægter) kan afgjøres ved den civile Dørigheds Resolution, uden formelig Rettergang, bliver ogsaa i Bispedømmet Als og Hæse den af Amtmanden eller den Hertugelige Overinspecteur afgivne Resolution at fuldbyrde af den vedkommende civile Retsbetjent, og, dersom Nogen har Anke at føre over Dørighedens Resolution i slige Tilfælde, bliver samme at andrage for Bort Danske Cancellie til endelig Resolution. I tvivlsomme Tilfælde bliver der, dog af fornævnte Bort Cancellie at correspondere med Bort Slesvig-Holsteen-Lauenborgske Cancellie, og dersom disse Bore Collegier ei skulle være enige, bliver Sagen Ds at foredrage.

§ 13.

Den geistlige Skiftejurisdiction, saavel som det dermed forbundne geistlige Auktions- og Overformyndere-

Wæsen, der endnu, uagtet Forordningen Ste December 1806, finder Sted i fornævnte Bispedømme, skal fra nu af være ophævet, og de dermed forbundne Forretninger gaae over til vedkommende civile Embedsmænd; dog at de Skifter, som allerede maatte være begyndte af den geistlige Skifteforvalter, samt de dertil hørende Auctioner, af ham fortsættes og bringes til Ende.

Skjøndt de civile Embedsmænd, til hvilke de ovenmeldte Forretninger for Fremtiden gaae over, have ved fammes Behandling i Almindelighed at rette sig efter de Slesvigske Love, saa blive dog de Danske Love, angaaende Naadensaaret og Præstegaardes Indløsning, og hvad dermed staaer i Forbindelse, at tage til Følge ved Behandlingen af Geistlighedens Skifter. Saa bliver og det Fællesskab, som efter de Danske Love finder Sted mellem Mand og Kone, at iagttage med Hensyn til Skifter efter de nuværende Geistlige og disses nuværende Hustruer, hvis indbyrdes Forhold i saa Henseende ikke ved den geistlige Skiftejurisdiction's Ophævelse vil være Forandring underkastet. I flige Tilfælde kan den, Ugtefolk efter de Slesvigske Love tilkommende, Arveret ikke komme i Betragtning, hvorimod den Længstlevendes Andeel i Boet, forsaavidt ingen gyldig testamentarisk Disposition deri gjør Forandring, i Et og Alt bestemmes efter D. Lovs 5 B. 2 Cap. 19 og 20 Art. Skulde iøvrigt Nogen af de Personer, som, efter de hidtil gjældende Regler, høre under geistlig Skiftejurisdiction, ville

gjøre en testamentariff Bestemmelse, hvorefter det med deres Efterladenskaber skal forholdes saaledes, som om den geistlige Skiftejurisdiction endnu var bleven i Kraft, saa kan der paa slikt Testamente ventes Confirmation aldeles gratis, naar Ansøgning derom indgives til Vort Slesvig-Holsteen-Lauenborgske Cancellie.

§ 14.

I Henseende til Skilsmidssager, vil det have sit Forblivende ved den, i Anledning af Kamperettens Ophevelse i Danmark afgivne allerhøieste Resolution af 20 December 1799, hvorefter disse Sager behandles ved den civile Ret, som er den Anklagedes Bærning, og efter de Slesvigske Love, med Forbeholdenhed af Appel til det Slesvigiske Overconsistorium. Lovrigt have Præssterne, i Overensstemmelse med L. 2 B. 9 Cap. og Forordn. 18 October 1811, samt Forordn. 30 April 1824 § 18, at anvende deres Bestræbelser for at forebygge og hæmme Misforståelse og Dvedragt mellem Egtefolk.

§ 15.

Skjøndt Geistligheden i bemeldte Bispedømme, med Hensyn til Skattevæsenet, i Overensstemmelse med § 7, aldeles bliver at behandle efter de for Vort Hertugdømme Slesvig gjældende Love, saa bør dog ingen Skatteexecution foretages hos nogen Geistlig i Bispedømmet, med mindre der 8 Dage forud derom er gjort Anmeldelse for Biskoppen, paa det at denne Embedsmand kan sættes

i Stand til, om mueligt, at bevirke, at Betalingen, uden fligt Tvangsmiddel, bliver erlagt. Det samme gjelder og naar Bøder skulle inddrives hos nogen Geistlig.

§ 16.

Ligesom Vi, under 2 Marts 1825, have meddeelt Vor allerhøieste Confirmation paa et Regulativ for Skolerne i det Hertugelige Augustenborgske District paa Als, saaledes ville Vi endvidere lade Reglementer udgaae der indeholde, hvorledes der med Skolevæsenet i den øvrige Deel af Als samt paa Erøe skal forholde.

§ 17.

Kirkerne paa Erøe, saavelsom de Kongelige Kirker paa Als, staae under Amtmandens og Biskoppens Bestyrelse og Tilsyn paa samme Maade, som Kirkerne i Danmark staae under Stiftsovrigheden. Iøvrigt ere bemeldte Kirkers Midler henlagte under Bort Rentekammers Overbestyrelse, og med deres Forvaltning forholdes efter de Regler, som ere eller herefter maatte blive foreskrevne. I Henseende til Kirkerne i det Hertugelige District, over hvilke Hertugen har jus patronatus, da blive disse fremdeles under Biskoppens Tilsyn og Bort Danske Cancellies Dvertilsyn.

§ 18.

Præstens Medhjelpere og Kirkeværgerne paa Erøe og i Als Nørre-Herred udnævnes af Amtmanden og Biskoppen, dog efter at Præsten og Provsten først have afgivet Forslag og Betænkning desangaaende. Derimod

vil det i Als Sønder-Herred beroe paa Kirkepatronen, hvem af sine Underordnede han vil udnævne til Kirkeværger, men Præstens Medhjælpere blive der at udnævne paa samme Maade, som i de andre tvende Herreder, dog at det her er Biskoppen og den Hertugelige Overinspecteur, som udnævne dem.

§ 19.

Hvad Fattigvæsenet angaaer, da bliver dette i Eet og Alt at bestyre efter de for Hertugdømmet Slesvig gjældende Love, dog at Amtmanden og Provsten paa Vroø og i Als Nørre-Herred have at varetage de Kirkevisitatorerne i Hertugdømmet Slesvig paaliggende Pligter med Hensyn til Fattigvæsenet, og at disse ligeledes i Als Sønder-Herred udføres af Provsten i Forbindelse med den Hertugelige Overinspecteur. Fra Kirkevisitatorernes Kjendelser i Fattigvæsenets Anliggender kan Supplication dernæst fremsættes for det Slesvigiske Overconsistorium.

Hvorefter alle Vedkommende sig allerunderdanigst have at rette. Givet etc.

*

*

*

Grændsen imellem de Danske og de Slesvigiske Loves Gyldighed i Bispedømmet er bestemt med tilstrækkelig Nøiagtighed ved Reglen i Anordningens § 1, i Forbindelse med de Undtagelser og nærmere Bestemmelser, som de følgende Paragrapher indeholde. Det ansaars hverken nødvendigt eller gjørligt blot at lægge et almindeligt Begreb om Civilret og om Kirkeret til Grund for hiin Grændse-

bestemmelse, og paa den anden Side fandtes det ei nødvendigt specielt at opregne alle kirkelige Love, som skulde gjælde i Bispedømmet. Den fra gammel Tid foregaaende Indførelse af de Danske Love paa Als og Vexø i kirkelige Sager kan ikke forstaaes anderledes, end med Hensyn til hvad de Danske Love have optaget i den kirkelige Lovgivning, og Begrebet om Civilretten, hvor den Slesvigske Lovgivning fremdeles, som hidtil, skal være gjeldende, kan ved denne Leilighed blot bestemmes negativt, saa at den nemlig indbefatter hvad der ei, som henhørende under de Danske Kirkelove, er undtaget. I at bestemme hvad der skulde indtages i Kirkelovene, har den Danske Lov isøvrigt fulgt det almindelige i den protestantiske Kirke, ogsaa i Hertugdømmet Slesvig, antagne System, og der kan neppe opgives nogen Gjenstand, som er optaget i hiin Lov, der i andre protestantiske Lande betragtedes som Kirkeretten uvedkommende. De nyere Danske Love have ogsaa holdt Skridt med andre protestantiske Landes Love i at udelukke fra den geistlige Ret det, som rigtigere kunde henføres til den civile, og disse ved nyere Love gjorde Indskrænkninger i Kirkerettens Territorium skulde og efter den her omhandlede Anordning gjælde for Bispedømmet Als og Vexø. Med Tilfidsættelse af de hidtil gjeldende positive Love at lægge et filosofisk Begreb om Kirkeret til Grund, og in specie derfra at udelukke alt, hvad der ikke umiddelbart angaar Udoøvelsen af de geistlige Handlinger, vilde, foruden de

mange andre Indvendinger, en saadan Fremgangsmaade vilde frembyde, ogsaa være stridende imod den allerhøieste Resolution af 7 April 1819, hvorefter den hidtilværende Forsatning paa Verne skal vedblive. At opregne alle kirkelige Love, som skulle gjælde i Bispedømmet, blev unødvendigt; thi hele Lovens 2den Bog og enhver sig dertil henholdende dansk Anordning, med Undtagelse af hvad der angaaer de i § 2 og følgende Paragrapher tydeligbetegnede Gjenstande, er eo ipso anvendelig paa Als og Vrøe, saa at der ikke kan være større Uvisshed om hvad der er Kirkelov for dette Bispedømme, end om hvad der er Kirkelov i Danmark, og Udgang til fuldstændig Kundskab herom er ligesaa tilgængelig, som Kundskaben om hvad der ellers i Hertugdømmet er gjældende Ret.

Under Undtagelsen i § 1 kan ikkun henføres saadanne Anliggender, der i Lovene selv ere betragtede som geistlige og derfor afhandles i Lovens 2den Bog, men senere have faaet en forandret Indretning, hvortil fornemmelig maa henregnes de, som behandles i Lovens 2 P. 19 og 21 Capit., nemlig Fattigvæsenet og Lovene om trykte Skrifter. Det lærde Skolevæsen, hvis et saadant bliver indført paa Als og Vrøe, vil og efter Grundsætningen i § 2, uagtet det omhandles i Lovens 2. Bog 18 Cap., dog være at behandle efter de derom udgivne civile Love. Det er ingenlunde Meningen af, bemeldte §, at udelukke hvad Lovens 2den Bog og tilhørende Anordninger fastsætte angaaende Gjenstande, der vedvarende i Lovgivnin-

gen betragtes som geistlige, men som komme i Berørelse med borgerlige Forhold og medføre borgerlige Følger og borgerlige Pligter. Ved en saadan Begrændsning vilde den hidtilværende blandede Forfatning ikke, som den Kongelige Resolution af 7 April 1819 foreskriver, været vedligeholdt, hvorimod de Danske Loves Virksomhed vilde i hoi Grad blevet indskrænket, naar de blot skulde gjælde i deres reen kirkelige Indhold med Ophævelse af alle de til kirkelige Bestemmelsers Dyrholdelse givne og umiddelbar i Kirkelovene fremsatte borgerlige Forskrifter. Det antoges saaledes, at med Hensyn til Daaben de Danske Love i eet og alt maatte være gjeldende i Bispedømmet, uagtet deraf tildeels resulterer borgerlige Pligter og de civile Embedsmænds Medvirkning behøves til disse Loves Overholdelse. De Spørgsmaale, som med Hensyn til Anvendelsen af Lovens 2 Bog 5 Cap. 6 og 7 Act. kunde opstaae, bortfalde iøvrigt efter Forordningen af 30 Mai 1828, og da dennes § 18 har optaget den tidligere i Hertugdømmerne paabudne Regel, at Barnets Familienavn ogsaa skal nævnes ved Daaben, saa er heller ikke nogen Modification i saa Henseende fornøden. Ligeledes er det klart, at de Danske Love maae være Regel ligesaa vel i Henseende til Confirmationsalderen og den Udgang, der gives til Dispensation fra samme, som i Henseende til Maaden, hvorpaa selve denne geistlige Handling foretages; thi ogsaa hvad i hiin Henseende er foreskrevet, er en integrerende Deel af Lovgiv-

ningen om dette kirkelige Anliggende. Derimod kunde der være Tvivl om Grændsen imellem de Danske og Slesvigiske Love med Hensyn til Ægteskabsmaterien, som i det Hele er den, hvori den geistlige og borgerlige Ret komme meest i Berørelse. Dog kunde de Danske Loves Virksomhed ikke heller indskrænke sig blot til Maaden, hvorpaa selve Vielsesacten bør forrettes. Forhen var det utvivlsomt, at den Danske Ægteskabsret gjaldte paa Als og Ærøe, endog med Hensyn til Skilsmislesager. Dette er vel, efterat Forordningen af 1 December 1797 har ophævet Lamperetten, forandret, i det de Skilsmislesager, som der foresalde, nu behandles ved den civile Ret og den Anklagedes Forum efter de Slesvigiske Love (See det Danske Cancellies Skrivelse til Biskoppen over Sjæns Stift af 30 November 1799, som findes i den Fogtmaniske Samling). Men at selve Præsten i at udføre sit Embede ved Vielsen ikke skulde have at rette sig efter de Danske Love, uden netop med Hensyn til Vielsens ritus, vilde være en total Afvigelse fra det hidtil beskæende. Saadanne Forskrifter, som at den, der vil indgaa Ægteskab, skal være confirmeret og have annammet Nadverens Sacramente; de Regler, der angaae Ægteskab mellem Personer af forskjellig Religion o. s. v., ere ganske aabenbar af kirkelig Natur. Men ogsaa mangfoldige af de iøvrigt foreskrevne Betingelser for Ægteskabs Stiftelse hidrøre for en stor Deel fra Ægteskabs moralsk-religiøse Natur, (s. Ex. Forbudene imod Ægtes-

skab i de forbudne Grader, imod at Personer komme sammen, der have bedrevet Hoer med hinanden) og staae saaledes i noie Forbindelse med den kirkelige Synspunkt, hvorfra Egtteskab er blevet betragtet. Men baade i denne Henseende, og i Henseende til en Mængde For skrifter, der isøvriat aabenbar ere af reen kogerlig Natur, saasom at Personerne skulde have, havt Borne-Kopperne eller være vaccinerede, at Manden i visse Etillinger skal have gjort Indskud i Enkekassen for sin tilkommende Kone m. m., er Danmarks og Hertugdømmernes, in specie Hertugdømmet Slesvigs, Lovgivning saa samstemmende, at det i practisk Henseende var ligegyldigt, hvilken Lov der blev erklæret gjeldende.

Da nu Forordningen 30 April 1824 indeholder alt det samlet, hvad Præsterne i Danmark have at iagttage ved et Egtteskabs Indgaaelse, saa kunde den fuldkomneste Simpllicitet opnaaes og en Mængde Tvivl, som ellers kunde opstaae, undgaaes, naar det gjøres Præsterne i fornævnte Bispedømme til Pligt i eet og alt at rette sig efter bemeldte Forordning, allene med Undtagelse, hvor der gives særegne og fra de Danske forskellige Slesvigiske Love angaaende de borgerlige Forhold, som faae Indflydelse paa en Persons Berettigelse til at indgaae Egtteskab. I Overensstemmelse hermed maatte de Slesvigiske Love angaaende den Alder, der kræves til Egtteskab, angaaende Nødvendigheden af Forældres og Formønderes Samtykke, angaaende de vedkommende Arvingers Rettigheder, naar en Enke eller Enkemand vil indgaae nyt Egtteskab, iagttages, naar Bielse foregaaer i Bispedømmet Als og Erøe. Ligeledes følger det af det Foranførte, at Forordn. 30 April 1824 § 3 Nr. 10, som vedkommer Fattigvæsenets Rettigheder til at modsætte sig Almisselemmers Egtteskab, bortfalder i bemeldte Bispedømme, hvorimod det sammesteds bliver at iagttage hvad der muligt i de Slesvigiske Love maatte blive fastsat om denne Gjenstand. Derimod vilde det have været uden Betydning, at gjøre Undtagelse fra Forordningen

for saadanne Tilfælde, som vel i deres Natur maae hertregnes til den borgerlige Ret, men hvori dog Forordningen har givet en Forfkrift, der med Hensyn til den Slesviigske Lovgivning netop er ligesaa passende, som med Hensyn til den Danske.

De Grundsætninger, Anordningen saaledes har fulgt, ere iøvrigt stemmende med dem, der hidtil have været antagne, hvorom adskillige i Utsings Rescriptsamling indførte Cancellie-Breve vidne, s. Ex. Skrivelse af 4 April 1820, der antager, at Udfærdigelse af Dispensationer til Ægteskabs Indgaaelse paa den Deel af Als, der i geistlige Sager sorterede under Fyens Stift, henhører under det Danske Cancellies Resfort, fordi hine Bevillinger nærmest angaae Ret til Ægteskabets Stiftelse, der rettest ansees som et kirkeligt Anliggende, og Cancellies Skrivelse 17 Junii s. A., hvorefter Præsterne paa Als og Vrøe, naar en Enke eller Enkemand udenfor den geistlige Stand (i hvilken Stand den Tid de danske Love vare gjeldende for Skiftevæsenet) vil indlade sig i nyt Ægteskab, have med Hensyn til den Forpligtelse at stifte med den Afsødes Arvinger at iagttage hvad de for Hertugdommet Slesvig gjeldende Anordninger fastsætte.

Det bemærkes her endnu, at den i Anordningens § 2 nævnte Berordning 22 December 1786 kræver endog Forældres Samtykke til fuldmyndige Børns første Ægteskab, og i visse Tilfælde er Ægteskab, indgaaet uden Forældres eller Børges Samtykke, navnlig naar det er indgaaet i et fremmed Parochie, i Henhold til en ældre Forordning af 8 December 1766, en Nullitet, og nye Wielse vil være fornøden naar Hindringen siden ophæves. I første Henseende maatte Forordningen ogsaa gjælde for Bispedommet Als og Vrøe, fordi denne Gjenstand staaer i nærmeste Forbindelse med den borgerlige Retts Grundsætninger angaaende patria potestas; men derimod tillod den Danske Ægteskabsret ikke, at det engang stiftede Ægteskab annulleredes formedelt hiin Mangel eller at nye Wielse fandt Sted, hvorimod Dvertrædelsen iøvrigt,

feruden det Ansvar, som deraf følger for Præsten, beholder de Folger for Parterne, som Verordning 22 December 1786 bestemme.

Forordningen 30 April 1824 § 8 indeholder, i Overensstemmelse med Lovens 2—8—3, at Præsten bør afholde sig fra at sammenvie Personer, imod hvis Egtelkab Forbud er gjort ved den vedkommende Retsbetjent, naar dette Forbud tillige paa lovlig Maade er forfulgt og det ei ved Dom eller paa anden Maade er ophævet. Da Forsølgningen maa ske ved de Slesvigske Domstole, saa er det fundet hensigtsmæssigt, at den i Verordning 28 November 1800 § 8 satte terminus af 6 Uger, inden hvilken Stevning skal være udtagen, iagttages paa Als og Væge istedetfor Bestemmelsen i Lovens 1 B. 21 Cap. 20 og 21 Art., hvorfor og derom er tilføjet en særlig Bestemmelse i Anordningens § 3.

Derimod fandtes det ikke tjenligt, efter Commissionens Forslag, at indføre den i Verordning 28 November 1800 § 11 foreskrevne Regel, at det ordentlige Vielskæstet, der ellers efter § 10 i Almindelighed er det, hvor Bruden til den Tid, Vielsen foretages, har Boepæl, Tjeneste eller fast Ophold, skal rette sig efter Stedet, hvor Bryllup holdes, saafremt Bruden uden for sit Hjem har Forældre, Formyndere, Eodskende, Forældres Eodskende eller Bedsteforældre og Brylluppet holdes hos disse, eller naar Brylluppet staaer paa det Sted, hvor de skulle boe og som de strax flytte til, eller hvor Brudgommen boer og er indrettet.

Der er ved Lovens 2—8—5 og de indførte Bevillinger givet tilstrækkelig Leilighed for dem, som af en eller anden Grund ønske Afvigelse fra den almindelige Regel om Vielsens Forrettelse paa Stedet, hvor Bruden hører hjemme, ligesom Bruden i mange Tilfælde heller ikke kan siges at have andet Hjem end det, hvor hun hos Forældre eller andre Nærpaarørende opholder sig paa den Tid, hun vies. Men det ansaaes dog hensigtsmæssigt, at der vedligeholdtes en bestemt, ikke umiddelbar

af Vedkommendes Godtbefindende afhængig Regel om Stedet, hvor Vielsen skal foregaae; thi naar og en anden Præst da, til Exempel med Bevilling, kommer til at forrette Vielsen, saa maa dog, efter den citerede Forordning 30 April 1824, § 14, Attest tilveiebringes fra den rette vedkommende Præst, saa at de der maatte have Indsigelser imod Egtteffabet, vide til hvilken Præst, de have at henvende sig. Commissionen for Kirkelovenes Revision har og, paa Grund heraf, erklæret sig mod et tidligere gjort Forslag om en Udvidelse af bemeldte Forordning af 28 November 1800 § 11 til Danmark.

Ei heller er nogen Bestemmelse om Troelovelse funden fornøden, hvorom Commissionen havde fremsat Forslag, for at hæve de Tvivl, som kunde anlediges derved, at Troelovelse ved Forordning af 4 Januar 1799 er afskaffet i Danmark, men derimod endnu finder Sted i Hertugdømmet Slesvig.

Cancelliet har nemlig fundet det indlysende, at naar en Præst i Bispedømmet Als og Ærøe, hvor de Danske geistlige Love gælde, forretter Vielsen, kan der saa lidet, som om Vielsen blev forrettet noget Sted i det egentlige Danmark, i noget Tilfælde fordres, at en Troelovelse skal foregaae, om end Proclamation forhen maatte være foregaaet paa et Sted, hvor Hertugdømmets geistlige Love gælde; og det vedkommer ikke den nærværende Anordning hvad der i Hertugdømmene er at iagttage naar Personer, for hvem der er lyst fra Præbikestolen i et District, hvor de Danske Kirkelove gælde, siden ville vies i et de Slesvigiske eller Holsteniske Kirkelove undergivet District.

Uagtet Anordningens § 3 deels ved en almindelig Regel deels ved at nævne alle Hovedtilfælde tydelig har betegnet de Gjenstande, med Hensyn til hvilke Geistligheden paa Als og Ærøe bør være de Slesvigiske Love underkastet, er det dog fundet hensigtsmæssigt at en saadan Fortegnelse over disse Love gives, som Paragraphens Slutning indeholder.

(Fortsættes).

Ledigt Embede.

Under det danske Cancellie: Sønder Sogns Sognefald i Viborg, 300 Rd.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 21 November, er den Procurator ved Viborg Lands-Overret L. Ussing af Ribe Stiftsøvrighed meddeelte Bestalling til at være Forstander ved Ribe Hospital allernaadigt confirmeret; den 28, Sognepræst for Tersløv og Soelberg Menigheder i Sjælland, J. P. H. Beck, beskikket til tillige at være Provst for Næs og Løve Herreder samt for Nidløse, Tersløse, Skjelleberg og Steenlille Sogne i Mehrløse Herred i Holbøcks Amt; Sognepræst ved Sønder Sogns Kirke i Viborg, S. Friis, til Sognepræst i Kallundborg; Cand. theol. H. F. Blichfeldt til personel Capellan for Drmslev og Kolbt Menigheder i Aarhus Stift; Cand. theol. P. Henriksen til personel Capellan for Thorsager og Bregnet Menigheder i samme Stift; den 30, Landphysicus i Viborg Stift, Licent. med. J. G. Lind, til virkelig Justitsraad; Districtschirurg i Hobroe med tiliggende Landdistrict, M. Petersen, til virkelig Cancellieraad.

Under General, Toldkammer, og Commerces Collegiet: Den 30 November er ældst Committeret i Collegiet, Statsraad Lehmann, beskikket til 3die Deputeret; Justitsraad Garlieb, Ridder af Dannebrøgen, surnummerair Committeret i Collegiet, beskikket til virkelig Committeret; Justitsraad Jensen, Assessor i Collegiet og Kammersecretair for den tydske Afdeling af Collegiets Cancellie, til surnummerair Committeret, samt overdraget i Forening med sin Stilling som Kammersecretair det holfsteen-lauenborgske Toldfag som Departementschef.

Collegial=Lidende.

Med kongeligt allernaadigt Privilegium.

X Nr. 50. Den 15de December 1832.

Redigeret, forlagt og udgivet af:

Peter Johan Monrad, Anders Sandøe Ersted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Trykt i det Christensenske Officin ved J. D. Øvist.

Lovgivning.

(Fortsættelse af de i forrige Nr. begyndte Bemærkninger ved den sammesteds meddeelte Forordning 7 November angaaende de geistlige Sagers Behandling og Bestyrelse paa Verne Uls og Grøe.)

Ad § 4. Efter de heri nævnte Slesvigiske Forordninger er det anden Tuledag, og paa sine Steder tillige anden Paaschedag, at Præsten skal prædike over Edbens og Sandhedens Hellighed. Men den nedsatte Commission havde fundet det mere passende, at denne Prædiken efter Biskoppens Bestemmelse henlægges til en Søndag, end at man dertil anvender en af de christelige Fester, hvorpaa den store Begivenhed, til hvis Minde Festen er helliget, bør være Gjenstanden for Præstens Foredrag; og denne Mening maatte bifalbes.

Ad § 7. Bestemmelsen stemmer med den paa Als og Vrøe hidtil gjældende Forfatning. § 9 viser isøvrigt, hvorledes det Usikre i hiin Bestemmelse snart vil blive afhjulpet ved en speciel Regulation af hvert Kalds Indtægter.

Ad § 8. Ligesom Rescriptet af 2 Februar 1810 viser, at Lolland-Falsters Stift, uagtet dets Afsondring fra Fyens Stift, skal vedblive i Henseende til Brandhjælp til Præster at staae i det forrige Forhold, saaledes antoges det og, at de gjensidige Bidrag ikke kunde bortfalde imellem Fyens Stift og Als og Vrøe. Det Fyenske geistlige Brandsocietet er ogsaa efter den under 19 Jan. 1822 confirmerede nye Fundats sælles for alle 3 forhen forenede Bispedømmer.

Den givne Befaling om at Præstegaardene paa Als og Vrøe skulle holdes forsikrede, er analog med den heron: i Kongelig Resolution af 13 September 1820 for Danmark givne Bestemmelse.

Ad § 11. Da Hans Majestæt har befalet, at der skal oprettes Provstier i Bispedømmet Als og Vrøe, fandtes det og at geistlige Sager der, som andetsteds, burde behandles ved Provsteret; imidlertid kunde Stedets civile Dommer ikke gives Plads i en saadan Ret, saaledes som ellers Forordningen 5 December 1806 § 5 bestemmer, da han ei kan formodes at have den fornødne Kundskab til de Danske Love og Retsformer, og det vilde rykke ham ud af hans sædvanlige Forhold, om han skulde

tilpligtes at beeltage i Domme og Behandlinger, som hørte under danske Overdomstoles yderligere og endelige Paakiendelse. I Henseende til hvilke Sager der skulle forhandles ved geistlige Retter, ere Udtrykkene i Forordn. 5 December 1806 § 4 ikke ganske fulgte, fordi det er upaatvivleligt, at den ikke har havt til Hensigt, saaledes som Ordene kunde synes at medføre, at udelukke de Sager fra de geistlige Retter, der maatte anlægges imod en geistlig Embedsmand for saadant forargeligt Levnet udenfor Embedet, som dog skal paatales og straffes med Hensyn til hans Embedsstilling, cfr. L. 2 B. 11 Cap.

Den nævnte Forordnings § 6 lod sig ei heller ubetinget anvende paa Als og Væse.

Da en geistlig Overret ikke kunde nedsettes paa disse Der, fordi Amtmanden ikke kan forudsættes at besidde det Bekjendtskab til de Danske Love, som Stiftamtmandene i Danmark, er Paakiendelsen i anden Instants af-geistlige Sager i Bispedømmet henlagt under Landemodet i Odense, dog at Biskoppen over Als og Væse tillige tiltræder samme i det omhandlede Tilfælde.

Slutningen af § 11 er foranlediget ved den Slesvigiske Overrets Bemærkning, at Lovens 2 B. 11 C. 16 A. krævede en nærmere Bestemmelse, for ikke at lade den civile Embedsmand i Tvivl om hvorvidt hans Competence strakte sig med Hensyn til de i Artiklen ommeldte Bøder. Artiklens Bydende fandtes at burde, forsaavidt

Als og Erøe angaaer, alene gjælde om Boder, der idømmes ved den geistlige Ret.

Ad § 12. Da det Danske Cancellie, ifølge allerhøieste Rescript 7 April 1819 § 2, i geistlige og Skolesager skal staae i directe Correspondence med Amtmanden og andre verdslige Embedsmænd paa Als og Erøe, maa ogsaa Cancelliet endelig kunne afgjøre alle de geistlige Sager, som, efter den i Danmark gjeldende Forfatning, ikke behøve Afgjørelse ved Rettergang. Kunne de bid hørende Foranstaltninger end ikke i selve Danmark beqvemmelig lægges under Domstolenes Virkekræds, vilde dette endnu mindre gaae an paa Als og Erøe, da de Slesvigste Domstole ikke med den Hurtighed og Letthed som de danske kunne afgjøre de i saa Henseende opstaaende Sager, der skulle bedømmes efter de danske Kirke- og Skolelove, ved hvis Fortolkning den øvrige danske Lovgivning ogsaa ofte kan komme i Betragtning. Isærbeleshed vilde Skolevæsenets Indretning efter de Danske Love føre til mange Vidtløstigheder og Vanstueligheder, naar Forpligtelse til Skolegang og Skolebidrag ikke kunde gjøres gjeldende uden igjennem de Slesvigste Domstole, men hvad Skolevæsenet og de egentlige kirkelige Anliggender betræffer maa Grundsætningen være den samme.

Ad § 13. Forordningen 5 December 1806 (udvidet til Norge ved Forordningen 7 April 1809 og til Island ved Forordningen 27 November 1816) er hidtil ikke heller med Hensyn til Skifte og Auctioner efter Geist-

lige blevet gjort gjeldende paa Als og Væroe, fordi Geistlighedens Skifter for en stor Deel maae behandles efter de danske Love, og det altsaa medførte nogen Bankelighed at overgive disse Skifter til de vedkommende verdslige Retter, der isørigt have at rette sig efter de Slesvigiske Love. Imidlertid fandtes det dog ved denne Kætlighed rettest at fritage ligesaa vel Geistligheden i hiint Bispedømme, der selv ønskede det, som den øvrige Geistlighed i Danmark for Skiftehold og de øvrige dermed forbundne Forretninger, der i deres Natur ere verdslige, og hvorved der og for en stor Deel maa tages Hensyn til de Slesvigiske borgerlige Love, hvilken Omstændighed og, i Tilfælde af Skiftebehandlingernes eller Auktionsforretningernes Indankning for danske Overdomstole, kunde medføre Ueiligheder. Vel maatte de Danske Love tildeels vedblive at være Regel for Skifternes Behandling efter Bispeddømmets Geistlige; men de danske Loves vedvarende Virksomhed ved geistlige Skifters Behandling burde dog indskrænke sig til de under Kirkelovene hørende Gjenstande, som komme under Skiftebehandling, fornemmelig Naadensaaret og Præstegaardes Indløsning. Foruden denne vedvarende Virksomhed maatte der og med Hensyn til Arve- og Familieforholdene tilstaaes de danske Love nogen transitorisk Virksomhed. Det var i denne Henseende kommet under Spørgsmaal, om ikke den Danske Lovgivning med Hensyn til Arvegangsmaaden burde ligesrem gjøres til Regel for de nu værende Præster, og det var anført, at disse og deres Hustruer

ellers vilde tabe den Fordeel, som denne Lovgivning indbringer fremfor den Slesvigſke i Henseende til Enters Arveret, og at paa den anden Side Børnenes Rettigheder vilde formindſkes, fordi Forældre, som have Børn, ere langt mere indſtrængede i Naadigheden over deres Formue efter den Danſke end efter den Slesvigſke Lovgivning. Men ſaadan Undtagelse fandtes ikke nødvendig; thi da Arvefølgen blot beroer paa Loven, ſaa træder enhver nye Lovgivning om Arvefølgen ſtedſe i Kraft med Henſyn til al Arv, der falder efter den Tid, Loven gives, uden Henſyn til at de Familieforhold, hvorved Arveretten begrundes, ere ældre. Tilfældet bliver beſubemmed med Henſyn til Arvingerne efter de nuværende alſiſke og ærſiſke Geiſtliche det ſamme, ſom om diſſe bleve forflyttede til et andet Diſtrict i Hertugdømmet Slesvig eller Holſten og der døde, i hvilket Tilfælde det ikke vilde kaldes i Tvivl, at deres Eſterladenſkaber maatte deles efter det Steds Love, hvor de havde deres Hjem paa den Tid, Dødsfaldet ſete, ligesom omvendt, naar en Geiſtlig forflyttes fra Hertugdømmene til Danmark og der afgaer, den Danſke Arvefølge træder i Stedet for den, ſom gjeldte paa den Tid, Familieforholdene bleve ſtiftede. At Børn eller andre Descendenter, iſtedetfor efter Danſke Lov at have jus quæſitum til Forældres og Ascendenterſ hele Formue, paa det nær, ſom, i Overeensſtemmelse med Lovens 5—4—15, kan gives til gudaligt Brug, i Hertugdømmet Slesvig kunne affindes med et viſt legi-

timum, syntes derfor ikke at være af nogen afgjørende
 Bigtighed; og hvad alle andre Arvinger angaaer, da, som
 deres Arveret kunde betages dem ved Testament, kunne de
 fra ingen Synspunkt anses præjudicerede ved den forandrede
 Arvefølge. Med Hensyn til vedkommende Geistlige selv,
 som maatte ønske at der med deres Efterladenskaber skal
 forholdes saaledes, som de Danske Love have foreskrevet,
 fandtes det imidlertid rigtigt, at give dem Afgang til
 at erholde gratis Confirmation paa Testamenter, hvorved
 de tilkjendegive saadant. Det er isørigt ikke i egentlig
 Forstand Tilfældet, at Enkers Arveret er mindre efter
 den Slesvigiske Ret, hvorefter de kun tage Lod med bedste
 Barn, end efter de Danske Love, der give dem Ret
 til det halve Boe, da dette ikke er Arv, men kun den
 Andeel af det sælles Boe, der allerede forhen var den
 Længstlevendes Eiendom. Dette imellem Ægtefolkene
 bestaaende Forhold bør ikke, forsaavidt de nuværende
 Geistlige paa Als og Vro og deres nuværende Hustruer
 angaaer, fornylles derved, at de nu gaae over fra den
 geistlige til den verdslige Skiftejurisdiction; thi de ind-
 byrdes Rettigheder, som de i saa Henseende have, ere
 ikke, lig Arveretten, eventuelle, der først ville komme
 til Virkelighed ved Arveladerens Død, men alt exister-
 ende Rettigheder. For Lydeligheds Skyld, og da den
 Ægtefolk efter den Slesvigiske Ret tilkommende Arveret
 ikke burde forenes med Ret til det halve Boe efter 5 B.
 2 G. 19 eller 20 Art., men disse Artikler i eet og alt

tages til Følge ved Skifter efter de nuværende Præster og deres nuværende Hustruer, indeholder § 13 den fornødne Bestemmelse herom.

Om det end kan medføre nogen Uleilighed, at de Slesvigske Autoriteter ved geistlige Skifter i visse Henseender komme til at rette sig efter de Danske Love, bliver dog denne Uleilighed langt mindre end den, der kunde flyde af den hidtilværende Tingenes Orden. Det er nemlig ikke blot Arvelovene, som komme i Betragtning ved Skiftesbehandlinger, men herved maa ogsaa al den Afdødes Gjæld berigtiges og de derom opstaaende Trætter afgjøres; men i denne Henseende maatte upaatvivlelig de Slesvigske Love ligesaa vel være Regel, naar Gjældsfordringer søges efter en afdød Geistlig, som om han i levende Live blev søgt for denne Gjæld, ligesom de og maatte være gjeldende ikke mindre med Hensyn til Gjældsfordringernes indbyrdes Classification i Tilfælde af Concurs end med Hensyn til Bedømmelsen af Fordringernes juridiske Gyldighed i sig selv. De Love, der komme i Betragtning ved Gjældsfordringers Afgjørelse ere imidlertid end mere omfattende og indgribende i det hele borgerlige Liv end Arvelovene.

Ad § 14. Det var af Commissionen foreslaaet, at Præstens Forsøg paa at stifte Enighed imellem uforligelige Egtfolk skulde være en absolut Betingelse for Skilsmisfagers Antagelse ved Retten; men herved vilde man være gaaet videre end den almindelige Danske Lovgivning medfører, da denne kun paabyder sliq Mægling

i Tilfælde, hvor Separation eller Skilsmisse søges ved Bevilling, hvorimod de egentlige Retsfager, Skilsmisse angaaende, ikke behøve først at underkastes Præstens Mægling.

Ad § 16. Disse Reglementer ere udfomne under 7 November sidstl. og ville blive meddeelte i et følgende Nr. af denne Tidende.

Ad § 18. Commissionen havde foreslaaet detaillerede Bestemmelser om Maaden, hvorpaa Kirkemidlerne skulde administreres; men denne Detail fandtes ikke at høre til den almindelige Anordning.

Ad § 18. Bestemmelsen om Præstens Medhjælperes og Kirkeværgers Udnævnelse af Amtmanden og Biskoppen er stemmende med Lovens 2—9—2 og 2—22—9, hvorefter de skulde udnævnes af Kirkens Forsvar (se. Forordn. 23 December 1672 og 13 August 1734 § 1). I det hertugelige District er det klart, at Hertugen selv, som Patron, kan udnævne Kirkeværger, hvilke egentlig blot ere Patronens' Fuldmægtige i at paaagte Kirkens Løb, ligesom og Ansvarer altid hviler paa Patronen.

Ad § 19. Denne Paragraph er stemmende med den Slesvigsk Dverrets og det Slesvig, Holsten-Lauenborgsk Cancellies Forslag, med den Modification, som flyder af at der paa Grøe og i Als Nørre-Herred, ligesom allerede tidligere er skeet i Sønder-Herred, skal bestikkes Provster, hvilket især fandtes tiltraadeligt af den

Karsag, at derved de Forviklinger aldeles undgaaes, som ellers opstaae med Hensyn til Fattigvæsenet. Cancelliet gjorde allerunderdanigst Indstilling om saadan Ansættelse af Provster, samt om at Provsten i Alsøe Nørre-Herred skal forrette Biskoppens vices i de Tilfælde, hvor dette i Danmark paaligger Stiftsprovsten; og Hans Majestæt bifaldt denne Indstilling ved allerhøieste Resolution 28 Marts d. A.

Da det blev anseet tvivlsomt, om den Sognehjelp, som Lovens 3—13—10, Forordn. af 28 Januari 1682 § 13 og Forordning 29 Juli 1778 hjemle brandlidte Bønder til deres Bygningers Gjenopførelse, ogsaa kunde fordres naar den afbrændte Bygning var forsikket i Landets Brandkasse, blev det ved allerhøieste Resolution af 17 December 1802, kundgjort ved Cancellie-Placat af 24 s. M., fastsat, at Hjelpen ogsaa i det nævnte Tilfælde skulde ydes, men mod billig Betaling. Denne allerhøieste Resolution har aabenbar sin Grund deri, at Assurancen, naar den er tegnet for den hele Sum, hvortil Bygningerne ere vurderede, giver en saa fuldstændig Erstatning, at Bygningerne, ogsaa med Indbegreb af de Materialkjørseler og det Haandlangerarbejde, som dertil udfordres, kunne opreises for Assurancen, der, hvad Landbygningerne angaaer, end ikke ned sættes fordi Bygningerne ere forældede, naar de isvrigt ere forsvarligt vedligeholdte, saa at den Brandlidte, imod al Brand-

forsikrings Natur og Hensigt, vilde vinde ved Ildbranden, hvis han var fritaget for at bære hiin ikke ubetydelige Deel af de Udgifter, som ere forbundne med Bygningernes Opførelse, hvorimod det paa den anden Side fandtes retfærdigt og billigt, at der dog sikredes ham Udgang til mod billig Betaling at erholde den Hjælp, som Sognemændene, naar Bygningerne havde været uforsikrede, skulde have ydet uden Bederlag, hvilken Ret kunde være ham vigtig i det mindste i enkelte Tilfælde, hvor ellers hans Trang til Kjørsels- og Haandlanger-Hjælp kunde foranledige opskruede Fordringer om Betaling.

Men da Landbygningernes Brandforsikring siden hiin allerhøieste Resolution blev givet, er saaledes bleven udvidet, at det kan ansees som sædvanligt, at Landbygninger holdes forsikrede, og det, skjøndt denne Forsikring er og fremdeles bør være frie, dog neppe er hensigtsmæssigt, at de, som efterlade dette Betryggelsesmiddel, skulde have Fordæle fremfor deres øvrige Sognemænd, hvilket dog sker, naar disse i Ildbrandstilfælde uden Bederlag skulde yde den anordnede Hjælp, men derimod ikke naar Ildbranden er dem overgaaet kunne erholde saadan Hjælp uden Betaling, saa sandt Cancelliet, hvis Mening Rentekammeret tiltraadte, at Gjensidighed i saa Henseende burde finde Sted, og at saaledes den Sognemændene paaliggende Tvangsplicht, at yde Hjælp med Kjørseler og Arbeide, burde underkastes den Indskrænkning, at den, hvad enten Bygningerne de facto vare forsikrede

eller ikke, ikkun skulde ydes imod billig Betaling. Denne maatte isvrigt efter Egnens Keilighed bestemmes af Amtmanden, men det ansaaes dog gavnligt, at der, saavidt muligt, gaves en almindelig Regel, hvilket dog ei lod sig gøre uden med Hensyn til Kjørselet, hvorfor Betalingen i Almindelighed formeentes at kunne bestemmes til $\frac{2}{3}$ af Betalingen efter Bøgnmandstaxten, dog at derved maatte tages behorigt Hensyn til Forholdet af den Vægt, den Ljørepligtige Sognebeboer fremfører, imod hvad Bognmanden er forbunden til at tage til Læs.

Efterat denne Sag var Hans Majestæt allerunderdanigst foredraget, behagede det Allerhöfstsamme den 14 November sidstleden at resolve saaledes:

Ligesom den Eierne af afbrændte Bøndergaard eller Huse, ifølge Lovens 3die Bogs 13de Capitels 10de Artikel og Forordningen af 28 Januari 1682 § 13, samt Forordningen af 29 Juli 1778, tilkommende Hjelp af Sognemændene til deres Bygningers Gjenopførelse skal, i det Tilfælde at Bygningerne have været forsikrede i Landets Brandkasse, efter den allernaadigste Resolution af 17 December 1802, der er bekjendtgjort ved Cancelli-Placat af 24 s. M., ikke kunne fordres uden mod billig Betaling for de Kjørselet og det Arbeide, som af Sognemændene blive at yde, saaledes skal det samme for Fremtiden ogsaa gjelde med Hensyn til de Eiere, der have efterladt at lade deres Bygninger forsikre i bemeldte Kasse. Iøvrigt bliver Betalingen at bestemme af Amt-

manden efter Egnens Leilighed; men i Henseende til Kjørflerne bliver det at iagttage, at, hvor Betalingen, efter disses Bestaaffenhed, kan bestemmes i Forhold til Miletallet, bør den ikke overstige $\frac{2}{3}$ af den Betaling, som Bognmandstaxten fastsætter, under behørigt Hensyn paa Forskjellen mellem den Vægt, som den kjorepligtige Sognebeboer fremfører, og den, som en Bognmand er forbunden at tage til Læs; og i andre Tilfælde bliver Betalingen at fastsætte i Forhold til foransførte Regel.

Denne allerhøieste Resolution er kundgjort ved en Cancellie=Placat af 22 November.

Fra det danske Cancellie er den 4 December sidstleden udkommet følgende Placat:

Det har behaget Hans Majestæt Kongen under 21 f. M. allernaadigst at resolvere:

- 1) At der for hver 6 Mand, som udskrives til den staaende Hær, skal udskrives en Dvercomplet, samt at de saaledes udtagende Dvercomplete skulle paa den hidtil foreskrevne Maade gives fortløbende Nummere, til Regel for den Orden, i hvilken deres Indkaldelse til vedkommende Regimentter og Corpser bør finde Sted.
- 2) At disse Dvercomplete, foruden den tidligere befalede Anvendelse til Erstatning af der tilfældige Afgang blandt de udskrevne Recrutter mellem Sessionen og Mødetiden samt til Erstatning for anden tilfældig Afgang i bemeldte Tid, skulle anvendes til Erstatning af de efter Mødetiden i Exerceerskolen utjenstdygtig blevene Recrutter, men, forsaavidt de ei dertil behøves, endog til Erstatning af al anden tilfældig Afgang i Løbeaaret fra den ene Session

til den anden, først blandt Mandskabet, der tjener under 2 Aar, og derefter blandt Mandskabet, der har tjent over 2 Aar.

- 3) At samtlige disse udfsevne Overcomplette skulle, forsaavidt de ere udtagne til Artilleriet, Infanteries Regimenterne og Jægercorpserne, beordres til at møde ved vedkommende Regimenter og Corpser til samme Tid, som de øvrige til disse udfsevne Recrutter, hvorimod der, forsaavidt de ere udfsevne til Cavallerie-Regimenterne, bør følges den Regel, at foruden det Antal, der alt efter Sessionens Afholdelse er sat i virkelig Nummer, ikkun saa stort et Antal af dem beordres til Møde i den Exerceerskole, der begynder nærmeste 30 Juni, som Regimentet maatte behøve til at dække de Vacancer, der opstaae blandt Recrutterne efterat Exerceerskolen er begyndt, og som Tiden og andre Omstændigheder tillade at dresferd tillige med de allerede indkaldte Recrutter i det løbende Halvaar, hvorimod de tilbageblevne Overcomplette først samtlige have at møde i den Exerceerskole, som begynder den næstkommende 18 December.
- 4) At de Overcomplette, hvilke i Aarets Løb ikke anvendes, ei, som hidtil, gives Betegning som Frilodder, men forlods anvendes til at indgaae under de for det følgende Aar udskrivende Tienstgjørende; og altsaa i eet og alt betragtes som bestemt allerede Udfsevne, men hvis Ansættelse til stadig Tjeneste, efterat de have gennemgaaet Exerceerskolen, muelig kunde vorde udsat eet Aar.
- 5) At disse Overcomplettes Tjenesteaar bør beregnes fra samme Tid, som de Recrutters, der tillige med dem møde i Exerceerskolen, men
- 6) At de 2 Aar, de bør forblive til stadig Tjeneste i Garnisonen, bør, forsaavidt de inden næste Session anvendes ved vedkommende Regimenter og Corpser, beregnes fra den Tid, da de, efterat have gennemgaaet Exerceerskolen, første Gang indkaldes til at

gjøre stadig Tjeneste; men at naar dette ei er Tilfældet, denne Tjeneste beregnes fra den Termin, da det følgende Aars Recrutter eller hvad Cavallerie-Regimenterne angaaer, de af disse Recrutter, som indbeordres til Exerceeskolen den 30 Juni, sættes i fast Nummer efterat have gennemgaaet denne. Til denne Tid blive altsaa disse Overcomplete, der det foregaaende Aar have gennemgaaet Exerceeskolen, af vedkommende Regimenter og Corpsse gennem Land- og Sø-Krigscommissairerne at tilføje til Møde i Garnisonen.

Denne allerhøieste Resolution kundgjøres herved til alle Vedkommendes Efterretning og allerunderdanigste Efterlevelse.

Blandede Efterretninger.

Den 7 December er Rjodmand H. P. Hansen i Aalborg erkjendt som Storhertugelig Mecklenborg-Schwerinske Consul og Handelsagent i Aalborg og Omegn.

Ledige Embeder.

Under det danske Cancellie: Sognekaldet paa Den Anholt, 250 Rd. — Weierslev og Blidstrup Sognekald i Aalborg Geist, 150 Rd. Det er iblandt de Kald, som der er forundt særdeles Lettelse i Skatter.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 5 December er Lands-Overrets- samt Hof- og Stadsrets Procurator H. A. Schæffer beskikket til Advocat i Høiesteret; ordineret Catechet og første Lærer ved Borgerkolen i Holbek, W. A. Honum, til Sognepræst for Vetterløv og Hømb Menigheder i Sjællands Stift; Overlærer ved den lærte Skole i Randers, Cand. theol. P. D. Wohnsen, til Sognepræst for Kullerup og Refsvindinge Menigheder i

Fyen; Adjunct ved den lærde Skole i Nyeborg, **Cand. theol. H. P. Bisted**, til residerende Capellan ved Fredensborg Slotskirke samt for Åsminderød og Grønholt Menigheder i Sjælland; den 7. Regimentschirurg ved Artilleriecorpset **M. Beausin**, Ridder af Dannebrog, tillagt Rang med Nr. tre i fjerde Klasse af Rangforordningen; Sognepræst paa Anholt, **M. Stob**, befikket til Sognepræst for Hjerl og Harre Menigheder i Viborg Stift; Sognepræst for Veierstef og Blidstrup Menigheder paa Morsø, **E. A. Mossin**, til Sognepræst for Østersnede Menighed i Ribe Stift; personel Capellan for Dursø Menighed i Sjællands Stift, **E. D. Sørensen**, til ordineret Degn og Overlærer ved Hovedskolen paa Romø under Ribe Stift; karakteriseret Bataillonschirurg ved Artilleriecorpset, **E. H. A. Bolbroe**, til Districtschirurg paa Vestmannø under Sønder-Amtet paa Island.

Under General Toldkammer- og Commerce-Collegiet: Den 4 December er **A. E. Richart** befikket til Skibsmægler i Kjøbenhavn.

Under Directionen for Universitetet og de lærde Skoler: Den 13 November er Geheimelegationsraad **Dr. philosophiæ P. D. Brøndsted** befikket til Professor ordinarius i Philologie og Archæologie; **Dr. Med. E. Otto** til Professor extraordinarius i Pharmacologie og medicina forensis; **Lector E. F. R. Slussen** til Professor extraordinarius i Astronomien; **Cand. Theol. P. Pedersen** til Observator ved det astronomiske Observatorium; samtlige ved Kjøbenhavns Universitet.

Collegial=Lidende.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

X Nr. 51. Den 22de December 1832.

Redigeret, forlagt og udgivet af:

Peter Johan Monrad, Anders Sandse Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Trykt i det Christensenske Officin ved J. D. Arvist.

Blandede Efterretninger.

Siden Emanationen af Forordningen af 1 Juni d. A. angaaende Kjøbmandsbøger*), er til Cancelliet indkommet en Mængde Ansøgninger, forstørstedelen fra Kjøbmænd i Provindsialstæderne, hvori disse besvære sig over den dem derved paalagte Byrde og anholde om enten ganske at dispenseres fra Forordningens Bud, i det de foregive ikke at have nogen Handel, hvorved der kunde være Brug for de befalede Bøger, eller at maatte nyde nogen Moderation i de med Bøgernes Anskaffelse forbundne Omkostninger, i det Noгле ønske at indskrænke sig til at holde den ene af bemeldte Bøger, enten Hovedbogen eller Journalen, Andre. at maatte forsyne deres Bøger med det ringere stemplede Papir af 4de Klasse Nr. 4 til

*) Eft. Coll. Tid. for d. A. Side 385—405.

42 §., som Forordningen tillader Høkere at bruge, naar de ville holde Handelsbøger.

Den Kjøbmændene ved fornævnte Anordning indskærpede, men i tidligere Anordninger hjemlede Forpligtelse til at holde autoriserede Bøger kan vel ingenlunde overhovedet ansees som byrdefuld for Handelsstanden. Det stemplede Papir, som dertil skal bruges, er en i sig billig Kjendelse med Hensyn til den Beviiskraft, Handelsbøger have, og som gjør, at de tildeels medføre samme Nytte, som Forfkrivninger og skriftlige Tilstaaelser. Autorisationen af Dvirghederne er nødvendig, til Betryggelse for at ikke de engang førte Bøger, efter Convenients, ombyttes med andre, eller andre Blade deri indskydes, som kunde tjene til at befordre uredelige Hensigter, og det anordnede Gebühr til Dvirgheden er kun en moderat Kjendelse for det Arbeide, der er forbundet med denne Forretning. Da det imidlertid ikke forhen var nøiagtigen overholdt, at Kjøbmændene forsynede sig med autoriserede Bøger, er det forklarligt, at adskillige ved Tidssomfændighederne særdeles reducerede Individider af de nuværende Handlende, der saaledes ikke hidtil have anseet sig underkastede nogen streng Forpligtelse i den ommeldte Henseende, have kunnet finde sig besværede ved den nu givne Forfkrift, ihvorvel denne umiddelbart gaaer ud paa at moderere den Udgift, som efter Forordningen af 3 Decbr. 1828 § 5 Litr. i var forbunden med Kjøbmandsbøgers Anskaffelse, og det nu paabudne Papir endog efter det

nomielle Beløb er lavere end det, Forordningen af 25 Mai 1804 § 13 havde anordnet, nemlig 4 Rd. 3 Mk. Det maa og bemærkes, at det vel ikke ved almindelig Lov var udtrykkelig foreskrevet, at en Kjøbmand skulde holde flere Handelsbøger, men at dette, foruden at følge af Sagens Natur, havde udtrykkelig Hjemmel i Artiklerne for adskillige Handelslaug.

Det blev taget under Overveielse, om det ikke for de nuværende Handlendes Bedkommende maatte være Anledning til at indrømme nogen Lempelse i Forordningens Anvendelse, hvorimod det fandtes, at det ikke burde stee nogen Forandring med Hensyn til dem, som i Fremtiden ville etablere sig som Kjøbmænd, da det i og for sig ingenlunde kan ansees skadeligt, at Personer, hvis Formuesomstændigheder ere saa ringe, at de end ikke kunne békoste de omhandlede Bøgers Anskaffelse, derved afholdes fra at etablere sig paa Kjøbmandshandel.

Den Moderation, der kunde være at indrømme, burde imidlertid ikke bestaae i Eftergivelse af Forpligtelsen til at holde regelmæssige Kjøbmandsbøger. Vel kunde det synes at være nok, for at holde Kjøbmændene til at føre slige Bøger, at de uden dette ei kunde nyde godt af den Begunstigelse, Loven og Forordn. 1 Juni b. U. tillægge Kjøbmændenes Fordringer med Hensyn til Bevistet for sammes Rigtighed, saa at ingen positiv Forpligtelse behøvedes at være foreskreven. Men det er dog vistnok en god Orden, som Enhver, der vil erhverve Borgerskab

paa Handel, bør underkaste sig, at der føres Bøger over den Credit, som gives i Handelen, og i al Fald kunde, i Tilfælde af Fallit, Boets Creditorer lide under at Kjøbmanden af Sorgløshed eller for en ubetydelig Besparelses Skyld havde efterladt at holde autoriserede Bøger. Forpligtelsen er og almindelig i andre handlende Stater og hjemlet i vore ældre Love. Ligesaa lidet fandtes nogen Indskrænkning i Bøgenes Tal at burde finde Sted. Vel havde nogle af de Ansøgende foregivet, at det Lidet, der af dem udborges, strax kan indføres paa vedkommende Kjøbers Conto i en Hovedbog, saa at en Dagjournal for dem er ufornöden, medens Andre have meent at kunne nøies med en Journal til Legitimation for deres Mellemværende med Kjøbere. Men det er indlysende, at enhver ordentlig Handel, hvori der gives Credit uden skriftlig Seddel, nödvendigviis kræver, hvad ogsaa flere ældre herhen hørende Bestemmelser have fordret, Brugen saavel af en Journal, hvori det Udborgede i chronologisk Orden kan indføres, som af en Hovedbog, der under hver Kjøbers særskilte Conto oplyser det ham Crediterede, og som ved dens Overensstemmelse med Journalen skal bevirke den Tillid til Kjøbmandens derpaa byggede Fordringer, der tillægges samme, naar begge bemeldte Bøger ere autoriserede og i behørig Form; for ikke at tale om den Bogførelse, som endvidere kan være fornöden til Oversigt over Kjøbmandens status. Udskillige af de fornævnte Ansøgninger ere og byggede paa den Forudsætning,

at Man ved at give den Bog, hvori det Crediterede i chronologisk Orden indføres, Navn af Kladebog, kunde undgaae at lade samme autorisere; men herved vilde der med Hensyn til den Bog, der er Fundamentet for Hovedbogen, og hvorpaa de i denne gjorte Ansørselers Paalidelighed alene berøer, tabes al den Garantie, som Autorisationen skal give. Derimod antog Cancelliet, at der kunde være Anledning til, for saadanne af de nuværende Kjøbmænds Vedkommende, hvis Formues- Omstændigheder maatte være saa ringe, at Anskaffelsen af Handelsbøger, forsynede med befalet stemplet Papir, for dem kunde blive for byrdefuld, at indrømme, at det stemplede Papir, som Anordningen paahyder, maatte første Gang udelivered dem imod den halve Betaling, hvilken Lettelse da isærdeleshed Kjøbmændene i de mindre Kjøbstæder, hvor Handelen er ubetydelig, kunde behøve. Men, ligesom Forordn. 1 Juni med Hensyn til dens Bud om det stemplede Papir til Kjøbmandsbøger, saa lidet som Forordn. 3 December 1828 § 5 Litr. i eller Forordn. 25. Mai 1804 § 13, skjelner imellem de forskjellige Kjøbstæder efter disses større eller mindre Omfang og Betydning som Handelsstæder, (en Forskjel, som de ældre Anordninger om det stemplede Papir havde gjort), saaledes formeentes den ovennævnte Moderation og at kunne tilskaaes uden Hensyn hertil. Det kunde da her i Staden overlades Magistraten og udenfor Kjøbenhavn Amtmændene, efter de befundne Omstændigheder, at bevilge de derom Ansøgende hiin Begunstigelse, hvorhos en Af-

Skift af den af bemeldte Autoriteter i hvert enkelt Tilfælde afgivne Resolution kunde tjene til Legitimation for Stempelpapirs-Forhandlerne for den eftergivne Deel af Betalingen.

Da Rentekammeret ikke havde noget imod det foransførte at erindre, indgik Cancelliet med allerunderd. Forestilling derom, hvorpaa Hans Majestæt den 28 November sidstl. allernaadigst resolverede saaledes:

„Vi bifalbe allernaadigst, at i Kjøbenhavn Magistraten og udenfor Kjøbenhavn Amtmændene bemyndiges til at bevilge de af de nuværende Kjøbmænd, som inden 1 Mai 1833 derom ansøge og som bemeldte Dvirgheder dertil finde trængende, Ulevering af det stemplede Papir, som de i Overensstemmelse med Vor Forordning 1 Juni d. A. § 2 behøve til de Handelsbøger, som de nu have at anskaffe dem, imod derfor kun at erlægge den halve Betaling; og skal bemeldte Dvirgheders Resolutioner tjene til Legitimation for Stempelpapirsforhandlerne i Henseende til den eftergivne Deel af Papirets Betaling.“

Denne allerh. Resolution er ved Circulair = Skrivelse fra Cancelliet bekendtgjort Kjøbenhavns Magistrat og samtlige Amtmænd.

Ved allerhøieste Resolution af 4 April d. A. blev det bestemt, at der med Hensyn til Frederiksberg Sogn skulde forholdes efter de almindelige Anordninger om

Værnepligten og hvad dermed staaer i Forbindelse, hvorhos det dog bifaldtes, at de daværende Eiere og Brugere af Jorder i bemeldte Sogn, og deres samt forhenværende Eieres og Brugeres Sønner, som ere fødte medens Forældrene vare i Besiddelse af disse Jorder, fremdeles maatte nyde godt af den Udskrivningsfrihed, som de hidtil de facto have nydt, og at dette ligeledes skal gjælde for de Sønner af de daværende Besiddere, som i Fremtiden fødes, naar Forældrene imidlertid ikke have ophørt at eie eller bruge titmeldte Jorder*).

At denne Undtagelse fra de almindelige i Forordningen 20 Juni 1788 og 8 Mai 1829 hjemlede Regler om Værnepligten ikkun tilstodes de omhandlede Jorders Eiere og Brugere, havde sin Grund i, at det ikkun var de Skjoder, hvormed Jorderne besattes, der gave disse Personer en tilsyneladende fritagelse fra hine Regler. At Sønner af andre i Sognet sig opholdende Personer, naar de ellers høre til den værnepligtige Stand, skulle indføres i Lægdsrullen, var allerede befalet ved Cancellie-Skrivelsen af 14 Marts 1795; og, da end ikke de Sønner, som fødes af en værnepligtig Fader i en Kjøbstad, ere frie for Værnepligt, er det altsaa imod Sagens Natur, at saadan Frihed skulde tilfalde dem, naar de fødes i Frederiksberg Sogn, uden at være i det Tilfælde, at de ovennævnte Skjoder af dem kunne paa-beraabes som et Slags Hjemmel til sig Frihed.

*) Cf. Coll. Tid. for d. A. Side 427—434.

Cancelliet modtog imidlertid en Forestilling fra Land- og Søkrigscommissairen i 1ste Sjællandske District, hvori han androg, at Frederiksberg Sogns samtlige Beboere siden Forordningen 20 Juni 1788 have de facto været i Besiddelse af Frihed for Børnepligt for deres Sønner, saa at den Ene i Egenkab som Eier, Jordbruger eller Beboer ikke har havt nogen større Ret end den Anden, og han henstillede derfor, om ikke den Fris-tagelse, som den allerhøieste Resolution af 4 April d. A. tilstaaer, maatte være anvendelig paa Børnene af alle foransførte Personer. Det bemærkedes ogsaa, at dersom Beboerne skulde classificeres efter deres forskjellige Stillinger og Børnenes Børnepligt derefter bestemmes, vilde saadant medføre en Deel Vanskeligheder og Forviklinger, saavel med Hensyn til Undersøgelsen af Fædrenes Stilling paa den Tid, Sønnerne ere blevne fødte, som og med Hensyn til at en Deel af de i Frederiksberg Sogn fødte ere bortflyttede og adspredte over hele Landet, deres Op- holdssteder altsaa vanskelig ville være at opdage og desuden det Spørgsmaal vil frembyde sig, hvor langt Man skulde gaae tilbage i Tiden. Amtmanden over Kjøbenhavns Amt fandt og at det, uagtet det har været uden Hjemmel, at de Personer, som ere fødte i Frederiksberg Sogn, hidtil alle ere blevne ubeladte af Lægdsrullen uden Hensyn til Fædrenes Stilling, vilde være haardt pludselig at berøve disse Individuer den Frihed, de forhen have nydt godt af, hvorfor, og isvrigt i Henhold til de ovenan-

førte Grunde, han formeente, at der var Anledning til en Udvidelse af den allerhøieste Resolution 4 April d. A.

Cancelliet foredrog Hans Majestæt Sagen, og det behagede derpaa Allerhøiestsamme den 14 November sidstleden at resolve saaledes:

„Vi ville allernaadigst have den Undtagelse fra de almindelige Regler angaaende Bærnepligten, som Vi ved Vor allerhøieste Resolution af 4 April d. A. have gjort til Fordeel for Eiere og Brugere af Frederiksberg Sogns Jorder, saaledes udvidet, at alle fornævnte 4 April i Sognet fødte Sønner af nogen af Sognets Beboere skulle være frie for Bærnepligten, hvilken Frihed, og forundes dem, der ere fødte efter bemeldte Dag eller herefter fødes, naar Forældrene inden 4 April dette Aar vare Beboere af meerbemeldte Sogn og fremdeles vedblive at være Beboere af samme indtil hine deres Sønner fødes.“

Sundhedscollegiet har meddeelt Cancelliet Beretning om Vaccinationens Fremgang i Danmark i Aaret 1830 *), som er det 29de Aar siden dens Indførelse.

Antallet af de Vaccinerede i bemeldte Aar har været 31075, hvorunder dog ikke indbefattes de i Grønland Vaccinerede, da ingen Beretning derfra er modtaget. Efter senere indkomne Anmeldelser ere fremdeles endnu foruden det Antal af 25030, der i Beretningen for

*) Beretningen for 1829 er indført i Coll. Tid. for 1831 S. 779—781.

1829 anførtes som vaccinerede i dette Aar, paa forskjellige Steder vaccinerede 1716, ligesom der og, ifølge senere efter given Anledning indkomne Oplysninger, af Lægerne i Lollands-Falsters Stift i Aarene 1827 og 1828 er, foruden de i Beretningerne for bemeldte 2 Aar anførte, endnu vaccineret 1752. Herefter bliver Antallet af de i samtlige 29 Aar Vaccinerede 730587. Fra Vaccinationsinstituttet her i Staden er i 1830 saavel til Læger, som til Vaccinateurer udenfor Lægestanden affendt 562 Par Glas foruden Skorper og deraf som sædvanligt til Island, Grønland og Færøerne. Af det foranførte Antal Vaccinerede i 1830 falder paa Sjellands Stift, Bornholm indbefattet, 11143, paa Fyens 4366, paa Lollands-Falsters 1499, paa Aalborg 3316, paa Viborg 1571, paa Aarhus 3165 og paa Ribe Stift 3568; paa Island 1266 og paa Vestindien 1051.

Antallet i 1830 har saaledes, skjønt, som bemærket, de Vaccineredes Tal i Grønland endnu ikke vides, været større end i 1828 og 1829, da det i hiint udgjorde 25691 og i dette 26746. Det udgjør i 1830 over $\frac{3}{4}$ af det Antal Individuer, som i Almindelighed fødes i Løbet af eet Aar.

Skjønt Placaten af 31 Juli 1819 forbyder at sælge Løv af Præstegaardes Moser, skal dog Hensigten med dette Forbud, nemlig at forebygge Misbrug af

visse Moser, paa forskjellige Steder eluberes, og med Hensyn hertil er til Cancelliet indgivet Forespørgsel:

1. om det kan være Præster tilladt, under nogetformhelst Paaskud at lade Løv, som er skaaren i deres Præstegaardens Moser, bortføre, om den end ikke sælges for Penge, og
2. om Enker, som ei skulle forblive i Præstegaarden om Vinteren, maae fra dens Mose forsyne sig med Brændsel til Vinteren i deres tilkommende Boepæl; hvorhos det henstilledes, om ikke ommelbte Placats Indhold kunde nærmere bestemmes derhen, at ingen Løv maa bortføres fra Præstegaarden og dens Tilliggende, den Deel undtagen, som paa-lignes Præsterne eller Enkerne i Naadensaaret til Sognets Fattige.

Cancelliet har i den Anledning i Skrivelse af 6. November sidstleden tilkjendegivet Vedkommende, at det maa antages, at Placat af 31 Juli 1819, ifølge sin ratio og i Overensstemmelse med hvad der er Tilfældet med en Mængde andre Lovbestemmelser, hvorved det forbydes at sælge visse Ting, indbefatter enhver Afhændelse, og at altsaa en Præst ikke, uden en i Medhold af Placaten dertil erhvervet sær Tilladelse, kan overlade Løv af de Præstekaldet beneficerede Løvemoser, til Forbrug udenfor Præstegaarden. Naar Præsten in specie betaler de Folk, der bruges til Løveffjæring, med en Deel af de skaarne Løv, saa er det i Grunden det samme,

som om han sælger denne Lørb for en Kjøbesum, der er lige med den dem tilkommende Arbejdsløn. At tilstede nogen almindelig Undtagelse, vilde derhos give en ubegrændset Leilighed til Misbrug og Dverftridelse, hvorfor Lovgiveren har gjort den i § 3 foreskrevne Fremgangsmaade til en nødvendig Betingelse for enhver Undtagelse.

Foranlediget af, at en Retsbetjent havde paastaet sig tillagt Auctionsfeilair for at forauctionere et Huus og noget Løsøre, der er requireret solgt, for at dække Amtsrepartitionssfondets Fordring i Anledning af en Eieren overgaaet Justitsaction, har vedkommende Overøvrighed hos Cancelliet forespurgt, om saadan Paastand kunde tages til Følge, eftersom Provenuet af det Solgte ikke var tilstrækkeligt til at dække det Offentliges Bekostning i Anledning af Justitsactionen.

I Anledning heraf har Cancelliet i Skrivelse af 24 November sidstleden svaret, at efter Lovgivningens almindelige Grundsætninger, og efter hvad der tilforn i lignende Tilfælde har været antaget, kan der i det omhandlede Tilfælde ikke gøres Paastand paa noget Gebühr.

Den Kongelige Bestindiske Regjering har, foranlediget af en mellem Regjeringens Medlemmer opkommen Meningsforskjellighed angaaende Forstaaelsen af § 2 i Rescriptet af 22 October 1830, i hvis Følge vedkommende Underdommer i alle Sager, hvor der bliver Spørgsmaal

om at antage Slaver som gyldige Vidner, skal i Forening med 4 af Borgerraadet i dette Niemed udnævnte Mænd bestemme om Slaven bør admitteres*), henstillet til Cancelliet, hvorvidt Borgerraadet skal udnævne disse 4 Mænd eller om de skulle udvælges blandt Borgerraadets Medlemmer.

Cancelliet har, efterat have brevvevlet med det Kongelige General = Toldkammer = og Commerce = Collegium, i Skrivelse af 15 December sidstleden svaret den Bestindiske Regjering, at ligesom Ordfortolkningen af det ovenmeldte Rescript giver det bestemte Resultat, at de omhandlede 4 Mænd skulle udnævnes af, men ei nødvendigvis blandt Borgerraadets Medlemmer, saaledes maa det og ansees hensigtsmæssigt, at denne Udnævnelse er overladt Borgerraadet. Foruden at der nemlig blandt dets Medlemmer maa forudsættes et i det mindste ligesaa iagtigt personligt Bekjendtskab, som hos nogen anden Autoritet, til de Mænd, som have de til den omhandlede Bedømmelse fornødne Egenskaber, kunde Lovgiveren, som, idet han fandt Betænkelse ved ganske at betage Slaver Vidnedygtheden i criminelle Sager, dog ansee særdeles Omhyggelighed nødvendig, for at forebygge enhver Fare for Uskyldigheden ved disse Vidners Antagelighed, med Føie finde det meest betryggende, at hine Mænd udnævnes af en Autoritet, der hverken har beordret den Action, hvorunder Vidnerne bruges, eller selv tager Deel i Bedømmelsen af Sagen, hvori der er Spørgsmaal om Vidnets Troværdighed.

* See Coll. Tid. 1830 Side 825—832.

Fremdeles tilføiede Cancelliet, at saafremt de ifølge det Anførte af Borgerraadet udnævnte Mænd ei efter Pligt ville udrette det Kalb, som er dem overdraget, bør dette andrages for den Bestindiffe Regjering eller det Kongl. Raad paa St. Thomas, som da vil have at decretere de fornødne Tvangsmidler. Skulde det indtræffe, at een af de udvalgte 4 Mænd udebliver den Dag, Forretningen skulde udføres, kunne de Dvrige i Dvereensstemmelse med Lovens 1—5—24 tilkalde en paalidelig Mand i hans Sted, men dersom det ikke skulde være mueligt strax at erholde en saadan, og Forretningen altsaa maa udsættes, bør Borgerraadet udnævne en Anden i den Manglendes Sted, dersom ellers Forsalbet vedbliver. Iøvrigt er det en Selvfølge, at Enhver, som har Forsald, om mueligt forlinden Forretningen skal gaae for sig, bør indmelde det til Borgerraadet, der da kan udnævne en Anden i hans Sted, hvis der ei findes Anledning til at forkaste det foregivne Forsald, i hvilket Tilfælde Borgerraadet maa henvende sig til den Bestindiffe Regjering eller det Kongl. Raad paa St. Thomas om at tilholde den Paagjældende at efterkomme Udnævnelsen.

Uf den i Dvereensstemmelse med det Kongelige aabne Brev af 6 April 1818 til Dvartals=Coursens Bestemmelse anordnede bestandige Committee er den Cours, hvorefter Rigsbankfødler i Januari, Februari og Marts Maaneder 1833 skulle modtages i alle de Solvbetalinger

der efter allerhøistbernelbte aabne Brev kunne afgjøres med Rigsbanksedler, bestemt til 206 $\frac{1}{4}$ imod 100 Specier eller 200 Rbd. Sølv, saa at 1 Rbd. Sølv i alle foranførte Tilfælde kan betales med 1 Rbd. 3 Sk. i Rigsbanksedler og Tegns.

Herom er under 20 December udfærdiget en Cancellie = Placat.

Den 14 December er Kjøbmand A. Hage erkjendt som Svensk-Norsk Viceconsul for Møen.

Ledige Embeder.

Under det danske Cancellie: Skriver-Embedet ved Kjøbenhavns Fortligelsescommission med en aarlig Gage af 400 Rbd. Sølv.

Befordringer og Afgang.

Under Departementet for de udenlandske Sager: Den 11 December er Kammerherre E. C. L. von Moltke, Ridder af Dannebrog og Dannebrogsmænd, Marskal hos Hans Kongelige Høihed Prinds Frederik Carl Christian, allernaadigst udnævnt til overordentlig Gesandt og befuldmægtiget Minister ved det Kongelige Svensk-Norske Hof. Under samme Dato er Kammerherre, Hofjægermester Adolph von Blome, Ridder af den Preussiske Johanniter-Orden, allernaadigst udnævnt til overordentlig Gesandt og befuldmægtiget Minister ved det Kongelig Storbritanniske Hof.

Under det danske Cancellie: Den 12 Decbr. er Secretair og Contoirchef under Directionen for den almindelige Pensionskasse, E. C. Clausen, befuldmægtiget til virkelig Cancellieraad; personel Capellan for Dalbye og Stupperup Menigheder i Fyen, J. J. L. Hvalbøe, til ordineret Catechet og første Lærer ved Borger-skolen i

Skjelsfjor; Cand. juris D. H. N. Bang til Copiist i Kongens Fogeds Contoir under Lands-Dver- samt Hof- og Stads-Retten.

Under det Slesvig, Holsten, Lauenborgske Cancellie: Den 16 October er Valget af ordførende Borger P. Lorenzen i Eckersförde til tredie Raadmand sammeføds allernaadigst stadfæstet; den 17 November, Underrettsadvocat H. Rohde i Glückstad medbeelt Concession til at øve Notarialforretninger i Hertugdømmene Slesvig og Holsten; den 4 December, Cand. F. C. C. A. Brinckmanns Bestalling som Præst i Stellau i Münsterdorf Provstie allern. stadfæstet; den 5, Regimentschirurg ved det Oldenborgske Infanterie-Regiment J. F. Keil forundt Rang med Nr. 3 i Rangforordningens 4 Klasse; den 11, Valget af Regimentsquarttermester og Auditeur ved Livregimentet Cuirasseter, Dverauditeur C. A. Brockenhuis, til Justitiarius ved Godserne Noer og Grünwohld allernaadigst stadfæstet.

Under RenteKammeret: Den 29 November er Undergartner ved Rosenborg SlotsHauge, J. P. Petersen, udnævnt til Slotsgartner ved bemeldte Hauge; den 8 December, Secondlieutenant af Holstenske Landseer-Regiment, C. A. Buchwald, og affædiget Lieutenant B. S. Leth, til Kammerjunkere.

Under Admiralitets- og Commissariats-Collegiet: Den 11 November er Underconstructeur H. M. Holm beskikket til Constructeur ved Holmen, og Constructeur-Assistent C. Henrichsen til Underconstructeur sammesteds.

Under Directionen for Fonden ad usus publicos. Den 11 December er Conferentsraad og Deputeret i RenteKammeret og for Finantsferne, Collin, Ridder af Dannebrogen og Dannebrogsmænd, efter hans Ansøgning i Raade endtlediget fra det ham overdragne Embede som Secretair ved Fonden ad usus publicos, og under samme Dato er Afsultant i Finantsdeputationen C. Collin allernaadigst beskikket til Secretair ved bemeldte Fond.

Collegial=Lidende.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

№ 52. Den 29de December 1832.

Redigeret, forlagt og udgivet af:

Peter Johan Monrad, Anders Sandse Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Trykt i det Christensenske Officin ved J. D. Ørsted.

Lovgivning.

Uf et Andragende fra den administrerende Direction for Kjøbenhavns Fattigvæsen erfarede det, at det er blevet anseet tvivlsomt, hvorvidt Personer, som uden Tilladelse havde forladt det Arbeide, der var dem anvist af Fattigvæsenet, under hvilket de vare antagne til Forsørgelse, samt ved deres Bortgang havde medtaget nogle dem til Benyttelse overladte Klædningsstykker, kunde straffes efter Bestemmelserne i § 157 af Planen 1 Juli 1799. Det var i førstnævnte Henseende bemærket, at de Paa-gjældende maatte ansee sig berettigede til at forlade Fattigvæsenets Forsorg, naar de troede at kunne ernære sig selv, og at, da den de Fattige paalagte Arbeidspligt er betinget af at de vedblive at nyde Hjælp af Fattigvæsenet, den Straf, bemeldte § i Planen fastsætter for Fattige, der ere modvillige eller forsømmelige ved det dem anviste

Arbejde, ei kunde komme til Anvendelse paa dem, som, i det de forlode Arbeidet, tillige renoncerede paa Understøttelse; og forsaavidt de Vedkommende havde beholdt og vedblevet at benytte de dem til Brug betroede Klædningsstykker, var det nyttet, at de kunde hav. Grund til at troe, at disse, naar de kunde sørge for sig selv, vare dem skænkede, samt at i al Fald lige, Fattiglemmer til Brug betroede, Klædningsstykker nærmest maatte henføres til laant Gods, og at derfor Forsømmelse af Tilbagelevering, naar det ei oplystes at de vare solgte eller pantsatte, alene kunde medføre Forpligtelse til at give Skadeserstatning.

Om det nu end ikke tages Hensyn til det Brud, den ovennævnte Fremgangsmaade indeholder paa god Orden, eller til at Fattigvæsenet, naar den Fattige uden videre kan unddrage sig dets Forsorg, ikke vil være i Stand til at gjøre nogen Beregning over dets disponible Arbeidskraft, saa maatte det dog efter den administrerende Dispositions Mening være en vigtig Betragtning, at det, naar hiin Fremgangsmaade først erkjendtes at være ustraffelig, vilde blive sædvanligt, at Lediggjængere og mistænkelige Personer, naar de manglede Klædningsstykker, vilde lade sig aflevere til Fattigvæsenet, for det at blive forsynede med det nødvendige, og naar de havde erholdt samme, bortgaae og muligen sælge det modtagne, samt atter komme tilbage naar der paa nye manglede dem Klædningsstykker, uden at det vilde staae i Fattigvæsenets Magt at nægte

dem nye Hjælp, da det ikke kan lade beviist Mangel uafhjulpen. Det blev betfor af den administrerende Direction henstillet til Cancelliet, om ikke Planen 1 Juli 1799 § 157 ved et nyt Lovbud maatte erklæres anvendelig paa et saadant Forhold af Fattiglemmer, som ovenfor er ommeldt, og om det ei i saa Henseende maatte være at bestemme, at Fattiglemmers Unddragelse fra offentlig Forsørgelse og anvist Arbeide, uden foregaaende Anmeldelse og erhvervet Samtykke af Bestyrelsen, skulde ansees paa samme Maaade, som de i de fornævnte §§ ommeldte Forseelser, og at det ved Valget af de sammesteds fastsatte Straffe burde komme i Betragtning, som en skjæpende Omstændighed, om Vedkommende i flige Tilfælde medtage Klædningsstykker eller andet, som til Brug under Forsørgelsen af Fattigvæsenet var dem leveret.

Cancelliet kunde ikke andet end finde det stridende imod god Orden, at de, som ere tagne under Fattigvæsenets Forsørgelse, forlade det dem anviste Arbeide eller Opholdssted, uden forud betimelig at underrette deres Foresatte om at de ikke længere behøve Fattigvæsenets Hjælp, men selv kunne forskaffe sig Arbeide og Næring, og det antoges derfor, at et Fattiglem, der handler saaledes, har gjort sig skyldig i en saadan huuslig Uorden, at § 157 i Planen af 1 Juli 1799 paa det kan anvendes; og end mere klart syntes det at være, at det Fattiglem, der, ved uden foregaaende Underretning at forlade det samme anviste Opholdssted eller Arbeide, medtager

noget Klædningsstykke, Redskab eller andet, som til Brug er blevet det overladt, og hvilket, naar det gaaer ud fra Fattigforsørgelsen, bør tilbageleveres Fattigvæsenet, som dets Eiendom, med mindre det paa Grund af Omstændighederne vil skjænke Fattiglemmet saadant, fortjener at anses i Overensstemmelse med bemeldte Lovsted, som den, der har forvansket slikt det betroet Gods. Om det end kunde antages, at den, som engang har givet sig under Fattigvæsenets Forsorg og derved tillige under Fattigbestyrernes Bærgemaal, vilkaarligen igjen kan forlade det ham anviste Arbeide eller Dpholdssted, uden at kunne opvise nogen anden lovlig Forsørgelsesvei, saa maa det dog i al Fald kunne fordræ, at det Fattiglem, der vil udtræde af sit Forhold til Fattigvæsenet, først derom skal gjøre betimelig Anmeldelse til Fattigbestyrelsen, eller til den, samme har betroet Dphynet med det Arbeide, hvortil Personen var ansat, eller med det Dpholdssted, som var ham anvist. Den uanmeldte Bortgang har deels et kjendeligt Præg af Trodsighed, deels vilde det, naar denne Vilkaarlighed tilstodes Fattiglemmerne, blive umuligt for Fattigvæsenet at træffe en hensigtsmæssig Disposition enten i Henseende til de Arbeider, det lader udføre, eller over de Logier, Madportioner o. s. v., det skal bringe tilveie; ligesom og enhver Fattig, der forsømte sit Arbeide, kunde undskylde sig med, at han, ved at forlade samme, tillige havde til Agt at gaae ud fra Fattigvæsenets Forsorg, uden at dette derved kunde fri-

tages for om ganske kort Tid igien at tage ham under Forsorg, naar han meldte sig som trængende, hvorved det vilde være udsat for idelig at drilles af fletfinede Fattige. At den Handling af et Fattiglem, at bortgaae med Ting, som af Fattigvæsenet er det overladt til Brug, ikke ligefrem kan sættes ved Siden af at sælge eller pantsætte betroet Gods, kan ei heller her komme i Betragtning, hvor det ikke er Spørgsmaal om Anvendelsen af den criminelle Straf, Lovens 5—3—11 bestemmer, men ikkun om den disciplinaire Straf, Planen 1 Juli 1799 har anordnet for Fattiglemmer, hvortil ikke fordræs, at Vedkommende skulle have disponeret over Proprieteten af det betroede Gods. Bemeldte Anordning bruger nemlig det Udtryk „Forvanskning“, hvilket og kan anvendes naar den Fattige, ved hemmelig at forlade Fattigvæsenets Arbejde eller det ham anviste Opholdssted, tilegner sig det som Eiendom, der blot var ham betroet til Brug medens han stod under Fattigvæsenets Bærgemaal. Cancelliet maatte saaledes tiltræde Fattigvæsenets administrerende Directions Mening om Hensigtsmæssigheden af et saadant nyt Lovbud, som Directionen androg paa. • Man antog imidlertid, at det, der, med Hensyn til Fattigvæsenet, kan fordræs af det Fattiglem, som vil forlade dets Arbejde, alene er, at det skal betimelig anmelde sit Forsæt, uden at der nødvendigvis udkræves Fattigbestyrelsens Samtykke. Vel medfører Lovgivningen om Løsgængerie, at der maa have Tilfyn med, at den Paagjældendes Udsagn

om selv at kunne ernære sig ikke er et blot Foregivende, fremført for at unddrage sig den Disciplin, han under Fattigvæsenet var undergivet, og for, uden virkelig Udsigt til at kunne ernære sig ved lovligt Arbeide, at føre et regellost Liv, hvorunder han alene kan subsistere ved Tyverie, Bettlerie eller andet ulovligt Forhold. Men efter den bestaaende Orden vil det være Politiets Sag endeligen at paaafkjonne, om det opgivne Arbeide eller andre Subsistensmidler ere af den Beskaffenhed, at de efter Loven og Anordningerne om Løsgængerie kunne ansees som en lovlig Levevei. Det formeentes derfor, at være mere i Lovgivningens Conseqvents og derhos fuldkommen svarende til Hensigten, at Anmeldelsen fra vedkommende Fattiglemmer om at de ei ansee sig trængende til videre Understøttelse, skal see saa betimelig, at Fattigdirectionen bliver istand til foreløbigen at afkjonne over om deres Angivende, selv at kunne ernære sig, efter de opgivne Erhvervsfilber kan tages for fulde, og, hvis det modsatte antages, og de ikke bestominde vedblive deres Forlangende, at udgaae fra Fattigvæsenets Forsorg, overlade til Politiet at afgjøre, om saadant uden Fare for det Dffentlige kan tilstedes.

Da iøvrigt Placat 14 December 1810 §§ 21 og 22, cfr. Pl. 21 December 1825, har lignende Bestemmelser for de øvrige Steders Fattigvæsen, som Planen 1 Juli 1799 § 157 for det Kjøbenhavnste, formeentes det,

at Lovbudet ikke burde indskrænke sig til Kjøbenhavn, men være gjældende for hele Riget.

Efterat Sagen var saaledes allerunderdanigst foredraget Hans Majestæt, som allernaadigst bifaldd Cancelliets Indstilling, udkom under 19 December en allerh. Placat af følgende Indhold:

Vi Frederik den Sjette, af Guds Naade Konge til Danmark, etc., Gjøre vitterligt: Da det er blevet anseet tvivlsomt, om de Disciplinair-Straffe, som for Brud paa den Orden, der bør iagttages af Fattiglemmer, ere fastsatte i den under 1 Juli 1799 bekendtgjorte, allernaadigst approberede Plan for Fattigvæsenet i Kjøbenhavn § 157 samt i den for de øvrige Fattigvæsenet udstedte Cancellie-Placat af 14 December 1810 §§ 21 og 22, jevnfør Placat angaaende Evangs- Arbeids-Anstalten i Odense af 21 Decbr. 1825 §§ 5 og 6, ere anvendelige, naar Personer, der ere tagne under Fattigvæsenets Forsorg, forlade det dem anviste Arbeide eller det dem anviste Opholdssted, uden førend Bortgangen at have underkøttet deres Forsatte om, at de nu ville give Slip paa Fattigvæsenets Hjelp, og oplyst, hvorledes de ville sørge for sig selv; og det ligeledes er blevet underkøttet Tvivl, om det kan henregnes til den i bemeldte Anordninger omhandlede Forvanskning af betroede Varer eller Arbeids-Redskaber, naar nogen, ved at gaae ud fra Fattigvæsenets Forsorg, uden Tilladelse medtager noget af det, der, medens han har staaet under Fattigvæsenets Forsorg,

har været ham overladt til Brug, saa bliver det, for at hæve sliq Tvivl, der fører til ulige Behandling, herved fastsat:

at fornævnte Lovbestemmelser skulle anvendes paa de Almisøselemmer, der forlade det dem af Fattigvæsenet anviste Arbeide eller det dem anviste Opholdssted, uden om saadant deres Forehavende at have gjort saa betimelig Anmeldelse for Fattigvæsenets Bestyrelse, at denne derved er sat i Stand til at forviise sig om at de Paagjeldende virkelig ved de af dem opgivne Erhvervskilder vilde kunde finde Udkomme. Naar Fattigvæsenets Bestyrelse ikke finder det opgivne Erhverv antageligt, men de Paagjeldende ikke desto mindre vedblive deres Forlangende om at udgaae fra Fattigvæsenets Forsorg, bliver Spørgsmaalet at overlade til Politievrighedens Afgjørelse efter Anordningerne, og de Paagjeldende maae under Straf som foransført ikke unddrage dem Fattigvæsenets Forsorg og Tilson, førend en Afgjørelse finder Steb, som dertil berettiger dem. I lige Maade bør de Fattige, der, ved at forlade Fattigvæsenets Arbeide eller det dem af Fattigvæsenet anviste Opholdssted, uden dertil erholdt Tilladelse medtage Klædningsstykker eller andet, der har været dem overladt til Brug, anses skyldige i den i ovenmeldte Anordninger omhandlede Brøde, at forvanske hvad dem af Fattigvæsenet har været betroet, hvilket, som en skjærpende Dm-

stændighed, skal komme i Betragtning ved Straffens Bestemmelse for dem, der paa ovenanførte ulovlige Maade ere gaaede ud fra Fattigvæsenets Forsorg. Hvorefter alle Vedkommende sig allerunderdanigst have at rette. Givet etc.

Fra det Slesvig-Holsten-Lauenborgske Cancellie er den 17 Decbr. udkommet følgende Patent for Hertugdømmet Holsten:

I den tydske Forbundsforamlings Sæssion af 15 November d. A. er med Hensyn til Redacturen af det i Hildburghausen udkomne Tidsskrift „Der Volksfreund“ taget følgende Beslutning:

Efterat Joseph Meyer i Hildburghausen har vedgaaet at være Redacteur af det i det bibliographiske Institut sammesteds udkomne, og ved Beslutning af 6 September d. A. forbudne Tidsskrift „Der Volksfreund“, bør i Medfør af den nævnte Beslutning bemeldte Joseph Meyer i 5 Aar, fra 6 September d. A. at regne, ikke i nogen Forbundsstat stedes til Redaction af lignende Skrifter.

Ifølge Hans Majestæts Villie og Befaling bliver denne Beslutning herved bragt til offentlig Kundskab.

Fra Generalpostdirectionen er den 22 Decbr. udkommet følgende Placat:

Hans Majestæt Kongen har paa Generalpostdirectionens allerunderdanigste Forestilling under 21 d. M. allernaadigst behaget at bifalde:

at Bognmandstarten for Danmark for Januar, Februar og Marts Maaneder af Aaret 1833 bestemmes saaledes; i Almindelighed for et Par Forspandsheste eller stemplet Postvogn med 2 Heste 5 Mk. Sølv pr. Mil, og for en mindre Bogn med 2 Heste, eller enkelt Hest til Estafette eller Forspand 4 Mk. Sølv pr. Mil; men for Ringkjøbing Amt derimod respective 5 Mk. og 4 Mk. 4 Sk. Sølv. pr. Mil.

Hvilket herved kundgjøres til Efterretning og allerunderdanigst Efterlevelse for enhver Vedkommende.

Blandede Efterretninger.

I Medfør af den ved Circular-Skrivelse af 24 Nov. sidstleden *) kundgjorte allerhøieste Resolution 24 August Nr. 2, har Cancelliet ved Circulaire af 18 Dec. tilfrevet samtlige Amtmænd og Lehnbesiddere i Danmark om at paalægge de under deres Resfort henhørende og til portofrie Brevveksling berettigede Embedsmænd, forsaavidt de ikke allerede maatte være i Besiddelse af et saadant Embedsfeigl, som kjendeligen betegner deres offentlige Stilling, da snarest muligt at forsyne sig med

*) See Coll. Tid. Side 805—807.

samme, og, naar dette er fæet, til Generalpostdirectionen at indsende et Antal af i det mindste 60 Aftryk af det saaledes anskaffede Seigl til videre Fordeling iblandt de Kongelige Postcontoirer.

Commissionen til Understøttelse for Dvæstede og Faldnes Esterladte har til Cancelliet indsendt Beretning om dens Forhandlinger i Aaret 1831 *), af hvilken Hovedresultaterne ere følgende:

I.

Med Hensyn til den Fond, som udreder Understøttelse til de Personer, der i Sæslaget den 2 April 1801 ere blevne dvæstede eller have mistet deres Forsørgere.

Ved Begyndelsen af 1831 nøde 149 Personer Understøttelse af bemeldte Fond, til Beløb 322 Rbd. Sølv og 4892 Rbd. Sedler. I Aarets Løb afgik 6 Personer og 1 nye tilkom, saa at Antallet formindskedes til 144, nemlig 80 Dvæstede 56 Enker og Born og 8 Fædre og Mødre til Faldne. Understøttelsens Beløb blev i samme Tidrum formindsket til 304 Rbd. Sølv og 4683 Rbd. Sedler, saa at der altsaa ved Aarets Udgang vare 5 Personer færre til Forsørgelse og Understøttelsen var 18 Rbd. Sølv og 209 Rbd. Sedler ringere end ved dets Begyndelse.

*) Beretningen for 1830 er indført i Coll. Tid. 1831 Side 908—912.

Fondens Capitaler, der bestaae i uopsigelige 4 pSt. rentebærende Kongl. Obligationer eller Statspapirer, undergik ikke i 1831 nogen Forandring, og udgjorde saaledes 130000 Rbd. rede Sølv.

Indtægterne i 1831 af Renter m. m. beløb sig til 5937 Rbd. 10 Sk. rede Sølv og 95 Rbd. 72 Sk. Sedler og Tegn, eller, efter Omvevling af 5400 Rbd. rede Sølv mod 5717 Rbd. Sedler, til 537 Rbd. 10 Sk. rede Sølv og 5812 Rbd. 72 Sk. Sedler og Tegn, hvortil kom den contante Beholdning for 1830: 273 Rbd. 43 Sk. rede Sølv, tilsammen 810 Rbd. 53 Sk. rede Sølv og 5812 Rbd. 72 Sk. Sedler og Tegn.

Udgifterne udgjorde derimod 729 Rbd. 91 Sk. rede Sølv og 5138 Rbd. 1 Sk. Sedler og Tegn, hvortil kom Underbalancen for 1830: 539 Rbd. 48 Sk. Sedler Tegn; tilsammen 729 Rbd. 91 Sk. rede Sølv og 5677 Rbd. 49 Sk. Sedler og Tegn. Der blev saaledes ved Aarets Udgang en Beholdning af 80 Rbd. 58 Sk. rede Sølv og 135 Rbd. 23 Sk. Sedler og Tegn.

Den ovennævnte Underbalance fra Aaret 1830, 539 Rbd. 48 Sk. Sedler og Tegn, havde, som bemærket i Beretningen for samme Aar, anlediget et Laan af dette Beløb fra den anden under Commissionens Bestyrelse staaende Fond, hvilket Laan i 1831 er afbetalt, saa at Fonden er blevet aldeles gjeldsfrie og den contante Beholdning vel formindsket med 192 Rbd. 81 Sk. rede Sølv,

men derimod igjen forøget med 135 Rbd. 23 St. Sedler og Teg. n.

II.

Angaaende den Fond, der afgiver Understøttelse til Personer, som i Anledning af den i 1807 udbrudte Krig ere Gjenstande for Commissionens Forsørgelse.

Antallet af de Personer, som understøttes af denne Fond, var ved Begyndelsen af 1831: 244, hvilket ved de Af- og Tilgange, som fandt Sted i Aarets Løb, formindskedes til 231, nemlig 189 Nvæstede samt 42 Enker og Børn. Totalbeløbet af den Understøttelse, Fonden ved Aarets Begyndelse udrede, var 3388 Rbd. Sølv og 7163 Rbd. Sedler og ved Aarets Slutning 3350 Rbd. Sølv og 6770 Rbd. Sedler. Der var saaledes 13 Personer færre til Forsørgelse, og Understøttelsens Beløb var 38 Rbd. Sølv og 393 Rbd. Sedler mindre end ved Aarets Begyndelse.

Fondens Capitaler vare ved Udgangen af 1830 i uopsigelige Kongelige Obligationer eller Statspapirer samt i en Brandkasseobligation, en Panteobligation og en opsigelig Statsgjeldsobligation: 123524 Rbd. Sølv og 2600 Rbd. Sedler, hvilke i 1831 bleve forøgede med tvende opsigelige Statsgjeldsobligationer for 2500 Rbd. rede Sølv; Capitalbeløbet var saaledes ved Udgangen af 1831: 126024 Rbd. Sølv og 2600 Rbd. Sedler.

Indtægterne i 1831 udgjorde 9201 Rbd. 5 St. rede Sølv eller, efter Omværling af 4100 Rbd. rede Sølv

til 4338 Rbd. Sedler, 5101 Rbd. 5 Sk. rede Sølv og 6269 Rbd. 45 Sk. Sedler og Tegn; hvorimod Udgifterne udgjorde 3802 Rbd. 61 Sk. rede Sølv og 7715 Rbd. 81 Sk. Sedler og Tegn, hvorved fremkom et Overskud af 1298 Rbd. 40 Sk. rede Sølv, men et Deficit af 1446 Rbd. 36 Sk. Sedler og Tegn. Naar bemeldte Overskud tillægges og Deficit fradrages Beholdningen for 1830, der var 1920 Rbd. 43 Sk. rede Sølv og 2445 Rbd. 53 Sk. Sedler og Tegn, udkommer 3218 Rbd. 83 Sk. rede Sølv og 999 Rbd. 17 Sk. Sedler og Tegn, hvoraf, som foran bemærket, 2500 Rbd. rede Sølv ere gjorte frugtbringende i den Kongl. Kasse, saa at den contante Beholdning ved Udgangen af 1831 var 718 Rbd. 83 Sk. rede Sølv og 999 Rbd. 17 Sk. Sedler og Tegn, hvorhos Fonden havde tilgode 18 Rbd. Sedler. At Fondens Indtægter for 1831 ikke have været aldeles tilstrækkelige til at bestribe Udgifterne, hidrører fra, at Fonden, ifølge en i afdøde Grevinde Holcks Boe opgjort Repartitionsberegning, der senere er blevet bekræftet i Høstesteret, har i 11 December Termin 1831 maattet tilsvare et Beløb og derfor lide en Decourt i det samme tilkommende Rentebeløb af Legatcapitalen, hvis fulde Renter derimod i Fremtiden atter ville tilflyde Fonden.

En Bygningscommission i en Kjøbstad har med Hensyn til Forstaaelsen af Anordningen 6 April d. A. fremfat følgende Spørgsmaale:

- 1) om det paa de Huse, hvis ene Gavl vender ud til Gaden og Længden derimod ind til Naboens, er Gavlen eller den Side af Længden, der vender ind til Naboens, som bør opføres af Brandmuur.
- 2) Om Gavlene paa en Gaards samtlige Bygninger skulle opføres af Brandmuur eller blot de Gavle, der vende ind til Naboens Huse.
- 3) Derfom end alle Gavle i Almindelighed skulle være af Brandmuur, gjælder da denne Befaling ogsaa om Halvtags, endog om disse ikke vende ind til Naboens.

- 4) Naar en Mand opfører brandmuret Gavl for sit Huus, kan da Naboen, hvis Bygning hidtil har haft fælles Gavl med hans, benytte hiin nye Gavl eller skal han være forpligtet til ogsaa at opføre en lignende Gavl for sit Sted. Det var herved tilføjede sat under Dvæstion, hvorledes Udtrykket i Anordningen 6 April § 14 B „af een Steens Tøkkelse“ skal forståes.
- 5) Kunne de enkelte Bygninger i en Gaard endog ud til Gaden forbindes ved et Plankeværk, og hvor høit kan dette da være?
- 6) Tilkommer det ogsaa Bygningscom.missionen at have Tilsyn med at der bygges med en vis Skjønhed, og hvorvidt gaaer da i denne Henseende dens Myndighed.

I denne Anledning har Cancelliet i Skrivelse af 13 Nov. sidstledet svaret:

- Ad 1. At Længder af et Huus, der vende ind til Naboens Bygning, bør være Reglen i Anordningen 6 April d. A. § 14 Litr. B første Membrum undetkastede, hvorimod dette Lovsted ikke kan anvendes paa de Gavl, som støde til Gaden.
- Ad 2. Paa alle Gavl, der ei vende ind til Naboens Bygninger, er fornævnte § 14 Litr. B uanvendelig, og § 10, som ikkun angaaer Brædegavl, kan ikke tjene til Regel hvor der spørges om Grændsen for den Forpligtelse, Paragraften foreskriver til at opføre Gavl af Grundmuur, i hvilket Tilfælde det ogsaa formentes at bygge af Bindingsværk.
- Ad 3. De Regler, som gjelde for Gavl i Almindelighed, gjelde ogsaa for Halvtage.
- Ad 4. Naar en Mand, der hidtil har haft Gavl tilfælles med Naboen, opfører en Bygning af nye, er Naboen ikke forpligtet til og at opføre en særlig Brandmuur, og bør Udtrykket, at en Brandmuur skal være af en Steens Tøkkelse, ei forståes ander-

ledes, end en Muur, hvis Tykkelse er lig en Steens Størrelse efter dennes Længdedimension.

- Ad 5. Da Plankværker ikke kunne ansees at være saa farlige som Brædebygninger eller engang som Bindingsværks Gavle, der vende ind til Naboens Huus, antages de ikke at være stridende mod Anordningen, og bør deres Hvide ikke overstige 5 Alen.
- Ad 6. De anordnede Bygningscommissioners Virkefæds har blot Sikkerheden til Gjenstand, men ikke den architectniske Skønhed; dog tvivles der ikke paa, at Commissionen vil anvende den Leilighed, som dens Stilling frembyder, til, forsaavidt den, uden i den Henseende at udøve nogen Myndighed, dertil er i Stand, at forebygge en Bygningsmaade, der aabenbar støder Smagen, og de Byggende, naar de faae fornøden Veiledning, ville uden Tvivl saa meget mere være villige til at tage samme til Følge, som deres Bygningers Værd vilde lide ved en smagløs og derfor i Almindelighed ogsaa uhensigtsmæssig Bygningsmaade.

Den 19 December er Proprietair C. Neergaard til Gunderslevholm tillagt Ordre om at indtræde som Medlem i den overordnede Liendecommission.

Befordringer og Afgang.

Under Rentekammeret: Den 12 December er Adjutant hos Hans Kongelige Høihed Prinds Frederik Carl Christian, Ritmester Grev C. Ahlefeldt, Ridder af Dannebrogen, udnævnt til tillige at være Marskal hos Høistfamme; den 13 December, Fuldmægtig i Correspondencecontoiret ved Tallottoet i Kjøbenhavn, C. Warner, til Kammerjunker.

